

AKADEMIA E SHKENCAVE E SHQIPËRIË
INSTITUTI I HISTORISË

THEOFAN POPA

**MBISHKRIMJE
TE KISHIAVE
NE SHQIPËRI**

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κονιτσας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

AKADEMIA E SHKENCAVE E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË
INSTITUTI I HISTORISË

• ΣΥΛΛΟΓΗ •
ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΠΡΙΩΝΗ
ΔΩΡΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ
ΚΑΣΤΑΝΙΑΝΗΣ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

THEOFAN POQA

MBISHKRIME TË KISHAVE
TË SHQIPËRISË

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ
ΣΤΗΝ ΑΛΒΑΝΙΑ

06 261,7661

Σωτηρία - Σεμηνή εν Σοφισ

TIRANË, 1998

Redaktorë:

Nestor Nepravishta
Kostandin Gjakumis

Menaxhimi dhe koncepti artistik:

Artion Baboçi

- Për shtypin e këtij vëllimi ka dhënë ndihmesë
Fondacioni Shoqëria e Hapur për Shqipërinë (Fondacioni SOROS)

Përgatiti për shtyp: Dega e Botimeve e Akademisë së Shkencave të RSH

Radhimi kompiuterik: Nermin Tola

© Copyright – 1999: Akademia e Shkencave e RSH.

Çdo riprodhim i plotë ose i pjesshëm i kësaj vepre është i ndaluar.

CIP – Katalogizimi në botim – B.K.Tiranë

Popa, Theofan

Mbishkrime të kishave në Shqipëri / Theofan Popa; Red. N. Nepravishta, K. Gjakumis

– T.: Shkenca, 1999, 355 f.: me il.; 18.6 x 26 cm. – (Akad. e Shkencave e RSH. Inst. i Historisë)

Bibl. - Indeks - ISBN 99927 - 600 - 8 - 7

1. Mbishkrimet – Shqipëri 2. Arti kristian dhe simbolet – Shqipëri – Historia

930.271 (496.5) : 726.5 +

726.5.024.4 (496.5) : 930.271

Parathënie

Burimet dokumentare të historisë sonë mijëvjeçare, të traditave të lashta të popullit tonë, janë relativisht të pakta në numër e me zbrazëti, sidomos përsa u përket disa periodave të caktuara të historisë. Kjo sikurse dihet, është rrjedhim i rrethanave historike të veçanta e shpesh herë të vështira, në të cilat është ndodhur vendi ynë gjatë shekujve. Për këtë arsye zbulimi, mbledhja e studimi i burimeve dokumentare ekzistuese historike fiton një rëndësi të veçantë për vendin tonë.

Ndër burimet dokumentare historike numërohen edhe materialet e ndryshme epigrafike, për të dhënat që ato ruajnë që prej epokave historike më të lashta.

Në vendin tonë ruhen mjaft materiale epigrafike. Më të herëshmet janë ato të qendrave antike si Durrës (Dyrahium), Pojan i Fierit (Apoloni), Butrint (Buthrotos) etj., si edhe në monumente mesjetare. Për arsye historike të caktuara dhe për pozitën e veçantë të Kishës, pjesa më e madhe e mbishkrimeve mesjetare të vendit tonë është e lidhur me Kishën e krishterë dhe ruhet ndër institucionet fetare të kësaj Kise (tempuj, manastire, shpella eremite dhe objekte të ndryshme të përdorimit kishtar). Përsa u përket materialeve epigrafike në gjuhët osmane¹ e nganjëherë në gjuhët arabe e persiane, këto i përkasin kohës së okupacionit osman dhe në përgjithësi kanë një origjinë jo më të hershme se shek. XVI.

Materiali epigrafik kishtar në vendin tonë, që, me siguri duhet të ketë qenë më i pasur gjatë shekujve më të hershëm, ka ardhur dalngadalë duke u dëmtuar e duke u pakësuar në numër. Kanë influencuar gjatë shekujve, luftat e shpeshta, invadimet e huaja etj. Nga këto rrethana të vështira janë zhdukur përgjithmonë edhe monumente të tëra me rëndësi historike, dokumente që takohen edhe sot në vendin tonë në formë rrënimesh.

Pa dyshim, në dëmtimin e materialit epigrafik kishtar kanë influencuar edhe pakujdesia e njerëzve e mungesa e rezistencës së materialeve të ndërtimit ose të pikturimit. Në shumë raste mbishkrimet janë mbuluar me suva, janë lyer me gëlqere ose është pikturuar rishtaz sipër tyre.

Botimet rreth materialeve epigrafike kishtarë të vendit tonë në përgjithësi janë të pakta dhe në pjesën më të madhe i përkasin shekullit të kaluar.

Të parët që u interesuan për këtë lloj materiali dhe kuptuan rëndësinë e tij për historinë e vendit qenë vetë shqiptarët. Kështu p. sh. Pjetër Bogdani nga fundi i shek. XVII kopjoi mbishkrimet e Kishës së Shirgjit pranë Shkodrës¹. Elbasanasit, duke botuar më 1690 Akolluthinë e Shën Gjon Vladimirit, botuan edhe mbishkrimin e madh të Karl Topisë, që ndodhet në Manastirin omonim pranë Elbasanit, në të cilin bëhet fjalë për rindërtimin e kishës nga princi shqiptar i lartpërmendur (30 f. e fund).

Në kohën tonë kanë botuar materiale epigrafike kishtarë të vendit H. Karmici nga Korça {19}, K. Skënderi nga Opari {54}, N. D. Naçi nga Korça {26}, E. Kurilla nga Devolli {22}, I. M. Qafzezi nga Korça {50} etj.

¹ A. Theiner. Relatio de statu ecclesiae in Albania et Serbia vetera, në të cilin i raportohet Vatikanit, nga një klerik i lartë i Serbisë e i Shqipërisë, bashkë me gjendjen e popullsisë së krishterë edhe për dy mbishkrimet e Kishës së Shirgjit të Shkodrës, duhet të jetë shkrojtur nga Pjetër Bogdani (59).

Ndër autorët e huaj që janë marrë me mbishkrimet e kishave tona numërohen emra si I. G. Hahn, A. Aleksudhi, S. Novakoviç, C. Patsch, C. Praschniker etj. Një kontribut të veçantë kanë dhënë Th. Ippen {17}, me botimin "Mbishkrime të kishave e të gërmadhave kishtare të Shqipërisë së Veriut" me komente dhe të dhëna nga historia e vendit tonë dhe P. I. Pulica {48} me botimin e 175 mbishkrimeve të kishave të rrethit të Gjirokastrës, Përmetit e Delvinës të mbledhura gjatë vitit 1915. Një punë sistematike dhe në shkallë të gjerë për zbulimin, regjistrimin dhe studimin e materialeve epigrafike ka filluar nga Instituti i Historisë pas çlirimit të vendit nga nazifashistët.

Në vëllimin që po paraqesim përfshihen, pothuajse të gjitha mbishkrimet që u përkasin institucioneve fetare të kultit të krishterë, që gjenden brenda kufijve politikë të Republikës së Shqipërisë, ashtu edhe mbishkrimet e botuara nga autorë të tjerë, vendas ose të huaj. Mendojmë se këto mbishkrime, rreth 1000, paraqesin pak a shumë të gjithë materialin epigrafik, nga institucionet e kultit të krishterë (kisha, manastire, shpella eremite dhe varre që gjenden brenda kishave ose nartekseve kishtare).

Materiali epigrafik që paraqitet në këtë vëllim është sistemuar në gjashtë pjesë, që u përkasin gjashtë juridiksioneve metropolitane të rëndësishme të vendit tonë gjatë shekujve të mesjetës, dmth. zonës së Durrësit, Beratit, Korçës, Gjirokastrës, Delvinë-Himarës dhe asaj të Shkodrës.

Për çdo zonë mbishkrimet ndjekin rendin kronologjik, por numërimi i mbishkrimeve vazhdon progresin në të gjithë vëllimin, pa dallim zonash. Mbishkrimet pa datë, në përgjithësi, janë renditur në fund të materialit epigrafik të zonës së cilës i përkasin, me përjashtim të rasteve, kur dihet me siguri periudha historike, së cilës mbishkrimi i përket, siç janë p. sh. mbishkrimet e piktor Onufrit në kishat e Shpatit të Elbasanit.

Një sasi e madhe mbishkrimesh jepen të fotografuara, të transliteruara (kur fotografia nuk është fort e qartë ose mungon), të transkriptuara e të përkthyer. Për çdo mbishkrim jepen shënime rreth vendit ku ndodhet, paraqitjes e rreth çdo rrethane që ka të bëjë me mbishkrimin. Për përcaktimin e kohës janë pasur parasysh burimet bibliografike dhe të dhënat nga gojëdhënat e vendit. Në vëllim paraqiten edhe disa mbishkrime, të pakta në numër, që janë grumbulluar e botuar nga të tjerë, por që sot nuk ekzistojnë më.

Trupi themelor i vëllimit është shoqëruar me tri indekse plotësuese, me indeksin kronologjik, me indeksin toponomastik dhe me atë të emrave të njerëzve.

Citimet e burimeve bibliografike të shfrytëzuara janë bërë në kllapa katrore dhe vetë burimet janë grumbulluar simbas rendit alfabetik në një listë të vetme në fund të veprës.

Me këtë rast falenderoj prof. A. Budën për ndihmën e madhe që dha në përgatitjen e vëllimit. Falenderoj gjithashtu Dh. Bedulin e K. Bozhori për vërejtjet e vlefshme që bënë sidomos për subtenimin e transteribimit dhe përkthimit shqip të teksteve të mbishkrimeve nga gjuha greke. Shpreh gjithashtu falenderimet e mia edhe fotografëve {M. Kallfa}, H. Gjiriti dhe N. Çurçiali për fotografitë që përfshihen në këtë vëllim.

Th. Popa

H y r j e

Mbishkrimet e kishave të vendit tonë në përgjithësi janë tekste të shkurtra me të dhëna rreth ndërtimit, rindërtimit, rreth pikturimit ose ripikturimit të kishave, rreth ktitorëve, piktorëve e mjeshtëreve të ndërtimit të këtyre kishave, rreth klerikëve ose laikëve, vendas ose të huaj, që kanë administruar në kohë të ndryshme institucionet fetare kristiane të vendit, ose kanë luajtur një rol të dalluar në sundimin e vendit, rreth pronarëve të objekteve mbi të cilët ato mbishkrime gjenden. Ka mbishkrime që japin të dhëna mbi ngjarje historike me karakter lokal ose më të përgjithshëm, që shënojnë ndonjë gojëdhënë të vendit me karakter fetar ose laik, që verifikojnë ndonjë datë ose ndonjë fakt më të lashtë. Shumë mbishkrime të tjera janë epitafe, janë tekste biblike ose liturgjike, nganjëherë të modifikuara janë lutje të formuluar nga ktitori ose piktori. Ka edhe mbishkrime më të shkurtra, që përfaqësohen vetëm nga një datë, që i referohet kohës së ndërtimit ose të pikturimit të kishës, kohës së pikturimit të ndonjë ikone, kohës së gdhendjes së ndonjë ikonostasi, kohës së derdhjes së ndonjë këmbane dhe ka mbishkrime që përfaqësohen vetëm nga një nënshkrim, që i përket piktorit, argjendarit, drugdhëndësit, gurëgdhëndësit etj.

Mbishkrimet me të dhëna rreth ndërtimit ose pikturimit të kishave, rreth ktitorëve ose piktorëve, që në përgjithësi janë edhe mbishkrimet kryesore të çdo kishe, zakonisht gjenden mbi portat perëndimore të pjesës qendrore të kishës që quhet anie (naos) ose të pjesës perëndimore të kishës (narteks), brenda ose jashtë tyre. Ka raste që ndodhen edhe mbi portat jugore ose veriore të naoseve, nganjëherë edhe mbi faqen e murit perëndimor të naosit, djathtas ose majtas portës. Shpesh takohen mbishkrime edhe në kungë, mbi faqen e murit lindor, përmbi vendin ku përgatitet mesha (prothes) ose brenda në të, mbi faqen e murit verior, gjithashtu pranë pothesit. Qëllimi i vendosjes së mbishkrimit këtu ishte që meshtari, sa herë kryente shërbesën e përgatitjes së meshës (proskomidhinë), të kujtohej të përmendte edhe emrin e piktorit.

Mbishkrimet që përmendin dhurata objektivsh kundrejt kishës e emra dhuruesish, zakonisht përmbajnë pak të dhëna e ndodhen mbi objektet e dhuruara, siç janë objekte argjendi të kultit kristian, mbi kapakë ungjijsh, bazamente kryqesh, potirësh ose enë temiani (thimiatonë), mbi doreza eksapergash, mbi kuti lipsanash ose enë kungate (artoforë). Ka mjaft mbishkrime të qendisura anëve të epitafëve (pëlhurë me Krishtin e qendisur ose të pikturuar të vdekur) ose amfiave jerarhike, (rrobeve priftërore), që përdoren për meshim, rreth kalimave (pëlhurave që mbulojnë kungatën) ose të stampuara rreth antiminsave, (pëlhurë e stampuar me Krishtin të vdekur etj.).

Pjesa më e madhe e mbishkrimeve të kishave tona gjenden mbi materiale të konsumueshme, siç është suvaja e thjeshtë gëlqerore e pikturave e janë të shkruara, në fillim, me ngjyrë të bardhë mbi sfond të zi e, në shekujt e mëvonshëm, me ngjyrë të zezë mbi sfond të bardhë ose të çelët. Por ka edhe mbishkrime që takohen të gdhendura mbi materiale të forta, mbi pllaka guri, mbi pllaka bronzi, mbi metale të ndryshme, kryesisht mbi argjend ose bronz, mbi dru. Mbishkrime të tjera janë të qendisura mbi pëlhurë ose të ndërtuara prej mozaikësh me copa të vogla tullash ose tjegullash të futura në mur.

Mbishkrimet e kishave mesjetare të vendit tonë janë në radhë të parë në gjuhët greke e latine.

Sikurse dihet, Shqipëria u përfshi qysh me ndarjen e Perandorisë Romake, në kuadrin e Perandorisë Bizantine. Ky fakt ushtroi një influencë të thellë jo vetëm mbi ngjarjet e historisë politike, por edhe mbi tiparet e strukturës ekonomike e shoqërore të vendit, mbi kulturën e tij. Krerët feudalë shqiptarë, midis tyre edhe klerikët, u rritën në kuadrin e klasës sunduese bizantine duke marrë prej saj jo vetëm titujt, por edhe mënyrën e jetesës, format e jashtme të organizimit shtetëror e kishtar. Kisha e krishterë në Shqipëri në pjesën më të madhe i nënshtrohej ritit lindor. Nëpërmjet kësaj kishe, bashkë me gjuhën greke, që u bë gjuha e kulturës, u shtri edhe ndikimi i letërsisë agjiografike, i arkitekturës dhe pikturës, që kishin një qendër të madhe e të rëndësishme Kostandinopojën.

Gjatë shekujve XIII e XIV vendi ynë, si edhe viset e tjera të Ballkanit, njohu një zhvillim të hovshëm të fuqive të veta ekonomike e shoqërore, me fuqizimin e klasës sunduese vendase, me rritjen e fuqizimin e qyteteve etj. Rrjedhim i këtij zhvillimi të gjithanshëm qe krijimi i principatave feudale shqiptare të pavarura ndonëse në një varg fushash ndikimi i shembullit bizantin vazhdonte të ishte i fuqishëm. Zhvillimi i gjithanshëm i vendit gjatë kësaj epoke dokumentohet edhe me një varg monumentesh arkitektonike e pikturash me vlef të rrallë që ruhen deri në ditët tona.

Edhe në këtë epokë historike interesante, ku vërehet fuqizimi në fusha të ndryshme i qendrave krahinore kundrejt autoritetit politik kulturor fetar të Bizantit, gjuha shqipe nuk qe ende në gjendje të zëvendësonte gjuhën greke të kishës. Por s'ka dyshim që kësaj gjuha jonë do t'ia kishte arritur, sikurse ndodhi edhe me gjuhë të tjera të disa popujve të nënshtroar Perandorisë Bizantine, po të mos e kishte ndërprerë zhvillimin katastrofa e madhe e pushtimit otoman të vendit. Në këto rrethana gjuha greke në Kishën Ortodokse e ruajti, bile e përforcoi pozitën e vet. Kjo është arsyeja e mbizotërimit të gjuhës greke në kishën ortodokse të vendit tonë deri në fillim të këtij shekulli, kur u krijua Kisha Autoqefale shqiptare.

Mbishkrimet në gjuhë latine, në përgjithësi të pakta, sepse më e kufizuar qe edhe zona e shtrirjes së Kishës katolike në Shqipëri, gjenden nëpër kishat e veriut të vendit.

Përsa u përket mbishkrimeve në gjuhën sllave, është interesant se në kishat e vendit tonë ruhen vetëm tri mbishkrime të tilla, nga të cilat p. sh. njëri në Kishën e Shën Mitrit në Bezmisht të Prespës dhe një tjetër mbi portën e Kishës së Manastirit të Shën Gjon Vladimirit në Elbasan, megjithëqë bullgarët dhe serbët, sikurse dihet, kanë sunduar në periudha historikisht të gjata në disa krahinat e vendit tonë dhe nuk ka munguar edhe veprimtaria e misionarizmit fetar-arsimor me gjuhën kishtarë sllave si në Devoll-Selasfor (Zvezdë) e në Glavenicë (Ballsh). Përsa u përket mbishkrimeve në gjuhën shqipe, deri më sot është takuar vetëm një i tillë me alfabet grek, mbi një ikonë të shën Mërisë së Manastirit të Ardenicës të gravuar në bronz (mb. 111). Shënojmë se në disa mbishkrime greqisht takohen edhe emra ose fjalë shqip, ose të shkruara ashtu si shqiptohen në gjuhën shqipe.

Në mbishkrimet e kishave tona vitet paraqiten simbas kronologjisë së ashtuquajtur prej "krijimit të botës"² ose simbas kronologjisë së ashtuquajtur prej "lindjes së Krishtit"³.

Me datë që prej krijimit të botës ndër mbishkrimet tona kemi ato më të vjetrit e deri në shek. XVIII, të gjitha në gjuhën greke, ndërsa me datë që prej lindjes së Krishtit⁴ kemi në përgjithësi mbishkrimet në gjuhën latine. Kronologjinë prej lindjes së Krishtit e takojmë edhe në mjaft mbishkrime në gjuhë greke të kishave ortodokse, duke filluar nga viti 1591 (mb. 95).

2 Kjo kronologji e përdorur në Kishën ortodokse

3 Kjo llogaritje e viteve është marrë

4 Anno Domini (viti i Zotit).

Në mbishkrimet greqisht datat figurojnë me gërma greke, kurse në mbishkrimet latinisht me shifra romake. Shifrat arabe shfaqen vonë në mbishkrimet e kishave tona, në fillim bashkë me shifrat greke (vështro mb. 567 të vitit 1666) dhe më vonë vetëm.

Viti që prej lindjes së Krishtit nganjëherë në mbishkrimet është përdorur edhe simbas mënyrës veneciane (more Veneto), simbas së cilës fillimi i vitit konsiderohej një marsi (mb. 2).

Disa mbishkrime përmbajnë edhe ciklin e diellit e të hënës për verifikimin e datave të tyre (mb. 2, 13, 522 etj).

Takohen edhe mbishkrime me data shumë të vjetra, por të shkruar me shifra arabe dhe me kronologji prej lindjes së Krishtit mbi portat ose mbi muret e kishave (mb. 517, 518 të Kishës së Shën Mërisë në Labovë të Kryqit, me datë 525, mb. 519 i Kishës së Shën Mërisë në Peshkopi të Sipërme me datë 619 etj.). Mendojmë se këto data duhet të jenë shkruar vonë, në bazë të traditës, sigurisht për të regjistruar ose përjetësuar ndonjë gojëdhënë të vjetër rreth kishës, së cilës i përkasin, ose të ndonjë kishe më të parë, mbi themelet e së cilës është ndërtuar kisha e re.

Lidhur me anën paleografike të mbishkrimeve, në radhë të parë shënojmë se pjesa më e madhe e tyre është shkruar me gërma të mëdha, megjithëqë ka edhe disa me gërma të vogla, siç është rasti i piktor Nikollës në Shën Mërinë Vlaherna të Beratit (mb. 93), dhe një pakicë me gërma të përziera, siç është ai i Onufër Kipriotit në Shën Kollë të Beratit (mb. 96). Mbishkrimi i kampanës së Manastirit të Shën Mërisë së Krorzit në veri të Sarandës (mb. 865) paraqitet si një përzierje gërmash greke e latine, ndërsa mbishkrimet sllavishte (mb. 4) paraqiten të shkruara me gërma cirilike.

Karakteristike për grafinë tek mbishkrimet e kishave tona është shkrimi i vijueshëm, pa ndarje fjalësh, si në tekstet e kodikëve të vjetër në gjuhën greke në dorëshkrim. Me këtë shkrim të vijueshëm i gjejmë mbishkrimet e kishave tona, përveç ndonjë përjashtimi të rrallë, deri në gjysmën e shek. XIX.

Përveç fjalëve të ngjitura, në mbishkrimet e kishave tona takohen shpesh edhe ligaturat, dmth. bashkimi i dy ose më shumë gërmave si psh. MN (αμν), FNMAH (μη' νη') (mb. 98, 117) etj. Mendojmë se këto ligatura shpjegohen në radhë të parë nga ngushtica e vendit, megjithëqë nuk përjashtohet ideja që të jenë përdorur edhe si ornamente.

Në shumë mbishkrime, qoftë në gjuhën greke, qoftë në atë latine, takojmë shpesh edhe sigla ose shkurtime konvencionale për fjalë të ndryshme si p. sh. (mb. 92) (mb. 92) (mb. 82, 97, 94), (No(m) i (n)e) (mb. 914) (D(omi)ni) (mb. 917, 914) etj.

Disa nga mbishkrimet latinisht të kishave tona janë me shkrime të tipit frakturë, si psh. ai i Manastirit të Shën Gjon Vladimirit (mb. 3) ai i kampanës së Sopotit (mb. 69), ai i portës jugore të Kishës së Dom Lleshit (mb. 928). Mënyra e shkrimit dëshmon për vjetërsinë e mbishkrimit dhe tërthorazi ndihmon në datimin e këtij të fundit, kur ky paraqitet pa datë (mb. 69, 929) Mbishkrimet në gjuhën latine të kohës së vonë paraqiten të shkruara me gërma kapitale të sotme.

Mbishkrimet e epokës osmane, sidomos duke filluar nga shek. XVI, paraqiten në fillim me gabime ortografike (mb. 13, 39) dhe gramatikore (mb. 96, 55, 815 etj.). Kjo është plotësisht e kuptueshme: zhvillimi normal i vendit tonë, qoftë në fushën politike, qoftë në atë kulturore, u ndërpre me katastrofën e pushtimit otoman në gjysmën e dytë të shek. XV. Shkatërrimet e tmerrshme që solli në vendin tonë ky pushtim, kushtet historike veçanërisht të rënda, sidomos gjatë gjysmës së dytë të shek. XV dhe gjatë shek. XVI, e vështirësuan mjaft vazhdimësinë e zhvillimit dhe bashkë me prapambetjen ekonomike sollën në mënyrë të paevitueshme edhe prapambetjen kulturore, që shprehet ndër të tjera, edhe në njohjen e keqe të gjuhës së shkrimit greqisht ose latinisht.

Grafia e mbishkrimeve në shumë raste reflekton edhe tipare karakteristike të autorit. Kështu, p. sh. mbishkrimet e dorës së Onufrit paraqiten gjithmonë me një grafi të bukur e të rregullt, pa marrë parasysh ndonjë gabim ortografik ose ndonjë gabim që i ka shpëtuar artistit në kopjimin e teksteve biblike apo liturgjike.

Eshtë mjaft interesant fakti që në mbishkrimet e kishave tona të epokës postbizantine shpeshherë reflektohen elemente të gjuhës e kulturës sonë nacionale. Kështu, p. sh. në mbishkrimin e ikonës gravurë të Shën Mërisë të Ardenicës (mb. 111) lexohen fjalët shqip:

... Në mjaft raste emrat e njerëzve janë shënuar me formën shqipe të plotë ose të shkurtuar si psh. Todi (Theodor), Gjergji (Jorgji), Nasi (Thanas), Leka (Aleksandër), Ilo (Ilia), Dhimo (Dhimitër) etj. Janë gjithashtu shumë interesante përpjekjet e piktorëve shqiptarë për të riprodhuar në alfabetin grek tinguj të veçantë të gjuhës sonë që nuk i ka greqishtja. Kështu p. sh. në mb. 138 gj-ja e shqipes pasqyrohet prej dy gërmash greke, yx(gk) ose yy(gg), rr-ja prej dy r-ësh greke, pp(rr), (mb. 188) etj.

Në pjesën më të madhe mbishkrimet e kishave tona paraqiten me gjuhë të varfër e fraza stereotipe. Nganjëherë kopjohet integralisht një mbishkrim më i vjetër, duke i ndërruar vetëm emrin e piktorit, të peshkopit, të igumenit, datën dhe indiktet. Për mosnjohje të gjuhës greke, piktorët vendas në ndonjë rast në mbishkrim në vend që të flasin për pikturimin e bërë në kishë prej tyre, flasin për ndërtim të tempullit prej themeli, pa qenë aspak rasti (mb. 300). Në këtë rast piktori duhet të ketë kopjuar fjalë për fjalë ndonjë mbishkrim më të vjetër të kishës, duke i ndërruar vetëm datën, por me siguri pa e kuptuar aspak përmbajtjen e mbishkrimit të kopjuar.

Nga mbishkrimet dalin mjaft të dhëna që plotësojnë në një masë të rëndësishme dokumentacionin jo vetëm për njohjen e historisë së kishës së krishterë në vendin tonë, por edhe të kushteve të përgjithshme politike, shoqërore e kulturore, sidomos gjatë shekujve të fundit.

*

*

*

Mbishkrimet e institucioneve kishtare të vendit tonë, që janë përfshirë në këtë vëllim, fillojnë prej gjysmës së dytë të shek. IX (866) dhe arrijnë deri nga fundi i shek. XIX. Midis këtij materiali prej rreth 1000 mbishkrimesh, materiali që i përket periudhës së mesjetës së herët, periudhës paraturke, paraqitet tepër i vobektë, me rreth 35 mbishkrime. Ky numër, mund të thuhet me siguri, nuk mund të tregojë sasinë e vërtetë të mbishkrimeve të asaj periudhe në vendin tonë aq më tepër që kemi të dhëna të sakta për një numër të madh monumentesh rrënojat e të cilave ruhen edhe sot siç janë Shën Mëria e Devollit ose Selasforit pranë Korçës. Kisha e Shën Sergjit e Bakut pranë Shkodrës, Shën Mëria e Glavenicës pranë Ballshit etj. etj. si këto, të cilat pa dyshim duhet të kenë qenë pajisur me mbishkrime. Por luftërat e shpeshta, sidomos invadimi otoman dhe qëndresa luftarake e popullit tonë kundër pushtimit, e cila zgjati me kryengritje të vazhdueshme kanë qenë faktorët kryesorë për rrënimet katastrofale të vendit tonë, gjë që kontribuoi edhe në zhdukjen ose cungimin kaq të rëndë të materialit tonë epigrafik të asaj periudhe. Mobilizimi total i popullit tonë kundër pushtimit të huaj shpjegon ndërprerjen e çdo veprimtarie ndërtuese dhe, lidhur me këtë, edhe mungesën gati të plotë të mbishkrimeve gjatë shek. XV në vendin tonë.

Me gjithë pasojat e rënda të pushtimit të huaj, vendi ynë qysh prej shek. XVI e këtej filloi gradualisht të rimëkëmbej, gjë që shihet edhe në fushën e krijimtarisë kulturore, këtë fakt e dëshmojnë edhe mbishkrimet që po botojmë.

Diçka më e mirë është gjendja përsa u përket materialeve të epigrafisë kishtare në shek. XVII, këtu mbishkrimet arrijnë numrin 94-100. Megjithatë duhet thënë se ky shekull karakterizohet nga fushata e madhe e islamizimit me dhunë, që përshkoi në këtë periudhë vendin tonë, e cila zhduku përgjithmonë nga faqja e dheut një numër të madh kishash bashkë me veprat artistike dhe mbishkrimet e tyre, nga ana tjetër, edhe zhvillimin e lirë të veprimtarisë kulturore në pjesën tjetër të vendit që nuk u përfshi nga islamizmi.

Kushte të reja më të favorshme u krijuan në vendin tonë nga mesi i shek. XVIII, kur me fuqizimin e përqëndrimin e pushtetit të disa feudalëve shqiptarë u favorizua zhvillimi i zejtarisë e tregtisë, u ngrit niveli ekonomik e kulturor i vendit, u rritën dhe u zhvilluan qytetet. Njëkohësisht u krijuan kushte më të favorshme edhe për veprimtarinë e kishës së krishterë, duke qenë se pashallarët shqiptarë në Jug e në Veri, për të përforcuar pozitën e vet, hoqën dorë nga fushata e

islamizimit dhe në një varg rastesh u mbështetën mbi popullsinë e krishterë vendase. Një faktor tjetër i favorshëm u bë fakti se në një varg selish peshkopale të vendit qëndronin peshkopë shqiptarë, të varur nga Kryepeshkopata ose Patriarkia e Ohrit; si vendas dhe të lidhur me interesat e vendit, disa nga ata morën pjesë aktive në kryengritjet e shek. XVI e më vonë u kujdesën për ndërtimin e kishave dhe pajisjen e tyre si dhe për ngritjen e institucioneve kulturore-arsimore. Në këto kushte rritet edhe materiali epigrafik: në shek. XVIII kemi 316-320, kurse në shek. XIX 403 mbishkrime në kishat e vendit tonë.

Por edhe këto materiale epigrafike paraqiten me dëmtime, cungime e humbje të rënda. Për këto u bënë shkak veçanërisht ngjarjet luftarake që përshkuan vendin tonë në këto 50 vjetët e fundit dhe pushtimet e huaja lidhur me to si psh. lufta e parë botërore e sidomos Lufta e Dytë Botërore, gjatë së cilës pushtuesit fashistë italianë e gjermanë i shkaktuan dëme të pazëvendësueshme monumenteve tona të kulturës. Kështu shpjegohet p. sh. fakti që nga një botim mbishkrimesh të mbledhura para 50 vjetësh, në vitin 1915, nga P. I. Pulica mjaft prej tyre kanë humbur, sidomos ato që ndodheshin në objekte të lëvizshme të kultit.

*

*

*

Mbishkrimet e mbledhura në këtë botim, për vetë natyrën e karakterin e tyre, si mbishkrime të ndodhura në objekte kulti, rëndësinë e tyre të parë e kanë për historinë kishtare të vendit. Kjo natyrisht nuk do të thotë se ato nuk kanë edhe rëndësi për historinë e përgjithshme, politike e kulturore të vendit tonë.

Megjithëse të dhënat nga mbishkrimet e kishave tona që i përkasin historisë politike në përgjithësi janë të pakta, prapëseprapë disa prej tyre paraqiten me rëndësi të veçantë, sepse mbesin të vetmet burime për çështje të caktuara e të diskutueshme të historisë së vendit tonë.

Kështu, p. sh. nga mbishkrimet ktitoriale të Kishës së Manastirit të Shën Gjon Vladimirit pranë Elbasanit rezulton se Karl Topia, princi shqiptar i shek. XIV, e ka rindërtuar këtë kishë "prej të 22-tit deri në 24-tin vit të zotërimit të tij" (mb. 4). Nga dy mbishkrime të tjera po të kësaj kishe (mb. 2 dhe 3) rezulton se viti 22 i zotërimit të Karlit ishte viti 1381, nga kjo nxirret se Karli u bë zot i Shqipërisë së Mesme më 1359. Burimi më i vjetër historik arkival (1) e përmend Karl Topinë si sundimtar për herë të parë më 1362. Në këto rrethana mbishkrimi i Kishës së Shën Gjonit mbetet i vetmi burim historik që sqaron një datë të rëndësishme të historisë së vendit tonë. Nga mbishkrimi i epitafit të Glavenicës (mb. 90) përforcohet fakti historik që Gjergji I dhe Balsha II rreth vitit 1373 kanë sunduar jo vetëm mbi një pjesë të Arbërisë ku ishin zotërimet e Karl Topisë, por edhe mbi krahinat e Beratit, të Vlorës e në Romani, siç quhej pjesa qendrore e perëndimore e zotërimeve bizantine në Ballkan. Të dhënat e këtij mbishkrimi të rëndësishëm, nga të cilat ndër të tjera rezulton edhe se më 1373 Kalisti ka qenë njëkohësisht peshkop i Glavenicës e i Beratit, kombinuar me të dhënat e dy mbishkrimeve të tjera të gjetura në Ballsh të Mallakastrës (mb. 82 dhe 134) si edhe me të dhënat e një gojëdhëne të Beratit, sipas të cilës epitafi i Glavenicës ka ardhur nga Manastiri i Shën Mërisë së Ballshit, të çojnë në mënyrë të padiskutueshme në konkluzionin që Glavenica e lashtë s'është tjetër veçse Ballshi i sotshëm (38), gjë për të cilën zhvillohen akoma sot diskutime.

Nga një mbishkrim i Kishës së Maligradit (mb. 287) rezulton se në vitin 1369, në kohën e sundimit të Kral Velikashinit në Makedoni, zot i krahinës së Prespës ishte Kezar Novaku, kurse nga një mbishkrim i Kishës së Ristozit të Mborjes (mb. 290) rezulton se Amirali, i biri i Kezar Novakut, ka qenë zot i së njëjtës krahinë më 1389; ai duhet ta ketë shtrirë sundimin e vet deri në viset e Korçës, që të përmendet emri i tij si sundimtar në mbishkrimin e Mborjes. Për këtë mungojnë krejtësisht burime të tjera.

Edhe për periudha më të reja nuk mungojnë të dhëna historike interesante, siç është rasti i disa mbishkrimeve që lidhen me Ali Pashë Tepelenën. Kështu p. sh. mbishkrimi i Kishës së Shën Mërisë së Sopikut të Pogonit (mb. 597) përmend suvatimin e kishës nga priftërit Papa Kostandini, Papa Panajoti e Papa Jani "të cilët i vrau Ali Toska në Kakollako më 1772". Sipas

një gojëdhënë të Sopikut priftërit u vranë sepse nuk kishin pranuar të bëhej katundi çiflik i Kurt Pashës.

Sipas mb. 423 qyteti Vithkuq është prishur më 25 tetor 1823, kurse sipas mb. 428 Vithkuqi në vitin 1828 ende është krejtësisht i rrënuar, me shtëpi të prishura e pa njerëz. Po të kemi parasysh se në këtë kohë zhvillohej lufta çlirimtare e popullit grek, mund të mendojmë se prishja e Vithkuqit duhet të ketë të bëjë me një pjesëmarrje aktive të vithkuqarëve në këtë lëvizje, gjë që vërtetohet edhe nga burime të tjera.

Një mbishkrim i Kishës së Shën Kollit në Seljan të Pogonit (mb. 661) përforcon një gojëdhënë që tregohet lidhur me marrjen e Sulit nga Ali Pashë Tepelena dhe djegien e një kallogjeri në pirq të Kungjit me gjithë delegatët e Ali Pashës.

Nga një mbishkrim i Kishës së Shën Kozmajt në Kolkondas të Myzeqesë (mb. 275) rezulton se kisha është ndërtuar me urdhrin dhe nxitjen e Ali Pashës. Ky fakt vërtetohet edhe nga dy bujurulldi të asaj kohe të Vezirit të Janinës (2, f. 82).

Interesante janë edhe konkluzionet që mund të nxirren nga mbishkrimet për fazat e ndryshme të islamizimit në vendin tonë. P. sh. mbishkrimi i Kishës së Shën Mërisë së Dushanit të Oparit (mb. 302) tregon se deri në datën e pikturimit të kishës (1610), popullsia e këtij katundi ishte e gjithë e krishterë, kurse nga (mb. 127) rezulton se deri më 1751 Ballshi ka pasë ende popullsi të krishterë.

Mbishkrimi i kishës së Shën Mërisë së Dragotit në rrethin e Elbasanit (mb. 41) me datë 1782 dhe ai i pikturimit të kësaj kishe (mb. 42, 43) me datë 1785, kallzojnë se ky fshat i Dumresë deri nga fundi i shek. XVIII ka qenë gjithashtu i krishterë.

Në mbishkrimin e një potiri të Kishës së Shën Gjergjit në Kudhës të Himarës figuron emri i priftit Papa Zaho me datë 1826, kurse në mbishkrimin e një muri të kishës së Shën Mërisë së Qiparosë (mb. 855) e gjejmë po këtë emër me datë 1769. Sipas një komunikimi personal nga nipi i Papa Zaho ka pasë qenë prifti i Kuçit të Kurveleshit. Prifti u burgos nga Pasha për dy vjet në Janinë. Kur u lirua nga burgu, Papa Zaho e gjeti Kuçin të islamizuar, prandaj u vendos në Kudhës ku edhe vdiq më 1848 (Kjo datë gjendet mbi pllloçen e mbivorrshme).

Mbishkrime të kishave tona të periudhës osmane bëjnë fjalë edhe për esnafet (mb. 198, 199, 120). Kjo përforcon faktin e njohur të organizimit në esnafa të zejtarisë në vendin tonë gjatë shekujve të mesjetës. Esnafet përmenden në mbishkrimet për ndihmat që kanë dhënë në ndërtim kishash, stolisje kishash me vepra arti, piktura murale e ikona.

Nga mbishkrime të Kishës së Manastirit të Ardenicës (mb. 118, 119, 120) rezulton se pikturat murale dhe ikonat e kësaj kishe, që janë punë e piktorëve Kostandin e Athanas Zografit e të Jerodhiakon Kostandin Shpatarakut, janë porositur e paguar nga esnafet e Voskopojës.

Eshtë interesant fakti se në këto mbishkrime nuk bëhet fjalë vetëm për esnafa të qyteteve e qendrave më të mëdha si Korçë, Voskopojë, etj., por edhe për esnafë të Llëngës e Grabovës. Sikurse dihet, nga fundi i shek. XVII e gjatë shek. XVIII, u krijua mundësia për një farë mëkëmbje ekonomike, me anë të zhvillimit të zejtarisë e të tregtisë. Filluan kështu të forcohen komunitetet e krishtera në disa qytete, si Berati, Elbasani, Shkodra. Kjo situatë i dha mundësi zhvillimit edhe të disa katundeve të mëdhenj, si Voskopoja, Suhareka, Llanga, Grabova, Vithkuqi e Dhërmiu me zejtarë e esnafa aq sa mbishkrimet e kishave këto qendra të vogla i quajnë "politie", dmth. qytete (mb. 34, 167, 170, 172, 174, 828), megjithëse, përveç Voskopojës, asnjë nga këto katunde nuk mori tiparet e një qyteti me kuptimin e plotë të fjalës.

Eshtë e qartë se nga mbishkrimet dalin të dhëna në radhë të parë rreth kishës, që kontribuojnë për të sqaruar pozitën e saj si një faktor kryesor të rendit feudal, për rolin e saj aq të rëndësishëm si pronare e madhe tokash, për veprimtarinë e saj ekonomike e politike, si mbështetje ideologjike e rendit feudal në fuqi në periudhën paraturke, megjithëse në kushtet e pushtimit otoman ajo në disa raste qëndronte në opozition me regjimin politik otoman duke gëzuar mbështetjen e masave popullore, ajo e ruajti karakterin e saj si institucion i shfrytëzimit

klasor. Me rëndësi janë të dhënat rreth peshkopatave të vjetra dhe peshkopëve të vendit tonë dhe juridiksionit dhe administratës së tyre, rreth manastirëve dhe veprimtarisë së tyre.

Në mbishkrimet e kishave tona të periudhës paraturke të dhënat për peshkopatat e peshkopët janë më të pakta. Kjo mund të rrjedhë për arsye se shumë të pakta janë edhe mbishkrimet e ruajtura nga ajo kohë dhe sepse ktitorët e atyre kishave në pjesën më të madhe janë para së gjithash mbretër e princër të fuqishëm.

Në mbishkrimet e periudhës paraturke përmenden vetëm dy peshkopë të peshkopatave të vendit tonë, Kalisti i Glavenicës e i Beratit (mb. 90) dhe Nimfoni (mb. 290). Është interesant se këta dy emra nuk figurojnë në katalogët e peshkopëve botuar nga Aleksudhi (2), Gelzer (11) dhe Germanoi i Sardës (12). Nga mbishkrimi që përmend peshkop Kalistin, rezulton se Glavenica më 1373 ishte një qendër peshkopale kaq e rëndësishme, sa kishte në vartësi edhe peshkopatën e Beratit, qendër e njohur për traditat e saj kishtare.

Kryepeshkopata e Justinianës së parë (ose Ohrit) më 1369 përmendet në mbishkrimin kryesor të Kishës së Shën Mërisë së Maligradit (mb. 287), sepse aso kohe Prespa varej kishtarisht nga Ohri, por nuk përmendet në mbishkrim drejtuesi i kësaj qendre të madhe kishtare. Ka mundësi që në kohën që është shkruar mbishkrimi kryepeshkopata të ketë qenë provizorisht pa titullar (mb. 287).

Duke kaluar shek. XV, për të cilin mungojnë të dhëna, në shek. XVI ato pak mbishkrime që ruhen deri më sot nuk bëjnë fjalë për peshkopë e peshkopata, me përjashtim të dy mbishkrimeve (520 dhe 522), të të cilat përmendet Simeoni i Drinopojës më 1511 dhe më 1526.

Mosfigurimi i titullarëve të peshkopatave në mbishkrimet e kishave të vendit tonë në shek. XVI, ne mendojmë se duhet të shpjegohet me humbjen e ekuilibrit në administratën eparkiale kishtare për arsye të gjendjes së luftës e të mobilizimit kryengritës të popullit. Ka mundësi që edhe pas okupacionit osman peshkopatat e vendit tonë të kenë pas mbetur pa drejtues për një kohë pak a shumë të gjatë. Vetëm kështu mund të shpjegohet mungesa e emrit të prelatit në mbishkrimin e Kishës së Vllahernës (në kala të Beratit) me rastin e pikturimit të kësaj kisha, e cila ndodhet ngjitur me Mitropolinë e qytetit (mb. 92). Ka të ngjarë që mungesa e emrit të titullarëve në këto mbishkrime të rrjedhë në ndonjë rast edhe për arsye iniciativash lokale të kryera pa dijeninë e titullarëve kryesorë të dioqezave (vështro mbishkrimet 803, 804).

Në mbishkrimet e kishave tona të shek. XVII deri XIX përmenden peshkopatat e Durrësit, Beratit, Korçës, Drinopojës, Himarës e Delvinës, Gorës e Mokrës, Stefanakës dhe Bendës. Nuk dihet edhe sot se ku ishin qendrat e disave prej këtyre peshkopatave (peshk. e Drinopojës, Gorës, Mokrës, Stephanensis et Bendensis).

Lidhur me peshkopët që kanë drejtuar peshkopatat e ndryshme ortodokse të vendit tonë gjatë shekujve, nga mbishkrimet na dalin 42 prelatë. Nga këta 9 nuk figurojnë fare në katalogët peshkopalë të Aleksudhit (2), të Germanojt të Sardës (12), të Gelcerit (11), që zumë me gojë më sipër; këta janë:

Kalisti i Glavenicës e i Beratit - 1373 (mb. 90)

Nimfoni, pa titull - 1389 (mb. 290, 291, 292)

Simeoni i Drinopojës - 1510, 1526 (mb. 520, 522)

Lavrenti, pa titull - 1604 (mb. 16)

Elefteri i Beratit - 1630 (mb. 558)

Niqifori i Glavenicës(?) - 1751 (38 f. 235)

Meleti i Ohrit(?) - 1873 (mb. 461)

Vonga, pa titull(?) - 1826 (mb. 873)

Meka, peshkop i Stefanakës dhe i Bendës pa datë (mb. 926).

Rezulton gjithashtu se 10 peshkopë përmenden në data të reja që nuk figurojnë në katalogët peshkopalë të Aleksudhit, të Germanojt të Sardës e të Gelcerit e konkretisht:

Matheu i Drinopojës - 1614 (mb. 537), 1617 (mb. 540)

Egnati i Justinianës së parë - 1659 (mb. 306)

Gedeoni pa titull - 1659 (mb. 565)
 Mitrofani i Drinopojës 1754 (mb. 584), 1758 (mb. 586)
 Neofit Haxhikosta - 1756 (mb. 358), 1768 (mb. 359)
 Dositeu i Drinopojës - 1788 (mb. 627), 1793 (mb. 635)
 Gabrieli i Drinopojës - 1799 (mb. 668)
 Kirilli i Korçës, nga Veria - 1847 (mb. 440)
 Anthiu Aleksudhi - 1864 (mb. 246), 1883 (mb. 261), 1885 (mb. 265)
 Dorotheu i Korçës - 1868 (mb. 271)

Rezulton edhe se nga 42 peshkopët që përmendin mbishkrimet 9 janë shqiptarë e konkretisht:

Arsen Vako i Gorës Mokrës (1685-1714) (mb. 20), nga Potkozhani i Mokrës.
 Metodi i Beratit (1736-1751) (mb. 115) nga Bubullima e Myzeqesë.
 Joasafi i Beratit 1752-1760 dhe 1765-1801 (mb. 138), po nga Bubullima.
 Joasafi II i Beratit (1802-1855) (mb. 194), po nga Bubullima.
 Egnati i Justinianës së parë (1693-1695) (mb. 306), nga Berati. Joasafi i Korçës e Selasforit (1709-1745) (mb. 329, 331, 336, 345) nga Voskopoja.
 Neofit Kekezi i Korçës (1845-1874) (mb. 413, 440, 506), nga Gjirokastra.
 Joaniqi i Durrësit (1845-1858) (mb. 63), nga Elbasani.
 Visarioni i Durrësit (1867-1899) (mb. 63) i quajtur edhe Visarion Thahari ose Visarioni plak, nga Elbasani.

Prej këtyre prelatëve shqiptarë, peshkopi Arsen Vako në mbishkrim figuron pa titull, por katalogët peshkopalë e përmendin si të Gorës e Mokrës.

Këta prelatë shqiptarë në krye të peshkopatave të vendit, duke përfituar nga lëshimet që bënë pashallarët shqiptarë në shek. XVIII dhe nga mëkëmbja ekonomike e relative e popullsisë, u përpoqën të përfitojnë pozitën e kishës duke ndërmarrë një fushatë ndërtimesh kanë përkrahur ndërtues e artistë, punues të shquar të drurit e të metaleve. Me iniciativën e prelatëve shqiptarë janë rindërtuar kisha të vjetra ose janë ngritur nga themelet kisha e manastire të reja, disa nga të cilat, me pamje madhështore, janë meremetuar, pikturuar e pajisur me ikonostase e objekte të ndryshme argjendi të kultit të krishterë. Nga burime jashtë mbishkrimeve dihet se patriku shqiptar Joasaf Voskopojari ka pasë qenë një nga iniciatorët kryesorë për ndërtimet e mëdha kulturore-fetare të kryera në Voskopojë. Vetëm për një ditë Joasafi mblodhi të gjitha të hollat që duheshin për themelimin e Akademisë së Re, e cila u bë një qendër e rëndësishme kulturore për gjithë vendin.

*

*

*

Mjaft nga materialet epigrafike të vendit tonë kanë të dhëna që i interesojnë historisë së ndërtimit të kishave dhe të arkitekturës dhe pjesa më e madhe e autorëve që kanë botuar mbishkrime të kishave tona, janë preokupuar t'i nxjerrin në dritë këto të dhëna (2, 4, 13, 15, 17, 22, 26, 28, 32, 36, 41, 48, 52, 58).

Mbishkrimet që japin të dhëna për ndërtimet e kohës paraturke te ne janë të pakta. Datat më të vjetra të ndërtimit në vendin tonë i regjistron një mbishkrim i Labovës së Kryqit, që mban datën 525 (mb. 517), një mbishkrim i Shën Mërisë së Peshkopisë së sipërme, që mban datën 619 (mb. 519) dhe një i Shën Sergiut e Bakut në Himarë, që mban datën 786 (mb. 801). Këto mbishkrime duket se i referohen kohës së ndërtimit të kishave përkatëse, por ato me siguri janë shkruar në epoka shumë më të vona, ndofta në bazë të ndonjë gojëdhëne të lashtë ose të ndonjë mbishkrimi që ka pasë humbur; për origjinën e tyre të re flet përdorimi i kronologjisë prej lindjes së Krishtit, që është e vonë në Kishën Ortodokse, dhe, nga ana tjetër, përdorimi i shifrave arabe, që te ne kanë filluar të përdoren gjatë kohës së okupacionit turk. (1)

Për një ndërtim të shek. XI na informon një mbishkrim i vonë i piktor Terpo Zografit në Kishën e Shën Mërisë në Lubonjë të Kolonjës (mb. 398), me fjalët "Ka pasë qenë ndërtuar prej fillimi më 1015"; për një ndërtim të shek. XII (1159) na informon gjithashtu një mbishkrim i

Kishës së Shën Mitrit në Potkozhan të Mokrës (mb. 1), që është një datë me shifra arabe e gdhendur në një gur, me siguri në kohë më të vonë.

Materialet epigrafike flasin për dy ndërtime të shek. XIII, nga të cilët njëri (datë 1240) ka të bëjë me Kishën e Dom Lleshit në Lezhë (mb. 912) dhe tjetri (datë 1290) me kishën e Shirgjit të Shkodrës (mb. 913, 914). Mbishkrimi i parë duhet të jetë regjistrim i vonë i ndonjë gojëdhëne më të lashtë, mbasi kisha e Dom Lleshit që ruhet sot na duket shumë më e vonë se e shek. XIII. Mbishkrimi i Kishës së Sergjit e Bakhut flet për rindërtimin e Kishës nga mbretëresha Elenë e Serbisë. Gërmadhat e kishës që ruhen sot në Shirgj janë të rindërtimit të Kishës së Elenës nga ana e birit të saj të Uroshit II më 1318 (53).

Nga një datë e një guri (1250), murosur mbi apsidë të kishës së Manastirit të Shën Mërisë së Apolonisë (mb. 84), kuptohet se kisha duhet të jetë ndërtuar mbas kësaj date. Mbishkrimi i gurit në të cilin bën pjesë edhe data, paraqitet i konsumuar nga këmbët e njerëzve (përveç datës), ndofta sepse guri duhet të ketë qenë gur i përmbivorrshëm. Në këtë konkluzion të çon edhe grafia e hollë e mbishkrimit, e cila nuk mund të ketë qenë kurrësi një grafi për një mbishkrim themelor ndërtimi të një monumenti. Në zbërthimin e problemit të kohës së ndërtimit na ndihmon fakti se në pikturën murale të eksonartekstit të kishës si ktitor i kishës paraqitet Mihail Paleologu kur ishte bashksundues me të birin Andronikun II Paleolog (mb. 87). Në pikturë figuron edhe maketi i një kisha dhe nga ana tjetër Androniku (në plan të dytë) paraqitet me kurorë perandorake në krye, dmth. si sundues bashkë me të jatën. Duke qenë se është i njohur fakti që Mihail Paleologu VIII ka bashksunduar me të birin Andronikun II nga 1266 deri në 1282, data e ndërtimit të kishës së Manastirit të Shën Mërisë së Apolonisë duhet të kërkohet ndërmjet këtyre dy datave. Sa për atributin "Konstandini i ri" i përdorur nga piktori për Mihail Paleologun VIII kjo duhet kuptuar si një përsëritje e një zakoni jo fort të rrallë në historinë e perandorëve të Bizantit.

Kisha e Shirgjit, që sot ruhet në gërmadha dhe ajo e Apolonisë janë nga ndërtimet kishtarë më të rëndësishme të mesjetës së vendit tonë.

Sa për shek. XIV, mbishkrimet na flasin vetëm për tri ndërtime kishash të vogla, për ndërtimin e Shën Mërisë së Maligradit të Prespës (mb. 287), që është një paraklis i thjeshtë, për atë të Ristozit të Mborjes (mb. 290), që paraqitet katërkëndëshe me një kube, dhe për atë të Manastirit të Shën Gjon Vladimirit pranë Elbasanit (mb. 2, 3, 4), që ishte në stil bizantin me një kube (28, f. 222). Në Shën Mërinë e Maligradit ruhet data 1345 e pikturës së parë; ka shumë të ngjarë që kjo të jetë edhe data e ndërtimit të kishës, sepse po në atë kishë ruhet data 1369 (mb. 287) si datë e shtojcës së sipërme të kishës dhe e pikturës së dytë, të bërë me shpenzimet e Kezar Novakut. Në Kishën e Ristozit të Mborjes ruhet data 1389 si datë e ndërtimit prej themeli të Kishës nga peshkop Nimfoni. Në Kishën e sotme të Shën Gjon Vladimirit ruhet data 1381 e rindërtimit të kishës së vjetër nga ana e Karl Topisë. Kisha e ngritur nga ky princ shqiptar është prishur aty nga fundi i shekullit të kaluar.

Datat që jepen në mbishkrimet për ndërtime kishash në shek. XIV mund të konsiderohen si të sakta. Kjo lejon që duke u mbështetur në stilin e ndërtimit, të caktohet me përafërsi edhe data e ndërtimit të mjaft kishave të tjera, që i përkasin këtij shekulli, por që sot ruhen pa mbishkrime e pa data.

Gjatë shek. XV nuk takohen mbishkrime që të flasin për ndërrime kishash, përveç një date me shifra arabe gdhendur në gur (1465) në Kishën e Shën Markut në Kalanë e Vaut të Dejës (mb. 917), e cila simbas mendimit tonë duhet pranuar me mjaft rezervë. II. Karmici (19, f. 58) jep për Kishën e Manastirit të Shën Kollit të Boboshticës datën 1450, pa e kallëzuar burimin nga e ka marrë këtë datë. Edhe kjo neve na duket e diskutueshme.

Nga të dhënat e mbishkrimeve, ndërtimet e institucioneve fetare kristiane fillojnë prapë në vendin tonë aty nga mesi i shek. XVI, gjë që dëshmon për një rimëkëmbje të ngadalshme të vendit. Kishat e para të ndërtuara paraqiten të thjeshta, katërkëndëshe me çati dyujse, pa tholo e pa ndonjë rëndësi arkitektonike, siç janë Kisha e Shën Gjergjit në Leshnicë të sipërme të

Theologos me datë 1525 (mb. 803), Kisha e Shën Mitrit me datë 1526 në Poliçan të Pogonit (mb. 522), Kisha e Shën e Premtes në Valesh të Shpatit (mb. 13), data e pikturimit të së cilës (1554) ka të ngjarë të jetë edhe datë e ndërtimit ose e rindërtimit të saj, Kisha e Shën Todrit në Kala të Beratit, pa datë, e ndonjë tjetër.

Sipas të dhënave të mbishkrimeve, nga fundi i shek. XVI kemi në vendin tonë ndërtime kishash me arkitekturë më komplekse, me tholo e me kube sipas traditës së lashtë bizantine, por edhe me ndryshime që reflektojnë kushtet e kohës e të vendit. Ndërtime të tilla të fundit të shek. XVI janë p. sh. Kisha e Manastirit të Shën Mërisë në Driano, me datë 1569 (mb. 526), Kisha e Shën Mërisë në Kameno të Delvinës, me datë 1580 (mb. 806), ajo e Manastirit të Shën Mërisë mbi Vanistë, me datë 1582 (mb. 527), e Manastirit të Shpërfytyrimit në Çatistë të Pogonit, me datë 1584 (mb. 529), e Manastirit të Profet Ilisë mbi Jorgucat me datë 1586 (mb. 530) e Manastirit të Shën Qiriakut e Julitës mbi Dhuvjan, me datë 1588 (mb. 531).

Për shek. XVII, megjithëqë këtë e karakterizon fushata e madhe e islamizimit në masë të popullsisë dhe si rrjedhim rrënimi i shumë godinave të Kultit kristian, materialet epigrafike kishtarë dëshmojnë për shtimin e ritmit të ndërtimeve të kishave sidomos në zonat e rezistencës. Mbishkrimet flasin për 24 kisha të ndërtuara gjatë këtij shekulli, nga të cilat 10 të mëdha, me tholo e kube. Gjatë këtij shekulli në krahinën e Gjirokastrës, në traditën e vjetër, realizohet ndërtimi i disa monumenteve të rëndësishme arkitektonike, siç janë Kisha e Manastirit të Ravenës, me datë 1600, në formë kryqi në tri apsida anash (mb. 533), Kisha e Shën Mërtirëve në Tranoshishtë me datë 1617 (mb. 541), ajo e Manastirit të Profet Ilisë në Stegopull me datë 1624 (mb. 550), ajo e Manastirit të Spilesë me datë 1634 (mb. 559) etj. Gjatë këtij shekulli rriten ndërtimet edhe në zonën e Korçës; ndër këto për interesin arkitektonik shquhen Kisha njënefshe e Shën Mërisë së Barmashit, me datë 1610, në fillim me tri kube hemisferike e dy të tjera që janë shtuar më vonë (mb. 303), e cila paraqitet si ndërtim i parë në vendin tonë me kube hemisferike, Kisha e Manastirit të Shën Prodhromit në Voskopojë me datë 1634, me tri apsida anash dhe kube (mb. 306) Kisha e Shën Mëhillit në Vithkuq, me datë 1682, bazilika e parë trinefshe me kube hemisferike nga më madhështoret në vendin tonë (mb. 313), dhe katedralja e Shën Mërisë në Voskopojë, bazilikë trinefshe me tholo e kube hemisferike, ndofta e fundit të këtij shekulli. Në këtë shekull edhe në zonën e Durrësit takohen dy ndërtime, njëri në Valësh, me datë 1604 (mb. 16) dhe tjetri jashtë Kavajës, me datë 1690 (mb. 21).

Nga mbishkrimet rezulton se gjatë shek. XVIII veprimtaria e ndërtimeve të godinave të kultit kristian zgjerohet edhe më tepër. Vetëm nga mbishkrimet e ruajtura rezultojnë të ndërtuara përmbi 50 kisha gjatë këtij shekulli. Në pjesën më të madhe këto ndërtime paraqiten të mëdha nga ana arkitektonike, bazilika trinefshe me tholo e shumë kube hemisferike për çdo nef, me një ose dy hajate në drejtim gjatësor, nganjëherë edhe dy katëshe.

Lidhur me ndërtimet e rindërtimet e kultit kristian gjatë shekullit XVIII, duhet theksuar se pranë institucioneve fetare kristiane, sidomos pranë manastireve, merr hov edhe ndërtimi i shkollave, të cilat në fillim funksiononin në gjuhën greke. Disa nga godinat e këtyre shkollave janë ruajtur deri sot në ditët tona (shkolla e Manastirit të Shën Spiridhonit në Vuno, ajo e Manastirit të Ardenicës, e Manastirit të Shën Mëhillit në Nivan të Zagorisë, e Manastirit të Shën Pjetrit në Vithkuq etj.).

Këto shkolla siç e dëshmojnë mbishkrimet (mb. 834) si dhe shumë gojëdhëna, të trashëguara deri më sot, janë organizuar e janë udhëhequr nga klerikë të ditur, si Klimenti i Ardenicës, muzikant (mb. 138), igumeni i shumëditur Manasiu (mb. 138) etj. Nga këto shkolla kanë dalë figura që kanë luajtur një rol të rëndësishëm në gjirin e komuniteteve të krishtera në atë kohë, si peshkopët shqiptarë Joasafi i Beratit (mb. 138, 144 etj.). Danieli i Korçës (mb. 326), Joasaf Voskopojari i Korçës dhe i Justinianës së parë të Ohrit (mb. 329, 331) etj.

Shkollat e manastireve në një varg rastesh kanë shërbyer për përhapjen e dijes dhe për të mbajtur gjallë ndjenjat kombëtare ndër fëmijët e të rinjtë fshatarë e qytetarë. Në të tilla shkolla mësuan Dhaskal Todhri, që i mori mësimet e para në Manastirin e Shën Gjon Vladimirit pranë

Elbasanit, dhe prej aty më vonë kaloi në Akademinë e re të Voskopojës, Andon Zako Çajupi, që ka qenë nxënës i Manastirit të Shën Mëhillit të Nivanit të Zagorisë etj.

Lidhur me ktitorët porositësit ose dhuruesit ndaj institucioneve të kultit kristian, nga materialet epigrafike rezultojnë mjaft të dhëna me karakter historik.

Ktitorë në mbishkrimet e kishave tona shohim të përmenden që prej shek. XIII. Kështu mbishkrimi i Kishës së Shën Sergjit e Bakhut në Shirgj të Shkodrës, me datë 1290 (mb. 913), bën fjalë për ndërtimin e kësaj kisha prej mbretëreshës Elenë dhe bijve të saj Stefanit e Uroshit. Mbishkrimet mbi freskun e familjes perandorake të Mihail Paleologut, në eksonarteks të kishës së Manastirit të Shën Mërisë së Apolonisë (mb. 86, 87), kallëzojnë se ktitorët e kësaj kisha kanë qenë Mihail Paleologu, kur sundonte bashkë me birin e tij Andronikun e dytë. Një mbishkrim tjetër në gërmadhat e Kishës së Shën Sergjit e Bakhut (mb. 914) përmend si ktitor të rindërtimit të një kisha të dytë të shenjtoreve të sipërpërmendur mbretin Urosh, birin e mbretit Urosh të Rashës e të Mbretëreshës Elenë.

Mbishkrimi më i vjetër i Kishës së Shën Mërisë së Maligradit të Prespës (mb. 286) përmend fisnikët Bojko dhe Evdokia si dhurues të pikturës së kishës me datë 1345, kurse një mbishkrim tjetër (mb. 287), me datë 1369, përmend "shumëfisnikun" Kesar Novak si ktitor të ndërtimit të shtojcës së kishës dhe të pikturës së saj të dytë.

Mbishkrimet në tri gjuhë të Kishës së Manastirit të Shën Gjon Vladimirit, pranë Elbasanit (mb. 2, 3, 4) përmendin si ktitor të rindërtimit të Kishës më 1381 Karl Topinë me birin e tij të parëlindur Gjergjin. Mbishkrimet e kishës së Ristozit të Mborjes (mb. 290) përmendin me datë 1389 si ktitor Nimfonin, një peshkop të cilit nuk i jepet titulli i dioqezës, por që duhet të ketë administruar jo larg zonës së Korçës ose të ketë qenë ndihmës i titullarit të Selasforit.

Nga këto pak të dhëna rezulton se ktitorët e kishave dhe dhuruesit e pikturës gjatë shekujve XIII-XV në vendin tonë kanë pasë qenë nga shëresa aristokrate feudale e vendit (perandorë, princa, fisnikë, peshkopë). Klasa feudale në radhë të parë kishte mundësi të bënte për ndërtime të kultit shpenzime që në përgjithësi ishin të konsiderueshme.

Në periudhën mbas okupacionit otoman nga mbishkrimet vetëm në dy raste ktitorët cilësohen si "arkondë" e me prejardhje laike (mb. 16, 18) 1. Ka të ngjarë që ndërtime të tjera gjatë kësaj periudhe të shek. XVI të jenë kryer me fonde të manastireve.

Gjatë shek. XVII si ktitorë mbishkrimet përmendin klerikë, igumenë e murgjë ose laikë nga radhët e arkondëve ose të gjerondëve (të pleqve). Mendojmë se igumenët si ktitorë duhet të konsiderohen vetëm si iniciatorë të ndërtimeve, kurse shpenzimet pa dyshim janë nxjerrë nga arkat e manastireve. Qysh në këtë shekull mbishkrimet fillojnë të flasin për ndërtime të kryera me shpenzimet "e të gjithëve" ose "të katundit". Gjatë shekujve XVIII e XIX, kur konstatohet një aktivitet i madh në ndërtime të kultit kristian, mbishkrimet si ktitorë përmendin prap igumenë dhe laikë arkondë, por në pjesën më të madhe flasin për kontributin e "të gjithë të krishterëve të qytetit" ose "të katundit" ose "të lagjes" ose "të enorisë".

Sikurse dihet, në mesjetë botëkuptimi fetar ka pasë qenë një faktor vendimtar në orientimin ideologjik të njeriut. Prandaj në iniciativat e ndryshme për ndërtime të kultit kristian në vendin tonë, nga materialet epigrafike devocioni fetar del si motiv në plan të parë, sidomos në mbishkrimet më të lashta (vështro mbishkrimet Nr. 2, 17, 92, 95, 117, 174, 808 etj.). Megjithëkëtë nuk përjashtohet rasti që mbrapa iniciativave të ndryshme për ndërtime të kultit kristian të fshihen edhe faktorë politikë ose socialë. I tillë, mendojmë ne, duhet të ketë qenë motivi që shtyri Karl Topinë, një princ katolik, të rindërtojë kishën e Manastirit ortodoks të Shën Gjon Vladimirit pranë Elbasanit më 1381, një kishë ortodokse, e të bëjë katër herë më të madhe nga ç'ishte përpara për të tërhequr nga ana e vet elementin ortodoks të zotërimeve të tij, në një kohë kur ndodhesh në luftën e Balshajt e Shkodrës, të cilët nga ortodoksë ishin kthyer në katolikë (34, f. 202).

Në lidhje me emrat e mjeshtëreve të ndërtimit, materialet epigrafike të kishave tona nuk përmendin gjë deri në shek. XVIII, megjithëqë vendi ynë, me tradita të lashta në fushën e

ndërtimeve arkitektonike (16, f. 128-130), gjatë historisë ka dhënë figura të shquara në këtë fushë (52, f. 177-178).

Emrat e ndërtuesve (kryemjeshtër e mjeshtër) i takojmë vetëm në mbishkrimet e shekujve XVIII e XIX, si shqiptarë ashtu edhe të huaj. Për disa ndërtues në mbishkrime jepet edhe prejardhja e tyre, siç është rasti tek Anastas Voskopojari (mb. 270), Saliu nga Dibra (mb. 270), Mihal Pashku nga Pogradeci (mb. 65), Androniku me katër shokë nga katundi Krimi i Greqisë (mb. 340), protomastor Gega, që ka ndërtuar katedralen e Fierit më 1782 (mb. 153), mjeshtri Nasto Mandro që ka kryer ndërtime në Manastirin e Apolonisë më 1782 (mb. 152), mbiemër të cilin e kemi edhe sot në Pojan të Fierit etj.

Nga materialet epigrafike të kishave të vendit tonë rezultojnë të dhëna të rëndësishme edhe mbi traditat e lashta të vendit tonë në fushën e pikturës, mbi shkollat e ndryshme të këtij arti që janë zhvilluar gjatë shekujve të mesjetës, mbi piktorët e ndryshëm vendas e të huaj që kanë ushtruar veprimtarinë e tyre artistike në institucionet e ndryshme të kultit kristian të vendit, mbi veprimtarinë e tyre pikturale, e cila në disa raste paraqitet me një rëndësi të dorës së parë.

Ndër institucionet fetare të kultit kristian në vendin tonë ruhen shumë vepra pikturale (piktura murale ose ikona). Për më të vjetrat, sidomos të epokës paraturke, nuk ekzistojnë mbishkrime që të japin të dhëna rreth kohës së pikturimit ose rreth mjeshtërive të pikturës. Në këtë rast orientimi kohësor mund të bëhet vetëm duke studiuar thellë stilin e pikturës ose duke ia nënshtruar një analize paleografike sinjaturat e saj.

Megjithëse, duke u bazuar në të dhënat historiografike e stilistike, mund të formohet ideja se piktura më e vjetër e monumenteve tona datohet afërsisht nga shek. X (40, f. 87), dokumentat epigrafike më të lashta, siç janë autografët e piktorëve, i përkasin fundit të gjysmës së parë të shek. XVI.

Në mbishkrimet e pikturës më të lashtë të vendit tonë përmendet një piktor me emrin Stano si autor i pikturës së Shpellës së Shën Mërisë në Letëm të Çermenikës (mb. 77), që, simbas nesh, duhet të jetë punuar gjatë shek. XI (40, f. 70).

Piktura më e vjetër e datuar në vendin tonë deri më sot rezulton të jetë ajo e pjesës së poshtme të Kishës së Shën Mërisë të Maligradit të Prespës, me data 1345 dhe 1369 (mb. 286, 287). Pastaj vijnë pikturat e vjetra të kishës së Ristozit në Mborje me datë 1389 (mb. 290). Përsa u përket pikturave të koridorit të Kishës së Shën Mërisë së Apolonisë aty ekziston një mbishkrim me datë që mund të shkojë nga 1292 deri 1391 (mb. 85); ky mbishkrim, i dëmtuar në dy shifrat e fundit, prandaj jo plotësisht i saktë, ka mjaft të ngjarë që t'i referohet pikturës së Koridorit.

Piktori i parë shqiptar që njohim në bazë të mbishkrimeve është Onufri nga Neokastra (Elbasani), figura më e shquar e artit piktorial të vendit tonë në shekujt 16, i cili aty nga mesi i shek. XVI pikturoi kishat e Beratit e të Shpatit të Elbasanit (mb. 7, 13, 14, 15, 92, 91). Të pakta janë të dhënat mbi jetën e tij.

Nga të dhënat e mbishkrimeve marrim vesh se Onufri ka pasë qenë i martuar e me fëmijë, ka pasë qenë prift dhe graduar protopapë i Elbasanit. Marrim vesh se mjeshtri ka stolisur me piktura murale dhe ikona katër kisha të vendit tonë, atë të Shën Kollit në Shelcan të Elbasanit (pa datë), atë të Shën e Premtes në Valësh të Shpatit (1554), dhe ato të Shën Todhrit dhe Evangjelizmosë në Kala të Beratit (pa datë), nga të cilat kjo e fundit ruan vetëm ikona të dorës së mjeshtrit.

Nga materialet epigrafike rezulton se traditën e Onufrit, shkollën e krijuar nga ai e vazhdoi një varg piktorësh, midis të cilëve figuronin i biri i Onufrit Nikolla (mb. 91, 92) me piktura murale e ikona të ruajtura në Kishën e Shën Mërisë Vlaherna në Kala të Beratit (1578), një piktor, Jani, bashkëpunëtori i Nikollës në pikturimin e Kishës së Shën Kollit në Kurjan të Fierit (mb. 94), Onufër Kiprioti (mb. 96, 97, 98), me piktura murale e ikona (1594-1622), sidomos në Kishën e Shën Mërisë në Vlahogoranxi të Gjirokastrës, si dhe tre piktorë anonimë (mb. 95) me piktura murale në Shën Kollë të Kalasë së Beratit, pranë Vlahernës (1591), në Shën Kollë të Valshit (1604), e në Shën Kollë të Shelcanit (1625).

Nga materialet epigrafike marrim vesh se ky fenomen i zhvillimit të traditës së lashtë piktorale të vendit nuk qe i izoluar, edhe në jug të vendit fillojnë të shfaqen një varg piktorësh vendas e të huaj si Ilia Llongoviti nga Dropulli i Sipërm (mb. 803, 804), i cili ka veshur me piktura murale Kishën e Shën Gjergjit në Leshnicë të Sipërme dhe atë të Shën Thanasit në Peca të Sarandës (1525), Mihali dhe Kostandini (mb. 807), vllëh nga katundi Gramos që kanë veshur me piktura murale, karakteristike për shkollën e Kretës, Kishën e Manastirit të Shën Mërisë në Dhivrovuni të Sarandës (1604), Mihali me bijtë e tij Kostandinin dhe Nikollën nga Linotopi i Kosturit (mb. 540, 542, 552, 556), që kanë stolisur shumë kisha të jugut (1517-1653) e më në fund Mihali nga katundi Zerma (1662-1672) (mb. 810, 813) etj.

Materialet epigrafike na bëjnë të njohur me një veprimtari piktorale shumë të begatshme gjatë shek. XVIII. Në rrethin e Korçës zhvillojnë veprimtarinë e tyre disa piktorë korçarë, puna e të cilëve ka kaluar edhe jashtë kufijve të vendit tonë; më i rëndësishëm është mjeshtri David Selenicasi (mb. 331), i cili në bashkëpunim me dy piktorë të tjerë, Kostandinin e Kriston, ka krijuar ansamblin piktoral mural të shkëlqyeshëm të bazilikës së Shën Kollit të Voskopojës me datë 1726. Traditën e shkollës së ndritur të David Selenicasit në rrethin e Korçës e vazhdojnë një varg piktorësh të tjerë shqiptarë, si vëllezërit korçarë Kostandin dhe Athanas Zografi (mb. 345 etj.), të cilët midis viteve 1744-1783 shquhen me vepra piktorale të rëndësishme brenda vendit tonë, ashtu edhe jashtë: bijtë e tyre Terpo dhe Efthim Zografi (mb. 395 etj.) si dhe nxënësit e tyre, piktorët grabovarë të familjes së madhe Katro (Çetiri), Gjergji dhe Jani me bijtë dhe nipat e tyre, që e zgjatën veprimtarinë deri aty nga gjysma e shek. XIX.

Në të njëjtin shekull të XVIII zhvillojnë veprimtarinë e vet në zonën e Gjirokastrës piktorë si Jani dhe i biri Vasili (mb. 607, 610, 612 etj.), nga Qesarati (Sinkriati) i Lunxhërisë, që kanë stolisur me piktura murale dhe ikona 12 kisha midis viteve 1758-1799.

Së fundi shënojmë se si në shek. XVII-XVIII, edhe nga mbishkrimet e shek. XIX bien në sy edhe një numër piktorësh grekë që punojnë gjatë kësaj kohe nëpër kishat e jugut të vendit tonë. Origjina e këtyre piktorëve është nga Fjonjati (Hjonadhës), Samarina e Postenali i Pogonjanisë, (nga Postenani i Kolonjës) (mb. 743, 747, 748, 749, 200).

Materialet epigrafike formojnë kështu dokumenta historike të rëndësishme për të njohur pikturën kishtarë të vendit tonë. Nga ato rezulton një kuadër mjaft i plotë i kësaj veprimtarie, i dokumentuar me emra dhe data që prej gjysmës së parë të shek. XIV e deri nga mesi i shek. XIX.

Pranë artit piktoral një vend me rëndësi zë edhe arti i aplikuar. Në shumë objekte të kultit të krishterë, siç janë ikonostaset amvonet, thronet peshkopale, proshqinitarët, polielejt, potirët, kryedet, kapakët e ungjijve, thimiatonët, amfiat, epitafet, kalimata etj., takohen mbishkrime të gdhendura në dru, të gravuara në metal ose të qëndisura në pëlhurë. Prania e këtyre mbishkrimeve, me të dhëna të ndryshme biografike-historike, fiton një interes të veçantë, se na bën të njihemi me mjeshtrë të dalluar, krijues të një pune të hollë artistike, ajo kontribuon për zbulimin e traditave të vendit në këto fusha të aktivitetit artizanal e artistik, sepse në pjesën më të madhe ato janë punime të mjeshtrëve të shkollave të vendit.

Përsa i përket artit të punimit të drurit, shënojmë se nëpër kishat e vendit tonë ruhen sot përmbi 50 ikonostase druri të shoqëruara me amvone, throne peshkopale e proshqinitarë, të gjitha të gdhendura artistikisht në dru. Mjerisht jo të gjitha këto objekte artistike ruajnë mbishkrime me të dhëna mbi mjeshtrët e punimit e mbi datat e punimit.

Mbishkrime mbi ikonostaset e gdhendura të kishave tona takohen qysh prej shek. XVIII si p. sh. tek ikonostasi i Kishës së shën Kollit të Voskopojës, me datë 1743 (mb. 344), i Kishës së Manastirit të Shën Pjetrit në Vithkuq me datë 1773 (mb. 375) të Shën Mërisë së Dragotit të Dumresë, me datë 1785 (mb. 161), të Shën Vlashit në Vlorë dhe të Shën Gjergjit në Fier, të dy me datë 1786 (mb. 162).

Nga ikonostaset e shumta të punuara gjatë shek. XIX, vetëm 14 ruajnë mbishkrime me datat e gdhendjes. Megjithëkëtë në mjaft raste kjo datë mund të përcaktohet me përafërsi, kur

njihet data e ndërtimit të kishës; kështu shtohet mundësia për të njohur më mirë periodat e krijimit të motiveve ose të formave, sidomos të atyre me karakter vendas, në artin e veçantë por shumë interesant të gdhendjes së drurit.

Nga mbishkrimet rezulton se ndonjë ikonostas është punuar edhe me torno, si p. sh. ai i Kishës së Shën Mërisë në Elbasan, me datë 1859 (mb. 63).

Përsa u përket mjeshtërive të dalluar të punimit të ikonostaseve prej druri, ata që përmenden nga mbishkrimet janë relativisht të vonë, si Usta Naumi nga Lavdari i Oparit, i cili më 1849 ka gdhendur ikonostasin e Kishës Fjetja e Shën Mërisë në Kala të Beratit (mb. 226), e më vonë ato të një vargu kishash të tjera në Shqipëri të Mesme e të Jugut (mb. 232, 271) etj. Përmenden gjithashtu Kostë Tuni Mecoviti, që ka gdhendur ikonostasin e Kishës së Shën Mërisë në Labovë të Kryqit më 1805 (mb. 666), Andon Korfuzioti, që ka punuar më 1758 (mb. 359), Mitro Fandi më 1842 (mb. 716) etj.

Të dhëna për një tjetër gjini arti të aplikuar me tradita të lashta në vendin tonë japin mbishkrimet e objektet prej argjendi. Punimi i argjendit duhet të jetë shumë i lashtë në vendin tonë për objekte të tilla të ruajtura deri më sot nuk takojmë më të vjetra se të fillimit të shek. XVII. Nga mbishkrimet mbi këto objekte argjendi (potirë, kryqe, kapakë ungujsh etj.), dalin shumë emra argjendarësh shqiptarë e të huaj, që dallohen për punimet e tyre artistike, si Dhimitër Hrisohu, që ka punuar në 1616 kryqin prej argjendi të Kishës së Shën Spiridonit të Goricës së Beratit (mb. 101). Gjergj Voskopojari, që më 1729 ka punuar kapakët prej argjendi të ungujllit të kishës së Shën Mërisë në Kala të Beratit (mb. 109), Apostoli i Jakovit të Vogël nga Elbasani, që gjatë shek. XVIII ka punuar artistikisht në argjend objekte të shumta të kultit kristian (mb. 48, 198), Janko Voskopojari (mb. 123, 124), Jorgo Kalivioti (mb. 592), Gjergj Jan Mecovitin (mb. 771) etj.

Mbishkrimet na japin të dhëna edhe për artin e qendisjes me ar e argjend në pëlhurë prej lini, shumë i zhvilluar në vendin tonë gjatë shekujve të mesjetës. Këto objekte sot ruhen me pakicë, për arsye të natyrës së tyre të konsumueshme. Megjithëkëtë disa prej tyre kanë një interes të veçantë historik e artistik. I tillë është sidomos epitafi i Gllavenicës, i punuar me art të hollë nga mjeshtri shqiptar Gjergj Arianiti më 1373 (mb. 90), epitafi i Kishës së Shën e Premtes së Përmetit me datë 1776 (mb. 379), i Kishës së Shën Mërisë së Leusës, me datë 1789 (mb. 386), etj.

*

*

*

Me gjithë zbrazëtitë që paraqesin, me gjithë karakterin e kufizuar që kanë, edhe sepse të dëmtuara e të cinguara, materialet epigrafike të kishave të vendit tonë përbëjnë siç u munduam të tregojmë një burim të vlefshëm për historinë e vendit tonë. Ato hedhin dritë mbi fakte të panjohura të traditës së lashtë kulturore të popullit tonë, dhe aty këtu, mund të zgjidhin ndonjë problem historik të rëndësishëm, veçanërisht atëherë kur ka mungesë burimesh arkivore, këto mbishkrime përbëjnë për ne të vetmet materiale dokumentare autentike e të pakontestueshme.

TREGUESI KRONOLOGJIK I MBISHKRIMEVE

- 525 - Datë ndërtimi në kishën Lindja e shën Mërisë, në Labovë të Gjirokastrës (Nr. 517).
- 551 - Mbishkrim ndërtimi në kishën e shën Mërisë, në Labovë të Gjirokastrës (Nr. 518).
- 619 - Mbishkrim ndërtimi në kishën e shën Mërisë, në Peshkopi të Sipërme të Gjirokastrës (Nr. 519).
- 786 - Datë ndërtimi në kishën e shën Sergjit e Bakut, në Himarë (Nr. 801).
- 866 - Mbishkrimi për konvertimin në krishtërim të carit bullgar Borisit dhe të popullit bullgar (Nr. 82).
- Shek. IX-X - Mbishkrim lutjeje, në gërmadhat e kishës së dyzet të shenjtorëve, Sarandë (Nr. 901).
- 1015 - Ditë ndërtimi në kishën e shën Mërisë, në Lubonjë të Kolonjës (Nr. 398).
- 1032 - Mbishkrim në vulën e Manastirit, Fjetja e shën Mërisë, në manastirin Kamenë të Delvinës (Nr. 802).
- Shek. XI - Mbishkrim pikturimi në shpellën kishë, në Letëm të Çermenikës (Nr. 77).
- 1142 - Mbishkrim ndërtimi në kishën e shën Kollit, në Peshtan të Përmetit (Nr. 449).
- 1159 - Datë ndërtimi në kishën e Shën Mitrit, në Potkozhan të Mokrës Pogradec (Nr. 1).
- Shek. XII - Lutje ktitori, në shpellën e Arangjelit, pranë Purtecit të Prespës (Nr. 512).
- Shek. XIII - Mbishkrim dhurate, në narteks të kishës së shën Mitrit, në Bezmisht të Prespës (Nr. 516).
- 1240 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e shën Ndojt, në Lesh (Nr. 912).
- 1250 - Datë vorri mbi një gur mbi apsidën e kishës së Shën Mërisë së Apolonisë (Nr. 84).
- 1290 - Mbishkrim ndërtimi në Kishën e shën Sergeit e Bakut, në Shirgj të Shkodrës (Nr. 913 e 914).
- 1292 - Datë pikturimi në Kishën e shën Mërisë së Apolonisë (Nr. 85).
- Shek. XIII - Tekst ilitazioni, nga kisha e Vaut të Dejës, pranë Shkodrës (Nr. 926).
- Shek. XIII - Mbishkrim në fragment, në eksonarteks të kishës së Manastirit të shën Mërisë së Apolonisë, pranë Fierit (Nr. 88).
- Shek. XIII - Mbishkrimet mbi pikturën e perandor Mihail Paleologut në eksonarteks të kishës së Manastirit të Shën Mërisë së Apolonisë, pranë Fierit (Nr. 87).
- Shek. XIII - Mbishkrimi mbi pikturën e Andronikut II Paleolog, në eksonarteks të kishës së Manastirit të shën Mërisë së Apolonisë, pranë Fierit (Nr. 86).
- Shek. XIII - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën Salvatorit, në Rubik të Rrëshenit (Nr. 918).
- 1345 - Mbishkrim dhurate, në pikturën e apsidës së kishës së shën Mërisë, në Maligrad (Nr. 286).
- 1350 - Mbishkrim varri i murosur në eksonarteksin e kishës së Manastirit të shën Mërisë së Apolonisë, pranë Fierit Nr. 89).
- 1369 - Mbishkrim ndërtimi e pikturimi, në kishën e shën Mërisë në Maligrad të Prespës (Nr. 287).
- 1373 - Mbishkrim i epitafit të kishës së Manastirit të shën Mërisë së Gllavenicës, gjendet në Muzeun Historik Kombëtar (Nr. 90).
- 1381 - Mbishkrim rindërtimi, të kishës së Manastirit të shën Gjon Vladimirit, pranë Elbasanit. Gjendet në Muzeun Historik Kombëtar (Nr. 3).
- 1381 - Mbishkrim rindërtimi, të kishës së Manastirit të shën Gjon Vladimirit pranë Elbasanit. Gjendet në Muzeun Historik Kombëtar (Nr. 2).
- 1389 - Mbishkrim ndërtimi e pikturimi, në kishën e Ristosit në Mborje të Korçës (Nr. 290).

- 1392 - Mbishkrim dhurate në korridorin e kishës së Manastirit të shën Mërisë së Apolonisë, pranë Fierit (Nr. 85).
- Shek. XIV - Mbishkrim këmbane gjetur në Sopot të Elbasanit (Nr. 69). Gjendet në Muzeun e Elbasanit.
- Shek. XIV - Mbishkrimi në stemën e Karl Topisë, gjendej në kishën e Manastirit të shën Gjon Vladimirit, pranë Elbasanit. Tani gjendet në Muzeun Historik Kombëtar (Nr. 5).
- Shek. XIV - Mbishkrimi i kohës së rindërtimit të kishës së Manastirit të shën Gjon Vladimirit, pranë Elbasanit. Gjendet në Muzeun Historik Kombëtar (Nr. 4).
- Shek. XIV - Mbishkrimi me shprehje dogmatike në kishën e shën Mërisë së Maligradit (Nr. 288).
- Shek. XIV - Sinjaturat pranë pikturës së familjes së Kezar Novakut, në kishën e shën Mërisë së Maligradit (Nr. 289).
- Shek. XIV - Mbishkrim lutje ktitori në kishën e Ristosit në Mborje të Korçës (Nr. 291).
- Shek. XIV - Mbishkrim me emrin e ktitorit, në Kishën e Ristozit në Mborje (Nr. 292).
- Shek. XIV - Mbishkrim në kupën e gurit të pagëzimit, në Kishën e Manastirit të shën Mërisë së Apolonisë (Nr. 285).
- Shek. XIV - Mbishkrim ndërtimi, nga Manastiri i shën Mërisë së Glavenicës (Ballshit) (Nr. 277).
- Shek. XIV - Mbishkrim pikturimi, në shpellën e shën Mërisë në Gllobovo, pranë Beznishtit të Prespës (Nr. 511).
- Shek. XIV - Mbishkrim, në kishën e shën Kollit Nënshatit, pranë Shkodrës (Nr. 924).
- Shek. XIV - Mbishkrim pikturimi, në shpellën e shën Mërisë në Gllobovo, pranë Beznishtit të Prespës (Nr. 513).
- Shek. XIV-XV - Mbishkrim dhurate në ikonën e shën Mërisë, të kishës së Shën Kostandinit dhe Elenës në Kala të Beratit (Nr. 282).
- Shek. XIV-XV - Mbishkrim, në kishën e Dom Lleshit, në Lezhë (Nr. 927).
- 1447 - Mbishkrim punimi argjendi, në një kryq të kishës së Abacisë së shën Aleksandrit të Oroshit (Nr. 915).
- 1462 - Mbishkrim lutje, në kishën e Baldresë, pranë Lezhës (Nr. 914).
- 1462 - Datë këmbane, në një këmbanë që konsiderohet e kishës së Kastriotëve në Krujë. Gjendet në Muzeun Historik Kombëtar (Nr. 6).
- 1465 - Datë ndërtimi, në kishën e shën Markut, në Kala të Vaut të Dejës (Nr. 916).
- Shek. XIV-XV - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Krishtit të kishës së shën Gjergjit, në Vithkuq të Korçës (Nr. 514).
- Shek. XV - Mbishkrim në vulën e peshkopatës së Stephaniakës dhe Bendës (Nr. 925).
- Shek. XV-XVI - Mbishkrim varri në kishën e Manastirit të shën Mërisë, në Zvernec të Vlorës (Nr. 278).
- 1510 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën Mërisë, në Peshkopi të Sipërme të Gjirokastrës (Nr. 520).
- 1513 - Mbishkrim pikturimi (?) në kishën e shën Thanasit, në Poliçan të Pogonit (Nr. 521).
- 1525 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën Gjergjit, në Leshnicë të Sipërme të Sarandës (Nr. 803).
- 1525 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën Thanasit, në Pecë të Sarandës (Nr. 804).
- 1526 - Mbishkrim rindërtimi dhe pikturimi, në Kishën e shën Mitrit, në Poliçan të Pogonit (Nr. 522).
- 1538 - Mbishkrim lutje, në kishën e shën Mitrit, në Poliçan të Pogonit (Nr. 523).
- 1554 - Nënshkrim në një ungjill, në kishën e Manastirit të Profit Ilisë, në Stegopull të Lunxhërisë (Nr. 524).
- 1554 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën e Premtes, në Valësh të Shpatit (Nr. 15).
- 1557 - Mbishkrimi konsakririmi, në kishën e Shna Ndojt, në Laç të Krujës (Nr. 919).
- 1560 - Mbishkrim rindërtimi ikonostasi, në kishën e shën Sotirit, në Tremisht të Përmetit (Nr. 295).
- 1562 - Datë ndërtimi, në një altar, pranë kishës së Dom Lleshit, në Lezhë (Nr. 920).
- 1565 - Datë ndërtimi, e vjetër, në kishën e shën Gjergjit, në Lugar të Dropullit (Nr. 525).
- 1569 - Mbishkrim ndërtimi të kolonave, në kishën e Manastirit të shën Mërisë së Drianos, në Dropull (Nr. 526).
- 1576 - Mbishkrim dhurate, në pikturën murale të kishës së Manastirit të Panaisë, mbi Dhërmi

- të Himarës (Nr. 805).
- 1578 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e Vlahernës, në Berat (Nr. 92).
- 1580 - Datë ndërtimi, kishën e Manastirit të shën Mërisë, në Kamenë të Delvinës (Nr. 806).
- 1582 - Datë ndërtimi, në Manastirin e Ungjillëzimit, në Vanitë të Dropullit (Nr. 527).
- 1583 - Datë ndërtimi, në kishën Fjetja e shën Mërisë, në Zervat të Dropullit (Nr. 528).
- 1584 - Datë ndërtimi, në kishën e Manastirit, të shën Sotirit, në Çatistë të Pogonit (Nr. 529).
- 1586 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e Manastirit të Profit Ilisë, në Jergucat të Dropullit të Sipërm (Nr. 530).
- 1588 - Datë ndërtimi, në kishën e Manastirit të shën Qiriakut e Julitës, mbi Dhuvjan të Dropullit të Poshtëm (Nr. 531).
- 1591 - Mbishkrim rindërtimi dhe ripikturimi, në kishën e shën Kollit pranë Vlahernës, në Kala të Beratit (Nr. 95).
- 1594 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën Kollit të Kishës së shën Kollit, pranë Vllahernës, në Kala të Beratit (Nr. 96, 97).
- 1595 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e Manastirit të shën Qiriakut e Julitës, mbi Dhuvjan të Dropullit të Poshtëm (Nr. 532).
- 1596 - Nënshkrimi i piktor Onufrit Qiprioti në një ikonë të kishës së shën Gjergjit në Berat (Nr. 97).
- 1597 - Mbishkrim ndërtimi dhe pikturimi, në kishën e Manastirit të shën Mërisë së Kodrës, pranë Tepelenës (Nr. 298).
- 1599 - Mbishkrim lutje, në ikonën e Pagëzorit, të marrë nga kisha e shën Kostandinit dhe Elenës, në Berat (Nr. 98).
- Shek. XVI - Mbishkrim i fragmentuar në kishën e shën Premtes, në Valësh të Shpatit (Nr. 15).
- Shek. XVI - Mbishkrim me një kërkesë të piktor Onufrit, në prothes të kishës së shën Premtes, në Valësh të Shpatit (Nr. 14).
- Shek. XVI - Lutje liturgjike, në këngë të kishës së shën Kollit, në Shelcan të Shpatit (Nr. 12).
- Shek. XVI - Lutje liturgjike, mbi derën veriore të ikonostasit të kishës së shën Kollit, në Shelcan të Shpatit (Nr. 11).
- Shek. XVI - Kombinim vargjesh nga psallmi 24 mbi derën e bukur të ikonostasit të kishës së shën Kollit, në Shelcan të Shpatit (Nr. 10).
- Shek. XVI - Lutje liturgjike, në ikonostasin e kishës së shën Kollit, në Shelcan të Shpatit (Nr. 10).
- Shek. XVI - Lutje liturgjike, në ikonostasin e kishës së shën Kollit në Shelcan (Nr. 9).
- Shek. XVI - Pjesë e një lutje nga mesha e Gjon Gojartit, në ikonostasin e kishës së shën Kollit, në Shelcan (Nr. 8).
- Shek. XVI - Mbishkrim me një kërkesë të piktorit, në kishën e shën Kollit, në Shelcan të Shpatit (Nr. 7).
- Shek. XVI - Mbishkrim që rekomandon ndërrimin e shenjtorëve në kishën e shën Sotirit, në Tremisht të Përmetit (Nr. 296).
- Shek. XVI - Tekst ungjillor i modifikuar dhe lutje në kishën e shën Sotirit, në Tremisht të Përmetit (Nr. 297).
- Shek. XVI - Mbishkrimi përmban një kërkesë të piktorëve, në kishën e shën Kollit, në Kurjan të Fierit (Nr. 94).
- Shek. XVI - Kërkesë e piktor Nikollës, birit të Onufrit, në kishën e shën Mërisë së Vllahernës, në Kala të Beratit (Nr. 93).
- Shek. XVI - Mbishkrim dhurate, mbrapa një ikone të shën Mërisë, të kishës së Vllahernës, në Kala të Beratit (Nr. 96).
- Shek. XVI-XVII - Mbishkrim pikturimi në kishën e shën Kollit në Tepar, pranë Ogrenit të Përmetit (Nr. 498).
- 1600 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e Manastirit të shën Mërisë së Ravenjës, në Dropull (Nr. 533).
- 1601 - Mbishkrim dhurate, në kishën e Manastirit të shën Thanasit, në Poliçan të Pogonit (Nr. 534).
- 1604 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Krishtit të kishës së shën Mërisë, në Voskopojë (Nr. 300).
- 1604 - Mbishkrim dhurate, në dyert e bukura të ikonostasit të kishës së shën Mërisë së

- Maligradit (Nr. 299).
- 1604 - Mbishkrim ndërtimi e pikturimi, në kishën e shën Kollit, në Valësh të Shpatit (Nr. 16).
- 1603 - Mbishkrim rindërtimi dhe pikturimi, në kishën e Manastirit të shën Mërisë, në Mavrodhivri të Sarandës (Nr. 807).
- 1604 - Mbishkrim dhurate në ikonën e Krishtit të kishës së shën Kostandinit e Elenës, në Berat (Nr. 99).
- 1604 ose 1611 - Datë ndërtimi, në kishën e Manastirit të shën Mërisë së Drianos, në Dropull (Nr. 535).
- 1605 - Datë rindërtimi, në kishën e shna Ndojt në Laç të Milotit (Nr. 922).
- 1606 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e Manastirit të shën Mërisë, në Zrrvat të Dropullit (Nr. 536).
- 1606 - Mbishkrim pikturimi, në fasadën e kishës së shën Mërisë së Maligradit (Nr. 301).
- 1607 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën Mitrit, në Kala të Beratit (Nr. 100).
- 1610 - Mbishkrim rindërtimi e pikturimi, në kishën e shën Mërisë, në Durhar të Oparit (Nr. 302).
- 1614 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Mërisë të kishës së Manastirit të shën Sotirit, në Çatistë të Pogonit (Nr. 537).
- 1615 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e krishtit, të kishës së Manastirit të shën Sotirit, në Çatistë të Pogonit (Nr. 538).
- 1615 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e Shpërfytyrimit të kishës së shën Sotirit, në Çatistë të Pogonit (Nr. 539).
- 1616 - Datë punimi argjendi, në një kryq të kishës së shën Spiridhomit, në Berat (Nr. 101).
- 1616 - Mbishkrim pikturimi, në kishën Fjetja e shën Mërisë, në Barmash të Kolonjës (Nr. 303).
- 1617 - Mbishkrim ndërtimi e pikturimi, në kishën e Manastirit të Profit Ilisë, në Jergucat të Dropullit (Nr. 540).
- 1617 - Mbishkrim rindërtimi dhe pikturimi, në kishën e shën Mërtirit të Tranoshishtës, në Lunxhëri (Nr. 541).
- 1617 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e Manastirit Ungjillëzimit në Vanistë të Dropullit (Nr. 542).
- 1620 - Nënshkrim i jeromonak Neofitit, në kishën e Manastirit të shën Mërisë së Drianos, në Dropull (Nr. 543).
- 1620 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e shën Mëhillit, në Delvinë të Shqerisë së Përmetit (Nr. 304).
- 1621 - Mbishkrim lutje, në kishën e Manastirit të shën Mërisë në Goranxi të Dropullit (Nr. 544).
- 1622 - Datë punimi argjendi, në një potir të kishës së shën Mërisë, në Golem të Lushnjes (Nr. 102).
- 1622 - Mbishkrim vule, në vulën e Manastirit të shën Mërisë së Ravenjës mbi Goranxi të Dropullit (Nr. 546).
- 1622 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën Mërisë, në Vllahogoranxi të Gjirokastrës (Nr. 547).
- 1623 - Datë, në ikonën e Pagëzorit të kishës së shën Sotirit, në Çatistë të Pogonit (Nr. 548).
- 1623 - Mbishkrim rindërtimi dhe pikturimi, në kishën e Manastirit të shën Thanasit, në Muzinë të Sarandës (Nr. 808).
- 1623 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e Manastirit të Spilesë, mbi Saraqinisht të Lunxhërisë (Nr. 549).
- 1624 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e Manastirit të Profit Ilisë, në Stegopull të Lunxhërisë (Nr. 550).
- 1625 - Mbishkrim ripikturimi në kishën e shën Kollit, në Shelcan të Shpatit (Nr. 17).
- 1625 - Mbishkrim dhurate, në kishën e shën Kollit, në Saraqinisht të Lunxhërisë (Nr. 551).
- 1626 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e Manastirit të shën Sotirit, në Çatistë të Pogonit (Nr. 552).
- 1628 - Datë dorëzimi diakon, në kishën e Manastirit të shën Mërisë, në Driano të Dropullit (Nr. 555).
- 1628 - Mbishkrim lutje, në kishën e Manastirit të shën Thanasit, në Poliçan të Pogonit (Nr.

- 554).
- 1630 - Mbishkrim ndërtimi e pikturimi, në kishën e Manastirit të shën Mërisë së Spilesë, në Saraqinishtë të Lunxhërisë (Nr. 556).
- 1630 - Datë dorëzimi prift, në kishën e Manastirit të shën Mërisë, në Driano të Dropullit (Nr. 557).
- 1630 - Mbishkrim punimi kryqi, në kishën e Manastirit të shën Mërisë, në Driano të Dropullit (Nr. 558).
- 1632 - Mbishkrim ndërtimi e pikturimi, në kishën e shën Kollit, në Melan të Përmetit (Nr. 305).
- 1632 - Mbishkrim rindërtimi, në kishën e Manastirit të shën Prodhromit, në Voskopojë (Nr. 306).
- 1634 - Mbishkrim ndërtimi e pikturimi, në kishën e Manastirit të Spilesë, në Saraqinishtë të Lunxhërisë (Nr. 559).
- 1641 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e Krishtit, të kishës Fjetja e shën Mërisë, në Delvinë (Nr. 809).
- 1642 - Mbishkrim me emrin e një farë jeronomak Marku, në ikonën e Krishtit të kishës së shën Thanasit, në Polenë të Sipërme të Korçës (Nr. 307).
- 1644 - Datë pikturimi, në kishën e shën Kostandinit dhe Elenës, në Berat (Nr. 103).
- 1650 - Mbishkrim mbi larjen e borxheve të Manastirit, në kishën e Manastirit të shën Mërisë, në Driano të Dropullit (Nr. 560).
- 1651 - Mbishkrim punimi argjendi, në thimiatonin e kishës së Manastirit të shën Mërisë së Drianos (Nr. 595).
- 1652 - Datë pikturimi, në kishën e shën Kollit, në Leshnjë të Vithkuqit (Nr. 308).
- 1653 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e Manastirit të Profit Ilisë, në Stegopull të Lunxhërisë (Nr. 561).
- 1653 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën Thanasit, në Vithkuq të Korçës (Nr. 309).
- 1656 - Datë ndreqje, në kishën e Manastirit të shën Mërisë, në Driano të Dropullit (Nr. 562).
- 1657 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Krishtit, të kishës së shën Thanasit, në Dhuvjan të Dropullit (Nr. 563).
- 1659 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e Manastirit të shën Prodhromit në Voskopojë (Nr. 306).
- 1659 - Mbishkrim ndërtimi dhe pikturimi, në marteks të kishës së Manastirit të shën Mërisë së Spilesë, në Saraqinishtë të Lunxhërisë (Nr. 564).
- 1659 - Mbishkrim antiminsi, në kishën e shën Mërisë së Drianos, në Dropull të Sipërm (Nr. 565).
- 1660 - Datë pikturimi, në një ikonë të shën Gjergjit në kishën e Manastirit të Ardenicës (Nr. 107).
- 1660 - Mbishkrim dhurate, në një thimiaton, në Katedralen Fjetja e shën Mërisë e Beratit (Nr. 106).
- 1660 - Mbishkrim dhurate në një kryq argjendi të eksapergave në kishën Fjetja e shën Mërisë, në Kala të Beratit (Nr. 104).
- 1660 - Mbishkrim dhurate, në potirin e kishës së shën Mërisë, në Dhuvjan të Dropullit të Poshtëm (Nr. 566).
- 1661 - Mbishkrim pikturimi, në një ikonë të shën Mërisë, të kishës së shën Gjergjit, në Vithkuq të Korçës (Nr. 310).
- 1662 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e Manastirit Fjetja e shën Mërisë, në Kamenë të Delvinës (Nr. 810).
- 1669 - Datë në një ikonë të shën Mërisë, në kishën e Senicës së Korçës (Nr. 311).
- 1666 - Mbishkrim ndërtimi e pikturimi, në kishën e Manastirit të shën Sotirit, në Drenovë të Mingulit të Lunxhërisë (Nr. 567).
- 1669 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën Sotirit, në Hoshtevë të Zagorisë (Nr. 568).
- 1669 - Datë pikturimi, në kishën e Manastirit të shën Mërisë në Koshovicë të Dropullit (Nr. 569).
- 1671 - Mbishkrim pikturimi, në prothes të kishës së shën Thanasit, në Dhërmi të Himarës (Nr. 811).

- 1671-1672 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e Manastirit të Profit Ilisë, në Stegopull të Lunxhërisë (Nr. 560).
- 1672 - Mbishkrim punimi argjendi në një kryq, në kishën e Manastirit të shën Mërisë së Drianos (Nr. 570).
- 1672 - Datë ndërtimi, në kishën e Manastirit të shën Mërisë, në Piqeras të Sarandës (Nr. 812).
- 1672 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e Manastirit, Fjetja e shën Mërisë të Kokomesë, pranë Sarandës (Nr. 813).
- 1672 - Mbishkrim mbi djegien e qelisë Padana, në kishën e shën Venerandës në Plavë të Milotit (Nr. 923).
- 1672 - Mbishkrim lutje, në kishën e Manastirit të Kakomesë, pranë Sarandës (Nr. 814).
- 1674 - Mbishkrim pikturimi, në narteks të kishës së Manastirit të Kamenës, pranë Delvinës (Nr. 815).
- 1675 - Mbishkrim dorëzimi, të një diakoni në kishën e Manastirit të shën Mërisë, në Driano të Dropullit të Sipërm (Nr. 571).
- 1678 - Datë ndërtimi, mbi portën e kishës së profit Ilisë, në Boboshticë të Korçës (Nr. 312).
- 1679 - Datë e një kryqi argjendi, në kishën e shën Kollit, në Elbasan (Nr. 19).
- 1679 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën Gjergjit, në kishën e Manastirit të shën Kollit, në Dhivri të Sarandës (Nr. 816).
- 1680 - Mbishkrim pikturimi, në ikonostasin prej druri të kishës së Manastirit të shën Mërisë, në Dhivrovuni të Delvinës (Nr. 817).
- 1682 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e shën Mëhillit, në Vithkuq të Korçës (Nr. 313).
- 1682 - Mbishkrim pikturimi, në narteks të kishës së Manastirit të Ipandisë, në Leshnicë të Sipërme të Sarandës (Nr. 818).
- 1682 - Mbishkrim pikturimi, në narteks të kishës së Manastirit Ipandi, në Leshnicë të Sipërme të Sarandës (Nr. 819).
- 1682 - Mbishkrim pikturimi, pranë portës së kishës së Manastirit Ipandi, në Leshnicë të Sipërme të Sarandës (Nr. 820).
- 1684 - Mbishkrim dhurate mbi derën e bukur të kishës së Ungjillëzimit në Vithkuq (Nr. 315).
- 1685 - Datë në ikonën e shën Mërisë, të kishës së Ungjillëzimit, në Vithkuq të Korçës (Nr. 316).
- 1685 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e Pagëzorit, të kishës së shën Gjergjit, në Vithkuq të Korçës (Nr. 318).
- 1685 - Mbishkrim punimi argjendi, në një kryq të kishës së Manastirit të shën Mërisë, në Driano të Dropullit (Nr. 572).
- 1686 - Datë në rozetën e gurtë të kishës së Manastirit të shën Kollit, në Boboshticë të Korçës (Nr. 319).
- 1689 - Mbishkrim dhurate, në apsidë të kishës së Ungjillëzimit, në Dhërmi të Himarës (Nr. 821).
- 1689 - Mbishkrim dhurate, pranë pikturës murale në kishën e shën Gjon Theologut, në Dhërmi të Himarës (Nr. 822).
- 1690 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën Gjergjit të kishës së Manastirit të shën Mërisë së Ardenicës (Nr. 107).
- 1679 - Datë punimi argjendi, në kishën e shën Kollit, në Elbasan (Nr. 19).
- 1690 - Datë ndërtimi, në kishën e shën e Premtes, pranë Kavajës (Nr. 21).
- 1693 - Datë e pikturimit të ikonave të kishës së Kosovës së Madhe, pranë Lushnjës (Nr. 22).
- 1694 - Datë pikturimi në ikonën e sh. Vlashit të kishës së Manastirit të shën e Vlashit, pranë Durrësit (Nr. 24).
- 1694 - Datë pikturimi, në ikonën e Krishtit të kishës së Shën Thanasit, në Llëngë të Mokrës (Nr. 23).
- 1696 - Mbishkrim ndërtimi ikonostasi, në kishën e Fjetjes së shën Mërisë, në Ogren të Përmetit (Nr. 320).
- 1696 - Mbishkrim dhurate, në pikturën murale të kishës së Ungjillëzimit, në Vithkuq të Korçës (Nr. 321).
- Shek. XVII - Mbishkrim pronësie në eksaptergat, në katedralen e Beratit Fjetja e shën Mërisë (Nr. 105).

- Shek. XII - Vargje epitafi të mbivonshëm, në gurin me mbishkrimin Nr. 82 nga gërmadhat e kishës së shën Mërisë, në Ballsh të Mallakastrës (Nr. 83).
- Shek. XVII - Mbishkrim dhurate në ikonën e shën Naumit, të kishës së Ungjillëzimit, në Tiranë (Nr. 81).
- Shek. XVII - Mbishkrim dhurate, në kungë të kishës së shën Mitrit, në Potkozhan të Mokrës (Nr. 71).
- Shek. XVII - Mbishkrim pikturimi, në kungë të kishës së Shën Mitrit, në Potkozhan të Mokrës (Nr. 70).
- Shek. XVII - Mbishkrim ndërtimi dhe pikturimi, në kishën e shën Thanasit, në Llëngë të Mokrës (Nr. 20).
- Shek. XVII - Mbishkrim Klitorial, në pikturën e vonë të kishës së shën Kollit, në Shelcan të Shpatit (Nr. 18).
- Shek. XVII - Mbishkrim dhurate, në ikonën e krishtit, në Kishën e shën Mëhillit, në Vithkuq (Nr. 314).
- Shek. XVII - Nënshkrimi i daskal Kostandinit, në ikonën e shën Gjon Pagëzorit të kishës së Ungjillëzimit, në Vithkuq (Nr. 317).
- Shek. XVII - Mbishkrim dhurate, në kishën e Manastirit të shën Mërisë së Ravenjës, në Dropull (Nr. 545).
- Shek. XVII - Mbishkrim dhurate, në kishën e Manastirit të shën Thanasit, në Boliçan të Pogonit (Nr. 770).
- Shek. XVII - Nënshkrimi i Mitropolit Jakovit të Zihnës në kishën e Manastirit të shën Sotirit të Çatistës së Pogonit (Nr. 553).
- Shek. XVII - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Krishtit, në kishën e shën Mëhillit, në Vithkuq të Korçës (Nr. 502).
- Shek. XVII - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën Mërisë të Kishës së Pagëzorit, në Lëshicë të Përmetit (Nr. 505).
- Shek. XVII - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e shën Mërisë, në Shalës të Kolonjës (Nr. 506).
- Shek. XVII - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Mërisë të kishës së shën Gjergjit, në Vithkuq të Korçës (Nr. 509).
- Shek. XVII - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Mërisë të kishës së shën Kollit, në Saraqinisht të Lunxhërisë (Nr. 794).
- Shek. XVII - Mbishkrim dhurate, në ikonën e Pagëzorit të kishës së shën Kollit, në Saraqinishtë të Lunxhërisë (Nr. 795).
- Shek. XVII - Mbishkrim pikturimi në kungë të kishës së shën e Premtes, në Dhërmi të Himarës (Nr. 911).
- Shek. XVII - Mbishkrim pikturimi në kubën e kishës së Manastirit të Panaisë, mbi Dhërmi të Himarës (Nr. 906).
- Shek. XVII - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën Kollit të kishës së shën Kollit, në Saraqinishtë të Lunxhërisë (Nr. 796).
- Shek. XVII - Mbishkrim dhurate, në pikturën e narteksit të kishës së Manastirit të shën Sotirit, në Mingul të Lunxhërisë (Nr. 787).
- Shek. XVII - Tri shifra të padeshifruara të kishës së shën e Premtes në Lukovë të Sarandës (Nr. 900).
- Shek. XVII-XVIII - Mbishkrim dhurate, në potirin e kishës së Manastirit të Drianos, në Dropull (Nr. 785).
- Shek. XVII-XVIII - Mbishkrim punimi me sadef, në kamalecin prej druri të kishës së Manastirit të shën Mërisë së Drianos, në Dropull (Nr. 772).
- Shek. XVII-XVIII - Mbishkrim dhurate, në ikonën e Profet Ilisë, të kishës së Profit Ilisë, në Boboshticë (Nr. 508).
- 1701 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën Kollit e të shën Spiridhonit, në Muzeun e artit mesjetar, Korçë (Nr. 322).
- 1702 - Nënshkrimi i jeronomak Danilit, në kishën e Manastirit të shën Mërisë së Drianos në Dropull (Nr. 573).
- 1702 - Mbishkrim dhurate, në kishën e shën Kollit, në Nivan të Zagorisë (Nr. 574).
- 1703 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Gjergjit e të shën Mitrit të kishës së shën Mërisë, në Voskopojë (Nr. 323).

- 1707 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e vjetër "Burimi jetëdhënës", në Korçë (Nr. 329).
- 1710 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e Krishtit, të kishës së Manastirit të shën Pjetrit, në Vithkuq të Korçës (Nr. 325).
- 1710 - Mbishkrim dhurate në ikonën e shën Mërisë, të kishës së Manastirit të shën Pjetrit, në Vithkuq të Korçës (Nr. 324).
- 1712 - Mbishkrim pikturimi, në kishën Fjetja e shën Mërisë, në Voskopojë (Nr. 326).
- 1715 - Datë pikturimi, në hajatin e kishës së shën Mërisë, në Voskopojë (Nr. 328).
- 1715 - Mbishkrim dhurate, në kishën Fjetja e shën Mërisë, në Zervat të Dropullit të Sipërm (Nr. 575).
- 1717 - Datë e punimit të proshqinitarit të kishës së shën Thanasit, në Llëngë të Mokrës (Nr. 25).
- 1717 - Mbishkrim dhurate, në një kryq argjendi, të kishës së shën Spiridhonit, në Goricë të Beratit (Nr. 108).
- 1717 - Mbishkrim dhurate qëndisur në një mbulesë kungate, në kishën e shën Pjetrit, në katundin shën Pjetër të Fierit (Nr. 112).
- 1718 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e apostojve Pjetrit e Pavlit të kishës së këtyre apostujve, në Dhrovjan të Sarandës (Nr. 823).
- 1721 - Datë ndërtimi, në kishën e shën Thanasit, në Kucak të Oparit (Nr. 332).
- 1721 - Mbishkrim ndërtimi, në muret jashtë kishës së shën Kollit, në Voskopojë (Nr. 330).
- 1721-1722 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e shën Kollit, në Voskopojë (Nr. 331).
- 1722 - Mbishkrim ndërtimi dhe pikturimi, në kishën e shën Mëhillit, në Voskopojë (Nr. 333).
- 1724 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e shën Thanasit, në Voskopojë (Nr. 336).
- 1724 - Tekst ungjillor, në kishën e shën Thanasit, në Voskopojë (Nr. 337).
- 1724 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e shën Thanasit, në Voskopojë (Nr. 335).
- 1724 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e shën Thanasit, në Voskopojë (Nr. 335).
- 1725 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën Mëhillit, në Voskopojë (Nr. 341).
- 1725, 1740, 1745, 1756 - Datat e kandileve prej argjendi të kishës së Manastirit të Ardenicës (Nr. 122).
- 1726 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën Kollit, në Voskopojë (Nr. 331).
- 1728 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën Mëhillit, në Vithkuq të Korçës (Nr. 312).
- 1728 - Mbishkrim pronësie, në një kuti lipsanash, në kishën e Manastirit të shën Mërisë së Drianos, në Dropull (Nr. 576).
- 1729 - Datë punimi argjendi, në një thimiaton prej argjendi, në kishën e shën Mërisë, në Elbasan (Nr. 26).
- 1729 - Mbishkrim dhurate, në kapakët argjendi të ungjillit të Katedrales së Beratit (Nr. 109).
- 1730 - Datë ndërtimi në murin e kuzhinës së Manastirit të Ardenicës (Nr. 110).
- 1731 - Mbishkrim në katër gjuhë, në ikonën e shën Mërisë në gravurë, që gjendej në Manastirin e Ardenicës (Nr. 111).
- 1732 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën Thanasit, në Goranxi të Dropullit (Nr. 577).
- 1732 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Mërisë të kishës së shën Gjergjit, në Rehovë të Kolonjës (Nr. 343).
- 1734 - Mbishkrim punimi argjendi, në një kuti lipsanash në kishën e Manastirit të shën Mërisë, në Driano të Dropullit (Nr. 578).
- 1736 - Mbishkrim ndërtimi, mbi portën e qimiterit të Manastirit të shën Pjetrit, në Vithkuq (Nr. 354).
- 1736 - Nënshkrim i jeromonak Danielit, në kishën e Manastirit të shën Mërisë së Drianos, në Dropull (Nr. 579).
- 1736 - Mbishkrim ndërtimi dhe pikturimi, në kishën e Manastirit të shën Kollit, në Dhivër të Sarandës (Nr. 824).
- 1736 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e Pagëzorit të kishës së Manastirit të shën Qiriakut e Julitës, në Dhuvjan të Dropullit (Nr. 580).
- 1737 - Datë qëndisje në Kishën e shën Pjetrit, në shën Pjetër të Fierit (Nr. 112).
- 1737 - Mbishkrim në kryqin e ikonostasit, të kishës së shën Mërisë në Zervat të Dropullit (Nr. 581).
- 1738 - Datë këmbane, në kishën e Manastirit, të Ardenicës, në Myzeqe (Nr. 113).

- 1739 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën Gjon Vladimirit të kishës së Manastirit të shën Mërisë së Ardenicës (Nr. 114).
- 1739 - Mbishkrim dhurate, në një kandile argjendi të kishës së Manastirit të shën Mërisë së Drianos, në Dropull (Nr. 582).
- 1743 - Mbishkrim pronësie, në një ungjill me kapakë argjendi të kishës së shën Kollit, në Sadovicë të Beratit (Nr. 116).
- 1743 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e Manastirit të shën Mërisë së Ardenicës (Nr. 115).
- 1743 - Datë ndërtimi, mbi portën e kishës Fjetja e shën Mërisë, në Niçë të Gorës (Nr. 28).
- 1743 - Datë ikonostasi, në kishën e shën Kollit, në Voskopojë (Nr. 344).
- 1743 - Datë në kapakët prej copash argjendi të një ungjilli të kishës së shën Gjergjit, në Llengë (Nr. 27).
- 1744 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën Thanasit, në Voskopojë (Nr. 345).
- 1744 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e Krishtit të kishës së Manastirit të Ardenicës (Nr. 120).
- 1744 - Mbishkrim pikturimi, në prothes të kishës së shën e Premtes, në Dhërmi të Himarës (Nr. 825).
- 1744 - Mbishkrim rindërtimi, në kishën e Manastirit të shën Mërisë së Ardenicës (Nr. 117).
- 1744 - Datë pikturimi, në ikonën e shën Mërisë, në Manastirin e Ardenicës (Nr. 119).
- 1745 - Mbishkrim pikturimi, mbi hajatin e kishës së shën Thanasit, në Voskopojë (Nr. 346).
- 1745 - Mbishkrim pronësie, në një skeptër argjendi, në katedralen e Beratit (Nr. 123).
- 1745 - Mbishkrim pronësie, në një ungjill të Manastirit të Ardenicës (Nr. 121).
- 1747 - Datë ndërtimi, në kishën e shën Kollit, në Përmet (Nr. 348).
- 1747 - Mbishkrim kryqi argjendi, në kishën e shën Kollit, në Sadovicë të Beratit (Nr. 124).
- 1748 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Krishtit, në qimiter të Manastirit të shën Pjetrit, në Vithkuq (Nr. 349).
- 1748 - Datë me një kryq argjendi, në kishën e shën Mërisë, në Elbasan (Nr. 29).
- 1749 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën Pjetrit, në katundin shën Pjetër të Fierit (Nr. 125).
- 1750 - Mbishkrim pikturimi, mbi hajatin e kishës së shën Kollit, në Voskopojë (Nr. 352).
- 1750 - Mbishkrim pikturimi, mbi portën e qimitarit të Manastirit të shën Pjetrit, në Vithkuq (Nr. 354).
- 1750 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Naumit të kishës së shën e Premtes, në Përmet (Nr. 355).
- 1750 - Datë pikturimi, në ikonën e shën Naumit, në kishën e Ungjillëzimit (Nr. 30).
- 1750 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e Manastirit të shën Triadhës, në Pepel të Dropullit (Nr. 583).
- 1751 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e Ipapandisë, në Dhërmi të Himarës (Nr. 826).
- 1751 - Mbishkrim me emrin e peshkopit të Glavenicës Nikifor Agavatit, gjetur në Ballsh të Mallakastrës (Nr. 127).
- 1752 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e Krishtit të kishës Burimi jetëdhënës në Korçë (Nr. 356).
- 1752 - Mbishkrim ndërtimi e pikturimi, në kishën e 12 Apostujve, në Voskopojë (Nr. 357).
- 1752 - Datë pikturimi, në hajatin e kishës së shën Thanasit, në Llengë të Mokrës (Nr. 31).
- 1752 - Datë pikturimi, në ikonën e Krishtit, në ikonostasin e kishës së Manastirit të shën Marenës, në Llengë të Mokrës (Nr. 32).
- 1754 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e Manastirit të shën Marenës, në Llengë të Mokrës (Nr. 34).
- 1754 - Datë ndërtimi, mbi kolonën e hajatit të kishës së Manastirit, të Ardenicës (Nr. 128).
- 1754 - Mbishkrim ndërtimi e pikturimi, në kishën e Manastirit të shën Triadhës së Pepelit, në Dropull (Nr. 584).
- 1755 - Mbishkrim punimi argjendi, në kapakë ungjilli të kishës së shën Spiridhonit, në Berat (Nr. 129).
- 1755 - Datë ndërtimi, në kishën e shën e Premtes, në Selckë të Pogonit (Nr. 585).
- 1756 - Mbishkrim punim argjendi, në kapakët e ungjillit të kishës së shën Kollit, në Voskopojë (nr. 358).

- 1757 - Datë ndërtimi i kishës së shën Pjetrit, në shën Pjetër të Fierit (Nr. 131).
- 1757 - Mbishkrim, mbi potir argjendi në kishën Fjetja e shën Mërisë, në Berat (Nr. 130).
- 1758 - Mbishkrim pikturimi, në narteks të kishës së Manastirit të Ungjillëzimit, në Vanistë të Dropullit (Nr. 584).
- 1758 - Datë punimi e thronit peshkopal, në Kishën e shën Kollit, në Voskopojë (Nr. 359).
- 175? - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën Naumit, në kishën e shën e Premtes, në Lushnje (Nr. 126).
- 1759 - Datë ndërtimi, në kishën e Profit Ilisë, në Voskopojë (Nr. 360).
- 1760 - Datë ndërtimi, në kishën e Manastirit të shën Mitrit, në Dhërmi të Himarës (Nr. 827).
- 1760 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e shën Dhionisit, në Voskopojë (Nr. 361).
- 1760 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e shën Kollit, në Sopik të Pogonit (Nr. 587).
- 1761 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e Krishtit, të kishës së shën Mërisë në Stratobërdë (Nr. 362).
- 1761 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Mërisë "Eleusa", të kishës së shën e Premtes, në Dhoksat të Lunxhërisë (Nr. 588).
- 1762 - Mbishkrim dhurate, në një ikonë prej guri të kishës së Gjinikasit, në Opar të Korçës (Nr. 363).
- 1762 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e madhe të kryeengjëjve, të kishës së Manastirit të shën Pjetrit, në Vithkuq (Nr. 364).
- 1762 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e Krishtit, të Manastirit të shën Pjetrit, në Vithkuq (Nr. 365).
- 1762 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën Fjetja e shën Mërisë të Kishës së shën Mërisë së Apolonisë (Nr. 132).
- 1763 - Mbishkrim këmbane, në kishën e shën Thanasit, në Piqeras të Sarandës (Nr. 828).
- 1763 - Mbishkrim punimi argjendi, në breroren e ikonës së shën Triadhës, në kishën e Manastirit të shën Pjetrit, në Vithkuq (Nr. 366).
- 1764 - Mbishkrim ndërtimi e pikturimi, në kishën e Manastirit të shën Pjetrit, në Vithkuq (Nr. 367).
- 1764 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Krishtit të kishës së shën Kollit, në Treskë të Kolonjës (Nr. 368).
- 1764 - Mbishkrim punimi argjendi, në ikonën e vjetër të shën Mërisë të kishës së shën Mërisë, në Leusë të Përmetit (Nr. 369).
- 1764 - Nënshkrim i një prifti, në kishën e shën Kollit, në Sopik të Pogonit (Nr. 589).
- 1764 - Mbishkrim punimi argjendi, në një triqer të kishës së Manastirit të Drianos, në Dropull (Nr. 590).
- 1765 - Mbishkrim lutje, në ikonën e Sinodhit të pestë ekumenik, në muzeun e artit mesjetar në Korçë (Nr. 370).
- 1766 - Mbishkrim, në kryqin e kishës së Manastirit të shën Gjergjit, në Mbreshtan të Shpiragut (Nr. 134).
- 1766 - Mbishkrim punimi argjendi, në ikonën e shën Mërisë Spileotisa, të Manastirit të Spilesë, në Lunxhëri (Nr. 591).
- 1766 - Mbishkrim punimi argjendi, në një kuti lipsanash të kishës së Manastirit të shën Mërisë, në Tërbuq të Rrëzës së Tepelenës (Nr. 592).
- 1767 - Nënshkrim i piktor Kostandin Shpatarakut, në ikonat e Krishtit, të kishës së shën e Premtes në Kavajë (Nr. 137).
- 1767 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën Mërisë, në Drenovë të Korçës (Nr. 371).
- 1767 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Trijerarkëve të kishës së shën Gjergjit, në Vithkuq të Korçës (Nr. 372).
- 1767 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Krishtit, në kishën e shën e Premtes, jashtë Kavajës (Nr. 37).
- 1768 - Mbishkrim punimi argjendi, në një kuti lipsanash të shën Gjonit, në kishën Lindja e shën Mërisë në Elbasan (Nr. 38).
- 1768 - Datë ndërtimi, në kishën e Ungjillëzimit, në Kozarë të Beratit (Nr. 136).
- 1768 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e shën Mitrit, në Glinë të Gjirokastrës (Nr. 593).
- 1769 - Datë në disa ikona të ikonostasit të kishës së shën Kollit, në Shalës të Kolonjës (Nr.

- 373).
- 1769 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e Pagëzorit, të kishës së shën Kollit, në Shalës të Kolonjës (Nr. 374).
- 1769 - Datë vdekje të një igumeni, në kishën e Manastirit të Spilesë, në Lunxhëri (Nr. 594).
- 1770 - Mbishkrim ndërtimi dhe pikturimi, në kishën e shën Mërisë, në Pecë të Sarandës (Nr. 829).
- 1771 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën Gjergjit, të kishës së shën Gjergjit, në Dhrovjan të Sarandës (Nr. 830).
- 1771 - Mbishkrim ktitorial, në kishën e shën Mërisë, në Licati të Leshnicës së Poshtme të Sarandës (Nr. 831).
- 1771 - Mbishkrim pikturimi, në ikonostasin prej muri, të kishës së shën Mërisë, në Licati të Leshnicës së Poshtme të Sarandës (Nr. 832).
- 1771 - Mbishkrim punimi argjendi, në një kryq të kishës së shën Gjergjit, në Mbreshtan të Beratit (Nr. 137).
- 1771 - Mbishkrim punimi argjendi, në thimiatonin e kishës së Manastirit të shën Mërisë së Drianos, në Dropull (Nr. 595).
- 1771 - Mbishkrim pronësie, në një kuti lipranosh, të kishës së shën Mërisë së Konckës, në Zagori (Nr. 596).
- 1772 - Mbishkrim mbi vrasjen e priftërinjve të Sopikut nga Ali Toska, gjendet në kishën e shën Mërisë së Sopikut të Pogonit (Nr. 597).
- 1772 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e Krishtit, të kishës së shën Kollit, në Velahovë të Sarandës (Nr. 833).
- 1772 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën Gjergjit, në Nokovë të Lunxhërisë (Nr. 598).
- 1772 - Mbishkrim punimi argjendi, në një kuti lipsanash, në kishën e Manastirit të Kryeengjëjve, në Nivan të Zagorisë (Nr. 599).
- 1773 - Datë verakosjeje të ikonostasit të kishës së Manastirit të shën Pjetrit, në Vithkuq (Nr. 375).
- 1773 - Dhuratë pikturimi, në ikonën e shën Mërisë, në kishën e shën Mërisë në Korçë (Nr. 376).
- 1773 - Mbishkrim punimi argjendi, në një triqer të kishës së shën Mërisë, në Sopik të Pogonit (Nr. 600).
- 1774 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e shën Thanasit, në Lekli të Tepelenës (Nr. 601).
- 1774 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Mërisë të kishës së Manastirit të shën Pjetrit, në Vithkuq (Nr. 377).
- 1775 - Mbishkrim ndërtimi, në kuzhinën e Manastirit të shën Mërisë së Drianos, në Dropull (Nr. 602).
- 1775 - Mbishkrim ndërtimi në kishën e Profit Ilisë, në Nokovë të Lunxhërisë (Nr. 609).
- 1775 - Mbishkrim dhurate, në një potir të kishës së Manastirit të Kryengritjeve, në Nivan të Zagorisë (Nr. 603).
- 1776 - Mbishkrim ndreqjeje, në kishën e shën Mërisë, në Labovë të Gjirokastrës (Nr. 604).
- 1776 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e Shpërfytyrimit, në qytetin e Gjirokastrës (Nr. 605).
- 1776 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e shën e Premtes, në Përmet (Nr. 378).
- 1776 - Mbishkrim ktitorial, në kishën e shën e Premtes, në Përmet (Nr. 379).
- 1776 - Datë rindërtimi, në kishën e shën Gjergjit, në Libofsh të Myzeqesë (Nr. 138).
- 1776 - Datë punimi druri, në ikonostas të kishës së shën Gjergjit, në Libofsh të Myzeqesë (Nr. 139).
- 1777 - Datë ndërtimi, në kishën e Manastirit, të shën Mërisë, në Vodicë të Beratit (Nr. 140).
- 1777 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e shën Thanasit, në Buzmadh të Mallakastrës (Nr. 141).
- 1777 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën Thanasit të shën Kollit, në Kishën e shën Mëhillit, në Patos (Nr. 142).
- 1777 - Datë ndërtimi, në kishën e mëparshme të shën Mërisë, në Vokopolë të Beratit (Nr. 143).
- 1777 - Mbishkrim ndërtimi e pikturimi (1795), në kishën e shën Kollit në Vanaj të Myzeqesë (Nr. 144).

- 1777 - Datë ndërtimi, brenda portës kryesore të Manastirit të Ardenicës (Nr. 145).
- 1777 - Datë ndërtimi, në kishën e Kryeengjëjve, në qytetin e Gjirokastrës (Nr. 606).
- 1777 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën e Dielës, në Llongo të Dropullit (Nr. 607).
- 1777 - Datë, në një mbulesë argjendi të ikonës së shën Mërisë, në Manastirin e shën Mërisë së Drianos, në Dropull (Nr. 608).
- 1778 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e Profit Ilisë, në Nokovë të Lunxhërisë (Nr. 609).
- 1778 - Mbishkrim rindërtimi, në kishën e shën Spiridhonit, në Vuno të Himarës (Nr. 834).
- 1778 - Mbishkrim ndërtimi e pikturimi, në kishën e shën Gjergjit, në Sheper të Zagorisë (Nr. 610).
- 1778 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e shën Kollit, në Humelicë të Gjirokastrës (Nr. 611).
- 1778 - Datë pikturimi, në ikonën e Pagëzorit të kishës së shën Mërisë në Leusë, pranë Përmetit (Nr. 380).
- 1778 - Mbishkrim lutje, në ikonën e gjithë shenjtorëve të kishës së shën Mërisë, në Vithkuq (Nr. 381).
- 1778 - Mbishkrim ndërtimi, në këmbanarinë e kishës së Manastirit të Apollonisë (Nr. 146).
- 1778 - Datë në portën prej druri të kishës së shën Kollit, në Vanaj të Myzeqesë (Nr. 147).
- 1778 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e shën Triadhës në Manastirin e shën Mërisë së Ardenicës (Nr. 148).
- 1778 - Datë pikturimi, në ikonën e Shpërfytyrimit, të kishës së Ungjillëzimit në Tiranë (Nr. 39).
- 1779 - Mbishkrim pronësie, në kutinë e lipsanave, të kishës së shën Gjergjit, në Mbreshtan të Beratit (Nr. 150).
- 1779 - Mbishkrim punimi argjendi në mbulesën e ikonës së Ungjillëzimit, në kishën e Ungjillëzimit, në Kala të Beratit (Nr. 149).
- 1779 - Mbishkrim punim argjendi, në një kuti lipsanash, të Manastirit të shën Gjon Theologut, në Cerkovisë të Sarandës (Nr. 835).
- 1779 - Mbishkrim, mbi martirizmin e shën Kozmajt, në kishën e Manastirit të Panaisë në Dhërmi të Himarës (Nr. 836).
- 1779 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e Manastirit të Kryeengjëjve, në Nivan të Zagorisë (Nr. 612).
- 1780 - Datë ndërtimi, në kishën e shën Kollit, në Nderan të Zagorisë (Nr. 611).
- 1780 - Mbishkrim punim argjendi, në një potir të kishës Lindja e shën Mërisë në Elbasan (Nr. 40).
- 1781 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e Manastirit të Panaisë, në Dhërmi të Himarës (Nr. 837).
- 1781 - Nënshkrim pikturimi, në ikonën e Kryeengjëjve, në kishën e shën Kollit në Vanaj (Nr. 151).
- 1782 - Nënshkrim pikturimi, në pikturën e kishës së shën Gjergjit, në Libofshë të Fierit (Nr. 157).
- 1782 - Datë ndreqje, në kishën e shën Kollit, në Kurjan të Fierit (Nr. 156).
- 1782 - Mbishkrim rindërtimi, në kishën e shën Mërisë në Kolkondas të Myzeqesë (Nr. 155).
- 1782 - Datë pikturimi, në kishën e shën Gjergjit, në Libofsh të Myzeqesë (Nr. 138).
- 1782 - Datë ndërtimi, në kishën Fjetja e shën Mërisë, në Dragot të Dumresë (Nr. 41).
- 1782 - Nënshkrimi i mjeshtrit Lamev, mbi portën jugore të kishës së shën Gjergjit, në Fier (Nr. 154).
- 1782 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e shën Gjergjit, në Fier (Nr. 153).
- 1782 - Datë ndërtimi, në Manastirin e shën Mërisë së Apolonisë (Nr. 152).
- 1782 - Mbishkrim dhurate, në një ikonë të shën Mërisë të kishës së shën Kollit të Hormovës në Rrëzë të Tepelenës (Nr. 614).
- 1783 - Mbishkrim ndërtimi dhe pikturimi, në kishën e Ipapandisë (shën Mëria Mesodhi), në Vuno të Himarës (Nr. 838).
- 1783 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e Manastirit të shën Mëhillit, në Vuno të Himarës (Nr. 839).
- 1783 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Krishtit, në kishën e shën Spiridhonit, në Vuno (Nr. 842).

- 1783 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën Mërisë, në ikonostas të kishës së shën Spiridhonit, në Vuno (Nr. 843).
- 1783 - Mbishkrim pikturimi, në ikonat e kishës së shën Mërisë, në Dhrovjan (Nr. 844).
- 1783 - Datë rindërtimi, mbi portën e kishës së shën Gjergjit, në Mbreshtan të Beratit (Nr. 158).
- 1783 - Datë, mbi portën prej druri të kishës së shën Gjergjit, në qytetin e Fierit (Nr. 159).
- 1784 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e Krishtit, të kishës së Manastirit të Spilesë, në Saraqinishtë të Lunxhërisë (Nr. 615).
- 1784 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën Spiridhonit, në Vuno të Himarës (Nr. 834).
- 1785 - Mbishkrim me një të dhënë, mbi Ali Pashë Tepelenën, në kishën e shën Kollit, në Seljani të Sopikut në Pogon (Nr. 616).
- 1785 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën Mërisë, të kishës së shën Kostandinit dhe Elenës, në Voskopojë (Nr. 382).
- 1785 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën Triadhës, në kishën e shën Mërisë, në Barmash të Kolonjës (Nr. 383).
- 1785 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën Mitrit, në Dragot të Dumresë (Nr. 42).
- 1785 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën Gjergjit, të kishës së shën Mërisë, në Dragot të Dumresë (Nr. 43).
- 1785 - Datë ndreqje, në xhamin e kishës së shën Kollit, në Perondi të Beratit (Nr. 160).
- 1786 - Mbishkrim dhuratash, në ikonat e kishës së shën Mërisë, në Zervat të Dropullit (Nr. 618).
- 1786 - Mbishkrim punim argjendi, në ungjillin e kishës së Taksiarkëve, në kishën e Ungjillëzimit, në Kozarë të Beratit (Nr. 161).
- 1786 - Datë drugdhendje, në ikonostas të shën Gjergjit, të qytetit të Fierit (Nr. 162).
- 1786 - Datë mbishkrimi, në potirin nga Vatopedi, në kishën e shën Vlashit, në Vlorë (Nr. 163).
- 1786 - Mbishkrim punimi argjendi, në një kryq të kishës së shën Gjergjit, në Vithkuq (Nr. 385).
- 1786 - Mbishkrim rindërtimi, në kishën e shën Kollit, në Lipë të Përmetit (Nr. 384).
- 1786 - Mbishkrim kujtimesh dhe datë vdekje, në kishën e shën Kollit, në Seljani të Sopikut, në Pogon (Nr. 619).
- 1786 - Mbishkrim kujtimesh dhe datë vdekje, në kishën e shën Kollit, në Sopik të Pogonit (Nr. 620).
- 1786 - Mbishkrim pronësie, në një kusi të Manastirit të shën Thanasit, në Poliçan të Pogonit (Nr. 621).
- 1787 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën Fjetja e shën Mërisë, të kishës së shën Thanasit, në Bularat të Dropullit (Nr. 622).
- 1787 - Mbishkrim emërimi në administratën turke, në kishën e shën Kollit, në Seljani të Sopikut në Pogon (Nr. 623).
- 1787 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Krishtit, të kishës së shën Kollit, në Leshnicë të Poshtme të Sarandës (Nr. 845).
- 1788 - Datë pikturimi, në ikonën e Apostujve të kishës së shën Mëhillit, në Mingul të Lunxhërisë (Nr. 624).
- 1788 - Mbishkrim dhurate, në një ikonë të shën Kollit në kishën e Manastirit të Spilesë, në Lunxhëri (Nr. 625).
- 1788 - Mbishkrim punimi argjendi, në një kuti lipsanash, të kishës së Manastirit të shën Mëhillit, në Nivan të Zagorisë (Nr. 626).
- 1788 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e shën Kollit, në Topovë të Zagorisë (Nr. 627).
- 1788 - Datë pikturimi, në ikonën e shën Thanasit, të kishës Burimi Jetëdhënës, në Këllëz të Lunxhërisë (Nr. 628).
- 1789 - Mbishkrim pikturimi, në ikonostas të kishës së shën Gjergjit, në Goranxi të Dropullit (Nr. 629).
- 1789-1785 - Mbishkrim me dy emra priftërinjsh, në kishën e shën Mërisë, në Konckë të Zagorisë (Nr. 617).
- 1789 - Mbishkrim rreth qëndisjes së epitafit të kishës së shën Mërisë së Leusës në Përmet

- (Nr. 386).
- 1790 - Datë pikturimi, në ikonën e shën Mërisë, të kishës së shën Gjergjit, në Korçë (Nr. 387).
- 1790 - Mbishkrim dhurate, në kishën Burimi Jetëdhënës, në Këllëz të Lunxhërisë (Nr. 630).
- 1791 - Datë pikturimi, në ikonën e kishës së Manastirit të shën Kollit, në Hormovë të Rrëzës së Tepelenës (Nr. 611).
- 1791 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e krishtit, të kishës së Manastirit të Spilesë, në Lunxhëri (Nr. 632).
- 1791 - Datë pikturimi, në ikonën e Pagëzorit, të kishës së shën Kollit, në Badillonjë të Përmetit (Nr. 388).
- 1791 - Mbishkrim me emra epitropësh të kishës së Pagëzorit, në Leshicë të Përmetit (Nr. 389).
- 1791 - Mbishkrim piktural, në ikonën e shën Thanasit, të kishës së këtij shenjti, në Arzë të Kolonjës (Nr. 390).
- 1791 - Datë pikturimi, në ikonën e Ipapandisë të kishës së Manastirit të Ipapandisë, në Leshnicë të Sipërme të Sarandës (Nr. 846).
- 1791 - Datë ndërtimi, në apside të kishës së shën Kostandinit e Elenës, në varrezat e Beratit (Nr. 164).
- 1791 - Datë rindërtimi, në kishën e Ungjillëzimit, në Kozarë të Beratit (Nr. 165).
- 1792 - Nënshkrimi i Terpo Zografit, në ikonën e shën Kostandinit e Elenës, të kishës së shën Kostandinit e Elenës, në Kondas të Beratit (Nr. 166).
- 1792 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e Krishtit, të kishës së shën e Vlashit, në Vlorë (Nr. 167).
- 1792 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Krishtit të kishës së shën Mërisë, në Topovë të Zagorisë (Nr. 633).
- 1793 - Datë ndërtimi, në kishën e shën Mërisë, në Skore të Pogonit (Nr. 634).
- 1793 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e shën Mërisë, në Këllëz të Lunxhërisë (Nr. 635).
- 1793 - Mbishkrim ndreqje, në kishën e Manastirit të shën Kollit, në Mesopotam të Sarandës (Nr. 847).
- 1793 - Mbishkrim punimi argjendi, në një kandile të kishës së shën Mërisë, në Sopik të Pogonit (Nr. 636).
- 1793 - Datë ndërtimi, mbi portën e kishës së shën Kollit, në Toshkëz të Myzeqesë (Nr. 168).
- 1794 - Mbishkrim punim argjendi, në një kryq të kishës së shën Mërisë, në Sopik të Pogonit (Nr. 637).
- 1794 - Mbishkrim pikturimi, në një ikonë të Krishtit, të kishës Burimi jetëdhënës, në Këllëz të Lunxhërisë (Nr. 638).
- 1794 - Mbishkrim dhurate, në një kandile, të kishës së Manastirit të shën Sotirit, në Drenovë të Mingulit, në Lunxhëri (Nr. 639).
- 1794 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e apostojve Pjetrit e Pavlit të kishës Burimi Jetëdhënës, në Këllëz të Lunxhërisë (Nr. 640).
- 1795 - Mbishkrim dhurate, në një pikturë murale të Kishës së Kryeengjëjve, në Poliçan të Pogonit (Nr. 641).
- 1795 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën Kollit, në Lipë të Përmetit (Nr. 391).
- 1795 - Mbishkrim ndërtimi dhe pikturimi, në kishën e Manastirit të shën Mërisë, në Athali të Himarës (Nr. 848).
- 1795 - Nënshkrimi i piktorëve Gjergj e Jan Çetirit, mbi portën e kishës së shën Kollit, në Vanaj të Myzeqesë (Nr. 169).
- 1795 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën Kollit, të kishës së Manastirit të shën Gjon Vladimirit (Nr. 44).
- 1795 - Mbishkrim lutje, në ikonën e shën Thanasit, në kishën e shën Gjon Vladimirit (Nr. 45).
- 1795 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën Gjergjit, në kishën e Manastirit të shën Gjon Vladimirit (Nr. 46).
- 1795 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën Harallambit, në kishën e Manastirit të shën Gjon Vladimirit (Nr. 47).

- 1796 - Datë ndërtimi, në këmbanarinë e Manastirit të Spilesë, në Lunxhëri (Nr. 642).
- 1796 - Datë ndërtimi, në paraklisin e shën Kozmajt, në Himarë (Nr. 850).
- 1796 - Mbishkrim ndërtimi dhe pikturimi, në kishën e shën Kollit, në Dhrovjan të Sarandës (Nr. 851).
- 1796 - Mbishkrim ktitorial, në kishën e shën Mërisë, në Qiparo të Himarës (Nr. 855).
- 1796 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e shën Mërisë, në Qiparo të Himarës (Nr. 854).
- 1796 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e Krishtit, të kishës së shën Kollit, në Dhivër të Sarandës (Nr. 852).
- 1796 - Datë pikturimi, në ikonën e Krishtit, të shën Mërisë e të Pagëzorit, të Kishës së shën Gjergjit, në Nokovë të Lunxhërisë (Nr. 643).
- 1796 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e Ipapandisë të kishës së Ipapandisë, në Labovë të Rrëzës së Tepelenës (Nr. 644).
- 1796 - Nënshkrim emri i një jeromnaku Metod Korfjatit, në kishën e Manastirit të shën Mërisë së Drianos, në Dropull (Nr. 645).
- 1797 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën Thanasit, në Leshnicë të Poshtme të Sarandës (Nr. 856).
- 1797 - Mbishkrim ndërtimi, në narteks të kishës së Manastirit të shën Thanasit, në Leshnicë të Poshtme të Sarandës (Nr. 857).
- 1797 - Mbishkrim pikturimi në ikonën e shën Kostandinit dhe Efenës, të kishës Burimi Jetëdhënës, në Këllëz të Lunxhërisë (nr. 646).
- 1797 - Mbishkrim dhurate, në polieleun e kishës Burimi Jetëdhënës, në Këllëz të Lunxhërisë (Nr. 647).
- 1797 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën Mëhillit të kishës së shën Gjergjit, në Nokovë të Lunxhërisë (Nr. 648).
- 1797 - Mbishkrim rindërtimi, në kishën Fjetja e shën Mërisë, në Kala të Beratit (Nr. 171).
- 1797 - Datë pikturimi, me nënshkrimin e piktorëve Gjergj e Jovan Çetirit, në kishën e shën Thanasit, në Karavasta të Myzeqesë (Nr. 170).
- 1798 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e Krishtit të kishës së shën Mërisë, në Qiparo të Himarës (Nr. 858).
- 1798 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën Gjon Theologut të kishës Fjetja e shën Mërisë, rrethi i Sarandës (Nr. 859).
- 1798 - Nënshkrim i Jan Çetirit, në ikonën e Krishtit, të kishës së shën Gjergjit, në Fier (Nr. 172).
- 1798 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën Mërisë, në Bishqethëm të Myzeqesë (Nr. 174).
- 1798 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën Gjergjit, të kishës së shën Gjergjit, në Nokovë të Lunxhërisë (Nr. 649).
- 1798 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën Fjetja e shën Mërisë të kishës së shën Mërisë, në Peshkopi të Sipërme të Gjirokastrës (Nr. 650).
- 1799 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e Manastirit të Ipapandisë, në Leshnicë të Sipërme të Sarandës (Nr. 860).
- 1799 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën Elefterit, të kishës Fjetja e shën Mërisë, në Delvinë (Nr. 861).
- 1799 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e Manastirit të shën Kollit të Cepos, pranë Gjirokastrës (Nr. 651).
- 1799-1800, 1819, - Data me emrin e priftit famulltar, gjenden në muret e kishës së Manastirit të Spilesë, në Lunxhëri (Nr. 652).
- 1821
- 1799 - Mbishkrim ktitorial, në kishën e Manastirit të shën Kollit, në Vodice të Kolonjës (Nr. 393).
- Shek. XVIII - Mbishkrim antiminsi, stampuar në Voskopojë, gjendet në kishën e shën Mërisë, në Berat (Nr. 279).
- Shek. XVIII - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën Mërisë, të kishës së shën Kollit, në Vanaj të Myzeqesë (Nr. 280).
- Shek. XVIII - Mbishkrim, mbi kapakë të një ungjilli, në kishën e shën Mërisë në Kala të Beratit (Nr. 281).
- Shek. XVIII - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën Mërisë, të kishës së shën Kollit, në Vanaj të

- Myzeqesë (Nr. 283).
- Shek. XVIII - Mbishkrim dhurate, në ikonën e Pagëzorit, të kishës së shën Kollit, në Vanaj të Myzeqesë (Nr. 284).
- Shek. XVIII - Mbishkrim lutje, në kishën e shën Kollit, në Voskopojë (Nr. 342).
- Shek. XVIII - Emra mjeshtresh, në kishën e shën Thanasit, në Voskopojë (Nr. 340).
- Shek. XVIII - Emra kontribuesish, në kishën e shën Thanasit, në Voskopojë (Nr. 339).
- Shek. XVIII - Mbishkrim dhurate, në kishën e shën Mëhillit, në Voskopojë (Nr. 334).
- Shek. XVIII - Mbishkrim lutje, në kishën e shën Mërisë, në Voskopojë (Nr. 327).
- Shek. XVIII - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Thanasit, të kishës së Manastirit të shën Marenës, në Llëngë të Mokrës (Nr. 33).
- Shek. XVIII - Tekst nga vargjet 7 e 8 të psallmit V, gjendet në kishën e Manastirit të shën Marenës, në Llëngë të Mokrës (Nr. 36).
- Shek. XVIII - Emra dhuruesish, në ikonostasin e kishës së Shën Mërisë, në Dragot të Dumresë (Nr. 72).
- Shek. XVIII - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën Kollit, të kishës së shën Mërisë, në Dragot të Dumresë (Nr. 73).
- Shek. XVIII - Mbishkrim mbi kryqin e pagëzimit, të kishës së shën Mërisë në Elbasan (Nr. 74).
- Shek. XVIII - Një emër në thimiatonin e vjetër të kishës së shën Mërisë, në Elbasan (Nr. 75).
- Shek. XVIII - Mbishkrim dhurate, në një kryq metali, në kishën e shën Mërisë në Elbasan (Nr. 76).
- Shek. XVIII - Mbishkrim punimi argjendi, në bazamentin e kryqit të madh, të kishës së shën Thanasit, në Llëngë të Mokrës (Nr. 78).
- Shek. XVIII - Mbishkrim pikturimi në kunge të kishës së Manastirit të shën Marenës, në Llëngë të Mokrës (Nr. 35).
- Shek. XVIII - Nënshkrimi i piktorëve Kostandin e Athanas Zografit, mbi portën e naosit të kishës së Manastirit, të Ardenicës (Nr. 118).
- Shek. XVIII - Mbishkrim dhurate, nga esnafi i mjeshtërve të Voskopojës në ikonën e shën Mërisë, të kishës së Manastirit të Ardenicës (Nr. 119).
- Shek. XVIII - Mbishkrim me emrat e mjeshtërve, që ndërtuan kishën Fjetja e shën Mërisë, në Kala të Beratit (Nr. 173).
- Shek. XVIII - Mbishkrim ripikturimi në ikonën e shën Mërisë, të kishës së shën Mërisë, në Apoloni (Nr. 133).
- Shek. XVIII - Mbishkrim lutje, në kishën e shën Kollit, në Lipë të Përmetit (Nr. 392).
- Shek. XVIII - Mbishkrime dhuratash, në pikturat e hajatit të kishës së shën Kollit, në Voskopojë (Nr. 353).
- Shek. XVIII - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën Kozmajt e Damjanajt, në Vithkuq (Nr. 351).
- Shek. XVIII - Mbishkrim dhurate, mbi derën e bukur të qimiterit të Manastirit të shën Pjetrit, në Vithkuq (Nr. 350).
- Shek. XVIII - Mbishkrim dhuratash, nëpër skenat e hajatit të kishës së shën Thanasit, në Voskopojë (Nr. 347).
- Shek. XVIII - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën Triadhës, në Lavdar të Oparit (Nr. 494).
- Shek. XVIII - Dhuratë ktitoriale, në kishën e shën Mërisë, në Karabanjoz të Oparit (Nr. 504).
- Shek. XVIII - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Krishtit, të kishës së shën Kollit, në varrezat e Boboshticës (Nr. 507).
- Shek. XVIII - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën e Premtes, në Voskopojë (Nr. 510).
- Shek. XVIII - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën Kollit, në proshqinitar të Kishës së Manastirit të shën Kollit, në Dhivër të Sarandës (Nr. 853).
- Shek. XVIII - Mbishkrim pikturimi, në kishën e Manastirit të shën Thanasit, në Leshnicë të Poshtme të Sarandës (Nr. 903).
- Shek. XVIII - Mbishkrim ktitorial, në kishën e Manastirit të shën Kollit në Dhivër të Sarandës (Nr. 904).
- Shek. XVIII - Mbishkrim ndërtimi dhe pikturimi, në kishën e shën Mërisë, të Shpellës së Kostarit të Sarandës (Nr. 907).
- Shek. XVIII - Mbishkrim dhurate në ikonën e Kryeengjëjve, të kishës së Apostol Pjetrit e Pavlit, në Dhrovjan të Sarandës (Nr. 909).
- Shek. XVIII - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Krishtit të kishës së Manastirit të Drianos, në

- Dropull (Nr. 784).
- Shek. XVIII - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën Mërisë të kishës së Manastirit të shën Sotirit, në Mingul të Lunxhërisë (Nr. 788).
- Shek. XVIII - Mbishkrim pikturimi, në pikturën murale të kishës së shën Gjergjit, në Sheper të Zagorisë (Nr. 792).
- Shek. XVIII - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën Mërisë të kishës së Manastirit të shën Mëhillit, në Nivan të Zagorisë (Nr. 793).
- Shek. XVIII - Mbishkrim pikturimi, në kishën e Manastirit të shën Mërisë, në Postenan të Leskovikut (Nr. 515).
- Shek. XVIII - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Kryeengjëjve, të kishës së shën Spiridhonit, në Vuno të Himarës (Nr. 841).
- Shek. XVIII - Mbishkrim dhurate, mbi skenën e Gjyqit të fundit të kishës së shën Spiridhonit, në Vuno të Himarës (Nr. 840).
- Shek. XVIII - Mbishkrim, me fjalët e Ava Sisoit, në kishën e Manastirit të shën Mërisë, në Athali të Himarës (Nr. 849).
- Shek. XVIII - Mbishkrim pikturimi, në tri ikona të mëdha, të kishës së Shpërfytyrimit, në Gjirokastër (Nr. 774).
- Shek. XVIII - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Apostol Pavlit të kishës së shën Thanasit, në Bulerat (Nr. 776).
- Shek. XVIII - Mbishkrim ktitorial, në kishën e Manastirit të shën Triadhës së Pepelit, në Dropull (Nr. 777).
- Shek. XVIII - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Mërisë të kishës së shën Spiridhonit, në Stegopulli të Lunxhërisë (Nr. 778).
- Shek. XVIII - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën Mëhillit të Mingulit, në Lunxhëri (Nr. 778).
- Shek. XVIII - Mbishkrim qendisjeje, në një flamur të kishës së shën Kollit, në Poliçan të Pogonit (Nr. 779).
- Shek. XVIII - Mbishkrim qendisjeje në një flamur të kishës së shën Kollit, në Poliçan të Pogonit (Nr. 780).
- Shek. XVIII - Mbishkrim punimi argjendi, në një thimiaton në kishën Fjetja e shën Mërisë, në Zervat të Dropullit (Nr. 781).
- Shek. XVIII - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e shën Kollit, në Peshtan të Përmetit (Nr. 500).
- Shek. XVIII - Mbishkrim në potirin e kungatës, të kishës së Manastirit të shën Mërisë së Kremarovës, në Piqeras të Sarandës (Nr. 901).
- 1800 - Mbishkrim punim argjendi, në një kuti lipsanash të kishës së shën Mitrit, në Qiparo të Himarës (Nr. 862).
- 1800 - Mbishkrim, mbi vdekjen e një personi, në kishën e shën Kollit, në Seljani të Sopikut në Pogon (Nr. 651).
- 1800 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën Mërisë, në Konekë të Zagorisë (Nr. 652).
- 1800 - Emri i jeramonak Grigorit, në kishën e Manastirit të shën Mërisë së Drianos, në Dropull (Nr. 653).
- 1800 - Datë pikturimi, në kishën e shën Todhrit, në Kadipashanj të Myzeqesë (Nr. 175).
- 1800 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Krishtit, të kishës Burimi jetëdhënës, në Korçë (Nr. 394).
- 1801 - Mbishkrim ktitorial, në kishën e Manastirit të shën Thanasit, në Leshnicë të Sipërme, Sarandë (Nr. 863).
- 1801 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën Gjergjit, në Strumë të Myzeqesë (Nr. 176).
- 1801 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën Thodhrit, në Kadipashanj të Myzeqesë (Nr. 177).
- 1801 - Datë pikturimi, në ikonën e Krishtit, të kishës Fjetja e shën Mërisë në Saraqinishtë të Lunxhërisë (Nr. 654).
- 1802 - Mbishkrim, mbi mbulesën argjendi të ikonës së shën Mërisë, të kishës së Kryeengjëjve, në Qesarat të Lunxhërisë (Nr. 657).
- 1802 - Datë ndërtimi, në kishën e Trijerarkëve, në Kakavi të Gjirokastrës (Nr. 658).
- 1802 - Datë pikturimi, në ikonën e shën Mitrit të kishës Fjetja e shën Mërisë, në Peshkëpi të Sipërme të Gjirokastrës (Nr. 659).

- 1802 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Mërisë në Ikonostas të kishës së shën Kostandinit, në mal të Drenovës (Nr. 395).
- 1802 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Pagëzorit të kishës së këtij shenjti, në Leshicë të Përmetit (Nr. 396).
- 1803 - Datë pikturimi, në ikonën e Krishtit të kishës së Manastirit të shën Sotirit, në Drenovë të Lunxhërisë (Nr. 660).
- 1803 - Mbishkrim mbi marrjen e Sulit nga Ali Pashë Tepelena, në kishën e shën Kollit, në Seljani të Sopikut në Pogon (Nr. 661).
- 1803 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Kollit, në kishën e shën Mërisë, në Këllez të Lunxhërisë (Nr. 662).
- 1803 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën Triadhës, në kishën e Manastirit të shën Sotirit, në Mingul të Lunxhërisë (Nr. 663).
- 1804 - Mbishkrim dhurate, në një kabanë të Manastirit të shën Kollit të Cepos, pranë Gjirokastrës (Nr. 664).
- 1804 - Datë dorëzimi të një diakoni, dhe emra murgjish, në kishën e Manastirit të shën Mërisë në Driano (Nr. 665).
- 1804 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Mërisë të kishës së shën Mërisë, në Plasë të Korçës (Nr. 397).
- 1804 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e shën Trifonit, në Sekisht të Myzeqesë (Nr. 178).
- 1804 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e Ungjillëzimit, në Kozarë të Beratit (Nr. 179).
- 1805 - Nënshkrim pikturimi, në pikturën e kishës së Manastirit të shën Mërisë, në Vodice të Beratit (Nr. 140).
- 1805 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e Manastirit Fjetja e shën Mërisë, në Vodice të Beratit (Nr. 180).
- 1805 - Datë mbi kryqin e ikonostasit të kishës së shën Gjergjit, në Libofshë të Myzeqesë (Nr. 181).
- 1805 - Mbishkrim punim ikonostasi, në kishën e shën Mërisë, në Labovë të Gjirokastrës (Nr. 666).
- 1805 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën Thanasit, në kishën e shën Kollit, në Tranoshishtë të Lunxhërisë (Nr. 667).
- 1806 - Mbishkrim meremetimi, në kishën e shën Mërisë, në Labovë të Gjirokastrës (Nr. 518).
- 1806 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën Thanasit të Poshtëm, në Vërtop të Beratit (Nr. 183).
- 1806 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e Manastirit të shën Mërisë, në Zonarët e Llongos së Dropullit (Nr. 668).
- 1806 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën Mërisë, në Lubonjë të Kolonjës (Nr. 398).
- 1806 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e Ungjillëzimit, në Kozarë të Beratit (Nr. 182).
- 1807 - Mbishkrimi përmban një ngjarje lokale të Pogonit, gjendet në kishën e shën Kollit të Seljanit, në Sopik të Pogonit (Nr. 669).
- 1807 - Datë pikturimi, në ikonën e shën Gjergjit, të kishës së shën Kollit, në Shamoll të Korçës (Nr. 399).
- 1808 - Mbishkrim mbi mbulesën argjendi, në ikonën e shën Mërisë të kishës së shën Mërisë, në Sopik të Pogonit (Nr. 670).
- 1808 - Mbishkrim ndërtimi, mbi derën e oborrit të kishës së shën Kollit, në Humelicë të Gjirokastrës (Nr. 671).
- 1808 - Mbishkrim ndërtimi, në këmbanarinë e kishës së Manastirit të shën Mëhillit, në Nivan të Zagorisë (Nr. 672).
- 1808 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën e Premtes, në Përmet (Nr. 400).
- 1808 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Gjergjit, në Dardhë të Korçës (Nr. 401).
- 1808 - Datë pikturimi, në ikonën e shën Kollit të kishës së shën Gjergjit, në Libofshë të Myzeqesë (Nr. 184).
- 1808 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Krishtit, në shën Gjergj të Libofshës, Myzeqe (Nr. 186).
- 1808 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Kryeengjëjve në shën Gjergj të Libofshës, Myzeqe

- (Nr. 188).
- 1808 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Gjergjit të kishës së shën Gjergjit, në Libofshë të Myzeqesë (Nr. 189).
- 1808 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Thanasit të kishës së shën Gjergjit në Libofshë të Myzeqesë (Nr. 190).
- 180 - Datë pikturimi, në ikonën e shën Harallambit të kishës së shën Mëhillit, në Qesarat të Lunxhërisë (Nr. 671).
- 1809 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Mërisë, në Kostrec të Përmetit (Nr. 402).
- 1810 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën Gjergjit, në Nokovë të Lunxhërisë (Nr. 674).
- 1810 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e shën Minajt, në Grapsh të Dropullit (Nr. 675).
- 1810 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Pagëzorit të kishës së Ipapandisë, në Labovë të Tepelenës (Nr. 676).
- 1810 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën Minajt të kishës së shën Kostandinit dhe Elenës, në Ogren të Përmetit (Nr. 403).
- 1810 - Datë ndreqje, në kishën e shën Mëhillit, në Shalës të Kolonjës (Nr. 404).
- 1811 - Mbishkrim ndërtimi, në konakët e Manastirit të shën Mitrit, në Qiparo të Himarës (Nr. 864).
- 1811 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e Apostujve Pjetrit e Pavlit, në Hoshtevë të Zagorisë (Nr. 677).
- 1811 - Mbishkrimi tregon prishjen e Humelicës, gjendet në f. 98 të Ungjillit të kishës së shën Kollit, në Humelicë të Gjirokastrës (Nr. 678).
- 1811 - Datë pikturimi, në një ikonë të shën Gjergjit e të shën Mitrit në kishën e shën Thanasit, në Lekli të Tepelenës (Nr. 679).
- 1811 - Mbishkrim pikturimi në ikonën e shën Stefanit, të kishës së shën Mërisë, në Çarshovë të Përmetit (Nr. 405).
- 1811 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Mërisë të kishës së shën Pjetrit, në Zhymë të Myzeqesë (Nr. 191).
- 1811 - Datë në ikonostasin e kishës së shën Kollit, në Vanaj të Myzeqesë (Nr. 192).
- 1811 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën Kollit, në Krutje të Sipërme të Myzeqesë (Nr. 193).
- 1811 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën Kollit, në Toshkëz të Myzeqesë (Nr. 194).
- 1812 - Mbishkrim ktitorial, në kishën e shën Thanasit, në Leshicë të Përmetit (Nr. 406).
- 1812 - Mbishkrim pronësie, në një grumbull lipsanash, të kishës së Manastirit të shën Mëhillit, në Nivan të Zagorisë (Nr. 680).
- 1812 - Datë, nën kryqin e ikonostasit të kishës së Ungjillëzimit, në Kozarë të Beratit (Nr. 195).
- 1812 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Spiridhonit, të kishës Fjetja e shën Mërisë, në Kala të Beratit (Nr. 196).
- 1812 - Datë ndërtimi, në kishën e shën Kollit, në Argovë të Përmetit (Nr. 407).
- 1812 - Mbishkrim ndërtimi dhe pikturimi, në kishën e shën Mërisë së Leusës, pranë Përmetit (Nr. 408).
- 1813 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Mitrit të kishës së shën Mitrit, në Grapsh të Dropullit (Nr. 681).
- 1813 - Mbishkrim dhurate, në kapakët e ungjillit të kishës së Taksuarëve, në qytetin e Gjirokastrës (Nr. 682).
- 1813 - Mbishkrim dhurate, të ʘshtarëve shqiptarë në shërbim të mbretit të dy Sicilive, në kabanën e kishës së Manastirit të shën Mërisë, në Krorëz të Sarandës (Nr. 865).
- 1813 - Datë pikturimi të ikonave, në ikonën e Krishtit të kishës së shën Mitrit, në Mazhanj të Myzeqesë (Nr. 197).
- 1813 - Mbishkrim punimi argjendi, në artoforin e Manastirit të Ardenicës (Nr. 198).
- 1813 - Datë, nën kryqin e ikonostasit të kishës së shën Kollit, në Toshkëz të Myzeqesë (Nr. 199).
- 1813 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Mërisë të kishës së shën Thanasit, në Leshicë të Përmetit (Nr. 410).
- 1813 - Datë këmbane, në kishën e shën Mëhillit, në Shalës të Kolonjës (Nr. 411).

- 1814 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Krishtit të kishës së shën Thanasit, në Selenicë të Vlorës (Nr. 866).
- 1814 - Datë ndërtimi, në kishën Zeodhohu Pigji, në Frashtan të Dropullit të Poshtëm (Nr. 683).
- 1814 - Datë ndërtimi, në kishën Fjetja e shën Mërisë, në Mavrojer të Pogonit (Nr. 684).
- 1814 - Nënshkrimi i Petro Postenanit në ikonat e kishës së shën Thanasit, në Selenicë të Vlorës (Nr. 200).
- 1814 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e Manastirit të shën Kozmajt, në Kolkondas të Myzeqesë (Nr. 201).
- 1814 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën Fjetja e shën Mërisë të Kishës Fjetja e shën Mërisë, në Kala të Beratit (Nr. 202).
- 1814 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën Gjergjit të kishës së këtij shenjti, në Barmash të Kolonjës (Nr. 412).
- 1814 - Datë ndërtimi, në kishën e shën Kollit, në Strëmbec të Përmetit (Nr. 414).
- 1814 - Datë ndërtimi, në kishën e Profit Ilisë, në Bual të Përmetit (Nr. 413).
- 1815 - Mbishkrim ndërtimi, në konakët e Manastirit të Kamenës, pranë Delvinës (Nr. 867).
- 1815 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e shën Kristoforit, në Radat të Gjirokastrës (Nr. 685).
- 1815 - Mbishkrim punimi argjendi, në mbulesën e ikonës së shën Triadhës, në Manastirin e shën Triadhës së Pepelit, në Dropull (Nr. 686).
- 1815 - Mbishkrim punim argjendi, në kapakët e ungjillit të kishës Fjetja e shën Mërisë, në Zervat të Dropullit (Nr. 687).
- 1815 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e Manastirit të shën Mërisë, në Mbreshtan të Beratit (Nr. 204).
- 1815 - Mbishkrim në portën e kishës Fjetja e shën Mërisë, në Kala të Beratit (Nr. 203).
- 1815 - Datë ndërtimi, në kishën e shën Thanasit, në Sovjan të Korçës (Nr. 415).
- 1816 - Datë ndërtimi, në kishën e shën Gjergjit, në Terihat të Dropullit të Poshtëm (Nr. 688).
- 1816 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Pagëzorit të kishës së shën Thanasit, në Leshicë të Përmetit (Nr. 416).
- 1817 - Datë ndërtimi, në kishën e Kryeengjëjve, në Qesarat të Lunxhërisë (Nr. 689).
- 1817 - Datë rindërtimi, në kishën e Kryeengjëjve, në Peshkëpi të Sipërme të Gjirokastrës (Nr. 690).
- 1817 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën e Premtes, të kishës së Kryeengjëjve, në Qesarat të Lunxhërisë (Nr. 691).
- 1817 - Datë ndërtimi, në kishën e Manastirit të Spilesë, në Lunxhëri (Nr. 692).
- 1817 - Datë ndërtimi, në portën e kishës së shën Kollit, në Petovë të Fierit (Nr. 205).
- 1817 - Mbishkrim verakosje të ikonostasit të kishës së shën Gjergjit, në Libofshë të Myzeqesë (Nr. 206).
- 1817 - Mbishkrim ndërtimi e pikturimi, në kishën e Manastirit të Profit Ilisë, në Hoçisht të Devollit (Nr. 417).
- 1817 - Mbishkrim pikturimi, në ikonat e kishës së Manastirit të Profit Ilisë, në Hoçisht të Devollit (Nr. 418).
- 1818 - Mbishkrim punimi argjendi, në një kuti lipsanash, në kishën e Manastirit të shën Sotirit të Çatisë (Nr. 693).
- 1818 - Datë pikturimi, në një ikonë të shën Mërisë, të kishës së shën Mërisë, në Vodice të Kolonjës (Nr. 419).
- 1818 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën Fjetja e shën Mërisë të kishës së shën Kostandinit dhe Elenës, mbi Drenovë të Korçës (Nr. 420).
- 1818 - Mbishkrim, në një kuti lipsanash, në Manastirin e Ardenicës (Nr. 48).
- 1819 - Mbishkrim punim argjendi, në mbulesën e ikonës së shën Gjergjit të kishës së shën Gjergjit, në Nokovë të Lunxhërisë (Nr. 694).
- 1819 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Kollit të kishës së shën Kollit, në Zhej të Zagorisë (Nr. 695).
- 1819 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Krishtit të kishës së shën Kollit, në Zhej të Zagorisë (Nr. 696).
- 1819 - Mbishkrim punimi argjendi, në potirin e kishës së Manastirit të shën Mëhillit, në

- Nivan të Zagorisë (Nr. 697).
- 1819 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Mërisë të kishës së shën Kristoforit, Radat të Gjirokastrës (Nr. 698).
- 1819 - Mbishkrim punim argjendi, në shumëkandilierin e kishës së Kryeengjëjve, Qesarat të Lunxhërisë (Nr. 699).
- 1819 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Mërisë, të kishës së Manastirit të shën Pjetrit, në Vithkuq (Nr. 421).
- 1820 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e Manastirit të shën Mërisë, në Sirakat të Sarandës (Nr. 868).
- 1820 - Mbishkrim ndërtimi, mbi portën e Manastirit të Komenës, pranë Delvinës (Nr. 869).
- 1821 - Datë ndërtimi, në kambanarinë e kishës së shën Triadhës, në Manastirin e shën Triadhës në Pepeli (Nr. 700).
- 1821 - Datë nën kryqin e ikonostasit të kishës së shën Kollit, në Krutje të Sipërme të Myzeqesë (Nr. 207).
- 1821 - Mbishkrim pikturimi në ikonën e shën Mërisë të kishës së shën Kollit, në Krutje të Sipërme (Nr. 208).
- 1821 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Krishtit të kishës së shën Kollit, në Argovë të Përmetit (Nr. 422).
- 1822 - Mbishkrim pikturimi, në ikonostas të kishës Fjetja e shën Mërisë, në Malçan të Sarandës (Nr. 870).
- 1822 - Datë ndërtimi, në narteksin e kishës së shën Mitrit, në Glinë të Gjirokastrës (Nr. 701).
- 1823 - Datë ndërtimi, në kishën e shën Gjergjit, në Frashtan të Dropullit (Nr. 702).
- 1823 - Mbishkrim mbi djegien e Vithkuqit, në ungjillin e shën Mëhillit në kishën e shën Mërisë, në Vithkuq (Nr. 423).
- 1823 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Mërisë, të kishës së shën Kostandinit dhe Elenës, në Ogren të Përmetit (Nr. 424).
- 1823 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Mërisë të Kishës së shën Kostandinit, në Kondas të Beratit (Nr. 209).
- 1824 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Krishtit të kishës së shën Kollit, në lagjen Kocati të Leshnicës së Poshtme të Sarandës (Nr. 871).
- 1824 - Mbishkrim pikturimi në ikonën e Kryeengjëjve të kishës së shën Kollit në Krutje të Sipërme të Myzeqesë (Nr. 210).
- 1824 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e profit Ilisë të kishës së shën Kollit, në Krutje të Sipërme (Nr. 211).
- 1825 - Mbishkrim pronësie, në një potir të kishës së shën Gjergjit, në Kudhas të Himarës (Nr. 873).
- 1825 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Burimit Jetëdhënës, të kishës së Burimit Jetëdhënës, në Derviçan të Dropullit të Poshtëm (Nr. 703).
- 1825 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e Krishtit të Kishës së Janicatit në Leshnicë të Poshtme të Sarandës (Nr. 873).
- 1825 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Krishtit të kishës së shën Gjergjit, në Dardhë të Korçës (Nr. 425).
- 1826 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e Krishtit, të kishës së shën Mërisë, në Boboshticë, të Korçës (Nr. 426).
- 1826 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën Fjetja e shën Mërisë të kishës së shën Mërisë, në Mbreshtan të Beratit (Nr. 212).
- 1826 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën Fjetja e shën Mërisë të kishës së shën Gjergjit, në Mbreshtan të Beratit (Nr. 213).
- 1827 - Mbishkrim, në kuti lipsanash, të kishës së shën Mitrit, në Vakëf të Beratit (Nr. 214).
- 1827 - Datë drugdhendje, në proshqinitar të kishës së shën Thanasit, në Arzë të Kolonjës (Nr. 427).
- 1827 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e Manastirit të shën Triadhës, në Kakodhiq të Sarandës (Nr. 874).
- 1828 - Mbishkrim pikturimi, në një ikonë të shumë shenjtorëve, në kishën e Manastirit të Spilesë në Lunxhëri (Nr. 704).

- 1828 - Mbishkrim pikturimi, në një ikonë të Krishtit të kishës së Taksiarkëve, në Peshkopi të Sipërme të Gjirokastrës (Nr. 705).
- 1828 - Mbishkrim mbi djegien e Vithkuqit, përshkruar nga Kostaq Cepi, mbi murin e kishës së shën Mëhillit, në Vithkuq (Nr. 428).
- 1828 - Datë nën kryqin e ikonostasit të kishës së shën Mërisë së Bishqemit, në Myzeqe (Nr. 215).
- 1829 - Mbishkrim punimi argjendi, në një kuti lipsanash të kishës Lindja e shën Mërisë, në Skore të Pogonit (Nr. 706).
- 1829 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Krishtit të kishës së shën Mërisë, në Bishqethëm të Myzeqesë (Nr. 216).
- 1829 - Mbishkrim punimi argjendi, në një kryq të kishës së Manastirit të shën Gjon Theologut, Sarandë (Nr. 875).
- 1829 - Datë pikturimi, në ikonën e Ngjalljes së L Lazarit të kishës së Ungjillëzimit (Nr. 49).
- 1829 - Mbishkrim dhurate, nën kryqin e ikonostasit të kishës së Manastirit të shën Mërisë, në Boboshticë të Korçës (Nr. 429).
- 1829 - Mbishkrim pikturimi, në apside të kishës së Manastirit të shën Mërisë, në Boboshticë të Korçës (Nr. 430).
- 1829 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Krishtit të kishës së shën Mërisë, në Kosinë të Përmetit (Nr. 431).
- 1830 - Datë ndërtimi, në kishën e shën Kollit, në Qytezë të Korçës (Nr. 432).
- 1830 - Nënshkrim pikturimi, në ikonën e Krishtit të kishës së Ungjillëzimit, në Tiranë (Nr. 50).
- 1831 - Mbishkrim pikturimi në thronin peshkopal të kishës së shën Gjergjit në Libofshë të Myzeqesë (Nr. 217).
- 1831 - Datë ndërtimi, në kishën e Profit Ilisë, ndërmjet Butrintit e Vrinës (Nr. 876).
- 1831 - Mbishkrim pikturimi, në ikonat e kishës së shën e Dielës, në Nartë të Vlorës (Nr. 218).
- 1831 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Krishtit, të kishës së shën Gjergjit, në Dardhë të Korçës (Nr. 433).
- 1832 - Mbishkrim punimi argjendi, në një mbulesë argjendi mbi ikonën e shën e Premtes të kishës së shën e Premtes, në Selckë të Pogonit (Nr. 707).
- 1832 - Datë punimi, në thronin peshkopal të kishës së shën Mërisë, në Sopik të Pogonit (Nr. 708).
- 1832 - Datë ndërtimi, në kishën e shën Sotirit, në Shticë të Kolonjës (Nr. 434).
- 1832 - Datë ndërtimi, mbi portën e narteksit të kishës së Manastirit të shën Marenës, në Llëngë (Nr. 51).
- 1832 - Mbishkrim punimi argjendi, në një kuti lipsanash të kishës së Manastirit të shën Gjon Theologut, në Cerkovicë të Sarandës (Nr. 877).
- 1833 - Datë rindërtimi, në kishën e Kryeengjëjve, në Gjirokastrë (Nr. 60).
- 1833 - Mbishkrim punimi druri, në ikonostasin e kishës së Kryeengjëjve, në Gjirokastrë (Nr. 709).
- 1833 - Mbishkrim rindërtimi, në kishën Lindja e shën Mërisë, në Elbasan (Nr. 52).
- 1834 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e Krishtit të kishës së shën e Premtes, në Dholivishtë të Hlomosë së Pogonit (Nr. 710).
- 1834 - Mbishkrim pikturimi, në ikonat e kishës së shën Kollit, në Llongo të Dropullit (Nr. 711).
- 1834 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e Krishtit të kishës së Manastirit të Profit Ilisë, në Hoçisht të Devollit (Nr. 435).
- 1834 - Datë ndërtimi, në kishën e shën Thanasit, në Malëshovë të Përmetit (Nr. 436).
- 1835 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Pagëzorit të kishës së shën Kollit, në Krutje të Sipërme (Nr. 219).
- 1835 - Datë, nën kryqin e ikonostasit të kishës së shën Kozmajt, në Kolkondas të Myzeqesë (Nr. 220).
- 1836 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Kryeengjëjve të kishës së shën Mërisë, në Sopik të Pogonit (Nr. 712).

- 1836 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Pagëzorit në kishën e shën Kollit, në Krutje të Sipërme të Myzeqesë (Nr. 221).
- 1837 - Mbishkrim punimi argjendi, në një kuti lipsanash të kishës së Manastirit të shën Gjon Theologut, në Cerkovicë të Sarandës (Nr. 878).
- 1837 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën Mërisë të kishës së shën Thanasit, në Malëshovë të Përmetit (Nr. 437).
- 1837 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e shën Prokopit, në Verdovë të Pogradecit (Nr. 55).
- 1838 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e shën Gjergjit, në Dardhë të Korçës (Nr. 438).
- 1838 - Datë ndërtimi, në apsidën e kishës së shën Triadhës, në Seman të Myzeqesë (Nr. 222).
- 1838 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Krishtit, në shën Kollë të Paftalit pranë Beratit (Nr. 223).
- 1841 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën e Premtes të kishës së Taksiarkëve në qytetin e Gjirokastrës (Nr. 711).
- 1842 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Gjergjit të kishës së Taksiarkëve Gjirokastrë (Nr. 715).
- 1842 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Shën e Premtes në Karjan të Lunxhërisë (Nr. 714).
- 1842 - Mbishkrim punimi druri, në amvonin e kishës së Taksiarkëve, në Gjirokastrë (Nr. 716).
- 1843 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e Apostojve të Pietrit e Pavlit, në Hoshtevë të Zagorisë (Nr. 716).
- 1843 - Punim argjendi, në një kryq në kishën e Ungjillëzimit në Tiranë (Nr. 56).
- 1843 - Mbishkrim punim argjendi, në një kryq argjendi të kishës së shën Prokopit, në Tiranë (Nr. 57).
- 1844 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e shën Mërisë, në Korçë (Nr. 439).
- 1846 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e Pagëzorit të kishës së Pagëzorit, në Vernicë të Gollobordës (Nr. 57).
- 1846 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e Manastirit të Kryeengjëjve, mbi Derviçan të Dropullit (Nr. 718).
- 1846-1847 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën Mërisë, në Korçë (Nr. 440).
- 1847 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Krishtit në narteks të kishës së shën Mërisë në Skorë të Pogonit (Nr. 719).
- 1847 - Mbishkrim mbi gjetjen e lipsanit të shën Trifonit, në Sekisht të Myzeqesë (Nr. 224).
- 1849 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën Burimi Jetëdhënës, të kishës së shën e Premtes, në Hllomo të Pogonit (Nr. 720).
- 1849 - Mbishkrim pikturimi, në një ikonë të shën Mërisë të kishës së shën Gjergjit, në katundin Pepel të Dropullit (Nr. 721).
- 1849 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Kostandinit dhe Elenës të kishës së shën Mërisë, në Elbasan (Nr. 58).
- 1849 - Mbishkrim pikturimi, në pjesën e sipërme të kishës së shën Mërisë, në Bishqethëm (Nr. 225).
- 1849 - Mbishkrim drugdhendje, në amvon të kishës Fjetja e shën Mërisë në Kala të Beratit (Nr. 226).
- 1849 - Mbishkrim ndërtimi në kishën e shën Kollit, në Kala të Beratit (Nr. 227).
- 1850 - Datë punimi, gdhendje kornize druri, në katedralen e Beratit (Nr. 228).
- 1850 - Mbishkrim ndreqje dhe pikturimi, në kishën e Profit Ilisë, në Bual të Përmetit (Nr. 413).
- 1850 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e shën Kollit, në Senicë të Korçës (Nr. 442).
- 1851 - Mbishkrim dhurate, në ikonostas të kishës së shën Mërisë, në Qiparo të Himarës (Nr. 880).
- 1851 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën Fjetja e shën Mërisë të kishës së shën Mërisë, në Leusë të Përmetit (Nr. 443).
- 1851 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e shën Trifonit, në Sekisht të Myzeqesë (Nr. 229).
- 1852 - Mbishkrim dhurate, në shandanin prej bronzi të kishës së shën e Premtes, në Hllomo të Pogonit (Nr. 722).

- 1852 - Mbishkrim pronësie, në potirin e kishës së shën Triadhës, në Seman (Nr. 230).
- 1853 - Mbishkrim pikturimi, në ikonat e ikonostasit të kishës së shën Mëhillit, në Libohovë të Gjirokastrës (Nr. 723).
- 1853 - Mbishkrim ndërtimi, në hajatin e kishës së shën e Premtes, në Vodhinë të Dropullit (Nr. 724).
- 1853 - Mbishkrim rreth një pjese pikturimi, në fasadë të kishës së shën Mërisë, në Bishqethëm (Nr. 231).
- 1853 - Nënshkrim pikturimi nga katundi Tresançe, në ikonën e shën Mërisë të kishës së shën Gjergjit, në Vernicë të Gollobordës (Nr. 59).
- 1853 - Mbishkrim gdhendje të ikonostasit të kishës së Manastirit të shën Mërisë, në Mbreshtan të Beratit (Nr. 232).
- 1854 - Mbishkrim dhurate, në thimiatonin e kishës së shën Mitrit të Beratit, në Kishën e Manastirit të shën Mërisë, në Vodice të Beratit (Nr. 233).
- 1854 - Mbishkrim dhurate, në një ikonë, me skena në miniaturë nga jeta e Krishtit, në kishën e shën Kollit, në Selckë të Pogonit (nr. 723).
- 1855 - Mbishkrim ndërtimi ose rindërtimi, në kishën Hyrja e shën Mërisë, në Sekishtë të Myzeqesë (Nr. 234).
- 1855 - Mbishkrim këmbane në kishën e Ungjillëzimit, në Kozarë të Beratit (Nr. 235).
- 1856 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e Krishtit të kishës së shën Kollit në Hllomo të Pogonit (Nr. 726).
- 1856 - Datë ndërtimi, mbi portën e Manastirit të Taksiaarkëve, mbi Derviçan të Dropullit të Poshtëm (Nr. 727).
- 1856 - Mbishkrim punimi argjendi, në një kryq të kishës së Manastirit të shën Thanasit, në Poliçan të Pogonit (Nr. 728).
- 1856 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën Mimat të kishës së këtij shenjt, në Gradishtë të Myzeqesë (Nr. 236).
- 1856-1857 - Datë ndërtimi, në kishën e shën e Premtes, në Hllomo të Pogonit (Nr. 729).
- 1858 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Krishtit të kishës së shën e Premtes, në Hllomo të Pogonit (Nr. 730).
- 1858 - Datë ndërtimi, në kishën e Fjetja e shën Mërisë, në Ziçisht të Devollit (Nr. 444).
- 1859 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën Spiridhonit, në Qiparo të Himarës (Nr. 881).
- 1859 - Datë punimi, në ikonostasit të kishës së shën e Premtes, në Hllomo të Pogonit (Nr. 731).
- 1859 - Datë ndërtimi, në kishën e Zojës së Këshillit të mirë, në Shkodër (Nr. 924).
- 1859 - Datë ndërtimi, në kishën e shën Kollit, në Erind të Lunxhërisë (Nr. 732).
- 1859 - Datë ndërtimi, në kishën e shën Kollit, në Çatiste të Pogonit (Nr. 733).
- 1859 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Trifonit, në kishën e shën Mërisë, në Skore të Pogonit (Nr. 734).
- 1859 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e Kryeengjëjve të kishës së shën Mërisë, në Peshkopi të Sipërme të Gjirokastrës (Nr. 735).
- 1859 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën Mërisë të kishës së shën Mërisë, në Peshkëpi të Sipërme të Gjirokastrës (Nr. 736).
- 1859 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Krishtit të kishës së shën Kostandinit dhe Elenës, në Ogren të Përmetit (Nr. 447).
- 1859 - Datë ndërtimi në kishën e shën Kollit, në Shamoll të Korçës (Nr. 446).
- 1859 - Mbishkrim këmbane, në kishën e shën Mërisë së Bishqethmit (Nr. 237).
- 1859 - Mbishkrim mbi gdhendjen e ikonostasit të kishës së shën Mërisë, në Elbasan (Nr. 63).
- 1859 - Mbishkrim këmbane, në kishën e shën Kollit, në Vanaj të Myzeqesë (Nr. 238).
- 1860 - Mbishkrim punimi argjendi, në një eksaptergë të kishës Fjetja e shën Mërisë në Kala të Beratit (Nr. 239).
- 1860 - Mbishkrim pikturimi, në ekraptergate e kishës Fjetja e shën Mërisë, në Kala të Beratit (Nr. 240).
- 1860 - Mbishkrim pikturimi, në skenën Fjetja e shën Mërisë, mbi portën jugore të katedrales së Beratit (Nr. 241).

- 1860 - Datë ndërtimi, në kishën e shën Aleksandër Nevskit, në Shkodër (Nr. 60).
- 1860 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Krishtit të kishës së shën Kollit, në Shalës të Kolonjës (Nr. 448).
- 1861 - Mbishkrim rindërtimi, në kishën e shën Kollit, mbi Peshtan të Përmetit (Nr. 449).
- 1861 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Mërisë të kishës së shën Mitrit të lagjes Vakëf, në Berat (Nr. 242).
- 1862 - Datë ndërtimi, në kishën Fjetja e shën Mërisë, në Qesarat të Lunxhërisë (Nr. 737).
- 1863 - Datë drugdhendje, në ikonostasin e kishës Fjetja e shën Mërisë, në Bishqethëm të Myzeqesë (Nr. 243).
- 1863 - Mbishkrim, mbi larjen e ikonostasit të kishës Fjetja e shën Mërisë, në Bishqethëm (Nr. 244).
- 1863 - Mbishkrim rindërtimi, në kishën e shën Mitrit, në Drobonik të Beratit (Nr. 245).
- 1864 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e Manastirit të shën Mërisë, në Tërbuq të Rrëzës së Tepelenës (Nr. 738).
- 1864 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e Apostol Pjetrit e Pavlit, në Zhymë të Myzeqesë (Nr. 246).
- 1864 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Gjergjit të ri në kishën e Shpërftyrimit, në Gjirokastër (Nr. 739).
- 1864 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Gjergjit të kishës së Manastirit të Taksiarkëve, mbi Derviçan (Nr. 740).
- 1864 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Mitrit të kishës së Manastirit të shën Kollit në Kamenicë të Kolonjës (Nr. 450).
- 1865 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Gjon Vladimirit të kishës së shën Kostandinit dhe Elenës, në Ogren të Përmetit (Nr. 451).
- 1865 - Mbishkrim ndërtimit të Manastirit të shën Gjon Vladimirit, pranë Elbasanit (Nr. 61).
- 1866 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e shën Triadhës, në Labovë të Gjirokastrës (Nr. 741).
- 1866 - Mbishkrim pikturimi në ikonostas të kishës së shën Kollit në Grabovë të Elbasanit (Nr. 62).
- 1867 - Datë ndërtimi, mbi këmbanarinë e kishës së shën Mërisë, në Qiparo të Himarës (Nr. 882).
- 1867 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Ungjillëzimit të kishës së Hyrjes së shën Mërisë, në Progër të Korçës (Nr. 452).
- 1868 - Datë rindërtimi, në kishën e shën Gjon Theologut, në Kala të Beratit (Nr. 247).
- 1868 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Artemit të kishës së shën e Premtes, në Hillomo të Pogonit (Nr. 742).
- 1868 - Datë ndërtimi, mbi kambanarinë e kishës së shën Mërisë, në Kosinë të Përmetit (Nr. 453).
- 1869 - Mbishkrim punimi argjendi, në një kryq të Manastirit të shën Gjon Theologut, Sarandë (Nr. 883).
- 1869 - Datë ndërtimi, në kishën e shën Kollit, në Shamoll të Korçës (Nr. 454).
- 1869 - Mbishkrim pikturimi, në apsidë të kishës së Manastirit të Taksiarkëve, në Derviçan të Dropullit të Poshtëm (Nr. 743).
- 1869 - Datë ndërtimi, mbi portën e kishës së shën Spiridhonit, në Durrës (Nr. 64).
- 1869 - Mbishkrim pikturimi, në ikonat e kishës së shën Kostandinit dhe Elenës, në Ogren të Përmetit (Nr. 455).
- 1870 - Mbishkrim pikturimi, mbi portën e kishës së shën Mërisë në Derviçan të Dropullit (Nr. 744).
- 1870 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Pagëzimit të Krishtit të kishës së shën Gjergjit, në Pepel të Dropullit (Nr. 745).
- 1870 - Mbishkrim punimi argjendi, në mbulesën e ikonës së Ipapandisë të kishës së Ipapandisë, në Labovë të Rrëzës së Tepelenës (Nr. 746).
- 1870 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën Mërisë, në Skore të Pogonit (Nr. 747).
- 1870 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Kryeengjëjve të kishës së shën Thanasit, në Skora të Pogonit (Nr. 748).
- 1870 - Datë ndërtimi, në kishën e shën Thanasit, në Drenovë të Korçës (Nr. 456).

- 1870 - Datë pikturimi, në paraklisin e shën Kollit, në Nakole, pranë Putecit të Prespës (Nr. 457).
- 1870 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Gjergjit të kishës së shën Kollit, në Senicë të Korçës (Nr. 458).
- 1870 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Krishtit të kishës së shën Mitrit, në Skorovodë të Kolonjës (Nr. 459).
- 1870 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Kostandinit dhe Elenës të kishës së shën Mitrit, në Drobonik të Beratit (Nr. 248).
- 1870 - Mbishkrim punimi argjendi, në një potir të kishës së shën Gjergjit në Lushnje të Myzeqesë (Nr. 249).
- 1870 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Mërisë të kishës së shën Thanasit, në Lukovë të Sarandës (Nr. 884).
- 1871 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Shpërfytyrimit të kishës së Manastirit të shën Sotirit, në Drenovë të Mingulit të Lunxhërisë (Nr. 749).
- 1871 - Datë ndërtimi, të kishës së shën Spiridhonit, në Stegopull të Lunxhërisë (Nr. 750).
- 1871 - Mbishkrim pikturimi, në një ikonë të gjithshenjtorëve, në kishën e Triarkëve, në Kakavi të Dropullit (Nr. 751).
- 1871 - Mbishkrim pikturimi, në një ikonë të shën Mërisë, në narteks të kishës së shën Mërisë, në Skore të Pogonit (Nr. 752).
- 1871 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Kostandinit dhe Elenës, të kishës së shën Kozmajt, në Sopik të Pogonit (Nr. 753).
- 1871 - Mbishkrim drugdhendje, në derën e bukur të kishës së shën Mitrit, në Drobonik të Beratit (Nr. 250).
- 1872 - Datë pikturimi në ikonën e Krishtit të kishës së shën Mitrit, në Skorovodë të Kolonjës (Nr. 459).
- 1873 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Krishtit të kishës së shën Gjergjit, në Pepel të Dropullit (Nr. 754).
- 1873 - Datë ndërtimi, në kishën e shën Kollit, në Këllëz të Lunxhërisë (Nr. 755).
- 1873 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e shën Minajt, në Sopik të Pogonit (Nr. 756).
- 1873 - Mbishkrim ndërtimi, gjendej në kishën e Ungjillëzimit, në Tiranë (Nr. 65).
- 1873 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shtatë shenjtorëve sllav të kishës së shën Gjergjit, në Kala të Beratit (Nr. 251).
- 1873 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Pagëzorit të kishës së shën Gjergjit, në Pojan të Korçës (Nr. 460).
- 1873 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën Mërisë, në Glamboç të Prespës (Nr. 461).
- 1874 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën Kollit, në Luaras të Kolonjës (Nr. 462).
- 1874 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Trijerarkëve të kishës së shën Thanasit, në Arzë të Kolonjës (Nr. 463).
- 1874 - Mbishkrim antiminsi, në kishën e shën Mërisë, në Badilonjë të Përmetit (Nr. 464).
- 1874 - Mbishkrim punim argjendi, në kapakët e ungjillit të kishës së shën Spiridhonit, në Goricë të Beratit (Nr. 252).
- 1874 - Mbishkrim këmbane, në kishën e shën Kollit, në Vanaj të Myzeqesë (Nr. 253).
- 1875 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e shën Kollit, në Hoskovë të Dropullit (Nr. 757).
- 1875 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën e Premtes, në Vodhinë të Dropullit (Nr. 756).
- 1875 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Ipapandisë të kishës së shën e Premtes, në Hllomo të Pogonit (Nr. 759).
- 1875 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Krishtit të kishës së shën Gjergjit, në Kala të Beratit (Nr. 254).
- 1875 - Datë rindërtimi, mbi portën e kishës së shën Thanasit, në Biçakaj të Vjetër (Myzeqe) (Nr. 255).
- 1875 - Mbishkrim këmbane, në kishën e shën Gjergjit, në Libofshë të Myzeqesë (Nr. 256).
- 1875 - Mbishkrim punim argjendi, në një diskos të kishës së shën Spiridhonit, në Goricë të Beratit (Nr. 257).
- 1875 - Datë ndërtimi, në kishën e shën Kollit, në Paftal të Beratit (Nr. 259).
- 1875 - Mbishkrim këmbane, në kishën e Ungjillëzimit, në Kozarë të Beratit (Nr. 258).

- 1876 - Datë pikturimi, në ikonën e Ipapandisë të kishës së Ipapandisë në Dhivër të Sarandës (Nr. 885).
- 1876 - Datë pikturimi, në ikonat e kishës së shën Mërisë, në Varrezat e Qesaratit të Lunxhërisë (Nr. 760).
- 1876 - Mbishkrim punimi argjendi, në një kryq të kishës së shën Kollit në Çatistë (Nr. 761).
- 1876 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e shën Todrit në Pevelan të Mokrës (Nr. 66).
- 1877 - Datë drugdhendje, në ikonostasin e kishës së shën Kollit, në Dhrovjan të Sarandës (Nr. 879).
- 1877 - Mbishkrim pikturimi, në një ikonë të kishës së shën Kollit, në Selekë të Pogonit (Nr. 762).
- 1878 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Mëhillit të kishës së Manastirit të shën Triadhës, në Pepel të Dropullit (Nr. 763).
- 1878 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Spiridhonit të kishës së shën e Premtes, në Kocat të Leshnicës së Poshtme të Saranës (Nr. 887).
- 1878 - Datë ndërtimi, në kishën e shën Triadhës, në Dhivër të Sarandës (Nr. 888).
- 1879 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Thanasit, të kishës së shën Thanasit, në Floq të Korçës (Nr. 465).
- 1880 - Mbishkrim këmbane, në kishën e shën Thanasit, në Arzë të Kolonjës (Nr. 466).
- 1881 - Datë ndërtimi, në kishën e shën e Premtes, në Lavdar të Opatit (Nr. 467).
- 1882 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Mërisë të kishës së shën Gjergjit, në Dardhë të Korçës (Nr. 468).
- 1882 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e Manastirit të shën Todhrit, në Dhërmi të Himarës (Nr. 888).
- 1882 - Datë ndërtimi, në kishën e Vrionit, në Vung të Sarandës (Nr. 890).
- 1882 - Mbishkrim dhurate, në portën e kishës së shën Mërisë, në Badilonjë të Përmetit (Nr. 469).
- 1882 - Datë ndërtimi, në kishën e shën Sotirit, në Konizbalt të Beratit (Nr. 260).
- 1883 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën Mërisë, në Peshkopi të Sipërme të Dropullit (Nr. 764).
- 1883 - Mbishkrim me mbulesë argjendi, në ikonën e shën Spiridhonit, në kishën e këtij shenjti, në Goricë të Beratit (Nr. 261).
- 1883 - Datë ndërtje, në kishën e Manastirit të shën Mërisë, në Mbreshtan të Beratit (Nr. 262).
- 1883 - Mbishkrim dhurate, në Thimiatonin e kishës së shën Mitrit, në Vakëf të Beratit (Nr. 263).
- 1883 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e Krishtit të kishës së shën Mërisë, në Kanikol të Përmetit (Nr. 473).
- 1883 - Mbishkrim pikturimi, në kungë të kishës së Pagëzorit, në Vuno të Himarës (Nr. 891).
- 1883 - Datë ndërtimi, në kishën e Manastirit të shën Gjon Theologut, Sarandë (Nr. 892).
- 1883 - Mbishkrim rindërtimi, në murin perëndimor të kishës së Manastirit të shën Gjon Theologut, Sarandë (Nr. 893).
- 1884 - Datë ndërtimi, në kishën e shën Mitrit, në Sopik të Pogonit (Nr. 765).
- 1884 - Mbishkrim dhurate, në një triqer të kishës së shën Mërisë, në Vokopolë të Beratit (Nr. 264).
- 1884 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Ipapandisë të kishës së shën Mërisë, në Progër të Devollit (Nr. 471).
- 1884 - Mbishkrim punim argjendi, në potirin e kishës Fjetja e shën Mërisë në Brezhdan të Përmetit (Nr. 470).
- 1884 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e shën Gjergjit, në Barmash të Kolonjës (Nr. 472).
- 1885 - Mbishkrim mbi mbulesën prej argjendi, në Katedrale të Beratit (Nr. 265).
- 1885 - Datë ndërtimi, në kishën e Finiqit, Sarandë (Nr. 894).
- 1885 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Kryeengjëllit, në kishën e shën Kostandinit dhe Elenës, në Ogren të Përmetit (Nr. 474).
- 1886 - Datë pikturimi, në ikonat e vogla të kishës së shën Mitrit, në Zhepa të Përmetit (Nr. 475).

- 1886 - Datë ndërtimi, në kishën e Ipapandisë, në Ogren të Përmetit (Nr. 476).
- 1887 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Mitrit të kishës së shën Gjergjit, në Dardhë të Korçës (Nr. 477).
- 1887 - Mbishkrim ndërtimi, në kambanarinë e kishës së shën Mërisë, në Voskopojë (Nr. 478).
- 1887 - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e shën Mitrit të Labit, në Poliçan të Pogonit (Nr. 766).
- 1887 - Datë ndreqjeje, në kishën e shën Sotirit, në Konizbalt të Beratit (Nr. 266).
- 1888 - Datë ndreqjeje, në kishën e shën Gjon Theologut, në Kala të Beratit (Nr. 267).
- 1888 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Krishtit të Ikonostasit të kishës së shën Triadhës, në Zvirinë të Korçës (Nr. 479).
- 1890 - Mbishkrim ndërtimi, mbi kambanarinë e kishës së Profet Ilisë, në Voskopojë (Nr. 480).
- 1891 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e Krishtit në kishën e shën Triadhës, në Labovë të Rrëzës së Tepelenës (Nr. 767).
- 1892 - Mbishkrim në ikonostas të kishës së Manastirit të shën Kollit, në Mesopotam të Sarandës (Nr. 895).
- 1892 - Mbishkrim pikturimi, në ikonat e shën Spiridhonit, në Dhivër të Sarandës (Nr. 896).
- 1892 - Datë ndërtimi, në narteks të kishës së shën Mitrit, në Glinë të Gjirokastrës (Nr. 768).
- 1892 - Mbishkrim pikturimi, në ikonat e kishës së shën e Premtes, në Bradovicë të Korçës (Nr. 481).
- 1892 - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën Gjergjit të kishës së Ipapandisë, në Grabovë të Përmetit (Nr. 482).
- 1892 - Nënshkrim pikturimi, pranë pikturës së shën Mërisë të kishës Lindja e shën Mërisë, në Peshkopi të Pogradecit (Nr. 68).
- 1892 - Mbishkrim pikturimi, në pikturën e kishës së Kosovës së Madhe, pranë Lushnjës (Nr. 269).
- 1893 - Mbishkrim ndreqjeje, në kishën e shën Mërisë të Peshkopisë së Sipërme, të Gjirokastrës (Nr. 519).
- 1894 - Mbishkrim pikturimi, në ikonat e kishës së shën Mërisë të Katundit Benja, pranë Përmetit (Nr. 483).
- 1895 - Mbishkrim rindërtimi, në kishën e shën Gjergjit, në Lugar të Dropullit (Nr. 525).
- 1896 - Mbishkrim punim argjendi, në potirin e kishës së shën Gjergjit në Dardhë të Korçës (Nr. 485).
- 1896 - Datë ndërtimi, në kishën e Ipapandisë, në Limar të Malëshovës së Përmetit (Nr. 484).
- 1896 - Mbishkrim punim argjendi, në kuti lipsanash të kishës së shën Mitrit, në Lagjen Vakëf të Beratit (Nr. 269).
- 1896 - Mbishkrim vule, në një vulë të Manastirit të shën Gjon Vladimirit (Nr. 68).
- 1896 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Spiridhonit, në kishën e shën Mërisë, në Senicë të Sarandës (Nr. 897).
- 1896 - Datë ndërtimi, në kambanarinë e kishës së shën Mërisë, në Mavrojë të Pogonit (Nr. 769).
- 1897 - Mbishkrim ndërtimi, në kambanarinë e kishës së Manastirit të shën Mërisë, në Mbreshtan të Beratit (Nr. 270).
- 1897 - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën Thanasit, në Buzmadh të Mallakastrës (Nr. 271).
- 1899 - Datë pikturimi, në kubënë e kishës së shën Mërisë, në Çarshovë të Sipërme të Përmetit (Nr. 486).
- 1899 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Krishtit e të shën Mërisë, në Senicë të Sarandës (Nr. 898).
- 1899 - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Anargjirëve, Kozmaj e Damjanojt, të kishës së shën Kollit, në Rehovë të Kolonjës (Nr. 487).
- 1811 - Mbishkrim pikturimi, në një ikonë të Krishtit të kishës së Çiflikut të Konispolit (Nr. 899).
- Shek. XIX - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Spiridhonit, në shën Gjergj të Libofshës (Nr. 185).

- Shek. XIX - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Mërisë, në shën Gjergj të Libofshës (Nr. 187).
- Shek. XIX - Mbishkrim i një vule të Manastirit të shën Gjon Vladimirit, pranë Elbasanit (Nr. 80).
- Shek. XIX - Nënshkrimi i piktor Mihal Anagnostit nga Samarina, në ikonën e Krishtit të kishës së shën Mërisë, në Elbasan (Nr. 79).
- Shek. XIX - Citate nga librat kishtare, në apsidën e kishës së shën Mërisë, në Elbasan (Nr. 54).
- Shek. XIX - Mbishkrim, me emrat e kryemjeshtëreve, në kishën e shën Mërisë në Elbasan (Nr. 53).
- Shek. XIX - Mbishkrim ndërtimi, në kambanarinë e kishës së Manastirit të shën Kozmajt, në Kolkondas të Myzeqesë (Nr. 272).
- Shek. XIX - Mbishkrim këmbane, në kishën e shën Gjergjit, në Libofshë të Myzeqesë (Nr. 273).
- Shek. XIX - Mbishkrim ndreqje, në murin e kishës së shën Triadhës, në Manastirin e Ardenicës (Nr. 274).
- Shek. XIX - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e Manastirit të shën Kozmajt në Kolkondas të Myzeqesë (Nr. 275).
- Shek. XIX - Mbishkrim ndërtimi, në kishën e Manastirit të shën Mërisë, në Mbreshtan të Beratit (Nr. 276).
- Shek. XIX - Tekst ungjillor, në kishën e shën Mërisë, në Leusë të Përmetit (Nr. 409).
- Shek. XIX - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Mërisë të kishës Hyrja e shën Mërisë, në Breshdan të Përmetit (Nr. 499).
- Shek. XIX - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Mërisë, të kishës së shën Mërisë në Korçë (Nr. 441).
- Shek. XIX - Mbishkrim ndërtimi, në kambanarinë e kishës së shën Mërisë në Voskopojë (Nr. 489).
- Shek. XIX - Mbishkrim pikturimi, në ikonat e vogla të kishës së shën Kollit, në Shamoll të Korçës (Nr. 490).
- Shek. XIX - Mbishkrim pikturimi, në ikonat e vjetra të ikonostasit të kishës së shën Kollit, në Shamoll të Korçës (Nr. 491).
- Shek. XIX - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën Gjon Gojartit, në Drenovë të Korçës (Nr. 492).
- Shek. XIX - Mbishkrim punimi argjendi, në kapakët e ungjillit të kishës së shën Gjergjit, në Dardhë të Korçës (Nr. 493).
- Shek. XIX - Mbishkrim pikturimi, në dy ikona të ikonostasit të kishës së Manastirit të Profit Ilisë, në Hodisht të Devollit (Nr. 495).
- Shek. XIX - Mbishkrim pikturimi, në ikonat e kishës së shën Thanasit në Floq të Korçës (Nr. 496).
- Shek. XIX - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Kollit të kishës së shën Kollit, në Shalës të Kolonjës (Nr. 497).
- Shek. XIX - Mbishkrim pikturimi, në kishën e Ipapandisë, në Lipivan të Përmetit (Nr. 503).
- Shek. XIX - Mbishkrim pikturimi, në kishën e shën Stefanit, në Dhërmi të Himarës (Nr. 905).
- Shek. XIX - Mbishkrim lutje, në konakët e rënuar të kishës së Manastirit të shën Mërisë, në Kamenë të Delvinës (Nr. 908).
- Shek. XIX - Mbishkrim punimi argjendi, në një potir të kishës së shën e Premtes, në Hllomo të Pogonit (Nr. 771).
- Shek. XIX - Mbishkrim pikturimi, në kishën e Ipapandisë, në Lipivan të Përmetit (Nr. 503).
- Shek. XIX - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e shën Mërisë të kishës së shën Mërisë, në Këllëz të Lunxhërisë (Nr. 779).
- Shek. XIX - Mbishkrim pikturimi, në narteks të kishës së Manastirit të Taksiarkëve, mbi Derviçan të Dropullit (Nr. 786).
- Shek. XIX - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Kryeengjëjve në kishën e shën Mëhillit, në Qesarat të Lunxhërisë (Nr. 789).
- Shek. XIX - Mbishkrim pikturimi, në ikonën e Krishtit të kishës së shën Mëhillit, në Qesarat të Lunxhërisë (Nr. 790).
- Shek. XIX - Mbishkrim punimi argjendi, në potirin e kishës së Manastirit të Spilesë, në Lunxhëri (Nr. 791).
- Shek. XIX - Mbishkrim punim argjendi, në një kuti lipsanash, në kishën e Manastirit të Drianos në Dropull (Nr. 797).

- Shek. XIX - Mbishkrim dhurate, në ikonën e shën Mërisë të kishës së shën e Premtes, në Hllomo të Pogonit (Nr. 798).
- Shek. XIX - Mbishkrim punim argjendi, në mbulesën e ikonës së shën Mërisë, në Manastirin e Drianos në Dropull (Nr. 800).
- Shek. XIX - Mbishkrim punimi argjendi, në një kryq të kishës së Manastirit të Çatistës së Pogonit (Nr. 799).
- Shek. XIX - Mbishkrim këmbane, në kishën e shën e Premtes, në Blush të Kolonjës (Nr. 488).
- Shek. XIX - Mbishkrim këmbane, në kishën e shën Mërisë, në Stratoberdë të Korçës (Nr. 501).
- Mbishkrim në një ikonë të Manastirit të Drianos në Dropullin e Sipërm (Nr. 800).

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Mbishkrimet e Kishave të Shqipërisë

I. MBISHKRIMET E ZONËS SË DURRËSIT

1.
1159

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur, në një gur të murosur, në qoshen juglindore të kishës së shën Mitrit në Potkozhan të Mokrës. Një gojëdhënë e vendit thotë, se data ka qenë pikturuar mbi suva, në portën perëndimore, brenda në kishë, por, për ta përjetësuar është gdhendur vonë në gur, me urdhër të një peshkopi.

Shënojmë se data, po të ishte e shekullit XII - nuk do të ishte shkruar me shifra arabe. Veç kësaj, ajo do të ishte e paraqitur simbas kronologjisë së ashtuquajtur bizantine, që prej krijimit të botës. Së fundi theksojmë se kisha, ndërtimit të së cilës i referohet data, është e gjatë 6 m, e gjerë 5 m. Piktura e saj ka tipare të shek. XVII.

Χρη γηνωσκ(ειν) οτι ο ναος ουτος ἐκατελυθη απο σοισμου παντελως εως θεμελιου εις την διακρατησιν και εν ημεραις αυθεντεβοντος πα / σης χωρας Αλβανου πανυσι

λωτατος πρωτος Καρλας ο Θεωπιας ανεψιος δε και αιματος ρυγας της Φραγγιας. Αυτος δε / ανοικοδομησεν τον πανσεπτον ναον τουτον του αγιου Ιωαννου του Βλαδημηρου και ανιγειρεν αυτω(ν) εκ βαθρου μεχρι τε / λους εκ πιστεως δε και ζεουσι(ς) καρδια(ς) απο Χ(ριστο)υ γεννησεως εως οικοδομησεως του ναου ετη Α. Τ. Π. (1380) απο δε κτισεως κοσμου ει / σιν ετη ζωγ (6890 = 1382) αυθεντεβοντος δε εως τοτε κβ̄ ετους ινδικτιον(ος) της Ε.Ο. (ηλιου) κυ(κλος) ᾱ (σεληνης) κυ(κλος) ιδ̄ εκτηστη δε ο ναος (ον) ορ(α)ς. Δ. μεγηστως (ως) πρη(ν) ο πα / λεος ναως.

Përkthimi: Duhet ditur se ky tempull u shemb nga tërmeti, deri në themel, gjatë sundimit dhe në ditët kur zotëronte mbi të gjithë vendin e Albanit i ndrituri Karl Topia i parë, nip dhe prej gjaku i mbretit të Francës. Ky e ndërtoi këtë tempull të gjithënderuar të shën Gjon Vladimirit dhe e ngriti prej themeli deri në mbarim nga besimi dhe zemra e përvëlur. Prej lindjes së Krishtit deri në ndërtimin e tempullit [janë] vjet 1380 dhe prej krijimit të botës janë vjet 6890 dhe deri atëherë vjet 22 të zotërimit [të tij], indikti 5, cikli [i diellit] 1, cikli [i hënës] 14, dhe është ndërtuar tempulli (që) shikon 4 [herë] më i madh se [ka qenë] më parë tempulli i vjetër.

Shënim: 1- Mbishkrimi gjendej i gdhendur në gurin e madh arkitra të portallit të derës jugore të kishës së Manastirit të shën Gjon Vladimirit, pranë Elbasanit. Ka gjatësi 2.20 m., gjerësi 0.27 m., përmban pesë radhë. Është shkruar me gërma të mëdha, me fjalë të përmbledhura, me shkurtime e sigla dhe me gabime ortografike e gramatikore. Tani gjendet në Muzeun Historik Kombëtar.

2- Mbishkrimi është botuar nga: a) Jan Papa [30], me gabime dhe deformime; b) Shtypshkronja e Voskopojës [31] (ribotim i veprës së Jan Papës); c) Papa N. Gliqi [14] (ribotim i veprës së Jan Papës); ç) J. G. Hahni [15] me deformimet si në botimet e mëparshme; d) Shtypi i Venedikut [14] (ribotim i veprës së Gliqit); dh) Stavraq Aristarku [4] me fotografi të origjinalit; e) Stojan Novakoviç [28] me një gabim tjetër që prish kuptimin e origjinalit; ë) Th. Ippen [17, XIII, 1901, f. 439-442], me pasaktësinë e botimeve të mëparshme; dhe f) Th. Popa [34] me korrektive e deshifime të reja.

Nuk dihet se ç'madhësi ka patur kisha e shën Gjonit, që rindërtoi Karl Topia.

3.

An(n)o ab incarnatione d(omi)ni
n(ost)ri Je(s)u Chri(sti) MCCCLXXXI
i(n)di(ction)e V reg(na)nte i(n) Albania
serenis(s)i(mo) pr(in)cipe d(omi)no
Karulo Thopia p(ri)mo de
domo Fra(n)ci(a)e, an(n)o d(omi)ni(at)ionis
XXII una cum il(l)ustris(s)imo su-
o filio pr(ri) mogenito d(omi)no
Georgio ha(n)c eccl(esi)a(m) fecit.

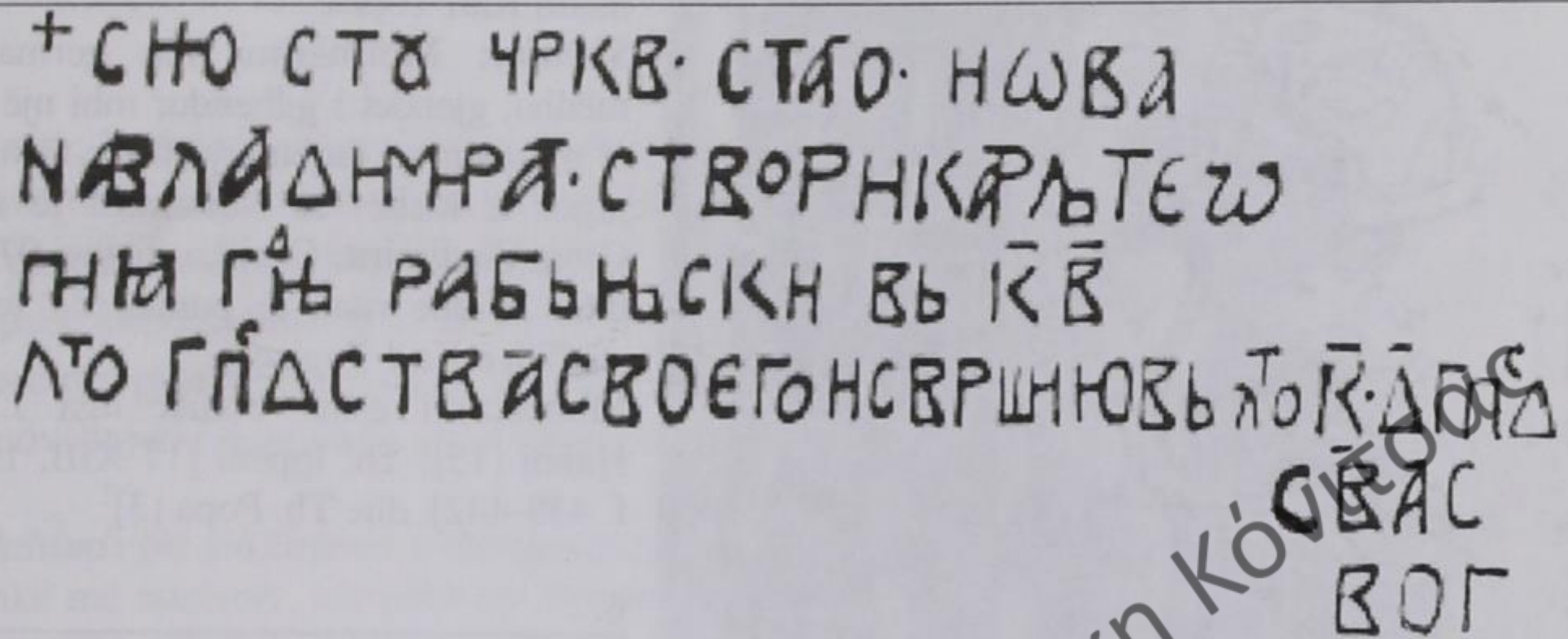
Përkthimi: Në vitin e mishërimit të zotit tonë, Jezu Krisht 1381, indikti 5, kur zotëronte në Shqipëri shumë i kthjellti princi zoti Karl Topia i parë, prej shtëpisë së Francës, në vitin XXII të zotërimit të tij dhe me të birin e tij, shumë të ndriturin e paralindur zotin Gjergj, ka ndërtuar këtë kishë.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur, në një rrasë mermeri në trajtë katrore murosur, pranë derës jugore të kishës së Manastirit të shën Gjon Vladimirit, pranë Elbasanit, me gjatësi 50

5 Gërmat e plotësuara në kllapa janë të Margarit Dhimicës [10].

cm.dhe gjerësi 48 cm dhe përmban nëntë radhë. Është shkruar me shkrim të tipit frakturë, me shumë shkurtime e sigla dhe me germa të mëdha. Gjendet në Muzeun Historik Kombëtar. Mbishkrimi është botuar nga: a) J. G. Hahn [15]; b) Stavraq Aristarku [4]; c) Margarit Dhimicas [10]; ç) Stojan Novakoviç [28]; d) Th. Ippen [17 XIII, 1901, f. 439-442]; dh) dhe Th. Popa [34]⁶.

4.

† СНО СТО ЦРКВ. СТАО. НΩΒΑ
 НАВЛАДНМРА. СТВОРНКАРЬТЕΩ
 ПНЯ ГЪ РАБЪНСКН ВЪ К В
 ЛТО ГПДСТВА СВОЕГО НСВРШНЮВЪ ЛО К Δ Γ(О) С(ПО) ДС
 СВАС
 ВОГ

Klisheja e translimituar

+ СНО ЭТО ЦРКВ СТАО НΩΒΑ НАВЛАДНМРА СТВОРН КАРЛЬ ТЕΩ /
 ПНЯ Газета ДИЕЛЛИЮ РАБЪНСКН ВЪ К В / Л(Е)ТО Г(О)С(ПО)ДСТВА С
 ВОЕГО НСВР ШНЮВЪ Л(Е)ТО К Δ Г(О)С(ПО)ДС / СВАС / ВОГ / О

Përkthimi: Këtë kishë të shenjtë të shën Gjon Vladimirit, e ka ndërtuar Karl Topia, zoti i Arbërit, në të 22-tin vit të zotërimit të tij dhe e mbaroi atë në të 24-tin vit të zotërimit të tij.

Shënim:

1- Mbishkrimi gjendej i gdhendur mbi gurin e madh të portalit të derës jugore të kishës së Manastirit të shën Gjon Vladimirit. Sipërfaqja e gurit ndahet në korniza të gdhendura në relief. Mbishkrimi është në dy radhë. Radha e parë e mbishkrimit nga kuadri i kornizës së parë kalon në të dytin si dhe radha e dytë. Mbishkrimi është me sigla, fjalët janë të ndara në fillim, por nga fundi, për mungesë vendi, janë bashkuar. Si gjuhë është përdorur serbishtja e shek. XIV, me alfabet cirilik kishtar. Guri i këtij mbishkrimi ka pësuar një plasje nga fundi i mesit të kornizës së parë dhe asaj të dytës, nga ku, duke vijuar, plasja zbret poshtë para dhe mbas gjysmës së kornizës së dytë. Afër fillimit mbi kornizën e dytë, një plasje tjetër ngjitet përpjetë, pak pjerrtas, deri në fund. Këto plasje i kanë dëmtuar fare pak gërmat, kështu që në vend mbishkrimi mund të lexohet fare lehtë. Gjendet në Muzeun Historik Kombëtar.

2- Një gojëdhënë e Elbasanit thotë, se kjo kishë, përpara se të quhej e shën Gjon Vladimirit, quhej e shën Triadhës. Në të vërtetë në ikonostasin e kishës ndofta në vazhdim të traditës më të vjetër të kishës, mbi derën e bukur, ka qenë varur gjithmonë një ikonë e madhe e shën Triadhës, deri kur u dogj kisha më 1944.

3- Mbishkrimi është botuar nga: a) Stavraq Aristarku [4]; b) Stojan Novakoviç [28]; dhe c) Th. Popa [34].

⁶ Gërmat në kllapa janë plotësime të Stojan Novakoviçit [28/.

5.

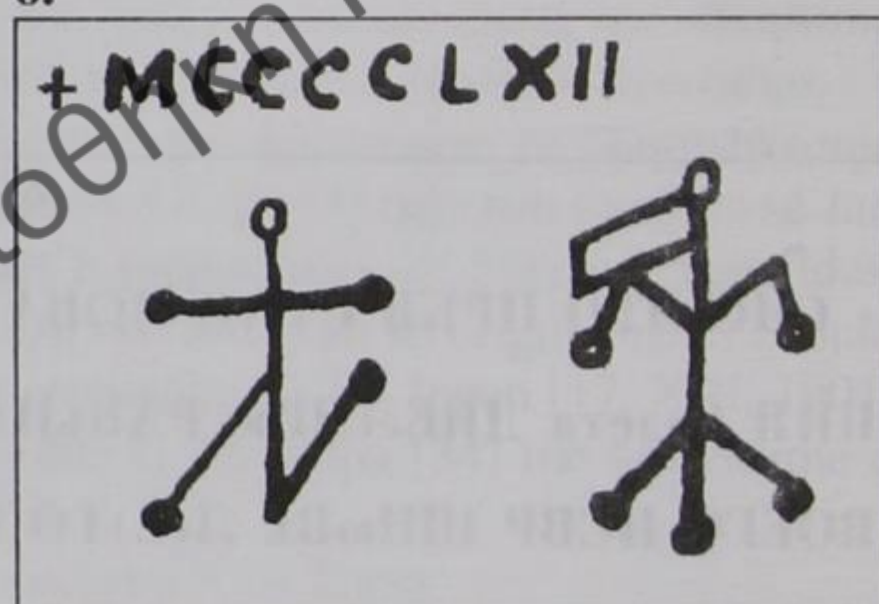
Ετουτα τα / (ση) μαθηα αυθε(ν) / του μεγα / Καρλα Θ(ε)οπηα (1).

Përkthimi: Këto janë shenjat e zotit të madh Karl Topisë.

Shënim: Mbishkrimi me germa të mëdha, gjendet i gdhendur mbi një gur të murosur në faqen e jashtme të murit jugor të kishës së Manastirit të shën Gjon Vladimirit. Guri ka gjatësi 0.98 x 0.68 m dhe ruan të punuar në relief stemën e Karl Topisë.

Mbishkrimi është botuar nga J. G. Hahni [15]; Th. Ippeni [17] XIII, 1901, f. 439-442], dhe Th. Popa [3].

6.

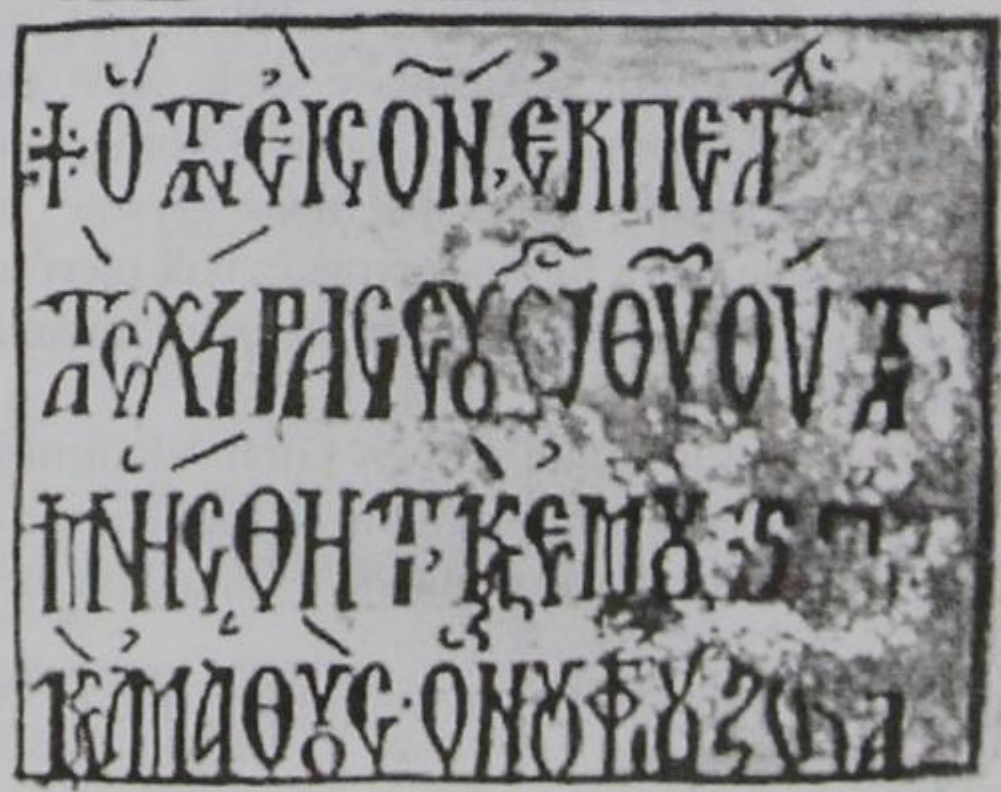

Klisheja e dy skicave të kambanës së Kastriotëve

-MCCCCLXII (=1462)

Shënim: Kjo datë e shoqëruar me dy skicat, që shihen më sipër, gjendet në një kambanë, që ruhet në Muzeun Historik Kombëtar në Krujë, e që konsiderohet si e kishës së Kastriotëve.

7.

+ "Οταν εις Θ(εο)ν εκπετασις / τας χειρας σου ω Θ(εο)υ θυτα, / μνησθητι κ(αι) εμου του αμαρτωλου / και αμαθους Ονουφριου ζωγράφου.

Përkthimi: Kur të ngrësh duart e tuaja nga perëndia, o meshtar i perëndisë, më përmend dhe mua mëkatarin e të paditurin, piktor Onufrin.

Shënim: Mbishkrimi është i dorës së piktor Onufrit dhe gjendet i pikturuar mbi faqen e murit verior, pranë tryezës së prothesit, në

7 Gërmat në kllapa janë plotësime të autorit Th. Ippen [17].

kungë të kishës së shën Kollit, në Shelcan (Shpat i Elbasanit). Është pak i dëmtuar nga tymi i qirijve, por në vend lexohet pa vështirësi. Është shkruar me gërma të mëdha e të zeza. Në këtë mbishkrim piktor Onufri rezulton laik, pra mbishkrimi duhet të jetë shkruajtur para vitit 1554, për faktin se në këtë vit, piktori në shën e Premte të Valshit (shpat i Elbasanit) nënshkruan si prift dhe protopapë i Neokastrës (Elbasanit) (shih mbishkrimin 14).

Mbishkrimi është nga Th. Popa [35] i transkriptuar e i përkthyer⁸.

8.

Ἐν ταῖς λαμπρότητες τῶν ἁγίων σου πῶς εἰσελεύσομαι
ὁ ἀνάξιος ἐάν γάρ τολμήσω συνελθόν εἰς τῶν νυμφῶνα
ὁ χιτῶν μὲ ἐλλέγχει ὅτι οὐκ ἔστι τοῦ γάμου καὶ
δέσμιος ἐκβάλλομαι ὑπὸ τῶν ἁγίων σου ἀγγέλων Καθάρισον
Κύριε τὸν ρύπον τῆς ψυχῆς μου καὶ σῶσον με
ὡς μόν(ος) ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος.

Përkthimi: Në shkëlqimet e shenjtorëve të tu, si do të hyj unë i pavyeri? Se, në guxofsha të hyj bashkë me nusërore, këmisha më tregon se s'është e dasmës, dhe, i lidhur do të nxirrem jashtë nga engjëjt. Spastro, o zot, ndyrësinë e shpirtit tim dhe shpëto më si i vetëm i mëshirshëm dhe njeridashës.

Shënim: Mbishkrimi është i dorës së piktor Onufrit dhe gjendet i pikturuar në suva, në pjesën e sipërme të faqes perëndimore të ikonostasit prej muri, në kishën e shën Kollit, në Shelcan. Është shkruar me gërma të mëdha e të zeza dhe është pjesë e një lutje nga mesha e shën Gjon Gojartit. Përkthimin e kemi marrë nga F. S. Noli [23].

9.

Κ(ύρι)ε ὁ Θε(εός)ς ἡμῶν σῶσον τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον
τὴν κληρονομίαν σου τῷ πλήρωμα τῆς ἐκκλησίας σου, φύ-
λαξον ἁγίασον τοῦς ἀγαπόντας τὴν εὐπρέπειαν τοῦ οἴκου
σου σύ αὐτούς ἀντιδόξασον.

Përkthimi: O zot, perëndia jonë, shpëto popullin tënd, dhe bekoje trashëgimin tënd; gjithë besnikët e kishës tënde ruaji, shënjtëro ata që dëshërojnë mirësinë e shtëpisë tënde. Ti lavdëroi ata.

Shënim: Mbishkrimi, është i dorës së piktor Onufrit dhe gjendet i pikturuar në pjesën e sipërme të faqes lindore të ikonostasit prej muri, në kishën e shën Kollit, në Shelcan, me gërma të mëdha e të zeza. Është një lutje liturgjike, që gjendet në shërbesën e meshës. Përkthimin shqip e kemi marrë nga F. S. Noli [23].

10.

+ Ἄρατε πύλας οἱ ἄρχωντες ὑμῶν καὶ ἐπάρθηται πύλαι αἰῶνιοι / κ(αὶ) οἰσελεύσεται ὁ βασιλεύς τῆς δόξης Κ(ύρι)ος κραταιὸς κ(αὶ) δυνατὸς ἐν / πολέμῳ αὐτὸς ἐστὶν ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης Κ(ύρι)ος τὸν δινάμεων.

⁸ Gërmat në kllapa janë plotësime të autorit Th. Ippen [17].

Përkthimi: Ngreni ju o sundimtarë tanë dhe lartësohuni, o dyer të përjetshme, dhe do të hyjë Mbreti i lavdisë, Zot i fortë dhe i fuqishëm në luftë, ky është Mbreti i lavdisë, zot i fuqijve.

Shënim: Mbishkrimi është i dorës së piktor Onufrit dhe gjendet i pikturuar në "derën e bukur" të ikonostasit, në kishën e shën Kollit, në Shelcan, me gërma të mëdha e të zeza mbi sfond të bardhë, me shkurtime e sigla, e me gabime ortografike. Është një kombinim vargjesh nga psallmi 24 i Davidit, nga teksti i përkthimit të Evdomikondave (Septuaginta). Tekstin shqip e kemi marrë nga përkthimi i Kostandin Kristoforidhit [47], përkthyer nga hebraishtja e vjetër.

11.

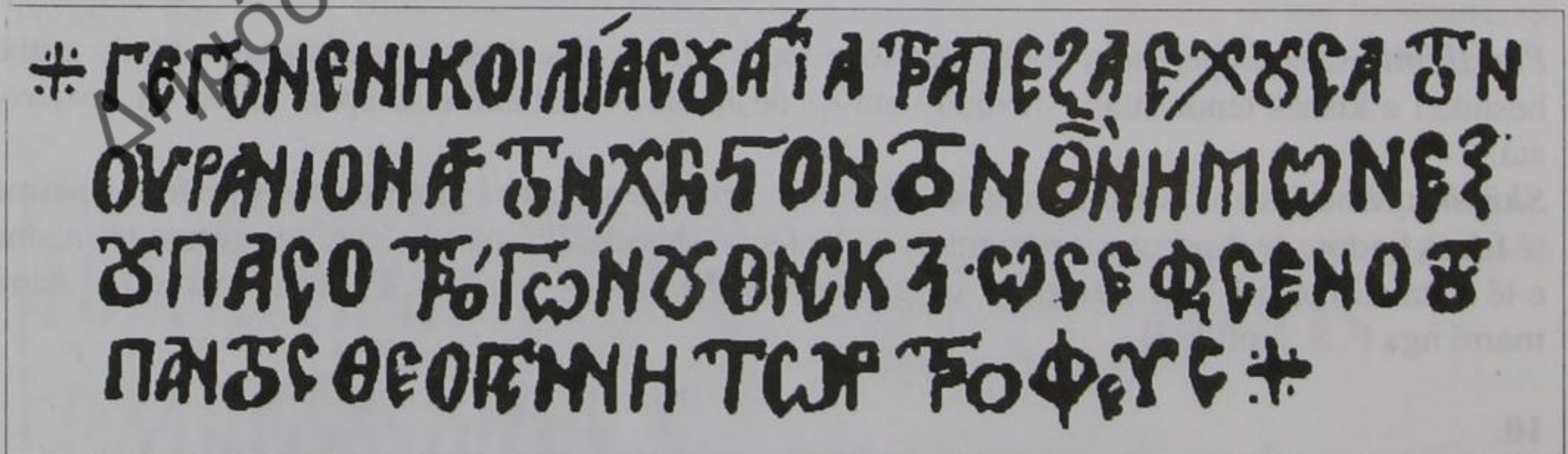

+ Κ(ύρι)ε, Κ(ύρι)ε, ἐπεὶ βλεψὼν ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἴδε καὶ ἐπίσκεψε τὴν ἄμπελον ταύτην καὶ κατάρτησε αὐτήν ἣν ἐφύτευσεν ἢ δε / ξιά σου καὶ) ἐπεὶ ὄν ἀνθρώπου ὃν ἐκρατ εὔσας σεαυτὸν.

Përkthimi: O zot, o zot, shtjerë sytë prej qielli dhe vështro, vizito këtë vreshtë dhe rregulloje atë që e mbolli e djathta jote dhe mbi birin e njeriut mbi të cilin e mbështete vehten tënde.

Shënim: Mbishkrimi, është i dorës së piktor Onufrit dhe gjendet i pikturuar mbi derën veriore të ikonostasit, brenda në kungë të kishës së shën Kollit, në Shelcan, me gërma të mëdha e të zeza mbi sfond të bardhë.

12.

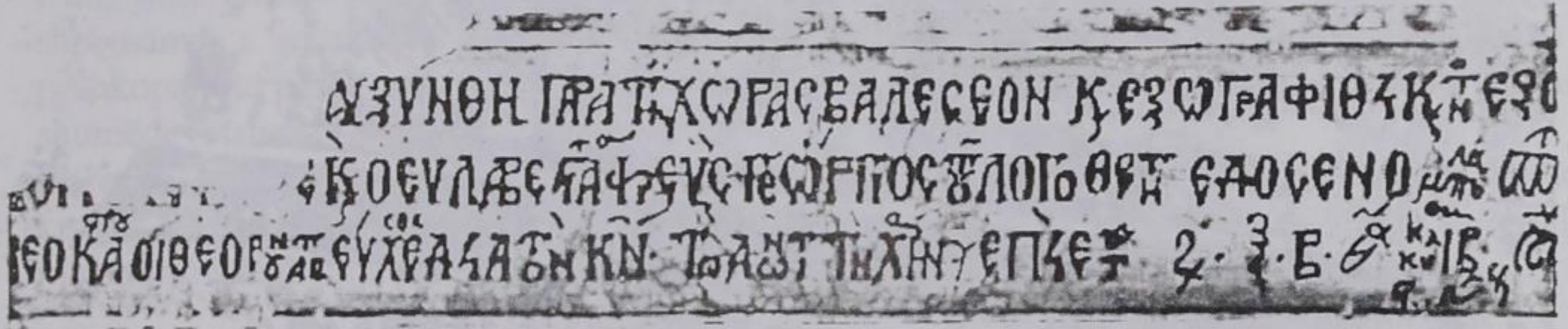
Klisheja e transliterimit

+ Γέγονεν ἡ κοιλία σου ἀγία τραπέζα εχουσα τον / ουρανιον αρτον Χρηστον τον Θ(ε)ὸν ημων ἐξ / ου πας ο τρόγων ου θνησκει ως εφησεν ο του / παντος θεογεννητωρ τροφευς.

Përkthimi: U bë barku yt [o Hyjelindëse] tryezë e shenjtë, që ka bukën qiellore, Krishtin, perëndinë tonë, nga e cila kushdo që ha nuk vdes, sikurse ka thënë ati ushqyesi i të gjithëve.

Shënim: Mbishkrimi, është i dorës së piktor Onufrit dhe gjendet i pikturuar rreth apsidës nën skenën e Platiterës, në kungë të kishës së shën Kollit, në Shelcan, me shkronja të mëdha të zeza e me gabime ortografike. Mbishkrimi, është një lutje e tryezës së bukës, që thuhet para buke.

13.

..... αυξύνθη παρα της χωρας Βαλεσεον κ(αι) εξογραφει κ(αι) τον εξό / δον... κα(ι) ο ευλαβεστατος ιερεὺς Γεώργιος τοῦ Λογοθετη εδοσεν ομπολα.... / Νεοκαστροῦ οι θεορου ντας εύχεσθε δεια τὸν Κ(ύριον) τω δωντι την χαρην επει ετους Ζ. Ξ. Β. (7062 = 1554). Κυκλοι (ηλιου) ιβ', κυκλοι (σεληνης)...

Përktimi: "u shtua nga katundi i valshakëve dhe është pikturuar me shpenzimet dhe fort i devotshmi prift Gjergji i Logothesit ka thënë e mbolla (?). . . . [ju] të Neokastrës që e vështroni lutuni për zotërinë që ka dhënë dhuratën, në vitin 7062 (=1554) cikël [të diellit], 12, cikël [të hënës].....

Shënim: Mbishkrimi është i dorës së piktor Onufrit dhe gjendet i pikturuar në pjesën veriore të faqes së murit perëndimor të kishës së shën e Premtes, në Valësh, me gërma të mëdha, të zeza e me shkurtime. Disa fjalë të mbishkrimit janë prishur. Është botuar nga Th. Popa [36]. Kisha ka dimensione (gjatësi e gjerësi 2.50 m.).

14.

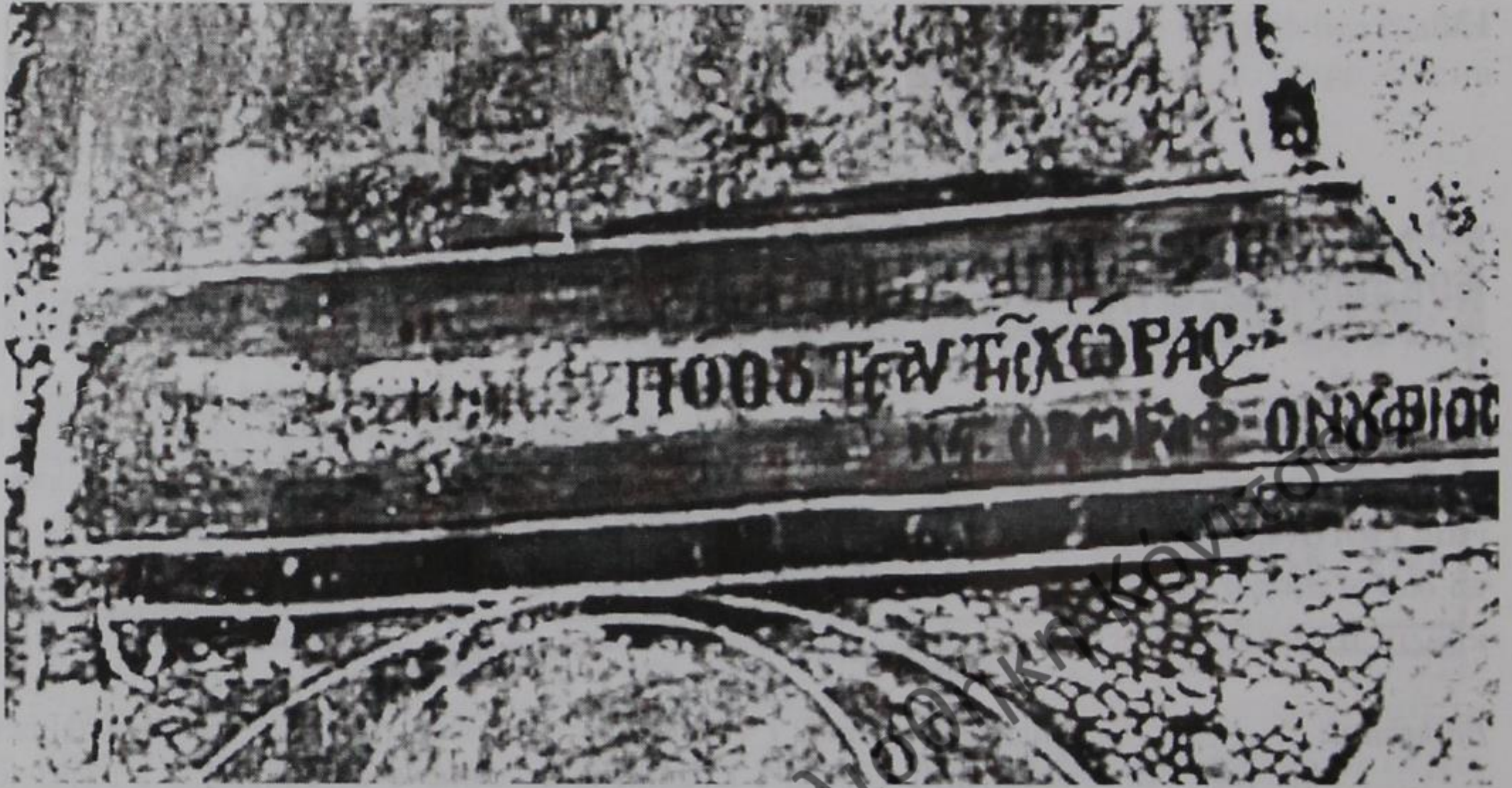
+ "Όταν εἰς Θεόν ἐκπετάσῃς τὰς χεῖρας σου / ὦ Θεοῦ θύτα μνησθητα, κάμου τοῦ ἀμαρτωλοῦ / Ὀνουφρίου ἱερέος, ζωγράφου κ(αι) πρῶτοπαπα Νεοκάστρου.

Përktimi: Kur të ngresh duart e tuaja nga perëndia, o meshtar i Perëndisë, më përmend dhe mua mëkatarin, prift Onufrin, piktorin dhe protopapë (Kryeprift) të Neokastrës (Elbasanit).

Shënim: Mbishkrimi është i dorës së piktor Onufrit dhe gjendet i pikturuar, në faqen e murit në vendin e prothesit, të kishës së shën e Premtes, në Valësh me gërma të mëdha, të zeza, me

shkurtime dhe me sigla. Mbishkrimi është botuar nga V. Puzanova [49] dhe Th. Popa [35] i transkriptuar dhe i përkthyer.

15.

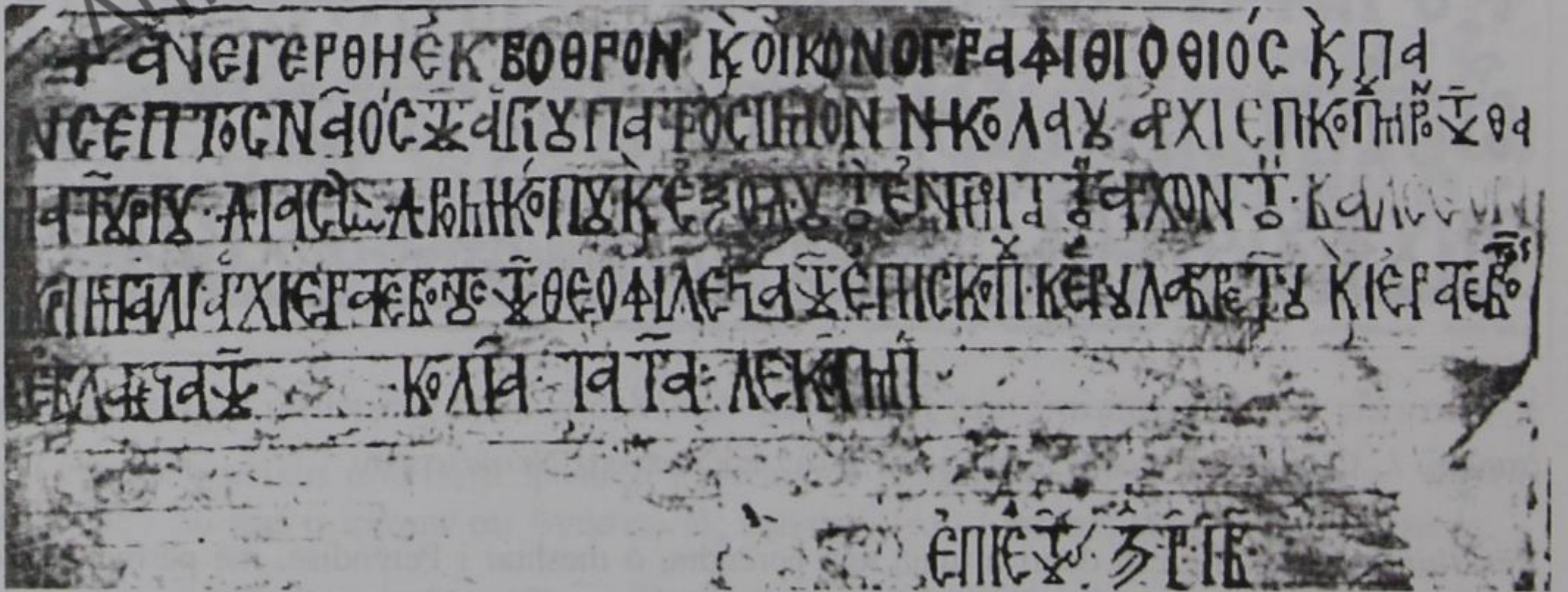

Οὗτος ὁ ἅγιος ναὸς τῆς ἁγίας μεγαλομάρτυρος Παρασκευῆς / υῆς
πόθου τῆς αὐτῆς χώρας, εἰ λιθε / κ' ὁ ζωγράφος Ὀνούφριος.....

Përkthimi: Ky tempull i shenjtë i dëshmoresh së madhe shën e Premtes..... me dëshirë të këtij
katundi 26 piktor Onufri

Shënim: Ky mbishkrim, i dorës së Onufrit, në kishën e shën e Premtes në Valësh, gjendet në
pjesën jugore të faqes së murit perëndimor të kishës. Paraqitet shumë i dëmtuar. Shkruar me
germa të mëdha

16.

+ Ἀνεγερθη ἐκ βοθρον καὶ οἰκονογραφεῖθι ὁ θεὸς καὶ πα / νσεπτος νᾶός τῷ ἁγίου πα
ρὸς μιν Νηκολαου ἀρχιεπισκοπου Μηρον τοῦ θα / υμάτου-γου δια σήνδρομή(ς) κόπου
καὶ ἔξοδου τὸ(ν) ἐντημοτατον αρχοντων Βαλεσεῶν / μηκρι μεγαλι ἀρχιερατεβοντος τοῦ θ

εοφιλεστατοῦ ἐπισκοπου κέρου Λαβρε(ν)τίου κ(αί) ἱερατεβο(ν)τῶς / τοῦ ἐβλαβεστατο
ὁ Κολῖα Ταῦτα Λεκάμπε ἐπι ἔτους Ζ. Ρ. Ι. Β. (7112 = 1614).

Përkthimi: U ndërtua nga themeli dhe u pikturua me ikona, ky tempull hyjnor dhe i gjithnderuar i atit tonë shën Kollit, e kryepeshkopit të Mirës, çudibërës, me kontributin, përpjekjen dhe shpenzimet e arkondëve të shumënderuar të valshakëve të vegjël e të mëdhenj, në kohën e peshkopatit të peshkopit shumë perëndidashës, zotit Lavrentit dhe në kohën kur ishte famulltar i shumëdevotshmi, Kolë Tata Lekabe, në vitin 7112 (=1614).

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar, në anën veriore të faqes së murit perëndimor, brenda kishës së shën Kollit në Valësh, me gërma të rëndha e të zeza. Kisha, për të cilën flet mbishkrimi, është një paraklis i thjeshtë, me madhësi 10 x 3 m, me një apsidë cilindrike.

17.

Οὗτος ὁ ναός ὑπάρ(χει) τοῦ ἐν ἁγίοις π(α)τρός (ή)μων Νικολ(ά)ου ἐπησκόπησκοπου / Μύρων τοῖς Λι(κίας τοῦ θαυματ)ουργοῦ (ιστορήθη) διὰ ἐξόδου τοῦ τημιω(τά)του κ
(αί) εὐγενεστάτου ἀρχου / κύρ Γγίκα (γραμματέως ἐκ πόλεος Ἐλπασάνι κ(αί) ἔδωκεν
ἄσπρα χυληάδας ΣΤ! κ(αί) ὕ / διὰ ψυχ(ικὴν σωτηρίαν) καὶ σώματος κ(αί) ὁ Θε(ός) Ν
ικολάου δόσι αὐτόν μιρίωνα πλου / σιον (ἑάν) τῆς κατηγορίσι τὴν ὕστορίαν ἔλε(γ)χο
νάχι τῶν ἁγίων Νικόλαων / ἐν (ἡμέρα) κρίσαιος, ἐν ἐτι Ζ. Ρ. Α. Γ. (7133 = 1625).

Përkthimi: Ky tempull është i atit tonë ndër shenjtëro, shën Kollit, peshkopit të Mirës së Likisë, çudibërësit. U pikturua me shpenzimet e të shumënderuarit dhe shumë fisnikut arkond, zotit Gjika, sekretar nga qyteti i Elbasanit duke dhënë gjashtëmijë e katërqind aspra për shpëtimin e shpirtit dhe të trupit; dhe perëndia e Nikollës i dhëntë atij dhjetramijë pasuni (dhe), në se ndokush do të shajë pikturën, pastë akuzues shën Kollin, ditën e gjyqit. Në vitin 7133 (=1625).

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën perëndimore të kishës së shën Kollit, të Shelcanit, me gërma të mëdha, të zeza mbi sfond të bardhë. Suvaja, mbi të cilën është pikturuar mbishkrimi; ka plasur dhe është dëmtuar në disa pjesë të saj. Mbishkrimi bën fjalë për një pikturim të tretë në këtë tempull, mbas atij të Onufrit. Kisha ka madhësi 13. 53 x 6. 30 m.

18.

Φιλιστωρίθι οὗτος ὁ ναός ἐστώς διὰ τοῦ ἀρχωντος Κύρ Χατζί (Γ)Κύκα καὶ γραμματεῦ
ς (ἐκ πόλεος) Ἐλπασάνι.

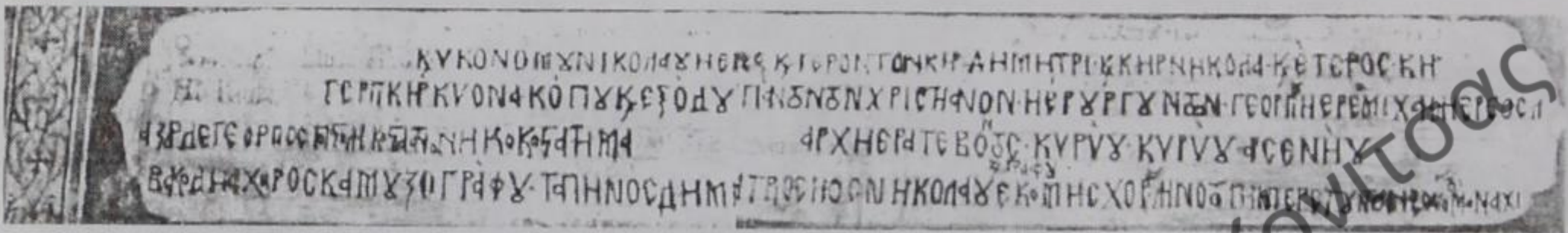
Përkthimi: Ky tempull, që ekzistonte, u pikturua me dëshirë prej arkondit zotit Haxhi Gjika, sekretar nga qyteti i Elbasanit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi ish-portën jugore, brenda kishës së shën Kollit, në Shelcan, me gërma të mëdha, të zeza e mbi sfond të bardhë. Piktori gabimisht e ka shkruar dy herë fjalën "εκ πολεος". Mendojmë që mbishkrimi të jetë i vitit 1625, mbasi përmend të njëjtin ktitor (për pikturën), të mbishkrimit Nr. 17, me datë 1625.

19.
ZPTIZ= 7187 (= 1679)

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur në bazamentin e një kryqi prej argjendi, të kishës së shën Kollit, në Elbasan.

20.

ΑΝΕΓΕΡΘΗΚΑΝ ΕΣΟΡΗΘΗΘΗΣΟΣ ΕΠΑΝΣ ΕΠΙΣΤΑΘΟΣ ΤΧΕΝ
 ΓΙΗΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΟΝ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΠΑΤΡΗ ΑΡΧΟΝ
 ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ ΑΣΔΗΝ ΔΡΟΜΗΤΗΣ ΚΥΚΟΝΟΜΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
 ΗΡΕΕΣ Κ ΓΕΡΟΝΤΟΝ ΚΗΡ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΗΡ ΝΗΚΟΛΑΟΥ ΚΕΤΕ
 ΡΟΣ Κ Η ΛΑΖΑΡΟΥ ΚΕΤΕΡΟΥ ΚΗΡ ΚΥΝΟΝΑ ΚΟΠΟΥ Κ ΕΞ ΟΔΟΥ
 ΠΑΝΘΟΧΡΙΣΤΑΝΟΝ ΗΡΟΥΡΓΟΥΝΤΩΝ ΓΕΟΡΓΓΗ ΕΡΕΜΙΧΗ
 Η ΕΡΕΣ ΑΛΑΖΑΡΟΥ ΓΕΩΡΓΓΙΟΥ ΠΑΝΤΑΝΟ ΝΙΚΟ ΚΟΣΤΑ
 ΤΗΜΑ ΑΡΧΗΡΑΤΕ ΒΟΝΤΟΣ ΚΥΡΥΟΥ ΚΥΡΥΟΥ ΑΡΣΕΝΗΟΥ /
 ΒΑΚΟ ΔΗΧΗΡΟΣ ΚΑΜΟΥ ΖΟΓΡΑΦΟΥ ΤΑΠΗΝΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙ
 ΟΣ ΗΟΣ ΝΗΚΟΛΑΟΥ ΕΚΟΜΗΣ ΧΟΡΑΣ ΛΗΝΟΤΟΠΗ Η
 ΠΕΡΕΤΟΥΝΤΟΝ ΖΟΝΟΒΙΑ ΜΟΝΑΧΙ:

Klisheja e transliterimit

Αναγερθη και ανεστορηθη ο θηος και πανσεπτος ναος του εν αγιης πατρος ημων Αθανασηου του Μεγαλου Πατρηαρχου Αλεξανδρηας / δηασηνδρομη(του) και υκονομου Νικολαου ηρεος και και Κηρ Δημητρι και Κηρ Νηκολα(ου) και και ετερος Κηρ / Λαζαρου και ετερος Γεργι Κηρ Κυονα, κοπου και εξοδοου παντων τον χριστηανον, ηερουργουντων Γεοργι

ου ηερεα Μιχαηλ ηερεος Α / αζαρ(ου) δε Γεοργιος, Ποστολη, Κοστα, Ταννο, Νικο, Κοστα, Τημα. Αρχηερατεβοντος κυρϑου κυρϑου Αρσενηου, / Βακο. Δηα χηρος καμου ζογραφου ταπηνϑος Δημητριος ηος Νηκολαου Ζογραφου εκ(κ) κομης χορ(ας) Ληνοτοπη, ηπερετουντον Ζονοβια(ας) μοναχι(ς).

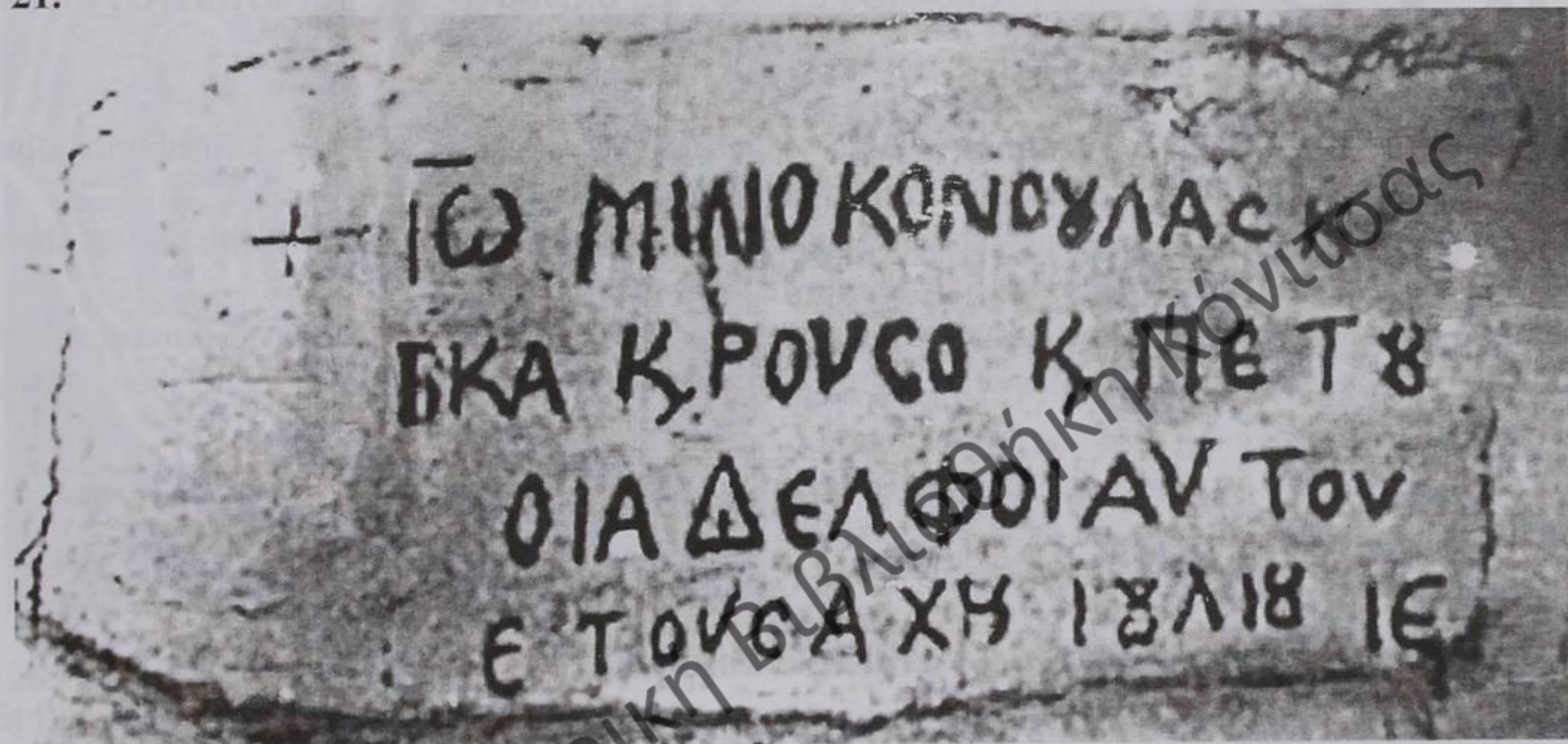
Përkthimi: U ngrit dhe u pikturua ky tempull hyjnor dhe i gjithnderuar i atit tonë ndër shenjtorët, Athanasit të Madh, patrikut të Aleksandrisë, me kontributin dhe të ekonomit prift Nikollës dhe të pleqve, zotit Dhimitër, zotit Nikolla, zotit Llazar, dhe zotit Kiona, me përpjekjet dhe shpenzimet e të gjithë të krishterëve, të priftërinjve që kryejnë shërbesat e hirshme, prift Gjergjit, prift Mihalit dhe Llazarit, Gjergjit, Postolit, Kostës, Janos, Nikos, Kostës, Tinos. Në kohën e peshkopatit, të peshkopit zotit Arsen Vako. Me dorën time, të piktorit të përvuajtur, Dhimitrit, birit të Nikollë Zografit, nga katundi Linotopi, që i shërbeu murgeshës Zinovia.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar në portën perëndimore, brenda kishës së shën Thanasit, në Llëngë të Mokrës, me germa të mëdha, të zeza e mbi sfond të bardhë. Sot figuron shumë i dëmtuar. Kisha është bazilikë njënefshe me tri apside anash, me madhësi 12x8.25 m.

Peshkop Arseni titullohet i Gorës dhe i Mokrës në aktet e Patriarkisë së Ohrit prej 1685-1699 [11], fakt ky që tregon se kisha në fjalë duhet të jetë pikturuar brenda asaj kohe.

Llagapi "Vako" i familjes së peshkop Arsenit, ruhet edhe sot, në Potgozhan të Mokrës. Po prej kësaj familje kanë dalë dhe piktorët e njohur si korçarë, Kostandin dhe Athanas Zografi me bijtë e tyre, në shek. XVIII e XIX.

21.

+ Ιῶ(αννης) Μιλιο, Κονουλας κ(αί) / Γ(γ)ικα κ(αί) Ρουσο, κ(αί) Πετ(ρ)ου / οι αδελφ
οι αυτου / ετους αχγ (1690) Ιουλιου ΙΕ.

Përkthimi: Jan Milió, konsull dhe Gjika dhe Ruso dhe Petro, vëllezërit e tij, viti 1690, korrik 15.

Shënim: Mbishkrimi, gjendet i gdhendur në një pllakë guri të jashtme, mbi portën perëndimore të kishës së shën e Premtes, në lindje të Kavajës. Mbishkrimin e plotëson një akt i Patriarkisë së Ohrit [11 f. 47-48], ku thuhet se kisha e oshënarës martires së Krishtit, shën e Premtes, në Kavajë të Durrësit, është rindërtuar dhe dhuruar si metoh⁹ Patriarkisë së Ohrit më 1691".

(=prej arkondëve të shumënderuar Jan Miliias, Konsullit të Francës, zotit Gjike dhe zotit Rosiut)".

Kisha, për të cilën flet mbishkrimi, është e stilit bazilikal njënefshe, me apsidë në formë paralelopipedi dhe me madhësi 16 x 8.25 m. Gojëdhëna e Kavajës thotë se ktitorët e kishës në fjalë kanë qenë tregtarë me origjinë bullgare. Shkrimi është me germa të mëdha.

22.

ΧΥΡΚΩΝΣ ΑΝΙΝΙΕΡΟ
ΕΣ ΑΠΟ ΧΥ ΑΧΥΦ

Klisheja e transliterimit

Χειρ Κῶνσταντίνου ἱερομ(ονά)χ(ου) / ἔτος ἀπὸ Χ
(ριστο)ύ αχγγ (= 1693).

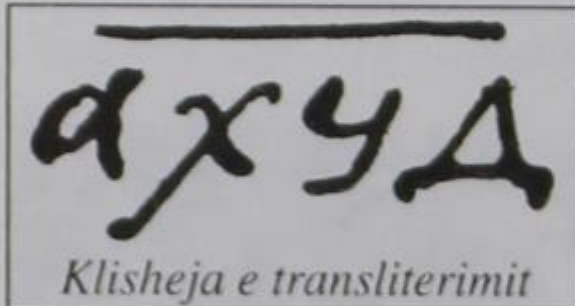
Përkthimi: Dora e jeromonak Kostandinit, viti prej Krishtit 1693.

⁹ Metoh-është një manastir ose kishë që varet administrativisht dhe ekonomikisht nga një manastir i madh, peshkopatë ose kryekishë.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar në një ikonë të madhe të Krishtit, të kishës së Kosovës së madhe (Lushnjë). Ikona, këto vitet e fundit është transportuar, pranë kishës së Manastirit të shën Gjon Vladimirit mbas djegies së kësaj të fundit më 1944.

Emri "Κωνσταντίνου" (Kostandin), i shkruar këtu pa " " përpara "ι" (jotës), merr një shprehje simbas fonetikës së Shqipërisë së mesme. Ka të ngjarë që ky fenomen gjuhësor, sinjalizon origjinën e mundshme të piktorit.

23.

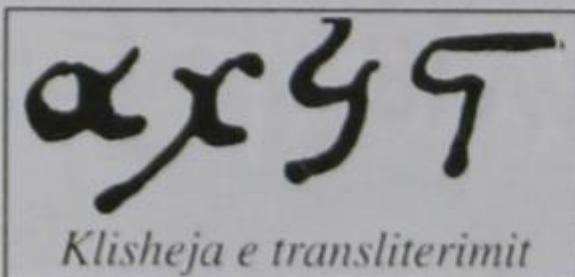
Χεῖρ Κωνσταντίνου ἱερομονάχου καὶ διὰ σηνδρωμῆ(ς) καὶ πόθου / Νικολάου ἱερέως ἱκονόμου Χ(ριστο) ὁ αχγδ (1694).

Përkthimi: Dora e jeromonak Kostandinit me kontributin dhe dëshirën e prift Nikollës. . . ekonomit. Prej Krishtit 1694.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e madhe të Krishtit, të ikonostasit të kishës së shën Thanasit, në Llëngë të Mokrës. Tri fjalë të mbishkrimit janë prishur.

Emri i jeromonak Kostandinit, gjendet edhe në katër ikona të tjera të mëdha të ikonostasit të kësaj kishe, në ikonat e shën Mërisë, të shën Gjon Pagëzorit, të shën Thanasit dhe të shën Mitrit, me vitin (=1692).

24.

αχγστ (= 1696)

Përkthimi: (αχγστ = viti 1696).

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar në ikonën e shën Vlashit, të ikonostasit të kishës së Manastirit të shën Vlashit, pranë Durrësit. Po të dorës së këtij piktori anonim janë edhe ikonat e tjera të ikonostasit të kësaj kishe, sepse paraqiten identike në art. Kjo mendojmë se dëshmon për një rindërtim të kishës nga fundi i shek. XVII.

25.

αψιζ (= 1717)

Përkthimi: (αψιζ = viti 1717).

Shënim: Ky mbishkrim i dëmtuar, të cilit i ruhet vetëm data, gjendet në faqen e përparme të proshqinitarit të kishës së shën Thanasit, në Llëngë të Mokrës. Proshqinitari është prej druri të gdhendur, si zakonisht, formë pirgu katror, me lartësi 1. 50 m, me gjysmën e sipërme prej katër kolonash me një mbulesë piramidale.

26.

Το παρον θημιατηριον ηνε της Παιραγης Θελο(τωκου) ης το / Νεοκαστρον - Ελμπασανη και το εδοσε ο Ηοανης ης του Μαρκου και / σε εγραψε στην παρουσια αυτος και η μητηρ του ο Θεος σιχορεσι - 1729.

Përkthimi:

Ky thimiaton është i së mbishenjtës Hyjëlindëses në Neokastër (Elbasan). E ka dhënë Jani, biri i Markut, dhe e ka shkruar me praninë ai dhe e ëma e tij, që perëndia i ndjeftë 1729.

Shënim: Mbishkrimi është i gdhendur rreth bazamentit të thimjatonit të madh prej argjendi, që ndodhet në kishën Lindja e shën Mërisë, në Kala të Elbasanit.

27.

+ ΑΓΙΟΝ ΕΒΑΓΓΕΛΙΟΝ ΑΦΙΕΡΟΣΕΝ Ο ΜΑ / ΣΤΟΡ
Α(Σ) ΤΟΤΟΣ, ΚΟΣΤΑ, ΠΑΙΚΟ (Ε)ΙΣ ΤΗΝ ΕΚ(Κ)ΛΙ /
ΣΙΑΝ ΤΗΣ ΧΟΡΑΣ ΛΟΥΝΚΑ ΝΑ ΜΙ / ΜΟΝΕΒΕΤΕ ΕΟΝΙΑ 16
ΠΟΡΓ, 1743 ΒΡΥΣΟ

Klisheja e transliterimit

+ Αγιον εβαγγελιον το αφιεροσεν ο μα / στορ
α(ς) Τοτος, Κοστα, Παικο (ε)ις τήν εκ(κ)λι /
σιαν της χορας Λουνκα να μι / μονεβετε εον
ια, σεπτ(ε)μ(βρίου) 16 / - 1743 Γεοργι Βρουσ
ο.

Përkthimi: [Këtë] ungjill të shenjtë e kanë
dhuruar mjeshtërit Toto, Kosta, Peko, për në
kishën e katundit Lungë¹⁰ që të përmendet
përjetësisht, 16 shtator 1743, Gjergj Vrusa.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gravuar mbi
copat prej argjendi dhe mbi kapakët e ungjillit
të kishës së shën Gjergjit në Llëngë të Mokdrës
nën skenën Kryqëzimi i Krishtit.

28.

1743 ΜΙΝΗ ΙΟΥΛΙΟΥ (= 1743 muaj korrik 6).

Shënim: Mbishkrimi gjendet i ngdhundur në një gur të jashtëm, mbi portën perëndimore të kishës
Fjetja e shën Mërisë, në Niçe të Gorës, pranë Pogradecit. Mendojmë se duhet të tregojë kohën e
ndërtimit ose të rindërtimit të kishës, gjë që rezulton nga struktura e ndërtimit të saj.
Kisha është bazilikë tri nefshme, tavane me madhësi 12. 80 x 8. 85 m.

29.

Το παρόν τμήρον σταυρον ηνε του Νικολαου ηρεος ηρος του Πρεντη / απο Πρατασεση-1748.

Përkthimi: Ky kryq i nderuar është i prift Nikollës, birit të Prendit, nga Brodosheshi, 1748.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gravuar rreth bazamentit të një kryqi prej argjendi të tryezës së
shenjtë të kishës Lindja e shën Mërisë, në Kala të Elbasanit.

30.

Δια χηρός και δεήσεος Νικολάου τού Γούγα από ΑΨΝ (= 1750).

Përkthimi: Me dorën dhe lutjen e Nikollë Gugës, nga 1750.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një ikonë të madhe të shën Naunit, të kishës së Ungjillëzimit, në
Tiranë.

31.

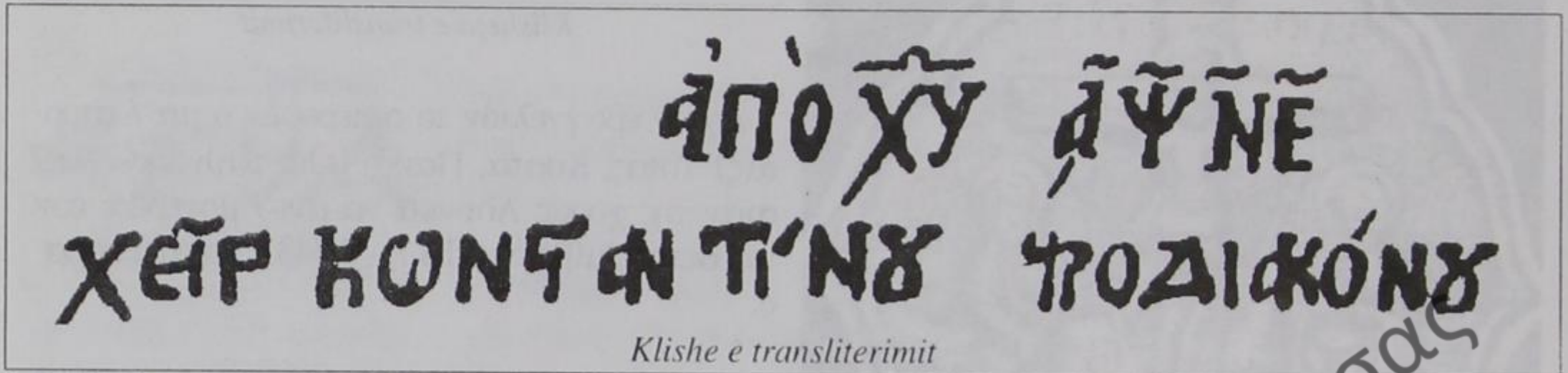
Α Ψ Ν Β (= 1752).

¹⁰ Emri i vjetër i Llëngës.

Shënim: Këtë datë e kemi gjetur të pikturuar mbi suva, në faqen e brendshme të murit lindor, të hajatit jugor të kishës së shën Thanasit, në Llëngë të Mokrës, që simbas mendimit tonë i referohet pikturimit të hajatit nga Kostandin Shpataraku.

Kisha është bazilikë njënefshe me tavan. Muret e saj janë punuar prej gurësh lidhur me baltë. Kisha ka madhësi 12 x 25 m.

32.

'Απο Χ(ριστο)ῦ ΑΨΝΕ (= 1755). / Χε̄ιρ Κωνσταντίνου ἰ(ε)ροδιακόνου.

Përkthimi: Prej Krishtit 1755, dora e jerodiakon Kostandinit.

Shënim: Mbishkrimi është i dorës së piktor Kostandin Shpatarakut dhe gjendet i pikturuar në ikonën e madhe të Krishtit, në ikonostasin e kishës së Manastirit të shën Marinës, në Llëngë të Mokrës. Katër germa të fjalës së fundit janë zhdukur. Shkruar me germa të mëdha.

33.

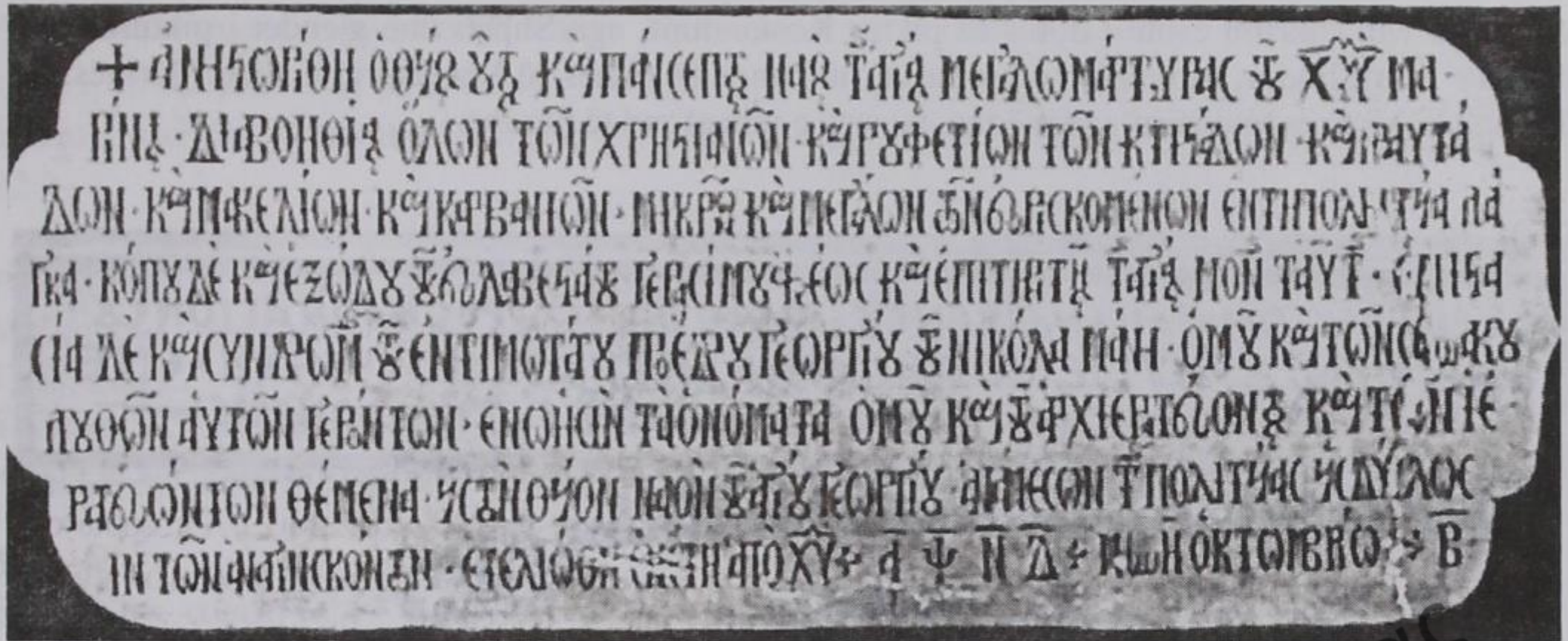
Δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Γεωργίου Μάνη.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të Perëndisë, Gjergj Manit.

Shënim: Mbishkrimi është i dorës së piktor Kostandinit, nga Shpati, dhe gjendet i pikturuar pa datë në ikonën e shën Thanasit të ikonostasisit të kishës së Manastirit të shën Marinës, në Llëngë të Mokrës. Duhet t'i përkasë mesit të shek. XVIII, sepse në atë kohë piktori ka punuar edhe ikonat e tjera të kësaj kisha.

34.

+ Ἀνηστηρίθη ὁ θεῖος οὗτος καὶ πάνσεπτος ναὸς τῆς ἀγίας μεγάλωμάρτυρας τοῦ Χ(ριστο)ῦ Μα / ρίνις δια βοηθίας ὄλων τῶν / χρηστιανῶν καὶ ρουφετίων τῶν κτιστάδων καὶ ραυτά / δων καὶ μακελίων καὶ καρβανίων μικρῶν καὶ μεγάλων τῶν εὕρισκομῆνων ἐν τη πολητεία Λά / γκα. Κόπου δέ καὶ ἐξώδου τοῦ εὐλαβεστάτου Γέρασίμου ἱερεως καὶ ἐπιτηρητῆς τῆς ταγίας μον(ῆς) ταῦτης. Ἐπιστα / σία δὲ καὶ συνδρωμῆς τοῦ ἐντιμωτάτου προέδρου Γεωργίου τοῦ Νικόλα Μάνη ὁμοῦ καὶ τῶν σηνακου / λουθῶν αὐτῶν γερόντων ἐν ᾧ ἦσιν τὰ ὀνόματα ὁμοῦ καὶ τοῦ ἀρχιερατεύοντος καὶ τῶν ἱε / ρατευόντων θέμενα εἰς τὸν θεῖον ναὸν τοῦ ἀγίου Γεωργίου ἀνάμεσων τῆς πολιτείας εἰς δούλωσ / ιν τῶν ἀναγι(γ)ν(ω)σκόντων. Ἐτελ(ε)ιώθη ἐν ἔτη ἀπὸ Χ(ριστο)ῦ ΑΨΝΔ (= 1754) μηνῆ ὀκτωμβρίῳ Β.

Përktimi: U pikturua ky tempull hyjnor dhe i gjithnderuar i dëshmorese së madhe të Krishtit, shën Marinës, me ndihmën e të gjithë të krishterëve, të esnafëve, të mjeshtërve, të rrobaqepësve, të kasapëve dhe të karvaneve të vegjël e të mëdhenj, që gjenden në qytetin Lëngë; me përpjekjet dhe shpenzimet e të shumëdevotshmit prift Gerasimit dhe mbikqyrsit të këtij manastiri të shenjtë, me kujdesin dhe kontributin e të shumëndershmit, kryetarit Gjergj Nikollë Mani, së bashku me pleqtë që e pasonin atë, emrat e të cilëve së bashku dhe të peshkopit dhe të priftërinjve gjenden në tempullin hyjnor të shën Gjergjit, në mes të qytetit, si të ekspozuara për ata që do t'i lexojnë. U përfundua në vitin prej Krishtit 1754, muaj tetor 2.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i shkruar mbi portën perëndimore të naosit, brenda kishës së Manastirit të shën Marinës, në Lëngë të Mokrës, me gërma të mëdha, të zeza e mbi sfond të bardhë. Ruhet në gjendje mjaft të mirë. Kisha, e stilit bazilik njënefshe, për të cilën flet mbishkrimi, është e madhe 11. 85 x 6. 75 m. Mbishkrimi është botuar nga Th. Popa [46].

35.

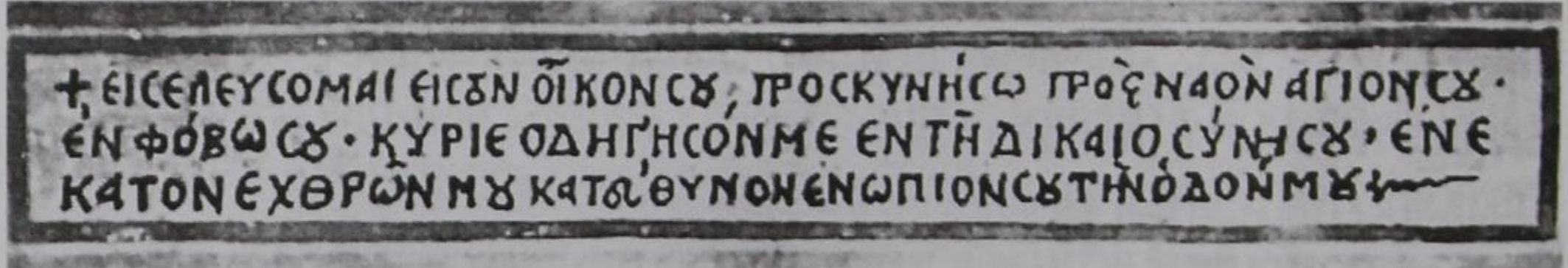

+ Τοῦτω τῷ θεῖον καὶ ἱερὸν βύμα ἀνηστωρίθη δια δάπα / νις τοῦ Κώστη
εἰοῦ τοῦ Μάρκου Νήρρα εἰς ψυχικήν αὐτοῦ σωτηρίαν καὶ τῶν γοναίων.

Përktimi: Kjo kungë hyjnore dhe e hirshme e pikturuar me shpenzimet e Kostës, birit të Mark Nirrës, për shpëtimin e shpirtit të tij dhe të prindërve.

Shënim: Mbishkrimi është i dorës së piktor Kostandinit, nga Shpati dhe gjendet i pikturuar në faqen e murit lindor, mbi nikën e prothesit, në kungë të kishës së Manastirit të shën Marinës, në Llëngë të Mokrës, me gërma të mëdha, të zeza e mbi sfond të bardhë.

36.

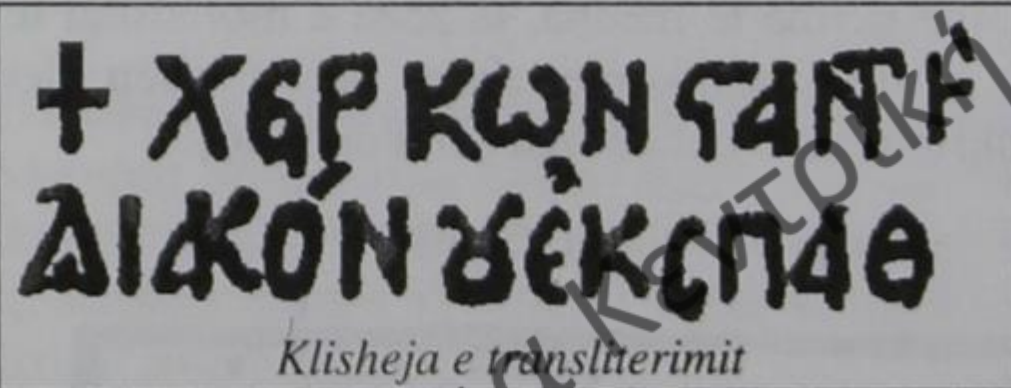

+ Είσελεύσομαι εἰς τόν οἶκόν σου, προσκυνήσω πρὸς ναόν (τόν) ἅγιόν σου. / ἐν φόβῳ σου. Κύριε, ὀδήγησόν με ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου, ἔνε / κα τὸν ἐχθρῶν μου κατεύθυνον ἐνώπιόν σου τήν ὁδόν μου.

Përkthimi: Do të hyj në shtëpinë tënde, do të adhuroj në kishën e shenjtëruar tëndën, me frikën tënde, zot, më hiq udhën në drejtësinë tënde për punë të armiqëve të mi. Drejto përpara teje udhën time.

Shënim: Mbishkrimi është i dorës së piktor Kostandinit, nga Shpati, gjendet i pikturuar në portën perëndimore të narteksit të kishës së Manastirit të shën Marinës, në Llëngë të Mokrës, me gërma të mëdha, të zeza e mbi sfond të bardhë. Përkthimi shqip jepet simbas përkthimit të Kristoforidhit [47].

37.

α) + Χεῖρ Κωνσταντή(νου) (ἱερο) / διακόνου ἐκ Σπαθ(ίας).....
 β) + Χεῖρ Κωνσταντίνου ἱεροδιακόμου ἐκ Σπαθ(ίας)
 ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ α ψ ξ ζ (= 1767).

Përkthimi:

a) Dora e jerodiakon Kostandinit, nga Shpati.

b) Dora e jerodiakon Kostandinit, nga Shpati, viti prej Krishtit 1767.

Shënim: Mbishkrimi me gërmën a) gjendet në një ikonë të Krishtit që ndodhet në fondin e Muzeut të Artit Mesjetar në Korçë, është tërhequr nga kisha e shën Prokopit, në Vërdovë të Pogradecit. Një gojëdhënë e vendit thotë se ikona ka ardhur nga Shpati i Elbasanit. Mbishkrimi është pa datë dhe i dëmtuar përgjysmë.

Mbishkrimi me gërmën b) gjendet në ikonën e Krishtit të ikonostasit të kishës së shën e Premtes, pranë Kavajës. Klisheja është e mbishkrimit me gërmën b).

38.

᾿Αφιερόθου + παρά + τῷ ἐντιμωτάτῳ + Κω(νσταντίνῳ) + ᾿Αναστασιῶ / Τρικούπα + λεγόμενος + Κοσμήσκ + ὡς μνιμώσινον / αὐτοῦ + ἐκ Μοσκοπόλεως + του καθηγουμένου + τοῦ ἁγίου / Ἰωάννου + τοῦ Βλαδημύρου + Κ(υρί)ου Θεοκλήτου + ἱερ(ο)μονάχου Α768 Μαΐου 22 +.

Përktimi: Ju dhurua nga i shumënderuari Anastas Trikupa, i mbiquajtur Kozmisk, nga Voskopoja, për kujtim të tij, igumenit të shën Gjon Vladimirit, jeromonakut zotit Theoklitit 1768, maj 22.

Shënim: Ky mbishkrim me germa të mëdha, është i gdhendur në një kuti prej argjendi me relikat të shën Gjon Vladimirit, dhe gjendet në kishën Lindja e shën Mërisë, në Kala të Elbasanit.

39.

Ἐν ἔτ(ε)ι – αψη (= 1778).

Përktimi: αψη = Në vitin 1778

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi një ikonë të vogël, me skenën e Krishtit, në kishën e Ungjillëzimit në Tiranë.

40.

Το παρον ποτηριον υπαρχι της Παναγιας Νεοκαστρου, εκτισθη με τα ασπρα τις εκλισιας, επιτροπευοντος Παπα Στιλιαν(ος) (Ν)οσις. Χηρ Αποστολι του Λεγομενου Ιακοβου του Μικρου Ιουνηο 11 + εν 1780.

Përktimi: Ky potir, që u punua me asprat e kishës, është i së mbishenjtës së Neokastrës në kohën e epitropit Papa Stilian Nosit. Dora e Apostolit të mbiquajtur Jakovit të vogël, qershor më 1780.

Shënim: Mbishkrimi gjendet gravuar rreth bazamentit të potirit të kungatës në kishën Lindja e shën Mërisë, në Kala të Elbasanit. Potiri është prej argjendi dhe është punuar në mënyrë artistike të hollë. Nga kodiku i familjes Popa (Elbasan) [21] Jakovi i vogël rezulton si një nga stërgjyshërit e kësaj familje.

41.

1782

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur mbi një gur në apsidën jashtë kishës së shën Mërisë, në Dragot të Dumresë, me dimensione 7. 10x9. 60 m dhe tregon kohën e ndërtimit të kishës.

Ka të ngjarë që kjo kishë t'i ketë qenë kushtuar "Mbledhjes së kryeengjësve" dhe jo "shën Mërisë", ashtu sikurse konsiderohet sot, sepse në mbishkrimin mbi kapakët prej argjendi të një ungjilli, që sot ndodhet në kishën e Ungjillëzimit të Kozarës, 4 km. në perëndim të Dragotit. (Vështro mbishkrimet e zonës së Beratit), thuhet se Ungjilli "është i kishës së kryeengjësve, në lindje - 1786". Veç kësaj, në ikonostasin e kishës së Dragotit, në vendin e ikonës së festës së kishës, ndodhet një ikonë e "Mbledhjes së kryeengjësve" dhe jo e "shën Mërisë". Kalimi i ungjillit, nga kisha e Dragotit në atë të Kozarës, mund të jetë bërë nga kujdestarët e kishës, ka shumë të ngjarë, mbas largimit të popullsisë së krishterë nga katundi Dragot.

42.

Δεήσις τῶν δουλῶν τοῦ Θεοῦ Πρέντη, Κόλε, Συμῶνι Κομαράκου: 1785 μαΐου 28.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorëve të Perëndisë Prendi, Kole Simon Komaraku, 1785, maj 28.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Mitrit, në ikonostas të kishës së shën Mërisë, në Dragot të Dumresë. Në ikonën e Krishtit, po të këtij ikonostasi, ruhet gjithashtu data 1785 maj 18.

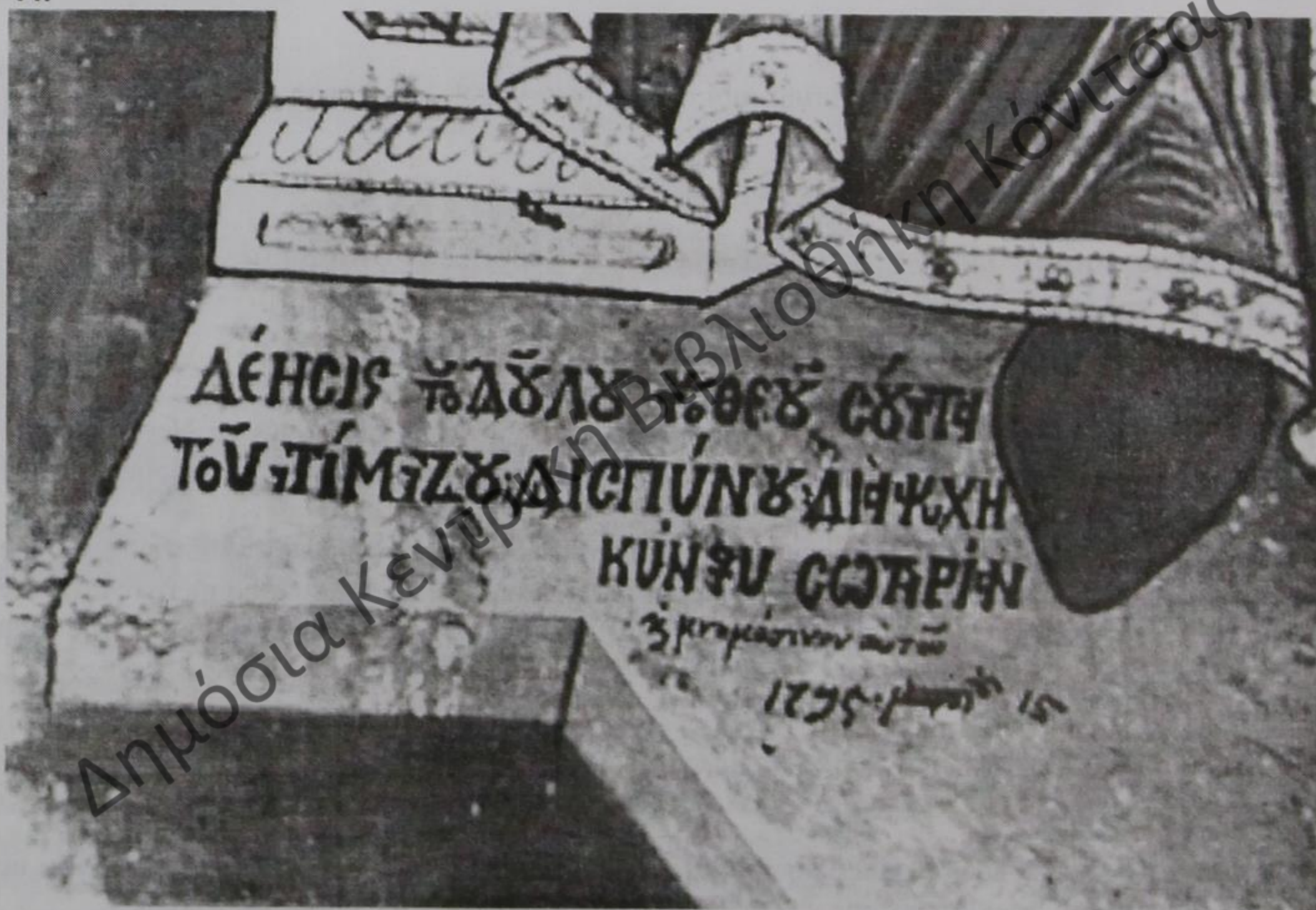
43.

Δέησις τῶν δουλῶν τοῦ Θεοῦ Γεωργίου, Ιω(άννου), Νικολάου, 1785.

Përkthimi: Lutja e shërbëtorëve të perëndisë Gjergjit, Janit, Nikollës, 1785.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar, në ikonën e shën Gjergjit, në ikonostas të kishës së shën Mërisë, në Dragot të Dumresë. Po në këtë ikonostas ruhet një datë tjetër (=viti prej Krishtit 1785). Ato tregojnë kohën e ndërtimit të ikonostasisit.

44.

Δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Σούττα / τοῦ Ττίμτζου

Δεσπύνου: διὰ ψυχη / κύν του σωτηρίαν / καὶ μνημόσινον αὐτοῦ / 1795 μαρτίου 15.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë Sutta, i Xhimxhit Dhespines, për shpëtimin e shpirtit dhe kujtimin e tij 1795, mars 15.

Shënim: Mbishkrimi me germa të mëdha, gjendet mbi një ikonë të shën Kollit në kishën e Manastirit të shën Gjon Vladimirit, pranë Elbasanit. Ikona është marrë kohët e fundit nga kisha e shën Prokopit të Tiranës.

45.

ΔΕΗΣΙΣ ΤΩΝ ΔΟΥΛΩΝ
 ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΠΡΕΝ
 ΤΟΥ ΝΙΣΚΟΥ ΚΑΙ ΤΩ
 ΤΕΚΝΩ ΑΥΤΟΥ ΜΑΡ
 ΚΟΥ ΚΑΙ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
 1795 ΑΠΡΙΛΙΟΥ: 20

Klisheja e transliterimit

Δέησις των δού / λω(ν) του Θεου Πρεν / του Νίσκου καί) τών / τέκνων αυτού Μ αρ / κου καί) Αθανασίου / 1795 απριλι ου: 20.

Përktimi: Lutje e shërbëtorëve të perëndisë, Prend Nishkut dhe bijve të tij, Markut e Athanasit, 1795 prill 20.

Shënim: Mbishkrimi me germa të mëdha, gjendet i pikturuar në një ikonë të shën Thanasit që ndodhet në kishën e Manastirit të shën Gjon Vladimirit, pranë Elbasanit, por që është sjellë nga kisha e shën Prokopit të Tiranës.

46.

ΔΕΗΣΙΣ ΤΟΥ ΔΟΥΛΟΥ ΘΕΟΥ
 ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΟΥ. ΔΥ
 ΠΡΕΝΤΗ ΓΓΗΡΟΥΓ(Κ)Η.
 1795 ΑΠΡΙΛΙΟΥ: 10:~

Klisheja e transliterimit

Δεησις τῷ δούλου του Θεοῦ / Δημητρίου καὶ Γεωργίου τῷ / Πρεντη Γγηρουγ(κ)η, 1795 απριλιου / 10.

Përktimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë Dhimitrit dhe Gjergjit të Prend Gjiungit, 1795 prill 10.

Shënim: Mbishkrimi me germa të mëdha, gjendet në një ikonë të shën Gjergjit, që ndodhet në kishën e Manastirit të shën Gjon Vladimirit, pranë Elbasanit, por që është sjellë nga kisha e shën Prokopit të Tiranës. Në tekstin greqisht nga piktori gjinorja e fjalës "shërbëtor" gabimisht është shkruar me mbaresën e njëjësit.

47.

ΔΕΗΣΙΣ ΤΩΝ ΔΟΥΛΩΝ ΤΟΥ ΘΕΟΥ
 ΜΑΡΚΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
 ΚΑΙ ΠΡΕΝΤΗ ΝΙΣΚΟΥ:
 1795 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 4

Klisheja e transliterimit

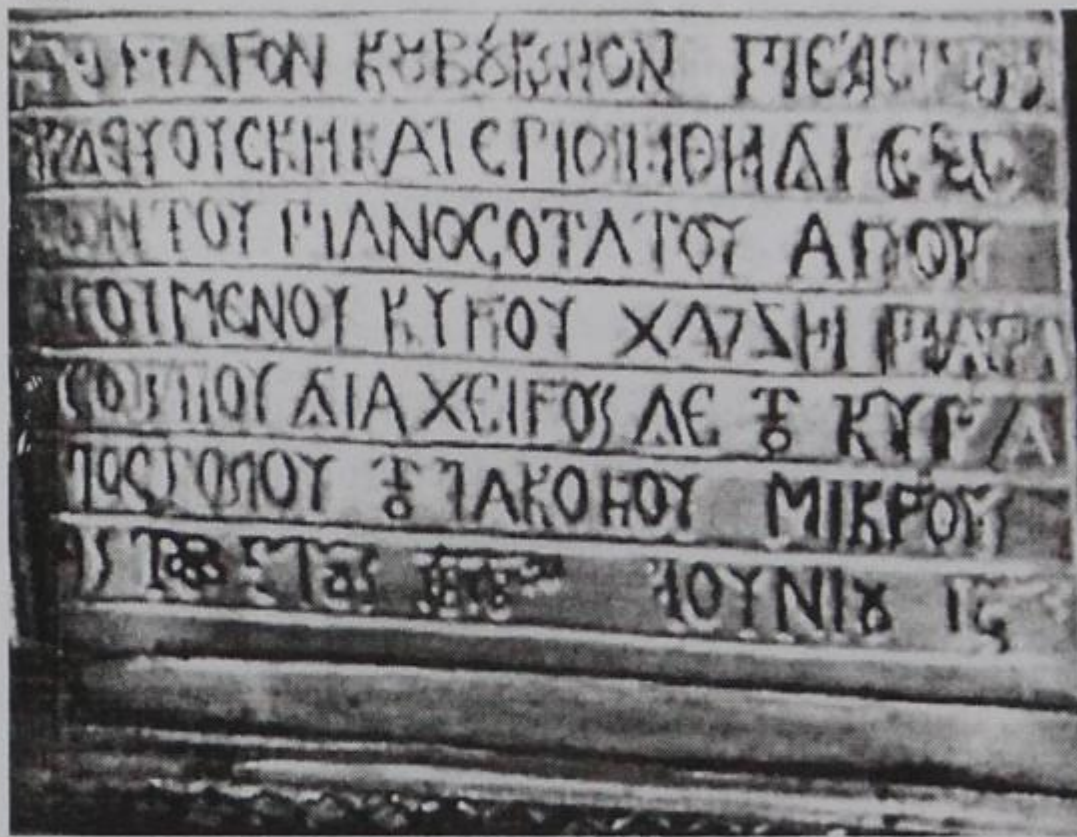
Δεησ(ις) των δούλων του Θε / οῦ Μάρκου Αθανασίου / του Πρέντου Νίσκου / 1795 απριλιου 4.

Përktimi: Lutje e shërbëtorëve të perëndisë, Mark Athanasit dhe Prend Nishkut, 1795 prill 4.

Shënim: Mbishkrimi me germa të mëdha, gjendet i pikturuar në një ikonë të shën Gjon Vladimirit, por që është sjellë aty nga kisha e shën Prokopit të Tiranës.

Harallambit, që ndodhet në kishën e Manastirit të shën Gjon Vladimirit, por që është sjellë aty nga kisha e shën Prokopit të Tiranës.

48.

ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΚΟΥΒΟΥΚΛΗΟΝ ΠΕΛΕΙ ΤΗΣ
 ΑΡΔΕΥΟΥΣΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΟΙΗΘΗ ΔΙ' ΕΞΟ
 ΔΩΝΤΟΥ ΠΑΝΟΣΙΟΤΑΤΟΥ ΑΓΙΟΥ
 ΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΚΥΡΟΥ ΧΑΤΖΗ ΠΑΠΑ
 ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΙΑ ΧΕΙΡΟΣ ΔΕ ΤΟΥ ΚΥΡ Α
 ΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΥ ΙΑΚΩΒΟΥ ΜΙΚΡΟΥ
 ΕΙΣ ΤΟ ΣΕΤΟΣ ΤΑΙΣ ΙΟΥΝΙΟΙΣ 15

Klisheja e transliterimit

ου Χατζη παπα / Γεωργίου δια χειρος δε του κυρ Α / ποστολου του Ιακωβου Μικρου / εις τους ετους 1818 Ιουνιου ΙΣΤ.

Përkthimi: Kjo kuti (artofor) është e Ardenicës dhe u bë me shpenzimet e gjithshënarit igumenit të shenjtë, zotit Haxhi Papagjergjit dhe me dorën e zotit Apostol të Jakovit të Vogël, në vitin 1818, qershor 16.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gravuar në një pllakë brenda një artofori prej argjendi, të punuar me skema ungjillore në relief, që ka qenë i kishës së Manastirit të Ardenicës në Myzeqe. Sot ruhet në kishën e Evangjelizmosë në Tiranë.

49.

1829

Shënim: Kjo datë gjendet në një ikonë të vogël të Ngjalljes së Llazarit, në kishën e Evangjelizmosë në Tiranë, dhe tregon kohën e pikturimit të të gjitha ikonave të vjetra të vogla të kësaj kisha, që janë të së njëjtës dorë, të një piktori anonim.

50.

ΔΙΑ ΧΕΙΡΟΣ ΤΑΠΕΙΝΩΝ ΖΩΓΡΑΦΩΝ
 ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΙ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΤΟΥ ΕΙΟΥ
 ΑΥΤΟΥ ΑΩΛ

Klisheja e transliterimit

Διὰ χειρὸς ταπεινῶν ζωγραφῶν
 Μιχαὴλ / καὶ Δημητρίου τοῦ εἰοῦ
 αὐτοῦ α ω λ (= 1830).

Përkthimi: Me dorën e piktorëve të përvuajtur Mihalit dhe Dhimitrit, birit të tij, 1830.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e madhe të Krishtit, në kishën e Evangjelizmosë, në Tiranë. Po në këtë kishë ruhet edhe një ikonë e madhe e shën Mërisë, punë e të njëjtëve piktorë.

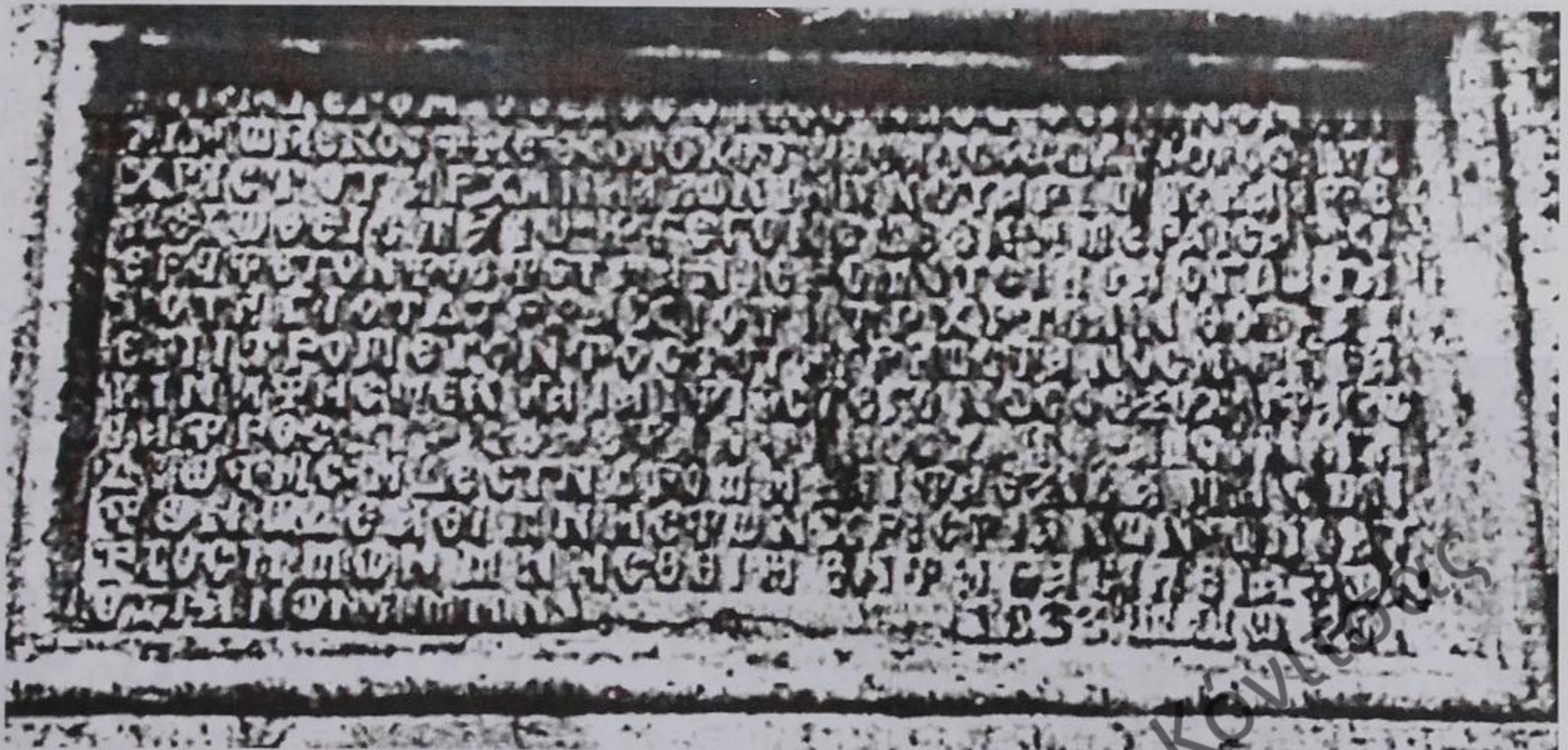
51.

ΗΚΟΔΟΜΗΣΕ Ο Π(Α)ΠΑ ΣΩΤΗΡΗΣ ... 1832.

Përkthimi: E ndërtoi at Sotiri (Ropra) 1832.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur mbi gurin arkitra të portës jugore të narteksit, të kishës së Manastirit të shën Marinës, në Llëngë të Mokrës dhe tregon kohën e ndërtimit të strehës së hajatit jugor të kishës. Leximi i fjalës Ropra, nuk është shumë i sigurtë.

52.

+ Ανηγερθη ο θειος ουτος ναος ο επ' ονοματι / τιμωμενος της Θεοτοκου κατα το + α
ωλυ + ετος απο / Χριστου αρχην λαβων ιανουαριον και / τελειωθεις μαίω κ. γεγρονε δε
εν ημεραις αρχι / ερατευοντος του πανιερομουσικολογιωτα / του αγιου Δυρραχιου
κυρ Χρυσανθου (καί) / επιτροπευοντος του κυρ Κωστα Νοση παρα / κινητης μεν κα
ι αιτιος γεγονος εξοχοτατος ιατρος κυρ ... γενά / διωτης. Η δε συνδρομη και τα εξοδα
πασων / των ωδε αιμνηστων χριστιανων, ων ο Κυρ / ιος ημων μνησθειη εν τη βασι
λεια των / ουρανων αμην. 1833 μαίω 20

Ιανουαριος: 20 : 1833.

Përkthimi: U ngrit ky tempull hyjnor i nderuar me emrin e Hyjëlindëses në vitin prej Krishtit 1833, duke filluar më 21 janar e përfundoi më 20 maj. Kjo ngjau në ditët kur ishte peshkop i gjithhirshmi, muzikanti i shumëditur, shenjti i Durrësit, zoti Krisanth dhe në kohën e kujdestarisë së zotit Kostë Nosit, ku nxitës e shkaktar u bë doktori i shkëlqyeshëm zoti. . . . nga Negadha. Dhe me kontributin dhe shpenzimet e të gjithë të krishterëve të paharruar, që gjenden këtu, të cilët zoti ynë i kujtoftë në mbretëri të qiejve. Amin, 1833 maj 20. Janar 20, 1833

Shënim: Mbishkrimi me germa të mëdha, gjendet i gdhendur mbi një pllakë guri me germa në relief, vendosur në apsidë, jashtë kishës Lindja e shën Mërisë, në Kala të Elbasanit. Simbas kodikut të familjes Deliana [20, f. 26] kisha e shën Mërisë së Kalasë së Elbasanit është djegur më 1818. Ndërtimi për të cilin flet mbishkrimi është rindërtimi i kishës, me shumë probabilitet mbi gërmadhat e ndërtesës së djegur.

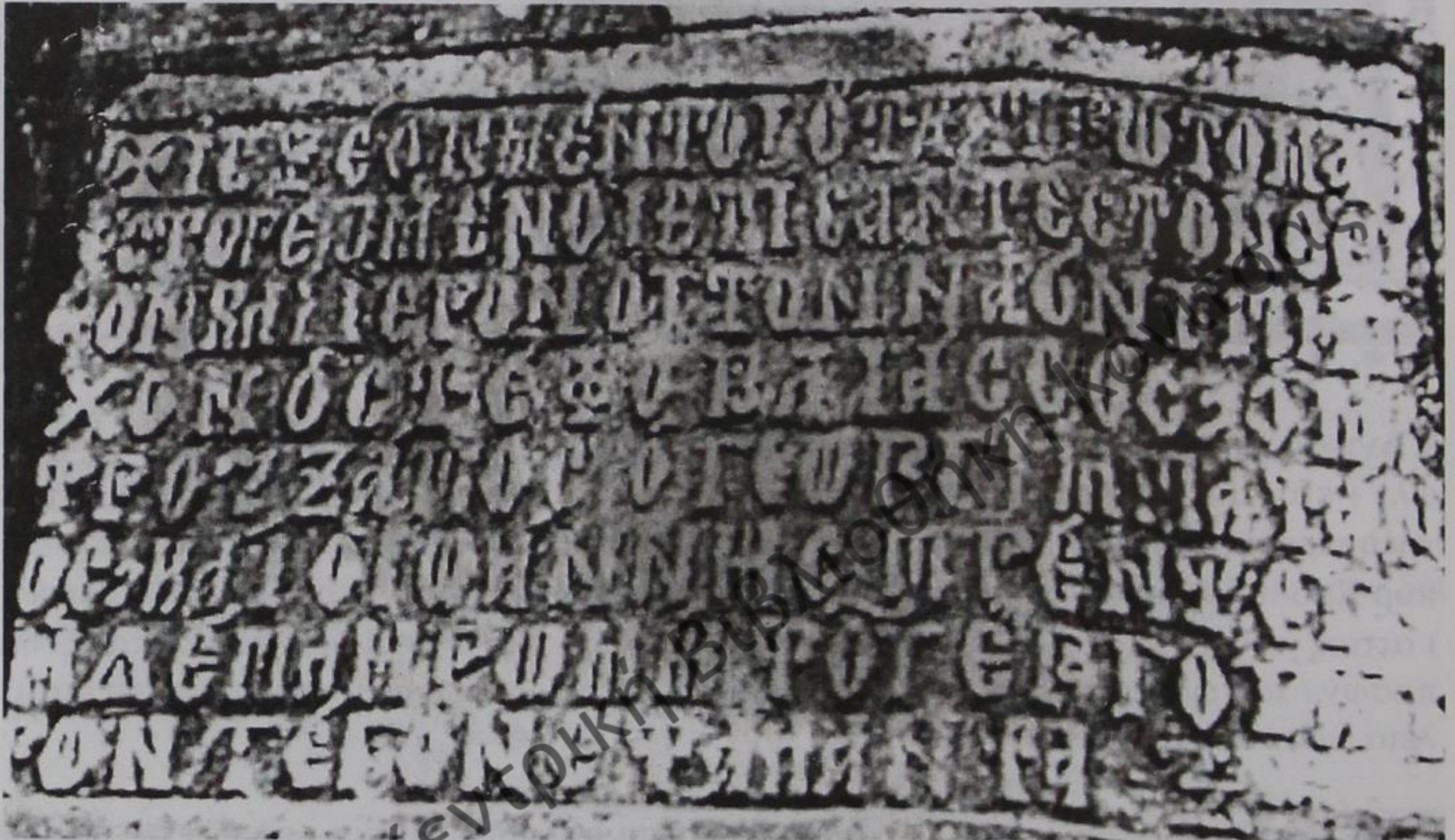
Mitropoliti i Durrësit, që përmendet në mbishkrim është Krisanth Karamanlisi (1770-1846), muzikant i shquar i muzikës bizantine.

Emri i doktorit nga Negadha e Zagorit të Epirit, simbas

gojëdhënës së mësipërme, është prishur nga guri me urdhër të pleqësisë së lagjes së krishterë të qytetit, mbas transferimit të Mitropolit Krisanthit, sepse ky i fundit e kishte futur emrin e doktorit në mbishkrim si mik të vetin, pa qenë ai iniciator për ndërtimin e kishës.

Kisha e shën Mërisë së Kalasë së Elbasanit është një bazilikë trinefshe me mbulesë prej kubeshë hemisferike, me tri apside nga lindja, me një narteks dhe gjinekonit sipër dhe me dy hajate me strehë mbështetur mbi harqe e kollona guri, në drejtimin gjatësor të kishës. Ka madhësi 27.70 x 12.40 m.

53.

+ Ἰστέον μὲν τοῦ πρώτου / στορες μὲν οἱ κτισαντες τον θει / ον και ἱερον οὔτον ν
αὸν ὑπήρ / χον ὁ Στέφο Βλλάσος, ὁ Μή / τρος Ζάπος ὁ Γεωργι(ος) Μπατά / νος και
ὁ Ἰωάννης Πρέντου / ἡ δέ πληρωμή τοῦ ἔργου αὐ / των γέγονε τάλαντα ξ (= 60).

Përkthimi: Duhet ditur, pra se kryemjeshtrit që ndërtuan këtë tempull të hirshëm kanë qenë Stefo, Vlashi, Mitro, Zhapa, Gjergj Batani dhe Gjon Prendi, kurse pagesa e punës së tyre ka qenë 60 tallanta.

Shënim: Mbishkrimi me germa të mëdha, gjendet i gdhendur në reliev në një pllakë guri mbi apsidën jashtë kishës Lindja e shën Mërisë, në Kala të Elbasanit. Gojëdhëna e Elbasanit thotë se këta mjeshtrë kanë qenë vllah, nga lagja e shën Kollit, të qytetit.

54.

+ Ουρανος πολυφωτος η εκκλησια ανεδειχθη απαντας.

Φωταγογουσα τους πιστους εν ᾧ εστωτες κραυγαζομεν τουτον τον οικον στερεωσον Κυριε.

+ Αγιασον Κυριε τους αγαπωντας την ευπρεπειαν του οίκου σου.

Το στερέωμα τῶν ἐπι σοι πεπο(ι)θωτων. Στερεωσον Κυριε την εκκλησιαν ην εκτησω τω τιμω σου αιματι.

+ Χαίρε Παρθενε της εκκλησιας ο ασαλευτος πύργος.

Përkthimi:

- a) Kisha u tregua për të gjithë qiell shumë i ndritshëm, duke ndriçuar besnikët, duke qëndruar në të thërresim: O Zot, forcoje këtë shtëpi.
 b) O zot, shenjtëro ata që dëshërojnë mirëhijesinë e shtëpisë tënde.
 c) O zot, mbështetja e atyre që kanë besim më ty, mbështete kishën, të cilën e ndërtove me gjakun tënd të çmuar.
 ç) Gëzohu, Virgjëreshë, turë e patundur e kishës.

Shënim: Këto katër mbishkrime gjenden të gdhendur me gërma të mëdha në relief, mbi gur, rreth apsidës së kishës Lindja e shën Mërisë, në Kala të Elbasanit.

I pari (a) është një këngë kishtarë, gjendet në librin "Orologji i madh" më datën 13 shtator.

I dyti (b) është pjesë e uratës së fundit të meshës së shën Gjon Gojartit (Krisostomit).

I treti (c) është kënga e tretë e "Zbritësore" së festës, Irapandia.

I katërti (ç) është vargu 5 i gërmës në "Hymnin Akatist".

55.

1837 Ιουνίου 10

Αρχι του .. (έ)νοριτου αγιου Προκοπιου Γερασιμου Αρχιεπισκοπου, /
 Κυριακο ιερεος, Μαρκο, Γεοργι, Ιωβαν(ου).. Ιαν(ου), Σταβ(ρ)ι, Ναουμ, Αθανασ(ίου),
 / Αβιου, προτομαστορος Κιτα Ναουμε..... / Χ(ρ)ιστο Πετρε.

Përkthimi: 1837 qershor 10.

Fillimi i. . . shën Prokopit (në kohën) e kryepeshkop Gjerasimit, prift Kiriakut, Markut, Gjergjit, Jovanit, Janit, Stavrit, Naumit, Thanasit, Avit, kryemjeshër Kita Naumi. . . Kristo Petre.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një pllakë guri, mbi portën e kishës së shën Prokopit, në Vërdovë të Pogradecit. Disa fjalë të mbishkrimit janë prishur dhe nuk lexohen.

56.

Β Τ Ο Θ Α Ν Σ Ε Β Α Ε Ν Η Σ Τ Α Υ Ρ Ο Σ Υ Π Α Ρ Χ Ε Ι Τ Η Σ
 Ε Κ Λ Η Σ Ι Α Σ Τ Η Σ Π Ρ Ο Κ Ο Π Ι Ο Υ Τ Η Σ Τ Ι Ρ Α Ν Α Σ
 1843 Δ Ι Α Χ Ε Ι Ρ Ο Σ Τ Α Π Ι Ν Ο Υ Γ Ι Ο Υ Ι Ω Α Ν Ν Ο Υ
 Κ Α Λ Λ Α Ρ Ι Τ Ι Ω Τ Ο Υ Ε Π Ι Σ Τ Α Σ Ι Α Δ Ι Μ Ι Τ Ρ Ι Π Α Π Α . -

Klisheja e trasnsliterimit

Ουτος ο πανσεβασμιος σταυρο
 ς υπαρχει της / εκ(κ)λησιας του
 αγιου Προκοπιου τις Τιρανας /
 1843. Δια χειρος ταπινου Γιου
 Ιω(αννου) Καλλ(α) / ριτιωτου.
 Επιστασια Διμητρι Παπα.

Përkthimi: Ky kryq i gjithnderuar është i kishës së shën Prokopit të Tiranës, 1843. U punua me dorën e të përvujturit Gjiu Janit Kalaritit. Nën mbikqyrjen e Dhimitër Papës.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gravuar rreth bazamentit të një kryqi, që gjendej në kishën e Ungjillëzimit, në Tiranë. Kalariti është një fshat afër Janinës, ku ka qenë zhvilluar shumë mjeshhtëria e argjendarisë.

57.

Διὰ δειΐσεως καὶ δαπάνης βαγγέλη ἄνδρου αωμστ (= 1846) μαρτίου – 18

Përkthimi: Me lutjen dhe shpenzimet e Vangjel Andreut, 1846, mars 18.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Gjon Pagëzorit, në kishën e shën Gjon Pagëzorit, në Vernicë të Gollobordës.

58.

Χεῖρ Νικολάου ὑοῦ Μηχαήλ / Ζωγράφου ἐκ Κρουσιόβου 1849.

Përkthimi: Dora e Nikollës, birit të Mihal Zografit, nga Krushova, 1849.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e madhe të shën Kostandinit dhe Elenës, në kishën Lindja e shën Mërisë, në Kala të Elbasanit.

59.

Из руки зографа Лице, село Тресанце 1853 месеца децембри 4.

Përkthimi: Me dorën e Diçe Zografit, nga katundi Tresance, 1853, muaji dhjetor 4.

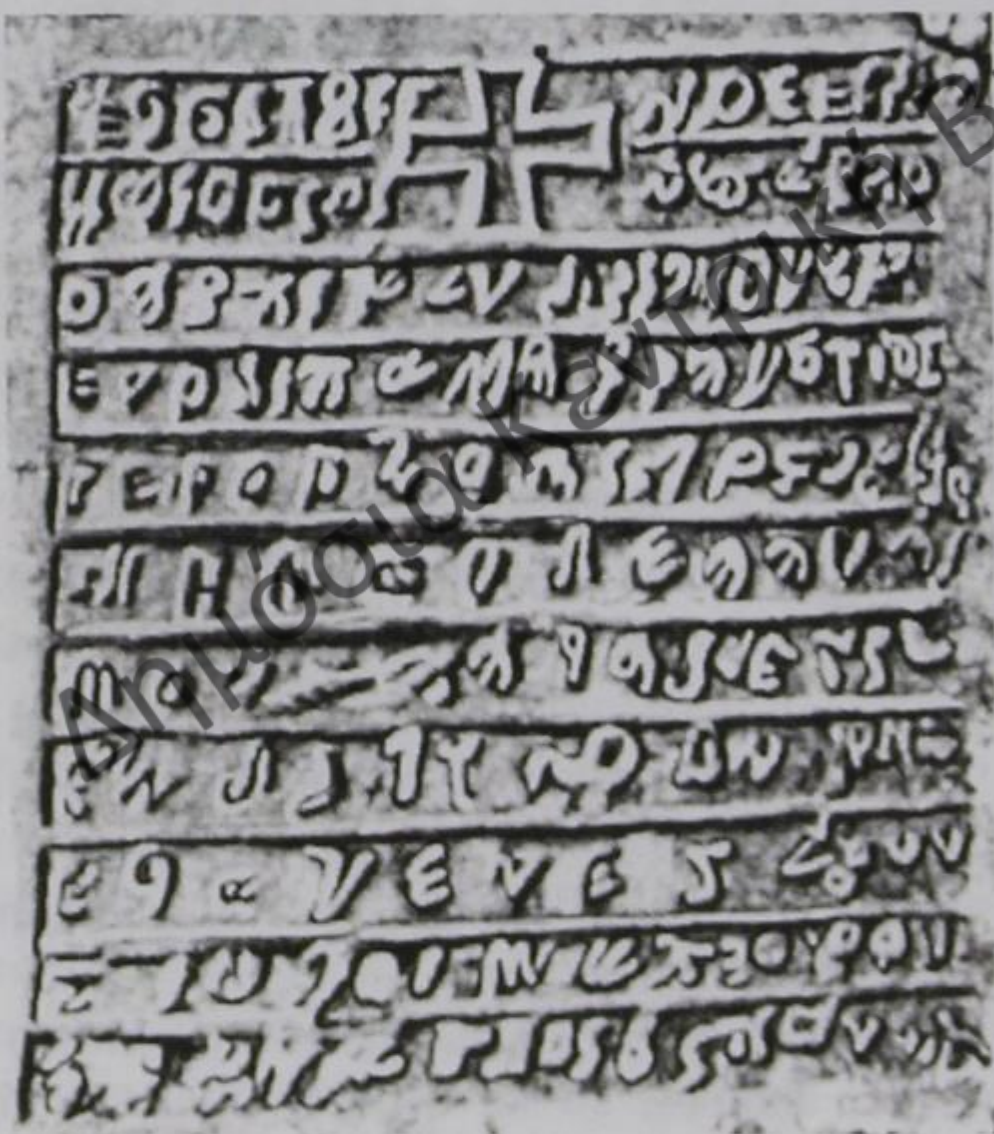
Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar në ikonën e shën Mërisë, në kishën e shën Gjergjit, në Vërnice të Gollobordës, në gjuhë serbokroate, me alfabet kirilic. Datën e ka me gërma greke.

60.

Originali mungon.

Shënim: Mbishkrimi, gjendet i gdhendur mbi një gur, në kishën e shembur të shën Aleksandër Nevskit, në Shkodër, ku tregon kohën e ndërtimit të saj. Sipas gojëdhënës, kisha do t'i kushtohej shën Gjergjit, por, mbasi turqit e pengonin procesin e ndërtimit, u kërkua ndërhyrja e konsullit rus në Shkodër pranë Pashës. Mbas kësaj ndërtimi i kishës nuk u pengua më prej turqve, por mbas përfundimit, kisha u konsakrua në emër të shën Aleksandër Nevskit.

61.

Ετος 1865	+	Νοεμβριου η
Κτιτορος	+	υπαρχει
ο αρχιμανδριτης ο υγουμ		
ενος Χατζη Γρηγοριος		
ιεροθυτης της Πεπλους		
Ημαγδαληνης		
μοναχη της εις		
ενδηξιν των με		
εταγενεστερων		
πρωτομαστορο		
Αθανασιος κα Στοϊανης		

Fotografia dhe klisheja e transliterimit

Ετος 1865 νοεμβριον η΄
 κτιτορος υπαρχει
 ο αρχιμανδριτης ο υγουμ
 ενος Χατζη Γρηγοριος
 ιεροθυτης.....
 Η Μαγδαληνης

Μοναχη της εις
 ενδηξιν των με-
 εταγενεστερων
 πρωτομαστορο
 Αθανάσιος και Στοϊανης.

Përkthimi: Viti 1865 nëntor 8. Ktitor është arkimandriti, igumeni Haxhi Grigori meshtari, Murgesha Magdalena për t'u treguar brezave të ardiëshëm, kryemjeshtër është Athanasi dhe Stojani.

Shënim: Mbishkrimi shkruar me germa të mëdha e të vogla, gjendet i gdhendur në një pllakë guri, murosur mbi faqen e murit në qemer, nën "qoshkun e vogël" që rrethon oborrin e Manastirit të shën Gjon Vladimirit, pranë Elbasanit. Mbishkrimi i referohet ndërtimit të një pusi që është brenda murit. Në radhën e pestë të mbishkrimit nuk arrijmë të deshifrojmë një fjalë.

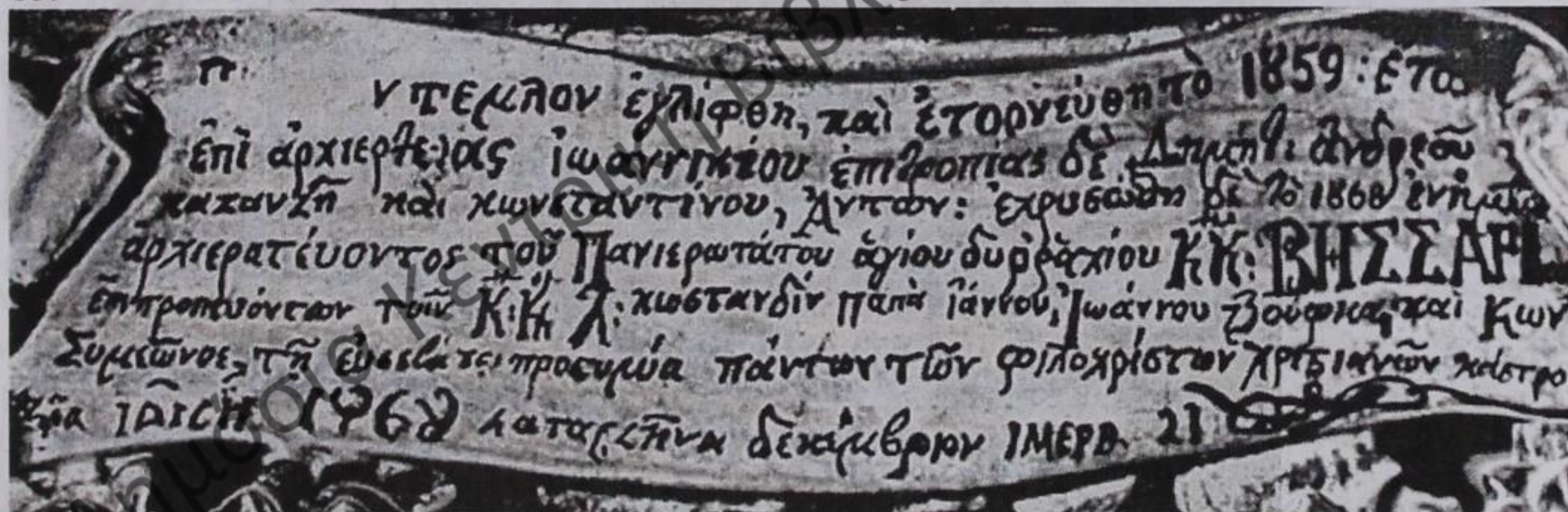
62.

Εξωγραφηθη (τ)ο παρον τεμπολον κατα το ετος 1866 ιουλη 30: δια / χειρος εμου Γεωργι Ν(ι)κ(ολάου) (Τ)Ζετ(η)λ(η) και επιτροπου αυτου / Παπα Νικολα Μακαριτου Ζηκα Ζηνζα τῶν δε γερωντων Τεφα Γιανου / και Ντιν Γιανου και Ντιν Γιοβανη και Κωστα Μπαρδη και Κοζα του / Μαστα Μπουρνουζη.

Përkthimi: U pilturua ky ikonostas në vitin 1866 korrik 30, me dorën time të Gjergj Nikoll Çetilit, në kohën e epitropit të saj (kishës) Papa Nikollës të të ndjerit Zikë Zinxit dhe të pleqëve Tef Janit, Ndin Janit, Ndin Jovanit, Kostë Bardhit dhe Koza i Mastë Burnuzit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i shkruar mbi derën e bukur të ikonostasit të kishës së shën Kollit, në Grabovë të Elbasanit.

63.

Τό παρόν τέμ(π)λον ἐγλίφθη, καὶ ἐτορνεύθη τό 1859: ἔτος ἐπί / ἐπί ἀρχιερ(α)τείας ἰωαννικίου ἐπιτροπ(ε)ίας δὲ Δημήτ(ρίου): ἀνδρεοῦ / καζαν(τ)ζῆ καὶ κωνσταντίνου, Ἄντων(ίου): ἐχρυσώθη δὲ τό 1868 ἐν ἡμέραις / ἀρχιερατεύοντος τοῦ Πανιερωτάτου ἀγίου δυρράχίου Κ.Κ. ΒΗΣΣΑΡΙΩΝΟΣ ἐπιτροπευόντων τῶν Κ.Κ. Χ. κωστανδίν(ου) παπά ἰ(ω)άννου, Ἰωάννου Τζούφκα καὶ Κωνστ(αντίνου) / Συμεῶνος, τῆ εὐσεβάστῳ προθυμία πάντων τῶν φιλοχρίστων χριστιανῶν κάστρου, / χεῖρα Ἰωσίφ 1868 κατὰ μῆνα δεκέμβριον ἡμερας 21.

Përkthimi: Ky tempull (ikonostas) u gdhend dhe u tornua në vitin 1859, në kohën e peshkopatit të Joaniqit dhe kur ishte epitrop Dhimitër Andre Kazanxhiu dhe Kostandin Andoni. U varakos në 1868 në vitet e peshkopatit të gjithirshmit, shenjtit të Durrësit Z. Z. Visarion, (dhe) kur ishin epitropë Z. Z. Kostandin Papajani, Jan Xhufka dhe Kostandin Simoni, me dëshirën e devotshme të të gjithë të krishterëve, krishtdashës të Kalasë, Dora e Josifit 1868 në muajin dhjetor, ditë 21.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i shkruar mbi një pllakë druri të verakosun, mbi derën e bukur të ikonostasit, në kishën Lindja e shën Mërisë, në Kala të Elbasanit. Goiëdhëna e Elbasanit thotë se

ikonostasi është punuar nga mjeshtër Filipi nga Reka e Dibrës. Mbishkrimi është shkruajtur me germa të vogla. Mbishkrimi është botuar nga Th. Popa [36, f. 232].

64.

1869

Shënim: Kjo datë, që tregon kohën e ndërtimit ose të rindërtimit të kishës, gjendet e gdhendur në një gur mbi portën veriore të kishës së shën Spiridhonit, në Durrës. Kisha është bazilikë trinefshe me madhësi 17 x 11 m.

65.

+ Ωκοδομήθη ο ιερός ναός ου / τος επονοματι της Υπεραγ / ιας Θεοτόκου του Ευαγγελισμού: ων τα / ονοματα μνησθειη ο Θεος εν / τη βασιλεια αυτου: εν ετει: 1873.

Përkthimi: U ndërtua ky tempull i hirshëm me emrin e së mbishenjtës Hyjëlindëses së Ungjillëzimit, emrat e të cilëve (ktitor e ndërtues) i kujtoftë perëndia, në mbretëri të tij, në vitin 1873.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një pllakë guri me germa të mëdha greke, vendosur në faqen e murit lindor të kishës së Ungjillëzimit, në Tiranë.

66.

Ο εν τω χωριω Πεβελιαν ιερος ουτος ναος του αγιου μεγαλομαρτυρος Θεοδορου εκτισθη εκ θεμελιων δι εξοδων των ορθοδοξων χριστιανων της χωρας επι της αρχιερατ(ε)ιας του πανιερωτατου αγιου Δυρρα-χιου Κυριου Βησσαριωνος ελβασανιου παρου και εγκαινιασθη ετος 1876. Νοεμβριου 13. Εγω Μιχαιλ Πασχου απο Πογραδετσι γραφω.

Përkthimi: Ky tempull i hirshëm i dëshmorit të madh, shën Todhrit, në katundin Pevelan u ndërtua që nga themeli me shpenzimet e të krishterëve ortodoksë të katundit, në kohën kur ishte

peshkop i gjithhirshmi, shenjti i Durrësit, zoti Visarion elbasanasi, nga i cili u inagurua në vitin 1876, nëntor 13. Shkruar nga unë, Mihal Pasku, nga Pogradeci.

Shënim: Mbishkrimi, gjendet i gdhendur mbi një gur të murosur, pranë portës perëndimore të kishës së shën Todhër Stratillatit, në Pevelan të Mokrës. Kisha në fjalë është bazilikë njënefshe me madhësi: 10. 63x6m.

67.

1892 διὰ χειρός Αναστ(ασίου) Μιχ(αήλ) Ζωγρ(άφου) / ἐκ τῆς Ἀχρίδος.

Përkthimi: 1892. Me dorën e Anastas Mihail Zografit, nga Ohri.

Shënim: Mbishkrimi gjendet pranë pikturës së shën Mërisë, mbi portën e kishës Lindja e shën Mërisë, në Peshkopi të Pogradecit.

68.

+ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΑΓΙΟΥ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΒΛΑΔΙΜΗΡΩ ΕΛΒΑ
ΣΑΝ + 1896 .

Klishe e transliterimit

Επιτροπή ιερας μονης Αγιου Ιωαννου
του Βλαδιμηρου Ελβανσαν + 1896.

Përkthimi: 1896. Epitropia e Manastirit të hirshëm të shën Gjon Vladimirit, Elbasan.

Shënim: Mbishkrimi me germa të mëdha, gjendet rreth një vule të Manastirit të shën Gjon Vladimirit, pranë Elbasanit.

69.

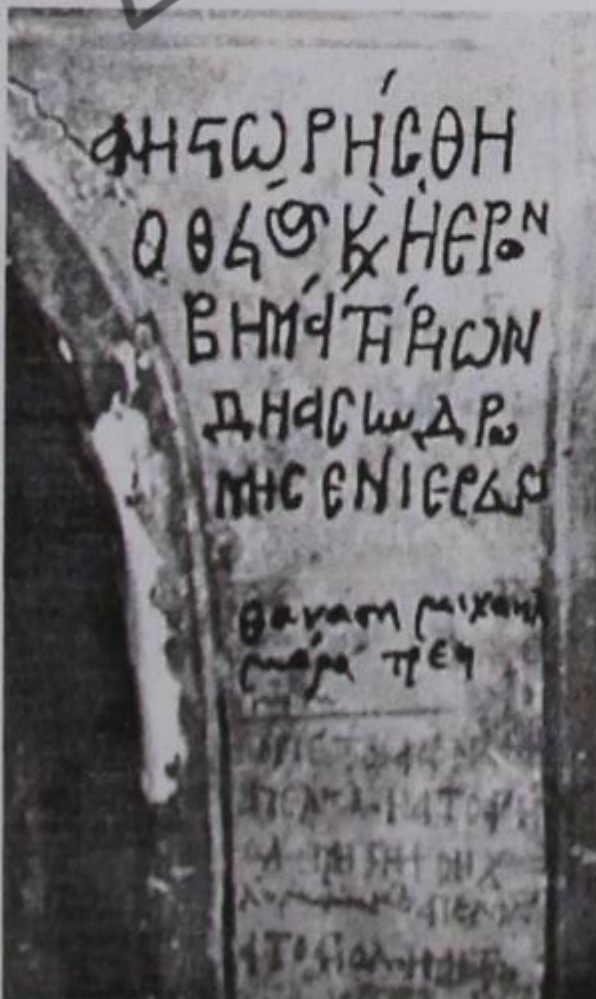
Transkriptimi: Ave Maria grace(a) plena F. T.

Përkthimi: Gëzohu Mari birëplotë F. T.

Shënim: Mbishkrimi gjendet rreth një kambane, gjetur në Sopot të Elbasanit, në vitin 1900, e cila sot ruhet në Muzeun e Elbasanit.

Nga gërmat që janë të njëjta me ato të mbishkrimit latinisht të kishës së Manastirit të shën Gjon Vladimirit me datë 1381, dhe me atë të mbishkrimit në fragment të kishës së Shnanojt, në Lezhë (pa datë) kampana ka mundësi të jetë derdhur në një periudhë kohe midis shek. XIV dhe fundit të shek. XV.

70.

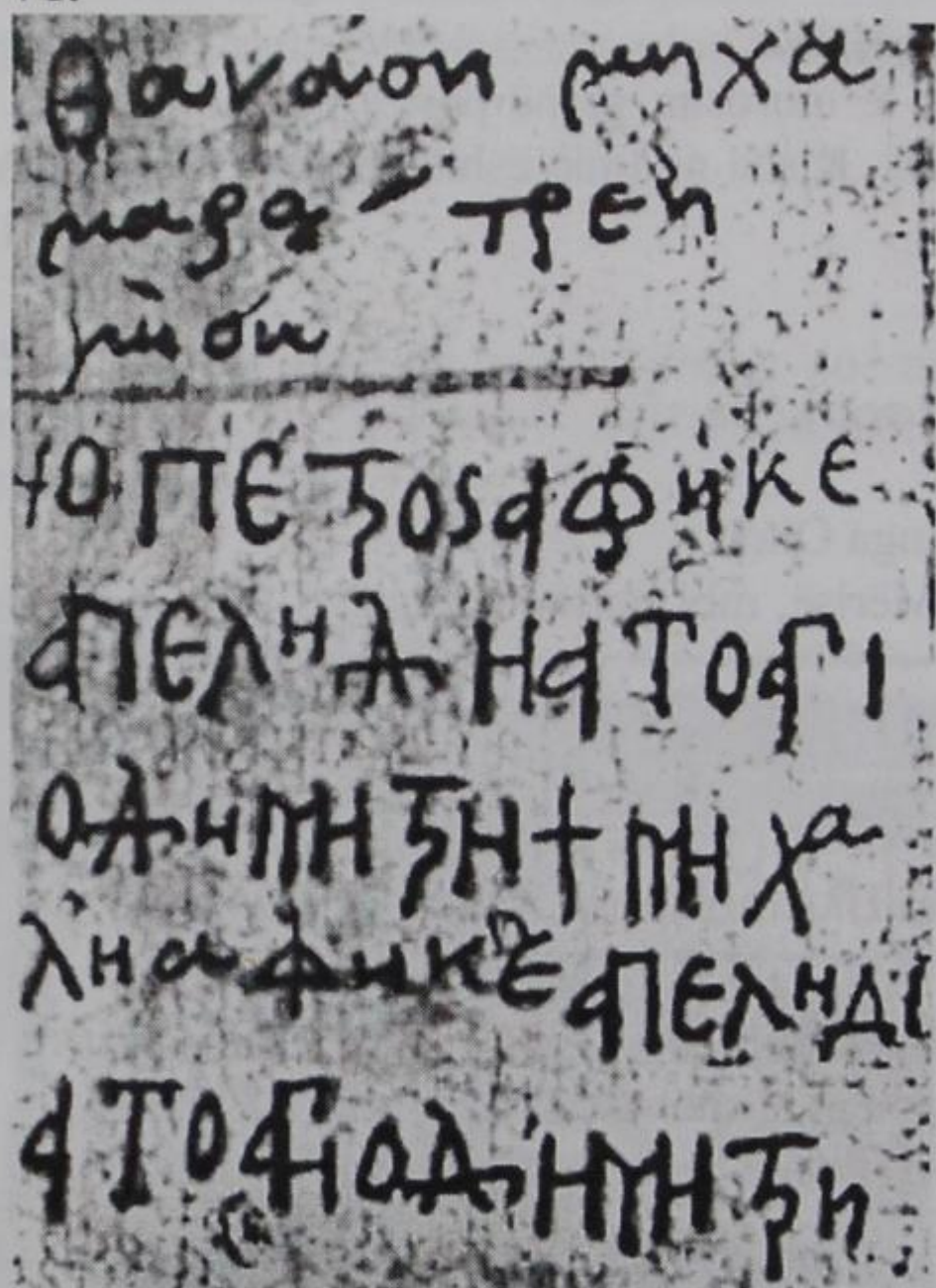

Ανηστωρήσθη / (τ)ο θείον κ(αί) ήερων / βηματήρηων / δή
α σηνδρω / μης εν ιερεύσι / Θανάση Μηχαήλ / Μάρα τρηη
(μείση).

Përkthimi: U pikturua kjo kungë hyjnore dhe e hirshme me kontributin e priftërinjve Thanas Mihalit e Mara Treibisit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi faqen e murit lindor ndërmjet nikës së prothesit dhe të apsidës në kungë të kishës së shën Mitrit, në Potkozhan të Mokrës. Simbas formës së shkronjave mbishkrimi duhet të datohet nga fundi i shek. XVII e deri nga gjysma e parë e shek. XVIII. Mbishkrimi është shkruajtur me germa të mëdha e të vogla.

71.

Η Ο Π Ε Τ Ρ Ο Σ Α Φ Η Κ Ε
 Α (Μ) Π Ε Λ Η Δ Η Α Τ Ο Α Γ Ι Ο
 Δ Η Μ Η Τ Ρ Η + Μ Η Χ Α
 Λ Η Α Φ Η Κ Ε Α (Μ) Π Ε Λ Η Δ Η
 Α Τ Ο Α Γ Ι Ο Δ Η Μ Η Τ Ρ Η

Klisheja e transliterimit

+ Ο πέτρος αφηκε / α(μ)πελη δηα το αγι / ο Δημήτρη + Μηχα / λη αφηκε α(μ)πελη δη / α το αγιο Δημητρη.

Përkthimi: Petro ka lënë një vreshtë për shën Mitrin, Mihali ja një vreshtë për shën Mitrin.

Shënim: Ky mbishkrim me germa të mëdha,

gjendet nën mbishkrimin Nr. 68, në kungë të kishës së shën Mitrit, në Potgozhan të Mokrës. Mbishkrimi na duket afërsisht i një kohe me atë të mësipërmin.

72.

Γιάνατᾶ τήλη, νάση κοβάνζη, πρέτσε μπούσνη, νάση τοῦ νούση ντάσυη, τάνα τοῦ γήλ μπούσλη.

Përkthimi: Jano Xhatili, Nasi Kovaçi, Preçe Bushi, Nasi i Nush Dashit, Tana e Xhil Bualit.

Shënim: Këta emra gjenden të shkruar ndërmjet ornamenteve frutale e florare të pikturuara në ikonostas të kishës së shën Mërisë, në Dragot të Dumresë. Emrat mendojmë të jenë të personave që kanë pikturuar ikonostasin me ornamente, ka të ngjarë që stolisja e ikonostasit të jetë kryer afërsisht nga viti 1785, kur janë punuar dhe ikonat e këtij ikonostasi.

73.

δέησις τῶν ντρέκα μάρκου, μαΐου 10.

Përkthimi: Lutje e Ndrekë Markut, maj 10.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një ikonë të shën Kollit në ikonostas të kishës së shën Mërisë, në Dragot të Dumresë. Megjithëqë nuk mban datë, ikona mendojmë se duhet të jetë e vitit 1785, mbasi është e të njëjtës dorë anonime që ka pikturuar të tjerat, që ruajnë datën e mësipërme.

74.

Το παρον τιμιον σταυρον ιπαρχ(ε)ι του παπα Αποστολη κε αδελφος αυτου / παπα Μιχαλη κε οικονομος ηυ του Φιλιπη.

Përkthimi: Ky kryq i nderuar është i Papa Apostolit dhe i të vëllait të tij, Papa Mihalit (që është) dhe ekonom, bij të Filipit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gravuar në dorezën e "kryqit të pagëzimit" të kishës së shën Mërisë, në Kala të Elbasanit. Kryqi është prej argjendi dhe me vlerë artistike.

75.

NANOYΣ MAPKOY

Përkthimi: Nanus Marku

Shënim: Ky mbishkrim gjendet i gravuar rreth bazamentit të një thimiati të vjetër, në kishën Lindja e shën Mërisë, në Kala të Elbasanit.

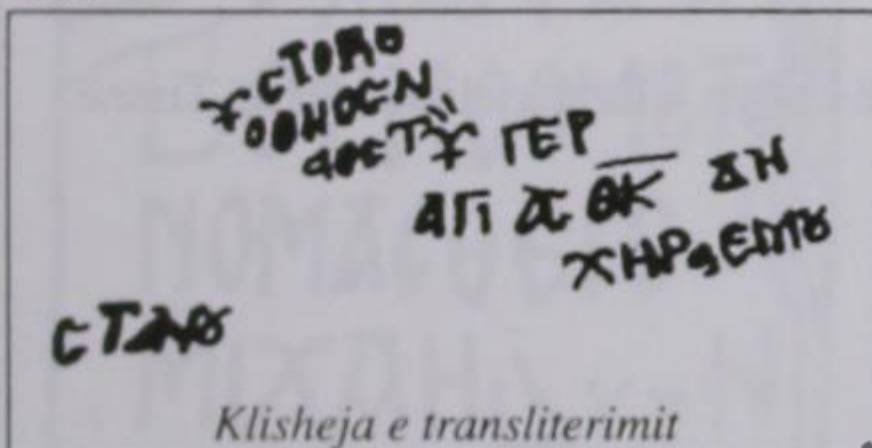
76.

ΔαΠαNH ANAΣΤΑCΙΑC IAKOB(OY) NoMI

Përkthimi: Me shpenzimet e Anastasisë së Jakov Nomit

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gravuar rreth dorezës së një kryqi të madh metali në kishën Lindja e shën Mërisë, në Kala të Elbasanit.

77.

ΙCΤΟΡΗΘ(Η) / Ο ΘΗC C Υ / ΠΕΡΑΓΙΑC Θ(ΕΟΤΟ)Χ(ΟΥ) ΔΗ(Α)ΧΗΡΟC ΕΜΟΥ / CΤΑΝΟΥ.

Përkthimi: U pikturua, ky tempull hyjnor i së mbishenjtës Hyjëlidëses, me dorën time të Stanos.

Shënim: Mbishkrimi me germa të mëdha, gjendet i pikturuar pranë dorës së djathtë të "Platiterës", të

pikturuar në Shpellën e shën Mërisë në shkëmb të Letmit, mbi lagjen Kosharisht, 4 orë në veri të Librazhdit (Çermenikë). Mbishkrimi është botuar nga Th. Popa (40).

78.

Τουτο το σταβρον υπαρχι της μονης του αγιου Αθανασιου της πολη- τιας χορα Λανγκα Μαστορας. Σοτηρι Τημα.

Përkthimi: Ky kryq është i Manastirit të shën Thanasit, të qytetit Lunge (Llëngë). Mjeshtër Sotir Tima.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gravuar rreth bazamentit të një kryqi të madh të pagëzimit, në kishën e shën Thanasit, në Llëngë të Mokrës. Kryqi, që ka qenë prej argjendi, është zhdukur vitet e fundit, dhe ruhet vetëm bazamenti i tij.

79.

Δια χειρός Μιχαήλ' Αναγνώστου τοῡ εκ Σαμαρίνης.

Përkthimi: Me dorën e Mihal Anagnostit nga Samarina.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e madhe të Krishtit në ikonostas të kishës Lindja e shën Mërisë, në Kala të Elbasanit.

Gojëdhëna e Elbasanit thotë se ky piktor ka qenë nga krahina e Dibrës. Autori bullgar, Jordan Ivanov [18, f. 85], shënon se piktori i ikonave të mëdha të ikonostasit të Joan Pagëzor Bigorskit ka qenë një farë Dhimitër i Mihalit nga Samarina".

Samarina [18, f. 84] e krahinës Grebena, në Maqedoninë greke.

80.

+ ΣΦΡΑΓΙΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΑΡΤΥΡ: ΒΑΣΙΛ: ΙΩΑΝ. ΤΩ
ΒΛΑΔΗΜΗΡΟΥ ΠΛΗΣΙΟΝ ΑΛΠΙΣΑΝ.

Klishe e transliterimit

+ Σφραγίς του αγίου μαρτυρ(ος) (καί) βασηλ(έως) Ιωαν(νου) του / Βλαδημηρου, πλησιον Αλπισαν (= Ελμπασάν).

Përkthimi: Vula e Manastirit të dëshmorit të shenjtë dhe mbretit Gjon Vladimirit, afër Elbasanit.
Shënim: Mbishkrimi gjendet rreth një vule të Manastirit të shën Gjon Vladimirit, pranë Elbasanit. Vulës i mungon data.

81.

Δέησεις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Γρότζδανι.

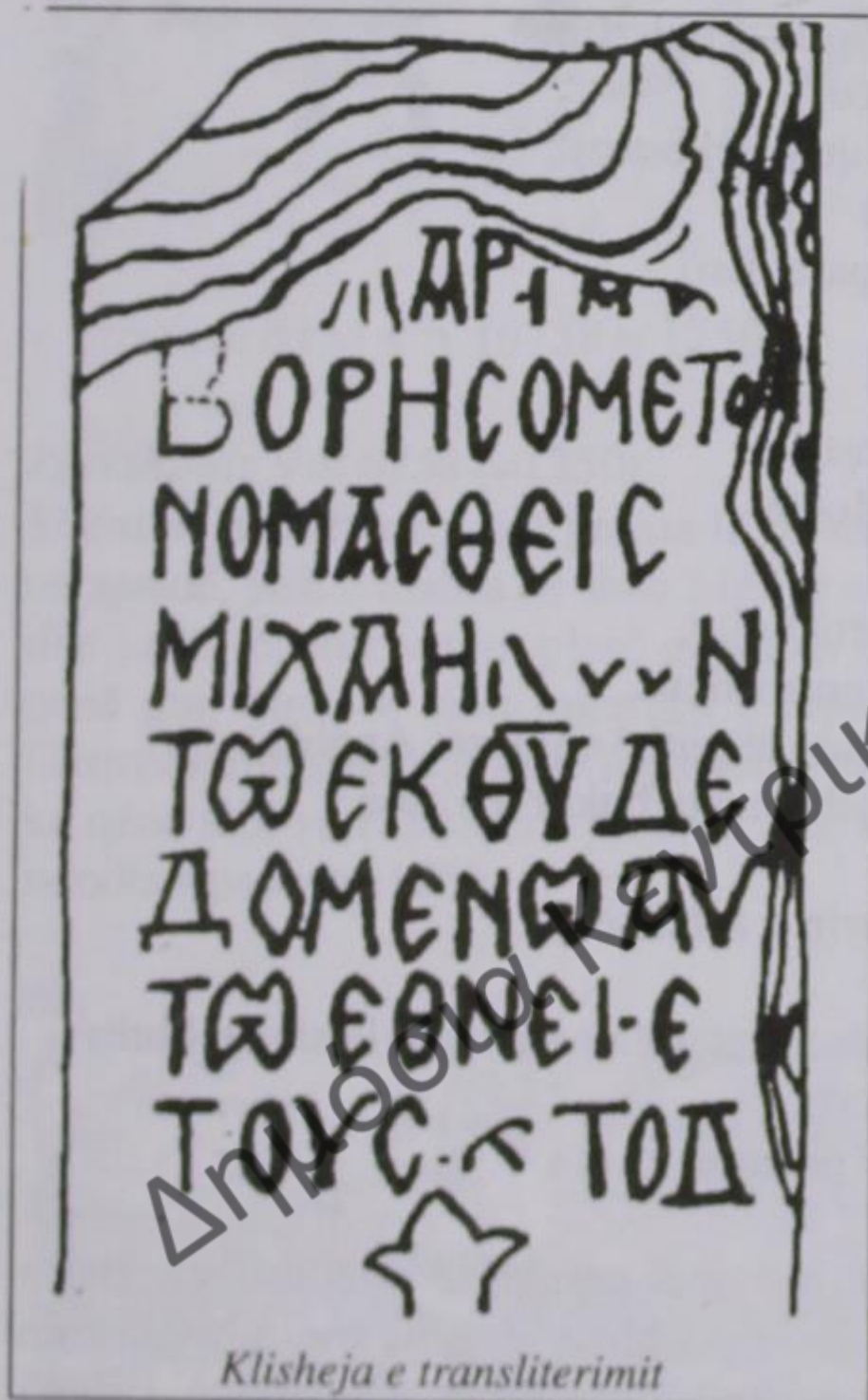
Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Grozdan.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Naumit, në kishën e Evangjelizmosë, në Tiranë.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

II. MBISHKRIMET E ZONËS SE BERATIT

82.

- 1..... εβαπί-
2. στη ο αρχων
3. Βουλγαρείας
4. Βορης ο μετο-
5. νομασθεις
6. Μιχαηλ
7. τω εκ θ(εο)υ δε-
8. δομενω αυ
9. τω εθνει. ε(ις)
10. τους ς τ ο δ (6374 = 866).

Përkthimi:

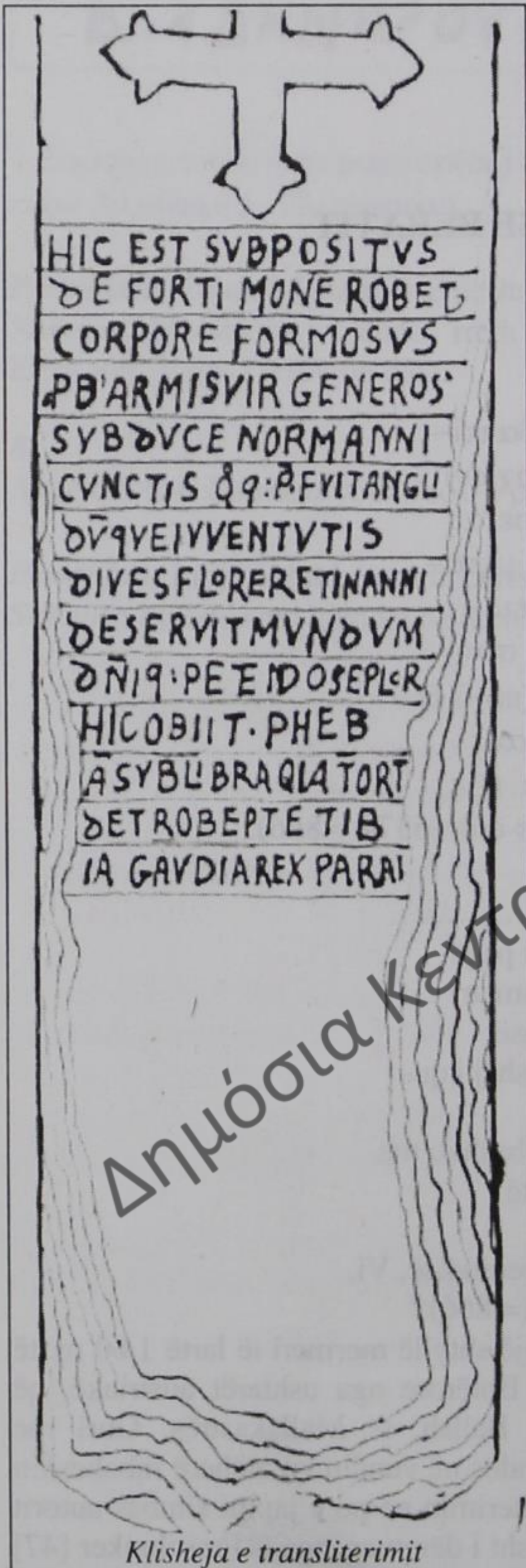
1. u pagë
2. zua sundimtari
3. i Bullgarisë
4. Borisi pashaj i qu-
5. ajtur
6. Mihal së bashku me
7. popullin të
8. dhënë
9. atij prej perëndisë, Vi,
10. ti 6374 (= 866)

Shënim: Mbishkrimi me germa të mëdha, i gdhendur në një shtyllë mermeri të lartë 1.60 m. të gjërë e të trashë 0.40 m, u zbulua gjatë Luftës së Parë Botërore nga ushtarët austriakë, që punonin për të nxjerrë gurë në gërmadhat e katundit Ballsh, të Mallakastrës. Guri me mbishkrimin, mbasi u zbulua, u dërgua në Durrës dhe u vendos në vendin ku atëherë mbaheshin objektet arkeologjike. Tani nuk dihet se ku gjendet. Translitterimin ne po e japim simbas autorit J.Ivanov [18, f.14]. Rreshti i parë i tekstit duke qenë pjesërisht i dëmtuar, nga C.Praschniker [47] është lexuar "Maria", kurse nga Jordan Ivanovi "Mihail" [18, f.14]. Transkriptimi i Ivanovit neve na duket më i saktë, mbasi korrespondon edhe me fjalët e Homatianit në jetëshkrimin e shën Klimentit të Ohrit ku thuhet se Klimenti kishte ngritur në Glavenicë, shtylla me mbishkrime të gdhendura që bëjnë fjalë mbi pagëzimin e popullit bullgar [18. f.14].

Mbishkrimi është botuar nga: a) Camillo Praschniker

[46, f.13]; [45, f.196]; [44, f.195-196]; b) Zlatarski [62, f.61, 91] me një lexim të ri dhe me shpjegime: c) D.Anastasieviq [31, f.137-142], dhe ç) Jordan Ivanov [18] me interpretime të reja.

83.

+Hic est subpositus
 de Forti Mon (t) e Robert(us)
 Corpore formosus
 prob(us) armis, vir generos(us)
 Subduce Normanni
 Cunctis quoq(ue) prefuit
 Dunque inventutis dives floreret
 in anni(s)
 Deseruit mundun
 D(omi)niq(ue) petendo sepulcr(um)
 Hic obiit Ph(o)eb(o)
 (i)a(m) sub Libra quat(er) ort(o)
 Det Roberto tib(i)
 (S)ua gandia rex para(disi)

Përkthimi:

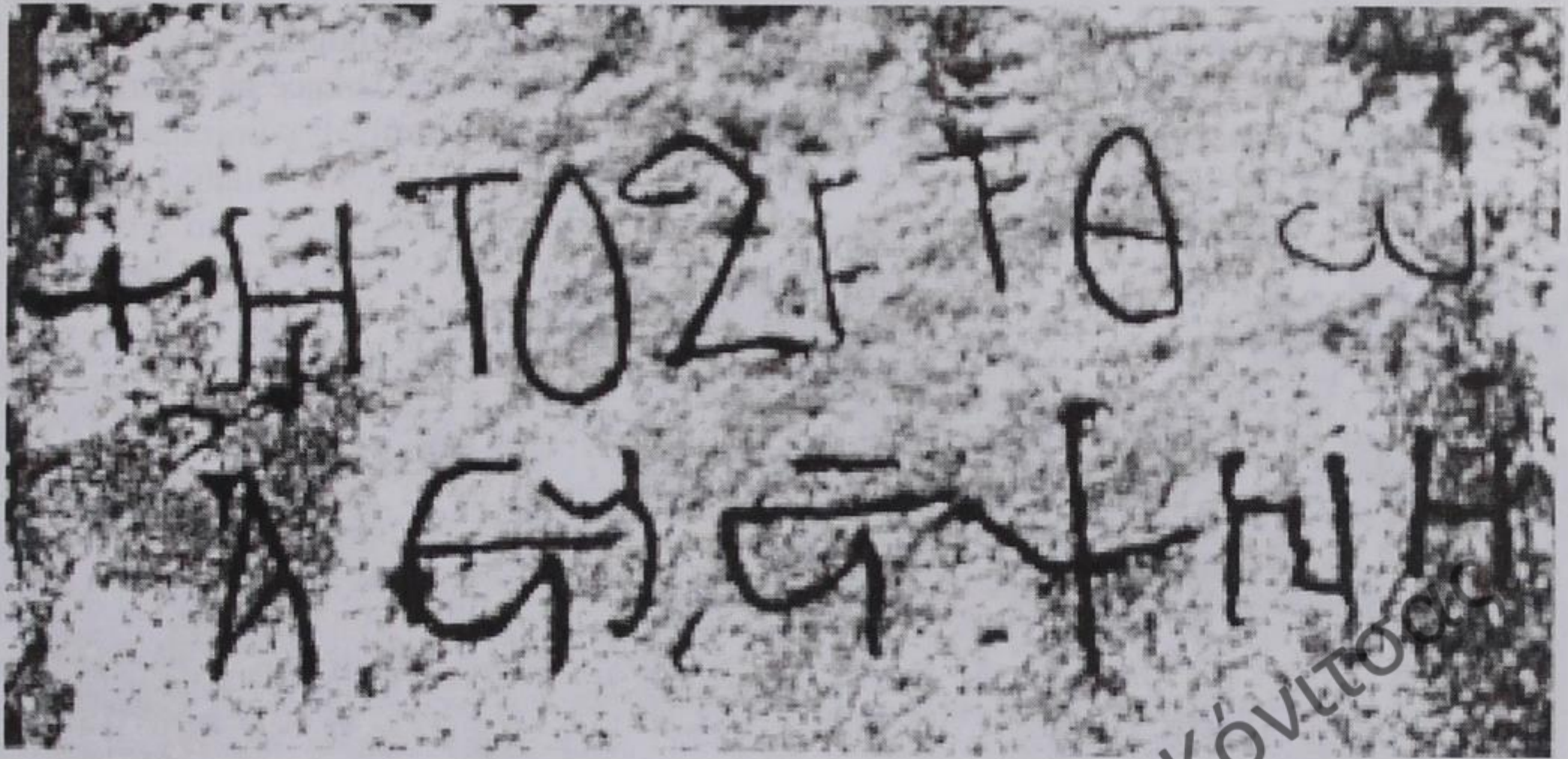
+Këtu është varrosur
 Robert de Forti Monte
 I hirshëm në trup
 Trim në armë, burrë bujar,
 Nënkomandant i normanëve,
 Që në krye edhe mbi të gjithë englezët Angli(s)
 Duke qenë në moshë më të bukur të rinisë
 E braktisi botën
 Duke kërkuar varrin e zotërisë
 Këtu vdiq i ri
 Kur dielli lindi për të katërtën herë në hyllësinë e librës
 Të dhëntë o Robert.
 Mbreti i paradisit gëzimet e veta.

Shënim: Mbishkrimi me germa të mëdha, gjendet i gdhendur në pjesën e poshtme të gurit me mbishkrimin nr.82, që u gjend në Ballsh nga ushtarët austriakë. Është i hartuar në vargje leoniana të mira, dhe është epitaf i mbivarrshëm i varrit të një farë Robert Montforti, i cili ka vdekur si nënkomandant i normanëve edhe i anglezëve në një kryqëzatë dhe është varrosur në Ballsh. C.Preschniker [45] thotë se mbas caktimit kronologjik të rreshtit 11 e poshtë, vdekja e Robertit ka ndodhur më 20 shtator, dhe viti ndoshta ka qenë shënuar në një akrostik me bojë dhe

që sot për ne nuk është më i dukshëm. Kavaljeri Robert ka shumë të ngjarë që të jetë identik me një burrë, po me të njëjtin emër, i cili simbas Historia Ecclesiae të Odericus Vitalis, f.819, në vitin 1107 u përzu nga Anglia, e u hodh në Apuli nga ana e Boemundit të Tarantit. Mori pjesë në rrethimin e Durrësit, dhe me sa duket vdiq në Shqipëri më 1108.

Translimerimi dhe transkriptimi i mbishkrimit janë marrë nga C.Praschniker [45]. Përkthimi shqip është i Pashko Gecit.

84.

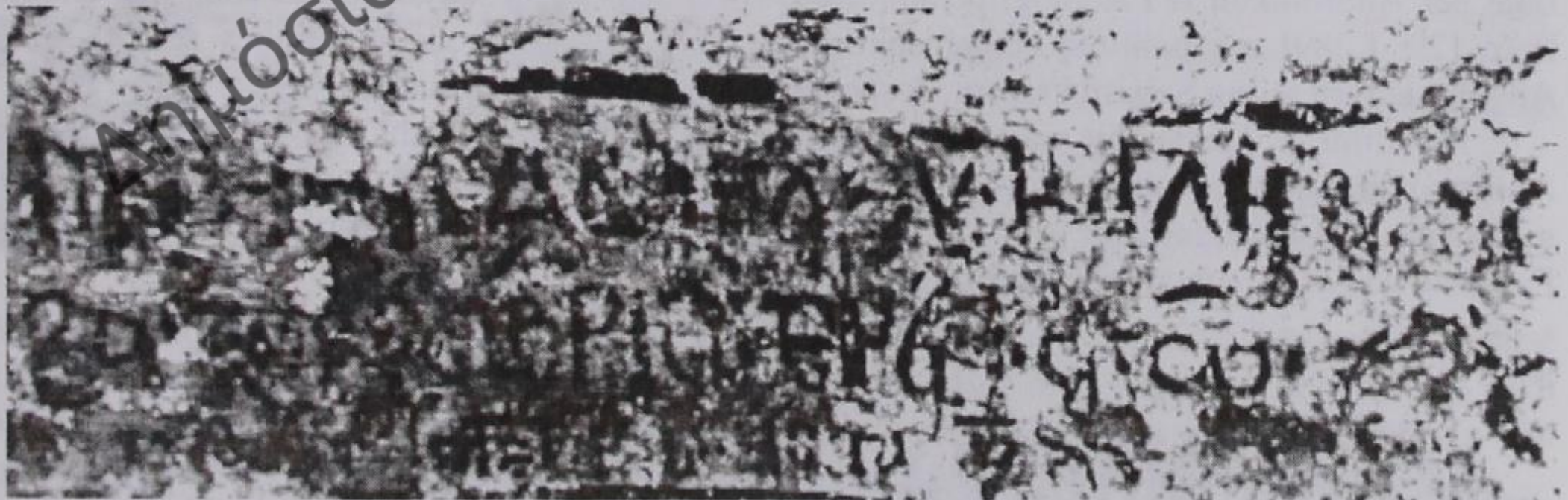

+ ἔτος..... στ ψ ν η (6758 = 1250).

Përkthimi: Viti 6758 (=1250)

Shënim: Mbishkrimi me germa të mëdha, gjendet i gdhendur mbi një gur gëlqeror të murosur në apsidë, jashtë kishës së shën Mërisë në Apollon. Pjesa e sipërme e mbishkrimit është prishur dhe kanë mbetur vetëm pjesë germash të palexueshme. Guri me këtë mbishkrim duhet të ketë qenë gur varri, të cilin mjeshtrit e kanë murosur në apsidë me rastin e rindërtimit të kishës. Gërmat e mbishkrimit ka të ngjarë të jenë konsumuar nga shkeljet e shpeshta të njerëzve kur guri ka qenë mbi varr. Prania e gurit në mur të kishës dëshmon, që rindërtimi i kësaj të fundit të ketë ndodhur pas vitit 1250.

85.

+ δουλη (;) Θεου Καλη(α)

..... και σεβαστορατορ Ιω(αννης) εν ετη στ. ω (;) (6800 = 1292).

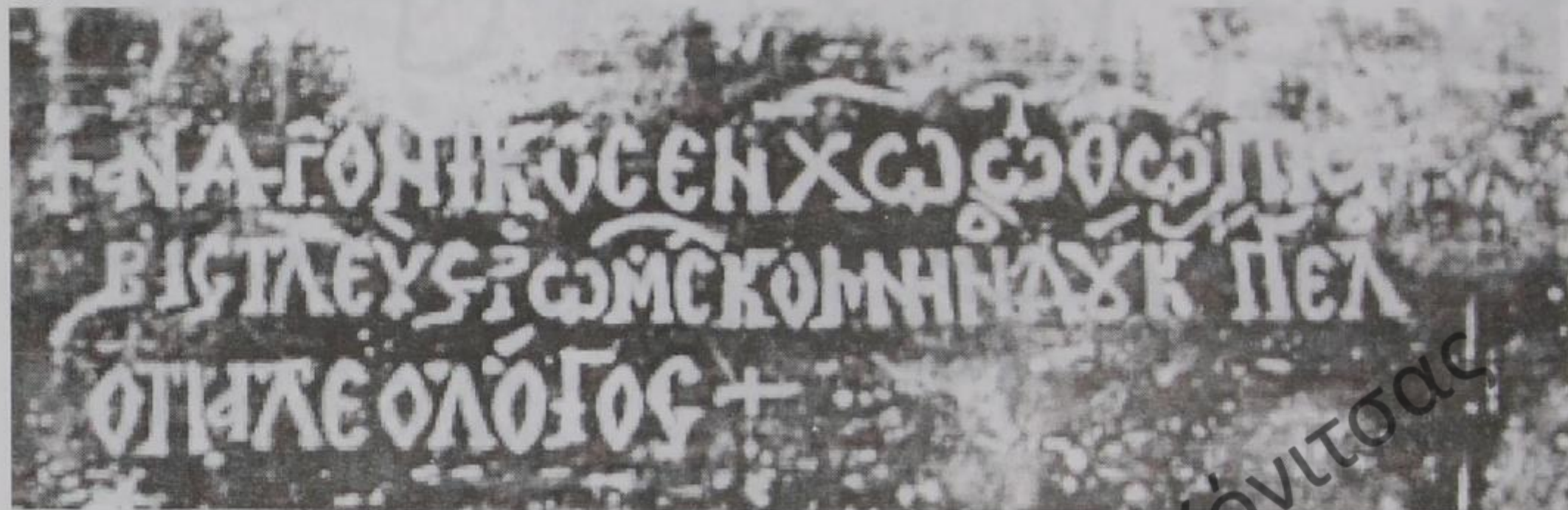
Përkthimi: ... Shërbëtorja (?) e perëndisë Kal(ia) ... dhe sebastokratori Joani në vitin 6800 (?) (=1292).

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi suva në faqen e një muri, që ndodhet nga ana veriore e kishës së shën Mërisë, në Apolloni, në lartësi 50-60 cm. mbi dysheme.

Në radhën e parë fjala "δούλη" dhe në radhën e dytë fjalët "σεβαστορατορ Ιω(αννης)" janë të diskutueshme mbasi mezi duken, kurse dy shifrat e fundit të datës janë zhdukur.

Data, në këtë mbishkrim, vërteton se muri në veri të kishës dhe godina shtojcë që i përket nuk janë më të vona se të shek. XIV dhe se kisha është pikturuar në atë shekull.

86.

+ ' Ανδρόνικος εν Χ(ριστ)ῶ τῶ θ(ε)ῶ πιστός / βασιλεὺς
' Ρῶμ(η)ς Κομνηνός Δούκας " Αγγελ(ο)ς / ὁ Παλεολόγος +.

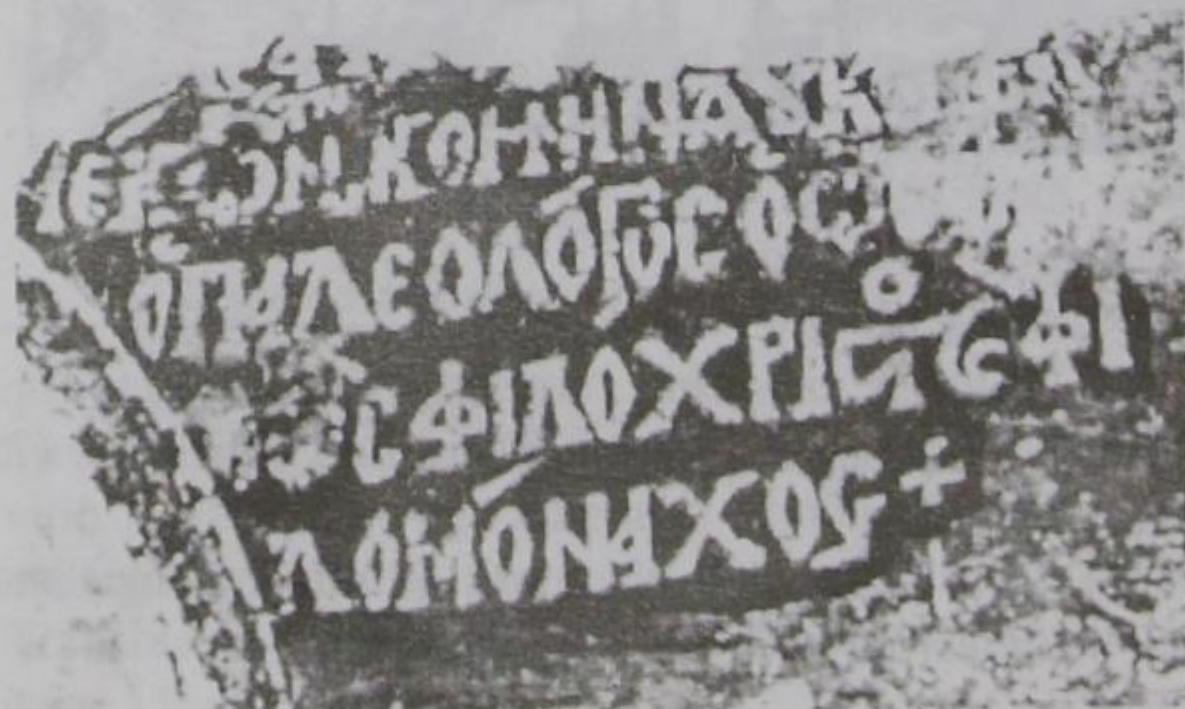
Përkthimi: Androniku besnik në Krishtin, perëndinë, mbret i bizantinëve, Komnen, Angjel Duka Paleologu.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi fasadën e eksonarteksit të kishës së Manastirit të shën Mërisë, në Apolloni, mbi kokën e Andronikut Paleolog, birit të perandorit bizantin Mihail Paleologut, të pikturuar aty me pjesëtarë të familjes së tij. Mbishkrimi korrespondon thuajse plotësisht me nënshkrimin e zakonshëm të Andronikut II Paleolog, që paraqitet, si pason, nëpër krisobulët e tij.

Mbishkrimi është botuar nga Anthim Aleksudhi [2 f.77] me pohimin se mbishkrimi bën fjalë për Andronikun II Paleolog, perandorin e Bizantit [1282-1328], dhe më vonë nga Biagio Pace [29, f.289] me pohimin se mbishkrimi flet për një Andronik të familjes së Theodor Angelit, të birit të Jan Sebastokratorit, despot i dytë i Epirit dhe i Thesalisë.

Mendimi i Aleksudhit na duket i drejtë për faktin se mbishkrimi që bën fjalë për Andronikun paraqitet mbi kokën e freskut të një bir mbreti të kurorëzuar, pranë të jatit të tij gjithashtu të kurorëzuar, gjë që korrespondon me faktin e njohur historik, që Androniku II Paleolog ka bashkësunduar për një kohë me të jatit Mihail Paleologun.

87.

.....
Νέος Κων(σταν)τίν(ος) Κομνην(ός)
Δούκ(ας) " Αγγελ(ος) / ὁ Παλεολόγος
ὁ ὡς ἀλη / θῶς φιλόχριστος κ(αί) φι
λομόναχος +.

Përkthimi:

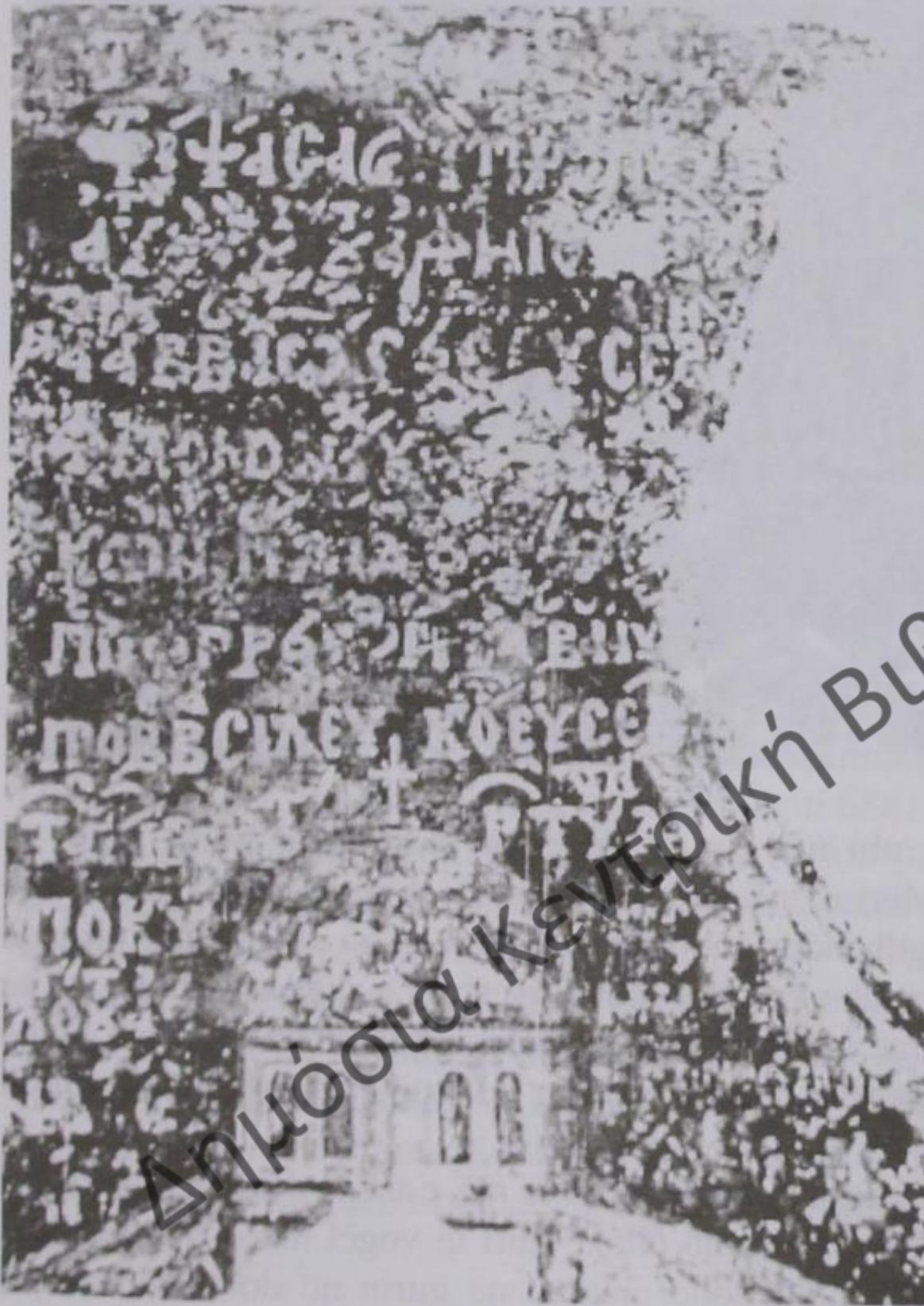
Kostandini i ri, Komnen, dukë, Angjel Paleologu, si krishtdashës dhe murgdashës i vërtetë.

Shënim: Mbishkrimi me germa të

mëdha, gjendet i pikturuar mbi kokën e portretit të Mihail Paleologut, atit të Andronikut II, mbi faqen e murit perëndimor të eksonarteksit të kishës së shën Mërisë, në Apolloni, me gërma të mëdha greke, me sigla e shkurtime.

Mbishkrimi është botuar nga A. Aleksudhi [2, f.77]. Fakti i pikturimit të familjes së perandor Mihail Paleologut dhe të birit të tij Andronikut II Paleolog, na jep të drejta të supozojmë me shumë probabilitet që ajo kishë madhështore të jetë rindërtuar prej këtyre dy perandorëve, kur sundonin së bashku at e bir, prej vitit 1272-1282.

88.

Ἐὼν εἰδολ(ων) καὶ θεαν του (τῶν πᾶ
ντα συν) /
τριψασα καὶ το παρον αυ(του) /
αυτην τουτου αφη(γουμένη)..... /
(ν) αββ(α) Ιωαννην εις ευσεβη /
..... /
Κωνσταντηνον (Νέον)..... /
περιφρουρει αβα αυτου /
προβεβασιλευ(κότων) εὐσεβ(ῶν /
τῶν) αμικτητόρ(ων) τυ(αύτης) δια
/
του κυ(ρίου) ταυτης λογιστατου
(ἡμῶν αβα Ανα(στασίου;) καὶ

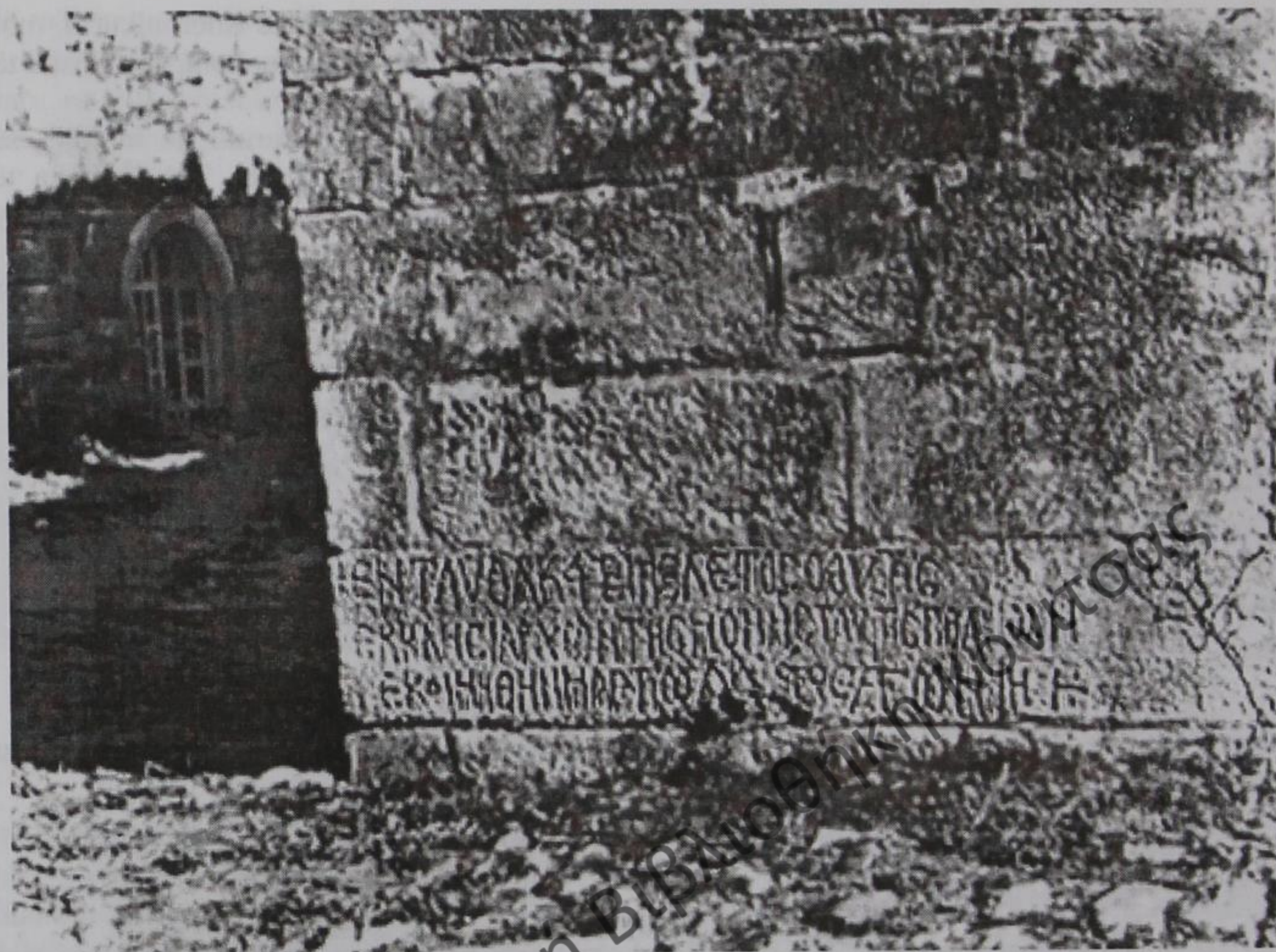
Përkthimi: Idolet dhe gjithë pamjen e tyre
.....
i dërmave dhe të tanishmen e tij
po të vetë atij e la
Ava Jani në të devotshmin
.....
Kostandinin (e ri) mbroje
..... ava i tij të devotshmit që
kanë parambretëru
Ktitorët e shenjtë të këtij anë të zotit
..... të tij të shumëditurit tonë Ava
Ana (nastasi(t) dhe

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi faqen e murit perëndimor në eksonarteks, pranë skenës së familjes së Mihail Paleologut perandorit bizantin në kishën e Manastirit të shën Mërisë, në Apolloni, shumë i dëmtuar e me shkurtime konvencionale. Transliterimi dhe përkthimi që po japim janë të diskutueshëm për arsye se mbishkrimi paraqitet mjaft i dëmtuar.

89.

+ Ενταυθα κειτε Μελετιος ο θυτης / εκκλησιαρχων της μονης ταυτης (τῆς) (Α)πολλ(λ)
ων(ίας) / εκοιμηθη (ἐ)ν μαρτιω λα̃ έτος ΣΤ Ω Ν Η (6858 = 1350) +.

Përkthimi: Këtu prehet Meletie thiti (meshtari), igumeni i këtij manastiri të Apollonisë, fjeti (më) 31 mars, viti 6858 (=1350).

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur mbi një gur të faqes së jashtme të murit jugor të eksonarteksit (hajatit) të kishës së shën Mërisë, në Apolloni. Është shkruar në tri radhë me shkronja kapitale greke. Mjeshtri që ka gdhendur mbishkrimin nuk e ka llogaritur mirë që mbishkrimi të përfshihet i gjithë në atë gur, dhe kur ai gdhendi rreshtin e dytë e të tretë, pa se ashtu siç e kishte nisur, guri nuk do t'ia nxinte mbishkrimin, prandaj ai gdhendi në gurin e majtë dy shkronjat "N" të rreshtit të dytë, dhe të rreshtit në tretë shifrën "H" me gjithë shenjën e fundit të mbishkrimit.

Nga një version tjetër që kemi botuar më parë (?) tani na duket më e arsyeshme hipoteza, që mbishkrimi në fjalë duhet të ketë qenë gdhendur në një pllakë guri të vogël të konsumuar mbi varr, dhe, për ta përjetësuar atë, e kanë gdhendur edhe njëherë në gurin që do të murosej në eksonarteks. Për këtë na shtyn të mendojmë dhe fakti, që mbishkrimi është shkruar në një gur shumë të madh dhe në drejtim gjatësor të tij, i cili, ashtu, nuk kishte se si të vendosej mbi varr.

Fjala "εκοιμηθη" është term ungjillor dhe do të thotë "ka vdekur". Mbishkrimi dokumenton ndërtimin e eksonarteksit disa vjet mbas vitit 1350.

Mbishkrimi është botuar nga: a) A.Aleksudhi [2, f.79] i transkriptuar; b) B.Pace [29, f.289], dhe c) Th.Popas [36, f.239-240] nga ky i fundit i fotografuar.

90.

+ Επ/ληρω/θη ω/ πανσε/πτος / και θη/ος αι/ρας της / Υπερα/γίας
 Θε/οτοκου / της ασα/λευτου / δη εξο/δου και κο/που του πανη/εροτατου / επισκο/που
 Κα/ληστου / Γλαβεν/ητζης / και Βελ/(λ)αγραδον / εν μηνι / μαρτηο / ΚΒ. / ετος ΣΤ.
 Ω. / Π. Α. (6881 = 1373). / + Ζωης / ο κρατων φευ πος / θνησκης / απνους / νεκης / Επ

η / της αυ/θεντη/ας του / ηψηλο/τατων αυ/θεντων / Σερβη/ας και Ρο/μανηας / και πα
σης Αλβανου / και αυτα/δελφου / Γεωργηου / και Μπαλ/σα./
+ Χειρ Γε/ωργηου / του Αρηα/νητη και Χρη/σοκλαβαρη.

Përkthimi: U plotësua (u qendis) ky aeras (epitaf) i gjithnderuar dhe i hyjshëm i së mbishenjtës Hyjlindëses së patundur, me shpenzimin dhe mundimin e peshkopit të gjithhirshëm Kalistit të Glavenicës dhe Beratit, në muajin mars 22 viti 6881 (=1373).

Ti që zotëron jetën, ah! Si [je] i vdekur pa frymë. Në kohën e zotërimit të zotërive të shumëlartë të Serbisë, Rumanisë dhe gjithë Albanit dhe vëllezërve Gjergjit dhe Ballshës. Dora e Gjergj Arianitit dhe arqendit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i qendisur me ar e argjend në dy shtylla, pranë kokës dhe këmbëve të Jezo Krihut të paraqitur të vdekur në epitafin e qëndisur të kishës së Glavenicës (Ballshit) e që sot ruhet në Muzeun Historik Kombëtar. Mbishkrimi në përgjithësi ruhet në gjendje relativisht shumë të mirë, vetëm se është dëmtuar pak në disa gërma.

Mbishkrimi është botuar nga: A.Papadopulos - Kerameus [32, f.174], dhe Th.Popa [34, f.197-201].

91.

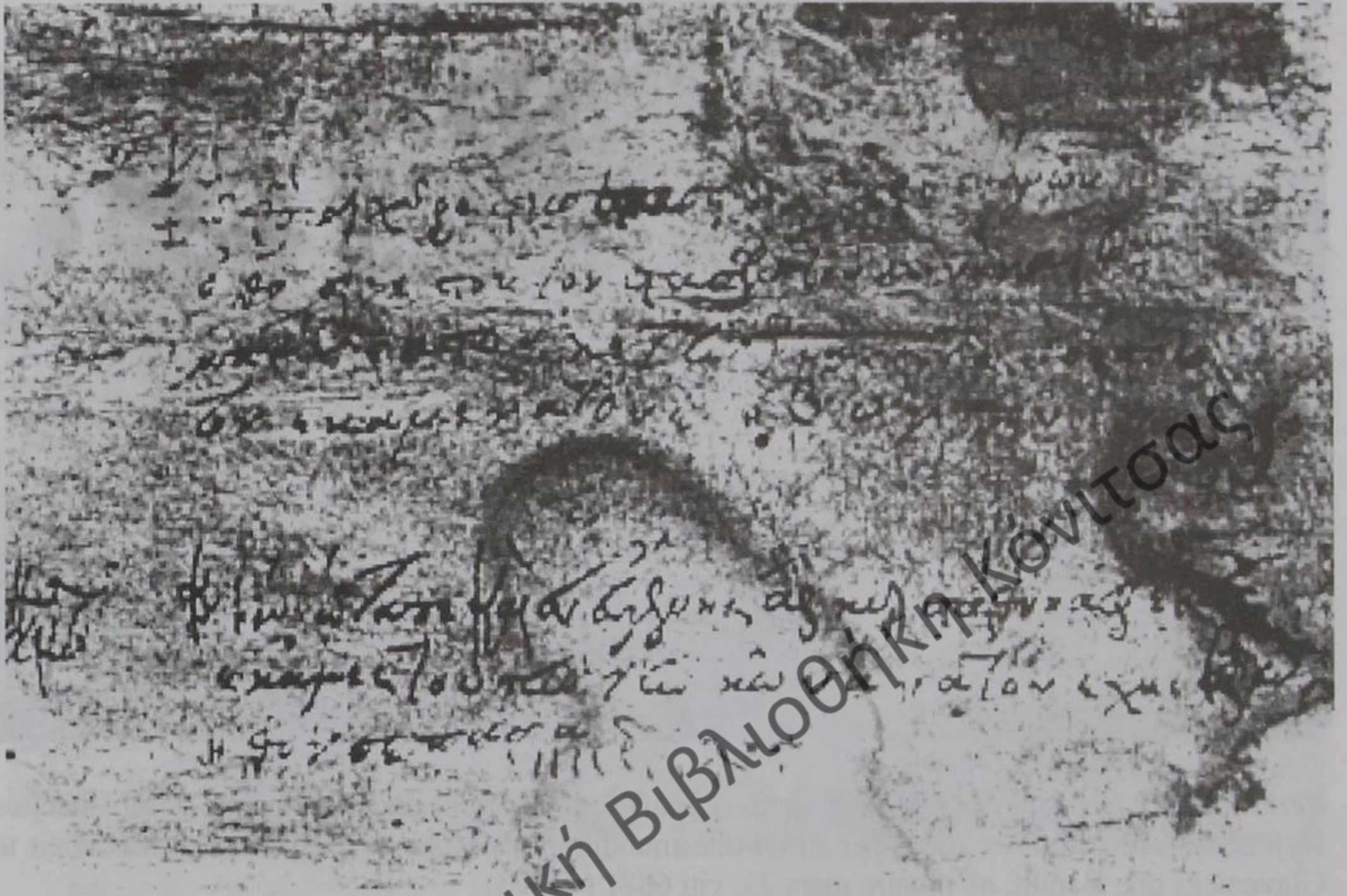
Νικόλαος Ὀνουφρίου /
α – Κυ(ριε) ω θ(εός) σιχωρε..... /
ο Θ(εός) σιγχορε(σον) τον τον νονη (;) καὶ τον /
μπατερα του καὶ τήν μανα σου /
τον εκαμε να τον εχη βοηθον.
β–Τιμηώτατε καὶ εὐγενης ἀρχον κυρ(ιε) Στάθη ἢ ἀφεντια σου /
ἔκαμες ετούτη τήν (εἰ)κῶνα να τον εχης βω / ηθόν σε πάσα δο(υ)λ(ε)ιά.

Përkthimi: Nikolla i Onufrit

a) Zot, perëndi ndjeje

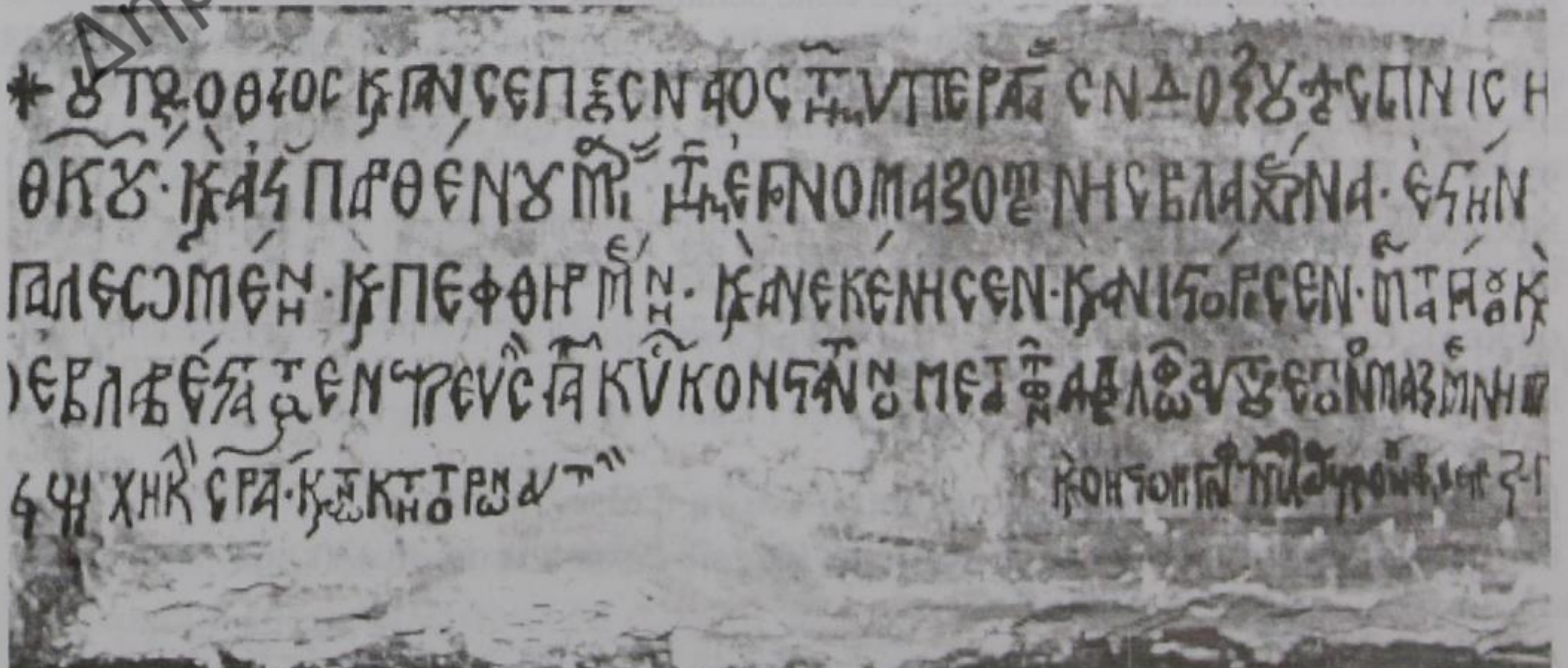
O perëndi ndjerë Nonin (?) dhe atin e nënën që e bëri për ta pasur si ndihmë.

b) Shumë i nderuar dhe fisnik arkond, zoti Stathi, zotëria jote e bëri këtë ikonë që ta keshë si ndihmë në çdo punë.

Shënim: Mbishkrimet janë të dorës së piktor Nikollës, birit të Onufrit dhe gjenden mbrapa një ikone të shën Mërisë, gjetur në kishën e shën Kostandinit dhe Elenës, në Kala të Beratit. Pjesa e parë e mbishkrimit nuk deshifrohet e gjithë, sepse pjesërisht paraqitet e dëmtuar. Pjesa e dytë (b) është botuar nga Th.Popa [37, f.56].

92.

+ Οὗτος ὁ θεῖος καὶ) πάνσεπτος ναὸς τῆς Ὑπεραγίας Ενδόξου Δεσπ(ο)ίνης ἡμ(ῶν) / Θ(εοτό)κου καὶ) ἀείπαρθένου Μαρίας τῆς ἐπονομαζομένης Βλαχέρνα ἐστήν πε / π

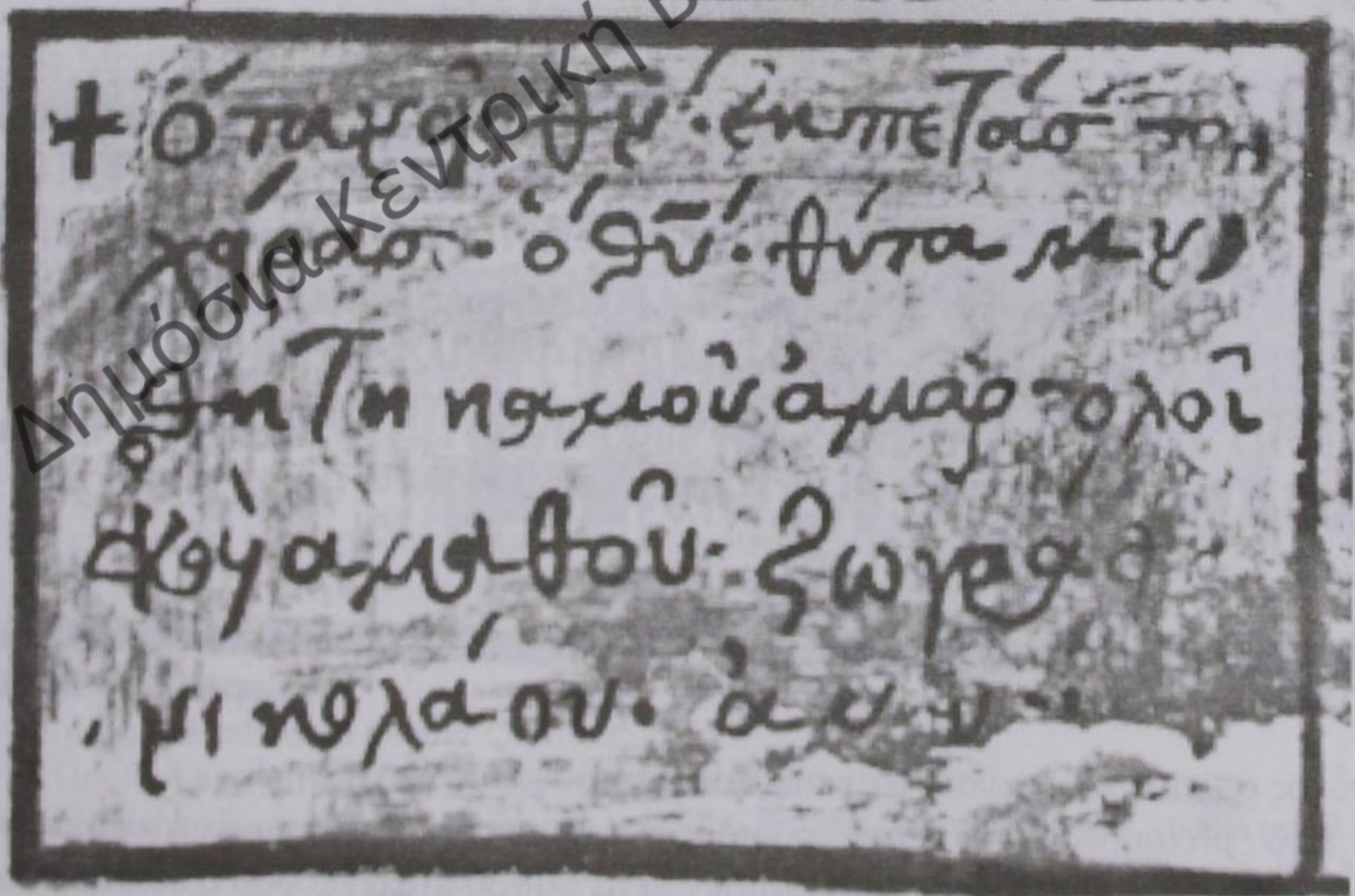
αλεωμένη καὶ πεφθαρμένη καὶ ἀνεκένησεν καὶ ἀνηστόρισεν μετα πόθου καὶ ἐξώδου / ὁ ἐβλαβέστατος ἐν ἱερεῦσιν παπὰ κύρ Κωνσταντ(ί)νος μετα τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ ἐπονομαζ(ο)μένη Προτωσήγγελη / δειὰ ψιχηκὴν σ(ωτη)ρ(ί)α(ν) καὶ τῶν κτητόρων αὐτῆς καὶ οἱ θεωροῦνταις εὐχεστε διὰ τῶν Κ(ύ)ρ(ιο)ν καὶ ο ηστωρι(ο)γράφος Νικολα(ος) υος Ονουφρίου ἔτος Ζ. Π. ΣΤ. (7086 = 1578).

Përkthimi: Ky tempull hyjnor dhe i gjithnderuar i së mbishenjtës së lavdëruar zonjës sonë Hyjëlindëses dhe gjithmonë virgjereshës Mari të mbiquajtur Vlaherna, është vjetëruar dhe prishur dhe e ka përtëri dhe pikturuar me dëshirë dhe shpenzime i shumëdevotshmi ndër priftërinj at kir Kostandini me të vëllezërit e tij të mbiquajtur protosingjelë, për shpëtimin e shpirtit dhe të ktitorëve të tij, dhe [ju] që vështroni lutuni për zotërit; dhe piktori [është] Nikolla, biri i Onufrit, viti 7086 (=1578).

Shënim: Mbishkrimi është i dorës së piktor Nikollës së Onufrit dhe gjendet i pikturuar mbi portën perëndimore, brenda kishës së shën Mërisë Vlaherna, në Kala të Beratit, me gërma të mëdha greke, me sigla e shkurtime konvencionale.

Emri Vlaherna është shumë i vjetër; përdoret qysh nga shekulli II i erës sonë prej Dionis Bizantit e më vonë në shekullin VI përmendet nga historiani Prokopi. Emri i Vlahernës është emri i një sektori të Konstandinopojës në epokën bizantine ku gjendet edhe kisha e shën Mërisë në Vlahernë.

93.

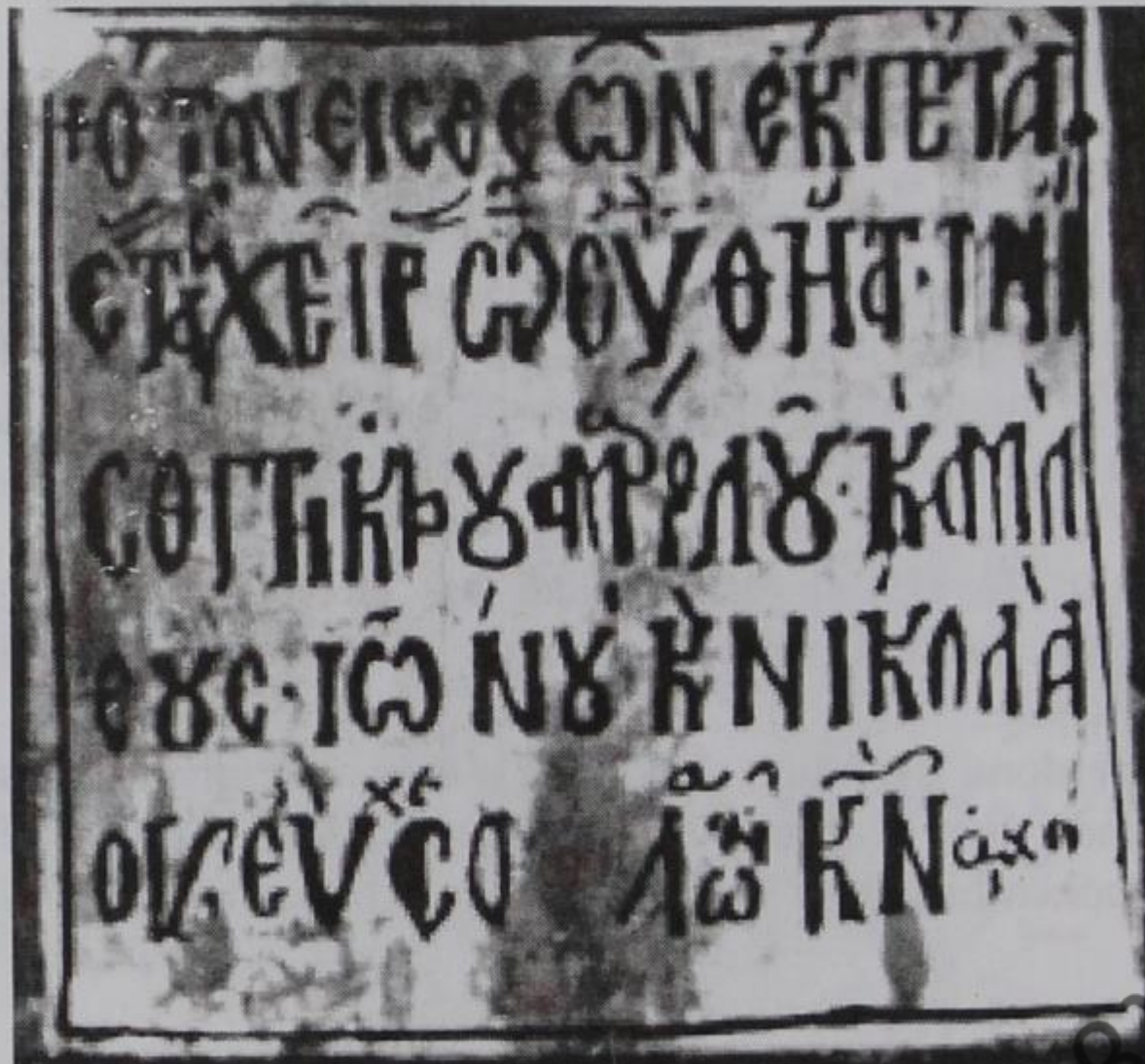

+ Ὄταν εἰς Θε(οῦ)ν ἐκπετάσ(η)ς τὰς / χεῖρας ὁ θε(ο)ῦ θύτα μνή / σθητη κάμου (τοῦ) ἀμαρτολοῦ / καὶ αμαθοῦ(ς) ζωγράφου / Νικολάου, ἀμήν.

Përkthimi: Kur të ngrësh duart nga perëndia, o meshtari perëndisë, më kujto dhe mua mëkatarin e të paditurin piktor, Nikollën. Amin.

Shënim: Mbishkrimi është i dorës së piktor Nikollës së Onufrit dhe gjendet i shkruar mbi faqen e murit verior, pranë nikës së prothesit, në kungë të kishës së shën Mërisë Vlaherna, në Kala të Beratit, me gërma të vogla e të zeza.

94.

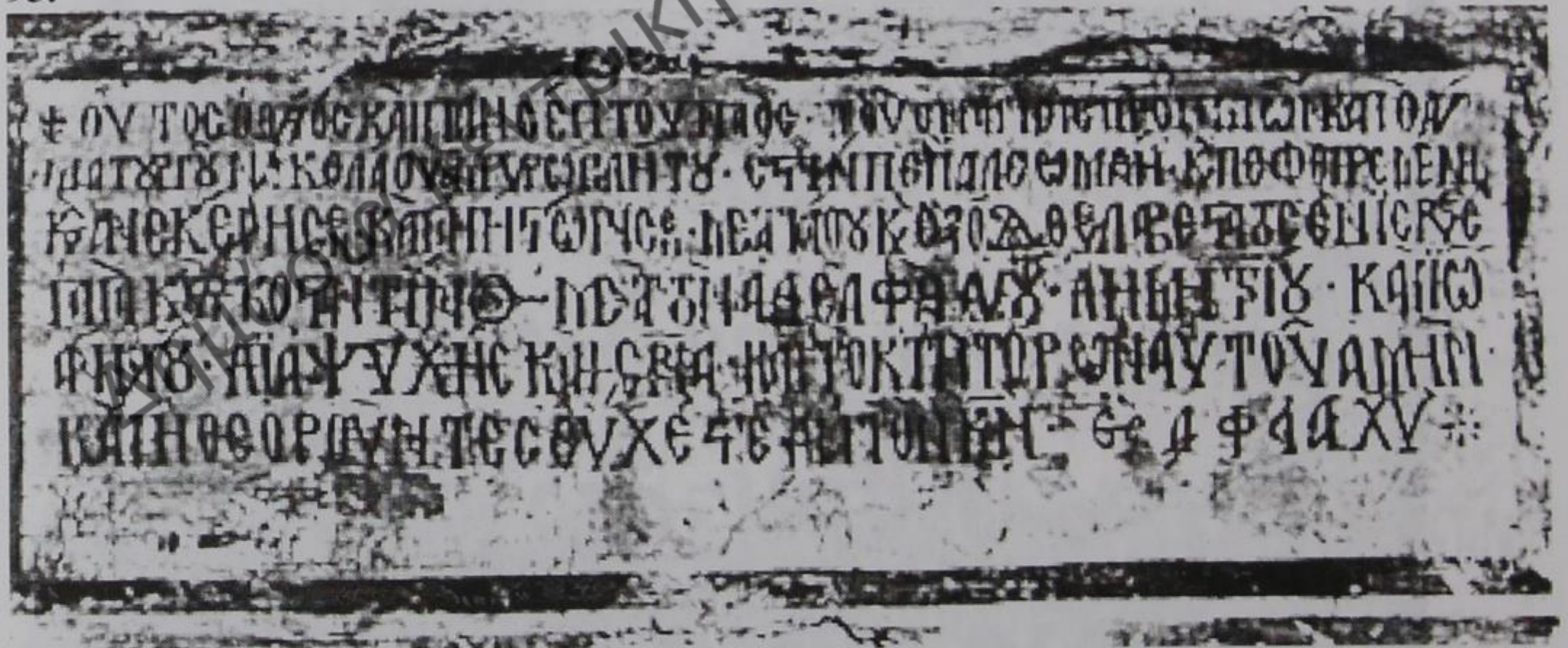

+ "Οταν είς Θεῶν ἔκπετά / σης τὰς χ
εἶρας ὡ Θεοῦ θῆτα μνή / σθιτη
κάμου (τοῦ) ἁμαρτολοῦ καὶ ἀμά /
θους Ἰωάν(ν)ου καὶ Νικολά / ου.
Εὐχεσθε (δ)ιὰ τῶν Κ(ύριο)ν ἀμίν.

Përkthimi: Kur të ngresh duart [para] perëndisë, o meshtar i perëndisë, më përmend edhe mua mëkatarin dhe të paditurin Janin dhe Nikollën. Lutuni për zotëritë. Amin.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi suva në nikën e prothesit, në kungë të kishës së shën Kollit, në Kurjan të Fierit, me gërma të mëdha greke, me shkurtime e sigla. Mbishkrimi është botuar nga Th.Popa [37, f.226].

95.

+ Οὗτος ὁ θεῖος καὶ πανσέπτος ναὸς τοῦ ἐν ἀγίοις πατρ(ό)ς ἡμῶν
καὶ θαύματουργοῦ Νικολάου τοῦ μυρωβλήτου ἐστὴν πεπαλεωμένη καὶ πεφθηρεμ
ένη / καὶ ἀνεκένησεν καὶ ἀνηστώρισεν μετὰ πόθου καὶ ἐξόδου ὁ εὐλαβέστατος ἐ
ν ἱερευσ(ι) / παπὰ κύρ Κοσταντίνος μετὰ τὸν
ἀδελφὸν αὐτοῦ Δημητρίου καὶ Ιω / άννου διὰ ψυχῆς καὶ σ(ωτη)ρία(ς)
καὶ τό(ν) κτητόρων αὐτοῦ Ἀμήν. / καὶ ἡ θεοροῦντες εὐχεστέ διὰ τὸν
Κ(ύριο)ν ἐτ(ου)ς α φ υ α Χ(ριστο)ῦ (= 1591).

Përkthimi: Ky tempulli hyjnor dhe i gjithnderuar i atit tonë, ndër shenjtorë dhe çudibërës, shën Kollë Mirobletit, është vjetëruar, prishur. E përtëriu ãne e pikturoi me dëshirë e shpenzime i shumëdevotshmi ndër priftërinj, zoti at Kostandini me të vëllezërit e tij Dhimitër dhe Jan për shpëtimin e shpirtit të ktitorëve të tij, amin. dhe [ju] që vështroni lutuni për zotërinë, viti i Krishtit 1591.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën veriore të kishës së shën Kollit (pranë kishës Vlaherna), në Kala të Beratit, me gërma të mëdha e të zeza greke. Kisha ka madhësi: 8.60x5.50 m.

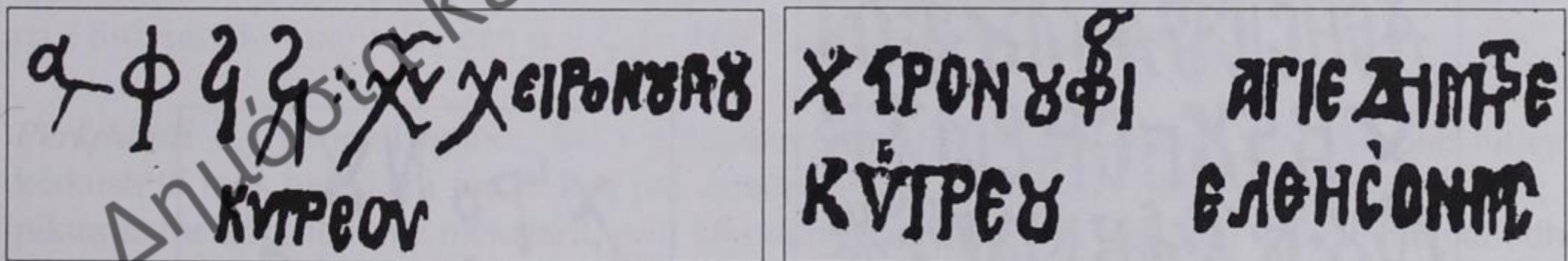
96.

Νικολαε πανενδοξε Χ(ριστο)υ θεραπων τους τερπνον.... την σιν /
οικονα ... και ... τους εν βηω και τερπνην ανταμηψην /
αυτης παρ(ασ)χου και προστατην φανιθει εν τι μελουσι κρισι εγραπτε /
επι ετους α φ υ δ Χ(ριστο)υ εν μην(ι) νοεμβριου.... (1594) /
Προσδεξε αγιε δεη(ση)ν τους δουλους του Θ(εο)υ Κουμνηνου συν το /
αδελφω Ανδρεα και Νικολαου και της ληπης σιγκενης και για να /
γινοςκετε σιχορησατε αυτους. Χειρ Ονουφριου Κυπρεου.

Përkthimi: Nikollë i gjithlavdëruar, shërbëtor i Krishtit ... ata që i përulen ikonës tënde me kënaqësi ... dhe ... falu shpërblim të këndshëm përsa jetojnë, dhe tregohu mbrojtës në gjygin e ardhshëm. U pikturua në vitin 1594 të Krishtit, në muajin nëntor ... Prano o shenjt lutjet e shërbëtorëve të perëndisë, Komninit bashkë me vëllezërit e tij Andrean dhe Nikollën dhe kushërinjtë e tjerë, dhe që të këndohet i ndjeni ata. Dora e Onufër Qipriotit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar në ikonën e madhe të shën Kollit, në kishën e shën Kollit, pranë Vlahernës, në Kala të Beratit. Eshtë botuar nga Th.Popa [36].

97.

α

β

α) α φ υ στ (1596) – (απο) Χ(ριστο)ϋ Χειρ Ονουφρηου / Κυπρεου.

β) Χειρ Ονουφριου / Κυπρεου. / Αγιε Δημητρ(ι)ε ελεησον ημας.

Përkthimi:

a) 1596 (prej) Krishtit, dora Onufër Qipriotit

b) Dora Onufër Qipriotit. O shën Mitër, mëshirona ne!

Shënim: Mbishkrimi a) gjendet në ikonën e madhe të shën Gjon Theologut, marrë nga kisha e shën Gjergjit, në Kala të Beratit, kurse tjetri b) pa datë, gjendet në ikonën e madhe të shën Mitrit, marrë nga Kisha e shën Mitrit, po në Kala të Beratit, Ikonat gjenden në fondin e Muzeumit të Artit Mesjetar, Korçë.

98.

Αλλον ουρανὸν ορῶ καίκοσμημένον τ(ην) σεπτην οικοναν σου / Προδρομε μακαρ η
νπερ καθηστορισεν απλετο πόθω Ανδρέας ταχα και / ιερε(υ)ς και κτητορ. Χειρ δε υ

παρχι Ονουφρηου Κυπρεου ετι / απο του Χ(ριστο)υ α φ γ θ (= 1599) εν μηνι σεπτε(μ) βριου.

ΑΛΛΟΝΥΡΑΝΟΝΟΡΩΚΑΙΚΟΣΜΗΜΕΝΟΝ
 ΤΗΝΣΕΠΤΩΙΚΟΝΑΝΣΥΓΡΟΑΡΟΜΕ
 ΜΑΚΑΡΗΠΕΡΚΑΘΗΓΟΡΙΣΕΝΑΠΛΕ
 ΤΟΠΟΘΩΑΝΑΡΕΑΣΤΑΧΑΚΙΕΡΕΣ
 ΚΑΙΚΤΗΤΟΡΧΕΙΡΑΕΥΠΑΡΧΙΟΝ
 ΟΦΡΗΟΚΥΠΡΕΟΕΤΙ ΑΠΟΤΟΥΧΩ
 ΑΦΓΘ·ΕΝΤΗΝΙΣΕΠΕΒΡΟ

Klisheja e transliterimit

Përkthimi: Një qiell tjetër shoh të stolisur, ikonën tënde të ndërruar pararendës i lumtur, të cilën e pikturoi me dëshirë të plotë Andrea, prift gjithashtu dhe kutur. Dora është e Onufër Qipriotit, viti prej Krishtit 1599, në muajin shtator.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi një ikonë të shën Gjon Pagëzorit, të kishës së shën Konstandinit dhe Elenës, në Kala të Beratit që sot gjendet në fondet e Muzeumit të Artit Mesjetar, Korçë.

99.

ΑΘΗΣΙΣ ΤΟΥ ΔΟΥΛΟΥ ΤΟΥ Θ(ΕΟ)Υ / ΧΡΗΣΤΟΥ ΙΕΡΕΟΣ ΜΕΤΑ ΤΗΣ / ΣΥ(Μ)ΒΙΟΥ Κ(ΑΙ) ΤΟ(Ν) Τ
 ΕΚΝΟΝ ΑΥΤΟΥ. / ΕΤΗ ΑΠΟ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ Α Χ Δ (= 1604) / ΧΕΙΡ ΟΝΟΥΦΡΙΟΥ ΚΥΠΡΕΟΥ.

α

Klisheja e transliterimit

ΧΡΟΝΟ
 ΦΡΙΣΚΥ

β

α) Δεησις του δουλου του Θ(εο)υ / Χρηστου ιερεος μετα της / συ(μ)βιου κ(αι) το(ν) τ εκνον αυτου. / Ετη απο του Χριστου α χ δ (= 1604) / Χειρ Ονουφριου Κυπρεου.

β) Χειρ Ονουφριου Κυ(πρεου).

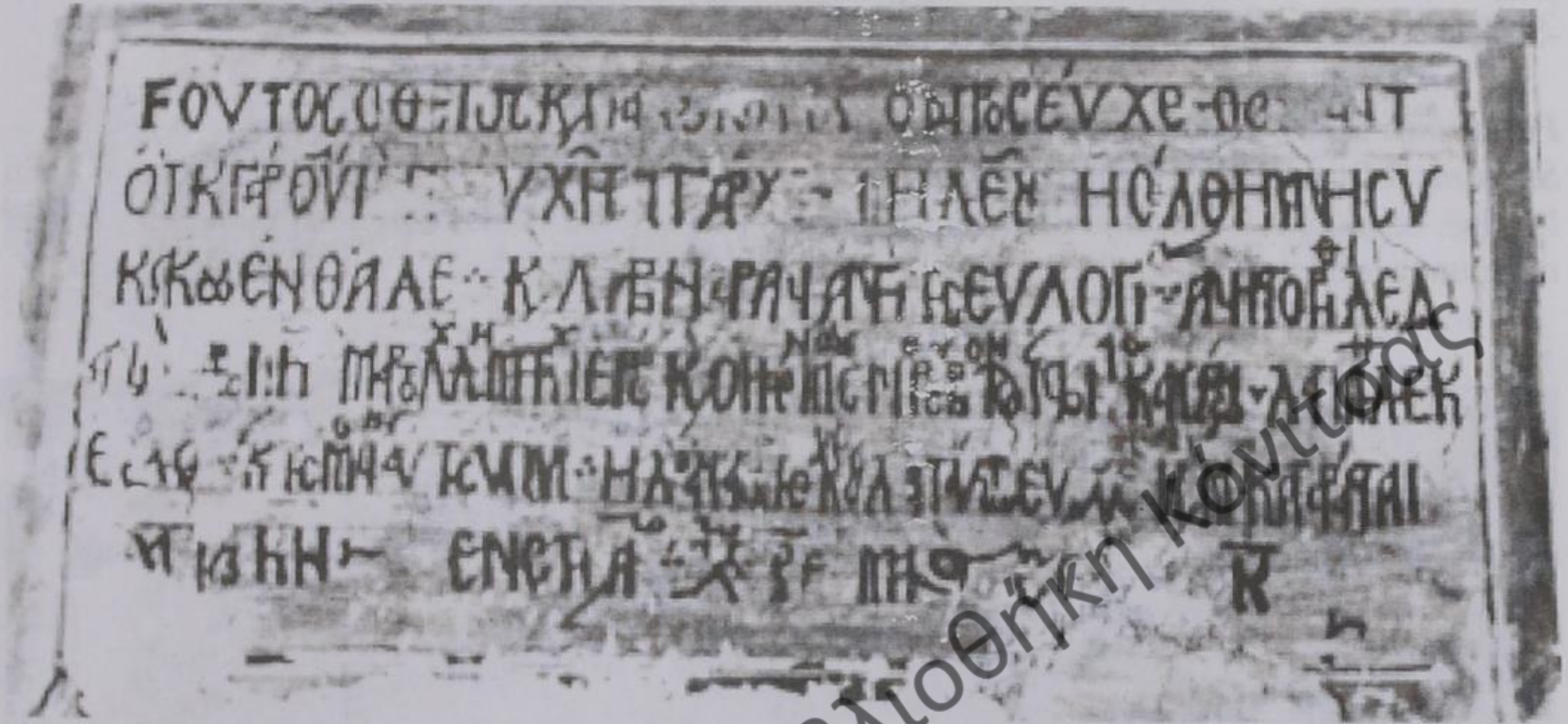
Përkthimi:

a) Lutje e shërbëtorit të perëndisë, prift Kristos me të shoqen dhe të bijt e tij. Viti prej Krishtit 1604. Dora e Onufër Qipriotit.

b) Dora e Onufër Qipriotit.

Shënim: Mbishkrimi me gërmën a) gjendet në ikonën e madhe të Krishtit, të kishës së shën Kostandinit dhe Elenës në Kala të Beratit e që sot ruhet në Muzeun e Artit Kombëtar në Korçë, ai me gërmën b) gjendet në ikonën "Deisis" të kishës së shën Kollit në Paftal të Beratit. Fjala e fundit në mbishkrimin a) pjesërisht është prishur.

100.

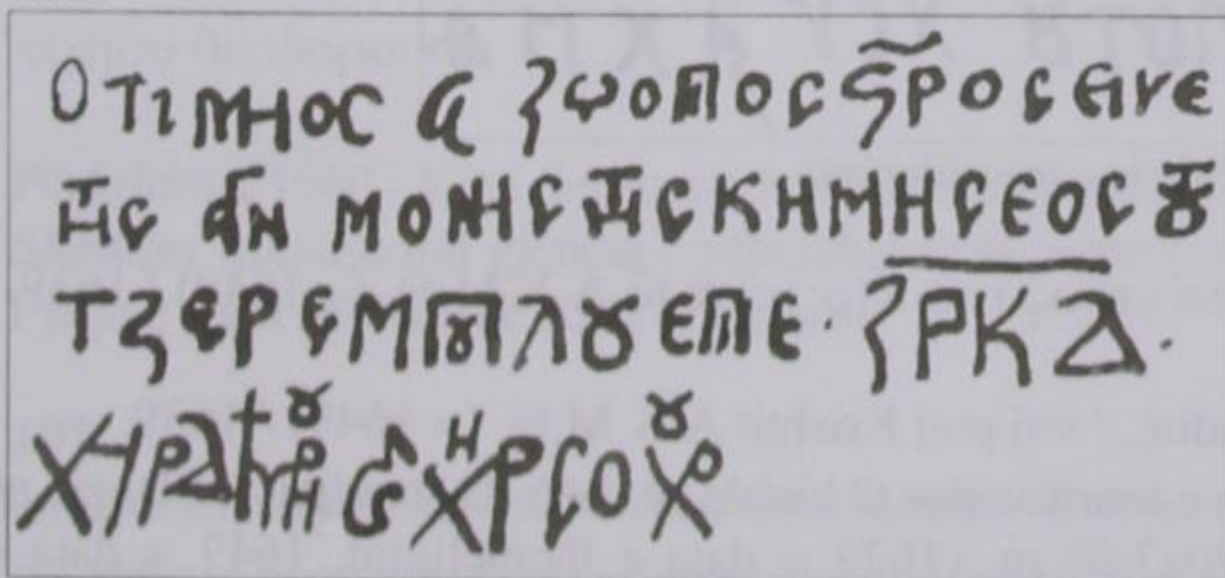

+ Οὗτος ο θειος καὶ πάνσεπτος ναος (εἰς) ὃν προσεύχεσθαι πάντων / οἶκος γάρ Θεοῦ καὶ προσευχῆς) ὑπάρχει, μήδεις ἠέλθη μνησυ / κακῶν ἐνθάδε κ(αὶ) λάβη αραὐ ἀντή της ευλογίας, ἀνηστορηθῆ δε δι / α σηνδρομῆς ἁμαρτολοῦ Δημητριου ἱερέος κ(αὶ) οἰκονόμου ενορέβοντος ἐν τῷ ναῶ κακείνων Δαπανη. δὲ κ(αὶ) ἔξοδος εκ της Μονης αυτῆς υπαρχ(ει), ἢ δὲ ἀναγνωντες τήν κόδηκα ταύτην εὔχεσθαι καὶ μή καταράσται / διὰ των Κύριων ἐν ἔτη α χ ζ (= 1607) μηνὸς σεπτε(μ)βριου Κ.

Përkthimi: Ky tempull hyjnor dhe i gjithnderuar ku faleni është shtëpi perëndie dhe lutjeje, kërkush të mos hyjë këtu me të keq [në zemër] dhe të marrë mallkimin në vend të bekimit; u pikturua me kontributin e mëkatarit, prift Dhimitrit dhe ekonomit, famulltar në këtë tempull, dhe me shpenzimet e këtij manastiri. Ju duke e lexuar këtë kondeks lutuni dhe mos mallkoni zotëritë. Në vitin 1607, muaj shtator 20.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i shkruar mbi portën jugore të kishës së shën Mitrit, në Kala të Beratit, me gërma të mëdha greke e me shkurtime konvencionale. Mbishkrimi është i dëmtuar.

101.

Ο τιμος κ(αὶ) ζωοπ (ο) ιος στ(αυ) ρος εινε / της αγη(α)ς Μονηστης Κημησεος του τζερεμπουλου επι ετ(ους) Ζ Ρ Κ Δ (7124 = 1616). / Χειρ Δημητριου κ(αὶ) χρησοχρου

Klisheja e transliterimit

Përkthimi: [Ky] kryq i nderuar dhe jetëbërës është i manastirit të shenjtë të fjetjes [së shën Mërisë] të Çerembulit, në vitin 7124 (=1616). Dora e Dhimitër argjendarit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi një kryq të vjetër të kishës së shën Spiridhonit, në lagjen Goricë të Beratit.

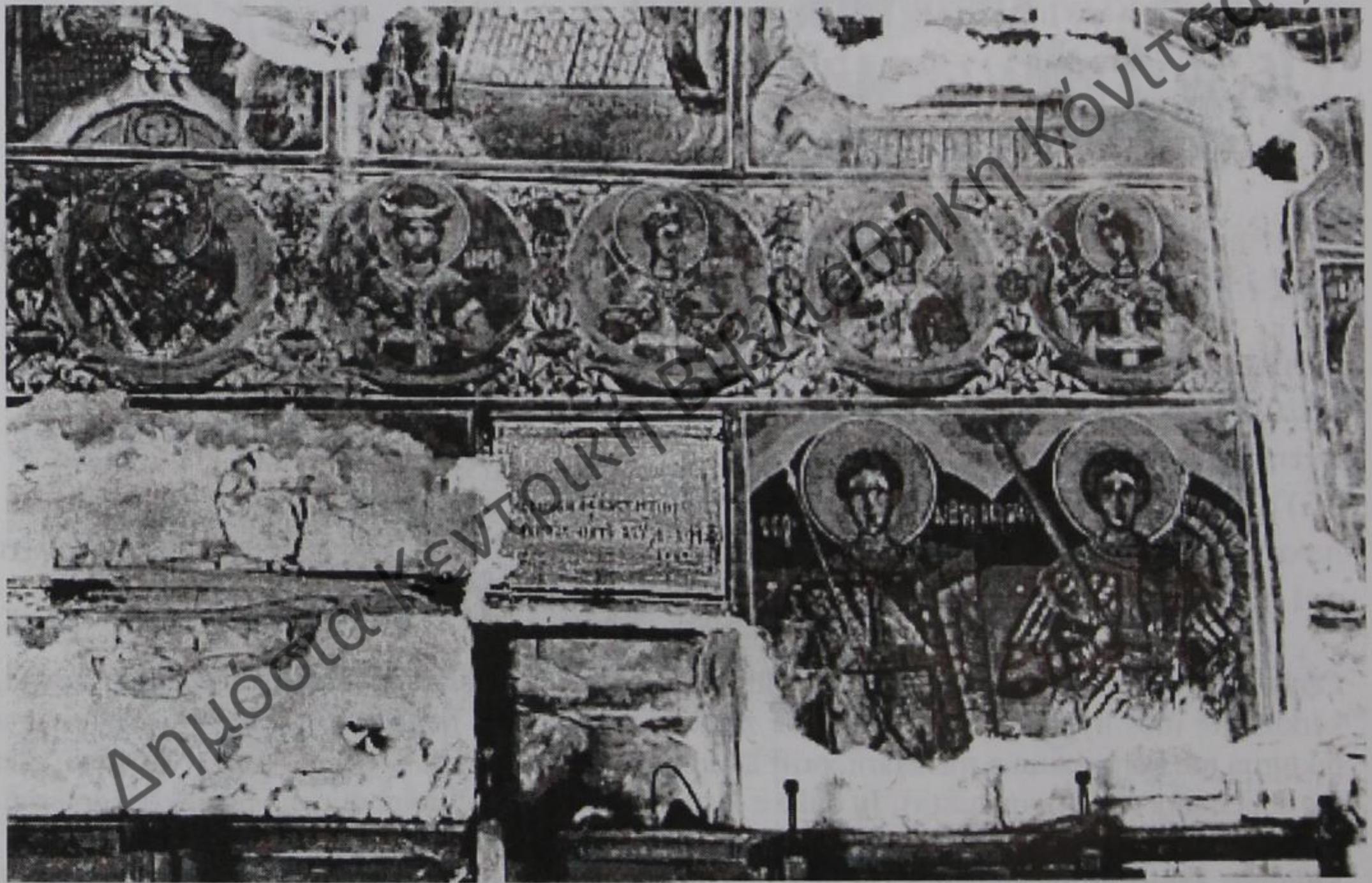
102.

-SORO AVRELLIA PANTIS ANO 1622.

Përkthimi: Soro Aurelia Pantis, viti 1622.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i shkruar brenda bazamentit të potirit të kishës Fjetja e shën Mërisë, në Golem të Lushnjes. Pjesa e poshtme e potirit, doreza me bazamentin janë prej bronxi dhe punuar në fabrikë. Kupa është prej argjendi dhe punuar me dorë.

103.

ἹΣΤΟΡΙΘΗ Ο̅Α̅ ΚΟΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
ΑΠ' ΕΤΟΥΣ ΑΠΟΥ Χ̅Ρ̅Υ̅ Α̅ Χ̅ Μ̅ Θ̅

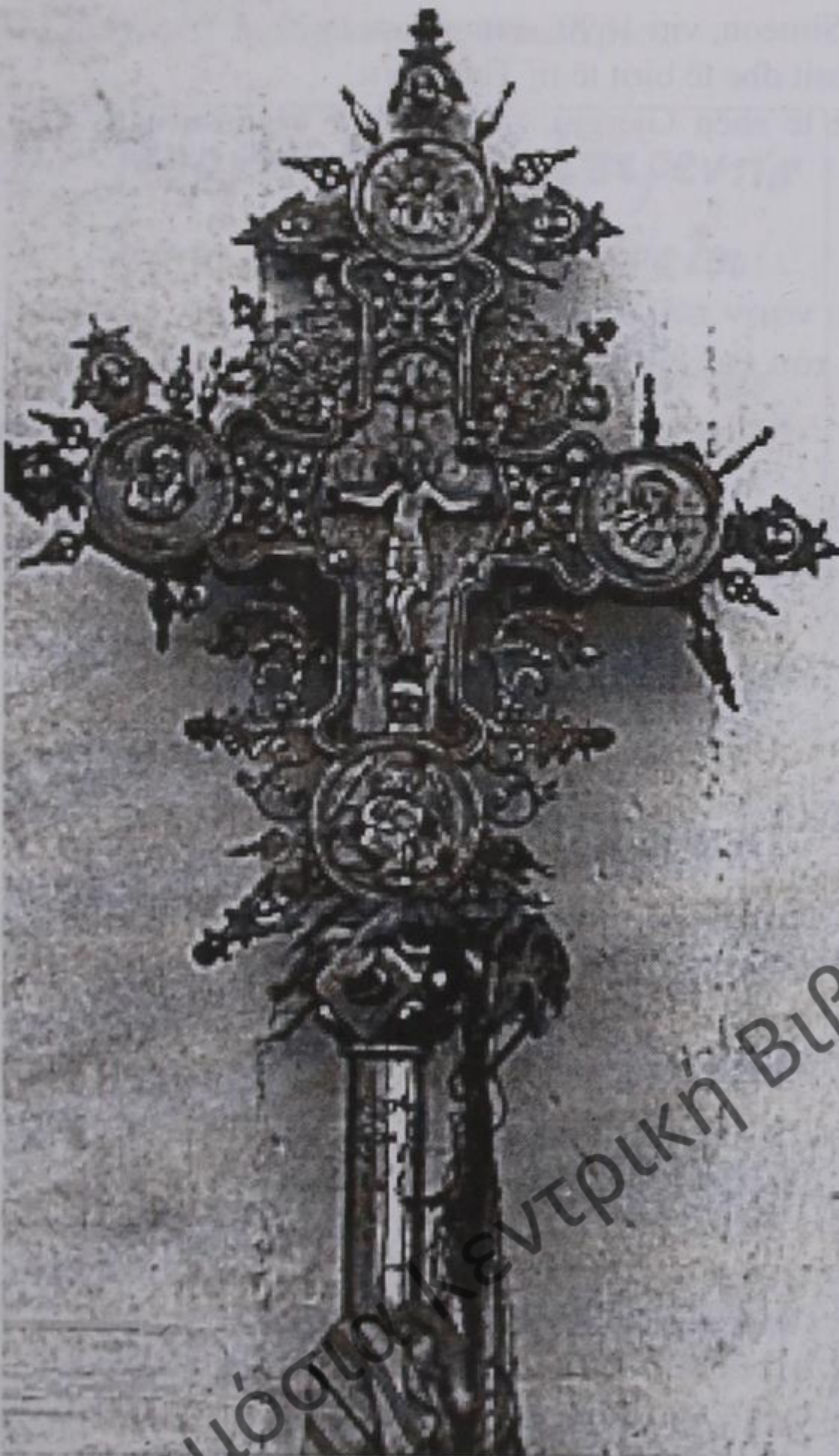
.. Klisheja e transliterimit

Ειστοριθη ο αγιος Κοσταντηνος / απ' ετους του Χ(ρι)σ(το)υ Α Χ Μ Θ (= 1649) / 1639.

Përkthimi: Eshtë pikturuar shën Kostandini, / viti prej Krishtit Α Χ Μ Θ (= 1649) / 1639.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi faqen e murit verior të kishës së shën Kostandinit e Elenës, në Kala të Beratit. Kisha ka madhësi 8.70x7.80 m. (1639 = data e themellimit, 1649 = data e pikturimit).

104.

+ τ̄ το το φ̄ο το αφηροσεν οκη
 ΠΕΤΚΟΣ ΗΣ ΗΝΟΡΙΑΝ ΤΗ ΑΓΙΑΣ
 ΤΡΗΑΔΟΣ ΕΤΗ ΑΠ ΧΟΥ
 1660

Klisheja e transliterimit

+ Το αυτο το σ(α)ρο το αφηροσεν ο
 κηρ / Πετκος ησ ηνοριαν της αγιας /
 Τρηαδος ετη απ(ο) Χ(ριστ)ου / 1660.

Përkthimi: Këtë kryq ia ka dhuruar zoti
 Petko në famullinë e kësaj kishë të shën
 Triadhës, viti prej Krishtit 1660.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur
 mbi dorezën e një kryqi argjendi të
 eksaptergave, në kishën Fjetja e shën
 Mërisë, në Kala të Beratit.

105.

Ουτος ο σ(α)ρος ε(ι)νε του Νηκολα
 Μηχοι. /

Ουτος ο τημος και ζ(ω)ομπ(ο)ιος σ(α)
 ρος εινε της αγιας μονης /
 της Κημησεος (τῆς Θεοτόκου) της Επι
 σκοπης και δη(α) σηδ(ρομης)... /
 της.....

Përkthimi: Ky kryq është i Nikollë Mihës.
 Ky kryq i nderuar dhe jetëbërës është i

Manastiri të Fjetjes [së shën Mërisë] të Peshkopatës.... dhe me kontributin.....

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur mbi një dorezë argjendi të një kryqi ekraptergash, të kishës Fjetja e shën Mërisë, në kala të Beratit. Doreza e ekraptergës është dëmtuar pjesërisht me gjithë një pjesë të mbishkrimit. Është punë e shek. XVII.

106.

1660 + Το παρον θημηατο το αφηροσεν ο Πετρος (εις) την αγηαν / εκ(κ)λησηαν του
 αγηου θεοδορου.

Përkthimi: 1660 - Këtë thimiaton e ka dhuruar Petri në kishën e shenjtë të shën Todhrit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur rreth bazamentit të një thimiatoni, që gjendet në kishën Fjetja e shën Mërisë, në Kala të Beratit.

107.

α) Δια σηνδρομη̄ς τοῡ άγιου ήγουμένου Κυ(ρίου) Σημέων / ἔτη α χ γ ασθενιτ.

β) Δεησις δ(ουλου) του Θ(εο)υ Γεωργιου Δοτζοση και τεκνον αυτων / θοδω(ρη).

Përkthimi:

a) Me kontributin e igumenit të shenjtë, zotit Simeon, viti 1690, sëmurë (sic).

b) Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Gjergj Dhosit dhe të birit të tij Theodorit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi një ikonë të shën Gjergjit, në kishën e Manastirit të shën Mërisë së Ardenicës.

108.

Τουτο το σταβρο η(ναι) αφιερομενι στο ναον του αγιου Νικολαου / του θαυματουργου χορα Κατζιστη + Δειση τον δουλων του Θεου / Γρηγορηου ηερομοναχου Καληα Γηανκο 1717.

Përkthimi: Ky kryq është dhuruar në tempullin e shën Kollit, çudibërës fshati Kaçisht. Lutje e shërbëtorit të perëndisë, jeromonak Grigorit Kalia Janko, 1717.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gravuar mbi një kryq të vogël argjendi, në kishën e shën Spiridhonit, në Lagjen Goricë të Beratit.

109.

Το ιερον του τε φαγελι ομειργασθη
επι ανδρου και ιωαννου των του /
παπειων - και επι Νικολαου Ανα /
στασιου τε και Κωνσταντινου / των του
Ιωαννου τεκνων δια συγομοης /
αυτων - και αφιεροθη εν τω
πανσεπτω ναω της Θεοτοκου / Κοιμη
σεως 1729 Μαρτιου 30 / - δια χειρος του Μο
σχοπολι / ηθεν Φιλιππιδου Αθανασιου +

Klishirja e transliterimit

Το ιερον τουτ(ο) ευαγγελιον / επειργασθη ε
πι Ανδρεου και Ιωαννου των του / παπαειω
ν - και επι Νικολαου Ανα / στασιου τε και
Κωνσταντινου / των του Ιωαννου τεκνων
δια συγομοης / αυτων - και αφιεροθη εν τ
ω πανσεπτω ναω της Θεοτοκου / Κοιμη
σεως 1729 Μαρτιου 30 / - δια χειρος του Μο
σχοπολι / ηθεν Φιλιππιδου Αθανασιου +

Përkthimi: Ky ungjill hyjnor u punua në kohën e Andreut dhe të Janit, bijve të priftit dhe në kohën e Nikollë Anastasit dhe të Kostandinit, bijve të Janit, me kontributin e tyre. Dhe u dhurua në tempullin e gjithnderuar të Fjetjes së shën Mërisë,

1729 mars 30. Me dorën e Filip Athanasit, voskopojarit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gravuar mbi faqet e kapakëve të ungjillit të madh të kishës Fjetja e shën Mërisë, në Kala të Beratit. Kapakët e ungjillit janë prej argjendi, punuar në mënyrë të theksuar artistike.

110.

A Ψ Λ Μ (= 1730)

Përkthimi: A Ψ Λ Μ = 1730 maj

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur në një gur, mbi murin jugor të kuzhinës së Manastirit të Ardenicës. Tregon me shumë probabilitet kohën e përtëritjes së ndërtesës.

111.

α) Βηργι Μούμιάλ του μνε δι' ὄρε / τρε οἱ πεκι τόνηλοι:

β) Βήργκηνε Μάμε ἐπερεντίς / οὐρὼ πρὲ νὲ φαϊτόρετοι.

γ) Ἄνασσα Μητρο Παρθενε / βοηθησον τοῖς δούλοις σου.

δ) Regina Mater et Virgo auxilia / re Servis tuis. / α ψ λ α
(= 1731). / ὁ Ἱερομόναχος Νεκτάριος.

1) Βήργκινε Μάμη ἐπερεντίσ
δεὸ πρὲ νιὲ φαϊτόρελοι:

ΑΝΑΣΣΑ ΜΗΤΡΟ ΠΑΡΘΕΝΕ
ΒΟΗΘΗΣΟΝ ΤΟΙΣ ΔΟΥΛΟΙΣ ΣΟΥ

3) Βηρη Μόμαχ τσ μνε δι ὦρε
τρε οί πειυ λόηλοι:

4) Regina Mater et Virgo auxilia
re Servis tuis. *αψλα*
Ἱερομόναχος Νεκτάριος

Klisheja e transliterimit

Përkthimi:

- a) Virgjëreshë, nënë e perëndisë, lutu për ne mëkatarët.
- b) Virgjëreshë, nënë e perëndisë, lutu për ne mëkatarët.
- c) O mbretëreshë, nënë virgjëreshë, ndihmo shërbëtorët e tu.
- d) Nënë mbretëreshë dhe virgjëreshë, ndihmoi shërbëtorët e tu. 1731 Nektari Jeromonaku.

Shënim: Mbishkrimi, prej katër pjesësh, në gjuhët shqipe, greke, rumune dhe latine gjendet i gravuar në ikonën gravurë të shën Mërisë së Ardenicës.

Fjala Ardenicë vjen nga fjala greke që do të thotë "freskuese", me kuptimin se shën Mëria me lutjet e saja i freskon besnikët nga zjarri i mëkateve.

Ikona në gravurë nuk dihet se ku gjendet, fotografia e gravurës ka të ngjarë të jetë marrë nga libri "Pistis (Besim)" i Nektar Terpos.

Mbishkrimi për herë të parë është botuar nga Dh.S.Shuteriqi [57, f.14-15].

112.

ΤΟΥΤΗ ΑΓΙΑ ΣΚΕΠΙ ΙΝΕ ΤΟΥ ΑΓΗΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΕΚ ΜΟΣΧΟΠΟΛΙ / ΚΟΣΤΗ ΓΗΚΟΥ ΚΕ ΚΙΡΗΑ ΚΟΤΖΑ ΑΦΙΕΡΟΜΕΝΟ ΕΚ ΒΟΙΘΙΑΙ 173Ζ

Klisheja e transliterimit

Τουτι ι αγηα σκεπι ινε του αγηου Αθανασιου εκ Μοσχοπολι / Κοστη Γηκου κε Κι ρηα Κοτζα αφιερομενο εκ βοιθιαι 173Ζ.

Përkthimi: Kjo mbulesë e shenjtë është e shën Thanasit, nga Voskopoja. Është dhuruar nga

Kostë Gjika dhe Zoja Koça për ndihmë, 1737.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i qendisur me fije argjendi në një mbulesë kungate, në kishën e shën Pjetrit, në katundin shën Pjetër të Fierit.

113.

MDCCXXXVIII (=1738)

Shënim: Kjo datë gjendej në një nga tri kambanat e vogla të kishës së Manastirit të Ardenicës. Kjo këmbanë sot nuk ekziston. Mbishkrimin e kemi marrë nga A.Aleksudhi [2, f.74].

114.

+ 'Αλβανίης τε ἀναξ Ἰωάννη Βλ
αδήμ(ηρε) / κάμοι τῶ θερ
άποντι * τῆς Ἀρδευούσης / Ἀν
τωνίω τε *
ἐπὴ ἔτη ἀπὸ Χ(ριστοῦ) Ὁ Α Ψ Λ Θ
(= 1739) * / Χεῖρ Κωνσταντῆνου
ιεροδιακόνου / ἐκ Σπαθείας.

Përkthimi: Mbret i Shqipërisë, Gjon Vladimiri ... mua shërbëtorit të Ardenicës, Andonit në vitin prej Krishtit 1739. Dora e jerothiakon Kostandinit nga Shpati.

Shënim: Mbishkrimi, pjesërisht i dëmtuar, gjendet i pikturuar mbi ikonën e shën Gjon Vladimirit, të kishës e Manastirit të shën Mërisë së Ardenicës.

115.

Α Ψ Μ Γ (= 1743) – μαῖ : Ι /
Ανεκαινισθη ο ναος ουτος εκ
/ βάθρων αρ(χ)ιερατευοντος
του αγιου Μ(η)τ(ροπο)λή/ του
Κ(υρι)ου Μεθοδιου εκ κωμης
Μπουμπουλι(μα) / και ηγουμε
(νευόντων) Νε(ο)φιτου Ἀ(ν)τω
νιου οι κ(αῖ) κτιτορες.

Përkthimi: 1743 maj 10

U rindërtua ky tempull prej themeli në kohën e peshkopatit të Mitropolitit të shenjtë, zotit Metodit, nga katundi Bubullima, dhe në kohën kur ishin igumenët Neofiti dhe Andoni - ktitorët.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një pllakë guri ranor, murosur mbi murin lindor jashtë kishës Lindja e shën Mërisë, në Manastir të Ardenicës. Kisha është bazilikë trinefshe me tavan, me madhësi 24.35x10.80 m.

116.

ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΥΠΑΡΧΙΤΗΣ ΜΟΝΙΣ
 ΣΤΗΝ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΕΚ ΚΟΜΙΣ ΣΑΤΟΒΙΤΖΑΣ
 ΚΑΙ ΕΥΚΛΕΟΥΣ ΤΗΝ ΚΕΡΟΝ ΤΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙ
 ΟΥ ΠΑΠΑ ΔΙΜΗΤΡΗ 1743 ΔΙΑΧΙΡΟΣ ΤΟΥ ΓΙΟΥΡΓΙ
 ΜΟΣΧΟΠΟΛΙ ΙΑΝΚΟΥ ΠΑΠΑΓΕ(Ω
 ΡΓΙΟΥ)

Klisheja e transliterimit

+ Το παρον ευαγγελιον υπαρχι της μονις / του αγηου Νικολαου εκ κομις Σατοβιτζας / και) ευκιασθι ης τον κερων του Αναστασι / του Παπα Διμητρη 1743 / Δια τις χιρος του Γιοργιου) Μοσχοπολι(του) Ιαγκου Παπαγε(ωργιου).

Përkthimi: Ky ungjill është i Manastirit të shën Kollit, të Katundit Sadovicë, punuar në kohën e Anastas Papa Dhimitrit, 1743. Me dorën e Gjergj Voskopojarit, Janko Papagjergjit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur mbi kapakët e një ungjilli argjendi të kishës së shën Kollit, në Sadovicë të Beratit.

117.

† ΕΚΤΙΣΤΑΙ ΤΟ ΙΕΡΟΝ ΤΟΥΤΟ ΤΕΜΕΝΟΣ ΕΠΙ ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΒΕΛΟΓΡΑΔΩΝ
 ΚΥΡΙΟΥ ΜΕΘΟΔΙΟΥ * ΚΑΙ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΚΑΘΗΓΟΥΜΕΝΟΥ * ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΩΝ ΤΕ ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΥ * ΚΛΗ
 ΜΕΝΤΟΣ * ΒΙΚΕΝΤΙΟΥ * ΜΑΝΑΣΣΗΣ * ΜΗΤΡΟΦΑΝΟΥΣ * ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΩΝ ΙΩΣΗΦ * ΚΑΙ ΙΕ
 ΡΟΘΕΟΥ * ΜΟΝΑΧΩΝ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ * ΘΕΟΚΛΗΤΟΥ * ΚΟΣΜΑ * ΙΩΑΚΕΙΜ * ΟΥΣ ΔΙΑ ΤΟΥΣ Π
 ΟΝΟΥΣ ΑΥΤΩΝ ΓΕΝΟΙΤΟ / ΕΠΙΤΥΧΕΙΝ ΤΗΣ ΟΥΡΑΝΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ. ΕΤΟΣ ΕΚ ΤΗΣ ΕΝΣΑΡΚΟΥ ΙΟ
 ΚΟΝΟΜΙΑΣ * ΕΝ ΜΗΝΙ ΦΕΥΡΟΥΑΡΙΩ / * Α Ψ Μ Δ (= 1744) * Κ.

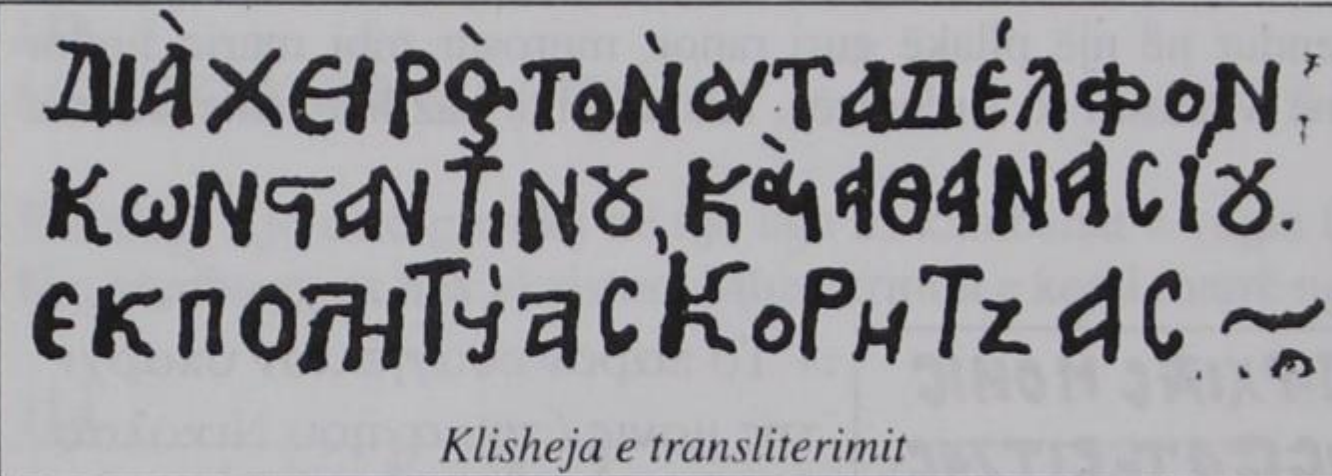
+ "Εκτισται τὸ ἱερόν τούτο τέμενος ἐπὶ πανιερωτάτου μητροπολίτου Βελογράδων / Κυρίου Μεθοδίου * καὶ Ἀντωνίου καθηγουμένου * ἱερομονάχων τε Παγκρατίου * Κλή / μεντος * Βικεντίου * Μανασσῆ * Μητροφάνους * ἱεροδιακόνων Ἰωσήφ * καὶ Ἰε ροθέου * / μοναχῶν Βασιλέ(ι)ου * Θεοκλήτου * Κοσμᾶ * Ἰωακείμ * οὓς διὰ τοὺς π όνους αὐτῶν γένοιτο / ἐπιτυχεῖν τῆς οὐρανίου βασιλείας." Ετος ἐκ τῆς ἐνσάρκου ἰοκ ονομίας * ἐν μηνί Φευρουαριῶ / * Α Ψ Μ Δ (= 1744) * Κ.

Përkthimi: U ndërtua ky tempull i hirshëm në kohën e të gjithirshmit, mitropolitit të Beratit, zotit Metodit dhe igumen Andonit, jeromonakëve Pankratit, Klimentit, Vikentit, Manasiut, Mitrofanit, jerodiakonëve Josifit dhe Jerotheut, murgjëve Vasilit, Theoklitit, Kozmajt, Joakimit, të cilët për mundimet e tyre fitofshin mbretërinë e qiejve. Viti i ekonomisë së mishëruar 1744, në muajin shkurt 20.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar përmbi portën perëndimore, brenda naosit të kishës së Manastirit, të shën Mërisë së Ardenicës.

Mbishkrimi është botuar i përkthyer shqip nga Panajot Meksi [24, f.174-175].

118.

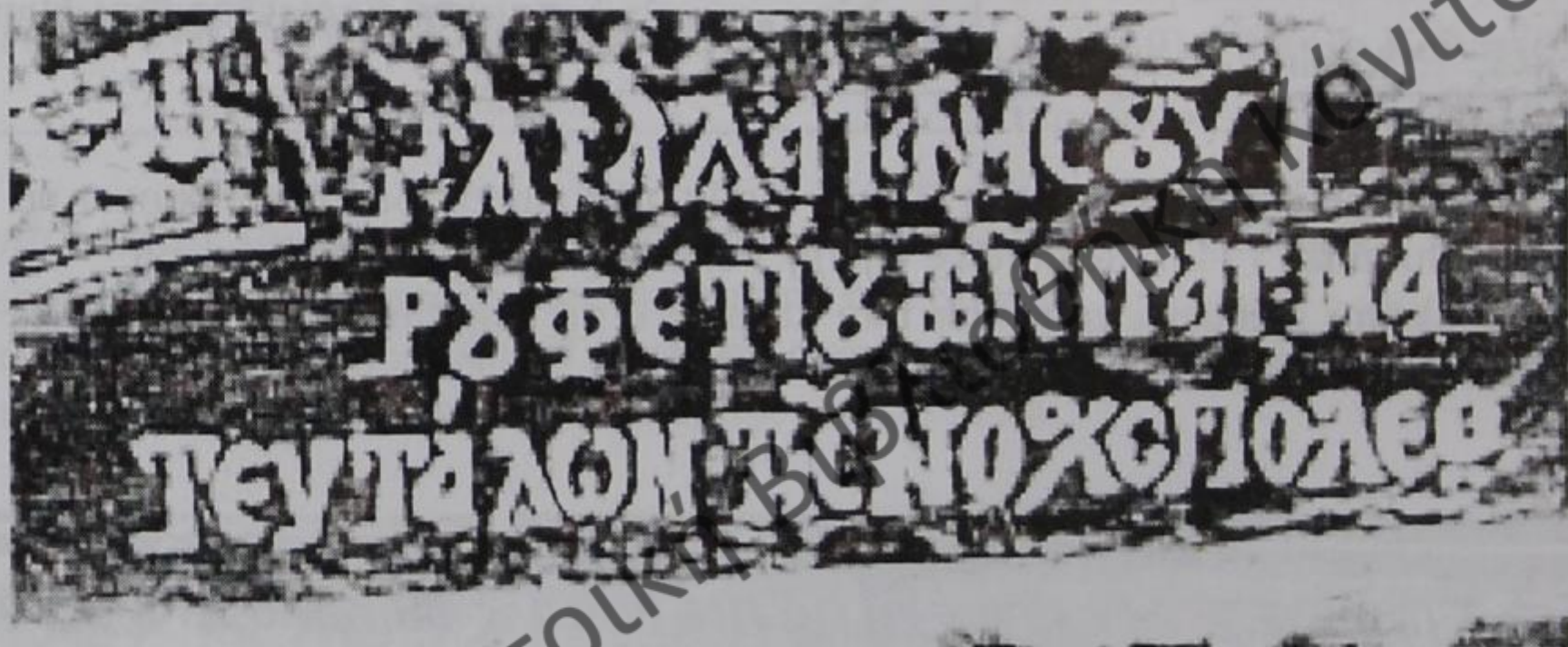
Διὰ χειρός τόν αὐταδέλφον Κωνσταντίνου καὶ Ἀθανασίου ἐκ πολητείας Κορητζᾶς.

Përkthimi: Me dorën e vëllezërve Kostandin e Athanas, nga qyteti i Korçës.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i

pikturuar mbi portën perëndimore, brenda naosit të kishës së Manastirit të shën Mërisë së Ardenicës, nën mbishkrimin e madh, që mban datën 1744.

119.

α) Ἀπό Χ(ριστο)ῦ α ψ μ δ (= 1744) Διὰ δαπάνης τοῦ / ρουφετίου τῶν πραγμα / τευτάδων τῆς Μοσχοπόλεος.

β) Διὰ δαπάνης τοῦ ρουφετίου τῶν μπακαλάδων τῆς Μοσχοπόλεος.

Përkthimi:

a) Me shpenzimet e esnafit të tregtarëve çikërrimash të Voskopojës.

b) Prej Krishtit 1744. Me shpenzimet e esnafit të bakejve të Voskopojës.

Shënim: Mbishkrimet janë të dorës së Kostandin Shpatarakut dhe gjenden a) në ikonën Lindja e shën Mërisë dhe b) në ikonën e shën Mërisë në ikonostas të kishës së Manastirit të Ardenicës, në Myzeqe. Mbishkrimi a) ka të ngjarë të jetë i vitit 1744.

120.

α) Διὰ δαπάνης τοῦ ρουφετίου τῶν χαλκέων τῆς Μοσχοπόλεος.

β) Ἀπό Χ(ριστο)ῦ α ψ μ δ (= 1744). / Χεῖρ Κωνσταντίνου ἱεροδιακόνου ἐκ Σπαθείας.

Përkthimi: Me shpenzimet e esnafit të bashkëpunuesve të Voskopojës. Prej Krishtit 1744. Dora e jerothiakon Kostandinit, nga Shpati.

Shënim: Mbishkrimi është i dorës së Kostandin Shpatarakut dhe gjendet në ikonën e madhe të Krishtit në ikonostas të kishës së Manastirit të shën Mërisë së Ardenicës. Të gjitha ikonat e tjera të atij ikonostasi janë të së njëjtës dorë të piktorit tonë shpatarak.

121.

+ Το παρον ευαγγελιον υπαρχοι της μονης / της θεοτοχου της επονομαζομενης Αρδενιτσας, επι ετους 1745.

Përkthimi: Ky ungjill është i Manastirit të Hyjëllindëses të mbiquajtur Ardenica, viti 1745.

Shënim: Mbishkrimi ruhet mbi kapakët prej argjendi të ungjillit të kishës së Manastirit, të Ardenicës.

122.

α) Της παναγιας Αρδενιτσας απηκε (= 1725).

β) Της παναγιας Αρδενιτσας 1740.

γ) Της παναγιας Αρδενιτσας 1745.

δ) Δεησις του δουλου του Θεου Γατζι Γεοργη Τζηδα Τζαχανη 1756.

Përkthimi:

a- I së mbishenjtës (shën Mërisë) së Ardenicës - 1725.

b- I së mbishenjtës (shën Mërisë) së Ardenicës - 1740.

c- I së mbishenjtës (shën Mërisë) së Ardenicës - 1745.

ç- Lutje shërbëtorit të perëndisë Gaci, Gjergji, Xhida, Xhahani - 1756.

Shënim: Këto katër mbishkrime gjenden të gravuara secili në një nga kandilet e mëdha prej argjendi të ikonostasit të kishës së Manastirit të Ardenicës.

123.

+ Το παρον / χασδρανι / υπαρχοι του / αγιου Βελαγραδον Κυριον Με / θοδιου / εκ κ ομης Μπουμπουλι / μας και υνε δραμια 90 / ετους / 1745 / εκ χυρ(ος) / του Γηανκου / Μοσχοπ / ολητη.

Përkthimi: Ky skipter (shkop peshkopal) është i shenjtit të Beratit, zotit Metodit, nga katundi Bubullima dhe është 90 derhem, në vitin 1745 - nga dora e Janko Voskopjarit.

+ ΤΟ ΠΑΡΟΝΧΑΣ ΔΡΑΝΙ ΥΠΑΡΧΧΟΙΣ
ΑΓΓΒ ΕΛΑΓΡΑΔΟΝ ΚΥΡΙΟΝ ΜΕ
ΘΟΔΙ ΔΕΚΚ ΜΗΣ ΜΠΟΥ ΜΠΟΥΛΙ
ΝΑΣΚΕΥΗ ΕΔΡΑ ΜΙΑ 90-ΕΤΟΣ
1749 * ΕΚΧΥΡ * ΣΓΗΑΗΚΘ
ΜΟΣΧΟΠΟΛΗΤΗ *

Klisheja e transliterimit

Shënim: Mbishkrimi gjendet rreth dorezës prej argjendi të një shkopi peshkopal, në kishën Fjetja e shën Mërisë, në Kala të Beratit.

Mbishkrimi është botuar nga Th.Popa [36, f.236].

124.

ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΣΤΑΣΑ ΓΟΥΝΑΡΙ ΣΠΡΑ
ΔΙΜΙΤΡΙ
ΧΙΡ ΠΑΝΚΟΥ ΜΟΣΧΟΠΟΛΙ 1747

Klisheja e transliterimit

Επιτροπος Στασα Γουναρι του π(α)πα Διμιτρι / χιρ Γιανκου Μοσχοπολι(τη) 1747.

Përkthimi: Kujdestari Stas Gunari i Papa Dhimitrit. Dora e Janko Voskopojarit 1747.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gravuar në bazamentin e kryqit të pagëzimit të kishës së shën Kollit, në Sadovicë të Beratit.

125.

+ Δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Συμόν Θανάση Α Ψ Μ Θ (= 1749).

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Simon Thanasit 1749.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Krishtit në ikonostas të kishës së shën Pjetrit, në katundin shën Pjetër të Myzeqesë.

126.

Διά χηρός καὶ δεήσεος
Νικολάου τοῦ Γούγα ἀπό
Α Ψ Ν (;).

Përkthimi: Me dorën dhe lutjen e Nikollë Gugës, prej vitit 175(?)

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Naumit, në ikonostasin e kishës së shën e Premtes, të Lushnjës. Gërma e fundit, nuk dallohet mirë.

127.

+ ΜΗΝΙ Η ΞΕ ΝΔ. ΗΕΡΑ
 ΠΑΡΑ ΕΥΗ. ΕΚΟΙΜΗΘΗ Ο
 ΑΓΙΟΣ ΑΡΧΙΕΡΕΥΣ ΒΗΝΤΗ
 ΝΙΚΗΦΟ Ο ΑΓΑΤΕ
 ΕΤ ΑΥΝΑ

Klisheja e transliterimit

Μηνι νοε(μβριω) δ'. Ημερα / παρασ
 (κ)ευη εκοιμηθη / ω αγι(ος) αρχιε(ρ)
 ευσ Γλαβηνητ / ζης (;) Νικηφορ(ος)
 ο Αγαβατης / ετ(ος) ΑΨΝΑ (= 1751).

Përkthimi: Muaji nëntor 4. Ditë e
 premtë. Fjeti peshkopi i shenjtë i
 Glavinicës (?) Nikifor Agavati, viti 1751.

Shënim: Mbishkrimi është gjetur më

10.III.1937 në Ballsh të Mallakastrës nga mësuesi M.Milova, i cili e ka kopjuar dhe ia ka dërguar ndoshta Ing.Adamit. Mbishkrimi ka të meta dhe gërmat nuk i ka të qarta, ndoshta kopjuesi nuk e ka njohur greqishten dhe shkrimin e saj.

Mbishkrimi është botuar nga Th.Popa [36, f.243] i transliteruar, i transkriptuar e me komente, dhe përsëri prej të njëjtit autor [38, f.235].

128.

Α Ψ Ν Δ (= 1754) Φ(εβρουαρίου).

Përkthimi:(=1754, shkurt)

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një gur mbi harkun e parë të kolonadës së hajatit perëndimor të kishës së Manastirit të Ardenicës dhe tregon kohën e ndërtimit të tij megjithë çardhakun që është mbi të.

129.

+ Δηα χιρος του μαστορας Ρετουος του Μοκρουντι. + Συνδρομη και επιστασια παπ
 (α) Δημητριου Μαν 1755, επιτροπευοντος του Κυρ / Σγουσου Σοφρον(ίου).

Përkthimi: Me dorën e mjeshtër Petuos Mokrundi (Mokrani?) me kontributin dhe mbikqyrjen e at Dhimitrit Mani 1755, në kohën e kujdestarisë së zotit Sofronit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i punuar në kapakët prej argjendi të ungjillit të kishës së shën Spiridhronit, të lagjes Goricë të Beratit. Fjala "Mokrundi" ka të ngjarë të ketë lidhje me vendin Mokrena, që gjendet midis Dibrës dhe Gostivarit (Vendin Mokrundie e përmend shpeshherë F.S.Noli) [27, f.31].

130.

+ Το ποτηριον ηνε τις μητροπολης
 ΒΕΛΑΓΡΑΔΟΝ ΕΝ ΚΕΡΟΤΥ ΠΠΑΛΗΔ
 ΡΕΔ ΕΠΙΤΡΟΠΥ ΕΚ ΑΡΓΙΟΡΓΙΣ ΕΠΙΣΚΙΟΤ
 + 1757

Klisheja e transliterimit

+ Το ποτηριον ηνε τις μητροπολης
 / Βελαγραδον εν κερο του π(α)πα
 Ανδρεα επιτροπου ε(ξ) αρ(γυροποι
 ού) Γιοργιου επισκιοτ(ου) – 1757.

Përkthimi: Potiri (Kupa) është e

Mitropolisë së Beratit, punuar në kohën e Papa Andresë, nga argjendari Gjergj Episkioti - 1757.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në bazamentin e potirit prej argjendi të larë me ar, të kishës Fjetja e shën Mërisë, në Kala të Beratit.

131.

Α Ψ Ν Ζ (= 1757). Μ Α Ι Υ Ο. Κ.

Përkthimi: (= 1757 maj 20)

Shënim: Ky mbishkrim gjendet i gdhendur në gur, mbi portën jugore të kishës së shën Pjetrit në katundin shën Pjetër të Fierit, dhe ka të ngjarë të tregojë kohën e ndërtimit të kishës. Gërma E (= ε) në datë si shifër dhjetëshe është gabim, duhet të ishte N (=50).

132.

ΜΕΤΑΔΕΥ ΤΕΡΑΝΕΣΟΡΘΗ

1762

Klisheja e transliterimit

Μετα δευτεραν εστορηθη / 1762.

Përkthimi: U pikturua për së dyti (më) 1762.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi ikonën e madhe e të vjetër në skenën Fjetja e shën Mërisë, në kishën e Manastirit të shën

Mërisë, të Apollonisë, pranë Fierit. Po në këtë datë ka të ngjarë që të jenë ritokuar dhe ikonat e tjera të vjetra të kishës së këtij manastiri.

133.

Δηὰ χηρός έμοῦ ζογράφου Δημητρίου ήός Νηκολάου ζογράφου έκ κομισ Διά σηνδρομής Κυρ(ίου) Κ(υρίου) Κωνσταντίνου άρχόντου

Përkthimi: Me dorën time të piktur Dhimitrit, birit të piktur Nikollës nga katundi..... Me kontributin e zotit, zotit Konstandinit, arkondit...

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e madhe të vjetër, të ritokuar, të shën Mërisë, në ikonostas të kishës së Manastirit të shën Mërisë së Apollonisë. Ritokimi është bërë më 1762 kur është bërë edhe në ikonën Fjetja e shën Mërisë të atij ikonostas, siç e tregon paleografia uniforme e mbishkrimeve.

134.

+ ΤΟΝ ΣΤΑΒΡΟΝ ΙΠΑΡΧΙ ΤΙΣ ΑΓΗΑΣ / ΜΟ
ΝΙΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΕΟΡΓΙΟΥ ΕΚ Ο
ΜΗΣ ΜΠΡΕΣΤΑΝΗ + ΔΙΑ ΣΗΝΔ
ΡΟΜΗΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΟΝ ΠΑΠΑ ΚΗΡ ΔΙ / ΜΗΤ(Ρ)
ΟΙΟΝ ΚΑΙ ΕΠΙ ΤΡΟΠΩ ΑΝΤΗΣ
ΔΗΜΙΤΡΗΣ + ΕΠΗ ΧΥΡΟΣ ΝΗΚΟ
ΛΑΘ ΙΕΡΕΟΣ ~ 1766

Klisheja e transliterimit

+ Τον σταβρον ιπαρχι τις αγηας / μο
νις του αγιου Γεοργιου εκ (κ)ο / μη
ς Μπρεστανη + Δια σηνδ / ρομης κα
ι εξοδον παπα κηρ Δι / μητ(ρ)οιον κ
αι επιτροπου αυτης / Δημιτρηου + Ε
πι χειρος Νηκο / λαου ιερεος - 1766.

Përkthimi: Ky kryq është i Manastirit të shenjtë të shën Gjergjit të katundit Mbreshtan. Me kontributin dhe shpenzimet e zotit Papa Dhimitër dhe epitropit të saj (kishës) Dhimitrit. Me

dorën e prift Nikollës 1766.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur mbi bazamentin e kryqit të tryezës së shenjtë të kishës së shën Gjergjit, në Mbreshtan të Shpiragut (Berat). Mbishkrimi ka gabime gramatikore e ortografike.

135.

ΧΑΡΚΩΝΣΑΤΙΝΥ ΙΕΡΟΔΙΔΑΚΟΝΥ ΕΚ
ΣΠΑΘΙΑΣ ΕΤΟΣ ΑΠΟΧΥ Ψ Ξ Ζ

Klisheja e transliterimit

Χείρ Κωνσταντίνου ἱεροδιδάκτου ἐκ / Σπαθίας ετος ἀπὸ Χ(ριστο) ὕα ψ ξ ζ (= 1767)

Përkthimi: Dora e jerothiakon

Kostandinit nga Shpati, viti prej Krishtit 1767.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar në ikonën e Krishtit në ikonostas të kishës së shën e Premtes, pranë Kavajës. Të gjitha ikonat e ikonostasit të kësaj kishe, të mëdha e të vogla, janë të dorës së piktorit shpatarak jerothiakon Kostandinit.

136.

1768 / ΜΑΗΟΥ / 9.

Përkthimi: 1768 maj (=1768 maj)

Shënim: Mbishkrimi është i gdhëndur mbi një gur, i cili doli në shesh kur u shemb faqja e jashtme e murit lindor të kishës së Ungjillëzimit, në Kozarë të Beratit. Ka të ngjarë që data të tregojë kohën e ndërtimit ose të rindërtimit të kishës.

137.

ΓΙΟΥΡΓΙΟΥ ΗΕΡΕΩΣ ΗΟΣ ΤΟΥ Π(Α)Π(Α) ΝΗΚΟΥ
ΛΑΟΥ Ε ΧΟΡΑ(Σ) ΜΠΡΕΣΤΑΝΙ 1771

Klisheja e transliterimit

Γιογιου ηερεως ηος του π(α)π(α) Νηκο / λαου ε (κ) χορα(ς) Μπρεστανι 1771.

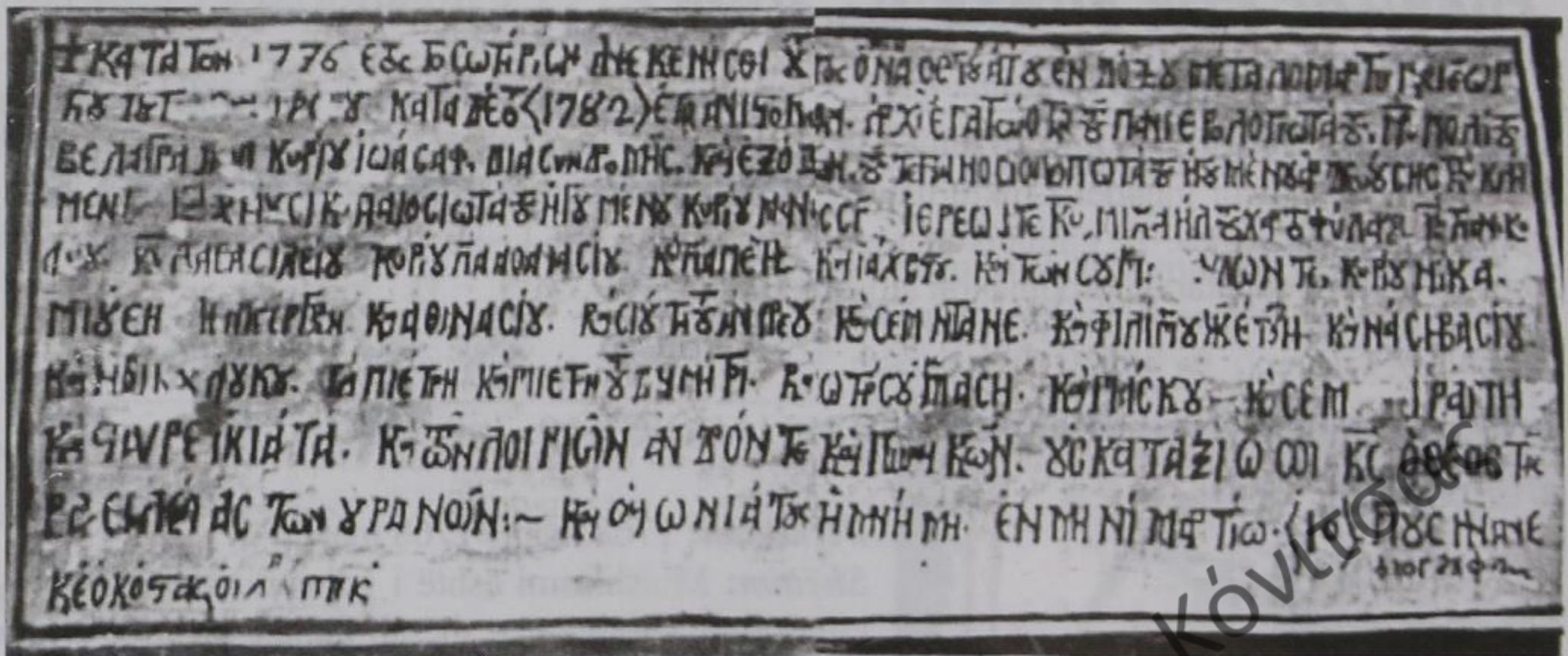
Përkthimi: Prift Gjergji, biri i Papa Nikollës, nga katundi Mbreshtan 1771.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gravuar mbi bazamentin e një kryqi të vogël prej argjendi, të kishës së shën Gjergjit, në Mbreshtan të Beratit.

138.

+ Κατὰ τόν 1776 ἔτος το σωτήριον ἀνεκενήσθι οὗτος ὁ θεῖος ναος τοῦ ἀγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωρ / γίου τοῦ τροπαιοφόρου. Κατὰ δὲ το <1782> ἔτος ἀνιστορηθῆ ἀρχιερατεύο(ν)τος τοῦ πανιερολογιωτάτου Μητροπολίτου / Βελαγράδων Κυρίου Ἰωάσαφ, διὰ συνδρομῆς καὶ ἐξόδων τοῦ τε πανοσιολογιωτάτου ἡγουμένου Ἀρδευοῦσης Κυρίου Κλή / μεντος καὶ τοῦ μουσικολογιωτάτου ἡγουμένου Κυρίου Μανασῆ ἱερέων τε Κύρ Μιχαήλ του χαρτοφύλακος Κύρ παπὰ Νικο / λάου Κύρ παπὰ Βασιλείου Κυρίου παπὰ Ἀθανασίου, Κύρ παπὰ Πέτρε, Κύρ παπὰ Χρήστου καὶ τῶν συμπασάδων τε, Κυρίου Νίκα / Μπούση καὶ Γκέργκη καὶ Ἀθανασίου καὶ Σιούτη τοῦ Ἀνδρέου καὶ Σέμ Ντάνε καὶ Φιλίππου Γκέτζη καὶ Νάση Βασίου / καὶ Ντο Κολούκου καὶ Πιέτρη καὶ Μιέτη τοῦ Δημήτρι καὶ Σωτήρ Σουμπαση καὶ Πάσκου κ(αὶ) Σέμ ... Ρά

πη / καί Σταυρε Γκιάτα καὶ τῶν λοιπῶν ἀνδρῶν τε καὶ γηραιῶν, οὓς καταξιώσοι Κύριος ὁ Θεός τῆς / Βασιλείας τῶν οὐρανῶν: καὶ αἰωνία τους ἡ μνήμη ἐν μηνί Μαρτίῳ <10> Μπούσ Ντάνε ο ζογραφος / κε ὁ Κόστα ὁ καντιλάπτης.

Përkthimi: Në vitin shpëtimtar 1776 u rindërtua ky tempull hyjnor i dëshmorit të madh, të lavdëruar shën Gjergjit tropeofor. U pikturua në vitin 1782 në kohën e peshkopatit të gjithhirshmit dhe të shumëditurit mitropolitit të Beratit, zotit Joasaf, me kontributin dhe shpenzimet e të gjithhirshmit e të shumëditurit igumenit të Ardenicës, zotit Kliment, dhe të muzikantit të shumëditur igumenit zotit Manasi, të priftërinjve zotit Mihail Kartofilakut, zotit Papa Nikollës, zotit Papa Vasilit, zotit Papa Thanasit, zotit Papa Petre, zotit Papa Kristi dhe të subasheve zotit Nako Bushi, Gjergj Athanasit, Andresë Sem Danës, Filip Gjeçit, Nas Vasilit Doke Llukës, Pjetrit të Dhimitrit, Sotir Subashit, Pashkos, Semit të Rrapit, Stavre Gjatës dhe të burrave të tjerë dhe të grave, të cilët t'i meritoi zoti perëndi [për] mbretërinë e qiejve. I Përjetshëm qoftë kujtimi i tyre. Në muajin mars (10), Bush Dane dhe Kosta Kandilapti.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi portën perëndimore të naosit të kishës së shën Gjergjit, në Libofsh të Myzeqesë. Kisha është bazilikë trinefshe me tavan e me madhësi 18 x 10.30 m.

139.

ΕΤΟΣ 1776 (= viti 1776)

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur në reliev, mbi portat prej druri të kishës së shën Gjergjit në Libofsh të Myzeqesë dhe tregon kohën e punimit të tyre.

140.

Ανηγέρθη ἐκ βάθρων οὗτος ὁ ναός τῆς Θεοτόκου / τ(ῆ)ς Κοιμήσεως εἰς τοὺς 1777' Ἰαννουαρίου 15: / καὶ εἰστορήθη διὰ χειρὸς Τέρπου ζωγράφου ἀπὸ Κοριτζά / (εἰς) τοῦ 1805 Μαρτίου 18.σ

Përkthimi: U ndërtua prej themeli ky tempull i Fjetjes së Hyjëlindëses më 1777, janar 15 dhe u pikturua me dorën e Terpo Zografit, nga Korça, më 1805 mars 18.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën jugore të kishës së Manastirit Fjetja e shën Mërisë në Vodicë të Beratit, me gërma të mëdha e të zeza greke.

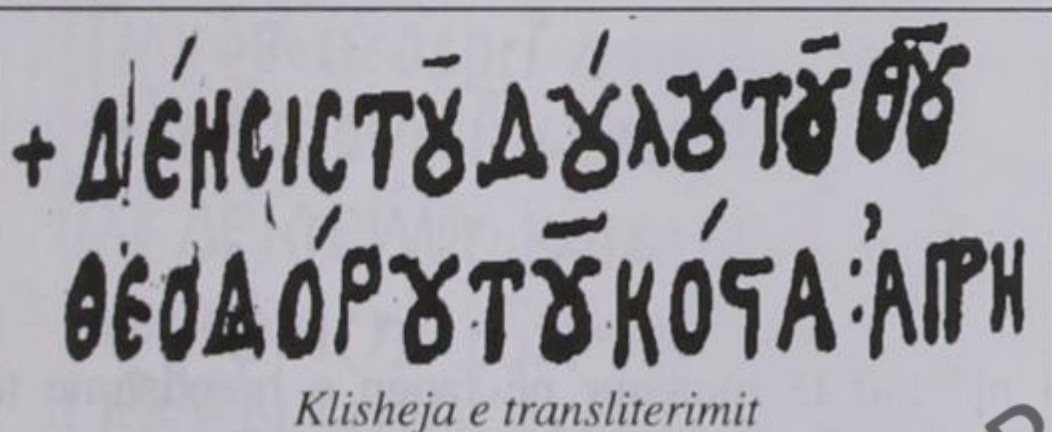
141.

1777 ἀπριλίου 30 Νάνου Βουσάκος Σταλλόμι (;) Νικόλα Δημύτρι μάστορα.

Përkthimi: 1777 prill 30. Nano, Vusako, Stalloni, mjeshtër Nikoll Dhimitri.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur mbi një gur, jashtë portës perëndimore të kishës së shën Thanasit, në Buzmadh të Mallakastrës, dhe paraqitet i dëmtuar. Emrat që përmenden në të ka të ngjarë të jenë të mjeshtërve që kanë ndërtuar kishën. Disa nga emrat nuk lexohen. Kisha ka madhësi 12 x 5 m.

142.

+ Δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θε(ε)οῦ / Θεοδόρου τοῦ Κόστα, ἀπρῆ / λη 14 ... 1777.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Theodor Kostës, prill 14-720 - 1777.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Thanasit e të shën Kollit, në kishën e shën

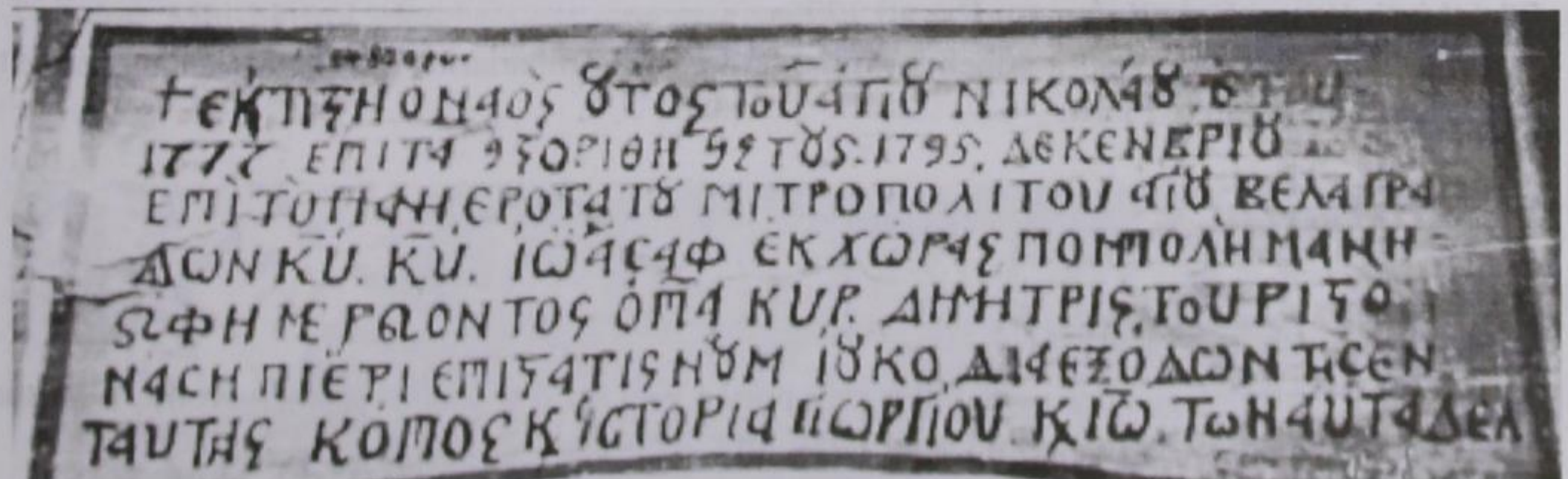
Mëhillit, në Patos të Fierit. Edhe ikonat e tjera të ikonostasit të kësaj kishe rezultojnë të punuara nga i njëjti piktor anonim dhe afërsisht në të njëjtën kohë. Shifrën 720 nuk e kuptojmë çdo të thotë. Kisha ka madhësi 16x7 m.

143.

1777

Shënim: Kjo datë ruhet e gdhendur në një gur, mbi portën perëndimore jashtë kishës së shën Mërisë, në Vokopolë të Beratit. Simbas gojëdhënës së vendit, tregon kohën e ndërtimit të kishës së mëparshme, mbasi ajo e sotmja mban datën e ndërtimit 1910. Edhe ikonat e ikonostasit të kishës, këtu, ruajnë datën 1777.

144.

/τ + Εκτήσθη ἐκ βάθρων ὁ ναός οὗτος τοῦ ἀγίου Νικολάου εἰς τοὺς / 1777 ἔπιτα εἰστορ ἰθη εἰς τοὺς 1795 δεκεμβρίου 16 / ἐπὶ τὸ(υ) πανηεροτάτου Μιτροπολίτου ἀγίου Βελα

γράφω / δων Κυ(ρίου), Κυ(ρίου), Ἰωάσαφ ἐκ χώρας Πομπολήμανη / εὐφημερεύοντος ὁ παπᾶ Κύρ Δημήτρις τοῦ Ριστάνι / Νάσι, Πιέ(τ)ρι, ἐπιστάτις Ναούμ Ἰουκῶ, διὰ ἐξόδω ν τῆς ἐν / ταῦτας: κόπος καὶ) εἰστορία Γιωργίου καὶ) Ἰω(άννου) τῶν αὐταδέλφων ἐκ χώρας Γράμποβα.

Përktimi: U ndërtua prej themeli ky tempull i shën Kollit më 1777, pastaj u pikturua më 1795 dhjetor 16, në kohën e të gjithëshmit Mitropolitit, shenjtit të Beratit, zotit, Joasaf, prej fshatit Bubullimë, në kohën kur ishte famulltar Papa Dhimitri i Ristanit, Nasi, Petro, mbikqyrësi Naum Juka, me shpenzimet e vendasve. Mundimi dhe piktura është e Gjergjit dhe Janit, vëllezërve nga fshati Grabovë.

Shënim: Mbishkrimi është i pikturuar mbi portën jugore brenda kishës së shën Kollit, në Vanaj të Myzeqesë. Kisha është bazilikë me tavan, me përmasa 13.50x7.60 m.

145.

A Ψ O Z Μαΐου ά.

Përktimi: 1777 maj 1

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur mbi një gur të murosur në faqen e brendshme të qemerit të portës kryesore të Manastirit të Ardenicës.

Mbishkrimi është botuar nga A.Aleksudhi [2, 74] dhe nga Th.Popa [36, f. 240], në të dy rastet i deshifruar për 1477. Mendojmë se ky interpretim duhet konsideruar i gabuar, mbasi shifra qindëshe ruan në mes një vizë vertikale që e çon atë tek gërma dmth te shifra 700. Në mbështetje të konkluzionit tonë të ri, mendojmë se shkon edhe fakti që forma e gërmës A e mbishkrimeve të tjera të kësaj kishe, që janë të gjitha po të shek. XVIII (vështro mbishkrimet nr. 115, 153). Pra, data e dhënë më lart është e saktë.

Mbishkrimi tregon kohën e rindërtimit të portës së manastirit, themelet e së cilës paraqiten me elemente ndërtimi të epokës bizantine.

146.

Ω ηγουμενος Ἰωάσαφ ω κτήτωρας 1778.

Përktimi: Ktitori [është] igumen Joasafi 1778.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur mbi një gur, në kambanarinë e kishës së shën Mërisë të Apollonisë, në Pojan të Fierit.

147.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ ΕΤ(ΟΣ) 1778.

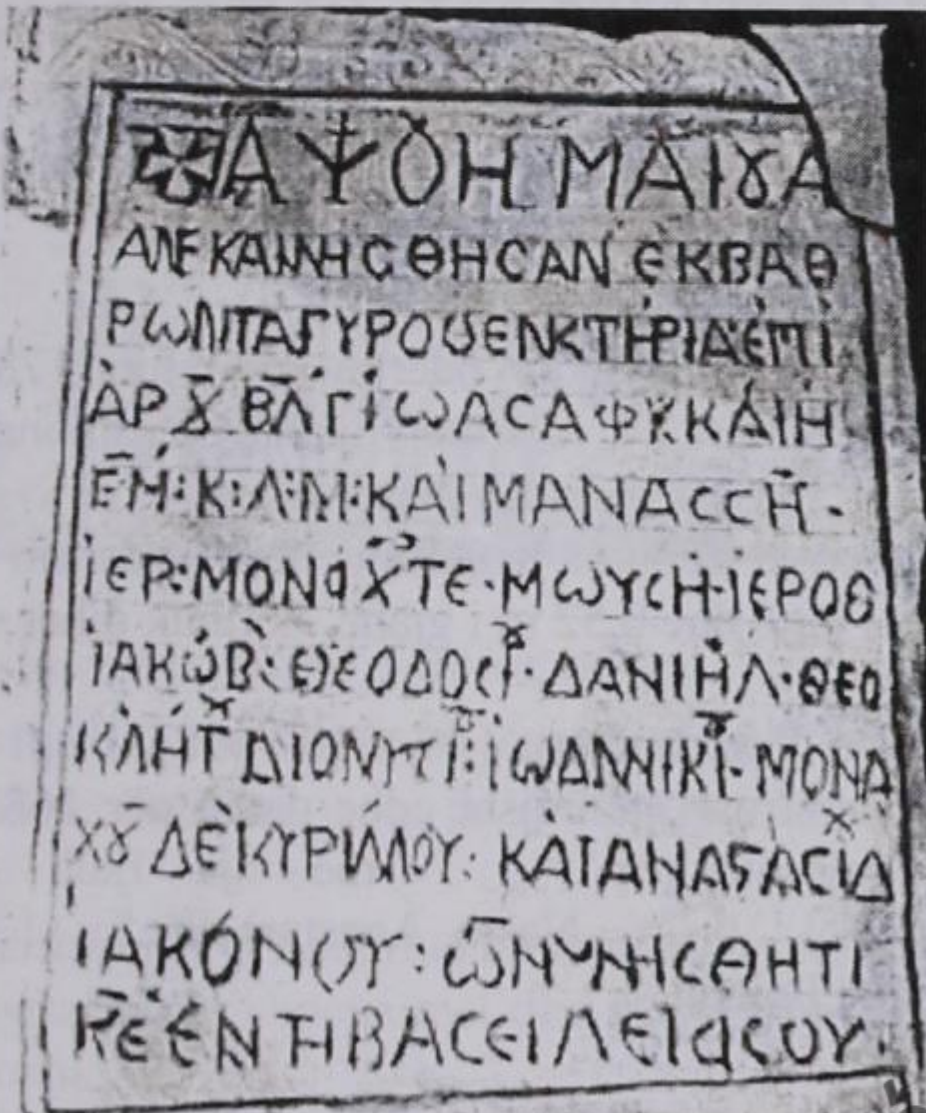
Përktimi: (= shtator viti 1778)

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur mbi portën prej druri të kishës së shën Kollit, në Vanaj të Myzeqesë, dhe tregon me siguri kohën e punimit të portës.

148.

+ Α Ψ Ο Η (= 1778) Μ Α Ι Ο Υ Α.

Ἀνεκαινήσθησαν ἐκ βάθ / ρων τὰ γύροθεν κτήρια ἐπί / ἀρχ(ιερατείας) (τ)οῦ Β(ε)λ(ε) γ(ράδων) Ἰωάσαφ και η / γ(ου)μ(ένου) Κλ(ή)μ(εντος) καί Μανασσῆ / Ἱερ(ο)μοναχου τε Μωυση ἱεροθ(εου), Ἱακώβ(ου) Θεοδοσίου, Δανιήλ, Θεο / κλήτου, Διονυσί(ου), Ἱωαννικίου μονα / χοῦ δὲ Κυρίλλου καὶ Ἀθανασίου δ / ιακόνου ὧν μνησθητι / Κ(ύ ρι) ἐ ἐν τη βασιλεια σου.

Përkthimi: 1778 maj 1

U përtërinë prej themeli godinat përqark në kohën kur ishte peshkop i Beratit Joasafi dhe në kohën e igumenëve K:L:M: dhe Manasiut (dhe) Jeromonakëve, Mojsiut, Jerotheut, Jakovit, Theodhosit, Danielit, Theoklitit, Dionisit, Joanikit dhe murgut Kirillit dhe diakon Anastasit kujtoi o zot në mbretërinë tënde.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një pllakë guri mbi faqen e jashtme të murit jugor të kishës së shën Triadhës, në Manastirin e Ardenicës.

149.

Ἰοσίφ Νοβε

1779 ΧΗΡ ΚΟΣΤΙΟΥ Μοζε.

Përkthimi: Josif Nove. 1779, dora e Kostë Mozesë.

Shënim: Fjalët "Josif Nove" gjenden të gravuara mbi mbulesën si rrobë prej argjendi të ikonës së

Ungjillëzimit, në kishën e ungjillëzimit, në Kala të Beratit, ndërsa ato me fjalët e tjera gjenden po në atë ikonë, por në breroren prej argjendi të Gabrielit. Nga mënyra e punimit rezultojnë punë mjeshtrash të ndryshëm.

150.

ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΥΠΑΡΧΕΤΙ ΓΕΩΡΓΙΟ ΙΕΡΕΩΣ
ΑΠΟ ΧΟΡΙΟΥ ΜΠΡΕΣΤΙΑΝ 1779

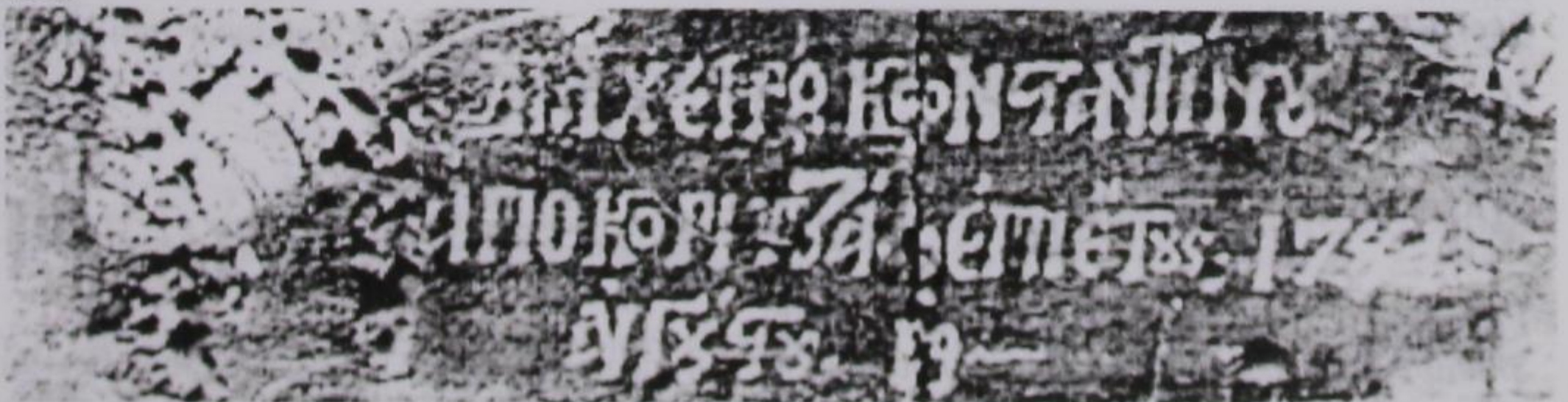
Klisheja e transliterimit

Το παρον υπαρχε(ι) του Γεωργιου ιερ εως / απο χοριον Μπρεστιαν 1779.

Përkthimi: Kjo është e prift Gjergjit, nga katundi Mbreshtani 1779.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gravuar mbi një kuti lipsanash, në kishën e shën Gjergjit, në Mbreshtan të Beratit.

151.

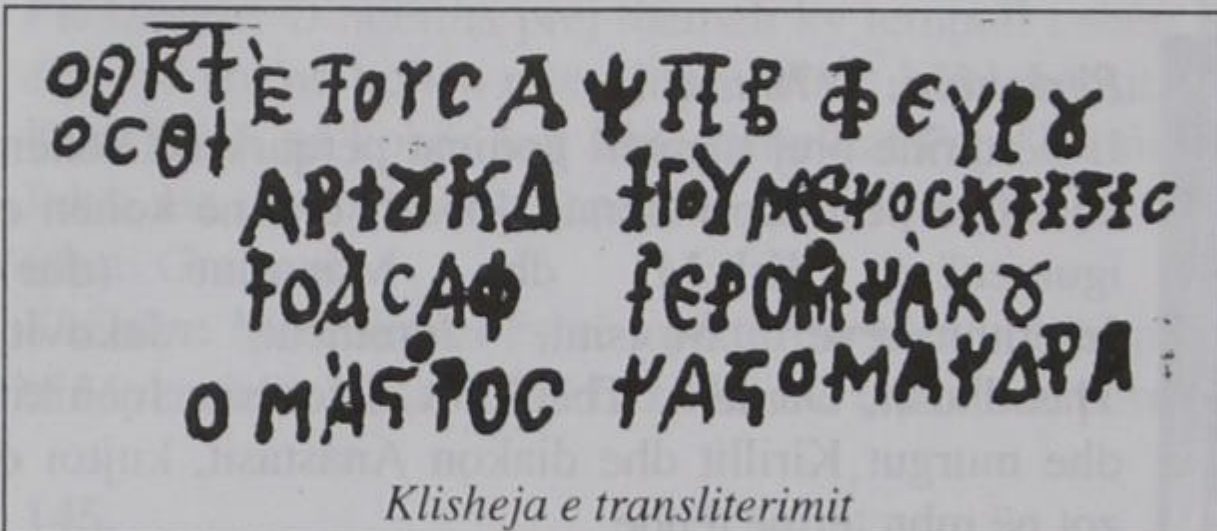

Διὰ χειρός Κωνσταντίνου / ἀπο Κοριτζά ἐπί ἔτους 1781 / αὐγούστου – 19.

Përkthimi: Me dorën e Kostandinit, nga Korça në vitin 1781, gusht 19.

Shënim: Mbishkrimi është i dorës së piktor Kostandin Zografit dhe gjendet në ikonën e madhe të kryeengjëlve, në ikonostasin e kishës së shën Kollit, në Vanaj të Myzeqesë. Edhe ikonat e tjera të kësaj kishe janë punë të të njëjtit piktor nga Korça.

152.

Klisheja e transliterimit

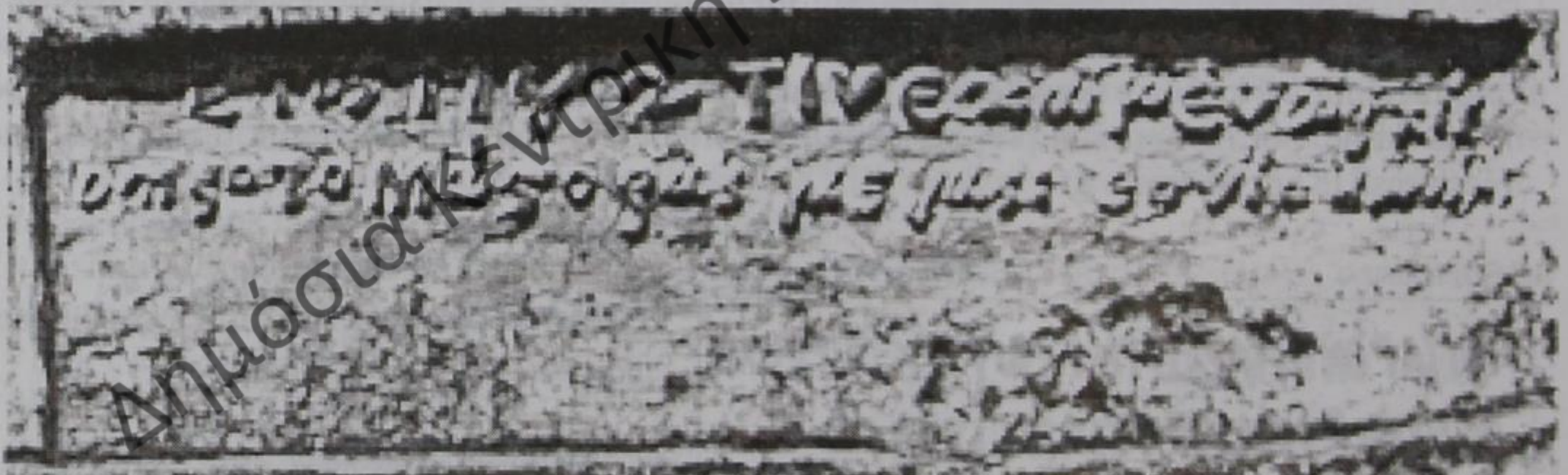
Ἐκτίσθι + ἔτους α ψ π β (= 1782) φ
ευρου / αρίου κδ. ἰγούμενος κτίστ
ις / Ἰοάσαφ ἱερομονάχου, / ο μὰσ
τορος Νάστο Μάνδρα.

Përkthimi: U ndërtua në vitin 1782 shkurt 24, ndërtuesi [është] jeromonak Joasafi, mjeshtri Nasto Mandra.

Shënim: Mbishkrimi gjendej i gdhendur mbi një copë të këputur triglifoni, në Manastirin e Apollonisë. Guri ka qenë gëlqeror me madhësi 0.30 m i lartë dhe 0.52 m i gjatë. Sot nuk dihet se ku ndodhet.

Mbishkrimin e kemi marrë nga botimi i Camillo Praschnikerit [46, f.197-198], i cili e konsideron atë gabimisht si të shek. XVII duke ia deshifruar gabimisht edhe datën për 1682. Gjithashtu C.Praschniker gabimisht deshifron emrin e mjeshtrit për " " me një fjalë të vetme, ndërsa ne mendojmë se duhet deshifruar " " " " (= Nasto, Anastas) dhe " " (= Mandro), mbiemër edhe sot i zakonshëm në katund të Pojanit.

153.

Ετους 1782 τιν εχαμεν αρχις / ο προτομάστορας γχεγκας εονια η μνίμι.

Përkthimi: Në vitin 1782 e ka bërë (ndërtuar) që nga fillimi kryemjeshtri Gega. I përjetshëm kujtimi.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në relief, në një pllakë guri të vendosur mbi faqe të apsidës jashtë kishës së shën Gjergjit, në Fier. Kisha ka madhësi 26x20 m.

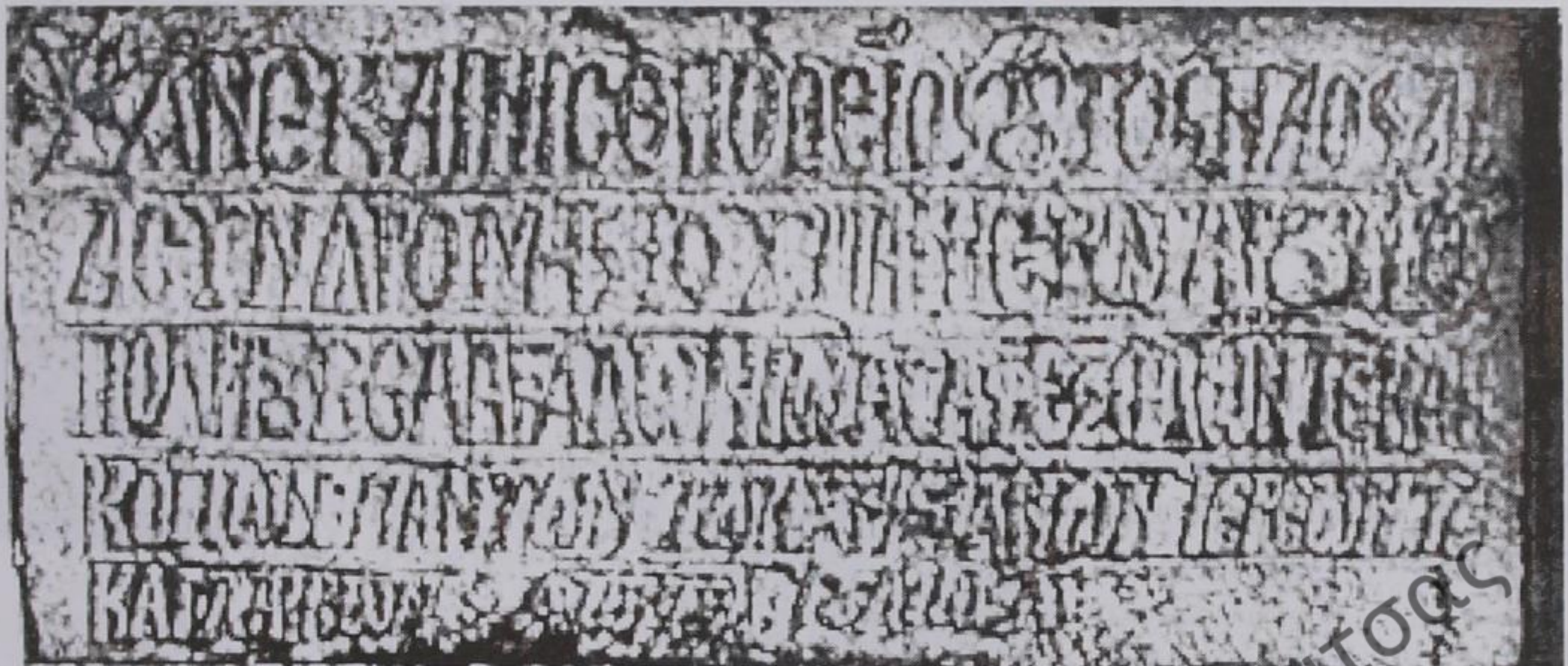
154.

Ετους 1782 του Εκαμεν ο μαστορον ονομα.

Përkthimi: Viti 1782 - Emri i mjeshtrit Elamen.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur mbi një gur, në portën jugore të kishës së shën Gjergjit, në Fier të Myzeqesë.

155.

+ 'Ανεκαινίσθη ὁ θεῖος οὗτος ναός δι / ἅ συνδρομῆς τοῦ πανιερωτάτου Μητρο / πολίτου Βελαγράδων Ἰωάσαφ ἐξόδων τε καὶ / κόπων πάντων τῶν χριστιανῶν ἱερέων τε καὶ λαϊκῶν α. ψ. π. β. (= 1782) – Ιουλίου – Λ:

Përktimi: U rindërtua ky tempull hyjnor me kontributin e të gjithë shqiptarëve të gjithshmit mitropolitit të Beratit, Joasafit, me shpenzimet dhe përpjekjet e të gjithë të krishterëve, priftërinjve dhe laikëve, 1782 korrik 30.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur mbi një pllakë guri murosur në murin lindor pranë apsidës jashtë kishës së shën Mërisë në kolkondas të Myzeqesë. Kisha sot paraqitet e shembur nga lumi, me madhësi 16x8 m.

156.

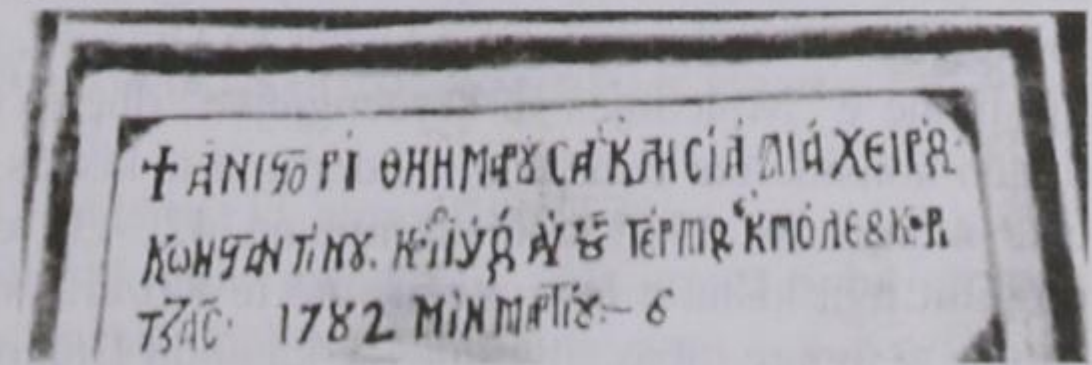

Ετους / 1782 / απριλιου

Përktimi: (Viti 1782 prill)

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur mbi një gur në portën perëndimore të kishës së shën Kollit, në Kurjan të Fierit. Data duhet të tregojë kohën e ndonjë meremetimi që duhet t'i jetë bërë kishës, mbasi kjo e fundit vetë ka të ngjarë të jetë e shek. XII.

157.

+ 'Ανιστορίθη ἡ παρούσα ἐκ(κ)λησία διὰ χειρὸς / Κωνσταντίνου καὶ ὁ υἱός αὐτοῦ Τ έρπος ἐκ πόλεος Κορι / τζᾶς – 1782. Μὴν Μαρτίου – 6.

Përktimi: U pikturua kjo kishë me dorën e Kostandinit dhe birit të tij Terpos nga qyteti Korçë, 1782 muaj mars 6.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën veriore brenda naosit të kishës së shën Gjergjit, në Libofsh të Myzeqesë, me gërma të mëdha të zeza greke e mbi sfond të bardhë (me gabime gramatikore).

158.

Α Ψ Π Γ (= 1783), Α΄ ΑΠΡΗΛΙΟΥ

Përktimi: Α Ψ Π Γ = 1783, prill 1.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një gur vendosur mbi portën perëndimore jashtë kishës së shën Gjergjit, në Mbreshtan të Beratit dhe, me shumë probabilitet tregon kohën e rindërtimit të kishës.

159.

ΕΤΟΥΣ 1783 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 27

Përktimi: Viti 1783 janar 27

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në relief, mbi portën veriore prej druri të Kishës së shën Gjergjit, në Fier. Tregon kohën e punimit të portës.

160.

”Ετους 1785

Përktimi: 1785 = viti 1785

Shënim: Kjo datë gjendet e shkruar në xhamin e një dritareje të katit të dytë nga ana veriore e kishës së shën Kollit, në katundin Perondi të Beratit. Po kjo datë gjendet e gdhendur edhe në dru nën kryqin e madh të ikonostasit, po të kësaj kishë. Datat duhet të tregojnë kohën e një restaurimi të përgjithshëm që i është bërë kishës dhe kohën e ndërtimit të ikonostasit të saj. Ndërtimi i kishës duhet t'i atribuohet fundit të shek. XIII.

161.

Εὐαγγέλιον τῆς ἐν τῷ ἀνατολικῷ ἐκκλησίας τῶν Ταξιαρχῶν 1786.

Përktimi: Ungjilli i kishës së Taksiarkëve (kryeengjëjve) që është në Lindje 1786.

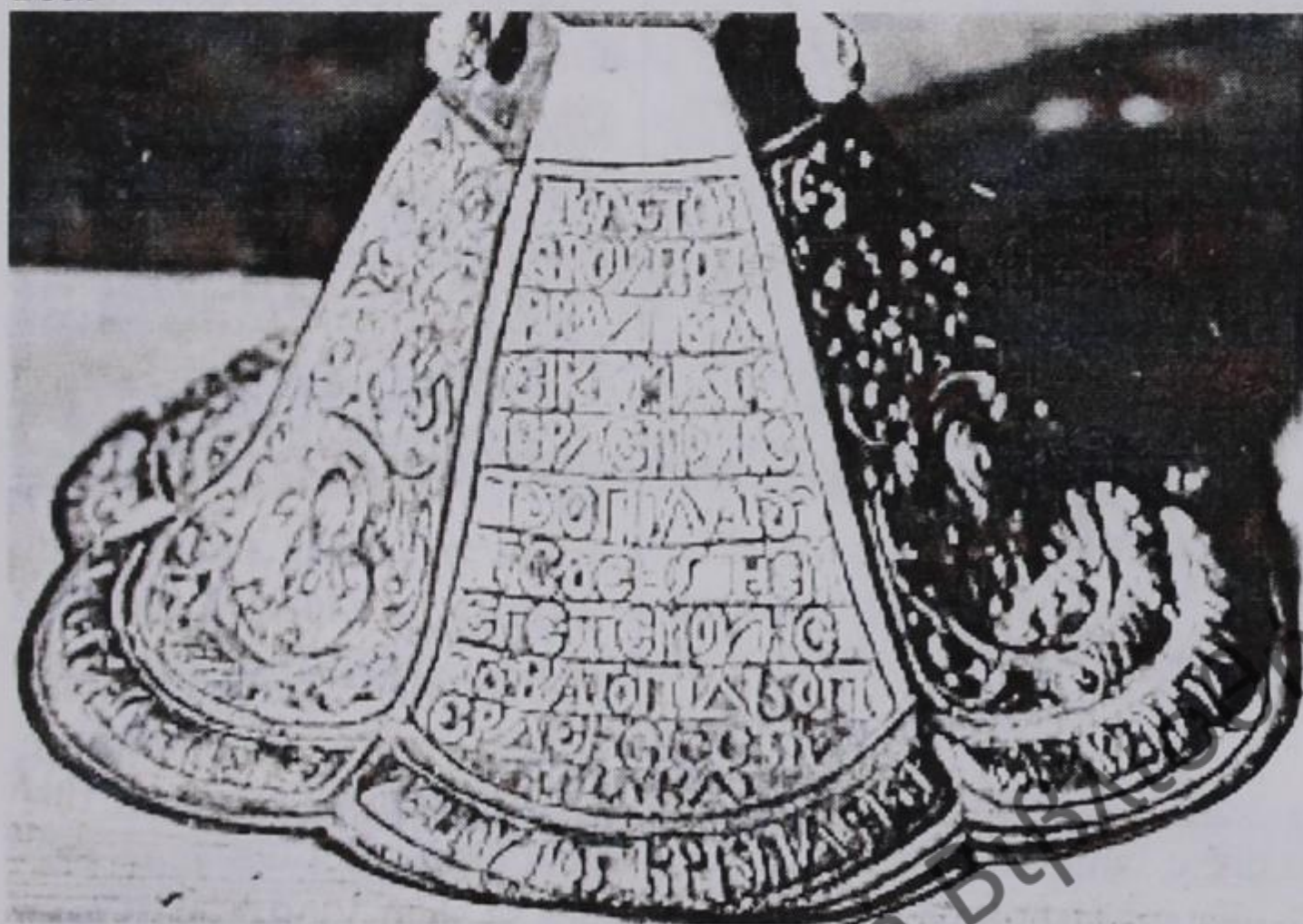
Shënim: Mbishkrimi gjendet i gravuar mbi kapakët e një ungjilli me pjesë prej argjendi, që ndodhet në kishën e Ungjillëzimit, në Kozarë të Beratit. Ka shumë të ngjarë, që ky ungjill të jetë i kishës së shën Mërisë së Dragotit (Dumre), që ndodhet 4 km. në lindje të Kozarës e që duhet t'i ketë qenë kushtuar "Mbledhjes së kryeengjëjve" e jo "Shën Mërisë", sikurse konsiderohet sot. E me të vërtetë në ikonostasin e kishës së Dragotit, në vendin e ikonës së festës së kishës ndodhet një ikonë e "Mbledhjes së kryeengjëjve" dhe jo e "Shën Mërisë". Në mbështetje të kësaj teze duhen konsideruar edhe data e ndërtimit të kishës, 1782 (mbishkrimi nr. 41) dhe datat e ikonave e të ikonostasit 1785 (mbishkrimi nr. 42, 43), që janë të afërta me atë të ungjillit. Kalimi i ungjillit nga kisha e Dragotit në atë të Kozarës mund të jetë bërë nga kujdestarët e kishës, ka shumë të ngjarë mbas zhveshjes së katundit Dragot nga popullsia e krishtere.

162.

1786

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur në dru nën kryqin e ikonostasit të kishës së shën Gjergjit, në Fier të Myzeqesë, dhe nën kryqin e ikonostasit të kishës së shën Vlashit, në Vlorë. Duhet të tregojë kohën e punimit të këtyre ikonostaseve prej druri të gdhendur.

163.

Τοδε το ι-
ερον ποτι-
ριον πελ-
ει κτ(η)μα τις
ιερας μονις
του Σπιλαιου
της ουσης της μ-
εγιστης μονης
του Βατοπιδιου οπ-
ερ δεησις εστιν και
σπουδη του ηδη ηγουμεν
ευοντος Κυριου Παφνου
τιου 1787:κατα μηνος ιου
λιου 3

Përktimi: Ky potir i shenjtë është pronë e Manastirit të hirshëm të Spilesë, që i përket Manastirit të madh të Vatopedit, i cili (potiri) pikërisht është lutje dhe me kujdesin e igumenit të tanishëm, zotit Pafnutit 1786, në muajin korrik 3.

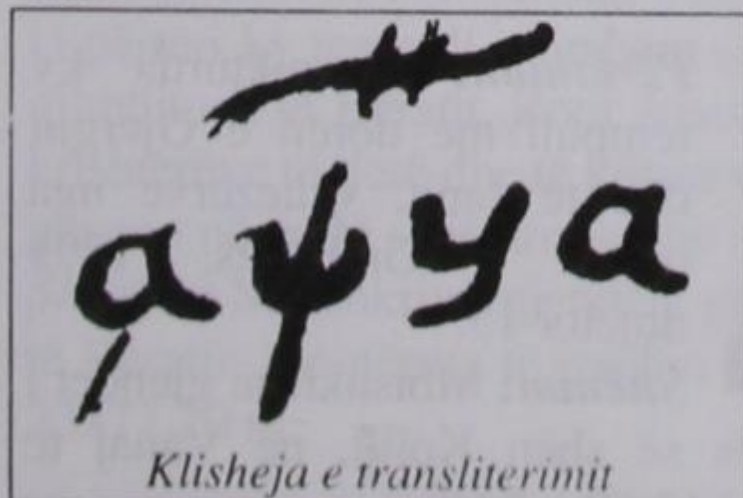
Shënim: Ky mbishkrim gjendet i gdhendur mbi bazamentin e një potiri prej argjendi, që gjendet në Kishën e shën e Vlashit, në Vlorë. Nga mbishkrimi rezulton se potiri është sjellje nga Manastiri i Spilesë, që i përket (është metoq) manastirit të madh të Vatopedit, në Athos të Greqisë.

164.

1791

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur mbi një gur jashtë apsidës së kishës së shën Kostandinit dhe Elenës, në varrezat e Beratit. Duhet të tregojë kohën e ndërtimit ose të rindërtimit të kishës, që është një paraklis i thjeshtë i zmadhuar dhe i rregulluar vonë.

165.

Klisheja e transliterimit

Ἀνακενήσθη (ὁ ναός) οὗτος κατά τό α ψ υ α (= 1791).

Përktimi: U rindërtua ky tempull më 1791.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën perëndimore, jashtë kishës së Ungjillëzimit, në Kozarë të Beratit. Kisha është bazilikë trinefshe, me madhësi 17.50x11.50 m.

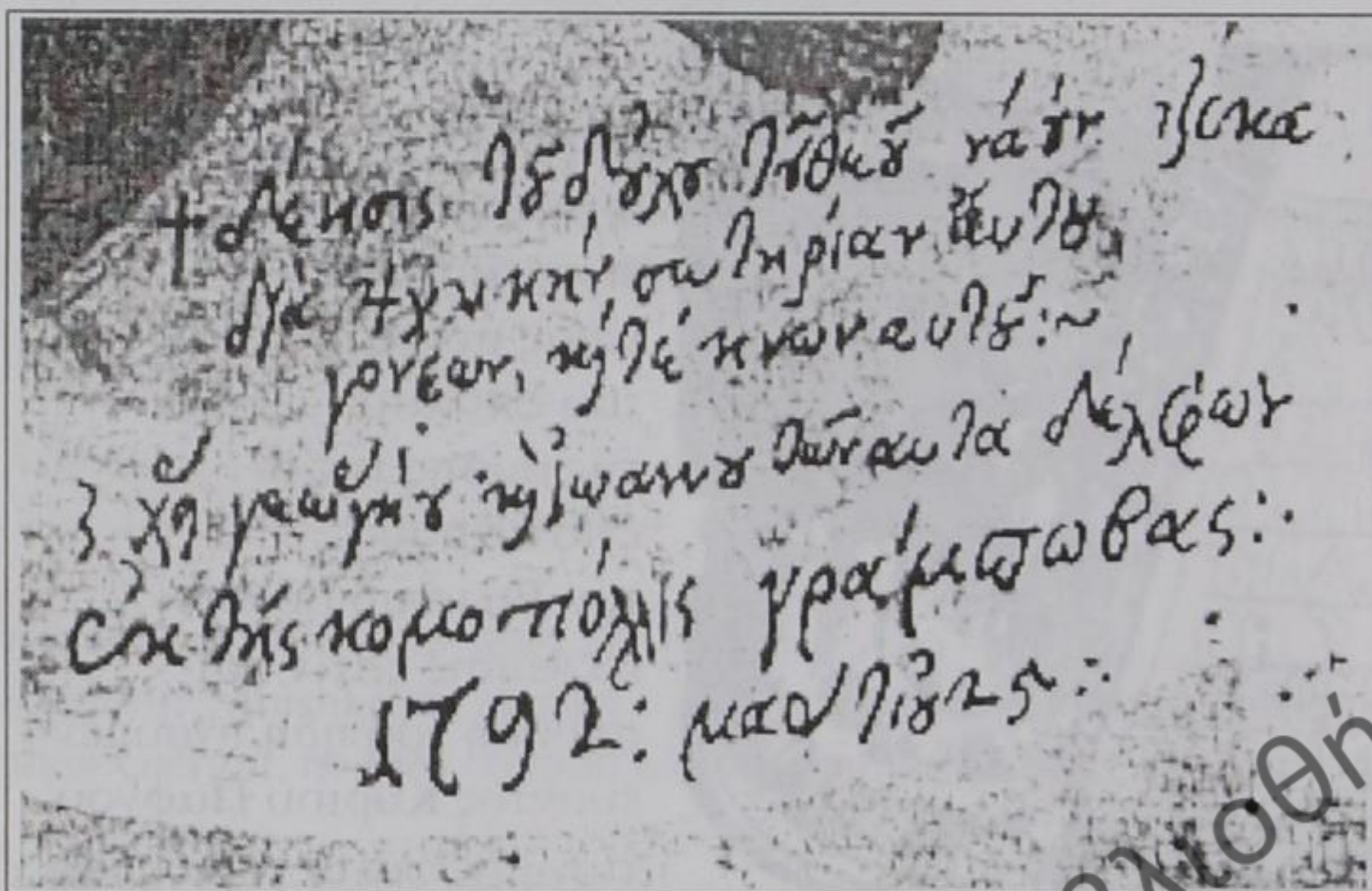
166.

Διὰ χειρὸς Τέρπ(ου) (ιουῶ τ)οῦ Κονσταντίνου ζωγράφου, ἔτος 1792 σεπτεμβρίου – 9.

Përkthimi: Me dorën e Terpos, birit të Kostandin Zografit, viti 1792, shtator 9.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Kostandinit dhe Elenës në kishën e shën Kostandinit dhe Elenës, në Kondas të Beratit.

167.

+ δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ νάση τζίκα / διὰ ψ(υ)χυκὴν σωτηρίαν αὐτοῦ / γονέων κ(αί) τέκνων αὐτοῦ / χεῖρ γεωργίου κ(αί) Ἰωάννου των αὐταδέλων / ἐκ τῆς κομποπόλλης γράμψωβας / 1792: μαρτίου 25.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Nas Çikës, për shpëtimin e shpirtit të tij, të prindërve dhe

të fëmijëve të tij. Dora e Gjergjit dhe e Janit, vëllezërve nga fshat-qyteti Grabovë 1792, mars 25.

Shënim: Mbishkrimi ruhet në ikonën e Krishtit në ikonostas të kishës së shën Vlashit, në Vlorë. Pjesa më e madhe e ikonave të këtij ikonostasi janë të piktorëve grabovarë.

168.

1793

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur në një gur mbi portën jugore jashtë kishës së shën Kollit, në Toshkëz të Myzeqesë. Duhet të tregojë kohën e ndërtimit të kishës. Kisha është bazilikë trinefshe me tavanë me madhësi 12x7 m.

169.

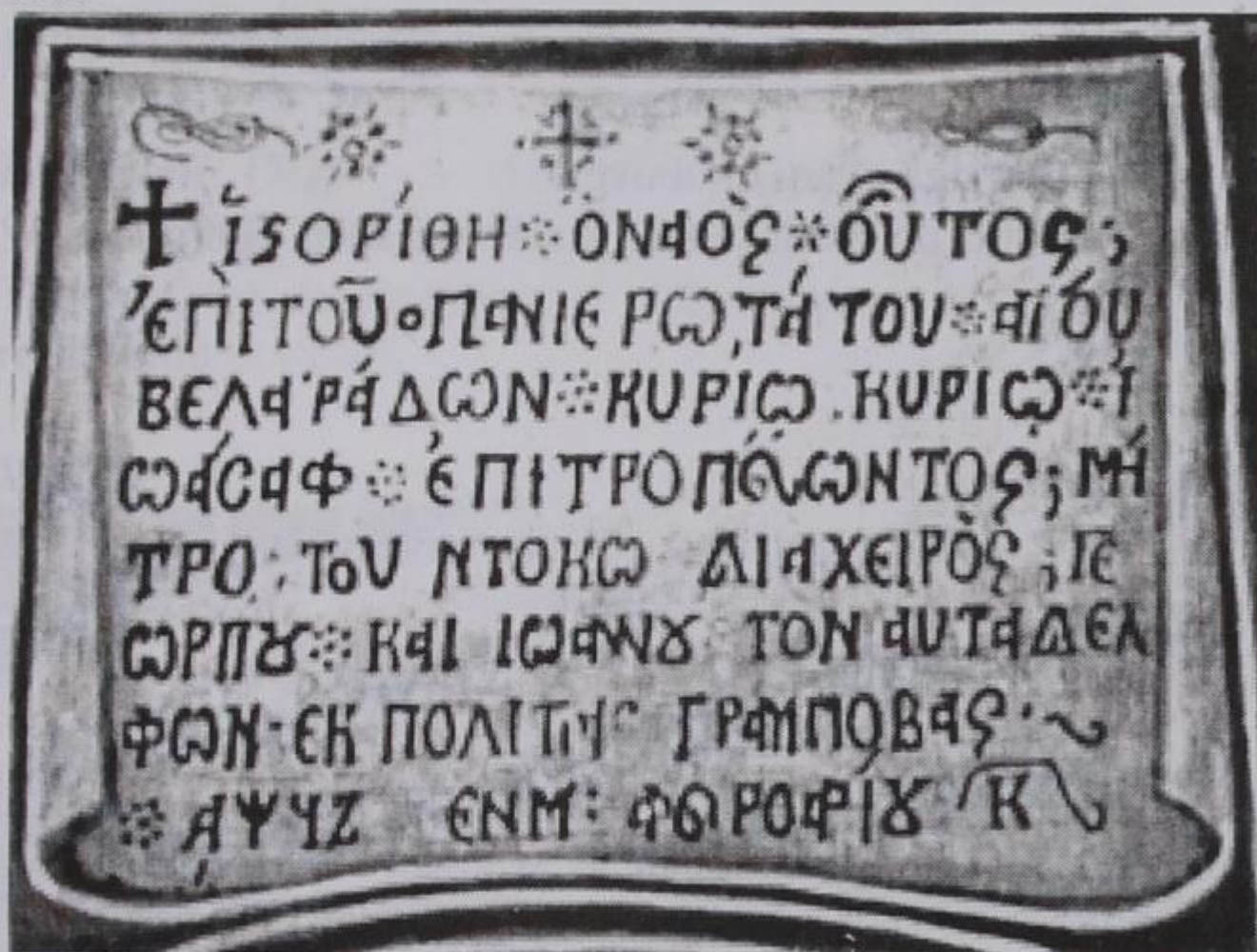

Ἱστορίθη ὁ ναὸς οὗτος διὰ χειρὸς / Γεωργίου κ(αί) Ἰω(άννου) τῶν αὐταδέλων / φων 1795 δεκεμβ(ρ)ίου 15 ἐκ χόρας γράμψω / βα.

Përkthimi: U pikturua ky tempull me dorën e Gjergjit dhe të Janit, vëllezërve nga qyteti i Grabovës, 1795 dhjetor 15.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i shkruar mbi suva, përmbi portën perëndimore, jashtë kishës së shën Kollit, në Vanaj të Myzeqesë. Kisha është bazilikë trinefshe me tavan e me madhësi 13.50 x 7.60 m.

170.

+ Ἰστορίθη ὁ ναὸς οὗτος / ἐπὶ τοῦ πανιερωτάτου ἁγίου / Βελαγράδων Κυρίῳ, Κυρίῳ Ἰωάσαφ ἐπιτροπεύωντος; Μήτρο; του Ντόκω, διὰ χειρὸς Γεωργίου καὶ Ἰωάννου τὸν ἀνταδελφῶν ἐκ πολιτίας / Γράμποβας. / Α Ψ Υ Ζ (= 1797) ἐν Μ(ηνὶ) φευρο(υ)αρίου - Κ.

Përktimi: U pikturua ky tempull në kohën e të gjithëshmit, shenjtit të Beratit zotit, Zotit Joasaf, në kohën e kujdestarisë së Mitro Dukas. Me dorën e Gjergjit

dhe të Joanit, vëllezërve nga qyteti Grabovë 1797, në muajin shkurt 20.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën jugore brenda kishës së shën Thanasit, në Karavasta të Myzeqesë. Kisha është bazilikë trinefshe me tavan me madhësi 20x10 m.

171.

ἔτους 1797 μην Μαρτίου 9 / Ἀνεκα(ι)νίσθη ὁ θεῖος ναὸς τῆς Κοιμήσεως Θεοτόκου διὰ συνδρομῆς τοῦ πανιερολογιωτάτου Βελαγρ(άδων) Κυ(ρίου) Ἰωάσαφ κόπου / ἀπάντων τῶν τε κληρικῶν ἀρχόντων καὶ λοιπῶν χριστιανῶν καὶ κτητόρων αὐτοῦ εἰς μνημ

όσυνον αὐτῶν. Εἰ μὲν φίλος πέφυκες εἰσελθε / χαίρων, (εἰ δ' ἐχθρὸς καὶ βάσκανος καὶ γέμων δόλου, πόρρω πόρρω πέφευγε / τῆς πύλης ταύτης).

Përktimi: Viti 1797, muaji mars 9.

U përtëri ky tempull i hirshëm i Fjetjes së Hyjëlindëses me kontributin e të gjithëshmit dhe të gjithëditurit të Beratit, Zotit Joasaf dhe me mendimin e klerikëve, të arkondëve dhe të gjithë të krishterëve të tjerë dhe të ktitorëve të tij (tempullit), për kujtimin e tyre. Në se je mik hyrë duke u gëzuar, në qoftë se je armik dhe i keq dhe plot me të keqe, ik larg, larg nga kjo portë.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur mbi gurin portal të kishës Fjetja e shën Mërisë, në Kala të Beratit, me gërma të mëdha në relief. Kisha është bazilikë trinefshe me thollo, me madhësi 23x77.20 m.

172.

1798 φεβρουαριου 16 δια χειρός του 'Ιωάννου Τζετίρι εκ πολιτείας Γράμποβας.

Përktimi: 1798 shkurt 16. Me dorën e Jan Çetirit, nga qyteti Grabovë.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Krishtit, në ikonostas të kishës së shën Gjergjit, në Fier.

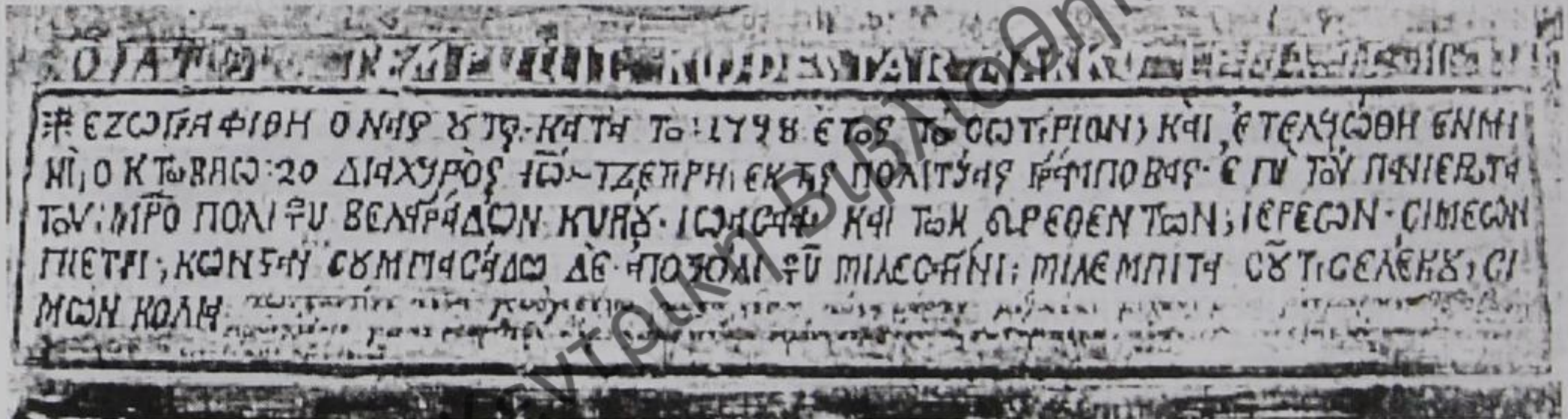
173.

Ἀνωκοδομήθη οὗτος ὁ θεῖος ναός δια χειρός / τοῦ πρωτομαστόρου Θεμελίου καὶ φάτρια αὐτοῦ, Ζαφίρου, Κωνσταντίνου, Λαζάρου, Δημητρίου

Përktimi: U ndërtua ky tempull hyjnor me dorën e kryemjeshtër Themeliut dhe vëllezërisë së tij Zafirit, Kostandinit, Llazarit, Dhimitrit....

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur mbi një gur ranor murosur në kolonën e krahut jugor të kishës Fjetja e shën Mërisë, në Kala të Beratit, me dy fjalë të dëmtuara e të palexueshme në fund. Ndërtimi i kishës në fjalë është kryer me 1797. Shih mbishkrimin Nr.171

174.

+ Ἐξωγραφίθη ὁ ναὸς οὗτος κατὰ τὸ 1798 ἔτος το σωτήριον καὶ ἐτελειώθη ἐν μηνί / ν ἰ ὀκτωβρίῳ: 20. Δια χειρός Ἰω(άννου) Τζετίρη εκ τῆς πολιτείας Γράμποβας ἐπὶ τοῦ π ανιερωτά / του Μ(η)τροπολίτου Βελαγράδων Κυρίου Ἰωάσαφ καὶ τῶν εὐρεθέντων ἰ ερέων Σιμεῶν, / Πιέτρι, Κωνσταντίνου Σουμπασάδω(ν) δὲ Αποστόλι τοῦ Μίλε Σαγήν ι; Μίλε Μπίτα, Σούτι Σελέκου, Σι / μών Κόλια; Κωνσταντίνου Κηῶνη Γεωργη Βέλιο, Κώστα Νούσση Κώστα Μάρκου, (Δη)Μήτ(ρίου) Κούκη, Μιχαήλ Μώνι, Ρήστ Μάρκο υ, Τότο Βασίλι / Σιμων Χέδαρα, Γιάνκου Μπηρντουφη, Ντήμο καὶ Νήκο Νιτζάρη, Σε μίνη Σουμπάση καὶ Σωτίρι Κόλια καὶ ἀκόλουθως; τῶν ἐξῆς ὧν μνησθειη ὁ Κύριος / ἡμῶν Ἰ(ησοῦς) Χ(ριστὸς) ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

Përktimi: U pikturua ky tempull në vitin shpëtimtar 1798 dhe u përfundua në muajin tetor 20, me dorën e Jan Çetirit nga qyteti Grabovë, në kohën e gjithëhirshmit Mitropolitit të Beratit, zotit Joasaf dhe të priftërinjve prezent, Simonit, Petrit, Kostandinit dhe të subashëve Apostoli Mile Sagjinit, Mile Bita Suti Selekut, Simon Kalias, Kostandin Gjonit, Gjergj Elos, Kosta Nushit, Kosta Markut, Mit Kuqit, Mihal Monit, Rist Markut, Toto Vasilit, Simon Hedaras, Janko Birdufit, Dimo dhe Niko Niçarit, Simoni Subashit dhe Sotir Kolës dhe në vazhdim, të këtyreve i kujtoftë, zoti ynë Jezu Krisht në mbretëri të qiejve.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën jugore brenda kishës Fjetja e shën Mërisë, në Bishqethëm të Myzeqesë. Kisha është bazilikë trinefshe me tavan, me madhësi 17.50x8.60 m.

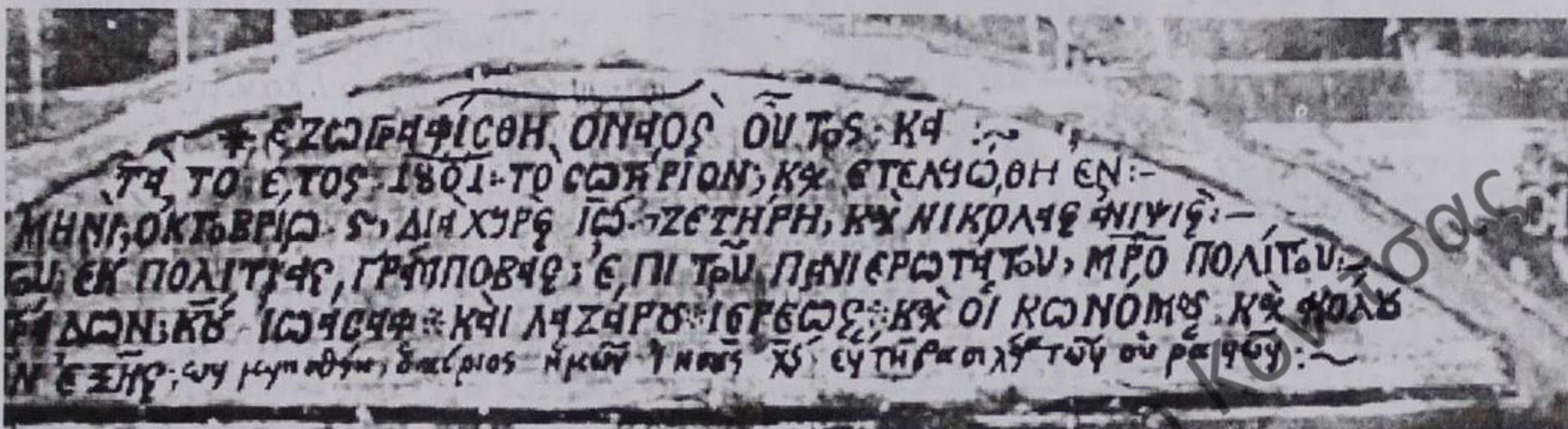
175.

1800 Μαρτίου

Përkthimi: 1800 = 1800 mars

Shënim: Kjo datë gjendet e pikturuar mbi portën perëndimore në narteks të kishës së shën Thodhrit, në Kadipashanj të Myzeqesë. Ka të ngjarë të tregojë kohën e ndërtimit ose të rindërtimit të kishës.

176.

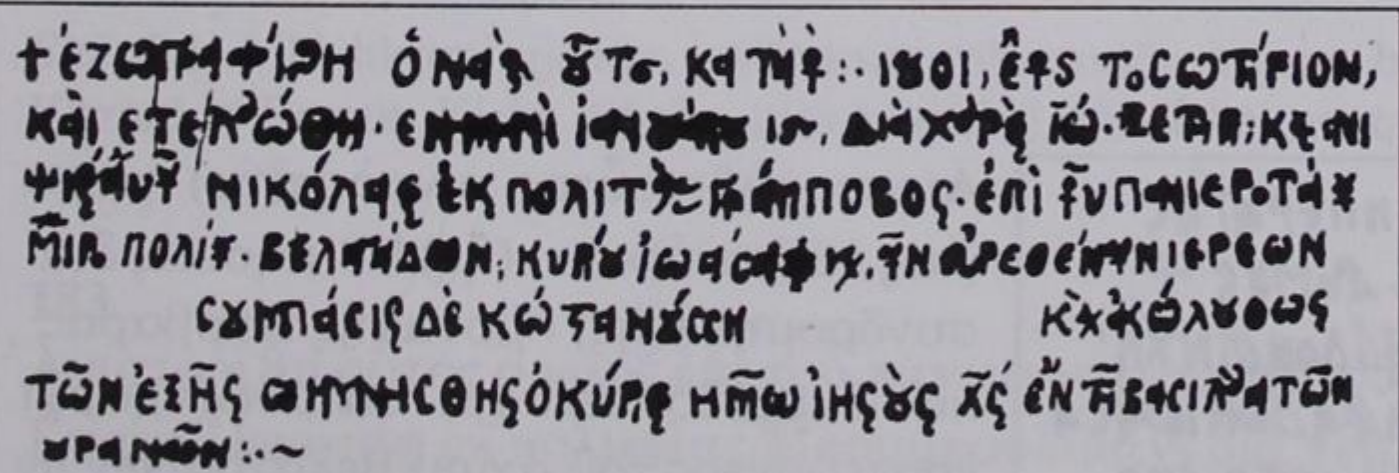

+ Έξωγραφίθη ὁ ναός οὗτος κα / τὰ τό ἔτος 1801: τὸ σωτήριον καὶ ἐτελειώθη ἐν / μηνὶ Ὀκτωβρίῳ 5, διὰ χειρὸς Ἰω(άννου) Τζετήρη, καὶ Νικόλαος ἀνιψιὸς / αὐτοῦ ἐκ πολιτίας Γράμποβας, ἐπὶ τοῦ πανιερωτάτου Μ(ητροπολίτου) / Βελαγράδων Κ(υρίου) Ἰωάσαφ καὶ Λαζάρου ἱερέως καὶ οἰκονόμος καὶ ἀκόλου / θος τῶν ἐξῆς ὧν μνησθεῖη ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χ(ριστός) ἐν τῇ βασι / λεία τῶν οὐρανῶν: -

Përkthimi: U pikturua ky tempull në vitin shpëtimtar 1801 dhe u përfundua në muajin tetor 5, me dorën e Jan Çetirit dhe Nikollës, nipit të tij, nga qyteti Grabovë, në kohën e të gjithirshmit Mitropolitit të Beratit, zotit Joasaf dhe prift L Lazarit ekonomit dhe në vazhdim të tjerët, të cilët i kujtoftë zoti ynë, Jezu Krisht në mbretërinë e qiejve.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën perëndimore, brenda kishës së shën Gjergjit në Strumë të Myzeqesë. Kisha është bazilikë njinefshe me tavane me madhësi 20 x 8 m.

177.

Klisheja e transliterimit

+ Έξωγραφίθη ὁ ναός οὗτος κατὰ τὸ 1801 ἔτος τὸ σωτήριον / καὶ ἐτελειώθη ἐν μηνὶ Ἰαν / ουάριου 15, διὰ χειρὸς Ἰω(άννου) Τζετήρη / καὶ ἀνιψιὸς αὐτοῦ Νικόλαος ἐκ πολι(ε)ίας Γράμποβος ἐπὶ τοῦ πανιερωτάτου / Μι(τ)ροπολίτου Βελαγ(ρ)άδων Κυρίου Ἰωάσαφ καὶ τῶν εὐρεθέντων ἱερέων, Σουμπάσις δε / Κώστα Νούσση καὶ ἀκόλουθως τῶν ἐξῆς ὧν μνησθήει / ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χ(ριστός) ἐν τῇ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

τάτου / Μι(τ)ροπολίτου Βελαγ(ρ)άδων Κυρίου Ἰωάσαφ καὶ τῶν εὐρεθέντων ἱερέων, Σουμπάσις δε / Κώστα Νούσση καὶ ἀκόλουθως τῶν ἐξῆς ὧν μνησθήει / ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χ(ριστός) ἐν τῇ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Përkthimi: U pikturua ky tempull në vitin shpëtimtar 1801 dhe u përfundua në muajin janar 15, me dorën e Jan Çetirit dhe të nipit të tij Nikollës nga qyteti Grabovë, në kohën e të shumhirshmit

mitropolitit të Beratit, zotit Joasaf dhe të priftërinjve që gjendeshin dhe subash [ishte] Kostë Nushi, dhe në vazhdim të këtyre, të cilët i kujtoftë zoti ynë, Jezu Krisht në mbretëri të qiejve.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën perëndimore brenda kishës së shën Todhrit, në Kadipashaj të Myzeqesë.

178.

+ Etos 1804 Μαρτιος 25. / Επιτροπευσε Λάζαρος. / Β. Ημσταρι. Χειρος Μαστορος / Κωσταντινος Σ. Κολιτσι. εκ / τισεν την οροφην και τεμπου / λαν του ναου του αγιου Τρυ / φωνος. Σεκιστα. 'Ιωάννης Τσάγκας

Përkthimi: Në vitin 1804 mars 25. Ishte kujdestar Blazar Imstari. Me dorën e mjeshtrit Kostandin S.Koliçi

ndërtoi të gjithë kishën dhe ikonostasin e kishës së shën Trifonit [në] Sekishtë. Jan Çanga.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur mbi një pllakë gurë, në faqen e murit jugor, jashtë kishës së shën Trifonit, në Sekishtë të Myzeqesë.

179.

Klisheja e transliterimit

Εξωγραφίσθη (ή) ιστορία αυτή / δια δαπανης του Ντιν ο Λάλα / και των αδελφών αυτού αιώνια τους ή μνήμη 1804.

Përkthimi: U pikturua kjo pikturë me shpenzimet e Ndino

Lalës dhe të vëllezërve të tij, i përjetshëm kujtimi i tyre 1804.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar jashtë portës jugore të kishës së Ungjillëzimit, në Kozarë të Beratit.

180.

Klisheja e transliterimit

Ανιστορήθη ούτος ο ναός τ(ης) ήπεραγίας / Θ(εοτό)κου τ(ης) Κοιμησεως δια συνδρομης τ(ης) / μοναχής Βαρβαρας και δι εξόδον των χρι / στιανω(v) αρχιερατεύοντος του άγιου Βελαγραδων Ιωάσα / φ κα(ι) εφιμερεύοντος ο π(α)π(α) Γεωργιος άπο / Μαλισόβας ετους 1805 Μαρτίου 15. Δια χειρ / ος Τέρπου ζωγράφου του απο Κορυτζα.

Përkthimi: U pikturua ky tempull "Fjetjes" të së mbishenjtës Hyjëlindëses me kontributin e murgeshës Varvara dhe me shpenzimet e të krishterëve, në kohën e peshkopit të shenjtit të

Beratit, Joasaf dhe famulltar at Gjergji nga Malishova, viti 1805, mars 15. Me dorën e Terpo Zografit, nga Korça.

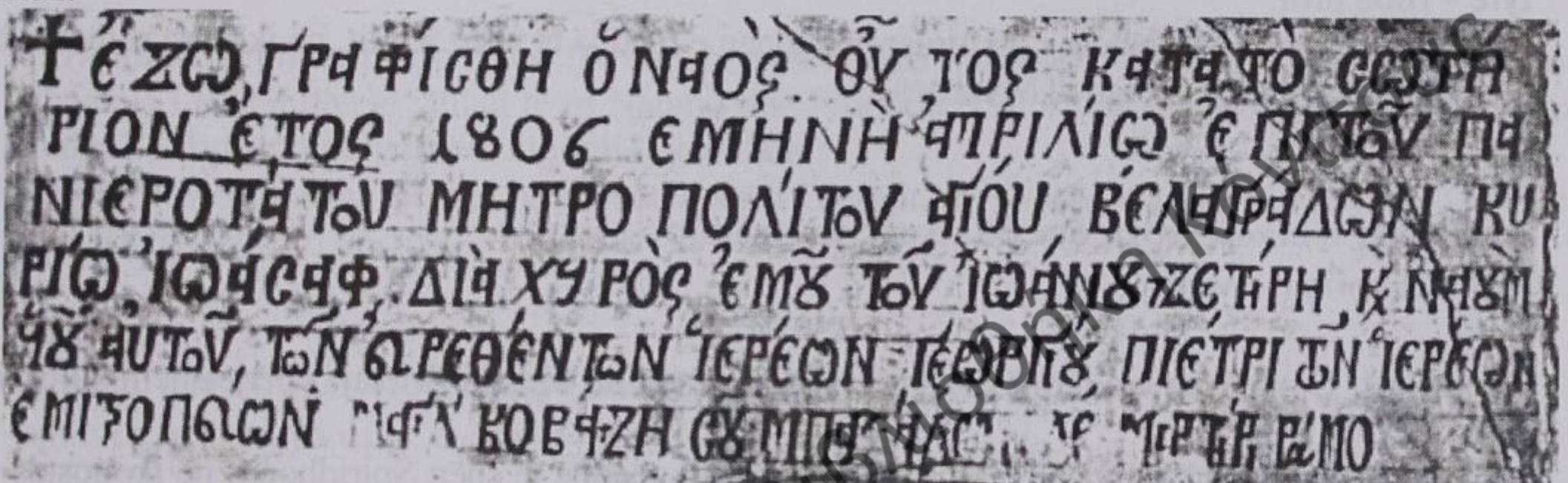
Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën perëndimore brenda kishës së Manastirit. Fjetja e shën Mërisë, në Vodice të Beratit.

181.

1805

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur në dru nën kryqin e ikonostasit të kishës së shën Gjergjit, në Libofsh të Myzeqesë. Duhet të tregojë kohën e gdhendjes së ikonostasit.

182.

+ Έξωγραφίσθη ὁ ναὸς οὗτος κατὰ τὸ σωτή / ριον ἔτος 1806 ε(ν) μηνὴ ἀπρίλιω ἐπὶ τ οὔ πα / νιερωτάτου Μητροπολίτου αὐτοῦ Βελεγράδων Κυ / ρίω Ἰωάσαφ, διὰ χειρὸς ἐμοῦ τοῦ Ἰωάννου Τζετήρη καὶ Ναοῦμ / εἰοῦ αὐτοῦ τῶν εὐρεθέντων ἱερέων Γεωρ γίου, Πιέτρι τῶν ἱερέων ἐπιτροπεύων Μαγίο Κοράζη σουμπασάδων δε Μαρτίρι Ράμ ο.

Përkthimi: U pikturua ky tempull në vitin shpëtimtar 1806, në muajin prill, në kohën e të gjithirshmit mitropolitit, shenjtit të Beratit, zotit Joasaf, me dorën time të Jan Çetirit dhe Naumit birit të tij, të priftërinjve prezent: Gjergjit, Pjetrit në kohën e kujdestarisë së Magjio Korazit dhe të subashëve Martir Ramos.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën jugore, brenda kishës së Ungjillëzimit, në Kozarë të Beratit. Kisha është e stilit bazilikal, trinefshe, me tavan e me madhësi 17.15 x 11.50 m.

183.

Ἀνιστορίθη οὗτος ὁ ναὸς ἐπὶ τοῦ πανιερωτάτου Μητροπολίτου Βελεγράδων / Κυρίω, Κυρίω Ἰωάσαφ ἐκ πολιτείας Μπουμπουλιμάνι διὰ χειρὸς τοῦ Νικόλα / Γεωργίου ἐκ πολιτείας Γράμπόβας, καὶ ἐφημερεύοντος δὲ παπᾶ Ἀναστάσι / καὶ τοῦ Σίμο Μίτα, ἐπιτροπεύοντος δὲ Κωνσταντίνου τοῦ Μπήτα, προεστάδων / δὲ Ἀθανασίου Χαλκία τ οῦ Ἰάννου Τζήντζο καὶ Σίμο Πάνκο καὶ Νάσι καὶ / Χαλπέπα, ὧν μνησθεῖη ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χρηστός ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν / οὐρανῶν Ἀμήν. Τοῦ 1806 καὶ ἐτελει ὡθη ἐν μηνὶ Ἰανουαρίου 15.

Përkthimi: U pikturua ky tempull në kohën e të gjithirshmit mitropolitit të Beratit, zotit Joasaf, nga qyteti Bubullimani me dorën e Nikollës së Gjergjit, nga qyteti Grabovë dhe kur ishte

famulltar Papa Anastasi dhe Simon Mita, në kohën e kujdestarisë së Kostandin Bitës dhe kur kryesonte Thanas Halga i Jan Cincos dhe Simo Panko dhe Nasi dhe Halpepa, të cilët i kujtoftë zoti ynë Jezu Krisht në mbretëri të qiejve, Amin. Më 1806 dhe përfundoi në muajin janar 15.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën jugore të kishës së shën Thanasit të poshtëm, në Vërtop të Beratit.

184.

Ἱστορίθη ἡ εἰκὼν αὕτη διὰ δαπάνης τοῦ χωρίου Μεγάλο Τζιφλήκι:—
αἰωνία τοῦς ἡ μνήμη: – ἁ ῶ ἡ (= 1808) ἀπριλίου.

Përkthimi: U pikturua kjo ikonë me shpenzimet e katundit Çifliku i Madh, I përjetshëm kujtimi i tyre - 1808 prill.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar në ikonën e madhe të shën Kollit, në ikonostas të kishës së shën Gjergjit, në Libofsh të Myzeqesë.

185.

Ἱστορίθει ἡ εἰκὼν αὕτη διὰ δαπάνης τοῦ χωρίου Μετάνι,
αἰωνία τοῦς ἡ μνήμη.

Përkthimi: U pikturua kjo ikonë me shpenzimet e katundit Metani (Metaj) i përjetshëm kujtimi i tyre.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar në ikonën e madhe të shën Spiridhonit, në ikonostas të kishës së shën Gjergjit, në Libofsh të Myzeqesë. Duke u mbështetur në mënyrën e punimit ikona rezulton e të njëjtit piktori anonim, që ka punuar më 1808 ikonën e Krishtit si dhe ikonat e tjera të ikonostasit të kishës.

186.

Ἱστορίθει ἡ εἰκὼν αὕτη διὰ δαπάνης τοῦ Ντόκο καὶ Ἰακο ἀδελφοῦ αὐτοῦ
καὶ διὰ μνημόσινον τοῦ πατρός αὐτοῦ αἰωνία τῆς ἡ μνήμη – 1808: Μαΐου.

Përkthimi: U pikturua kjo ikonë me shpenzimet e Dokos dhe Jakos, vëllait të tij dhe për kujtim të babës së tij. I përjetshëm kujtimi i tyre, 1808 maj.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i shkruar në ikonën e Krishtit, në ikonostas të kishës së shën Gjergjit, në Libofsh të Myzeqesë.

187.

Ἱστορίθη ἡ εἰκὼν αὕτη διὰ δαπάνης τοῦ Σωτήρι Νάσι Βασίου καὶ τῶν
ἀδελφῶν αὐτοῦ καὶ θεῖος αὐτοῦ Γεωργίου καὶ Κωνσταντίν(ος) ἑξαδελφός αὐτοῦ.

Përkthimi: U pikturua kjo ikonë me shpenzimet e Sotir Nas Vaziut dhe të vëllezërve të tij dhe të dajës së tij, Gjergjit dhe Kostandinit kushuririt të tij të parë.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi ikonën e shën Mërisë, në ikonostas të kishës së shën Gjergjit, në Libofsh të Myzeqesë. Ikona duhet të jetë punuar më 1808 si dhe të tjerat të ikonostasit të kësaj kishe.

188.

Ἱστορίθει ἡ εἰκὼν αὕτη διὰ δαπάνης τοῦ χωρίου Ἰρέθη καὶ Ντίμος
Μποχεῖκο αἰωνία τοῦς ἡ μνήμη α ῶ ἡ (= 1808) Ἀπριλίου.

Përktimi: U pikturua kjo ikonë me shpenzimet e katundit Rrethi dhe Dimo Bohiko. I përjetshëm kujtimi i tyre, 1808 prill.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar në ikonën e kryeengjësve, në ikonostas të kishës së shën Gjergjit, në Libofsh të Myzeqesë.

189.

Ἰστορίθη ἡ εἰκὼν αὐτῆ δια δαπάνης τοῦ Μάρη Σουμπάσι καὶ τοῦ Πέτρος τοῦ Γκέρκη Τοδάρη καὶ θεῖος τοῦ Φιλίπη καὶ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Ναούμ καὶ Φιλήπι καὶ τὸν ἀνιψιὸν τοῦ Ἰάνκου καὶ τὸ παιδί τοῦ Θανάση ἀπὸ χορίου Λημπόφσα. αἰωνία τοῦς ἡ μνήμη 1808.

Përktimi: U pikturua kjo ikonë me shpenzimet e Mari Subashit dhe të Petrit të Gjergj Podhrit dhe daja i Filipit dhe të vëllait të tij Naumit dhe Filipi dhe i nipi Jani dhe i biri i tij Thanasi, nga katundi Libofsh. I përjetshëm kujtimi i tyre 1808.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Gjergjit, në ikonostas të kishës së shën Gjergjit, në Libofsh të Myzeqesë.

190.

δέησις τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ Ἰάνκο ντήμω καὶ ἀναστασίου υἱοῦ αὐτοῦ αἰωνία τους ἡ μνήμη α ω η (= 1808) μαΐου 10.

Përktimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Janko Dimo dhe Anastasit, birit të tij. I përjetshëm kujtimi i tyre 1808, maj 10.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar në ikonën e shën Thanasit, në ikonostas të kishës së shën Gjergjit, në Libofsh të Myzeqesë.

191.

Ἰστορίθη ἡ παρουσία εἰκὼν δια συνδρομῆς καὶ δαπάνης τῶν ἐπιτρόπων Μηχὴλ Σταύρος βοήθηα τοῦ. Δια χειρὸς Γεώργη Τζετήλου 1801 Ἰανουαρίου 30.

Përktimi: U pikturua kjo ikonë me kontributin dhe shpenzimet e epitropit Mihil Stavro. I qoftë ndihmë. Me dorën e Gjergj Çetilit, 1811 janar 30.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar në ikonën e shën Mërisë, në ikonostas të kishës së shën Pjetrit, në Zhymë të Myzeqesë.

192.

1811

Shënim: Kjo datë është gdhendur në dru nën kryqin e ikonostasit të kishës së shën Kollit, në Vanaj të Myzeqesë. Duhet të tregojë kohën e gdhendjes së ikonostasit.

193.

Klisheja mungon

Klisheja mungon

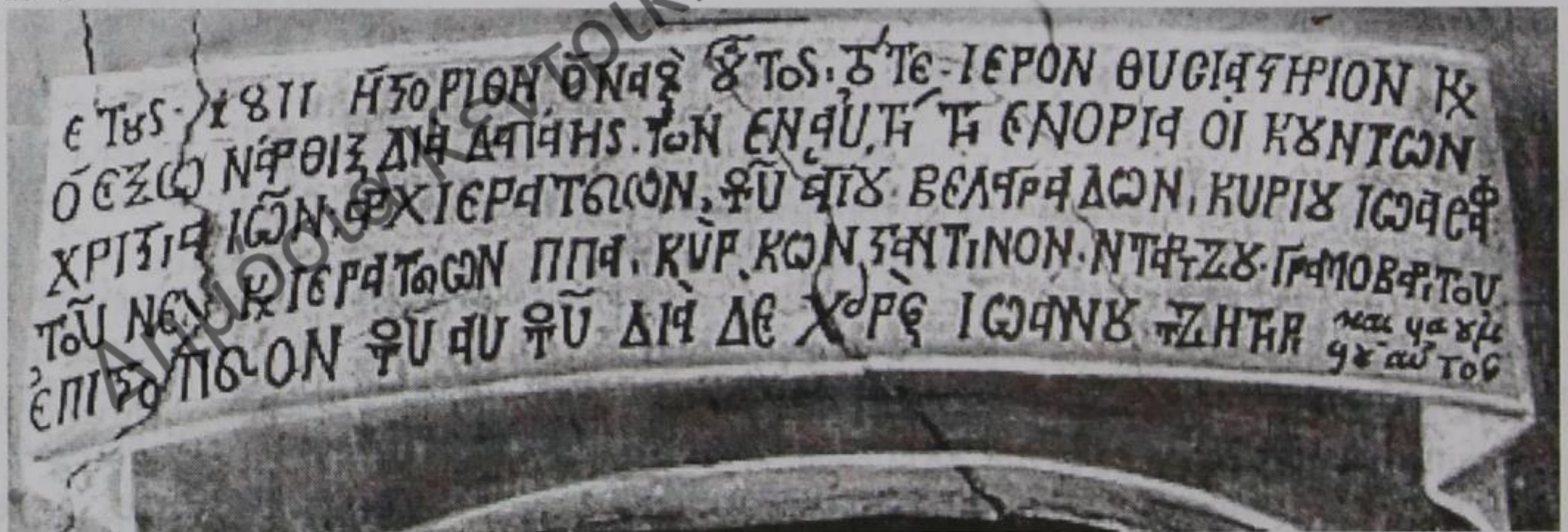
Ἐξωγραφίθη ὁ ναὸς οὗτος κατὰ τὸ σωτήριον ἔτος 181α (= 1811) καὶ ἔτε / λεῶθη ἐν μὴν Φεβρουαρίου 17 δια χειρὸς Νικολάου Τζετήρη /

ἐπί τοῦ πανιεροτάτου μητροπολήτου Βελεγράδων Κυ(ρίου) Κύρ 'Ιωάσαφ ἐ(κ) κόμ / οἰς Μπουμπουλίμανι εὐημερεύοντον ἱερέων δὲ 'Αθανασίου / (τοῦ) Μάρκου ἐπιτροπ ἐβοντος δὲ Βασίλι κε Μάνης Σουμπάσάδων δὲ / Χατζι Ντάκα καὶ τῶν εὐ / ρεθέντων Ζάκ Τζήλι Νάσι Κούκι Γεώργι Ντῶν Μαρτήρι Μέ / τζοα Ναοῦμ Μπάρχιου Ρίστ Κού ρτι Ναοῦμ Γγήλια Κωνσταντήνη / Σαούλι Κώστα Γιοναράκου Γγήλ Πρέντι Μάρκ Γ γήλια Τοντο Μοῦτζο / Στάς Λέκοα καὶ Γιώργι τοῦ Παπᾶ: / καὶ ἀκόλουθως τῶν ἐξῆς ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ὧν μνησθῆι Κύριος / ἡμῶν 'Ιησοῦς Χρη(στός) ἐν τῇ βασιλ(ε) ια τῶν οὐρανῶν διὰ τε τὴν δα / πάνην καὶ συνδρομὴν καὶ κόπους διὰ πρεσβειῶν τοῦ 'Αγίου Νι / κολά(ο)υ ἀμήν, ἀμήν, ἀμήν.

Përkthimi: U pikturua ky tempull në vitin shpëtimtar 1811 dhe u përfundua në muajin shkurt 17, me dorën e Nikollë Çetirit, në kohën e të gjithëshmit, mitropolitit të Beratit, zotit, zotit Joasaf, nga katundi Bubullimë në kohën kur ishin famulltarë priftërinjtë Athanas i Markut, në kohën e kujdestarisë së Vasilit dhe Manit dhe të subashëve Haxhi Dako dhe të (pleqëve) prezent Zekë Çilit, Nas Kuqit, Gjergjit, Ndon Martirit, Meços, Naum Barhiut, Rist Kurit, Naum Gjilës, Kostandin Saulit, Kostë Gjinarakut, Gjil Prendit, Mark Gjilit, Todo Muços, Stas Lekos dhe Gjergjit të Papajt dhe në vazhdim të tjerëve, burrave dhe grave, të cilët i kujtoftë, zoti ynë Jezu Krisht në Mbretëri të qiejve për shpenzimet dhe kontributin dhe përpjekjet me anë të ndërmjetësimeve të shën Kollit. Amin, amin, amin.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën jugore, brenda kishës së shën Kollit, në Krutje të Sipërme të Myzeqesë (Lushnje). Kisha është bazilikë trinefshe me tavan e me madhësi 18 x 9 m.

194.

”Ετους 1811 ἠστορίθη ὁ ναὸς οὗτος τό τε ἱερόν θυσιαστήριον καὶ / ὁ ἐξωνάρθιξ διὰ δαπά(ν)ης τῶν ἐν αὐτῇ τη ἐνορία οἰκούντων / χριστιανῶν ἀρχιερατεύων(τος) τοῦ ἁ γίου Βελαγράδων Κυρίου 'Ιωάσαφ / τοῦ νέου, καὶ ἱερατεύων π(α)πᾶ Κυρ Κωνσταντ ινον Ντάρτζου Γραμ(π)οβαρί(του), / ἐπιτροπεύον(τος) τοῦ αὐτοῦ διὰ χειρός 'Ιωάννο υ Τζητηρι καὶ Ναοῦμ / υοῦ αὐτοῦ.

Përkthimi: Në vitin 1811 u pikturua ky tempull dhe thisiasteri (kunga) i hirshëm dhe eksonarteksi me shpenzimet e të krishterëve, që banojnë në këtë famulli, në kohën e peshkopatit të peshkopit të shenjtë të Beratit Joasafit të ri, dhe në kohën e priftërimit të zotit, Papa Kostandin Darça grabovarit, në kohën e kujdestarisë së tij, me dorën e Jan Çetirit dhe Naumit, birit të tij.

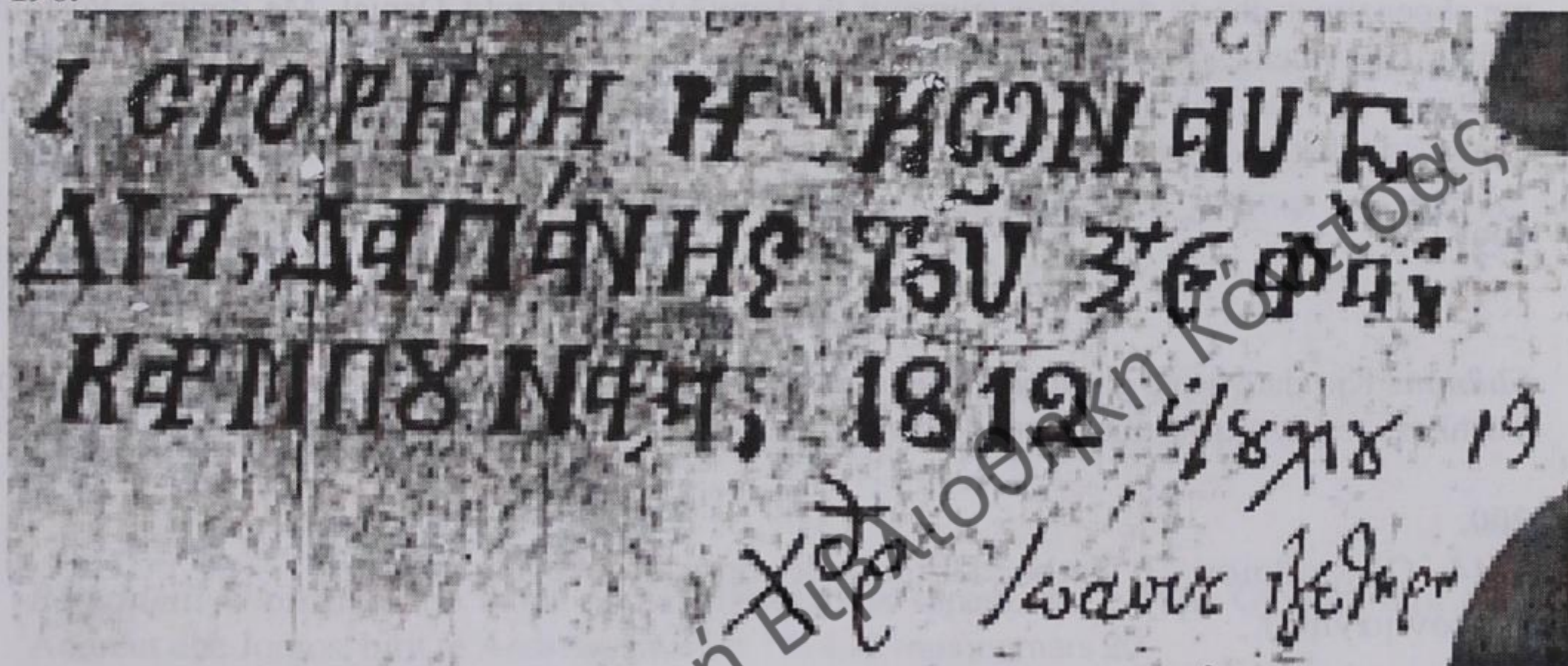
Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën perëndimore jashtë naosit të kishës së shën Kollit, në Toshkëzë të Myzeqesë. Kisha është bazilikë trinefshe me tavan, me madhësi 15x7 m.

195.

1812

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur në dru, nën kryqin e ikonostasit të kishës së Ungjillëzimit, në Kozarë të Beratit. Duhet të tregojë kohën e punimit të ikonostasit.

196.

Ιστορήθη ή ήκων αυτή
διὰ δαπάνης του Στεφάν
Καρμπουρνάρας 1812 Ιουλίου 19
χείρ 'Ιωάννου τζετιρή.

Përktimi: U pikturua kjo ikonë me shpenzimet e Stefan Karbunarës, 1812 korrik 19. Dora e Jan Çetirit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e madhe të shën Spiridhonit, në ikonostasin e kishës 7jetja e shën Mërisë, në Kala të Beratit.

197.

Klisheja mungon

ΑΩΠΓ

1813 'Ιστωρίθησαν ή σεβασμίαις εικόναϊς δια χειρός έμοῦ του άμαρτολου Ιω(άννου) Τζητιρη και Ναουμ υου αυτού εκ πολιτείας Γράμποβων επί του πανιεροτάτου άγιου Βελαγράδων Κυ(ρί)ου Ιωασαφ έφιμερευών παπα Κυρ Κων(σταντήνου) Ντόρτζου.

Përktimi: 1813

U pikturuan ikonat e nderuara me dorën time të mëkatar Jan Çetirit dhe Naumit, birit të tij nga qyteti Grabovë, në kohën të gjithhirshmit, shenjtit të Beratit, zotit Joasaf dhe në kohën kur ishte famulltar at Kostandin Ndorça.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Krishtit të ikonostasit të kishës së shën Mitrit, në Mazhanj të Myzeqesë.

198.

Ετους 1813 αυγουστος + Τό παρόν άρτοφόριον πέλει τής ιερᾶς μονής
'Αρδευουσης και έφτιάσθη δι' έξόδον και δαπάνων του άγίου ήγουμένου
Κυρίου, Κύρ Δανιήλ - Διά χειρός 'Αποστόλη υιοῦ Ιακώβου έλπασανήτης.

Përkthimi: Viti 1813, gusht. Ky artofor është i Manastirit të shenjtë të Ardenicës dhe është bërë me shpenzimet dhe të dalurat e igumenit të shenjtë të Zotit, zotit Daniel. Me dorën e Postolit, birit të Jakovit elbasanasit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gravuar mbi një artofor argjendi me ornamente vegjetale në relief, ndodhet në kishën e Manastirit të Ardenicës.

199.

1813

Shënim: Kjo datë është e gdhendur në dru, nën kryqin e ikonostasit të kishës së shën Kollit, në Toshkëzë të Myzeqesë dhe tregon kohën e gdhëndjes së ikonostasit. Kisha ka madhësi 12x7 m.

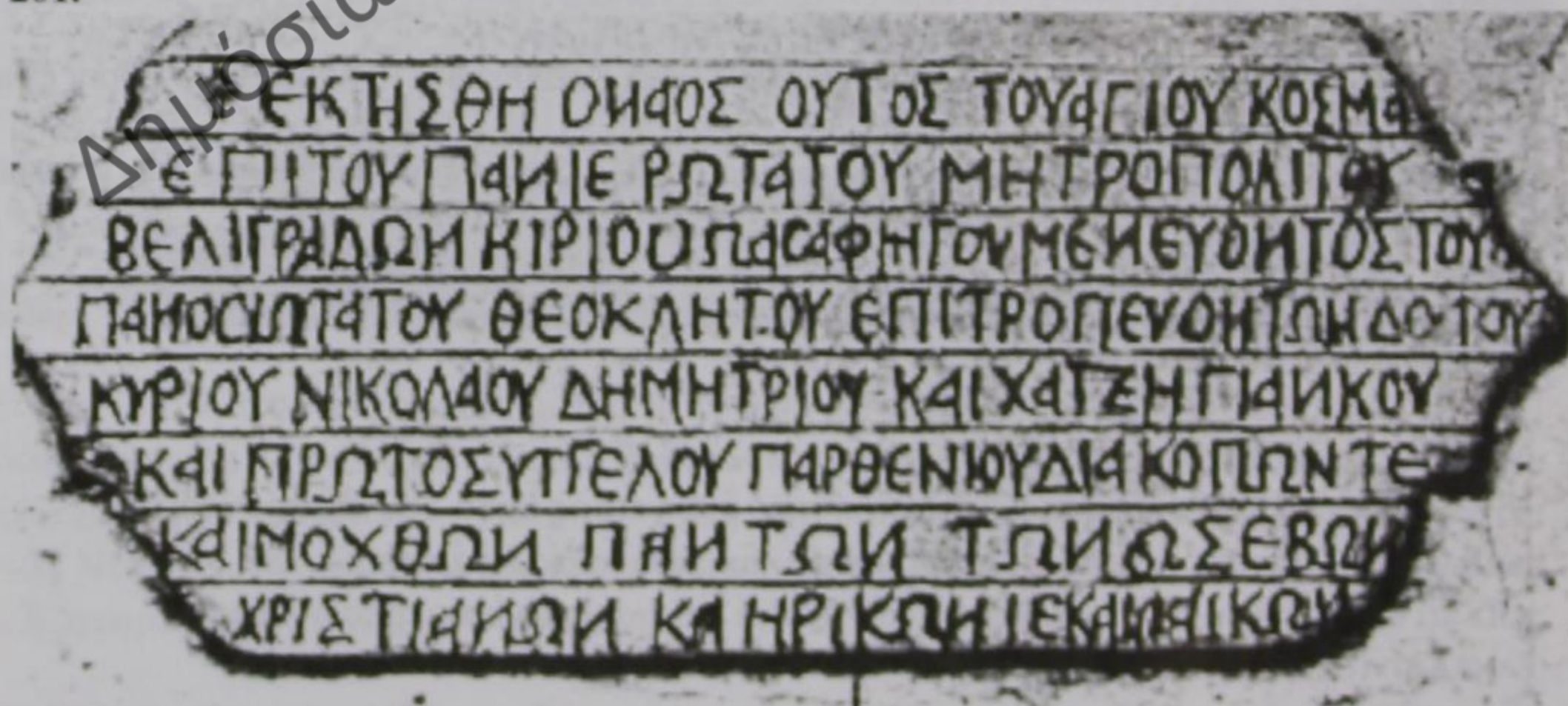
200.

1814 'Οκτομβρίου 27. Χειρός Πέτρου εκ χωράς Πιστένων παλαιᾶς
Πωγονηανῆ(ς).

Përkthimi: 1814 tetor 27. Dora e Petrit nga fshati Postenan i Pogonianisë së vjetër.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonat e ikonostasit të kishës së shën Thanasit, në Selenicë të Vlorës.

201.

Εν ετει από Χρίστου αωιδ Μαΐου κβ.

+ 'Εκτήσθη ο ναος ουτος του αγιου Κοσμα / επι του πανιερωτατου μητροπολιτου / Β
ελιγραδων κυριου Υβασαφ ηγουμενευοντος του / πανοσιωτατου Θεοκλητου επιτροπ

ευοντων δε του / κυριου Νικολαου Δημητριου και Χατζή Γιανκου / και Πρωτοσυγγε
λου Παρθενιου, δια κοπων τε / και μοχθων παντων των εϋσεβων / χριστιανων κληρι
κων τε και λαϊκων. / Ε(τους) 1817 Κοσμάς δι' ἐπιστασίας υοῦ Καπετάννι
Κόλα από χωρίου Φούρκα, ἐπαρχίας τοῦ ἁγίου Βελάς.

Përktimi: 1) Në vitin 1814, maj 22.

2) U ndërtua ky tempull i shën Kozmajt në kohën e të gjithëshmit mitropolitit të Beratit, zotit Joasaf, në kohën e igumenit të hirshëm gjithoshënar Theoklitit në kohën e kujdestarisë së zotit Nikollë, Dhimitrit dhe Haxhi Jankut dhe të Protosingjel Parthenit, me përpjekjet dhe mundimet e të gjithë të krishterëve të devotshëm klerikë e laikë.

Në1817 Kozma me mbikqyrjen e të birit Kapedan Kolës, nga katundi Furkë, eparkia e shenjtit të Vellasë.

Shënim: Ky mbishkrim gjendet i gdhendur mbi gur, në portën veriore të kishës së Manastirit të shën Kozmajt, në Kolkondas të Myzeqesë. Fotografia është e pjesës së poshtme të mbishkrimit. Kisha është bazilikë trinefshe me kube e me madhësi 18.50x10 m.

202.

Ἱστορήθη ἡ παροῦσα εἰκὼν διὰ συνδρομῆς καὶ δαπάνης τοῦ παπά Γεωργίου υιοῦ παπᾶ Ἀνδρέου καὶ Γεώργια υιοῦ Ἀνδρέου κατὰ τὸ 1814 ἔτος ἐν μηνὶ Μαρτίῳ: 20.

Përktimi: U pikturua kjo ikonë me kontributin dhe shpenzimet e Papa Gjergjit, birit të Papa Andreut dhe Jorgos, birit të Andreut, në vitin 1814 në muajin mars 20.

Shënim: Ky mbishkrim gjendet në ikonën Fjetja e shën Mërisë, në ikonostas të kishës Fjetja e shën Mërisë, në Kala të Beratit.

203.

ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΕΚ ΒΟΡΓΗΑΝΗ
ΜΑΝΑΣΤΗΡΗ ΟΡΦΑΝΟ 1815

Klisheja e transliterimit

Κτημα του εκ Βοργηανη / μα
ναστηρη Ορφανο 1815.

Përktimi: Pronë e manastirit e Orfanos, në Vorjani 1815.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gravuar rreth bazamentit të një potiri prej argjendi, që ndodhet në kishën Fjetja e shën Mërisë, në kala të Beratit.

204.

Ετος 1815

Μαΐου ἐπίτροπος

Ἰοάνης Κοροβέσε

Μάστορας Αλβ...

Përktimi: Viti 1815 maj, epitrop Jan Koroveshi, mjeshtri Alb..

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi portën veriore jashtë kishës së Manastirit të shën Mërisë, në Mbreshtan të Beratit. Fjala e fundit nuk ruhet e plotë.

205.

1817

Shënim: Kjo datë gjendet mbi portën perëndimore të kishës së shën Kollit, në Petrovë të Fierit në jug të Manastirit të Ardenicës. Duhet të jetë data e ndërtimit të kishës.

206.

Ἐναστάς τοῦ Ἰω(άννου) Τίμο καὶ Κώστα Τούκα ἐβαρακώθη οὗτος ὁ τέμπλος εἰς τὴν ἀρχιερατείαν τοῦ ἁγίου Βελαγράδων Κίρ Ἰωάσαφ διὰ συνδρομῆς καὶ δαπάνης τοῦ Δημήτρη ὅσα Θανάση καὶ τῷ παπᾶ τοῦ Στάσα ἔτους 1817, Χῆρ Νικολάου.

Përkthimi: Anastasi i Jan Timos dhe Kostë Duka u lye me varak, ky ikonostas në kohën e peshkopatit të shenjtit të Beratit zotit Joasaf, me kontributin dhe shpenzimet e Dhimitrit... Thanasit dhe Papa Stasit viti 1817, dora e Nikollës.

Shënim: Ky mbishkrim gjendet mbi derën e bukur të ikonostasisit të kishës së shën Gjergjit, në Libofsh të Myzeqesë.

207.

1821

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur në dru, nën kryqin e ikonostasisit të kishës së shën Kollit, në Krutje të Sipërme (Myzeqe). Duhet të jetë data e gdhendjes së ikonostasisit.

208.

182α (= 1821) Ἰστορίθη ἡ παροῦσα εἰκὼν διὰ (δα)πάνης δέ τοῦ Γεωργίου, Ναοῦμ, Νικόλα, Δημητρίου, Ἀναστασίου, Ἰω(άννου), Ἀλεξίου Τζαμπαλάκι καὶ τῶν τέκνων, διὰ χειρὸς ἀποῦ Ναοῦμ Τζετήλη.

Përkthimi: 1821. U pikturua kjo ikonë me shpenzimet e Gjergjit, Naumit, Nikollës, Anastasit, Janit, Aleks Çabalaqit dhe të bijve, me dorën time të Naum Çetilit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e madhe të shën Mërisë, në ikonostas të kishës së shën Kollit, në Krutje të Sipërme (Myzeqe).

209.

Ἰστορήθη ἡ παροῦσα εἰκὼν διὰ δαπάνης τοῦ Σταύρε Μερρλτζῆ καὶ υοῦ αὐτοῦ Κωνασταντίνου διὰ χειρὸς δὲ Ναοῦμ Τζετήλι.

α ω κ γ (= 1823) ἐν μηνί Ἀπρηλίου:

Përkthimi: 1823 në muajin prill u pikturua kjo ikonë me shpenzimet e Stavro Mezëlicit dhe birit të tij Kostandinit, me dorën e Naum Çetilit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar në ikonën e shën Mërisë, në kishën e shën Kostandinit, në Kondas të Beratit.

210.

Ἰστορήθη ἡ παροῦσα εἰκὼν διὰ συνδρομῆς καὶ δαπάνης τοῦ Μαρτύρ Τζόκου καὶ υοῦ αὐτοῦ Γεωργίου καὶ τῆς συνοδίας αἰωνία τοῦς ἡ μνήμη 1824.

Përkthimi: U pikturua kjo ikonë me kontributin dhe shpenzimet e Martir Çokut dhe birit të tij Gjergjit dhe të shoqëruesve. I përjetshëm kujtimi i tyre - 1824.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi ikonën e kryeengjëjve, në ikonostas të kishës së shën Kollit, në Krutje të Sipërme (Myzeqe).

211.

Ἔτος 1824.

Ἰστορήθη ἡ παροῦσα εἰκὼν διὰ δαπάνης τοῦ Νάση Ἀβραάμ Κούκυ καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ ὠν Τρυφὸν καὶ Γεωργίου.

Përktimi: Viti 1824

U pikturua kjo ikonë me shpenzimet e Nas Avram Kuqit dhe të bijve të tij, që janë Trifoni dhe Gjergji.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi ikonën e shën Illiut, në ikonostas të kishës së shën Kollit, në Krutje të Sipërme (Myzeqe).

212.

Δέησις τῶν δούλων τοῦ θεοῦ Γεωργίου Ἰωάννου Κωνσταντίνου Χατζή Νάστου παρ ὧν ἀφιερῶ(νεται) ἡ παροῦσα ἡκὼν ἡς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν ἡτις ἐγράφη διὰ χιρῶς Χρήστοι Ἡτιμπριάνου τι 18 φ(ε)βρουαρίου ἔτι 1826 ὦν Βελιγράδως.

Përktimi: Lutje e shërbëtorëve të perëndisë Gjergjit, Janit, Kostandinit, Haxhi Nastit, prej të cilëve dhurohet kjo ikonë në ndjesë të mëkateve. U pikturua me dorën e Kristo Itibrianit, më 18 shkurt viti 1826, në Berat.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e madhe të Fjetjes së shën Mërisë, në ikonostas të kishës së shën Mërisë, në Mbreshtan të Beratit.

213.

Χρήστος Δημητριάνου 1826

Përktimi: Kristo Dhimitriani 1826

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e madhe të Fjetjes së shën Mërisë, në ikonostas të kishës së shën Gjergjit, në Mbreshtan të Beratit.

214.

1827 Μάστορας Κόστα Καλαρίτ

Përktimi: 1827 mjeshtër Kostë Kalariti.

Shënim: Mbishkrimi është i gravuar në një kuti lipsanash, që gjendet në kishën e shën Mitrit, në Berat.

215.

1828

Shënim: Kjo datë është gdhendur në dru, nën kryqin e ikonostasit të kishës Fjetja e shën Mërisë, në Bishqethëm të Myzeqesë. Duhet të jetë data e gdhendjes së ikonostasit.

216.

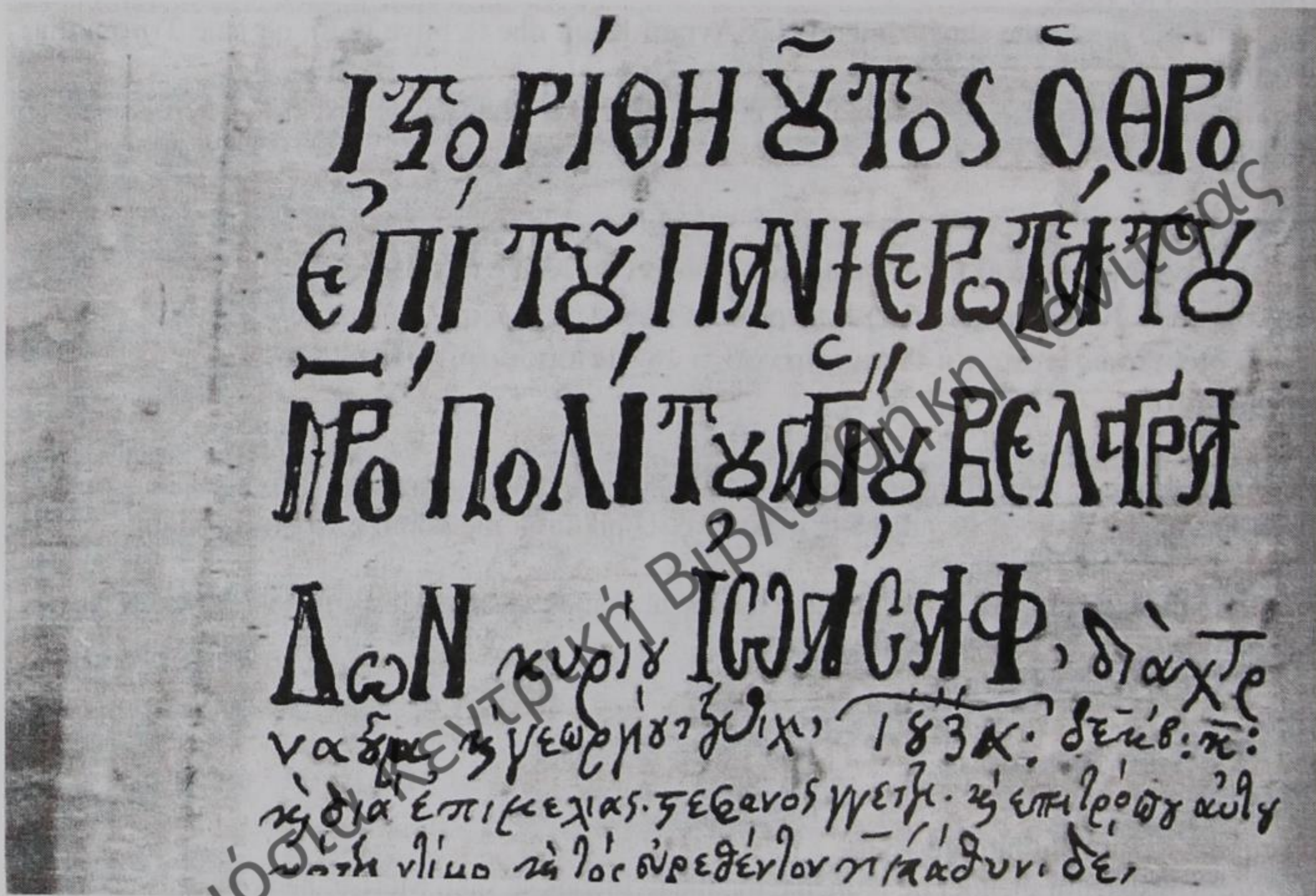
Ἰστορήθη ἡ παροῦσα εἰκὼν διὰ δαπάνης τῶν Σπύρω Μπούσσι καὶ Ἰωσίφ

Σταμπάρι καὶ ἀδελφῶν αὐτοῦ Πετούσσι, αἰονία τοῦς (ἡ) μνήμη,
διὰ χεῖρ Ναούμ Τζετίλι. 1829 Ἀπριλίου ᾠ.

Përkthimi: U pikturua kjo ikonë me shpenzimet e Spiro Bushit, Josif Shtambarit dhe vëllait të tij Petushit. I përjetshëm kujtimi i tyre. Me dorën e Naum Çetilit 1829, prill 1.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e madhe të Krishtit, në ikonostas të kishës së shën Mërisë, në Bishqethëm të Myzeqesë.

217.

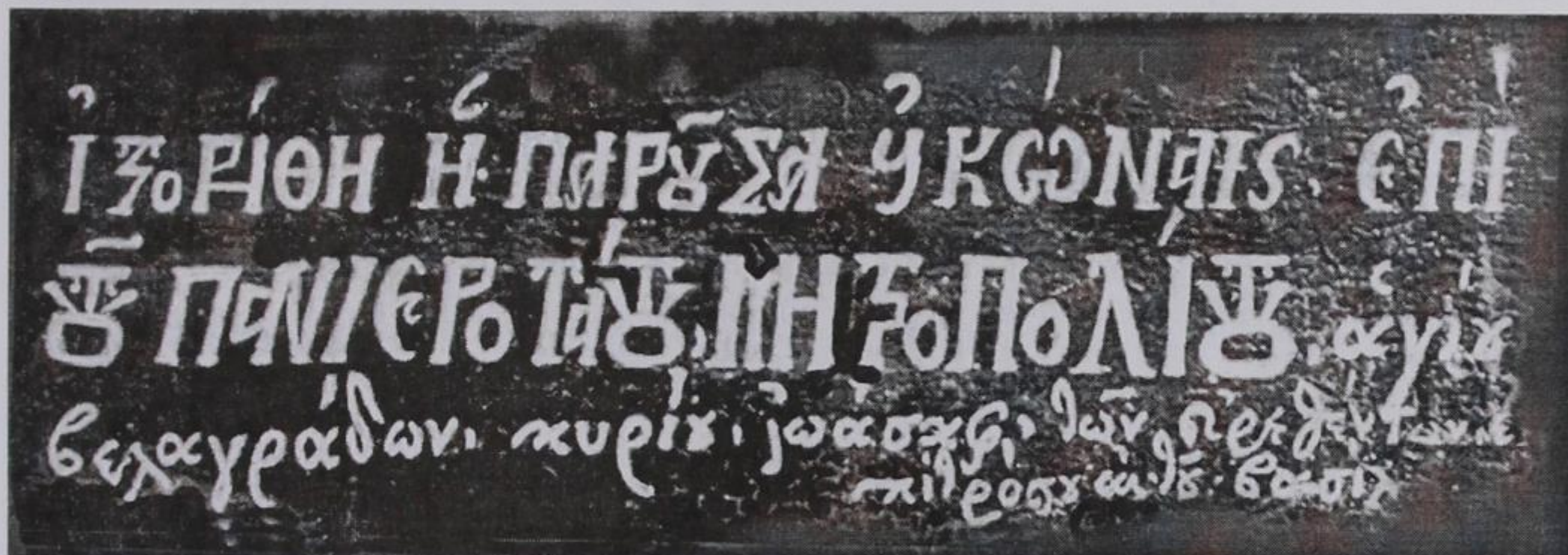

Ἱστορίθι οὗτος ὁ θρόνος / ἐπί τοῦ πανιερωτάτου / Μητροπολίτου ἁγίου Βελαγρά / δων κυρίου Ἰωάσαφ, διὰ χεῖρ ναούμ καὶ γεωργίου τζετίλι. 183α δεκ(εμ)β(ρίου) κ / κ(αί) διὰ ἐπιμελ(ε)ίας Στεφάνος Γγέτζη κ(αί) ἐπιτρόπου αὐτοῦ / κότζι ντίμο καὶ τός ε ὕρεθέντον

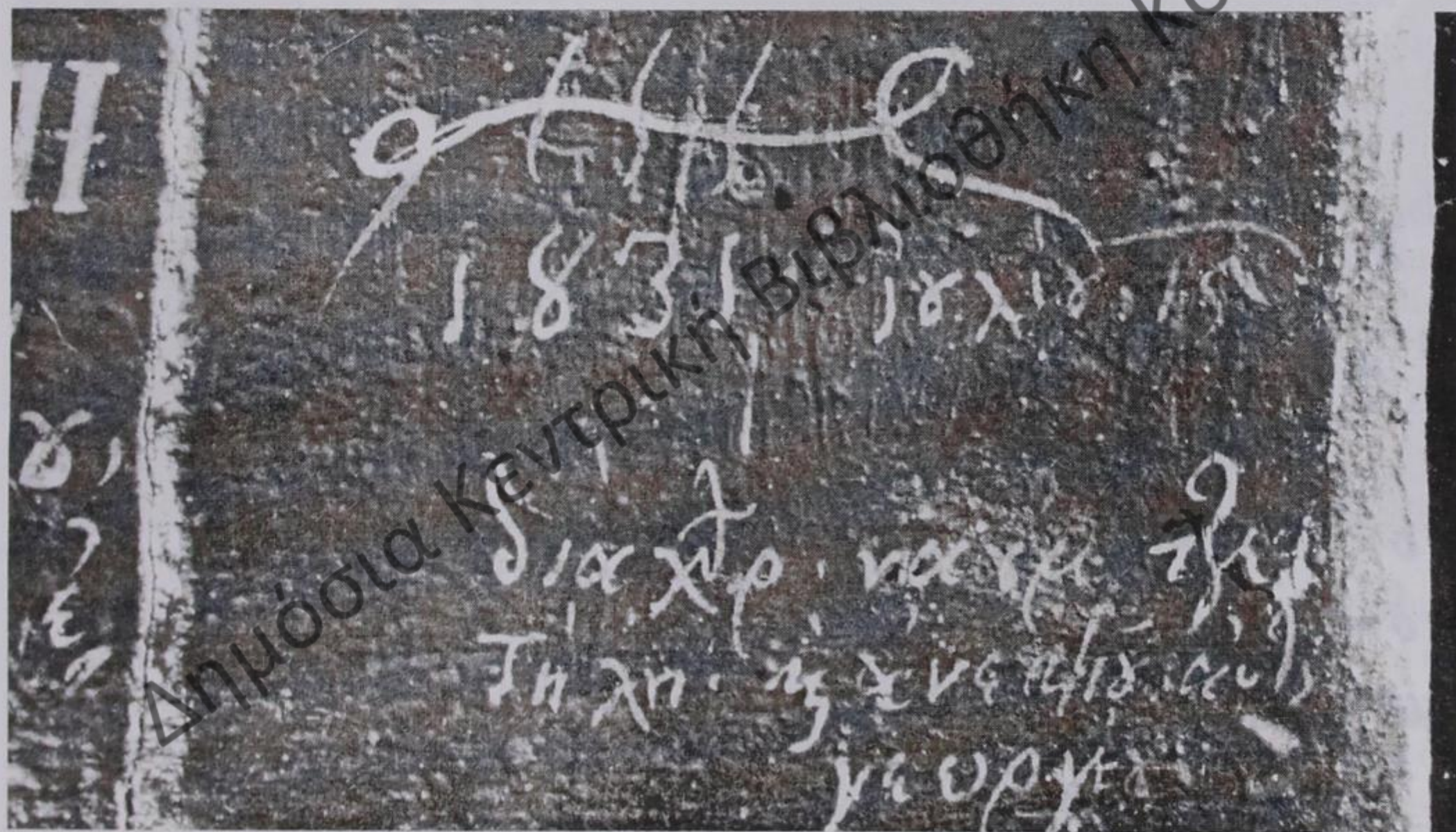
Përkthimi: Ky thron u pikturua në kohën e të gjithirshmit mitropolitit, shenjtit të Beratit Joasaf. Me dorën e Naumit dhe Gjergj Çetilit 1831, dhjetor 20, dhe me kujdesin e Stefan Gjeçit dhe epitropit Koçi Dimo dhe atyre që u gjendën

Shënim: Mbishkrimi gjendet i shkruar mbi dërrasë, mbrapa thronit peshkopal të kishës së shën Gjergjit, në Libofsh të Myzeqesë.

218.

α) 'Ιστορήθη ή παρούσα εικώναις επί / του πανιεροτάτου Μητροπολίτου άγίου / βε
λαγράδων, κυρίου, 'Ιωάσαφ, τών εύρεθεντων έ / πιτρόπου αυτού Βασίλ.

β) 1831 Ιουλίου 15 / δια χειρός (ός) ναούμ τζε / τήλη και άνειμίου αυτού / γεωργίου.

Përkthimi: a) U pikturua kjo ikonë në kohën e mitropolitit të shumëhirshëm, shenjtit të Beratit, zotit Joasaf dhe të kujdestarit që u gjend Vasilit.

b) 1831 korrik 15. Me dorën e Naum Çetilit dhe nipit të tij Gjergjit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Trijerarkëve, në kishën e shën e Dielës, në Nartë të Vlorës.

219.

Χείρ Ναούμ Τζετήλι 1835

Përkthimi: Dora e Naum Çetilit 1835.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e madhe të shën Gjon Pagëzorit, në ikonostas të kishës së shën Kollit, në Krutje të Sipërme (Myzeqe).

220.

1835

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur në dru, nën kryqin e ikonostasit të kishës së shën Kozmajt, në Kolkondas të Myzeqesë. Duhet të jetë data e gdhendjes së ikonostasit.

221.

Ἰστορήθη ἡ παροῦσα εἰκὼν διὰ δαπάνης τοῦ Θωμᾶ Ντώνη καὶ ἰοῦ αὐτοῦ / Γεωργίου διὰ χυρὸς Ναοῦμ Τζετίλι 1836.

Përkthimi: U pikturua kjo ikonë me shpenzimet e Thoma Donit dhe birit të tij Gjergjit. Me dorën e Naum Çetilit 1836.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar në ikonën e madhe të shën Gjon Pagëzorit, në kishën e shën Kollit, në Krutje të Sipërme (Lushnje).

222.

1838

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur në një gur në apsidën jashtë kishës së shën Triadhës, në Seman të Myzeqesë. Duhet të jetë data e ndërtimit të kishës. Kisha është bazilikë trinefshe me madhësi 19.50x11 m.

223.

1838
ὀκτωμβρίου 3.
δια χυρὸς γεωργίου
κολλη Τζετήλοι

Klisheja e transliterimit

1838 ὀκτωμβρίου 3 / δια χειρος γεωργίου / Κολη Τζετήλοι.

Përkthimi: 1838 tetor 3. Me dorën e Gjergj Kolë Çetilit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Krishtit që ruhet mbi thronin peshkopal të kishës së shën Kollit, në Paftal të Beratit.

224.

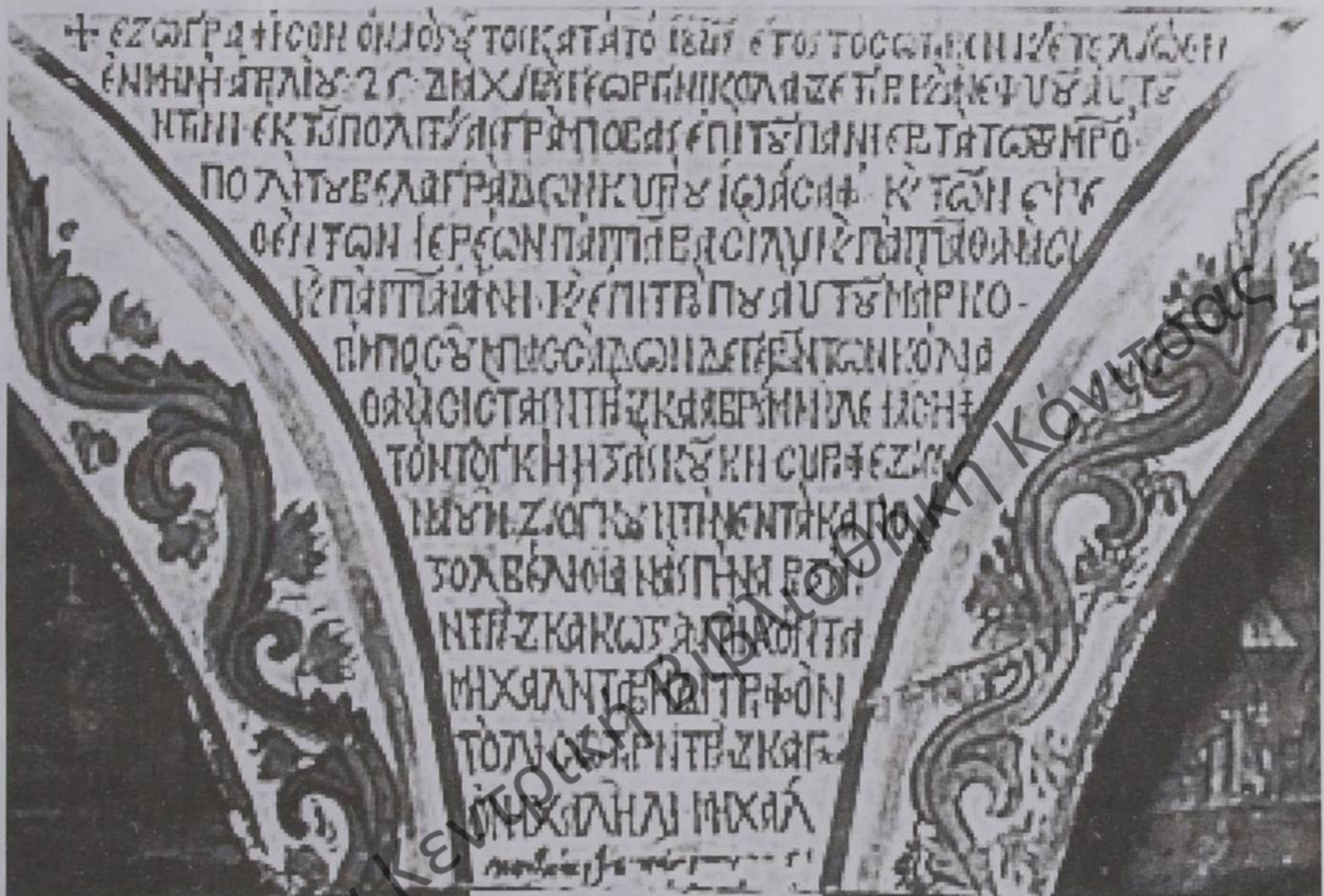
+ 1847: Ἰούνι ΙΘ / Η ΕΥΡΕΣΙΣ.

+ 1847. Ἰούνι ΙΘ / Η ΕΥΡΕΣΙΣ.

Përktimi: Gjetja [ka ndodhur] më 1847 qershor 19.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi portën e Mauzoleumit të shën Trifonit, që ndodhet në anën veriore të kishës "Hyrja e shën Mërisë në tempull", në Sekisht të Myzeqesë. Tregon kohën e gjetjes së lipsanave të shenjtit.

225.

+ Εξωγραφίσθη ὄναος οὗτος κατά τό 1849 ἔτος τὸ σωτήριο κ(αί) ἔτελειώθη / ἐν μηνὶ ἀπριλίου 25 διὰ χειρὸς Γεωργή Νικόλα Τζετίρη κ(αί) ἀνεψυοῦ αὐτοῦ / Ντήνη ἐκ τῆς πολιτείας Γράμποβας ἐπὶ τοῦ πανιερωτάτω του Μ(ητ)ρο / πολίτου Βελαγράδων Κυρίου Ἰώασαφ κ(αί) τῶν εὔρε / θέντων ἱερέων πάππᾶ Βασίλυ κ(αί) πάππᾶ Αθανάσι / καὶ πάππᾶ Ἡάννη, καὶ ἐπιτρόπου αὐτοῦ Μάρκο / Ρόμπο Σοῦμπασσάδων δε γέρωντων Κόλια / Θανάσι Στάς Ντρέτζκα Αβράμ Μήλε. Ἰᾶσήφ / Τόντο Γκῆνη Στάς Κούκη, Συροφε Τζόρρι / Ναοῦμ Τζιόγκου Ντήνε Ντάκα, Πο / στολ Βέλιοια, Νὰς Πήνα, Ριστάν / Ντρέτζκα Κωσταντήν Κόντα / Μηχαλ Νταβήδι, Τριφὸν / Τόλι, Σωτήρ Ντρέτζκα Γκῆ / ὄνη Χαλήλι, Μηχάλ Κοντακτζίου, Πάλη Γκούγκα, Στε(φάν)....

Përktimi: U pikturua ky tempull në vitin shpëtimtar 1849 dhe u përfundua në muajin prill 25, me dorën e Gjergj Nikollë Çetirit dhe nipit të tij Ndinit, nga qyteti Grabovë, në kohën e të shumëhirshmit mitropolitit të Beratit, zotit Joasaf dhe të priftërinjve prezent, at Vasilit dhe at Athanasit dhe at Janit dhe kujdestarit të saj Mark Rombos, subashëve pleqve Koli Athanasit, Stas Ndrezkas, Avram Milos, Josif Dodo Gjinit, Stas Kuqit, Sirofe Çorrit, Naum Zikut, Ndine Dakës, Postol Veliojas, Nas Pinas, Ristan Dreçkës, Kostandin Kondos, Mihal Davidit, Trifon Tolit, Sotir Dreçkës, Gidhon Halilit, Mihal Kondakçiu, Pali Gugës, Stefan

Shënim: Mbishkrimi gjendet i shkruar në kolonën e amvonit, mbi faqen veriore të naosit qendror, në kishën Fjetja e shën Mërisë, në Bishqethëm.

226.

+ 1849 ΙΟΥΝΗΟΥ 30 ΜΑΣΤΩΡ ΝΑΟΥΜΗ

Përkthimi: 1849 qershor 30, mjeshtër Naumi.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në dru rreth pjesës së poshtme të amvonit, në kishën Fjetja e shën Mërisë, në Kala të Beratit. Usta Nauni ka qenë nga Lavdari i Oparit.

227.

Ἔτος 1849 ὈΚΤΟΜ(Β)ΡΙ(ΟΥ) 20 ἘΠΙΤΡΟΠΟΣ Ἰωσήφ Νάβζ

Përkthimi: Viti 1849 tetor 20, kujdestar Josif Navsi.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në apsidë të kishës së shën Kollit (në jug të kishës së Ungjillëzimit), në Kala të Beratit. Duhet të jetë data e rindërtimit të kishës.

228.

ΤΟΝ ΕΤΟΣ 1850 ΤΟΝ ΕΠΙΤΡΟΠΕ
ΘΑΝΑΣ ΠΟΥΝΕ

Klisheja e transliterimit

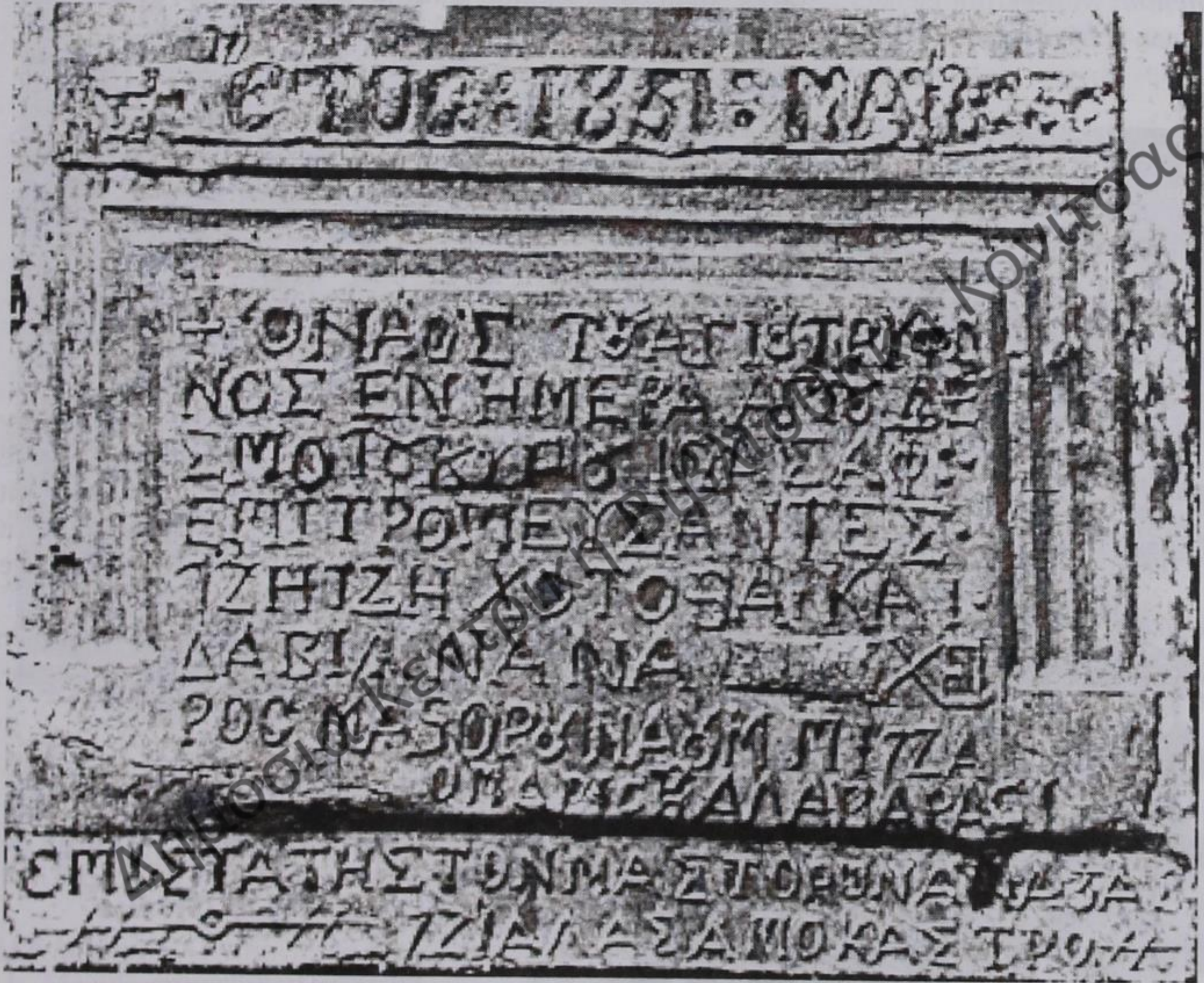
Τον ετος 1850 του επιτροπε / Θαναας Πουνε.

Përkthimi: Në vitin 1850 kujdestar Thanas Pune.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në

kornizën prej druri të ikonës së shën Mëhillit, pranë amvonit të kishës Fjetja e shën Mërisë, në Kala të Beratit.

229.

+ Έτος 1851 Μαΐου 5.

+ Ο ναός τοῦ ἁγίου Τρύφο / νος ἐν ἡμέρα ἁγίου δε / συμ(=π)ότου Κυρίου Ιωάσαφ / ἐπιτροπεύσαντες / Τζήτζη Χοτόβα καὶ / Δαβίδ Νάνα διὰ χει / ρός μαστόρου Ναούμ Μίτσα, / ὁ Πάρις Καλαβάρας. / Ἐπιστάτης τὸν μαστόρων Ἀναστάς / Τζιάλας ἀπὸ Κάστρο.

Përkthimi: Viti 1831 maj 5.

Tempulli i shën Trifonit [u ndërtua] në ditët e dhespotit të shenjtë, zotit Joasaf, në kohën e kujdestarisë të Çiçit Hotovës dhe David Nanës, me dorën e mjeshtër Naum Miçës, Paris Kalavarës. Mbikqyrësi i mjeshtërve Anastas Xhalasa nga Kalaja [e Beratit].

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një pllakë guri, mbi murin jugor të kishës. Hyrja e shën Mërisë, në Sekishtë të Myzeqesë, e cila tani quhet e shën Trifonit.

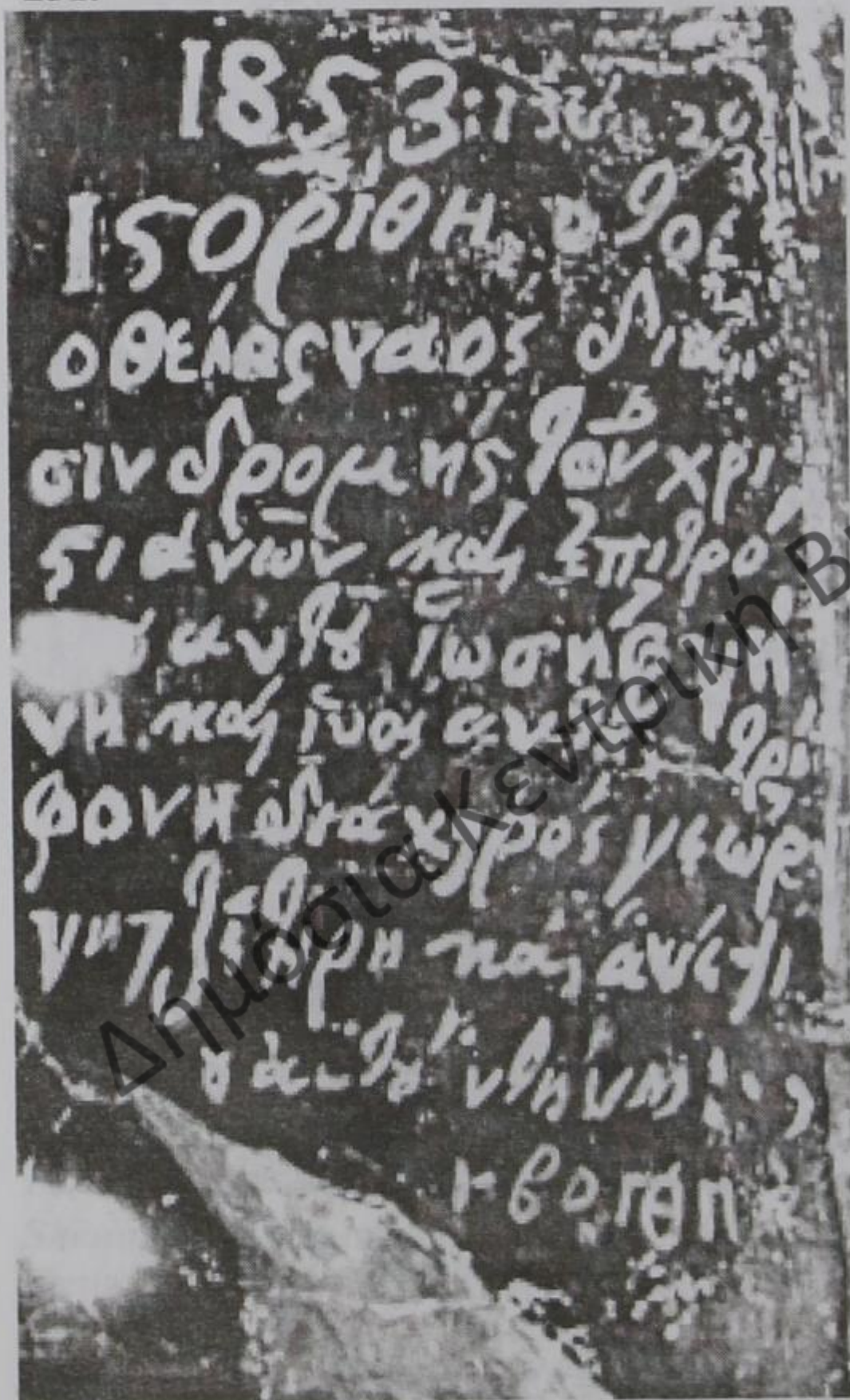
230.

+ 1853 ΦΕΥΡΟΥΑΡΙΟΥ 15. ΤΟΥΤΟ ΤΟ ΠΟΤΗΡΙΟΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΣΕΜΑΝΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ.

Përkthimi: 1853 shkurt 15. Ky potir është i kishës së shën Triadhës, në Seman.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gravuar rreth bazamentit të potirit të kishës së shën Triadhës, në Seman të Myzeqesë.

231.

1853 'Ιούνη 28. / 'Ιστορίθη οὗτος / ὁ θείος
ναός διὰ / σινδρομῆς τὸν
χρῖ / στιανῶν καὶ ἐπιτρό / που αὐτοῦ 'Ιωσ
ήφ γήνη καὶ ἰσός αὐτοῦ / φόνη διὰ χει
ρός γεώρ / γη τζετηρη καὶ ἀνεμι / οῦ αὐτο
ῦ ντήνη. / 'Η βοήθηα / Θεοῦ.

Përkthimi: 1853 qershor 28. Eshtë pikturuar ky tempull i hyjshëm me kontributin e të krishterëve dhe të kujdestarit të tij Josif Gjinit dhe birit të tij Trifonit, me dorën e Gjergj Çetirit dhe nipit të tij Ndinit. [Paçin] ndihmën e perëndisë.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi qoshen jugore të fasadës së kishës Fjetja e shën Mërisë, në katundin Bishqethëm të Myzeqesë.

232.

ΕΤΟΣ 1853 ΜΑΣΤΟΡΟ
ΝΑΥΝΙ ΚΤΙΤΟΡΑΣ

Klisheja e transliterimit

Etos 1853 Mastroro / Naouni ktitoras

Përkthimi: Viti 1853 ndërtuesi mjeshtër Nauni.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur mbi derën e bukur të ikonostasit të kishës së Manastirit të shën Mërisë, në Mbreshtan të Beratit.

233.

ΑΦΙΕΡΟΘΗ ΘΥΜΙΑΤΟΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΓΙΟΝ ΔΗΜΗΤΡΟΝ
ΔΙΔΑΠΑΝΗΣ ΑΝ. Κ.Ν ΕΙΣ ΜΝΗΜΟΣΙΝΟΝ ΑΥΤΩ
ΚΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩ ΧΩΡΙΟΝ ΚΑΤΟΥΝΤΥ: ΤΗ: 1854
ΑΠΡΙΛΗΟΥ: 10:·

Klisheja e transliterimit

Αφιεροθη ο θυμιατος εις τον αγι
ον Δημητρ(ι)ον / δι(α) δαπανης
Αν. Κ. Ν. εις μνημοσινον αυτω(ν
) / και συνδρομητω (ν) χωριον Κ
ατουντυ τη: 1854 / Απριληου 10.

Përkthimi: Ju dhurua ky thimiaton shën Mitrit, me shpenzimet e An.N.N. për kujtim të tij dhe të kontribuesve, nga fshati Katund, më 1854, prill 10.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në thimiatonin e kishës së Manastirit të shën Mërisë, në Vodice të Beratit.

234.

1855 τῆ 19 Μαΐος

Ἐν (ἡ)μέραις Κωνσταντήνης
/ + ὁ ἐπίτροπος Βασίλ / Τάσ
ες Πάυταλι / Τάκος Τζεγας /
μάστορος, γράψας Κόσ(τ)α
ς

Përkthimi: 1855 më 19 maj. Në ditët e Kostandinës, kujdestar Vasilit, Tase Paftalit, Taka Çega mjeshtri. E shkrova (unë) Kosta...

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur mbi një gur, në apsidën jashtë kishës Hyrja e Hyjlindëses, në Sekishtë të Myzeqesë. Tri fjalë nga fundi i mbishkrimit janë zhdukur.

235.

a. VIRGO SINE LABEO IRICINALI CONCERTA ORA PRO NOBIS.

b. PER INTERCESSIONEM BROCHIA PESTE FAME ET BELLO LIBERAMOS DOMINE.

c. OPERA DI PIETRO BAZO VENEZIA. 1855.

Përkthimi: a- O virgjëreshë e zënë pa mëkatin origjinal (stërgjyshor), lutu për ne.

b- Me ndërmjetësinë e Brohit çlirona o zot, nga murtaja, urija dhe lufta.

c- Vepër e Petër Bazit - Venedik - 1855.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi një kambanë me madhësi 0.65x0.59 m të kambanarisë së kishës së Ungjillëzimit, në Kozarë të Beratit. Përkthimi është i Henrik Lacës.

236.

Αφιερῶθει ἡ αγια ηκονα αυτη των / Κυρ Ανασταση Διμητρι Ματζα, κ(αι) εξ / αδελφ
ων τους Κωνσταντήνου κ(αι) / Στεργιω κ(αι) Νικολα κ(αι) τους ἄλους: / Η βωηθειά
τους, 1856 φευρ(ου)αρ(ί)ου: 15. / Διά χειρος Γέωργι(ου) νικολα(ου) τζετίλη / γράμπο
βαρις.

αφιερώθη ἡ εἰς τὴν εἰκόνα αὐτῶν
 κυρὰν τῆς ἀσπίδος τῆς μαζῆς, κἄν
 ἀδελφῶν τῶν κωνσταντῆν
 τερρῶν, κ. Νικολάου τῶν ἄλλων.
 ἔβωθη τῆς 1856 φεβρουάριος 15.
 Δια' χειρῶν Γεωργίου Νικολάου Ζεζιγῆ
 γραμμογράφου.

Klisheja e transliterimit

Përkthimi: U dhurua kjo ikonë e shenjtë nga zoti Anastas Dhimitër Maxha dhe nga vëllezërit e tij Kostandin dhe Stergji dhe Nikolla dhe nga të tjerët. U qoftë ndihmë, 1856 shkurt 15. Me dorën e Gjergj Nikollë Çetirit grabovarit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar në ikonën e shën Minajt, në ikonostas të kishës së shën Minajt, në Gradishtë të Myzeqesë.

237.

1. – 1859 ΔΙΑ ΧΕΙΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΙ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΣΑΡΑΠΛΑΝΙΤΩΝ ΕΝ ΙΩΑΝΝΙΝΟΙΣ.
2. – ΕΙΣ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΤΡΙΦΩΝΟΣ ΧΟΡΕΙΟΝ ΣΕΧΕΙΣΤΑ.

Përkthimi:

- 1- 1859. Me dorën e Gjergjit dhe Vasilit Caraplanitëve nga Janina.
- 2- Në Manastirin e shën Trifonit, në katundin Sekishtë.

Shënim: Mbishkrimi gjendet rreth një kambane të kambanarisë së kishës Fjetja e shën Mërisë, në Bishqethëm të Myzeqesë.

238.

1859.– ΔΙΑ ΧΕΙΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΙ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΣΑΡΑΠΛΑΝΙΤΩΝ ΕΝ ΙΩΑΝΝΙΝΟΙΣ.

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΧΟΡΕΙΟΝ ΒΑΝΑΡΗ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΤΡΙΦΩΝ ΑΒΡΑΜΙ ΚΑΙ ΝΑΟΥΝΙ / ΘΙΜΙΟΥ ΔΙ ΕΠΙΜΕΛΙΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΟΤΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΑΡΓΟΒΑ.

Përkthimi: 1859 Me dorën e Gjergjit dhe të Vasilit të Janit Caraplanitëve në Janinë. [Eshtë] e shën Kollit në Vanaj, kujdestar [është] Trifon Avrami dhe Naumi i Thimit, me kujdesin e Nikollë Kostës, Anastas Dhimitër Argovasisit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i punuar në relievin, mbi një këmbanë të kambanarisë së kishës së shën Kollit, në Vanaj të Myzeqesë.

239.

Χριστίκου Στέργιος Δημητρίου Γόγου 1860 Ἰο(ύ)ν(ι)ος. 21.

Përkthimi: Argjendari, Stergji Dhimitër Goga 1860, qershor 21.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në njërën nga eksaptergat e kishës Fjetja e shën Mërisë, në Kala të Beratit.

240.

Ἀνεκαινίσθησαν αἱ δύο ἐξαπτέρυγα τῆς κοιμήσεως ἐπίτροπος Μίτους Ζάπος 1860 Ἰούνιος 21.

Përkthimi: U përtërinë dy eksaptergat e Fjetjes [së shën Mërisë] kujdestar (është) Mit Zhapa 1860; qershor 21.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në njëren nga ekspatertgat e përtërira në kishën Fjetja e shën Mërisë, në Kala të Beratit.

241.

ΔΙΑΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ ΕΣΩΓΡΑ
ΦΙΣΘΗΕΙΚΩΝ ΑΥΤΗΣ ΕΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΔΙΑ ΧΕΙΡΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΩΝ . ΓΣ ΕΤΙΛΗ, ΕΠΙ ΤΩ ΠΑΧΙΕΡΩΤΑΤΟΥ ΑΓΙΟΥ
ΒΕΛΑΓΡΑΔΩΝ ΚΥΡΙΟΥ ΙΩΑΝ ΚΑΙ ΤΩ ΑΓΙΟΥ ΑΡΧΙΜ
ΦΙΔΡΙΤΩ ΚΥΡΙΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΚΑΙ ΕΦΗΜΕΡΟΥ
ΟΜΩΤΩΝ ΤΩ ΑΓΙΟΥ ΙΚΟΝΟΜΟΥ ΠΑΠΑ ΚΥΡΙΟΥ ΔΗ
ΜΗΤΡΙΟΥ . ΚΣ ΚΩΦΟΥΛΑΚΟΣ ΠΑΠΑ ΙΩΣΗΦ
ΚΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, ΑΝΔΡΕΟΥ, ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΩΝ ...
ΕΠΙ ΤΡΟΠΟΥ ΤΟΥ ΤΩ ΚΥΡΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
ΓΙΑΝΚΟ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΙ ΑΙΩΝΙΑ ΤΩΝ ΗΜΕΡΩΝ
+ 1860 . ΑΠΡΙΛΛΙΟΥ 15 .

Klisheja e transliterimit

Διά συνδρομής τῶν χριστιανῶν ἐς
ωγραφισθῆ ἢ εἰκῶν αὐτῆ τῆς Θεο
/ τόκου διὰ χειρὸς Γεώργι 'Ιάν Τζ
ετίλη ἐπὶ τοῦ πανιερωτάτου ἀγίου
/ βελαγράδων Κυρίου 'Ιωάν καὶ τ
οῦ ἀγίου ἀρχιμανδρίτου Κυρίου
Μακαρίου / καὶ ἐφημερεύοντων τ
οῦ ἀγίου ἱκονόμου παπᾶ Κυρίου
Δημητρίου κ(αὶ) / σκευοφύλακος
παπᾶ 'Ιωσήφ κ(αὶ) Δημητρίου, Αν
δρέου, Γεωργίου τῶν ... / ἐπιτροπε
ύοντος τοῦ κυρίου 'Αθανασίου Γ
ιάγκο Κώκα καὶ αἰωνία τῶν / ἡ μν
ημῆ + 18στ0(= 1860) ἀπριλλίου - ι
στ.

Përkthimi: U pikturua kjo ikonë e shën Mërisë me kontributin e të krishterëve, me dorën e Gjergj Jan Çetirit, në kohën e të gjithmëshmit, shenjtit të Beratit, zotit Jan dhe arkimandritit të shenjtit, zotit at Dhimitrit, dhe të skevoflakut at Josifit dhe Dhimitrit, Andreut, Gjergjit të ... në kohën e kujdestarisë së zotit Athanas Janko Konës, dhe i përjetshëm [qoftë] kujtimi i tyre - 1860, prill 16.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi portën jugore të kishës Fjetja e shën Mërisë, në Kala të Beratit, pranë mbishkrimit kryesor të gdhendur mbi gur.

242.

1861 Δεκεμβρίου 19. Διά χειρός Μιχαήλ καὶ Κωνσταντίνου Χιοναδήτου.

Përkthimi: 1861 dhjetor 19. Me dorën e Mihalit dhe Kostandinit fjonatëve.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Mërisë, në ikonostas të kishës së shën Mitrit, në lagjen Vakëf të Beratit. Fjala "fjonatëve" vjen nga katundi Fjonati (Hjonadhes) i Greqisë.

243.

1863 μαρτίου 25

Përkthimi: 1863 mars 25

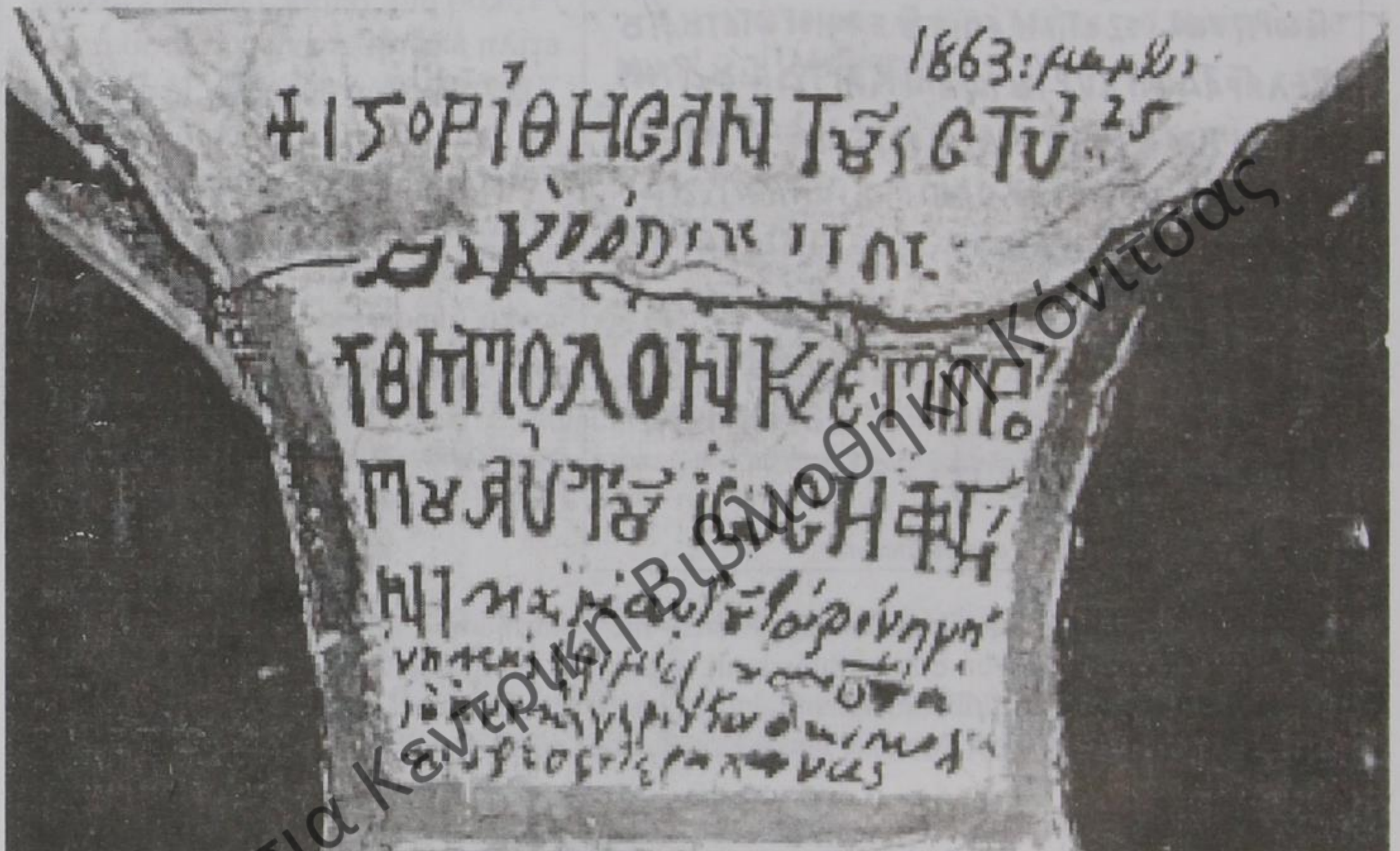
Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në dru, nën kryqin e ikonostasit të kishës Fjetja e shën Mërisë, në Bishqethëm të Myzeqesë. Duhet të jetë data e gdhendjes së ikonostasit.

244.

1863 μαρτιου 25

+ Ιστορίθησαν τοῦς στύ

λους κ(αί) ἐπληθη το
 τεμπολον κ(αί) ἐπιτρό
 που αὐτοῦ Ἰωσήφ Γ(κ)ήνη
 καὶ ἰοῦ αὐτοῦ τριφόνη γ(κ)ήνη
 καὶ ἐφιμερίου παπᾶ
 Ἰωάννου καὶ γερόντον υἱῶν κόλα
 καὶ πρεσβιτερα(ς) Λαινας.

Përkthimi: 1863: mars 25

U pikturuan kolonat dhe u la tempulli dhe kujdestar [ishte] Josif Gjini dhe i biri i tij Trifon Gjini dhe famulltar Papa Jani, bijtë e pleqve Kola dhe priftëresha Lena.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi një kolonë të kishës Fjetja e shën Mërisë, në Bishqethëm. Suvaja në pjesën e sipërme është shkëputur nga kolona dhe ka dëmtuar pak mbishkrimin.

245.

ΤΟ 1863 ΙΑΝΙΟΥ 20
 ΕΚΤΗΣΕΝ Ο ΑΓΙΟΣ ΔΗ
 ΜΙΤΡΗΣ ΜΟΙΡΟΒΛΗΤΗΣ

Klisheja e transliterimit

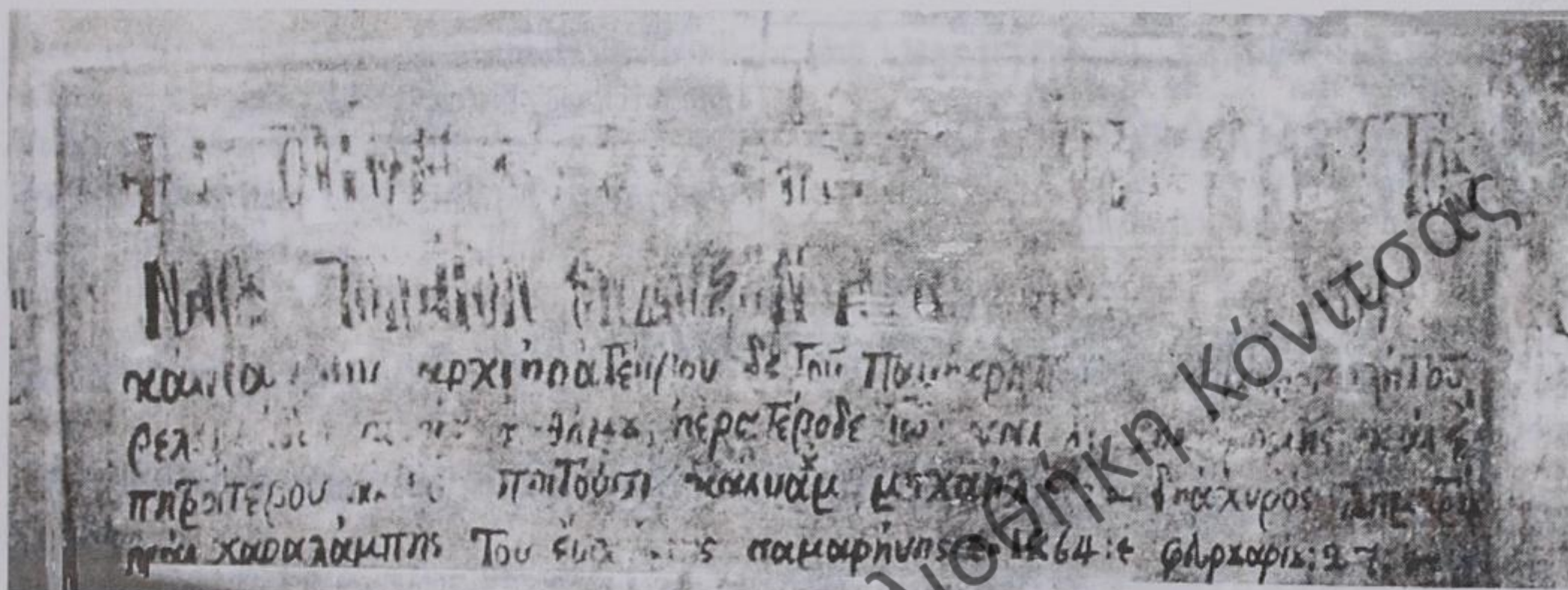
To 1863 iouviou 20 / εκτησεν ο αγι
 ος Δη / μιτρος μοιροβλητης

Përkthimi: Më 1863 qershor 20, u ndërtua shën Mitër Mirobleti.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një pllakë guri mbi portën veriore të kishës së shën Mitrit, në Drobonik të Beratit.

246.

+ Ἱστορίθη οὗτος ἡ θῆος καὶ πάνσεπτος / ναός τόν ἅγιον ἐνδόξον Ἐποστόλον Πέτρου / καὶ Παύλου, ἀρχιερατέβον(τος) δε τοῦ πανηγροτάτου καὶ μητροπολήτου / βελεγράδον κυρίου Ἀνθήμου ἱερατέβο(ντος) δέ Ἰω(άννου); καὶ διὰ / συνδρομῆς καὶ ἐπιτροπέβον(τος) ... πη Τούσι καὶ Ναούμ Μηχαήλ, δηὰ χυρός Δημητρίου / καὶ Χαραλάμπης τοῦ ἐκ χώρας σαμαρήνης 1864 φευρουρίου 27 / Μάρκου, Στεφάνη καὶ Θεόδωρος καὶ γεώργης.

Përkthimi: U pikturua ky tempull hyjnor dhe i gjithënderuar i Apostujve të shenjtë e të lavdëruar Pjetrit dhe Pavlit, në kohën e peshkopatit të gjithëhirshmit dhe mitropolitit të Beratit, zotit Anthim, në kohën e priftërimit të Janit, me kontributin dhe në kohën e kujdestarisë së Tushit, dhe Naumit, Mihalit, me dorën e Dhimitrit dhe Harallambit, nga qyteti Samarinë, 1864, shkurt 27. Marku, Stefani dhe Theodhori dhe Gjergji.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën veriore brenda kishës së shën Pjetrit dhe Pavlit, në Zhymë të Myzeqesë. Mbishkrimi paraqitet mjaft i dëmtuar.

247.

1868 ΜΑΙΟΣ 28

Përkthimi: 1868 maj 28

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur mbi një gur jashtë portës jugore të kishës së shën Gjoni Theologut, në Berat. Duhet të jetë data e rindërtimit të kishës.

248.

1870 Μαρτίου 26. Διὰ χειρὸς κωνσταντίνου δημητρίου καὶ ἀθανασίου ἐκ (κ)ώμης χιονάδες ἐπαρχία τοῦ ἁγίου Βελλάς.

Përkthimi: 1870 mars 26. Me dorën e Kostandin Dhimitrit dhe Athanasit nga katundi Fjonjati, eparkia e shenjtit të Vellasë.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Kostandinit dhe Elenës të ikonostasit të kishës së shën Mitrit, në Drobonik.

249.

Ποτίριον τοῦ Μ. Σωσίνου ἡγούμενος Θεόκλητος 1870.

Përkthimi: Potiri i M.Sosinit, igumen Theokliti 1870.**Shënim:** Mbishkrimi gjendet i gravuar në bazamentin e një potiri, të cilin at Kostandin....., sot famulltar i Lushnjes e ka blerë tek një argjendar dhe ia ka dhuruar kishës së shën Gjergjit, në Lushnje të Myzeqesë.

250.

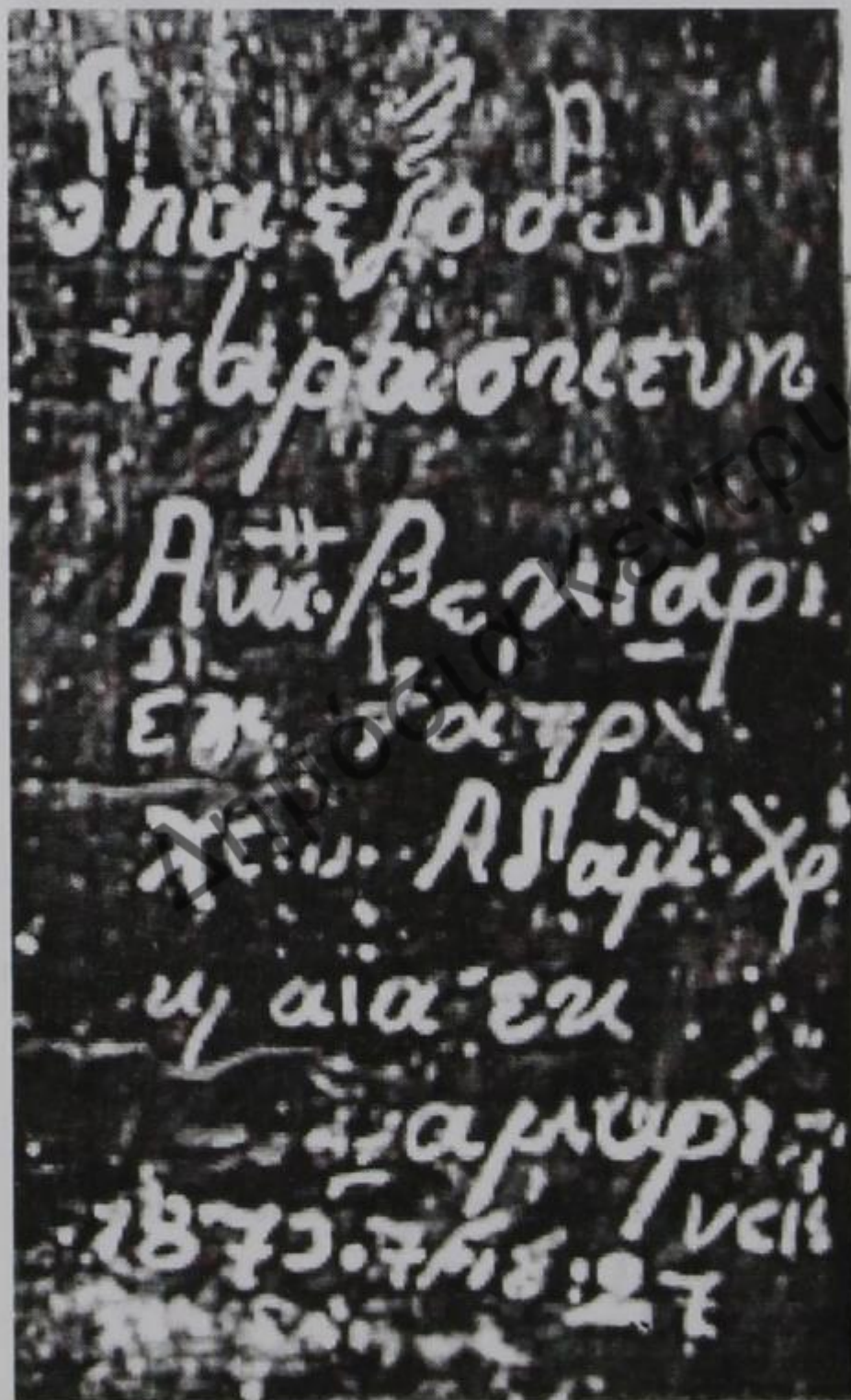
ΤΟΝ ΕΤΙ : 1871 : ΑΠΡΙΛΙΟΣ 24
ΜΑΣΤΟΡΟΣ ΝΑΟΥΜ ΚΤΙΤΟΡΟΣ

Klisheja e transliterimit

Τον ετι: 1871: απριλιου 24
Μαστορος Ναουμ κτιτορος

Përkthimi: Në vitin 1871 prill 24. Ndërtuesi mjeshër Nauni.**Shënim:** Mbishkrimi gjendet në derën e bukur të ikonostasit të kishës së shën Mitrit, në Drobonik të Beratit.

251.

α) δηὰ ἐξόδων / παράσκευή(ς) / Αννα Βεκιαρι
/ ἐκ Κάστρου / Χείρ' Ἀδάμ Χρ. / κ(αὶ) αἶα (;) ἐκ
/ Σαμαρί / νεις / 1873 7βρίου. 27

β) οἱ ἅγιοι γορασδω και Αγγελαρῖος κοιμωμεν
οἱ εν τη πολη βελεγραδων.

Përkthimi: a) Me shpenzimet e Parashqevisë Ana Beqari, nga Kalaja. Dora e Adam Kristos dhe..... nga Samarina 1873 shtator 27. b) Shenjtorët Gorazdi dhe Angelari të fjetur (të vdekur) në qytetin Berat.**Shënim:** Mbishkrimi gjendet në dy pjesë në ikonën e shtatë shenjtorëve sllavë, të ikonostasit të kishës së shën Gjergjit, në Berat.

252.

Στεργίου Γόγου Μαγαρόβα 1874.

Përkthimi: Stergji Gogë Magarova 1874.**Shënim:** Mbishkrimi gjendet mbi një palë kapakë ungjilli të djegur e të dëmtuar të kishës së shën Spiridhonit, në Goricë të Beratit. Magarova është një katund vllah, në rrëzën lindore të Malit Perister, pranë qytetit Manastir (Bitolje) të Jugosllavisë.

253.

ΠΑΠΠΑ ΠΡΟΦΗΡΙΟΣ ΤΡΗΦΩ(Ν) ΜΗΝΑΣ ΜΕΡΤΙΚΑΣ ΕΞΑΔΑΛΦΟΣ ΤΟΥ ΝΑΟΥΜ Ε
ΥΘΥΜΙΟΥ ΚΑΙ ΥΙΟΙ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ 1874.

DEPOZITO BRONXI C.I. MÜLLER TRIESTE

Përktimi: Papa Profiri, Trifon Mina Mertikas kushuri i parë i Naum Efthimit dhe të bijtë Athanasi, Dhimitri, Nikolla 1874.

Depozitë bronzi C.I.Mylar, Trieste.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi një kabanë të kishës së shën Kollit, në Vanaj të Myzeqesë.

254.

διά χειρός 'Αναστασίου Μιχαήλ ζωγράφου ἐκ κώμης Χιονάδες ἐπαρχία Κωνίτζας
1875 φεβρουαρίου 25.

Përktimi: Me dorën e Anastas Mihalit, piktor nga katundi Fjonjati, eparkia e Konicës 1875, shkurt 25.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Krishtit të ikonostasit të kishës së shën Gjergjit, në Berat.

255.

1875

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur mbi një gur të portës perëndimore, jashtë kishës së shën Thanasit, në Biçakaj të Vjetër (Myzeqe). Duhet të jetë data e ndërtimit ose të rindërtimit të kishës.

256.

1875 ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΧΙΡΙΟΥ
ΛΙΜΠΟΥΣΙΣ ΚΑΖΑ ΜΠΕΡΑΤΙ.

Përktimi: 1875 [Është] e kishës së shën Gjergjit të katundit Libofsh, Kazaja e Beratit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një kabanë të kambanarisë së kishës së shën Gjergjit, në Libofsh të Myzeqesë.

257.

Στεργίου Γόγου 1875.

Përktimi:

Stergji Gogo 1875

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një diskos të madh me figurën e shën Spiridhonit, në relief në mes të kishës së shën Spiridhonit, në Goricë të Beratit.

258.

1875 DEPOSITO BRONZI
DI C.F. MÜLLER IN TRIESTE

Përktimi: 1875 Depozitë bronzi e C.F.Mylarit, në Trieshtë.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i stampuar mbi një kabanë të vogël të kambanarisë së kishës së Ungjillëzimit, në Kozarë të Beratit, me përmasa 0.52x0.46 m.

259.

ΕΘΕΜΕΛΗΩΘΗ ΤΩ: 1875 ΜΑΡΤΑ

Përkthimi:

U themelua më 1875, mars

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur mbi një gur, jashtë portës perëndimore, të kishës së shën Kollit, në Paftal të Beratit. I referohet ndërtimit të kishës që është e stilit bazilikal me madhësi 25x14 m.

Gojëdhëna e Paftalit thotë që kisha është ndërtuar nga kryemjeshtri usta Veliko, nga Opari i Korçës.

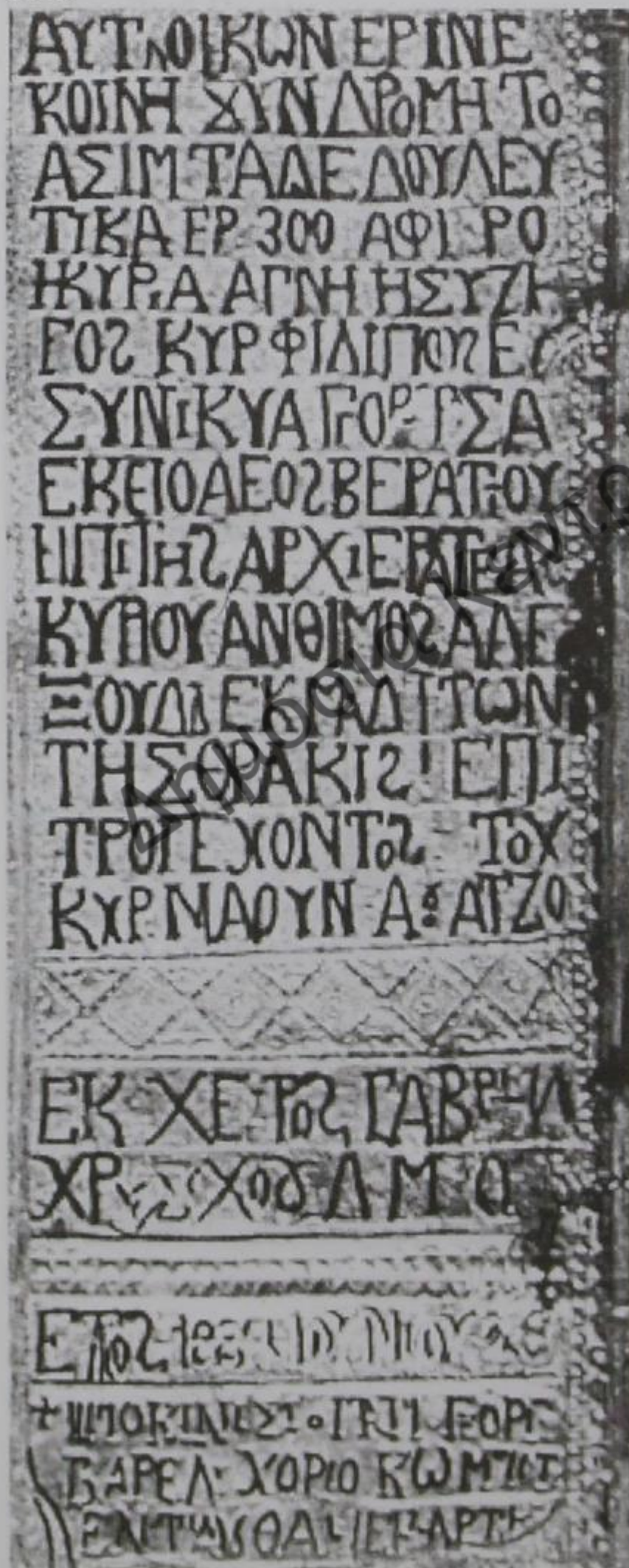
260.

1882

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur në një gur, mbi portën perëndimore jashtë kishës së shën Sotirit, në Konizbalt të Beratit.

Duhet t'i referohet kohës së ndërtimit ose të rindërtimit të kishës.

261.

Αὕτη οἶκων εγινε
κοινη συνδρομη το
ασιμ(ι και) τα
δεδουλευ
τικα: γρ. 300 αφιρο(σεν)
ἡ κυρία Ἄγνη ἡ συζη
γος κυρ Φιλι(π)που εκ
συνικυα Γγοριτσα
εκ πολεος Βερατιου
επι της αργιερατε(ι)ας
κυριου Ανθιμος Αλε
ξουδη εκ Μαδιτων
της Θρακις επι
τροπευοντος του
Κυρ Ναουμ Α. Ατζο.
Εκ χειρος Γαβριηλ
Χρυσοχοου Δ. Μπουτα,
Ετος 1887 ἰουνιου 28.

+ υποκινισι παπ(α) Γιοργι Βαρελι χοριο Κωμποτ
(ι) ενταυθα. Ἱερ Αρτης.

Përkthimi: Kjo ikonë u bë me kontribut të përbashkët [me blerjen e] argjendit, kurse punën grosh 300 e ka dhuruar zonja Agni, e shoqja e zotit Filip nga Lagja Goricë, në qytetin Berat, në kohën e peshkopimit të zotit Anthim Aleksudhit, nga Madhiti i Thrakisë, në kohën e kujdestarisë së zotit Naum Ajaço. Prej dorës së argjendarit, Gabriel Dh.Buda, viti 1883, qershor 28. Me nxitjen e papa Gjergj Varelit, nga katundi Kompot këtu. Er. (?) Arta.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në relief në

mbulesën në formë amfia prej argjendi të ikonës së madhe të shën Spiridhonit, në kishën e shën Spiridhonit, në Goricë të Beratit.

262.

Τῶ 1883 Μαίου 15
ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ

Klisheja e transliterimit

Τῶ 1883 Μαίου 15 / επιτροπος Στεφανος.

Përkthimi: Më 1883 maj 15, kujdestar Stefani.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur mbi një pllakë guri të murosur në portën veriore, jashtë kishës së Manastirit Fjetja e shën Mërisë, në

Mbreshtan të Beratit. Simbas gojëdhënës, që ruhet në Mbreshtan mjeshtër "Jani", i cili e ka patur mbiemrin Ceca, ka ndërtuar vetëm një kube të kishës që kishte rënë aso kohe.

263.

ΜΝΗΣΘΗΤΥ ΚΥΡΙΕ ΤΩΝ ΔΟΥΛΩΝ σου Χ. ΚΙΟΥΡΟΥ και ΝΙΚΑΛΑΟΥ ΥΙΟΥ αυτου
Συν / Γυνεξ(ι). Και τεκνεις. ΑΦΙΕΡΟΘΙ εν ΝΑΩ ΑΓΙΩΝ ΜΗΝΑ ΒΙΚΤΟΡΟΥ και ΒΥΚΕ
ΝΤΙΟΥ / Σεπτεμβριου. 1883.

Përkthimi: Kujto o zot shërbëtorët e tu H.Kiuru dhe Nikollën të bini me gratë dhe fëmijët. Është dhuruar në tempullin e shenjtorëve Mina Viktorit dhe Vicensit, shtator 8 - 1883.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gravuar mbi bazamentin e një thimiati të kishës së shën Mitrit, në Lagjen Vakëf të Beratit.

264.

Αφιέρομα παρὰ τοῦ Στεφάνου Δημητρίου τῆ Ἐκκλησία Παναγίας Βοκοπό-
λιας ἐν Κωνσταντινούπολει τῆ 15 Μαρτίου 1884.

Përkthimi: Dhuratë nga Stefani i Dhimitrit, kishës së shën Mërisë së Vokopolës. Në Konstandinopojë 1884.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një triqer të kishës së shën Mërisë, në Vokopolë të Beratit.

265.

Επιτροπευοντος του Κυριου Κ. Βεβετζκα.

Δαπαναις του καθεδρικου ναουν της Κοιμησεως της Θεοτοκου ακροπολεο(ς) / Βερα
τιου επι της αρχιερατειας του Μητροπολιτου Βελεγραδων Κυριου / Ανθιμος. Ετος 18
85 Ν(ο)ε(μ)β(ρίου) 11 / Δια χειρὸς Γαβριήλ / Δ. Τιραναλή ετος / 1885 Νοεμβρίου 11.

Përkthimi: Në kohën e kujdestarisë së zotit K.Veveçka. Me shpenzimet e kishës katedrale të Fjetjes së shën Mërisë të Kalasë së Beratit, në kohën e peshkopatit të mitropolitit të Beratit, zoti Anthim, viti 1885, nëntor 11. Me dorën e Gabriel D.Tiranasit, viti 1885, nëntor 11.

Shënim: Mbishkrimi ndodhet mbi kapakun prej argjendi të arkës së lipsanave të shenjtorëve Gorazdit dhe Angelarit, në kishën Fjetja e shën Mërisë, në Kala të Beratit.

266.

1887

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur mbi një gur, në portën perëndimore të kishës së shën Sotirit Konilbalt të Beratit. Duhet t'i referohet kohës së ndonjë ndreqjeje të kishës.

267.

1888 (= 1888 maj 28)

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur mbi një gur, në portën perëndimore, jashtë kishës së shën Gjon Theologut, në Kala të Beratit. Duhet të tregojë kohën e ndonjë ndreqjeje të kishës.

268.

1892 διὰ χειρὸς Ἀναστ(ασίου) Μιχ(αήλ) Ζογ(ράφου)
ἐκ τῆς Ἀχρίδος.

Përkthimi: 1892 Me dorën e Anastas Mihail Zografit, nga Ohri.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në pikturat murale mbi faqen e murit verior të kishës së Kosovës së Madhe të Lushnjes.

269.

+ Τοῦτο το κιβωτιον εινε της α
γιας
+ ε(κ)κλησια(ς) Παναγια(ς) Βω
τίτζα. το ασιμι
+ εινε αφιερωμενο απο τον Χα
τζι Να ουν και η γινη του. Αντι
προσωπον Κοσταντινου Οσμα
νλη. Μά(στορος) Γαβριήλ Δ.Κ.
1896 Απριλιου. 30.

Përkthimi: Kjo kuti është e kishës së shenjtë të shën Mërisë së Vodicës. Argjendi është dhuruar nga Haxhi Nauni dhe gruaja e tij. Kujdestar (është) Kostandin Osmanlliu Dh.K. 1896 prill 30.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një kuti lipsanash, në kishën e shën Mitrit të lagjes Vakëf të Beratit.

270.

+ ΕΤΟΣ +
1897 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 10
ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΙΩΑΝΝ
ΗΣ : Τ : ΚΟΡΟΒΕΣΙ ;
ΜΑΣΤΟΡΟΣ ΑΝΑ
ΣΤΑΣΙΟΣ ΜΟΣΧΟ
ΠΟΛΕΙ : ΚΤΗΤΟΡΑ

Klisheja e transliterimit

+ ΕΤΟΣ + / 1897 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 10 / ΕΠΙΤΡΟ
ΠΟΣ ΙΩΑΝΝ / ΗΣ: Τ: ΚΟΡΟΒΕ(ΛΕ)ΣΙ: / ΜΑ
ΣΤΟΡΟΣ ΑΝΑ / ΣΤΑΣΙΟΣ ΜΟΣΧΟ / ΠΟΛΕΙ
: ΚΤΗΤΟΡΑ.

Përkthimi: Viti 1897 gusht 10. Kujdestar [është] Jan T. Koroveshi ndërtues, mjeshtër Anastas Voskopojari.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur mbi një gur të kambanarisë së kishës së Manastirit Fjetja e shën Mërisë, në Mbreshtan të Beratit.

271.

Ἱστορίθη ὁ θεῖος καὶ ἱερός Ναός τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου. Καὶ Ἀρχιερα/ τευοντος τοῦ

Κυρίου Κυρίου Μητροπολίτου Δοροθέου Βελεγράδων καὶ ἐπιμερέον / τος Χριστου Ἱερ. Ἐπιτροπεύοντος τοῦ Κυρίου Σωτηρίου Κωνσταντίνου / Φέκα Ἀπό χωρίον Σα τοβίτσια καὶ Ντούτας Βασιλείου στλιγκίρη. Καὶ διὰ χείρος Δημητρίου Νικολάου Ζ ωγράφου ἀπό χωρίον Χιονάδες Ἐπαρχίας / Βελλάς ἐκ Κονίτσης. Ἐν ἔτος 1897 ἰουλί ου 5 / Ἐν χωρίον Μποσμάδη καὶ γκιονστίας καὶ Σελίστας.

Përkthimi: U pikturua ky tempull hyjnor dhe i hirshëm i shën Thanasit në kohën e peshkopatit të zotit mitropolitit të Beratit Dhorotheut, dhe në kohën kur ishte famulltar prifti Kristo dhe kur ishte kujdestar zoti Sotir Kostandin Feka nga katundi Sadovicë dhe Duda Vasil Stilingjirit, dhe me dorën e Dhimitër Nikollë Zografit, nga katundi Fjonjati nga Konica, eparkia e Vellasë. Në vitin 1897 korrik 5, në katundin Buzmadh, Gjonçës dhe Selishtës.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i shkruar mbi portën jugore të kishës së shën Thanasit, në katundin Buzmadh të Mallakastrës, me shkronja të vogla greke.

272.

ΑΝΕΙΓΕ(ΡΘΗ) ΚΑΙ ΕΚΤΙΣΘΗ ΤΟ ΤΩΝ ΚΑΜΠΑΝΩΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΚΟΣΜΑ ΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΕΥΟΝ ΣΑΚΕΛΑΡΟΣ ΠΑΠΑ ΠΕΤΡΟ ΜΙΕΛΑ ΧΕΡΟΣ ΠΑΣΤΡΟ ΓΕΡΓΙ.

Përkthimi: ... U ndërtua i kambanave të shën Kozmajt dhe në kohën e kujdestarisë së Sakellarit at Petros, me dorën e Pashtro Gjergjit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një gur të këmbanarisë së kishës së Manastirit të shën Kozmajt, në Kolkondas të Myzeqesë. Kisha është bazilikë trinefshe me tholo e me një kube me madhësi 18.50x10 m.

273.

ΔΙΑ ΧΕΙΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΙ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΣΑΡΑΠΛΑΝΙΤΩΝ ΕΝ ΙΩΑΝΝΙΝΟΙΣ. ΕΙΣ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΤΡΙΦΩΝΟΣ ΧΟΡΕΙΟΝ ΣΕΧΕΙΣΤΑ.

Përkthimi: Me dorën e Gjergjit e të Vasilit Caraplanitëve, në Janinë. Me Manastirin e shën Trifonit, në katundin Sekishtë.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi një kambanë të kishës së shën Gjergjit në Libofsh të Myzeqesë.

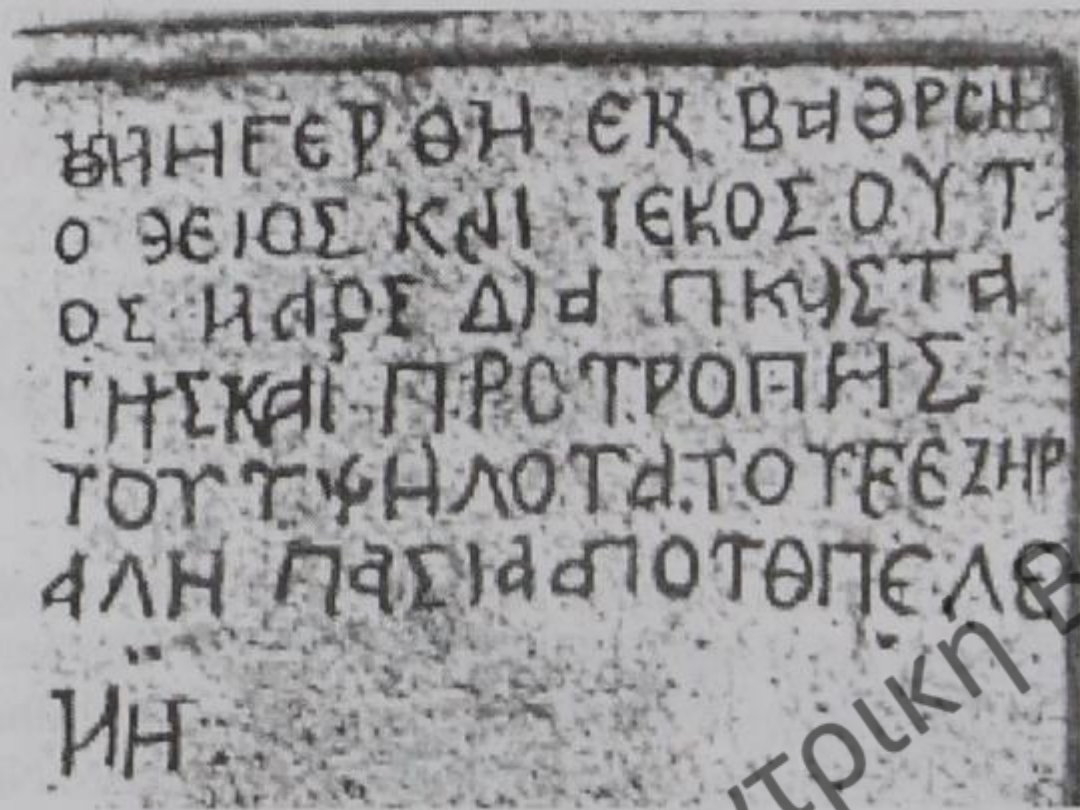
274.

Διεκαινίσθησαν ἐκ βάθρων τὰ γύροθεν κτήρια ἐπὶ ἀρχιερατεύοντος Β(ε)λ(ε)γ(ράδων) Κ(υρίου) Βασιλείου ἐπισ(τα)τεύοντος οικ(ο)ν(ο)μου. Χρήστο Λέσι, συμβούλον τὸ ἐ Σπύρο Γίνη, Ἰακόβου Βόσδου, Νικολάου Γέργι ἱερέος δε Μάρκου. Ὑπὸ τῶν ἐκ Δίβρα μαστόρων Σαλή καὶ Σα..... Πραμτ. Γριγόρι Ζῆ.

Përkthimi: U rindërtuan prej themeli godinat përreth, në kohën e peshkopatit të Beratit zotit Vasilit në kohën e kujdestarisë të ekonom Kristo Leshit, të këshilltarëve Spiro Gjinit, Jakov Bozdos, Nikollë Gjergjit dhe prift Markut, prej mjeshtërve nga Dibra Sali dhe Sa.... Pramt. Grigor Ziu.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur mbi një gur, në murin jugor të kishës së shën Triadhës, në Manastirin e Ardenicës.

275.

Ανηγερθη εκ βαθρον / ο θεος και ιερος
ουτ / ος ναος δια προστα / γης, και προτ
ροπης / του υψηλοτατου Βεζηρ Αλη Πα
σια απο Τεπελενη.

Përkthimi: U ndërtua nga themeli ky tempull hyjnor e i hirshëm me urdhërin dhe nxitjen e të shumëlartit, Vezir Ali Pashës, nga Tepelena.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një gur, murosur në apsidë jashtë kishës së shën Kozmajt, në Kolkondas të Myzeqesë. Në lidhje me përmbajtjen e këtij mbishkrimi

flasin dhe dy bujurdina (urdhëra) të Vezir Ali Pashës me datë 13 shtator 1813 dhe 12 shtator 1814, për të krishterët e Peshkopatës së Beratit, ku, ndër të tjera thuhet: "kam ndihmuar dhe unë me aspra dhe të ndihmoni edhe ju siç t'ju thotë Dhespoti.... Dhe për ata që nuk do të ndihmojnë do të më mbesi hatri dhe më vonë do të paguajnë dyfishin ". (Marrë nga A. Aleksudhi në vep. e cit. më sipër f.12).

276.

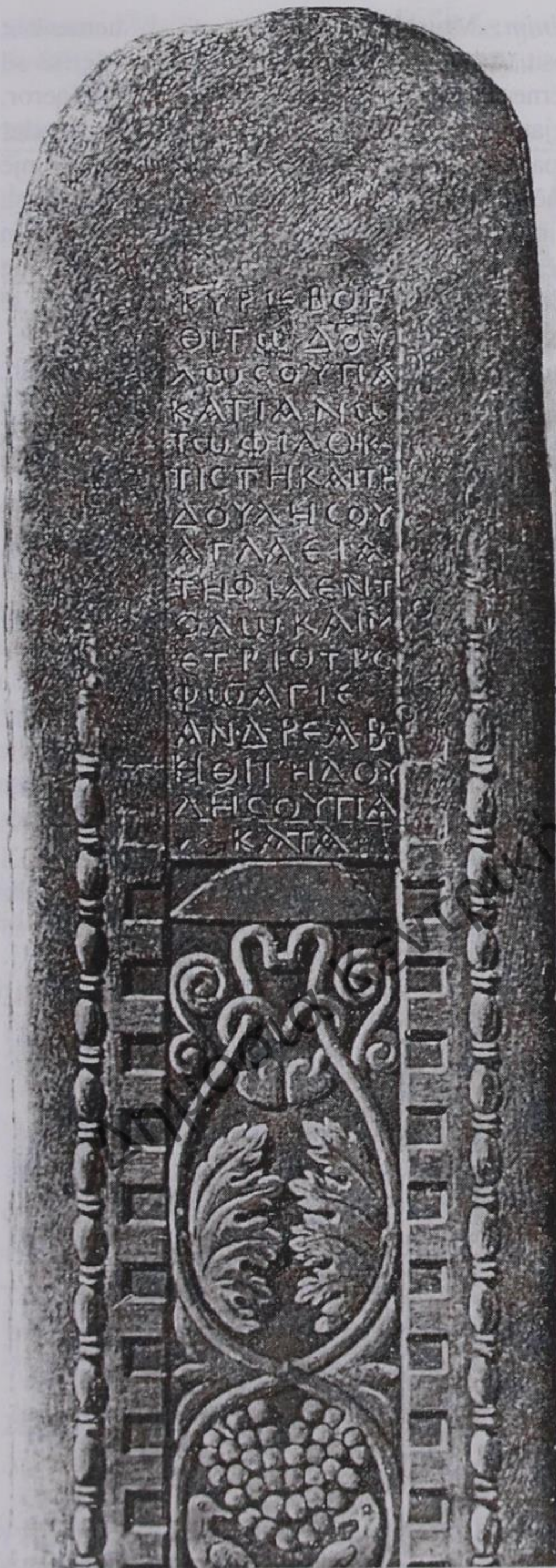
Μαστόροβα Ἰ Αλί Μπανάρι Μαΐου Ἐπίτροπος Στέφανος

Përkthimi: Mjeshtër Ali Banari, maj, kujdestar Stefani.

Shënim: Ky mbishkrim gjendet mbi portën veriore brenda kishës së Manastirit të shën Mërisë, në Mbreshtan të Beratit.

277.

Κυριε βοη / θι τω δου / λω σου Πα / κατιανω, / τω φιλοκ / τιστη, και τη / δουλη σου / Αγλαεια, / τη φιλεντ / ολω και μ / ετριοτρο / φω. Αγιε / Ανδρεα β / οηθι τη δου / λη σ
ου Πα / κατα.

Përkthimi: O zot, ndihmo shërbëtorin tënd Pakatianin krijuesdashësin, dhe shërbëtoreshën tënde Aglainë, porosidashësen dhe të përvuajtur. Shën Andre, ndihmo shërbëtoreshën tënde Pakatan.

Shënim:

Mbishkrimi gjendet mbi një gur të bardhë gëlqeror me qoshe të rumbullakët, me gjatësi 1.60 m., gjerësi 0.56 dhe trashësi 0.46 m., gjetur nga C.Patsch [33] në gërmadhat e Manastirit të shën Mërisë, në Ballsh të Mallakastrës. Patschi shkruan: pjesa e poshtme e gurit nuk u zbulua nga toka, anët dhe shpina paraqiten të zbukuruara me ornamente florale në fusha të larta e të ngushta. Në faqen kryesore një kornizë e gjerë me dhëmbëza dhe një shkop margaritarësh kufizojnë një fushë të ngushtë pak të përkulur të thellë, që lart ka mbishkrimin në një tabula ansanta vertikale dhe poshtë një ornament hardhie i stilizuar me dy zogj të vendosur në mënyrë simetrike".

Rreshti i 14 ka një ligaturë, mbasi gurskalitësi ka harruar një gërmë.

Mbishkrimi megjithë shënimet është marrë nga botimi i C.Patschit [33, f.4].

Mbishkrimi duhet të bëjë aluzion mbi ndonjë ndërtim të kryer në Manastirin e shën Mërisë së Gllavenicës (Ballshi i sotëm). Emrat e ndërtuesve tingëllojnë si të një epoke bizantine shumë të lashtë.

278.

ΚΟΝΤΟ ΕΝΤΑΥΘΑ ΚΑΡΑΝΤΖΑΣ
 ΑΝΑΚΕΙΤΑΙ + ΓΕΝΝΑΔΑΣ
 ΡΙΖΗΣ ΕΛΘΩΝ / ΕΞ ΕΥΓΕΝ(ΟΥ)Σ + ΕΥ
 ΓΕΝΕΣΤΑΤΟΣ ΚΛΑΔΟΣ +++

Klisheja e transliterimit

Κόντος έντάυθα Καραντζάς / άνακείται + γεννάδας ρίζης έλθών / έξ ευγεν(ου)ς + ευ γενέστατος κλάδος +++.

Përkthimi: Këtu prehet Kondos Karanxhas, burrë fisnik me prejardhje prej një fisi fisnik, degë tepër fisnike.

Shënim: Mbishkrimi ndodhet në dyshtemenë e naosit të kishës së Manastirit të shën Mërisë së Zvërnecit, mbi një pllakë varri prej guri gëlqeror, të gjatë 1.87 m e të gjerë 0.67 m. Është gdhendur në palën e një letre të hapur e të vendosur në një fushë të sheshtë të rrethuar prej dy pilastrash korintikë dhe një harku në profil. Në fushë, nën letrën me mbishkrimin është gdhendur edhe një kafkë njeriu, rrethuar prej një gjarpëri të kurorëzuar e prej dy kockash.

Mbishkrimi përbëhet nga dy vargje 15 këmbësh; vargjet ndahen me kryqe, por gabimisht kryqi i parë është vënë mbas në vend që të viheshe mbas , ndërsa shenja mbas është e tepërt. Kryqet në tekst kanë kuptim fetar. Ka këto ligatura (në) dhe (në). I vdekuri duhet të ketë qenë pjesëtar i ndonjë familjeje fisnike. Ana Korinen përmend një dukë Argiros Karanxhas, që u dërgua nga Kostandinopoja në Durrës, kurse një Nikolla Karanxha më 1497 merr shkallën e kalorsisë gjermane. Në gjysmë II të shek. XVIII një familje me këtë emër lulzon në Kostandinopojë dhe disa anëtarë të saj janë funksionarë të lartë të Portës dhe princa të Moldavisë.

Sot mbishkrimi paraqitet shumë i dëmtuar dhe i palexueshëm, prandaj ne e kemi marrë megjithë komente nga botimi i Carl Patsch-it [33, f.60-61]. Nga mënyra e shkrimit, ka të ngjarë që të jetë i shek. XV-XVI.

279.

Καθιερωθέν παρὰ τοῦ μακαριωτάτου σοφωτάτου πατριάρχου τῆς ἁγίας / πόλεως Ἱερουσαλήμ καὶ πάσης Παλαιστίνης Κυρίου Κυρίου Παρθενίου / καὶ ἀφιερωθέν τῷ παναγίῳ καὶ ζωοδόχῳ τάφῳ ἐπὶ μακαριωτάτου Ἁχρί / δῶν Κυρίου Ἰωάσαφ. Σπουδῆ μεν καὶ δαπάνῃ τοῦ πανοσιωτάτου Κυρίου /

Νεοφύτου τοῦ ἐκ Μοσχοπόλεως – Χαλκογραφήθεν δε ἐν τῇ αὐτῇ πολιτείᾳ / παπᾶ Δαμασκηνοῦ Μοναχοῦ τοῦ ἐκ Τρίκκης.

Përktimi: U shenjtërua nga patriku i shumëlumturi (dhe) i shumëdituri i qytetit të shenjtë të Jerusalemit dhe të gjithë Palestinës, zotit, zotit Parthenit, dhe i është dhuruar varrit të gjithshenjtë dhe jetëdhënës, në kohën e të shumëlumturit të Ohrit, zotit Joasaf, me kujdesin dhe shpenzimet e gjithoshënar, zotit Neofit prej Voskopoje. Stampuar në këtë qytet [prej] murgut at Damaskinoit, nga Trika.

Shënim: Mbishkrimi është i stampuar në një antimins të kishës Fjetja e shën Mërisë, në Kala të Beratit, me gërma të mëdha greke. Stampimi është kryer në Voskopojë.

280.

ΔΕΗΣΙΣ ΤΩΝ ΔΟΥΛΩΝ ΘΕΟΥ
ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΙΕΡΕΟΣ ΚΑΙ ΚΩΝΣΤΑΝ
ΤΗΝΟΥ ΑΔΕΛΦΟΥ

Klisheja e transliterimit

Δησις των δουλων του Θεου /
Νικολαου ιερεος και Κωνσταν /
τήνου αδελφου.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorëve të perëndisë, prift Nikollës dhe e të vëllait Kostandinit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në

ikonën e madhe të shën Mërisë, në ikonostas të kishës së shën Kollit në Vanaj të Myzeqesë.

281.

Ἐκοσμηθη τὸ θειον καὶ ιερον ευαγγελιον δια συνδρομης και εξοδου του ευγενεστατ ου αρχοντος κυρ. Ιωαννου του Κωνσταντηνου ονο.... αφιεροσεν το ναῶ της αγιας μεγ αλλομαρτυρος...

Përkthimi: U stolis ky ungjill hyjnor dhe i hirshëm me kontributin dhe shpenzimet e arkondit shumë fisnik, zotit Jan Kostandinit, të cilin e dhuroi në tempullin e dëshmorese së madhe të shenjtë

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi kapakët argjendi të ungjillit të kishës Fjetja e shën Mërisë, në Kala të Beratit, të cilët paraqiten të dëmtuar. Nga mënyra e punimit, mbishkrimi duhet të jetë i shek. XVIII. Sipas mbishkrimit Ungjilli duhet të jetë sjellë nga një kishë tjetër në kishën e lartpërmendur.

282.

+ ΔΕΗΣΙΣ ΤΗΣ ΑΣΧΛΙΣ
ΚΟΝΤΕΣΑΣ ΠΡΕΣΒΙΤΕΡΑΣ.
ΑΜΗΝ. ☩

Klisheja e transliterimit

+ Δησις της δουλις σου / κοντε
σας πρεσβιτερας / αμην.

Përkthimi: Lutje e shërbëtores, priftëreshës Konteshë. Amin.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi një ikonë të madhe të shën Mërisë, të kishës së shën Kostandinit dhe

Elenës, në Kala të Beratit e që sot ndodhet e depozituar pranë Muzeut të artit mesjetar në Korçë. Nga mënyra e shkrimit ka të ngjarë të jetë e shek. XIV-XV.

283.

Δέσις τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ Νικολάου ἱερέος.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të Perëndisë, prift Nikollës.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një ikonë të shën Mërisë, në kishën e shën Kollit, pranë Vlahernës në Berat.

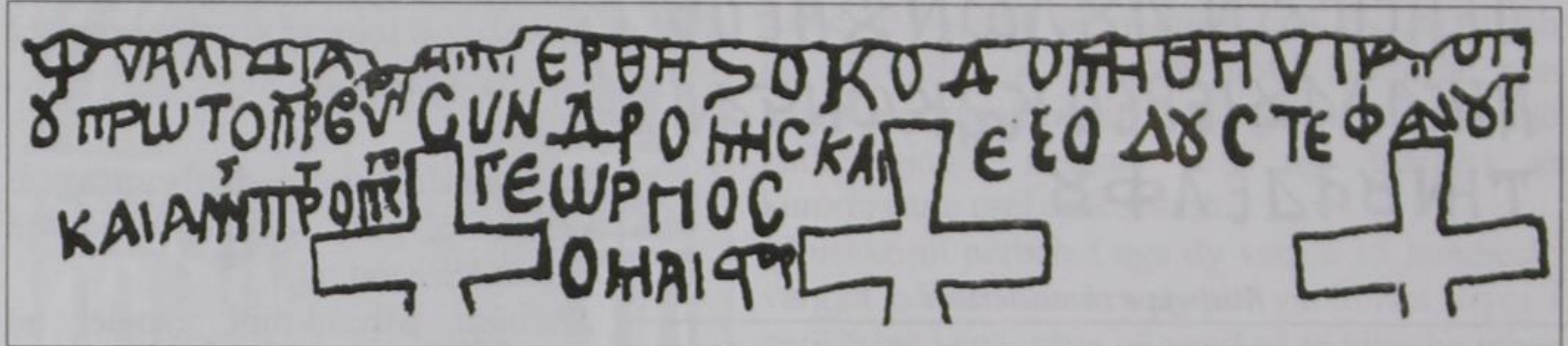
284.

Δέσις τόν δούλον Ριστάν Σουπάσι

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Ristan Subashit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Pagëzorit, në ikonostasin e kishës së shën Kollit, në Vanaj.

285.

Ἐνε(γέ)ρθη καὶ ὀκοδομήθη ὑ πα(ρ)ὸν φυάλι διὰ συνδρομῆς καὶ ἐξό- δου Στεφάνου τ /οῦ πρωτοπρ(εσ)βυτ(έ)ρ(ο)υ καὶ Ἐν(α)στα(σί)ου πρ(ω)τοπρ(εσβυ)τ(έ)ρ(ου). Γεώργι ος ὁ μάϊστορ.

Përkthimi: U ngrit dhe u ndërtua kjo kupë (enë guri) me kontributin, shpenzimet e Stefan Protoprezviterit dhe Anastas Protoprezviterit, mjeshtër Gjergji.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur rreth një ene pagëzimi prej guri të rrumbullakët në formë kupe, që qëndronte në narteksin e kishës së Mnastrit të shën Mërisë së Apollonisë e që sot ruhet pranë Muzeut Arkeologjik Etnografik të Tiranës.

Mbishkrimi është botuar nga C.Praschniker [45, f.197-198].

Nga format e gërmave të mbishkrimit dhe nga forma e vetë enës së pagëzimit, të cilën formë ene e gjejmë dhe nëpër pikturat e shek. XIV, ka shumë të ngjarë që mbishkrimi të jetë i këtij shekulli.

III. MBISHKRIMET E ZONËS SË KORÇËS

286.

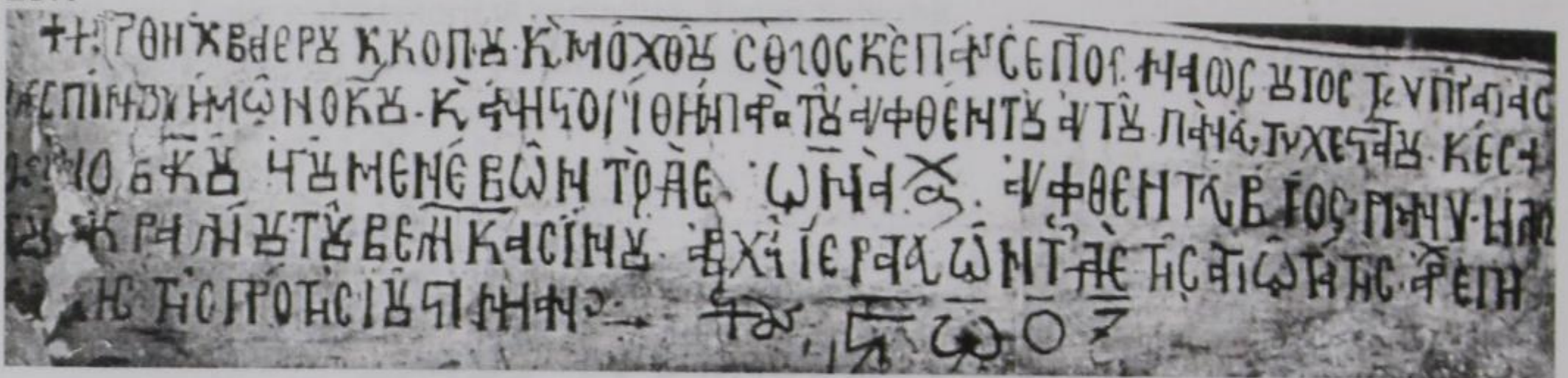
Δέησης τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Μπώεικου καὶ Εὐδωκείας τῆς εὐγενεστάτης καὶ τον τέκνόν αὐτῆς:- Ἀνηστωρίθην τὸ βίμαπαρ αὐτ(ῶν): ἔτος ΣΤ Ω Ν Γ (6853 = 1345).

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë Bojkut dhe Evdhoksisë shumë fisnike dhe të bijve të saj, Kunga është pikturuar prej tyre në vitin 6853 (=1345).

Shënim: Mbishkrimi gjendet i shkruar rreth apsidës në një rresht, brenda kungës së kishës së shën Mërisë, në Malingrad.

Mbishkrimi është botuar nga p.M.Miljukov [25, f.64-76], Jordan Ivanov [18, f.59] dhe Th.Popa [39, f. 257].

287.

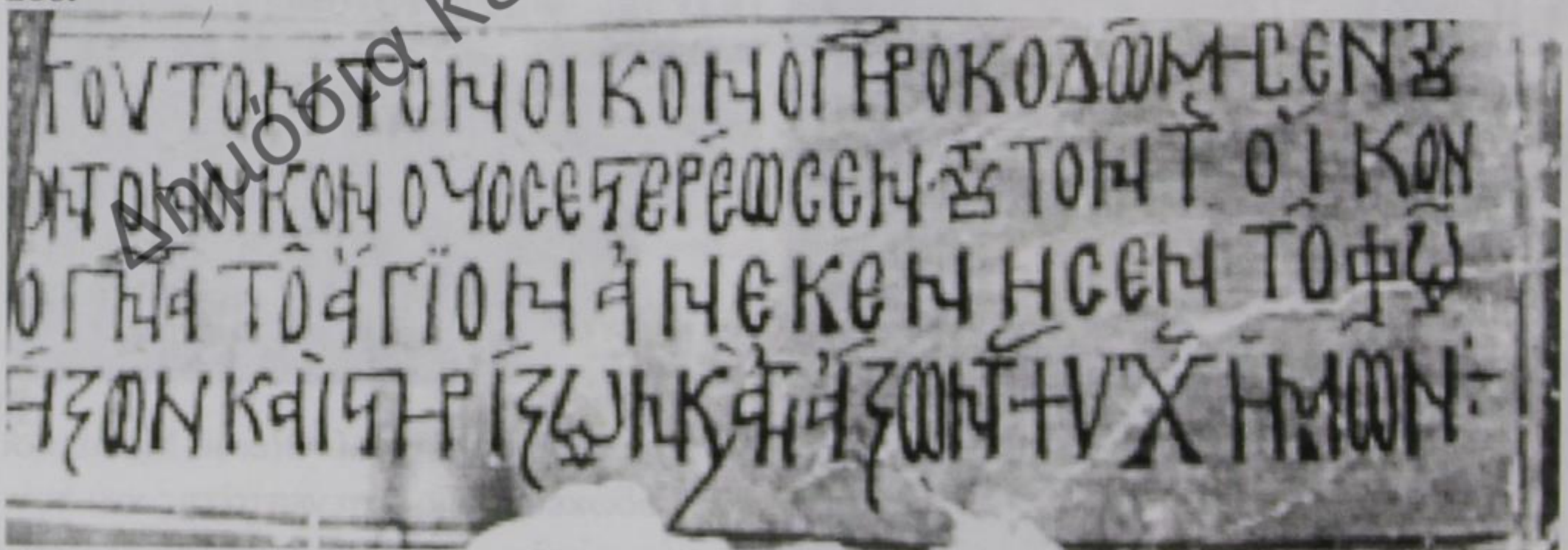
+ 'Ανηγέρθη ἐκ βάθρου καὶ κόπου καὶ μόχθου ὁ θεῖος κὲ πάνσεπτος ναῶς οὗτος τ(ῆς) Ὑπεραγίας / Δεσπίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀνηστορίθη παρὰ τοῦ αὐθέντο ὁ αὐτοῦ πάνευτυχεστάτου Κέσα / ρος Νοβάκου ἡγουμένεβῶντος δὲ Ἰωνά (μον)αχ(οῦ). Αὐφθεντεύβ(ον)τος πανυψιλο / τάτου κραλήου τοῦ Βεληκασίνου, ἀρχιερατεῶντος δὲ τῆς ἀγιωτάτης ἀρχιεπη / σκοπῆς τῆς πρότης Ιούστινηαν (ῆς), ἔτους στ ω ο ζ (6877 = 1369).

Përktimi: U ngrit prej themeli dhe me përpjekje e mundime ky tempull hyjnor dhe i gjithnderuar i së mbishenjtës zonjës sonë Hyjëlindëses dhe u pikturua prej zotit të tij të gjithlumtur Kesar Novakut, në kohën kur ishte igumen Jonaf, në kohën e sundimit të gjithlartit Kral Velikashinit dhe të kryesimit peshkopal të kryepeshkopatës së Justinianës së parë, viti 6877 (=1369).

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi pjesën jugore të faqes së murit perëndimor, brenda kishës së Lindjes së shën Mërisë, në ujdhesën Maligrad të Prespës.

Mbishkrimi është botuar nga P. I. Miljukovi [25] me gabime rreth komentimit të datës, Th. Popa [39, f. 257]. Kisha është bazilikë njëkëshe me mbulesë cilindrike, me përmasa 4.60 x 3.30 m.

288.

Τοῦτον τὸν οἶκον ὁ π(ατ)ήρ ὀκοδόμησεν, τοῦ / τον τὸν οἶκον ὁ υἱὸς ἔστερέωσεν, τοῦ τον τὸν οἶκον / τὸ πν(εύμ)α τῷ ἁγίον ἀνεκένησεν, τῷ φῶ / τήζων καὶ στηρίζων καὶ ἀγιάζων τ(ὰς) ψυχ(ᾶς) ἡμῶν.

Përktimi: Këtë shtëpi ati e ndërtoi, këtë shtëpi biri e përforcoi, këtë shtëpi shpirti i shenjtë e përtëriu, [ai] që ndriçon dhe përforcon dhe shenjtëron shpirtët tona.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi faqen e brendshme të murit jugor të kishës së shën Mërisë së Maligradit, i pikturuar me ngjyrë të zezë e fushë të bardhë.

Mbishkrimi është botuar më 1899 nga P. I. Miljukov [25] duke ndryshuar fjalën e origjinalit "φωτήζων" (=që ndriçon) në "φωνάζον" (= që thërret). Mbishkrimi nuk ka datë, por, duke u mbështetur në mënyrën e shkrimit mendojmë se duhet të jetë i vitit 1369.

289.

- α) Πανεύτυχέστατος κέσαρης ὁ Νόβακος.
 β) Πανεύγενέστατη κesarisa κυρ(ία) Καλῆ.
 γ) Πανευγενέστατη κυρ(ία) Μαρία θυγ(άτηρ αὐτοῦ).
 δ) Πανευτυχέστατος Ἀμηράλης υἱὸς αὐτοῦ.

Përkthimi:

- a. I gjithlumturi Kesar Novaku.
 b. Shumëfisnikja Kesarisa, zonja Kali.
 c. Shumëfisnikja zonja Mari, bija e tij.
 d. I gjithlumturi Amirali, biri i tij.

Shënim: Mbishkrimi përbëhet prej katër sinjaturash të shkruara pranë portreteve të personave të pikturuar në fasadën e kishës së shën Mërisë, në Maligrad të Prespës.

Mbishkrimi është botuar më 1931, nga J. Ivanovi [18, fq. 59].

290.

+ Ἀνηγέρθη ἐκ βάθρου κ(αὶ) κόπου κ(αὶ) μόχθου ὁ θεῖος καὶ πάνσεπτος ναὼς οὗτος τοῦ Κυ(ρίου) ἡμ(ῶν) Ἰ(ησοῦ) Χ(ριστοῦ) τοῦ ζωοδῶ / του καὶ ἀνηστωρήθη παρὰ τοῦ κτίτορος τοῦ πανιερωτ(ά)τ(ου) ἐπισκόπου Κυ(ρίου) Νίμφων(ος), αὐθεντεύοντος δὲ τοῦ Ἀμηρα / λάδ αὐτάδελφοι πανευτυχεστάτοι σεβαστοκράτοροι Ἰωάν(νης) και π(αν)υψηλότ(α)τ(ος) δεσπότης Κύ(ριος) Θεοδωρήος / ἔτους στ ω γ η (6898 = 1389) Ν(οεμβρίου) ἱγ:

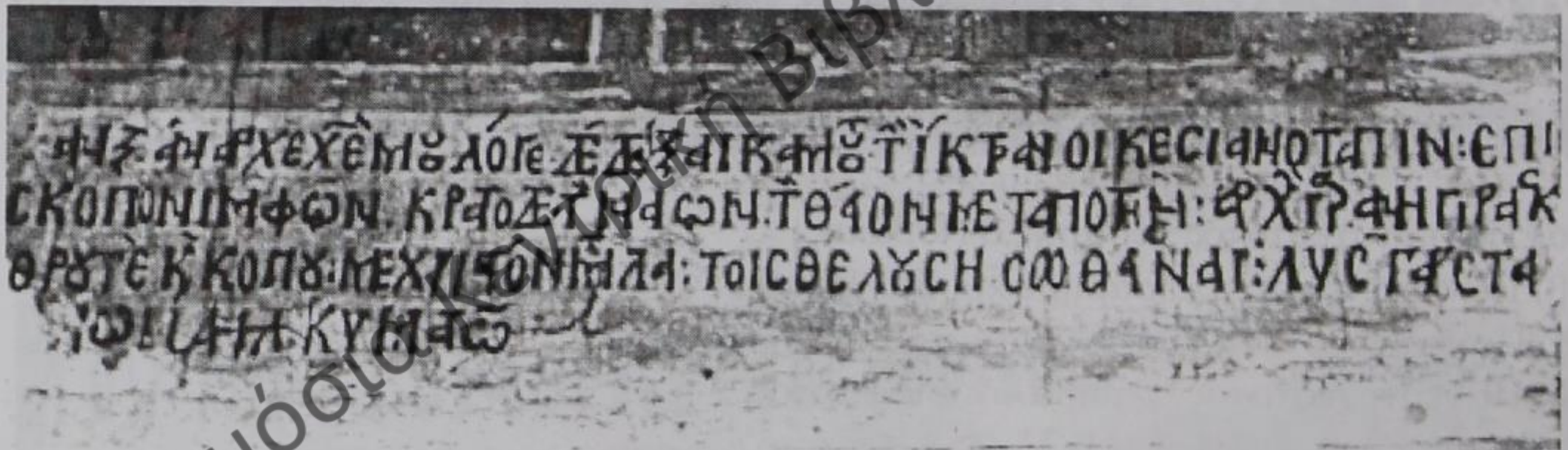
Përktimi: U ngrit (u ndërtua) që nga themeli me përpjekje dhe mundim, ky tempull hyjnor e i gjithnderuar i zotit tonë, Jezu Krishtit jetëdhënës dhe u pikturua prej ktitorit peshkopit të gjithhirshëm, zotit Nimfon, në kohën e zotërimit të Amiralit, vëllezërit e gjithlumtur sebastokratorë Jani dhe i gjithlarti despoti, zoti Theodori, viti 6898 (= 1389) nëntor 13.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën perëndimore, brenda kishës së Ristozi, të Mborjes së Korçës, me gërma të mëdha të zeza e sfond të bardhë, dhe ruhet në gjendje shumë të mirë. Kisha ka madhësi 9.70 x 4.75 m.

Mbishkrimi është botuar nga P. I. Miljukovi [25, f. 75], me pak gabime në transkriptim, Sergio Betimi [5, f. 61] duke e dhënë gabimisht datën e mbishkrimit për 1391 dhe Th. Popa [39, f. 258] me korrektime e komente.

Leximi i datës së ndërtimit për 898 nga H. Karmici [19, f. 53] N. D. Naçi [26, f. 43] dhe I. M. Qafzezi [50, f. 242] është i gabuar.

291.

"Αναξ ἀναρχε Χ(ριστ)ἔ μου λόγε δέδεξαι καμου̐ τὴν ἰκτράν οἰκεσίαν ὁ ταπινὸς ἐπί / σκοπος Νιμφῶν κρατῶ δὲ τὸν ναῶν τὸν θεῖον μετὰ πόθου τὴν ἀρχή(ν) γὰρ ἀνήγισα ἐκ / βάρου τὲ κ(αὶ) κόπου μέχρι τὸν μ(άρτιον) λᾶ τοῖς θελούση σωθῆναι λύσ(ας) γαρ. Πολλῶν κρυμάτων(ν).

Përktimi: O mbret i pafillim, Krishti im, Logos, prano dhe lutjen time të mjerë, i përvuajtur peshkop Nimfoni mbaj tempullin hyjnor me dëshirë, e kam ndërtuar në fillim që nga themeli dhe me përpjekje deri më 31 mars. Ata që duan të shpëtojnë liriye prej shumë mëkateve.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar në suva mbi faqen e murit jugor të kishës së Ristozi të Mborjes së Korçës, me gërma të mëdha, të zeza e mbi sfond të bardhë.

Mbishkrimi është botuar nga P. I. Miljukov [25, f. 75] me gabime dhe Th. Popa [39, f. 259].

292.

"Ἅγιος ἐπίσκοπος / Κύ(ριος) Νιμφῶν / κε κτίτορ.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i punuar në relief, në një tullë të rrumbullakët murosur në murin lindor, përmbi apsidën e kishës së shën Mërisë, në Kosinë të Përmetit.

Shifra e mesit "C" nuk e ruan perispomenin " ~ "

Të tria gërmat paraqesin qindshe si pason:

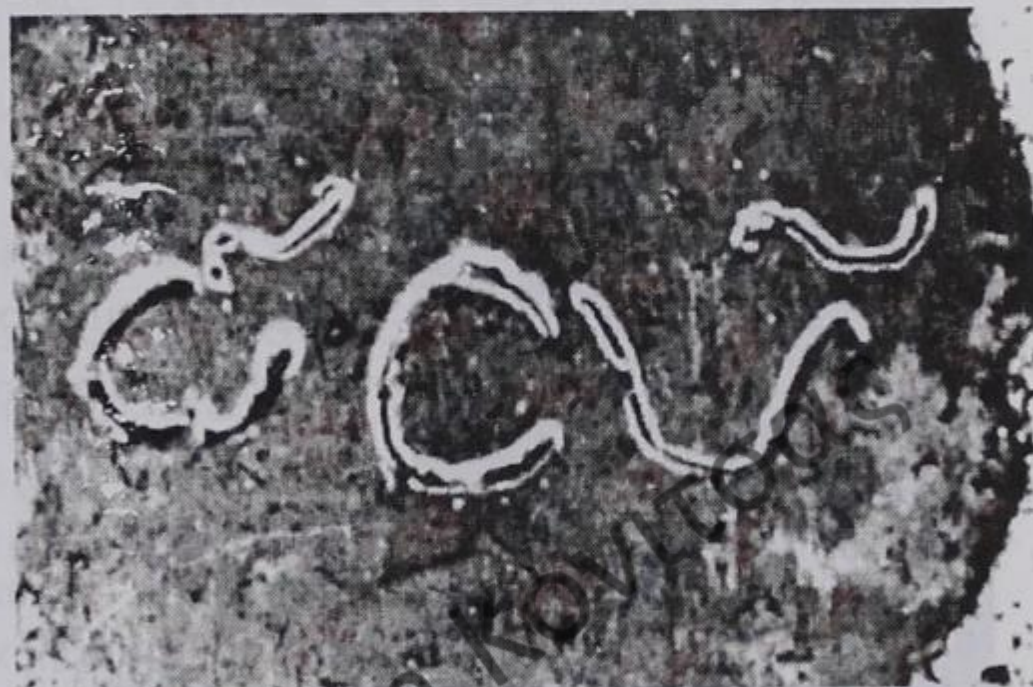
$\omega = 800, C = 200$ dhe $\psi = 700$.

Kisha paraqitet në formë kryqi, me kube dhe ka madhësi 11 x 7.50 m.

Përkthimi: Peshkopi i shenjtë dhe ktitori, zoti Nîmfon.

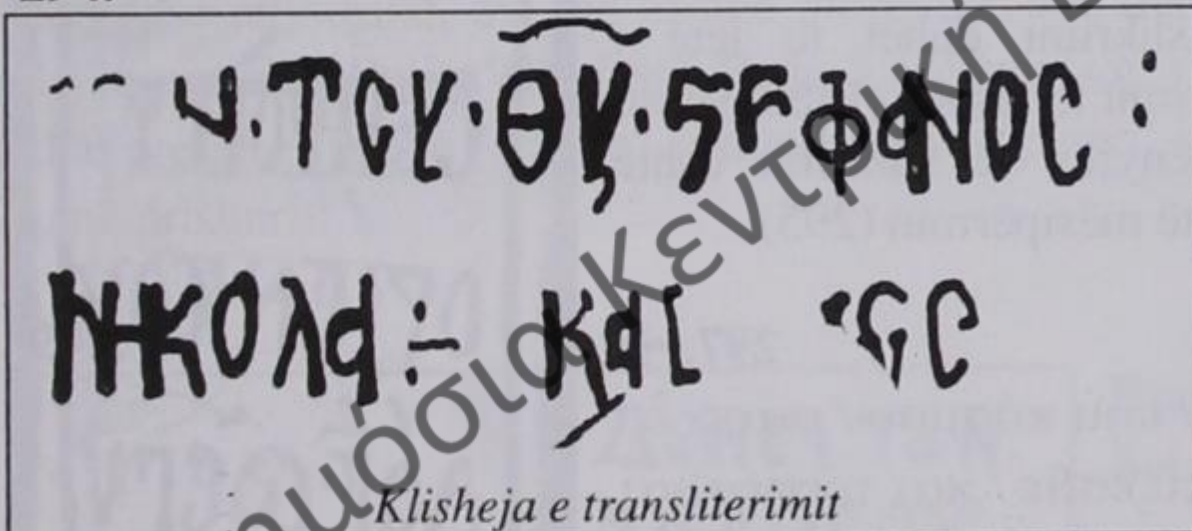
Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar në faqen e murit jugor pranë portretit të ktitorit, në kishën e Ristozit të Mborjes së Korçës.

293.

$\omega \epsilon \psi, (\omega = 800, \epsilon = 200, \psi = 700)$.

294.

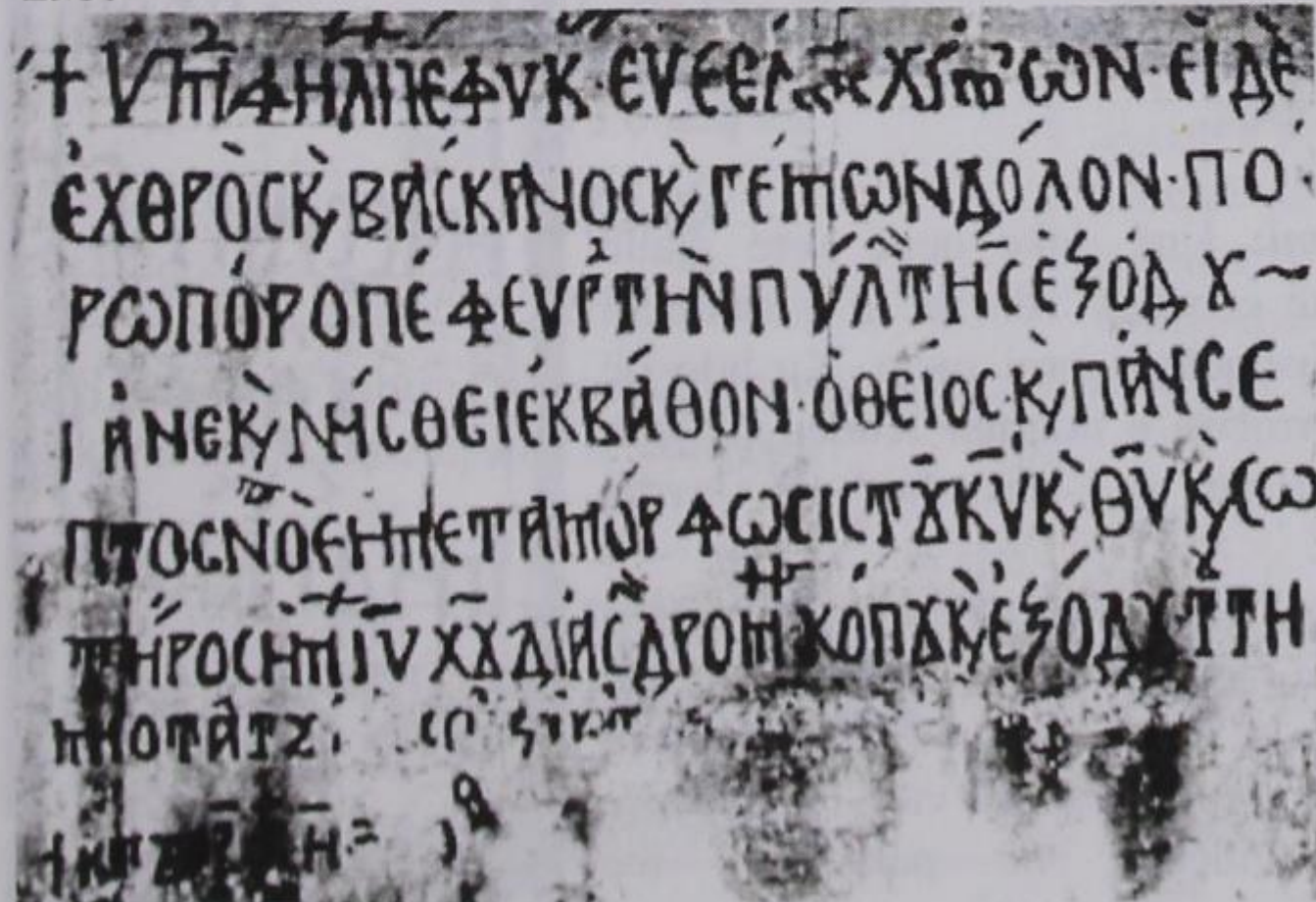
Klisheja e transliterimit

(Δέησις τῶν δούλων) τοῦ Θεοῦ Στ εφανος / Νηκόλα καὶ ...

Përkthimi: Lutje e shërbëtorëve të perëndisë, Stefanit Nikollës dhe ...

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi ikonën e shën Mërisë dhe kishës së Maliqit të Korçës. Ka disa gërma të prishura të fjalëve të para dhe të fundit.

295.

Ὑ μ(έν) φήλ(ος) πέφυκας εἰσέλ θε χαίρων, εἰ δέ / ἐχθρὸς κ(αὶ)) βάσκανος κ(αὶ) γέμων δόλον πό / ρ(ρ)ω, πόρ(ρ)ο πέφευγ(ε) τὴν πύλην τῆς ἐξόδου / + Ἄνε κ(αὶ)νήσθει ἐκ βάθ(ρ)ον ὁ θεῖ ος κ(αὶ) πάνσε / πτος ν(α)ὸς ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ Κυ(ρίου) κ(αὶ) Θεοῦ κ(αὶ) Σω / τήρος ἡμ(ιν) Ι(ησοῦ) Χ(ριστοῦ), διὰ σ(υν)δρομῆς κόπου κ(αὶ) ἐξόδου τοῦ τη / μηοτάτου.....+ / ἔτ ους Ζ ΣΤ Η (7068 = 1560).

Përkthimi: Në qoftë se je mik, hyrë duke u gëzuar, në qoftë se je armik e urrejtës dhe mbushur me dinakëri (të keqe), larg, larg ik nga kjo portë e daljes. U rindërtua që nga themeli ky tempull hyjnor dhe i gjithënderuar i shpërfytyrimit të zotit, zotit perëndisë dhe shpëtimtarit tonë Jezu Krisht, me kontributin, përpjekjet dhe shpenzimet e të shumënderuarit Viti 7068 (=1560).

Shënim: Mbishkrimi gjendet i shkruar mbi portën perëndimore brenda kishës së shën Sotirit, në Tremisht të Përmetit, me gërma të mëdha greke, të zeza e mbi sfondin e bardhë të suvasë dhe me shumë shkurtime e gabime ortografike. Kisha është bazilikë njënefshe me përmasa: 6x4.50 m.

296.

+ Διακόν/ον ουν / προτίθε/σθαι και / τὸν μαρτ / (υ)ρον Στέφα / νε κ(αὶ) (/ κ)ύριξ / ... μπροτι(πος) και ... / ... ἦλο / γραφή / τησι τας σας οικ (εσιας) ...

Përkthimi: Stefani qëndron në radhën e parë të diakoneve dhe të martirëve si edhe predikues ... shëmbëllor dhe ... me shkrimin tënd lutjet ...

Shënim: Mbishkrimi gjendet i shkruar në suva mbi faqen e murit lindor ndërmjet protesit dhe apsidës qëndrore, në kungë të kishës së shën Sotirit, në Tremisht të Përmetit. Mbishkrimi duhet të jetë i kohës së pikturimit të kishës (1560) sepse nga ana e mënyrës së shkrimit është identik me atë të mësipërmin (295).

297. →

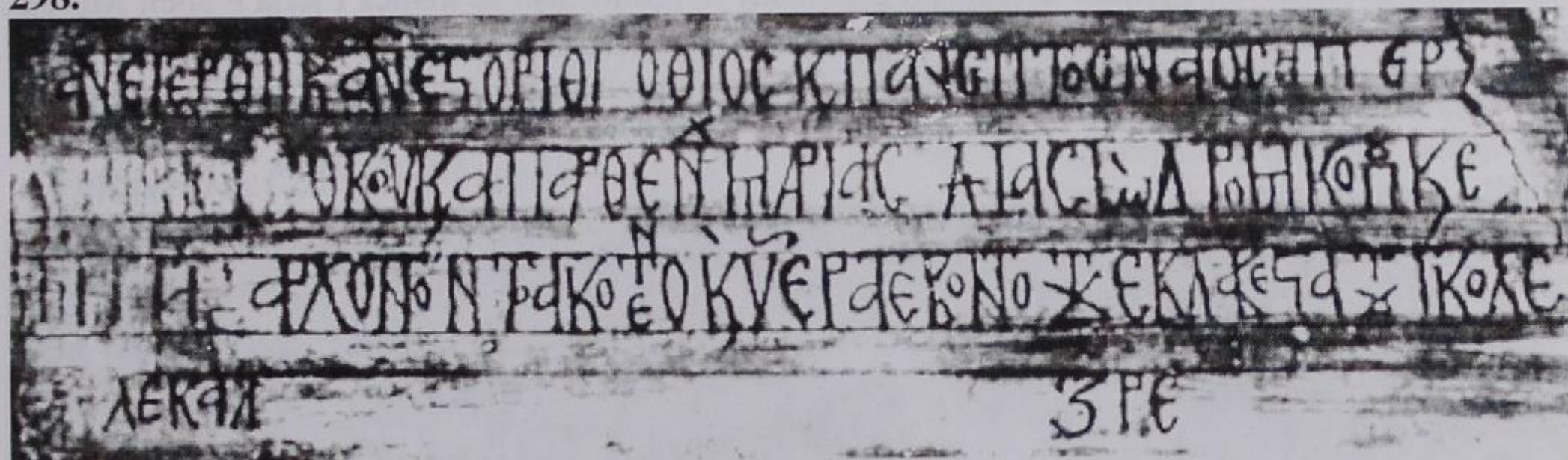
+ Ζῶν αὐτος / εἰμὶ κόσμου / φάος. ἔρ / χε/(σθαι) φωτίζεσθε / και τρεφεσθαί / με. Χιτόνα / σεπτὸν τῆς ορίγνη σο / υ / Λόγε ὡς γυ/μνῶν φθῆ/νεσαι τῆς / θείας δόξης / (α)μηδημος / αφας (;) / παρανομος.

Përkthimi: Unë duke qenë vetë gjallë jam dritë e botës. Të vini të ndriçoheni dhe të ushqeheni prej meje. Kushdo që shqyen rroben e nderuar tënden o fjalë, do të priset si i zhveshur nga lavdia hyjnore.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në pjesën jugore të faqes së murit lindor, në kungë të kishës së shën Sotirit, në Tremisht të Përmetit. Duhet të jetë i vitit 1560, sepse rezulton identik në paleografi me mbishkrimin kryesor.

298.

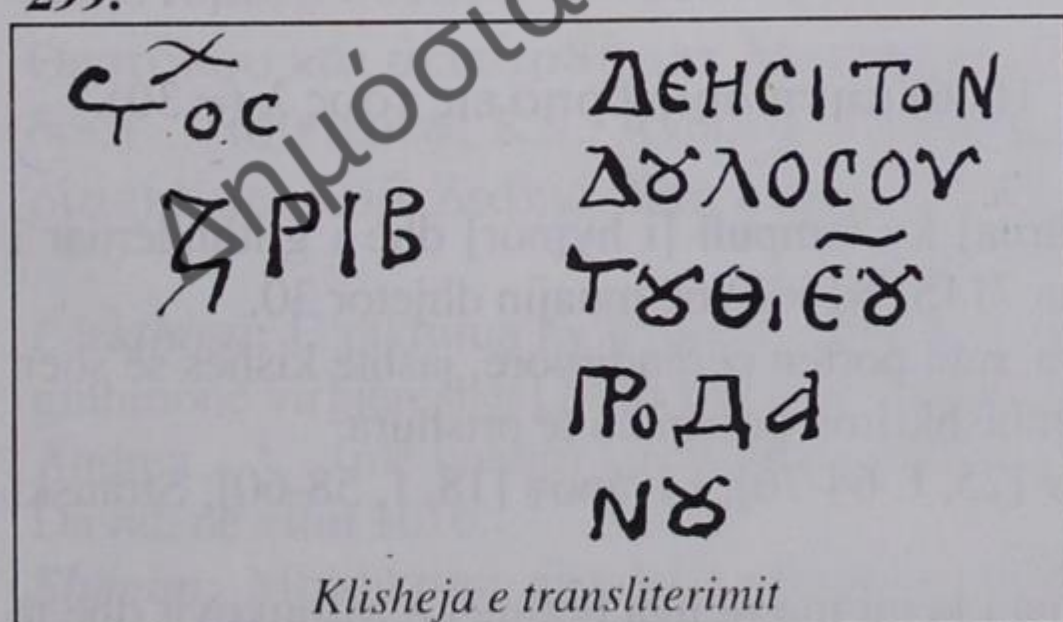

Ανεγερθη καὶ ανεστοριθι ὁ θιος καὶ πανσεπτος ναὸς (τῆς) Ἡπερ(αγίας) / Δεσπ(ο) ινης ημον Θε(οτό)κο(υ) καὶ Ἀηπαρθενου Μαριας διὰ ση(ν)δρομῆ(ς) κοπου καὶ ἐ(ξόδων / τῶν ἐ)νιμοτατον ἄρχοντο(ν) Τραγκοτεον καὶ υερατεβοντο(ς) του αβλαβες τατου Γκολε / (ιερέως) ἐξ Λεκα(λης) Z P E (7105 = 1597).

Përktimi: Undërtua dhe u pikturua ky tempull hyjnor dhe i gjithënderuar i së mbishenjtës, zonjës sonë Hylindëses dhe gjithmonë virgjëreshës Mari, me kontributin përpjekjet dhe shpenzimet e arkondëve të shumënderuar të dragotasve, dhe kur ishte famulltar i shumëdevotshmi Gole, nga Leka 7105 (=1597).

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar në shtyllën mbi portën perëndimore të kishës së Manastirit të shën Mërisë së Dragotit të Tepelenës. Kisha është një bazilikë njënefshe me mbulesë cilindrike, me një apsidë cilindrike, me madhësi 8x5 m. Mbishkrimi është botuar më 1928 nga P. I. Pulica /48, f.86/. Fjala "ἐξ Λεκα(λης)" ka të ngjarë të jetë me kuptim "nga Lekli" dhe pjesët e fjalëve "αγίας" si dhe fjalën "ιερέως" i kemi plotësuar nga botimi i Pulicës mbasi janë prishur.

299.

Klisheja e transliterimit

Ετος / Z P I B (7112 = 1604) Δεησι(ς) τον / δουλο(ν) σου / του Θεου / Προδα / νου.

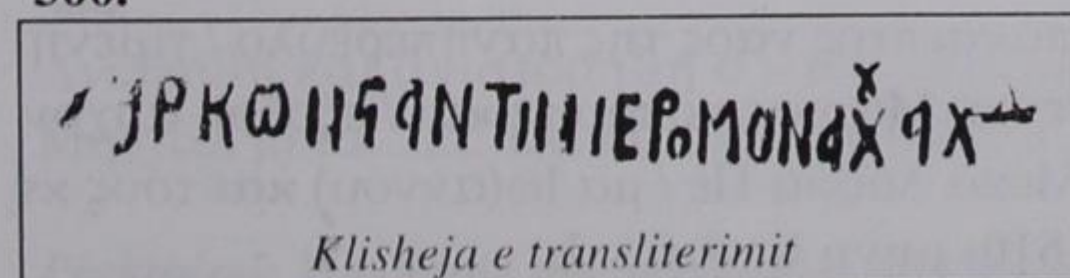
Përktimi: Viti 7112 (= 1604) Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Prodanit.

Shënim: Mbishkrimi ishte i pikturuar mbi dyertë e bukura të ikonostasit të kishës së shën Mërisë në Maligrad të Prespës, por sot nuk gjendet.

Mbishkrimi është botuar nga Jordan Ivanovi

/18, f.60/ me gabime në transkriptim. Nga A.Stransky /55, f.44-45/, i cili gabimisht mbishkrimin e konsideron si në apsidë të kungës.

300.

Klisheja e transliterimit

Χειρ Κωνσταντιν(ου) ιερομοναχου α χ δ (= 1604).

Përktimi: Dora e jeromonak Kostandinit 1604.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Krishtit të ikonostasit të kishës Fjetja e shën Mërisë, në Voskopojë. Në mbishkrimin shifra dhjetëshe e datës është prishur, shifra e fundit (4) është vënë mbi të tjerat për mungesë vendi, emrit "Κωνσταντιν" mungon diftongu "ου" i gjinore.

301.

Ανηγερθη εκ βαθρων και ανιστορηθη
ο θειος πανσεπτο(ς) ναος τις Θε(οτοκου)
Δια σηνδρομη(ς) επ ετη Ζ Ρ Ι Ε (7115 = 1606) μηνή δεκεβρηο εις τους λ (= 30).

Përkthimi: [U ndërtua prej themeli dhe u pikturua] ky tempull [i hyjnor] dhe i gjithnderuar i Hyjëlidëses me kontributin në vitin 7115 (=1606) në muajin dhjetor 30.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar në suva, mbi portën perëndimore, jashtë kishës së shën Mërisë, në Maligrad të Prespës. Sot disa fjalë të mbishkrimit paraqiten të prishura.

Mbishkrimi është botuar nga P. I. Miljukov [25, f. 64-76], I. Ivanov [18, f. 58-60], Stranski [55, f. 44-45].

Në përkthimin e mbishkrimit, fjalët në kllapa i kemi marrë nga botimet e Miljukovit dhe të Ivanovit. Miljukovi mbishkrimin e fillon me fjalën " ", kurse Ivanovi me fjalën " ". Ditën e muajit λ (= 30) Miljukovi e ka dhënë gabimisht për "7".

302.

+ Ανεκνειθι και ανεστορηθι ο θιος / και πανσεπτος ναος της πανηπερευλο / γιμενη
ς Δεσπινης ημον Θε(οτοκου) / και απαρθενου Μαριας κοπου τε και / εξοδου αρχον
(τος) Κοστα Κινι Λεσκα / Κιν Πεμα Λεκα Μεκα Δουκα Πε / μα Ιω(αννου) και τους κτ
ιτορεις ημερα / δευτερα) Ζ Ρ Ι Η (7118 – 1610) μηνη Ιουλιου. λ.

† ΑΝΕΚΕΝΕΙΘΙ ΚΑΙ ΑΝΕΣΤΟΡΙΘΙΘΙΟΣ
 ΚΑΙ ΠΑΝΣΕΠΤΟΣ ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΠΑΝΠΕΡΩΛΟ
 ΓΙ ΜΕΝΗΟ ΔΕ ΣΠΙΝΗΣ ΗΜΟΝ ΘΥΤΟΚΥ
 ΚΑΙ ΑΗ ΠΑΡΘΕΝΑ ΜΑΡΙΑΣ ΚΟΠΥ ΤΕ ΚΑΙ
 ΕΞΟΔΑ ΑΡΧΟΝ ΚΟΣΑ ΚΙΝΙΛ ΕΣΚΑ
 ΚΙΝ ΠΕ ΜΑΛΕΚΑ ΜΕΚΑ ΔΥΚΑ ΠΕ
 ΜΑΙΩ ΚΑΙ ΤΥΣ ΚΤΙΤΟΡΕΙΣ ΗΜΕΡΑ
 Δ. ΕΤΥΣ, Ζ Ρ Τ Η ΜΗΝ ΥΛΙΧ. Λ.

Klisheja e transliterimit

Përkthimi: U rindërtua dhe u pikturua ky tempull hyjnor e i gjithbekuarës i së gjithbelenorës, zonjës sonë Hyjëlindëses dhe gjithmonë virgjëreshës Mari, me përpjekjet dhe shpenzimet e krerëve Kostës, Kinit, Lekës, Kin Pemës, Lekë Mekas, Dukë Pemës, Janit dhe të ktitorëve, ditën e hënë 7118 (= 1610), muaj korrik 30.

Shënim: Mbishkrimi gjendej i pikturuar mbi nikën e prothesit, në kungë të kishës së shën Mërisë, në Dushar të Oparit. Është kopjuar prej nesh në verë të vitit 1952. Që prej gushtit të vitit 1963 nuk egziston më, mbasi ka rënë me gjithë suva.

303.

Ανεστοριθου ουτος ο πανσεπτος ναος (τῆς Υπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν / Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας δηα συν(δρομῆς κόπου τε καὶ ἐξό / δου) του ναος Κ..... Ανδρεα ο αρχιερατευ / οντος / Μητροπολιτου (Καστο ρίας) Κυρ. Δαβηδ. Επη ετους / - 1616.

Përkthimi: U pikturua ky tempull i gjithnderuar [i së mbishenjtes, zonjës sonë Hyjëlindëses dhe gjithmonë virgjëreshës] Mari me kontributin [për përpjekjet dhe shpenzimet] të priftit zotit Andrea (më kohën) kur ishte peshkop të mitropolitit të (Kosturit) zotit, zotit, zotit, David, në vitin 1616.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar në suva mbi faqen e murit verior të kishës së shën Mërisë, në Barmash të Kolonjës, me 7 rreshta, por shumë i dëmtuar. Fjalët në kllapa i kemi plotësuar në bazë të disa gërmave që ruhen ende dhe simbas kontekstit. Kisha është bazilikë njënefshe me pesë kube hemisferike, me përmasa: 19.30 x 5.70 m.

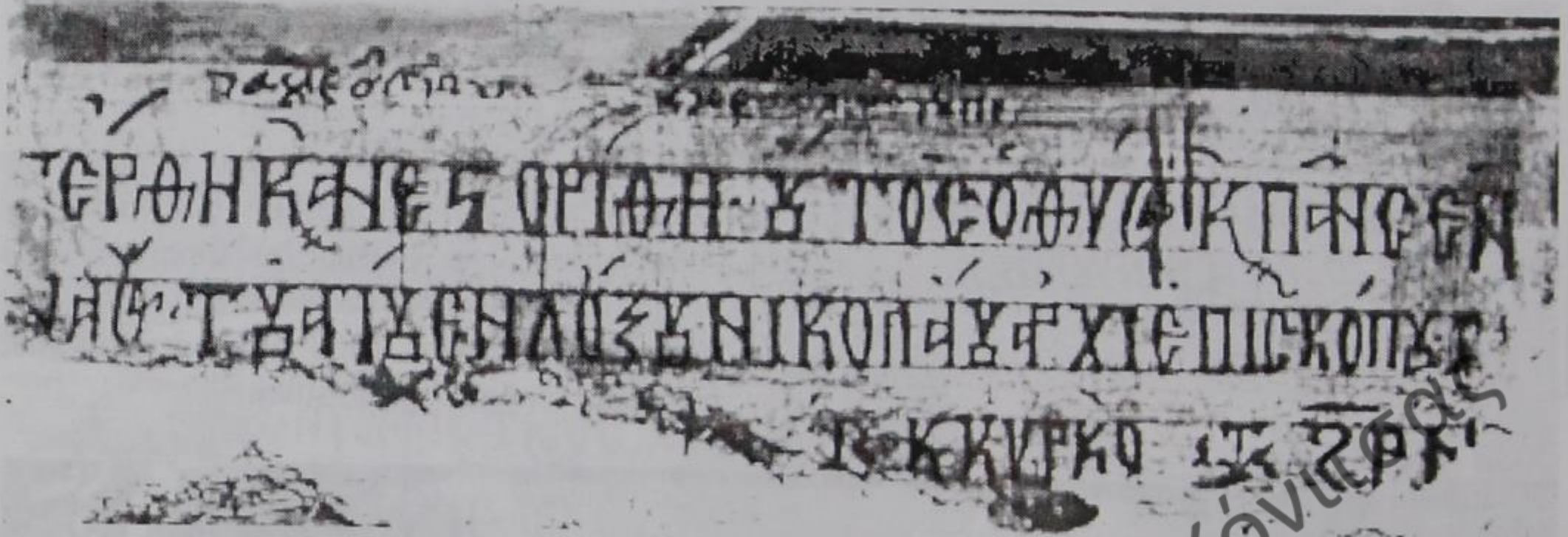
304.

Ἀνεγέρθη καὶ ἀνιστορήθη ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀγιοῦ Ἁρχαγγελου Μηχαίλ μετὰ ἐπὶ ἔτος Ζ Ρ (Κ Η) (7128 = 1620).

Përkthimi: U ndërtua dhe u pikturua ky tempull i perëndisë i kryeengjellit të shenjtë Mihail me në vitin 71 (28) (= 1620).

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën perëndimore të kishës së shën Mëhillit, në Delvinë me gërma të mëdha greke. Disa fjalë të mbishkrimit janë prishur. Dy shifrat e fundit të datës që paraqiten të dëmtuara, mendojmë të jenë K dhe H (eta). Kisha ka madhësi 4x2.50 m.

305.

δια χιρος Νικολαου εκ χωρας Λινοτοπι / (Ανε)γέρθη κ(αί) ανεστορίθη ούτος ό θύος κ(αί) πάνσέπ / τος ναός του αγίου ενδόξου Νικολάου αρχιεπισκόπου / Κ. Κυρ κò ετους Ζ Ρ Μ (7140 = 1632).

Përkthimi: Me dorën e Nikollës nga fshati Linotopi.

U ndërtua dhe u pikturua ky tempull hyjnor dhe i gjithnderuar i shenjtit të lavdëruar Nikollës kryepeshkopit Κ. Qirko, viti 7140 (= 1632).

Shënim: Mbishkrimi gjendet i shkruar mbi portën e kishës së vogël të shën Kollit, në katundin Melan të Përmetit, me gërma të mëdha e të zeza. Fjalët e gjysmës së rreshtit të tretë janë dëmtuar. Nënshkrimi i piktorit është shkruar sipër me gërma të vogla, nga të cilat tri-katër janë prishur. Kisha ka madhësi: 5x4 m.

306.

+ Ανεκαινισθη ο θιος και πανσεπτος ναος ουτος δια συνδρομης κ(αί) εξο / δου του τ ημητοτατου κ(αί) ευγενεστατου αρχοντος Κυρ(ίου) Κυρ Γεωργι / Γκουτζο, επι ετους Ζ Ρ Μ (7140 = 1632). + Ανεστοριθυ ω θιος κ(αί) πανσεπτος ναος του αγίου ενδοξου

Klisheja e transliterimit

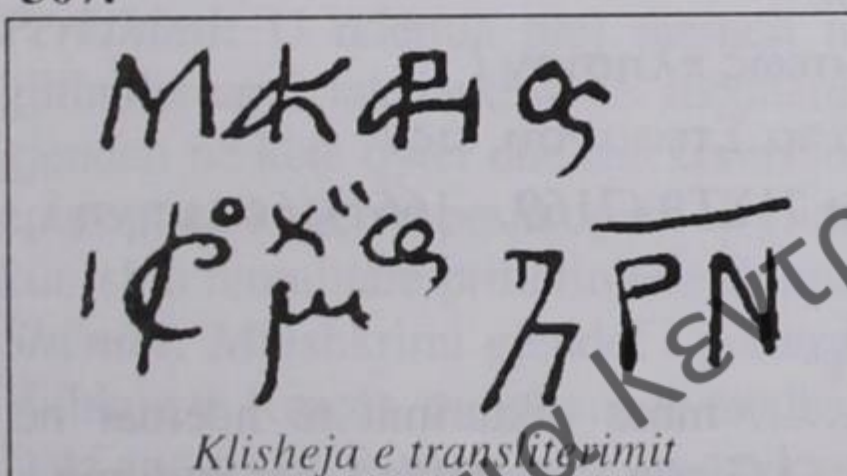
+ Ανεκαινισθη ο θιος και πανσεπτος ναος ουτος δια συνδρομης κ(αί) εξο / δου του τ ημητοτατου κ(αί) ευγενεστατου αρχοντος Κυρ(ίου) Κυρ Γεωργι / Γκουτζο, επι ετους Ζ Ρ Μ (7140 = 1632). + Ανεστοριθυ ω θιος κ(αί) πανσεπτος ναος του αγίου ενδοξου

προφι / του Προδρομου κ(αί) Βαπτηστοῦ Ιω(άννου) δια σινδρομης κοπου κ(αί) μο / χθου του πανοσυοτατου κε καθυιγουμενου Κ(υ)ρ(ιου) Αντονηου / ἱερομοναχου κ(αί) δια εξοδου του τημηωτατου κ(αί) ευγενεστατου αρχωντος / Κ(υ)ρ(ίου) Μιχαλις (υ)ι ος μακαριτου Κοστα εναικεν τῆς ψ(υ)χις αυτου / αμα σινβουου και τεκνης αυτου αρχιερατεβωντος του μακαριοτατου / αρχιεπησ(κόπου) της αγιοτατης προτης Ιουστι(νι) ανης Αχριδων Κυ(ρίου) / Κυ(ρίου) Κυρ Ε(γ)νατιου επι αιτους 1659.

Përktimi: U rindërtua ky tempull hyjnor dhe i gjithënderuar me kontributin dhe shpenzimet e të shumënderuarit dhe shumë fisnikut arkondit zotit, zotit Gjergji Guço, në vitin 7140 (=1632). U pikturua ky tempull hyjnor dhe i gjithënderuar i shenjtit të lavdëruar profet pararendësit dhe pagëzor Janit, me igumen zotin Andon jeromonak, dhe me shpenzimet e të shumënderuarit dhe të shumëfisnikut arkond, zotit Mihalit, biri i të ndjerit Kostë për shpirtin e tij dhe të bashkëshortes dhe fëmijëve të tij, në kohën e peshkopatit të shumëlumturit kryepeshkop të shumëshenjtës Justinianës së parë, të Ohrit zoti, zoti, zoti Egnati, në vitin 1659.

Shënim: Mbishkrimi me germa të mëdha, gjendet i pikturuar mbi suva përmbi portën perëndimore brenda naosit të kishës së Manastirit të shën Prodhromit, në Voskopojë. Sot ruhen fragmente të tij, por edhe këto shumë të zbehta. Është botuar më 1939 i fotografuar e i transkriptuar nga I.M.Qafzezi dhe D.Berçiu [51, f.4]. Transliterimi është marrë nga fotografia e botimit të këtij autori.

307.

Μακάριος ἱερομο(να)χος ΖΡΝ (7150 = 1642).

Përktimi: Jeromonak Makari 7150 (= 1642).

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e madhe të Krishtit të kishës së shën Thanasit, në Polenë të Sipërme të Korçës. Shkruar me germa të mëdha.

308.

+

Η ηγαγες του Νικολαου
..... ετους ΖΡΞ (7160 = 1652) εγραφηκεν

Përktimi: (..... vitin 7160 = 1652)

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi suva, sipër portës së kishës së shën Kollit, në Leshnje të Vithkuqit. Duhet të tregojë kohën e pikturimit të kishës ose ndofta dhe atë të ndërtimit. Shkruar me germa të mëdha.

309.

ΑΝΕΣΤΟΡΗΚΕ ΑΝΕΓΕΡΘΗ Ο (ΘΕΙΟΣ)
 ΚΕ ΠΑΝΣΕΠΤΟΣ ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑ
 / ΣΗΟΥ ΚΕ ΚΗΡΗΛΟΥ ΠΑΤΡΗΑΡΧΟΝ ΤΗΣ
 ΑΛΕΞΑΝΔΡΗΑΣ ΞΕΝΕ ΜΗ ΞΕΝΗΣ ΤΟΝ ΞΕΝΟ
 / ΜΕΡΗΟΝ, ΔΕΗΣΗΣ ΤΟ ΔΟΥΛΟ ΤΟΥ ΘΕΟΥ
 ΠΕΜΑ ΟΚΑ. ΣΤ(Ι)Α ΚΕΙΚΑ, / ΜΗΝ ΣΕΠ
 ΤΕΒΡΗΟ, Ε - ΕΠΗ ΕΤΟΥΣ ΖΡΞΒ (7162 =
 1653).

Klisheja e transliterimit

Përkthimi: U pikturua dhe u ndërtua, ky tempull hyjnor i gjithnderuar i shën Thanasit dhe Kirillit, patrikëve të Aleksandrisë... - I huaj mori të huaj të ardhurin nga vendi i huaj. Lutje e

shërbëtorëve të perëndisë, Pema... oka, Stoja, Gjika muaj shtator, në vitin 7162 (= 1653).

Shënim: Mbishkrimi është i kishës së rrëzuar të shën Thanasit, në Vithkuq të Korçës. Është marrë nga shënimet e Ing. J. Adamit. Shkruar me gërma të mëdha.

310.

..... οικονα κυριας θ(εοτο)κου μετα της πανσε /
 πτου ζωγραφη.... τον μεγαιστον ναον της μεταμορφωσεως πλησιον /
 της Νικολητζας. Ιωαννου του Νιτζου του Γεωργι παπα Στεφανου, εις /
 μνημοσηνον αυτοῦ εν ετη α(πο) κ(τη)σ(ε)ος κοσμου 71ΣΤ9 (7169 = 1661), / εν μηνι ι
 ανουαριω

Përkthimi: ikona e zonjës Hyjëlidëses mbas pikturimit të nderuar në tempullin e madh të shpërfytyrimit, afër Nikolicës. Jan Niça i Gjergj Papastefanit, për kujtimin e tij. Në vitin prejkrimit të botës 7169 (= 1661), në muajin janar.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një ikonë të shën Mërisë të Ikonostasit të kishës së shën Gjergjit, në Vithkuq. Ikona, që paraqitet shumë e dëmtuar ka të ngjarë të jetë sjellë nga Nikolica mbas prishjes së komunitetit ortodoks të asaj qendre. Shumë fjalë të mbishkrimit paraqiten të dëmtuara.

311.

ΕΠΕΤΟΣ ΖΡΟΖ

Klisheja e transliterimit

Επ'ετ(ου)ς ΖΡΟΖ (7177 - 1669).

Përkthimi: Në vitin 7177 (=1669)

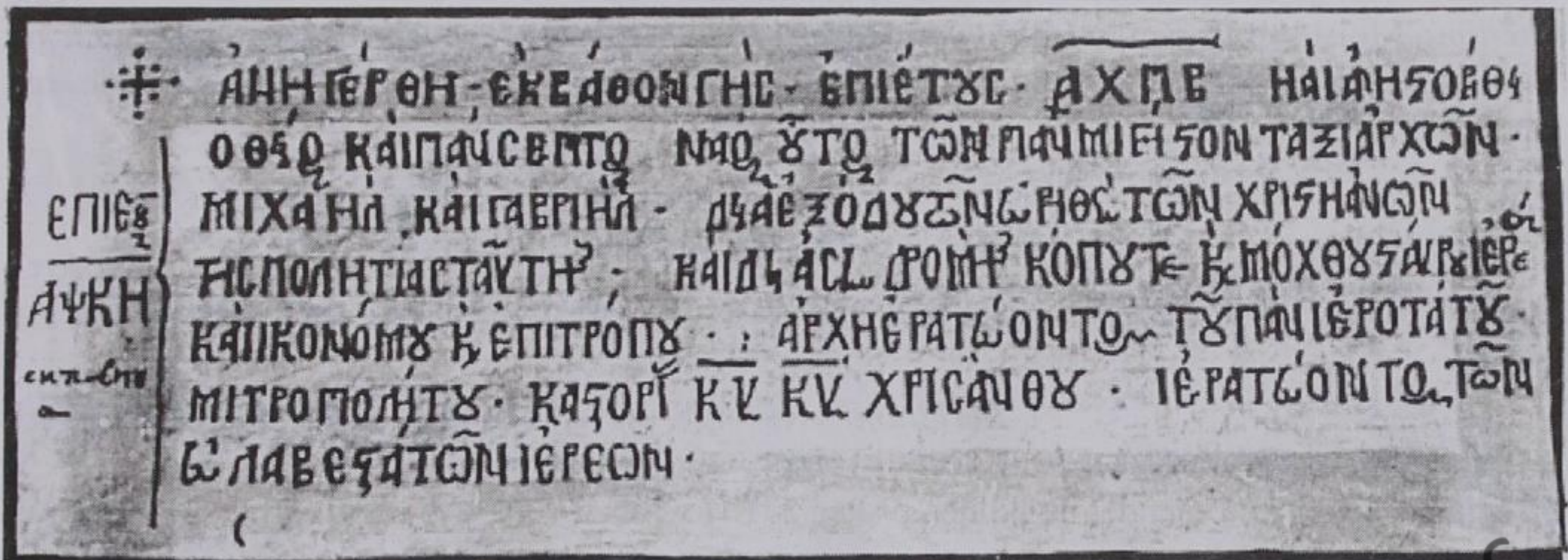
Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi një ikonë të shën Mërisë, në narteks të kishës së shën Kollit, në Senicë të Korçës.

312.

ΑΧΟΗ (= 1678).

Shënim: Kjo datë ruhet mbi portën perëndimore të kishës së shën Illiut, në Boboshticë të Korçës me një mbishkrim të shkurtër, të dëmtuar krejt. Duhet të tregojë kohën e ndërtimit të kishës, që është bazilikë njënefshe me madhësi: 6.15 x 11.7 m.

313.

+ 'Ανηγέρθη ἐκ βάθ(ρ)ον γῆς ἐπὶ ἔτους. Α Χ Π Β (= 1682) καὶ ἀνηστορήθη ὁ θεῖος καὶ πάνσεπτος ναὸς οὗτος τῶν πανμιγήστον ταξιάρχων. / Μιχαήλ καὶ Γαβριήλ. Δεῖα ἐξόδου τῶν εὐρηθέντων χριστιάνων / τῆς πολητίας ταύτης, καὶ δεῖα σηνδρομῆς κόπου τε κ(αὶ) μόχθου Σταύρου ἱερέος / καὶ ἰκονόμου καὶ ἐπιτρόπου. Ἀρχιερατεύοντος τοῦ πανιέροτάτου / Μιτροπολήτου Καστορί(ας) Κυ(ρίου) Κυ(ρίου) Χρισανθου ἱερατεύοντος τῶν / εὐλαβεστάτων ἱερέων. 'Επὶ ἔτους / Α Ψ Κ Η (= 1728) / ὀκτωβρίου/α.

Përkthimi: U ndërtua prej themeli në vitin 1682 dhe u pikturua ky tempull hyjnor dhe i gjithnderuar i taksiarkëve të mëdhenj Mihuel e Gabriel, me shpenzimet e të krishterëve që gjenden në këtë qytet dhe me kontributin, përpjekjet dhe mundimet e prift Stavrit, ekonom dhe epitrop, në kohën e peshkopatit të gjithkrishtit mitropolitit të Kosturit, zotit Krisanth, në kohën kur ishin famulltarë priftërinjtë e shumëdevotshëm, në vitin 1728, tetor 1.

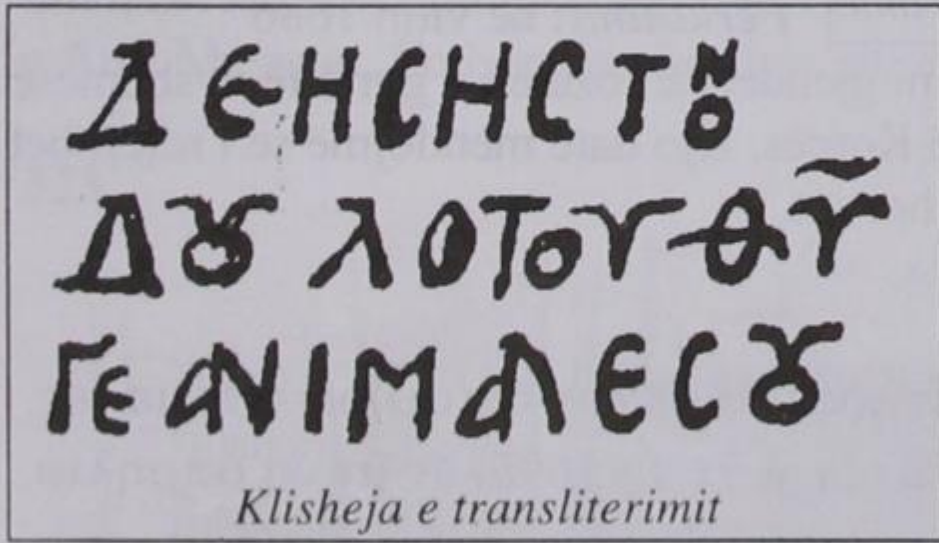
Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën jugore brenda kishës së shën Mëhillit, në Vithkuq të Korçës, me gërma të mëdha, të zeza e mbi sfond të bardhë.

Data anash, 1728, tregon kohën e pikturimit.

Eshtë botuar, nga Th Popa [36, f. 224].

Kisha është bazilike trinefshe me kube e me hajat në anën jugore, me përmasa: 14 x 10.40 m.

314.

Δεσησης τον
δουλο(ν) του Θεου
Γεανι Μαλεσου

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Jani Malesu.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e madhe të Krishtit, të ikonostasit të kishës së shën Mëhillit, në Vithkuq. Duke u mbështetur në mënyrën e shkrimit

si dhe në mënyrën e punimit të ikonës, mendojmë se mbishkrimi duhet të konsiderohet si i fundit të shek. XVII, i asaj kohe kur ka përfunduar edhe ndërtimi i kishës (shih mbishkrimin nr. 313).

315.

Δευσυς κε τον δουλον Θανη Κυνη ετους Α Χ Π Δ (= 1684).

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Thani Kini, 1684.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi derën e bukur të ikonostasit të kishës së Ungjillëzimit, në Vithkuq të Korçës. Duhet të tregojë kohën e pikturimit të ikonostasit. Kisha është njënefshe, me madhësi 12.65 x 6.5 m.

316.

Klisheja e transliterimit

Επη ετους απο τις ενσαρκου ηκονομηας Ιησου Χριστου Α Χ Π Ε (= 1685).

Përkthimi: Në vitin prej ekonomisë së mishërueme të Jezu Krishtit, 1685.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Mërisë së ikonostasit të kishës së Evangjelizmos, në Vithkuq të Korçës.

317.

Δυα χυρος δασκαλος Κονσταντινου.

Përkthimi: Me dorën e mësues Kostandinit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Gjon Pagëzorit, të ikonostasit të kishës së Ungjillëzimit, në Vithkuq të Korçës. Ikona rezulton e të njëjtit piktor, që ka punuar pikturat e datave 1684 e 1685 (shih mbishkrimet nr.315 e nr.316).

318.

Klisheja e transliterimit

Δουλ(σ)ου Θε / ου Μαρκο / Τελε - / α χ π ε (= 1685).

Përkthimi: [Lutje] e shërbëtorit të perëndisë, Marko Tele, 1685.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Joan Pagëzorit, të ikonostasit të kishës së shën Gjergjit, në Vithkuq të Korçës.

319.

Klisheja e transliterimit

ΕΠ(Ι) ΕΤ(Ε)Ι Α Χ Π ΣΤ (=1686).

Përkthimi: në vitin 1686

Shënim: Mbishkrimi gjendet në rozetën e gurtë të dyshemesë së kishës së Manastirit të shën Kollit, në Boboshticë të Korçës. Kjo datë mendojmë se i referohet ndërtimit të ndonjë kishe më të hershme, nga kjo që ruhet sot.

320.

Klisheja e transliterimit

Ετελιοθει ο τεμπλος και με τον σι(αυ)ρω και με τες εικωνες επ ετους α χ γ σι (= 1696) εν μηνι απρηλιο υ Γ.

Përkthimi: U përfundua ky tempull (ikonostas) së bashku me kryqin dhe me ikonat në vitin 1696, në muajin prill.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonostas të kishës Fjetja e shën Mërisë, në Ogren të Përmetit.

321.

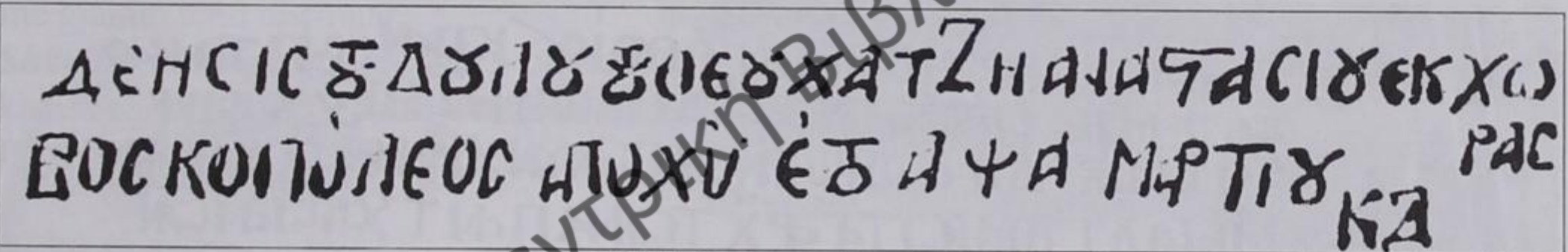

Δέησις την / δοῦλην του / Θεοῦ Ἰω
άν(ν)α μο / ναχι εν μηνι έτους
ηουνιο στ α χ υ στ (= 1696).

Përkthimi: Lutje e shërbëtores së perëndisë, murgeshës Joana, viti 1696 në muajin qershor 6.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi fasadën e pikturuar të kishës së Ungjillëzimit, në Vithkuq të Korçës. Duhet të tregojë kohën dhe ktitorën e pikturimit të skenës, Gjyqi i fundit e cila duhet të jetë pak më e vonë se koha e ndërtimit të kishës.

322.

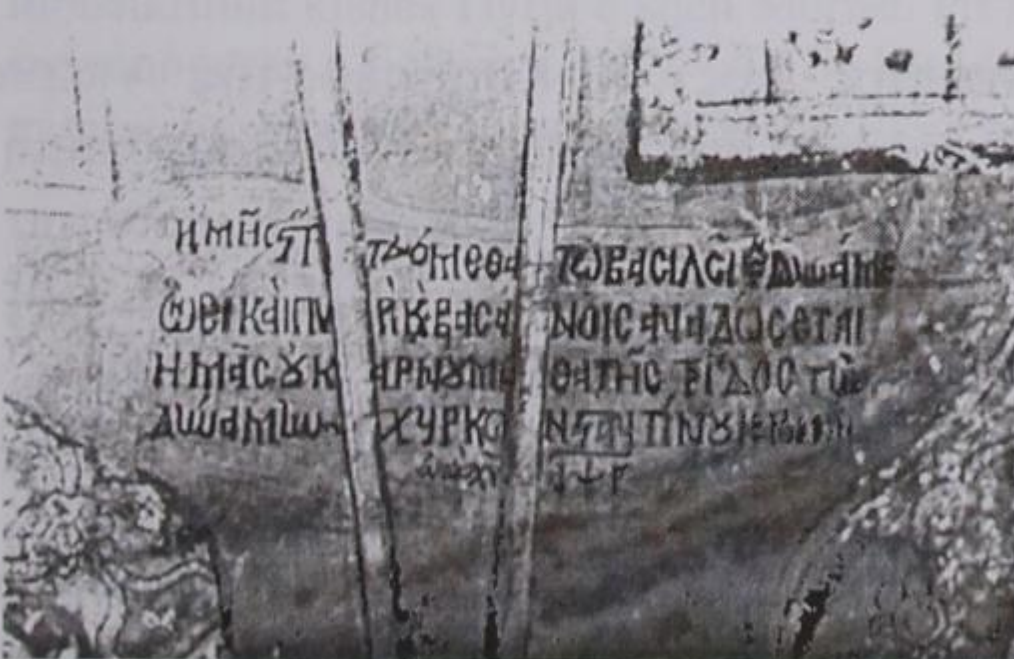
Klisheja e transliterimit

Δεησις του δουλου του Θεου Χατζή ' Αναστασίου εκ χώρας βοσκοπόλεως από Χ(ρι στο)ῦ έτους Α Ψ Α (= 1701), μαρτίου, ΚΔ.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë Haxhi Anastasit nga qyteti Voskopoje, prej Krishtit vitit 1701, mars 24.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e madhe të shën Kollit e të shën Spiridhonit, në Muzeun e Artit Mesjetar. Fotografia përmban pjesën e dytë të mbishkrimit.

323.

Ημῆς στρατευόμεθα τῷ βασιλεὶ τῶν δυνά
με / ων εἰ καὶ πυρὶ καὶ βασάνοις ἀναδώσ
εται / ἡμᾶς οὐκ ἀρνούμεθα τῆς Τριάδος τ
ήν / δύναμην. Χεῖρ Κωνσταν / τίνου ἱερομ
ονάχ(ου), ἀπό Χ(ριστο) ῦ α ψ γ (= 1703).

Përkthimi: Ne rekrutohemi për mbretin e fuqive dhe në qoftë se na vini në zjarr e në mundime, nuk do të mohojmë fuqinë e trinisë. Dora e jeromonak Kostandinit, prej Krishtit 1703.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Gjergjit e të shën Mitrit, në ikonostasin e kishës Fjetja e shën Mërisë, në Voskopojë.

324.

Δέσις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Ἰεσέ..... καὶ τοῦ Δαυῖδ. Χεῖρ Κωνσταντίνου ἱερομονάχου α ψ ι (= 1710).

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë Jese..... dhe të Davidit. Dora e Kostandin jeromonakut 1710.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi një ikonë të shën Mërisë, në Kishën e Manastirit të shën Pjetrit, në Vithkuq.

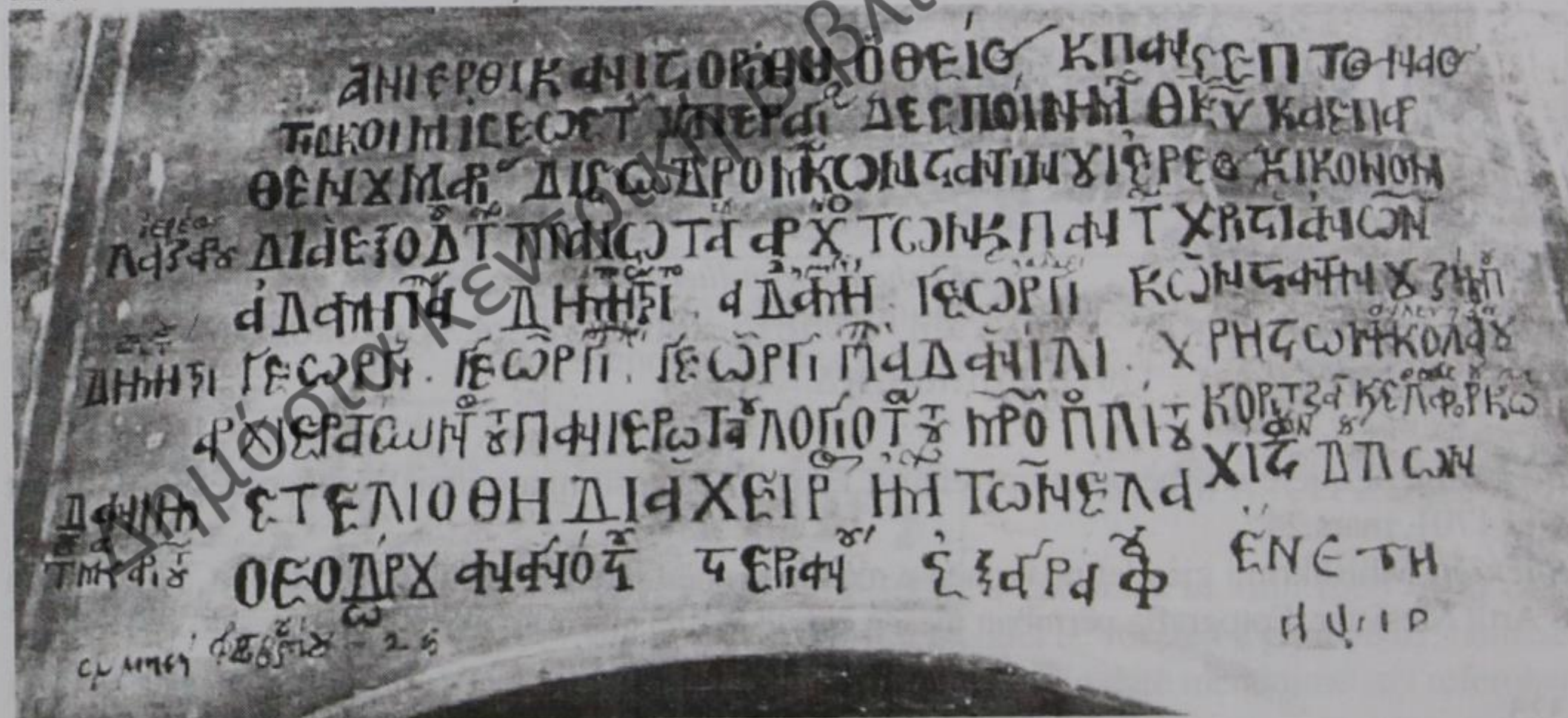
325.

Δέσις τοῦ δούλου σου Κ(ύρι)ε Χατζι Θανάσι. Χεῖρ Κωνσταντίνου ἱερομονάχου α ψ ι (= 1710).

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit tënd o zot, Haxhi Thanasit. Dora e Kostandin jeromonakut - 1710.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Krishtit, në thronin peshkopial të kishës së Manastirit të shën Pjetrit, në Vithkuq.

326.

Ανι(γ)ερθι καὶ ανιστορίθη ὁ θεῖος καὶ πάνσεπτος ναὸς / τῆς Κοιμίσεως τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης (ὕ)μ(ῶν) Θε(οτό)κ(ο)υ καὶ ἀειπαρ / θενου Μαρίας δι(ὰ) συνδρομῆς Κωνσταντίνου ἱερέος καὶ ἱκονόμου / Λαζάρου ἱερέος διὰ ἐξόδου των τιμιωτάτου ἀρχοντων καὶ πάντ(ων) (τῶν) χριστιάνων / Ἀδάμι Παπά, Δημητρι Πρέντο, Ἀδάμι Δημήτρι, Γεῶργι Ζαδάρι(;), Κῶνσταντίνοι Ζήμπου / Δημητρι Βρέτου Γεῶργι Γεῶργι αγουμαρι, Γεῶργι Παπά δάνιλι, Χρήστῳ Νικόλαου οφλεντζα, / Αρχιερατεύοντος του πάνιερατατου λογιότατου Μ(ητ)ροπολίτου Κοριτζᾶ(ς) καὶ Σελασφορου Κ(υριω) / Δάνιήλ του μακαρίτου, ἐτελίόθη διὰ χειρός ἡμων τῶν ἐλαχίστων δούλων / Θεοδώρου Αναγνόστου Στεριανού ἐξ Ἀγράφου ἐν ετη Χ(ριστο)ῦ α ψ ι β - 1712 ἐν μηνί φεβρουαρήου, 25.

Përkthimi: U ndërtua dhe u pikturua ky tempull hyjnor dhe i gjithnderuar i Fjetjes së mbishenjtës, zonjës sonë Hyjëlidësës dhe gjithmonë virgjëreshës Mari, me kontributin e prift Kostandinit dhe ekonomit prift Llazarit, me shpenzimet e arkondëve të shumënderuar dhe të të gjithë të krishterëve: Adam Papadhimitër Prendit, Adam Dhimitrit, Gjergj Llazarit, Kostandin Zibus, Dhimitër Vretos, Gjergjit, Gjergj Ambarit, Gjergj Papadhanilit, Kristo Nikollë Fllenxës, në kohën e peshkopatit të gjithhirshmit e të gjithdaturit, Mitropolitit të Korçës, zotit Daniel të ndjerit, u përfundua me dorën tonë, të shërbëtorëve më të vegjël Theodorit, Anagnostit, Sterianit nga Agrafa, në vitin prej Krishtit 1712, në muajin shkurt 25.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën perëndimore të kishës Fjetja e shën Mërisë, në Voskopojë, me gërma të mëdha greke, të zeza e mbi suva të bardhë, me fjalë plotësuese me gërma më të vogla ndërmjet radhëve. Fjala është shkruar nën emrin dhe i referohet këtij peshkopi. Mbishkrimi është i zbetë shumë dhe lexohet me vështirësi. Disa gërmave u ka rënë ngjyra e zezë.

Mbishkrimi është botuar më 1962 nga Th.Popa [41, f. 81-87] me komente. Kisha është bazilikë trinefshe me thollo e me madhësi 38 x 15.30 m.

327.

Τό στερέωμα τῶν ἐπί σοὶ πεποιοθῶτων στερέοσον Κ(ύρι)ε τὴν Ἐκκλησίαν / ἣν ἐκτίσω τῷ τιμίῳ σου αἵματι.

Përkthimi: O zot mbështetja e atyreve që kanë besim në ty, mbështete kishën, të cilën e ndërtova me gjakun tënd të çmuar.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar me gërma të mëdha greke mbi portën jugore brenda kishës së shën Mërisë, në Voskopojë. Është i kohës së pikturimit të kishës.

Përmbajtja e mbishkrimit është kënga ΠΚε "Zbritësore" së festës Ipapandi, në kishën Ortodokse.

328.

Εἰ μὲν φίλος πέφυκες εἰσελάθε χαίρων, εἰ δ' ἐχθρός, καὶ βάσκανος καὶ / γέμων δόλου, πόρρω πόρρω πέφευγε τῆς ταύτης α ψ ι ε (= 1715).

Përkthimi: Në qoftë se je mik hyrë duke u gëzuar, nëse je armik dhe i urryer plot me dinakëri (të keqe), larg, larg, ik nga kjo portë 1715.

Shënim: Mbishkrimi ka qenë mbi portën jugore jashtë kishës Fjetja e shën Mërisë, në Voskopojë, por ka rënë kur u dogj çatia e hajatit dhe e narteksit të kishës nga gjermanët në tetor të vitit 1944.

Mbishkrimi është botuar nga Kostandin Skënderi [54, f.36] duke ia atribuar gabimisht mbishkrimin kishës Hyrja e shën Mërisë. Po kështu edhe Evllogji Kurilla e ka botuar [22, f.27] me mungesën e fjalëve Të dy këta autorë datën e këtij mbishkrimi 1715 e konsiderojnë gabimisht si datën e ndërtimit të kishës. Th.Popa [41, f.81-87].

329.

Ὁ ναός οὗτος τῆς Ζωοδόχου πηγῆς ἰδρύθη ἐν ἔτει σωτηρίῳ 1707, ἀρχιε / ρατεύοντος μὲν τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Κορυτσᾶς καὶ Σελασφό / ρου Ἰωάσαφ, ἐπιτροπευόντων δὲ τῶν κτιτόρων αὐτῆς Μακου, Χατζῆ Κώστη / καὶ Σιάμου. Κωνσταντῖν ος δὲ καὶ Ἀθανάσιος Ζωγράφος ἱστόρησαν / αὐτόν τῷ 1720.

Përkthimi: Ky tempull i Burimit Jetëdhënës u ndërtua në vitin shpëtimtar 1707, në kohën kur ishte peshkop i gjithhirshmi mitropolit i Korçës dhe i Selasforit Joasafi, në kohën e kujdestarisë

së ktitorëve të saj Makut, Haxhi Kostës dhe Siamit. Piktorët Kostandini dhe Athanasi e kanë pikturuar atë më 1120.

Shënim: Mbishkrimi ka qenë në pjesën veriore të murit perëndimor të kishës së vjetër, "Burimi jetëdhënës", në Korçë.

Mbishkrimi është botuar nga H.Karmici [10, f.17] duke e konsideruar të një kohe më të vogël nga data që mban, dmth si jo origjinal të dorës së piktorëve korçarë, N.D.Naçi [39, f.14] e ka përkthyer shqip duke mos i qëndruar besnik tekstit.

Th.Popa [42, f.23] duke e konsideruar aktivitetin piktorial të vëllezërve korçarë si jo më të hershëm se viti 1744, i quan si të gabuara të dhënat e mbishkrimit.

Edhe fakti që në të gjitha punimet e veta, vëllezërit korçarë nënshkruajnë pothuajse gjithmonë: "Me dorën e vëllezërve Kostandin dhe Athanas, nga qyteti Korçë" shkon në favor të tezës që mbishkrimi është i një kohe mjaft të vonë dhe jo origjinal.

330.

α- Εν ετη ΑΨΚΑ (= 1721)
 ἀρχη εν μηνι ιουνηου ΙΘ'
 β- Εν ετη ΑΨΚΑ (= 1721)

Përkthimi: a- Në vitin 1721 fillimi në muajin qershor 19. b. Në vitin 1721.

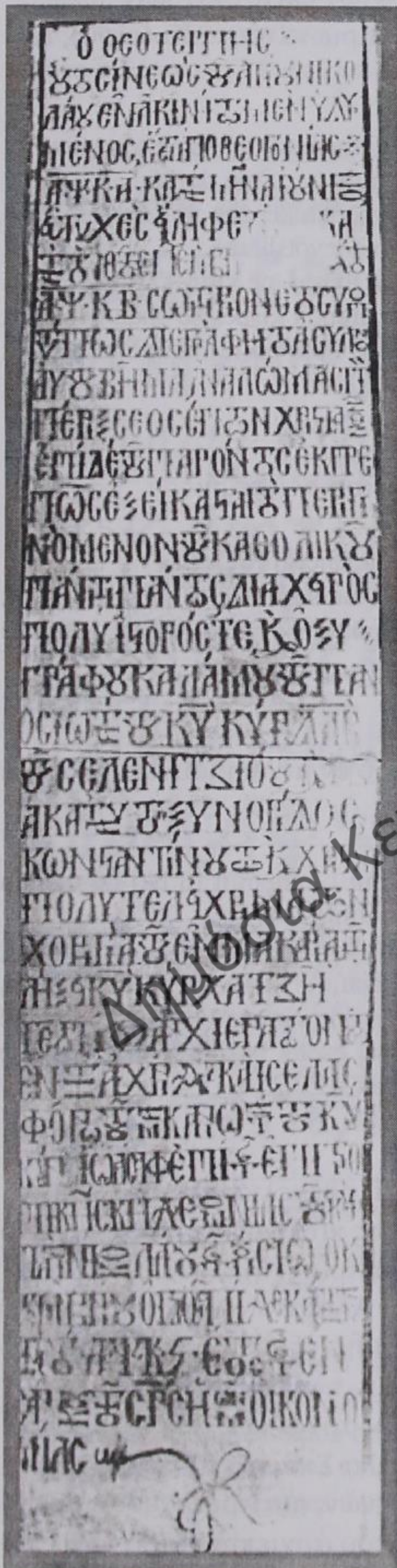
Shënim: Mbishkrimi i parë gjendet i rreshtuar me copa tjegullash, në faqen e jashtme të murit, mbi një kolonë të hajatit të kishës së shën Kollit, në Voskopojë. Disa copa tjegullash kanë rënë dhe janë dëmtuar shumë gërma.

Mbishkrimi i dytë gjendet i shkruar po me copa tjegullash, në anën e jashtme të murit të apsidës së kishës. Kisha ka madhësi 33 x 17 m.

331.

Ὁ θεοτερπής / οὐτοσί νεὸς τοῦ ἁγίου Νικο / λάου ἐν ἀκινήτῳ μὲν ὕδρῳ / μένος ἔτει ἀ / πό Θεογονίας / Α. Ψ. Κ. Α. (= 1721) κατὰ μῆνα ἰούνιον / εὐτυχές εἶληφε τέρμα κα / τ / ἅ τὸ ΙΘ' τοῦ σεπτεμβρῆ μηνός κατὰ τὸ / Α. Ψ. Κ. Β. (= 1721) σωτήριον ἔτος υπο / τύ / πως διεγράφη το ἄσυλον / αὐτοῦ βῆμα ἀναλώμασι τῶν / πέριξ θεοσέπτων χριστιανῶν / ἐπὶ δὲ τοῦ παρόντος ἔκπρε / πῶς ἐξείκασται τὸ περιγι / (γ)νόμενον τοῦ καθολικοῦ / πάντη πάντως δια χειρὸς / πολυῖστορός τέ καὶ ὄξυ / γράφου καλάμου τοῦ παν / οσιω / τάτου Κυ(ρίου) Κύρ Δαβ(ίδ) / τοῦ Σελενιτζιότου κ(αὶ) τῆς κατ' αὐτον ξυνορίδος / Κ / ωνσταντίνου τέ κ(αὶ) Χρήστου / πολυτελεῖ χρημάτων / χορηγία τοῦ ἐν μακαρία τῆ / λήξει Κυ(ρίου) Κύρ Χατζῆ / Γεωργίου ἀρχιερατεύοντος / ἐν τη Ἀχρίδι καὶ Σελασ / φόρφ τοῦ μακαριωτατοῦ Κυ(ρίου) Κύρ Ἰωάσαφ ἐπὶ τῆς ἐπιτρο / πικῆς κηδεμονίας

του Κύρ / Παπά Νικολάου τῆς πούσιω(;) ὄκ / τωμβρίου ὄγδοη τῆ δεκάτη κα / τά τὸ Α . Ψ . Κ . ΣΤ . (= 1726) ἔτος τῆς ἐν / σάρκου τοῦ Σ(ω)τ(ῆ)ρο(ς) ἡμῶν οἰκονο / μίας.

Përkthimi: Ky tempull i këndshëm para perëndisë i shën Kollit i ndërtuar vonë nga lindja e perëndisë 1721, në muajin qershor mori përfundim të lumtur në 19 të muajit shtator më 1722 të vitit shpëtimtar. Kunga u pikturua në mënyrë shembullore me shpenzimet e të krishterëve shprestarë të rrethit, tani për tani u pikturua [në mënyrë] madhështore përshtatshmërisht rreth e përqark naosit përgjithësisht me dorën e të shumëditurit dhe me furçën e hollë të gjithoshënarit Z.Z. David Selenicasit dhe me shoqërimin e Kostandinit e të Kristos, me dhurimin e bollshëm të të hollave të zotit Haxhi Jorgjit, që mbaroi jetën i lumtur. Në kohën kur ishte kryepeshkop në Ohër dhe në Selasfor i shumëlumturi Z.Z. Joasaf, në kohën e kujdestarisë së kujdestarit, zotit Papa Nikollës Tetor 18 në vitin 1726 të mishërimit të ekonomisë së mishërueme të shpëtimtarit tonë.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i shkruar mbi faqen e murit perëndimor, ndërmjet dy dritareve, në kishën e shën Kollit, në Voskopojë, me gërma të mëdha greke, të zeza e mbi sfond suvaje të bardhë. Mbishkrimi është botuar më 1939 nga I. M. Qafzezi e B. Berciu [51, f. 11], por me mjaft deformime të origjinalit, në tekstin e transkriptuar.

332.
ΑΨΚΑ (= 1721)

Përkthimi: 1721

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur në një gur mbi portën jugore të kishës së shën Thanasit, në katundin Kucak të Oparit. Duhet të tregojë kohën e rindërtimit të kishës, mbasi në çati shikohen edhe tjegulla të mëdha të epokës bizantine.

333.

ΑΝΗΓΕΡΘΗ ΕΚ ΒΑΘΡΩΝ ΓΗΣ Ο ΘΕΙΟΣ ΚΑΙ ΠΑΝΣΕΠΤΟΣ ΝΑΟΣ
 ΟΥΤΟΣ ΤΩΝ ΠΑΝΜΕΓΙΣΤΩΝ ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΙ ΓΑΒΡΙΗΛ
 ΚΑΙ ΓΑΒΡΙΗΛ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΡΑΤΗΓΩΝ ΔΙΝΑΜΕΩΝ ΑΩΜΑΤΩΝ
 ΙΣΟΡΙΘΗ ΔΙΑΕΞΟΔΩΝ
 ΤΙΜΗΩΤΑΤΩ ΚΑΙ ΕΥΓΕΝΕΣΤΑΤΩΝ ΦΧΩΝΤΩΝ ΕΠΙ
 ΧΡΙΣΤΙΑΝ .. ΙΛΙΘ ΜΑΧΑΛΑ ΚΑΙ ΔΙΑΣΤΩΔΡΟΜΗΣ
 ΕΒΛΑΒΕΣΤΑΤΩ ΕΠΙΡΟΠΩΝ
 ΤΑ ΙΕΡΕΩΣ .. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΡΧΙΕΠΗΣΚΟΠΟΣ
 ΤΑ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΑ ΚΥ.ΚΥ.ΙΩΑΝΝΑΦ
 ΕΠΙ ΕΤΩΣ - ΑΨΚΒ.

Klisheja e transliterimit

Ανηγερθη εκ βαθρων γης ο θειος και πανσεπτος ναος ουτος των πανμε / γιστων αρχηστρατηγων Μιχαηλ κ

αι Γαβρηηλ και πασων των επουρανιων / δυναμεων ασωματων ... Δια χηρ(ος) και
 ιστοριθη δια / εξοδων των τιμηωτατων και ευγενεστατων αρχωντων επιχριστι
 α / Ιλιου Μαχαλα και δια σηνδρομης των εβλαβεστατων επιτοτρο / πων
 του ιερεος Νικολαου / αρχιεπισκοπου του μακαριωτατουΚυ(ρίου), Κυ
 (ρίου) / Ιωασαφ, επι ετους – Α. Ψ. Κ. Β. (= 1722).

Përkthimi: U ndërtua prej themeli ky tempull hyjnor dhe i gjithënderuar i kryestrategëve të gjithëmëdhenj Mihael e Gabriel dhe të gjithë fuqive qiellore pa trup me dorën dhe u pikturua me shpenzimet e arkondëve të shumënderuar dhe shumëfisnikë dhe të krishterëve të lagjes së shën Illiut, dhe me kontributin e epitetëve të shumëdevotshëm të priftit Nikollës në kohën e kryepeshkopit të shumëlumturit Z. Z. Joasaf, në vitin 1722.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i shkruar mbi portën perëndimore, brenda kishës së shën Mëhillit, në Voskopojë. Mbishkrimi paraqitet shumë i dëmtuar dhe shumë fjalë në të mungojnë. Kisha është bazilikë trinefshe me thollo e me madhësi 38.6 x 11.2 m.

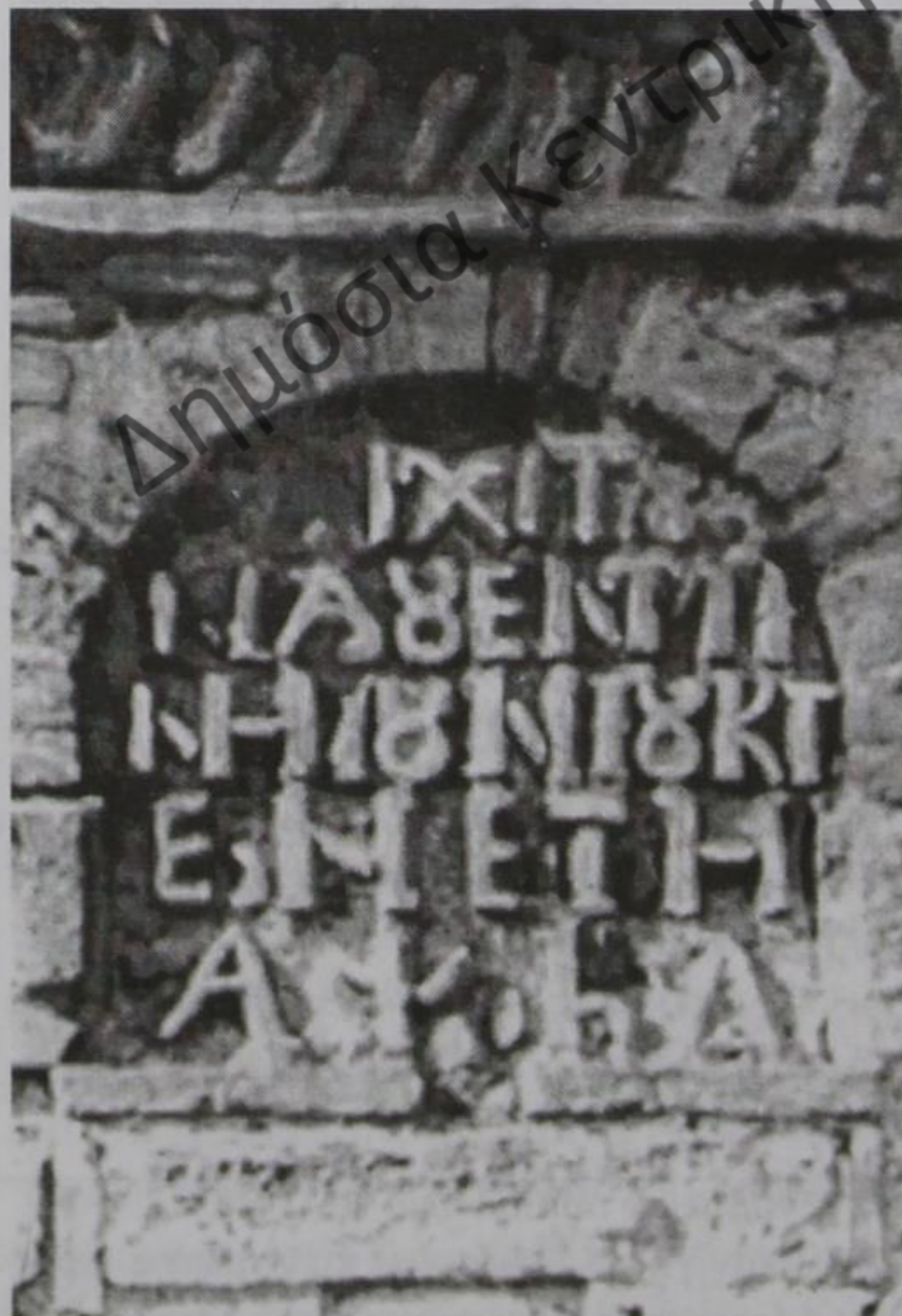
334.

Δέησις τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ Δημητρίου Μιχαήλ Γεωργίου Κοντιέζη.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorëve të perëndisë, Dhimitër Mihalit dhe Gjergj Kadezit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi faqen e murit verior, pranë pikturës murale të shën Mërkurit, në kishën e shën Mëhillit, në Voskopojë. Tregon porositësit e pikturës. Duhet të jetë i vitit të pikturimit të kishës, 1722.

335.

Αρχι του / ναου εν μι / νη ιουνιου κε / εν ε
 τη / Α. Ψ. Κ. Δ. (= 1724).

Përkthimi: Fillimi i tempullit [u bë] në muajin qershor dhe në vitin 1724.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në faqen e murit, mbi kolonat e hajatit të kishës së shën Thanasit, në Voskopojë, i shkruar me copa tjegullash të murosurat. Kisha është bazilikë trinefshe me thollo e me madhësi 20.25 x 15.4 m.

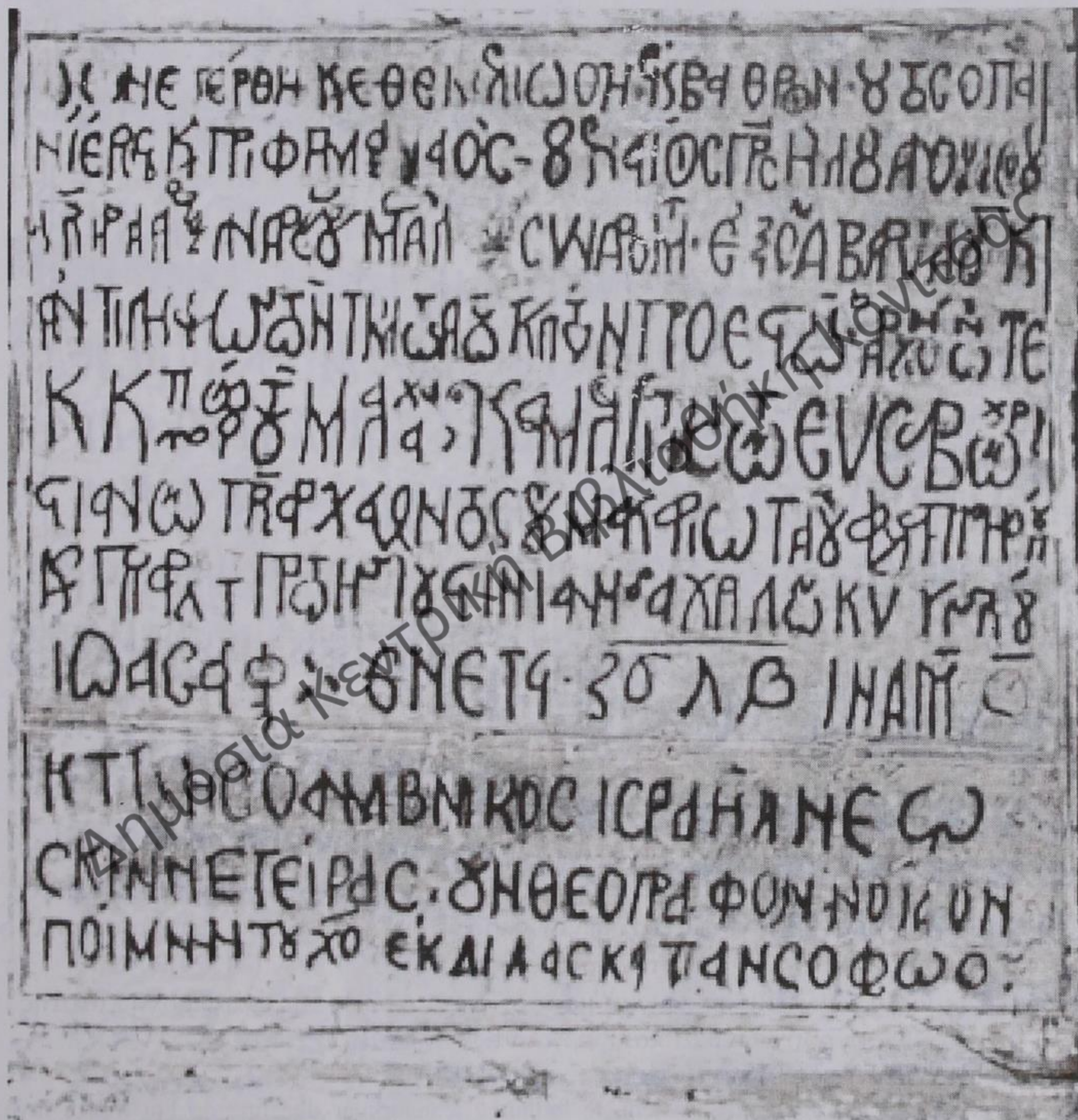
336.

Ανέγερθη καὶ εθεμελιωθῆ ἐκ βάρων ο
 ὕτος ὁ πανιέρως καὶ περίφημος / ναὸς το
 υ ἐν ἁγίοις π(α)τρ(ὸς) ἡμῶν Αθανασίου Π
 (α)τριάρχ(ου) Αλεξαν / δρείας του μεγάλο
 υ, διὰ συνδρομῆς, ἐξόδου βαρυτατον κ(αὶ)
) αντιλη / ψεων των τιμιωτατων ἐκ (κ) ρ
 ίτων προεστῶν ἀρχόντων τε κ (αὶ) κτιτόρ
 ων τοῦ / μαχάλα Σκαμελίτη καὶ τῶν εὐσε
 βῶν χριστια / νῶν, π(α)τριαρχεύοντος το
 ὦ μακαριωτάτου ἀρχιεπισκόπου κ(αὶ) πα

τριάρχου / τῆς πρώτης Ἰουστινιανῆς Ἀκριδῶν Κυρίου Ἰωάσαφ: ἐν ἔτει /
 Ζ. Σ. Α. Β. (7232 = 1724) ινδικ(τιῶνος) Β.

0

Κτίστης ὁ Ἀνδρόνικος Ἰσραήλ νέω / σκηνήν ἐγείρας οὖν θεόγραφον νόμον / ποίμν
 ἠν τοῦ Χ(ριστο)ῦ ἐκδιδάσκει πανσόφως.

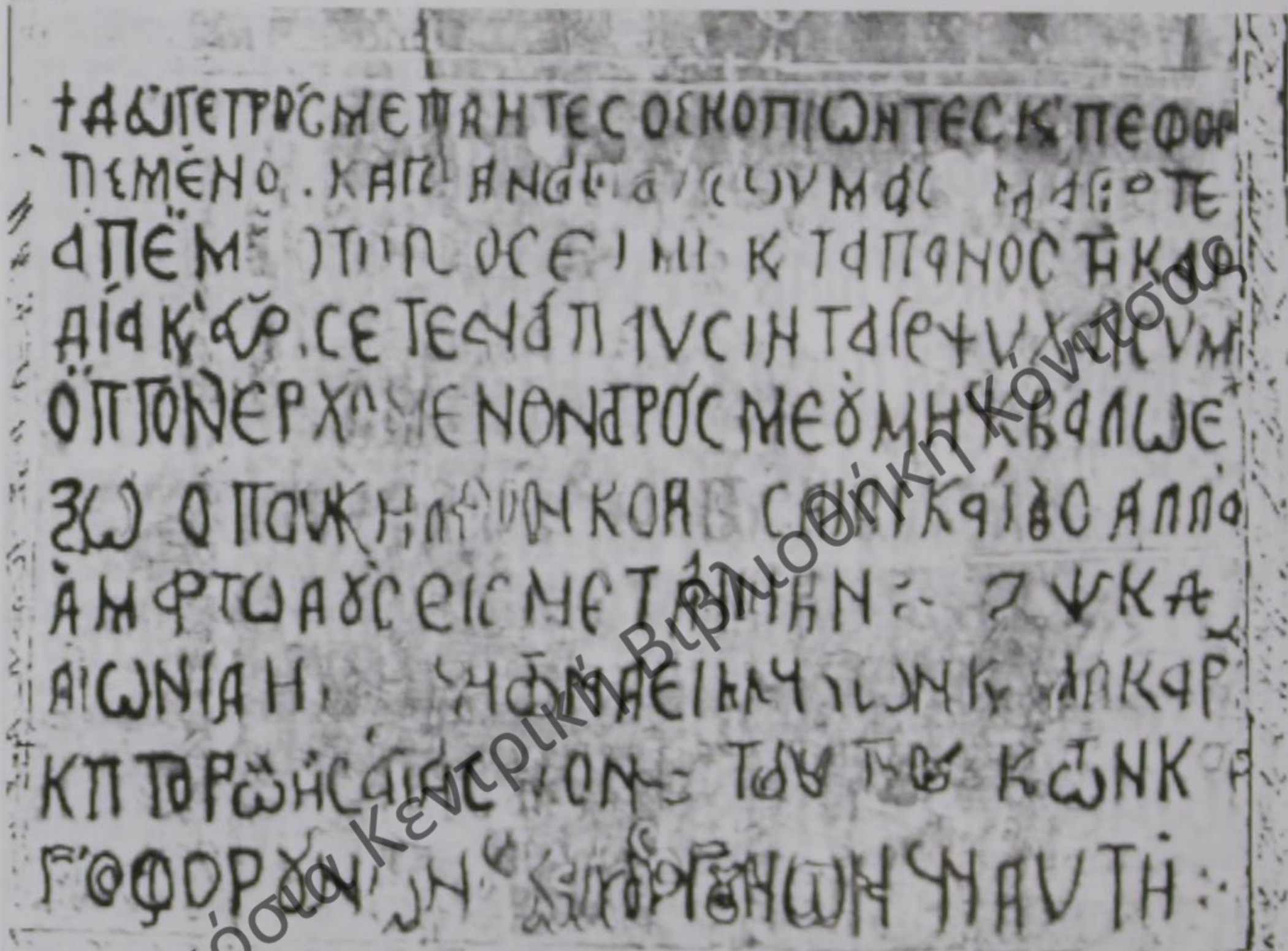
Përktimi: U ndërtua dhe u themelua që nga themeli ky tempull i gjithhirshëm dhe i famshëm i atit tonë ndër shenjtorë, Athanasit të Madh, patrikut të Aleksandrisë, me kontributin, me shpenzimet shumë të rënda dhe të kujdesit të proestëve shumë të nderuar e të zgjedhur si dhe të arkondëve dhe të ktitorëve të lagjes Skameli dhe të krishterëve të devotshëm, kur ishte dhe patrik shumë i lumturi, kryepeshkop i Justinianës së parë të Ohrit zoti, zoti Joasaf, në vitin 7232 (=1724), indikti 2.

Ndërtuesi Androniku i ndërtoi një tendë Izraelit të ri që t'i mësonte grigjës në mënyrë të gjithditur ligjin e Krishtit të shkruar nga perëndia.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një gur, murosur pranë portës jugore të kishës së shën Thanasit, në Voskopojë.

Fjalët "Izrael i ri" në kishë kanë kuptimin e benikëve të krishterëve.

337.

+ Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορ / τισμένοι κ' ἀγω ἀναπαύσω ὑμᾶς.
Μάθετε / ἀπ' ἐμοῦ ὅτι πρᾶος εἰμί καὶ ταπεινὸς τῇ καρ / δια καὶ εὗρισετε ἀνάπαυσ
ιν ταῖς ψυχαῖς ὑμ(ῶν), / ὅτι τον ἐρχόμενον πρὸς με οὐ μη ἐκβαλω εἶ / ξω ὅτι οὐκ ἔλθο
ν καλέσαι δικαίους ἀλλὰ / ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν Α Ψ Κ Δ (=1724). /
Αἰωνία ἡ μνήμη τῶν ἀειμνήστων καὶ μακαρίων / κτιτόρων τῆς ἀγίας μονῆς ταυτης
καὶ τῶν καρ / ποφορούντων καὶ καλλιεργούντων ἐν αὐτῇ(v).

Përkthimi: Ejani tek unë gjithë sa jeni, të lodhur e të ngarkuar dhe unë do t'ju mbroj juve Mësoni prej meje, sepse jam i butë edhe i përvuajtur në zemër edhe keni për të gjetur të prejtur në shpirtërat tuaj, sepse atë që vjen tek unë nuk kam me e nxjerrë jashtë, sepse nuk kam ardhur të thërras të drejtët, por mëkatarët për pendim - 1724.

I përjetshëm kujtimi, gjithmonë të përkujtueshëm dhe të lumturve, ktitorëve të tij manastiri të shenjtë dhe atyre që sjellin pemë dhe punojnë mirë në të.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur mbi një pllakë guri, murosur pranë portës jugore të kishës së shën Thanasit, në Voskopojë.

338.

+ Εκτισθι ο θηος ναος του αγιου / Αθανασίου ετους α. ψ. κ. δ. (= 1724).

Përkthimi: U ndërtua tempulli hyjnor i shën Thanasit, në vitin 1724.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një pllakë guri, mbi dritaren e apsidës së kishës së shën Thanasit, në Voskopojë.

339.

a

b

c

- α) Θεοδο / ρου Αργι / ρι επι / τροπη
 β) Παπικας Κοστα(ν)την ιερεος σηντρομι
 γ) + Θαν(α)ση / ος Δην / μητριος / σινδρ(ο)μητε.

Përkthimi:

- a. Kujdestaria e Theodor Argjirit
 b. Kontribues, prift Kostandin Papika
 c. Kontribues, Thanas Dhimitri

Shënim: Të dyja frazat të dhëna me gërmat **a** dhe **b** janë punuar me copa tjegullash e tullash brenda kuadratesh të veçantë, në murin mbi harqet e hajatit të kishës së shën Thanasit, në Voskopojë, kurse ajo e gërmës **c** është e gdhendur mbi një kryq guri gëlqeror në të njëjtin mur. Janë të vitit të ndërtimit të kishës 1724.

340.

Η μαστορι / ητουν απο / χοριον Κρι / μ
 η (ο)ι προτο / μαστορις Α(ν) / δρονης κ
 ε ο Μη / χαλις, Παβλος, / Μανθος, Κοσ
 τας.

Përkthimi: Mjeshtrit ishin nga katundi Krimi kryemjeshtrit (ishin) Androniku dhe Mihali, Pavli, Manthoja, Kosta.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur mbi një kryq prej guri gëlqeror murosur mbi kolonën e dytë, jashtë hajatit të kishës së shën Thanasit, në Voskopojë. Është i vitit të ndërtimit të kishës 1724.

341.

Δησις των δουλων του Θεου Μηχαη
 λ ο του Ιωαννου και Μοχας και
 Δημητριου και Ιωαννου Μ..... 1725.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorëve të perëndisë, Mihalit të Janit dhe Mohas dhe Dhimitrit dhe Janit Bibiani 1725.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi faqen e murit verior të kishës së shën Mëhillit, në Voskopojë, pranë pikturës murale të shën Nikitës. Tregon porositësit e pikturës.

342.

Ηγαπησα Κ(υρι)ε την ευπρεπειαν του οικου σου μη Κ(υρι)ε σηναπολεσης / μετα (τῶ
 ν) αμαρτων την ψυχην μου.

Përkthimi: Dashurova o zot, mirëhiersinë e shtëpinë tënde o zot, mos e humb shpirtin tim bashkë me mëkatarët.

Shënim: Mbishkrimi ruhet mbi skenën e ktitorit, pranë portës jugore të kishës së shën Kollit, në Voskopojë. Nga mënyra e shkrimit ka të ngjarë të jetë i vitit 1726, kur u pikturua kisha.

343.

Δουλος Θε(εο)υ Δημο Τοσκα 17(32)[;] Χειρ Ευσταθ(ιου).

Përkthimi: Shërbëtori i perëndisë, Dhimo Toska 17 (32). Dora e Efstathit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një ikonë të shën Mërisë, në proshqinitar të kishës së shën Gjergjit, në Rehovë të Kolonjës, mbi Ersekë. Dy shifrat e fundit të datës nuk janë të qarta.

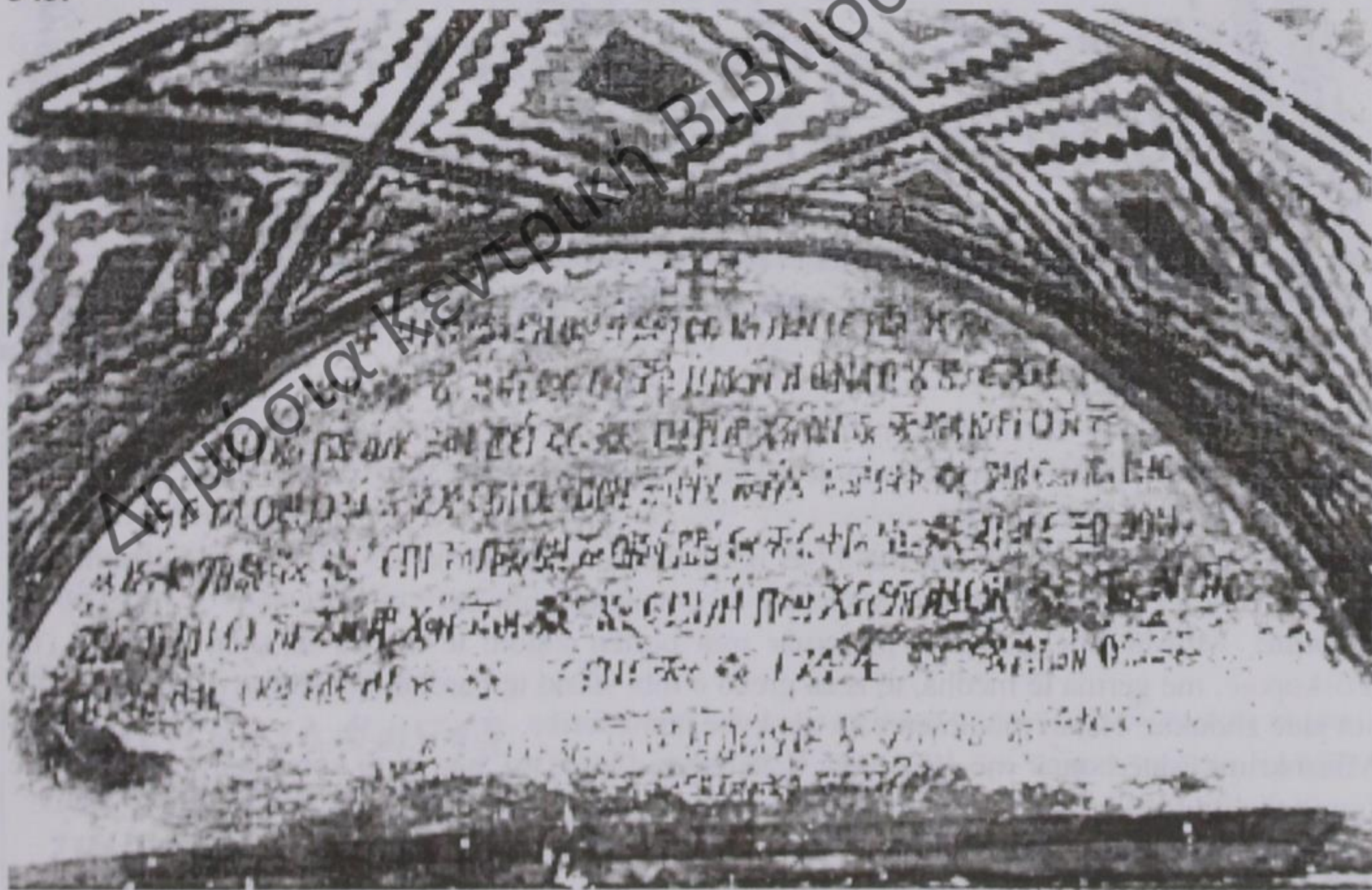
344.

Επι ετους 1743

Përkthimi: Në vitin 1743

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në dru, mbi një pjesë ikonostasi, nga shumë pjesët e ikonostaseve të ndryshëm, prej të cilëve është thurur ikonostasi i sotëm i kishës së shën Kollit, në Voskopojë. Kjo pjesë ikonostasi, e dëmtuar është e gdhendur me ornamente të ndryshme në relief të lehtë. Ka lartësi të barabartë dhe paraqitet e verakosur.

345.

+ 'Ανιστορήθη ὁ θεῖος καὶ πάνσεπτος οὗτος / ναὸς τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἁθα
νασίου καὶ ἀρχιῆ / πισκόπου Ἀλεξανδρείας * πατριαρχεύοντος τοῦ μακαριωτάτου
/ καὶ σεβασμιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Κυρίου Κυρίου Ἰωάσαφ, διὰ συνδρομῆς / τοῦ
Κύρ Κόστη Γκίκου ἐπιτροπεύοντος ὁ Κύρ Βρούσης τοῦ Σοφρονίου διὰ ἐξόδον / τῶν
τιμιωτάτων ἀρχόντων καὶ ἐπιλήπον χριστιανῶν τοῖς αὐτῆς / μαχαλὰς Σκαμελήτου,

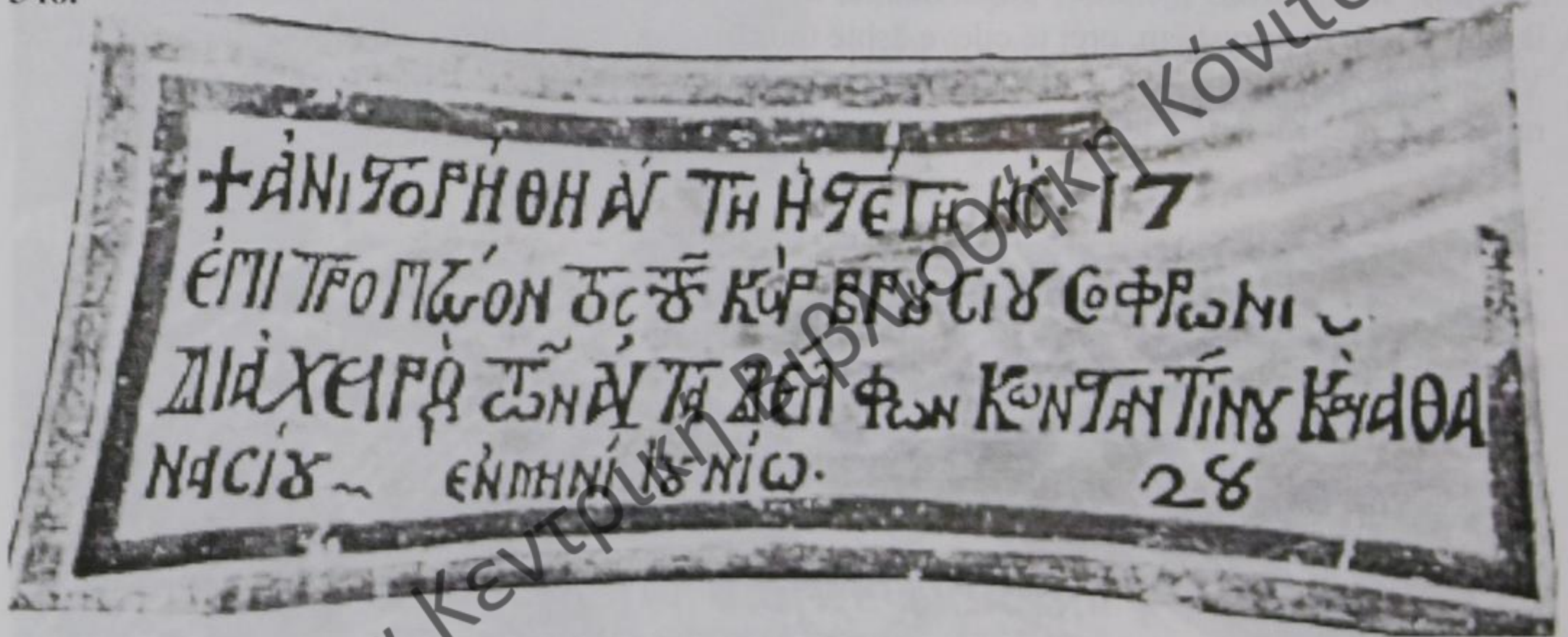
ἐπί ἔτους 1744 ἐν μηνὶ ὀκτωβρίου 25. / Διὰ χειρὸς ἀδελφῶν Κωνσταντίνου καὶ Ἀθανασίου / ἐκ πόλεως Κοριτζᾶς.

Përktimi: U pikturua ky tempull hyjnor dhe i gjithnderuar i atit tonë ndër shenjtorë, dhe kryepeshkopit të Aleksandrisë, Athanasit, në kohën kur ishte patrik i shumëlumturi dhe i shumënderuar, kryepeshkop zoti, zoti Joasaf, me kontributin e zotit Kostë Gjikes, në kohën e kujdestarisë së zotit Vrusi Sofronit, me shpenzimet e arkondëve të shumënderuar dhe të krishterëve të tjerë të kësaj lagje Skameli, në vitin 1744, në muajin tetor 25. Me dorën e vëllezërve Kostandinit dhe Athanasit, nga qyteti i Korçës.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i shkruar në suva, mbi portën jugore, brenda kishës së shën Thanasit, në Voskopojë, me gërma të mëdha e të zeza.

Viti 1744 gjendet dhe mbi dy ikona të mëdha të kishës së shën Kollit të Gjyrezit, të Devollit. Janë punë të piktorëve vëllezër korçarë.

346.

+ Ἀνιστορήθη αὐτὴ ἡ στέγη ἡς 17(45) / ἐπιτροπεύοντος τοῦ Κυρ Βρούσιου Σοφρωνί (ου) / διὰ χειρὸς τῶν ἀδελφῶν Κωνσταντίνου καὶ Ἀθανασίου ἐν μηνί Ἰουνίῳ 28.

Përktimi: U pikturua ky hajati më 1745 në ikonën e kujdestarisë së zotit Vrusi Sofronit, me dorën e vëllezërve Kostandin dhe Athanasit, në muajin qershor 28.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën jugore të kishës së shën Thanasit, në Voskopojë, me gërma të mëdha, të zeza greke e mbi sfond të bardhë. Dy shifrat e fundit të vitit sot janë zhdukur. Hajati mbulesën e ka me kube hemisferike.

Mbishkrimi është botuar më 1906, nga K. Skënderi [54, f.36], nga i cili kemi marrë dy shifrat e fundit të vitit (45), që sot nuk ekzistojnë.

347.

1- Δέησις τοῦ Κυρίου Γίανκου Κουισόρου.

2- Δέησις τοῦ Κυρίου Θεοδώρου Παπα Γεωργίου Μάντουκα

Përktimi: 1. - Lutja e zotit Janko Kuisorës. 2. - Lutje e zotit Theodor Papa, Gjergj Mandukës.

Shënim: Faza e parë gjendet e pikturuar në skenën "Shtatë kupat e zemërimit të perëndisë", fraza e dytë gjendet e pikturuar në skenën "Helmimi i ujërave", të dyja në hajatin e kishës së shën Thanasit, në Voskopojë, janë të vitit 1745 kur u pikturua hajati.

348.

1747

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur mbi murin e kungës, jashtë kishës së shën Kollit, në Përmet. Duhet të tregojë kohën e ndërtimit të kishës. Mbishkrimi është botuar më 1928, nga P. I. Pulica [48, f.88].

349.

Χείρ Κωνσταντίνου ἱερο / διακόνου ἐκ Σπαθείας, / ἔτη ἀπὸ Χ(ριστο) ὕ
α ψ μ η (= 1748).

Përkthimi: Dora e jerodiakon Kostandinit nga Shpati, viti prej Krishtit 1748.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Krishtit, të ikonostasit të kishës së shën Kozmajt dhe Damjanojt (qimiterit), në Manastirin e shën Pjetrit, në Vithkuq të Korçës.

350.

Δησις του δουλου του Θ(εο)υ Κυριου Σηροπουλου εκ της Αηδονοχορι
εγγης τον Σερ(ρ)ων.

Përkthimi: Lutja e shërbëtorit të perëndisë, zotit Siropulo nga Aidhonohori, afër Serës.

Shënim: Mbishkrimi është i dorës së Kostandin Shpatarakut, gjendet mbi derën e bukur të ikonostasit të kishës së shën Kozmajt e Damjanojt, të Manastirit të shën Pjetrit, në Vithkuq. Është i vitit 1748, kur u pikturua ikonostasi.

351.

+ ΔΕΗΣΙΣ ΤΟΥ ΕΥΛΑΒΙΣΤΑΤΟΥ / ΔΟΥΛΟΥ ΤΟΥ Θ (ΕΟ)
Υ ΚΥΡΙΟΥ ΧΑΤ / ΖΗΩΑΝΝΟΥ ΙΕΡΕΟΣ ΕΚ ΤΗΣ / ΑΗΔΟΝ
ΟΧΟΡΙ ΕΓΓΙΣ ΤΩΝ ΣΕΡ(Ρ)ΩΝ.
ΤΩΝ ΣΕΡΩΝ *

Klisheja e transliterimit

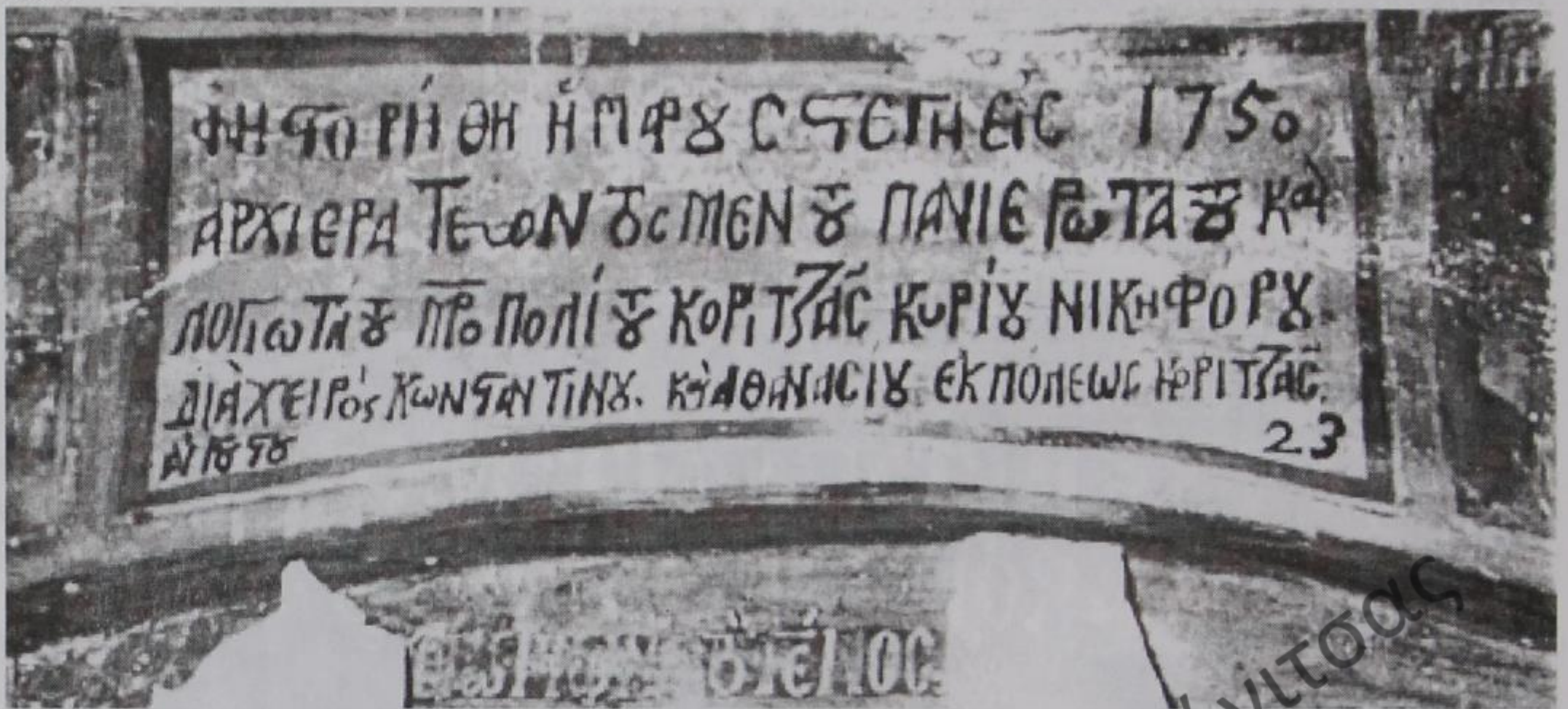
+ Δησις του ευλαβιστατου / δουλου του Θ (εο)
ὕ Κυριου Χατ / ζηωαννου ἱερεος εκ της / Αηδον
οχορι εγγις των Σερ(ρ)ων.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të shumëdevotshëm të perëndisë, zotit Haxhi Janit, prift nga Aidhonohori, afër Serës.

Shënim: Mbishkrimi është i dorës së piktor Kostandin

Shpatarakut dhe gjendet në ikonën e shën Kozmajt e Damjanojt, në ikonostas të kishës së shën Kozmajt e Damjanojt të Manastirit të shën Pjetrit, në Vithkuq të Korçës. Mbishkrimi duhet të jetë i vitit 1748, si dhe ikona e Krishtit po e këtij ikonostasi, në të cilën piktori ka vënë nënshkrimin dhe datën.

352.

Ἐνιστορήθη ἡ παροῦσα στέγη εἰς (τὸ) 1750 / ἀρχιερατεύοντος μὲν τοῦ πανιερωτάτου καὶ / λογιωτάτου Μ(ητ)ροπολίτου Κοριτζᾶς Κυρίου Νικηφόρου, / διὰ χειρὸς Κωνσταντίνου καὶ Ἀθανασίου ἐκ πόλεως Κοριτζᾶς / αὐγούστου 23.

Përkthimi: U pikturua ky hajati më 1750, në kohën e peshkopatit të gjithhirshmit dhe të gjithndriturit, mitropolitit të Korçës, zotit Nikiforit, me dorën e Kostandinit dhe Athanasit, nga qyteti i Korçës gusht 23.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën jugore, jashtë kishës së shën Kollit, në Voskopojë, me gërma të mëdha, të zeza e mbi sfond të bardhë. Dy rreshtat e sipërme të mbishkrimit janë dëmtuar shumë nga plasja e shumtë e suvasë, prej tërmetit të marsit 1960. Mbishkrimi është botuar më 1906, nga K.Skënderi [54, f.36].

353.

1– Δεησις τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ Μανεντι καὶ Ἀθανασίω Φιλίππου.

2– Δεησις τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ Κωνσταντίνου καὶ Ἀθανασίου Ζωγράφου.

Përkthimi: 1. Lutje e shërbëtorëve të perëndisë, Manenti dhe Thanas Filipi.

2. Lutje e shërbëtorëve të perëndisë Kostandin dhe Athanas Zografi.

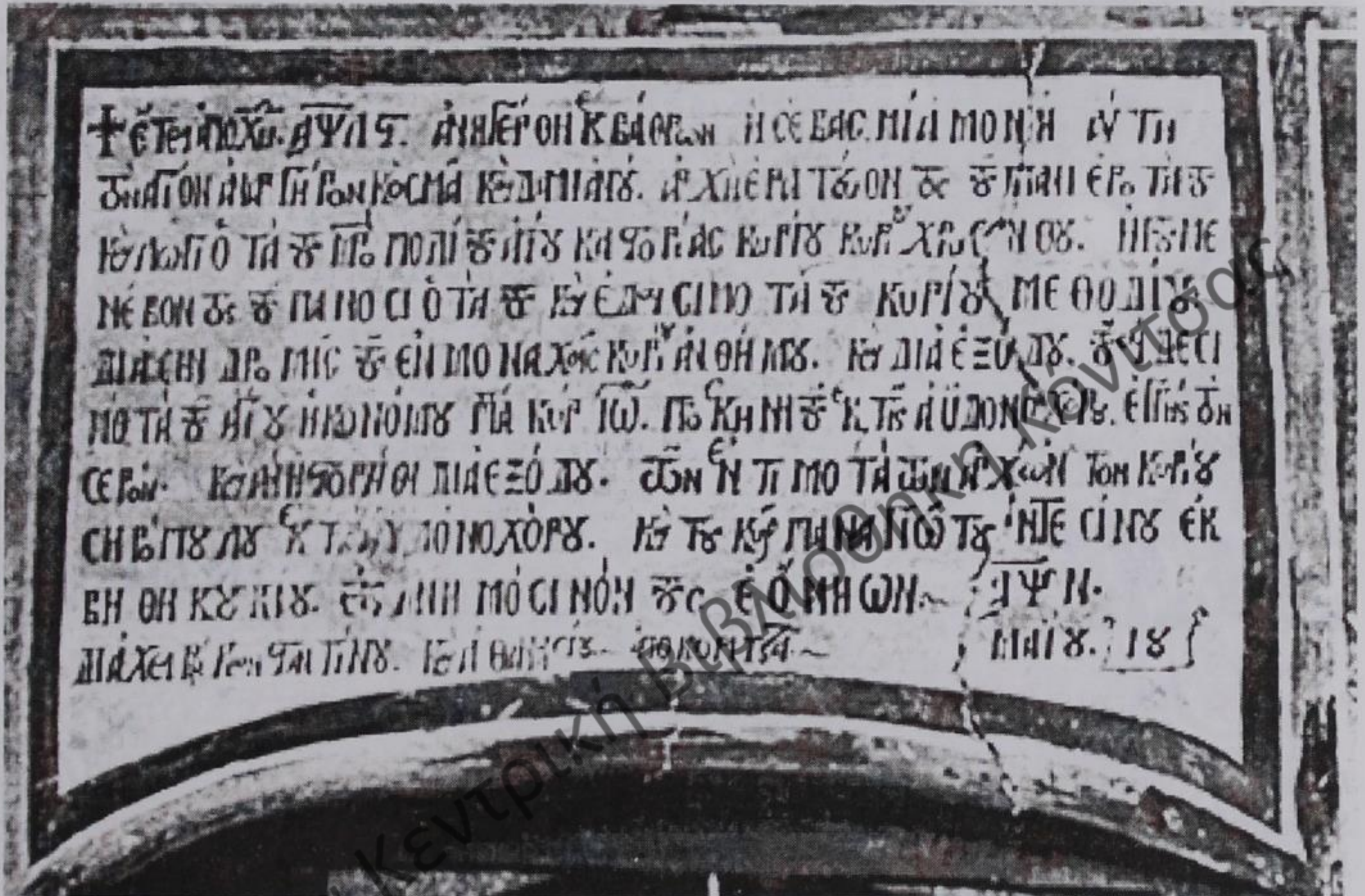
Shënim: Frazja e parë gjendet e pikturuar mbi skenën "Tre djemtë në furrë të Babilonës", ndërsa fraza e dytë ndodhet mbi pikturën e shën Julitës e Kiriakut, që të dyja mbi faqen e murit të hajatit, të kishës së shën Kollit, në Voskopojë. Janë të vitit 1750, kur u pikturua hajati.

354.

+ Ἐτει ἀπο Χ(ριστο)ῦ α ψ λ στ (= 1736) ἀνηγέρθη ἐκ βάθρων ἡ σεβάσμια μονὴ αὐτῆ / τὸν ἀγίον Ἀναργήρον Κοσμᾶ καὶ Δαμιάνου, ἀρχιῆρατεύοντος τοῦ πανιέροτάτου / καὶ λωγιότάτου Μ(ητ)ροπολίτου ἀγίου Καστορίας Κυρίου Κυρίου Χρυσάνθου, ἡ γουμὲ / νέβοντος τοῦ πανοσιότάτου καὶ ἐδαισιμοτάτου Κυρίου Μεθοδίου. / Διὰ σὴν δρομῆς τοῦ ἐν μοναχοῖς Κυρίου Ἀνθήμου, καὶ διὰ ἐξόδου, τοῦ αἰδεσι / μοτάτου ἁγίου ἠκόνομου π(α)πά Κύρ Ιω(άννου) προσκηνητοῦ ἐκ τῆς Ἀῦδονοχόρου. ἐγγῆς τὸν /

Σερ(ρ)όν. Καὶ ἀνηστορήθη διὰ ἐξόδου τῶν ἐντιμοτάτων ἀρχόντων Κυρίου / Σηρόπουλου ἐκ τῆς

Ἀυδονοχόρου. Καὶ τοῦ Κύρ Παναγιώτου Ντεσίνου ἐκ / Βηθηκουκίου εἰς μνημόσινόν τους ἐόντων. Α. Ψ. Ν. (= 1750) / Διὰ χειρὸς Κωνσταντίνου καὶ Ἀθανασίου. – Ἀπο Κοριτζᾶ. – Μαΐου – 18. –

Përkthimi: Viti prej Krishtit 1736. Eshtë ndërtuar që prej themeli ky manastir i nderuar i Anargjirëve të shenjtë, Kozmajt e Damjanojt, në kohën kur ishte peshkop i gjithhirshmi dhe i gjithdituri mitropoliti i shenjtë i Kosturit, zoti, zoti Krisanth, në kohën kur ishte igumen i gjithhirshmi dhe i shumënderuari, zoti Metodi me kontributin e murgut, zotit Anthim, dhe me shpenzimet e të shumënderuarit ekonomit të shenjtë, at zotit Jan Haxhiut nga Ajdhonohori, afër Serës. Eshtë pikturuar me shpenzimet e arkondëve të shumënderuar, zotit Siropulit, nga Ajdhonohori dhe zotit Panajot Desinit nga Vithkuqi, për kujtim të përjetshëm të tyre 1750 maj 18, me dorën e Kostandinit e Athanasit nga Korça.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën, brenda kishës së shën Kozmajt e Damjanojt, në Manastirin e shën Pjetrit, në Vithkuq. Kisha është bazilikë njënefshe me madhësi 12.15 x 4.95 m. Përdorej si qimiter i manastirit.

355.

Διὰ χειρὸς καὶ δεήσεος Νικολάου τοῦ Γούγα α ψ ν (= 1750).

Përkthimi: Me dorën dhe lutjen e Nikollë Gugës 1750.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Naumit, në Ikonostas të kishës së shën e Premtes, në Përmet.

356.

+ Δέησις Ἀθανασίου ζωγράφου / καὶ ἠποχειρὸς αὐτοῦ ἡστορίθει / εἰς 1752.

Përkthimi: Lutje e Athanas Zografit. U pikturua prej dorës së tij më 1752.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e madhe të Krishtit, në ikonostasin e kishës Burimi Jetëdhënëse, në Korçë.

357.

Ἀνεγερθῆ καὶ ἀνεστορίθῃ οὗτος ὁ θίος καὶ πανσέπτος ναὸς τὸν ἅγιον Ἀποστόλον διὰ σηνδρομῆς ἐξόδου κε κόπου ἢ εβρισκόμενι μηκρί τε καὶ μεγάλη τὸ ρουφέτι τὸν χαλκάδον κε ἐπιτροπέβοντες ὁ κύρ Μιχάλις τοῦ Παπατέτε 1752 Ὀκτοβρίου 20.

Përkthimi: U ndërtua dhe u pikturua ky tempull hyjnor i gjithnderuar i apostujve të shenjtë me kontributin shpenzimet dhe përpjekjet e atyre që janë të vegjël e të mëdhenj në esnafin e bakërxhinjve, në kohën e kujdestarisë së zotit Mihal Papatetes, 1752, tetor 20.

Shënim: Mbishkrimi ka qenë mbi portën e kishës së 12 apostujve në Voskopojë, e cila u dogj më 1916.

Mbishkrimi është botuar më 1906, nga K.Skënderi [54, f.25].

358.

Ἀνεκυνισθῆ το παρον ευαγγελιον του Αγίου Νικολαου το εν Μοσχοπολει / επι του πανιερωτατου Δυρ(ρ)αχιου Κυριου Νεοφυτου Χατζη Κοστη επιτροπευ / οντων δε του εν ιερουσιν Ιωαννου Ρωτο Νοταριου και Γεωργι Κοση / Μανε. 1756.

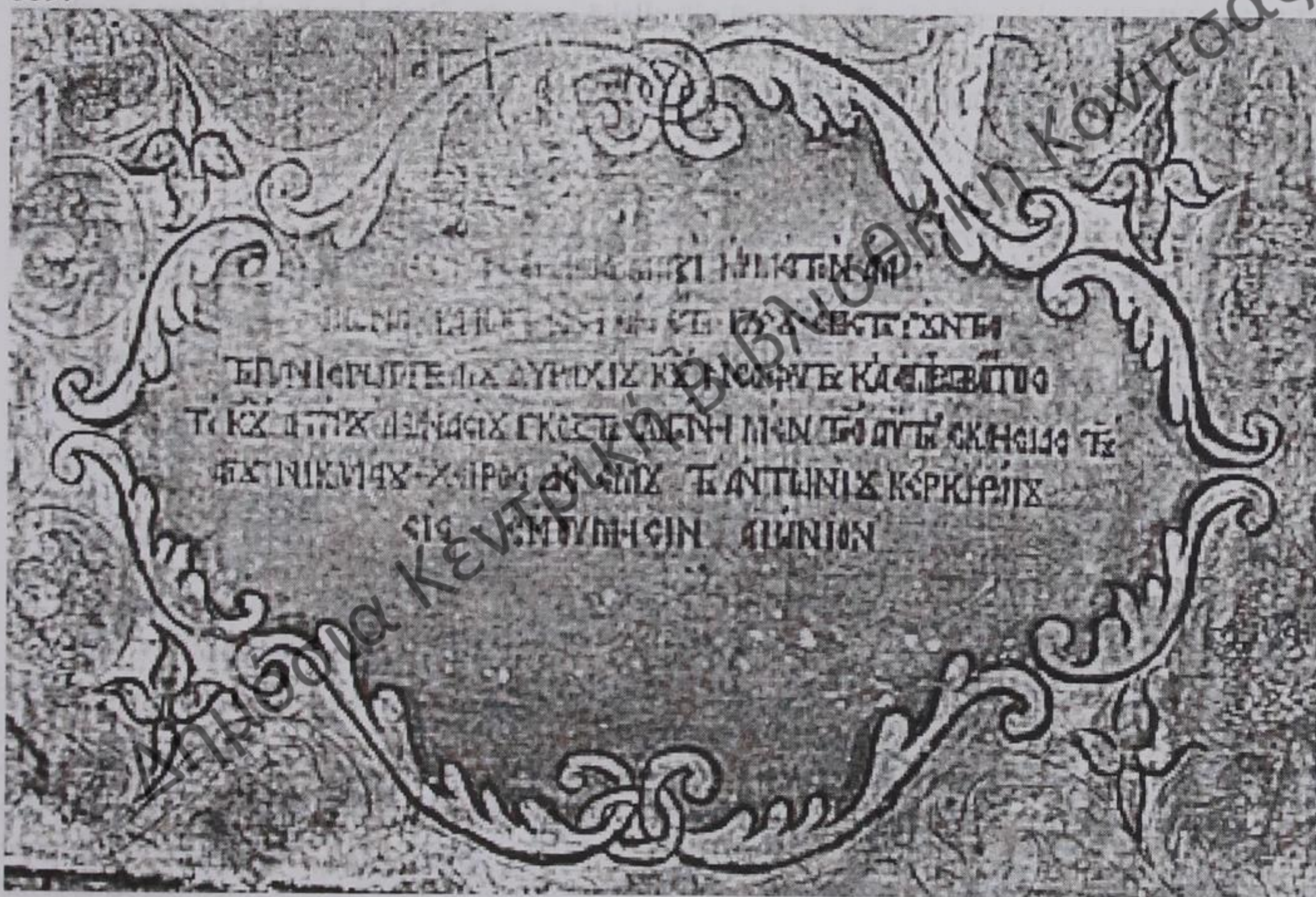
Δαπανη μεν των ευσεβων δαπανω(ν) της αυτης ενοριας. Χειρουργια δε της / ευπρέπ (ε) ιας αυτου των αυταδελφων Φιλ(ι)ππου και Αργιρου Αθανασι Γκοστ / οπως εν ηρ ηνη σοθοση.

Përktimi: U përtëri ky ungjill i shën Kollit, në Voskopojë, në kohën e të shumëhirshmit të Durrësit, zotit Neofit Haxhikostës, në kohën e epitropëve, ndër priftërinj Jan Kotës notarit dhe Gjergj Kostë Mames 1756.

Me shpenzimet e dhuruesve të devotshëm të kësaj famullie. Puna me mirëhijesi është e vëllezërve Filip dhe e Argjir të Athanas Gostit, që të shpëtojnë në qetësi.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi kapakët prej argjendi të ungjillit të kishës së shën Kollit, në Voskopojë, që janë të punuar me skena e shenjtorë, në relief.

359.

Ο παρόν θρόνος μαζί και με τὸν ἀμ / βωνα ἐκαλ(λ)ωπείσθη ἐν ἔτη 1758 ἐπι / στατοῦ ντος / τοῦ πανιερωτάτου ἀγίου Δυρ(ρ)αχίου Κ(υρί)ου Νεοφύτου καὶ ἐπιτροπέβοντος / τοῦ Κ(υρί)ου Ἄργυρου Ἀθανασίου Γκοζτου δαπάνη μεν τῆς αὐτης ἐκ(κ)λησίας τ οῦ / ἀγίου Νικολάου χειρός δὲ εμοῦ τοῦ Ἀντωνίου Κερκηραίου / εἰς ἐνθύμησιν αιώ νιον.

Përktimi: Ky thron, së bashku me amvonin, u stolis në vitin 1758, në kohën kur ishte mbikqyrës i gjithhirshmi, shenjti i Durrësit, zoti Neofit dhe të kujdestarisë së zotit Athanas Gostit dhe me shpenzimet e kësaj kishe të shën Kollit dhe me dorën time të Andon Korfjatit për kujtim të përjetshëm.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur mbi një pllakë sedefi, në thronin peshkopal të kishës së shën Kollit, në Voskopojë.

Mbishkrimi është botuar, nga Th.Popa [48, f. 231].

360.

Ἔτους 1759

Përkthimi: Viti 1759

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur mbi një gur, murosur jashtë apsidës së kishës së shën Illiut, në Voskopojë. Tregon vitin e ndërtimit të kishës.

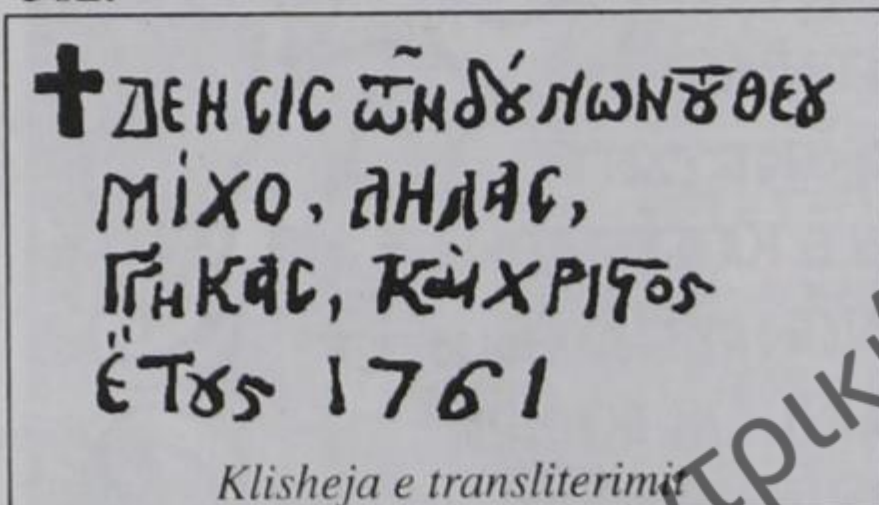
361.

ἔτος 1760 ἰουλίου 21

Përkthimi: Viti 1760 korrik 21

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një pllakë guri ranor, vendosur mbi faqen e jashtme të murit perëndimor të kishës së shën Dionisit, në Voskopojë. Kjo kishë mbulohet me një strehë me kishën e shën e Premtes. Nga mbishkrimi, që është i dëmtuar, nuk lexohet gjë tjetër, veç datës, e cila tregon kohën e ndërtimit të kishës.

362.

Δεησις τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ Μίχο λήλας, Γηκας καὶ Χριστος, ἔτους 1761.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorëve të perëndisë, Miho, Lila, Gjika dhe Kristo viti 1761.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Krishtit, të kishës së shën Mërisë, në Stratobërdë.

363.

Μνηστητι Κυριε ο δουλος του Θεου / Χριστο Τζ ευρεντζι Γινη Κοσ / τινα αυτου Μαρηο: ΙΨ6β (= 1762).

Përkthimi: Kujto o zot shërbëtorin e perëndisë, Kristo Çevrençin, gruan e tij Kostinën, Marjon 1762.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi një ikonë guri të shën Mërisë, gdhendur në një pllakë mermeri me gabime ortografike. Ikona, që i përkiste kishës së Gjnikasit, të Oparit, sot ndodhet pranë kishës së manastirit të shën Prodhromit, në Voskopojë.

364.

Δέησις τον δούλων του Θεου Δεμήρι και Αύλόν ας: ἔτη 1762 ἀπό χορίον Ντρενόβα.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorëve të perëndisë, Demirit dhe Avlonës, viti 1762 nga katundi Drenovë.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e madhe të kryeengjëlve, në kishën e Manastirit të shën Pjetrit, në Vithkuq të Korçës.

365.

ΔΕΗΣΙΣ ΕΜΟΥ ΤΟΥ ΤΑΠΕΙΝΟΥ ΔΟΥΛΟΥ
 ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΤΑΡΑΣΙΟΥ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΥ
 ΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΑΡΧΗΜΑΝΔΡΙΤΗΣ
 ΤΕΙ 1762 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 14.

Klisheja e transliterimit

Δεησις εμου του ταπεινου δουλο
 υ / του Θεου Ταρασιου ιερομονα
 χου / ηγουμενου και αρχημανδρι
 τη ε / τει 1762 φευρουαριου 14.

Përktimi: Lutja ime, e shërbëtorit të përvuajtur të perëndisë, jeromonak Tarasit, igumenit dhe arkimandritit, viti 1762, shkurt 14.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e madhe të Krishtit, në ikonostasin e kishës së Manastirit të shën Pjetrit, në Vithkuq.

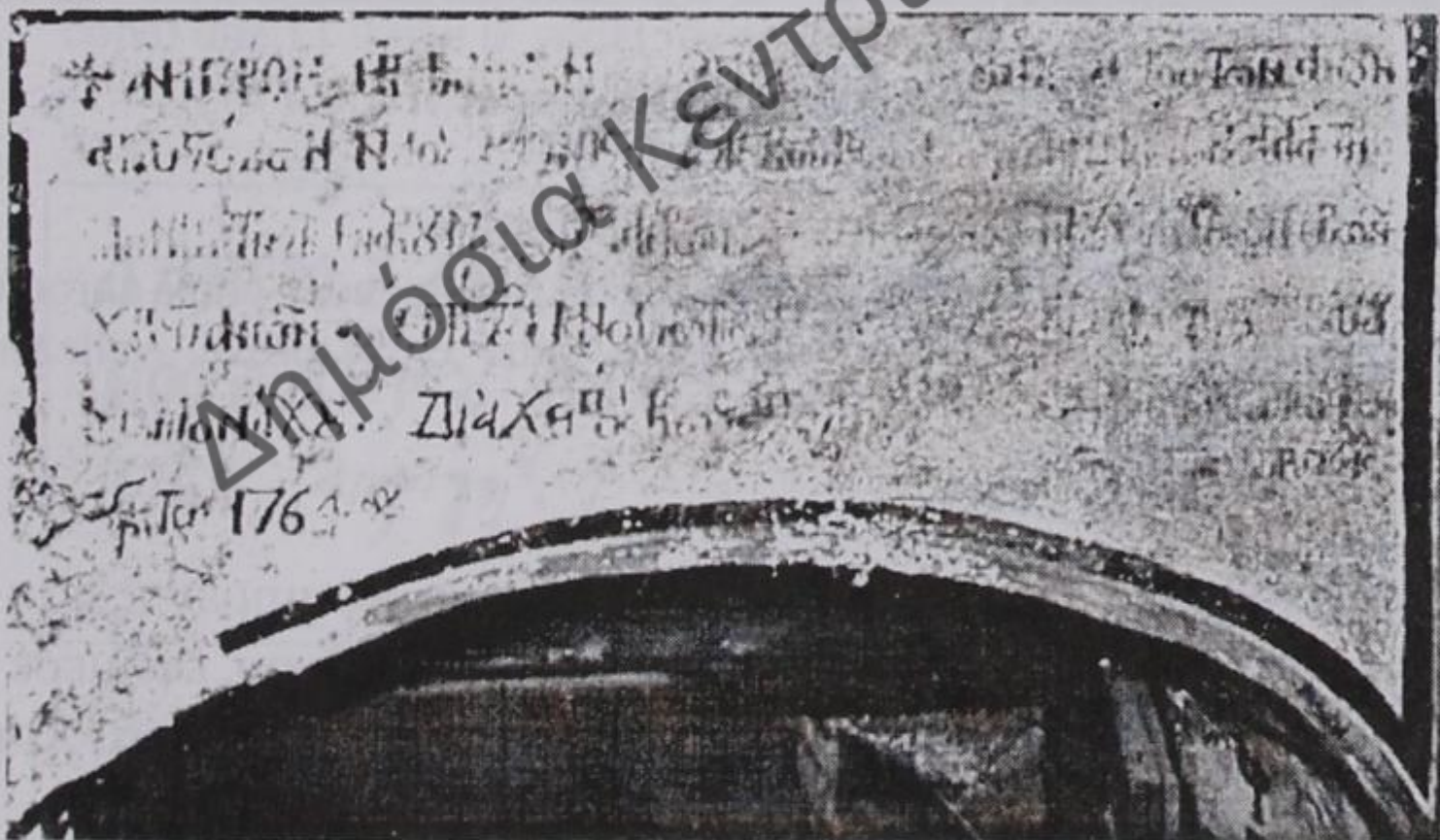
366.

Το παρον Κο(ρονα) της Θεοτοκου αφηροθη εν τη μονη των ταξηαρ-
 χων εν Βηθακούκη παρα Κοσμα ηερεος εστο ης μνημοσηνον αυτου εο-
 νηον 1763.
 Ηπο χηρος Παναϊωτη του Πετρο Χατζη Ρο(ηλ) 1763, οκτοβρηου 4.

Përktimi: Kjo brerore e Hyjëlidëses u dhurua në Manastirin e kryeengjësve në Vithkuq nga prift Kozmaj. Qoftë për kujtim të tij të përjetshëm. Me dorën e Panajotit, të Petro Haxhi Ro (ilit) 1763.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i punuar në breroren e ikonës së shën Triadhës, në kishën e Manastirit të shën Pjetrit, në Vithkuq të Korçës.

367.

+ Ἀνηγέρθη ἐκ βάθρων οὗτος ὁ θείως καὶ (πάνσεπτος) τῶν ἁγίων / ἀποστόλων ναὸς καὶ ἀνιστορήθη .. / ... / χριστιανῶν. Ἐπὶ τοῦ πανοσιωτάτου ... / (ιερο)μοναχοῦ. Διὰ χειρὸς Κωνσταντίνου (καὶ Ἀθανασίου) ἀπὸ Κορυτσᾶν / (ἐν) ἔτει 1764.

Përktimi: U ndërtua prej

themeli, ky tempull hyjnor dhe i gjithnderuar i Apostujve të shenjtë dhe u pikturua të krishterëve. Në kohën e gjithoshënarit murgut. Me dorën e Kostandin dhe Athanasit, nga Korça, në vitin 1764.

Shënim: Mbishkrimi, shumë i zbehtë, gjendet mbi portën veriore, brenda kishës së Manastirit të shën Pjetrit, në Vithkuq. Kisha është bazilikë trinefshe, me një kube, me madhësi 16.10 x 10.50 m.

368.

Διὰ χειρὸς Κωνσταντίνου Κοριτρινού 1764.

Përkthimi: Me dorën e Kostandin Koritrinit (?) 1764.

Shënim: Mbishkrimi gjendet, në ikonën e Krishtit të ikonostasit të kishës së shën Kollit, në Treskë të Kolonjës. Fjala e fundit nuk është e qartë.

369.

ΑΦΙΕΡΟΘΙΚΕ Η ΤΗΣ (Υ)ΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΩΤΟΚΟΥ Ι ΕΛΕΟΥΣΑ Δ(Ι)Α ΨΙΧΥΚΙΝ / ΣΩΤΗΡΙΑΝ ΔΙ ΕΞΟΔΟΥ ΤΟΥ ΕΥΓΕΝΕΣΤΑΤΟΥ ΑΡΧΩΝΤ(Ο)Σ (Ν)ΕΚΚΛΙΣΙΟΝ ΚΥΡΙΩ / ΚΗΡ ΜΙΧΑΛΑΚΙΣ: ΙΩΑΝΟΥ ΤΖΑΛΗ ΚΙ ΕΚ ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΠΑΛΕΑΣ ΠΟΓΟΝΙΑΝΙΣ: / ΑΠΟ ΧΟΡΙΟΝ (Ο)ΣΤΑΝΙΤΖΑ. ΒΕΝΕΤΟ ΔΗΑΜΑΝΤΙΣ 1764 ΑΠΡΗΛΙ 8.

Përkthimi: Iu dhurua së mbishenjtës Hyjëlidësës Eleusa për shpëtimin e shpirtit, me shpenzimet e shumëfisnikut administrator i kishave zotit Kir Mihallaqit, Jan Çali dhe nga atdheu Pogoniani i vjetër, nga katundi Ostanica. Venetio Diamanti, 1764 prill 8.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i punuar në mbulesën prej argjendi të ikonës së vjetër të kishës së shën Mërisë së Leusës, në katundin Leusë të Përmetit. Fjala greqishte Eleusa nga e cila ka marrë edhe emrin katundi Leusë, do të thotë "mëshiruese". Ikona tregon një nga tipat e pikturave të shumta të shën Mërisë.

370.

Δέησις τών δούλων του Θ(εο)ύ του ρουφείου του άγιου Κωνσταντίνου 1765.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorëve të perëndisë, esnafit të shën Kostandinit 1765.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Sinodhit të parë ekumenik, që gjendet prapa thronit peshkopal të kishës Burimi Jetëdhënës, në Korçë. Ikona është punë e piktorëve, vëllezër Kostandin e Athanas Zografi.

371.

Ίστόρηται τὸ ἱερόν τοῦτο τέμενος τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς κε-κοιμημένης δαπάνη μὲν τῶν τὴν κώμην οἰκούντων, προτροπῇ δε τοῦ ἐντιμοτάτου κ. Νάνου, ἑφήμερε ὑόντος τοῦ αἰδεσιμωτάτου κ. Παπα Ὶ Ρίκου 1767 Ἰουνίου 13. Γραφέως δ' ὄνομα, Χριστοτόκε, ζωησέν βίβλω γράψον.

Përkthimi: U pikturua ky tempull i hirshëm i Fjetjes së mbishenjtës Hyjëlidësës me shpenzimet e banorëve të katundit dhe me iniciativën e të shumëndershmit zotit Nano, në kohën kur ishte famulltar i shumëndershmi, zoti at Riku, 1767, qershor 13. Emrin e shkruarit shkruaje o Krishtlindëse në librin e jetës.

Shënim: Mbishkrimi ka qenë mbi portën brenda kishës së shën Mërisë, në Drenovë të Korçës. Sot nuk egziston më.

Mbishkrimi është botuar, nga H.Karmici [19, f. 55], nga i cili po e marrim edhe në transkriptimin në gjuhën greke dhe N.D.Naçi [27, f. 45 e 46], i cili përkthimin e fillon me shprehjen "U

ndërtua...", ndërsa tek Karmici lexohet "ιστοριθη" = u pikturua. Mbasi ky autor i fundit kishën e konsideron të "tipit bizantin", mendojmë se një tip i tillë kishe nuk ka patur mundësi të ndërtohej gjatë shek. XVIII tek ne, mbasi të gjitha kishat e ndërtuara gjatë atij shekulli në vendin tonë janë të tipit të vonë bazilikal. Si rrjedhim mbishkrimi duhet të bëjë fjalë për pikturim e jo për ndërtim.

Theksojmë këtu se vetëm në këtë mbishkrim të kishave të vendit tonë, në vend të shprehjes "Θεοτόκε" (=Hyjëlindëses), ndeshet shprehja "Χριστοτόκε" (=Krishtlindëses), që konsiderohet një shprehje heretike, e herezisë së nestorianizmit, nga gjithë kisha e krishterë.

372.

ΔΕΗΣΙΣ ΤΩΝ ΔΟΥΛΩΝ ΤΟΥ ΘΕΟΥ
ΤΗΣ ΚΟΡΥΤΖΑΣ ΕΤΕΙ
1767 ΜΑΡΤΙΩ - 27

Klisheja e transliterimit

Δησις των δούλων του Θεου το ρουφετηο
v / των μπακαλαδων της Κορυτζας ετει /
1767, μαρτιω - 27.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorëve të perëndisë të esnafit të bakejve të Korçës, viti 1767, mars 27.

Shënim: Mbishkrimi me gabime gramatikore gjendet në ikonën e Trijerakëve, në kishën e shën Gjergjit, në Vithkuq të Korçës.

373.

1769

Shënim: Kjo datë ruhet në ikonën e shën Mërisë dhe të Pagëzorit, në kishën e shën Kollit, në Shalës të Kolonjës. Po të kësaj date afërsisht dhe prej të njëjtit piktori anonim, janë në këtë kishë: kryqi mbi ikonostas, apostujt dhe shenjtoret deri në brez në një dërrasë të gjatë nën kryqin (22 copë) dhe 11 ikona të vogla me festat e kishës.

374.

ΔΕΗΣΙΣ ΤΟΥ ΔΟΥΛΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΜΙΧΑΛΙ
ΗΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣ ΠΟΧΩ: ΣΙΑΛΙΣΗ:
1769 ΑΠΡΙΛΗ 7.

Klisheja e transliterimit

Δησις του δουλου του Θεου Μιχάλι /
ηος του Δήμου απο χω(ρίον) Σιαλιση: /
1769 απριληου - 7.

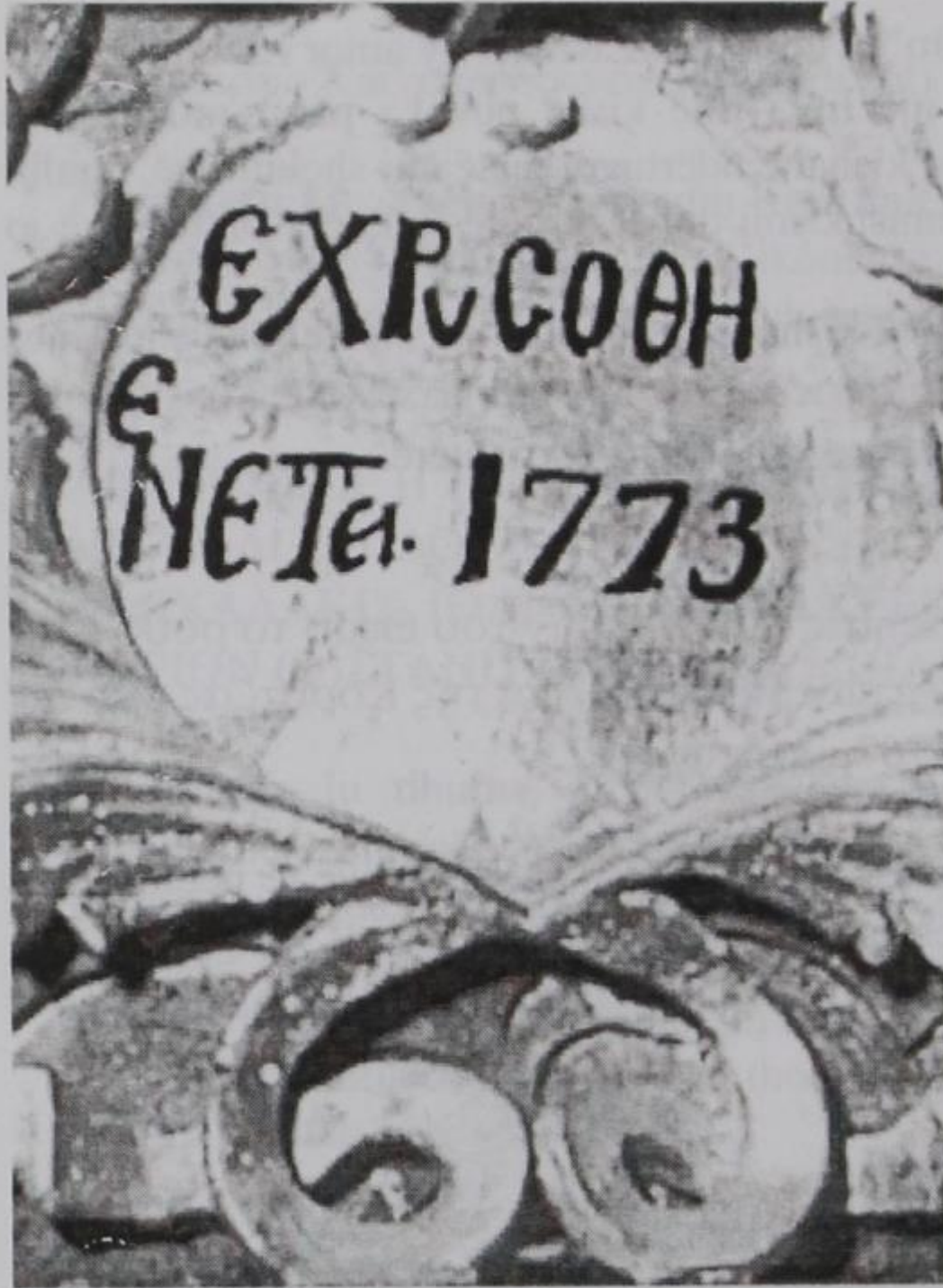
Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Mihailit, birit të Dhimës nga katundi Shalësi 1769 prill 7.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Pagëzorit, në kishën e shën Kollit, në Shalës të Kolonjës.

375.

ΕΧΡΥΣΟΘΗ / ΕΝ " ΕΤΕΙ 1773.

Përkthimi: U verakos në vitin 1773

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën e bukur, në ikonostas të kishës së Manastirit të shën Pjetrit në Vithkuq.

376.

Δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ / Ἀναγνώστης / Χρῖστος 1773 / Νοεμβρίου 17.

Përktimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Kristo Anagnosti 1773 nëntor 17.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar në një ikonë të madhe të shën Mërisë, në kishën e shën Mërisë, në Korçë. Nuk është fotografuar i gjithë mbishkrimi. Data 1773 gjendet dhe në shumë ikona të mëdha e të vogla të ikonostasit të kësaj kisha.

377.

Διὰ χειρὸς Κωνσταντίνου ἀπὸ Κορυτσᾶ ἐν ἔτει 1774 φευρο(υ)αρίου 10.

Përktimi: Me dorën e Kostandinit, nga Korça në vitin 1774, shkurt 10.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e madhe të kryeengjëljeve, në kishën e Manastirit, të shën Pjetrit, në Vithkuq të Korçës.

378.

1) Ηλιας Χρισστυ. Ρ

2) 1776 ἀπριλιου. ἡ. ἀνηγερθη ο ναος ουτος δια εξοδον ολον τον σι(ν)τροφον.

3) Προτροπη δε κεκτητορ. Λεοντιου Ηκονομου Π(α)π(α) τζελο.

4) Κεφιλις Ηλιάτης κ(αι) επιτροπος Λεοντ(ι)ω.

Përktimi: 1) Ilia Hrisi

2) 1776 prill 20 u ndërdua ky tempull me shpenzimet e të gjithë shokëve.

3) Nxitja dhe ktitori ka qenë Leondi, ekonomi, papa Celo.

4) Dhe Fili Iliati dhe epitrop Leondi.

Shënim: Mbishkrimi në katër rreshta gjendet i gdhendur rreth një guri të rrumbullakët ranor, murosur në hajatin verior të kishës së shën e Premtes, në Përmet, me gërma të mëdha greke. Mbishkrimi është botuar më 1928, nga Pulica [48, f.89].

379.

1776 ΙΣ – ΧΣ – Ν – Κ Δεησις τον κτητορον Ηκονομου Επημελητης

Λεοντιος απρηληου 12 – κτητορες Ηληατες.

Përkthimi: 1776 Jezu Krishti fiton Lutje e ktitorëve ekonomit. Mbikqyrës Leondi, prill 12. Ktitorët [kanë qenë] Iliatët.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi një copë pllakë mermeri në faqen e murit perëndimor të kishës së shën e Premtes, në Përmet; mbas vërshimit të përroit mbi kishën, pllaka u zhduk. Kisha është bazilikë trinefshe me thollo e me madhësi 18x10 m.

380.

1778

Shënim: Kjo datë gjendet në ikonën e madhe të Pagëzorit në ikonostasin e kishës së shën Mërisë, në Leusë të Përmetit. Punë afërsisht të së njëjtës kohë dhe të të njëjtit piktor anonim janë në ikonostas të kësaj kishe edhe ikonat e mëdha: e Krishtit, e shën Mërisë, e shën Mëhillit dhe e shën Spiridhonit.

381.

ΔΕΗΣΙΣ ΘΝΕΥΣΕΒΟΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝ
ΟΝ ΣΗΝ ΒΟΜΕ ΚΑ ΕΠΗ ΤΟΠΗ ΚΥΡ
ΧΡΙΣΤΟ ΔΥΚΑ 1778

Klisheja e transliterimit

Δησις τον ευσεβον χριστιαν / ον στη νόρομη
ς και επητροπη Κυρ / Χριστο Δύκα 1778.

Përkthimi: Lutja e të krishterëve të devotshëm, me kontributin dhe kujdesin e Kir Kristo Dika 1778.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e gjithshenjtorëve, në kishën e shën Mërisë, në Vithkuq.

382.

Διά συνδρομής του Βρέτου Κόστι και επιτρόπου - 1785.

Përkthimi: Me kontributin e Kostë Vretos dhe epitropit - 1785.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar në ikonën e madhe të shën Mërisë, në kishën e shën Kostandinit dhe Elenës, në mal të Voskopojës.

383.

δ(ε)ησις τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ Κωνσταντίνου ἱερέος κόστα, βασίλη-
ῖ Ἰωάννου, στεφάνη καὶ πέτζο: καὶ τόν γονέων: 1785.

Përkthimi: 1785 - Lutje e shërbëtorëve të perëndisë prift Kostandinit, Kostës, Vasilit, Janit, Stefanit dhe Peços dhe të prindërve.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Triadhës, në ikonostas të kishës së shën Mërisë, në Barmash të Kolonjës.

384.

Εν ετει 1786 απρηλιου 30
+ Ανεκενισθη ο ν(αο)ς (ου)τος της μονης του αγι
ου Νικολαου δια ε / ξοδας της χορας. Επι /
παπα / Λολη τας / μαστορη / Στεφαν
Μη(τρο)

Përkthimi: Në vitin 1786 prill 30.

U përtëri ky tempull i manastirit të shën Kollit me shpenzimet e katundit. Në kohën e at Loli mjeshtrit Stefan, Mitro.

Shënim: Mbishkrimi shumë i dëmtuar gjendet i gdhendur mbi një pllakë guri ranor, murosur në faqen e jashtme të murit verior të kishës së shën Kollit, në Lipë të Përmetit.

385.

† Ω ΠΑΡΟΝΤΙ ΜΙΟΣ ΣΤΑΒΡΟΣ
ΥΠΑΡΧΗ ΤΩ ΥΕΡΩΝΑΘΤΙΣ ΑΓΙ
ΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΒΗΣ ΤΟ ΟΝΤΙ ΕΝ
ΒΙΘΗΚΩ ΚΙΩΣΙΝ ΔΡΟΜΙΤΩΝ Η
ΜΙΟΤΑ ΤΟΝ ΕΠΤΡΟΠΟΝ ΚΥΡΙΩΣ
ΒΡΩ ΚΕΚΥΝΤΩΡΟ ΔΙΑΧΙΡΟΣ
ΠΑΠΑ ΓΗΘΑΝΙΝΤΕ ΣΕΙΝΗ * ΕΠΗ
ΕΤΟΣ 1786.

Klisheja e transliterimit

+ Ω παρον τιμιος σταβρος / υπαρχη του υ
ερου ναου τις αγι / ας Παρασκεβης το οντ
ι εν / Βιθηκουκιου σινδρομιτον τη / μιота
τον επιτροπον κυριου Σταυ / ρου κε Κυρ
Ντουρο. Δια χιρος / Παπα Γηοανιν Ντεσε
ινη. Επη / ετους 1786.

Përkthimi: Ky kryq i nderuar është i tempullit të hirshëm të shën e Premtes, në Vithkuq [nga] kontribuesit e shumënderuarit epitropët, zoti Stavro dhe zoti Duro. Me dorën e Papa Jan Desinit, në vitin 1786.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur mbi dorezën e një kryqi të madh e të bukur prej argjendi, në kishën e shën Gjergjit, në Vithkuq.

386.

++ / εον /+ και τον γον /1789 /+ Παναγιωτη + συνβιας γωνεον τεκνον Αναστασι Διαμα
ντα Αναστασι Συ / μο και εν χορι η ολι Νικολαω. / Υ. Γονεον τεκνον Κασιανις.

Përkthimi: Eon (2) dhe prindërit 1789 Panajoti, bashkëshortja, prindërit, fëmijët, Anastasi, Dhiamjanda, Anastas Simo dhe të gjithë në katund. Nikolla I. Prindërit fëmijët e Kasianisë.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i qendisur mbi epitafin e kishës së shën Mërisë, në Leusë. Disa fjalë nuk lexohen nga prishja e gërmave. Format e gërmave të mbishkrimit nuk janë të rregullta.

387.

1790

Shënim: Kjo datë gjendet në një ikonë të madhe të shën Mërisë, në kishën e shën Gjergjit, në Korçë.

388.

1791

Shënim: Kjo datë gjendet në ikonën e Pagëzorit e të shën Kollit, në Badillonjë të Përmetit. Punë të të njëjtit autor anonim janë në këtë kishë dhe ikonat e Krishtit, e shën Stefanit, shën Thanasit, shën Mitrit, shën e Premtes dhe e shën Anës me shën Mërinë e vogël në duar.

389.

1791 Ο ΠΡΩΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΝΤΟΥΡΟΣ ελεουσης καθος εκτισθη η παουσα εκλησι
α ο επιτροπος Παλημηρις.

Përkthimi: 1791. Kujdestari i mëparshëm ishte Duroja i Leusës, si u ndërtua kjo kishë (ishte) Palimeri.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën e kishës së shën Gjon Pagëzorit, në Leshicë të Përmetit. Kisha është bazilikë trinefshe, me mbulesë prej kubeje, me një apsidë nga lindja e me madhësi 16x8 m.

390.

1791 ἄπρηλι 6.

Χεῖρ δημ(ι)τρίου ἱερέος

Përktimi: 1791 prill 6, dora e prift Dhimitrit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi një ikonë të shën Thanasit, në kishën e shën Thanasit, në Arzë të Kolonjës. Të së njëjtës dorë dhe afërsisht të së njëjtës kohë në ikonostasin e kësaj kishe janë dhe ikonat e Krishtit e shën Mërisë, e Pagëzorit, e shën Spiridhonit, një tjetër e Pagëzorit dhe ajo e shën Gjergjit.

391.

+ Ανιστορίθη ο θῆος οὗτος κε πάν / σεπτος ναὸς τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς / ημῶν Νικολάου τοῦ θαυματουργοῦ / ἀρχιέρατεῦοντος τοῦ πανιεροτά-του Κυρίου / Κωνσταντῆνου ἱερατεύοντος Κυργιάκου ἱε / ρέος σηνδρο-μητὲ κὲ επιστάτες χριστοδοῦλι Αγγέλη / Δηαμάντι Προσκυνητοῦ / ἔτη 1795.

Përktimi: U pikturua ky tempull hyjnor e i gjithnderuar i atit tonë ndër shenjtorë Nikollë çudibërësit, në kohën e peshkopatit të gjithhirshmit zotit Kostandin, në kohën kur ishte prift zoti Qiriako, kontribues dhe kujdestarë Kristodhul Angjelin Dhiamandi, Haxhiu, viti 1795.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën veriore të kishës së shën Kollit, në Lipë. Muri ku gjendet mbishkrimi pjesërisht ka pësuar një ulje nga tërmeti dhe ka prishur një pjesë të suvasë me mbishkrim, që mbetet prapë i lexueshëm. Kisha është bazilikë trinefshe me thollo e me madhësi 19x11.12 m.

392.

Τό στερέωμα τόν ἐπὶ σὴ πεπηθότον στερέοσον Κύριε τὴν ἐκκ(λ)ησίαν εἶν ἐκτήσο τὸ τημῆο σου αἵματη

Përkthimi: O, zot, mbështetja e atyreve që kanë besim në ty, mbështete kishën, të cilën e ndërtove me gjakun tënd të çmuar.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i shkruar mbi faqen e jashtme të murit verior, nën figurën e shën Spiridhonit, në kishën e shën Kollit, në Lipë të Përmetit.

393.

Κοτε Λαζε
1799

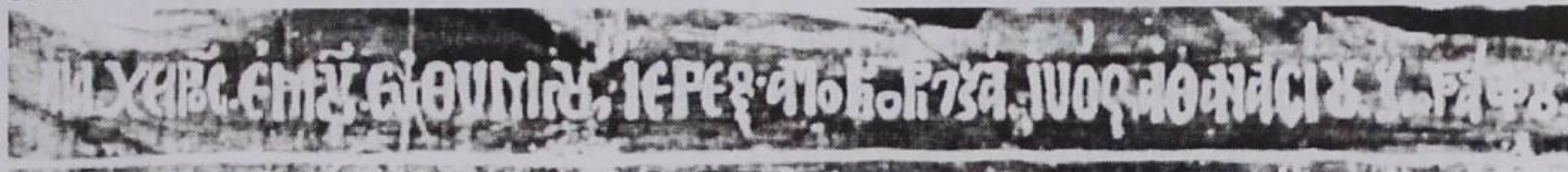
Përkthimi: Kote Laze 1799

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur mbi një pllakë guri, pranë portës jugore të kishës së Manastirit të shën Kollit, në Vodice të Kolonjës.

Gojëdhëna e Vodices thotë se Kote Laze ishte mjeshtër kishash e xhamish dhe mbasi i kishte bërë një të mirë pushtetit turk, kishte fituar të drejtën të ndërtonte kisha. Kisha është bazilikë

njënefshe me madhësi 14.95x5.80 m. Brenda kishës, në faqen e murit jugor, ruhet i pikturuar portreti i Kote Lazes me emrin e tij.

394.

- α) Διὰ χειρὸς ἐμοῦ Εὐθυμίου ἱερέος (ἀπο Κο)ρι(τ)ζα ετος αω μαρτιου ιγ.
β) Διὰ χειρός ἐμοῦ Εὐθυμίου ἱερέος ἀπό Κοριτζά, ἴυός' Αθανασίου Ζωγράφου.

Përkthimi: a) Me dorën e prift Efthimit, nga Korça, viti 1800 mars 13.

b) Me dorën e prift Efthimit, nga Korça, birit të Athanas Zografit.

Shënim: Mbishkrimet me gërma të mëdha, janë të dorës së Efthim Zografit. Mbishkrimi me gërmën **a)** gjendet në një ikonë të madhe të krishtit, ruhet në fondet e Muzeut të artit mesjetar në Korçë. Mbishkrimi me gërmën **b)** gjendet në një ikonë të madhe të Pagëzorit, marrë nga kisha e shën Mërisë, në Rëmbec të Korçës, ruhet në fondet e Muzeut të artit mesjetar, në Korçë.

395.

Διὰ χειρός Τέρπου Ζωγράφου ἐκ Κοριτζᾶς 1802.

Përkthimi: Me dorën e Terpo Zografit, nga Korça 1802.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi ikonën e shën Mërisë, në ikonostas të kishës së shën Kostandinit, mbi mal të Drenovës, së Korçës.

396.

ἱστορήθη ἢ παροῦσα ἡκὼν Διὰ χειρός κ' αμοῦ τοῦ ἁμαρτολοῦ Πέτρε ἀναγνώστη ἐκ κότης Ποστενάλης 1802 ηουλίου 2.

Përkthimi: U pikturua kjo ikonë me dorën time të mëkatar Petër Anagnostit, nga katundi Postenali 1802, korrik 2.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Gjon Pagëzorit, në ikonostasin e kishës së shën Gjon Pagëzorit, në Leshicë të Përmetit.

397.

Δεησις γεωργ μπατσότη: 1804 Διὰ χειρός Τέρπου ἀπο κοριτζά	1804 Δεησις τζόγκα κότε τζάλη	δέησις καραγιάνη 1804
α	β	γ

Klisheja e transliterimit

α.) δεησις γεωργ μπατσότη: / 1804 / διὰ χειρός Τέρπου ἀπο κοριτζά

β.) 1804 / δέησις τζόγκα κότε τζάλη

γ.) δέησις / караγιάν(ν)η / 1804

Përkthimi: a. Lutja e Gjergj Bacotit 1804. Me dorën e Terpos, nga Korça.

b. 1804 Lutje e Xhokë Kostë Çalit.

c. Lutje e Karajanit 1804.

Shënim: Mbishkrimi α.) gjendet në një ikonë të shën Mërisë. Mbishkrimi β.) në një ikonë të Pagëzorit, mbishkrimi γ.) në një ikonë të shën Kollit. Të tria këto janë punë të piktor Terpo korçarit, janë marrë nga kisha e shën Mërisë, në Plasë të Korçës dhe sot gjenden në fondet e Muzeut të artit mesjetar, në Korçë. Mbishkrimet janë shkruar me germa të vogla.

398.

Εἶχεν οἰκοδομηθῆ παλαι κατ' αρχας ὁ
θεῖος καὶ πανσεπτος οὗτος ναὸς τῆς
Υπεραγίας / Θεοτόκου Μαρίας εκ
θεμελιων κατα το ετος 1015
δια συνδρομης των ευλαβεστατων και ασι / διμ
ων ιερεων π.π Κωνσ. π.π Λουκα π.π
θεοδουρα κατ' α δεξ 1806 επει διεσα(ρ)θρωθ
δι' α παλαι εκ βαθρων κα' εμακρο
πλατύνηως φαίνεται κολυθως δε καὶ
εξωγραφηθη εις τ 1806 σηνδρομησευλα
βεστατ' ιερεως π.π Δημητρου Στοι και Γεωργ
ου διεξοδων των χοριανων ταυτης χο
ρας Λουμπονηας ω παπα Αντωνια η μνη
μη δια χειρος Τερπου ζωγραφου Ζηκου
Ζητηνου εκ Κορητ' 25 Οκτωμβριου Ζ -

Klisheja e translërimit

Εἶχεν οἰκοδομηθῆ το παλαι κατ' αρχα
ς ὁ / θεῖος καὶ πανσεπτος οὗτος ναὸς τ
ης Υπεραγίας / Θεοτόκου Μαρίας εκ
θεμελιων κατα το ετος 1015 / δια συνδ
ρομης των ευλαβεστατων και ασι / διμ
ων ιερεων π(α)π(α) Κωνσ(αντιν)ου, π
(α)π(α) Λουκα, π(α)π(α) / Θεοδουρου, κ
ατα δε (ε)τος 1806 επει διεσα(ρ)θρωθ
η / δια παλαι (ε)νεκαινισθη) εκ βαθρων
και εμακρο / πλατύνηως φαίνεται
απολουθως δε και / εξωγραφηθη εις τ
ο 1806 σηνδρομης ευλα / βεστατου ιερ
εως π(α)π(α) Δημητριου Στοι και Γεωργ
ι / ου διεξοδων των χοριανων ταυτης
χο / ρας Λουμπονηας ω παπα Αντωνια
ωνια η μνη / μη. Δια χειρος Τερπου ζ
ωγραφου ειου Κων / σταντηνου εκ Κο
ρητ' ζας, οκτωμβριου Ζ.

Përkthimi: Ka qenë ndërtuar për herë të parë që nga kohërat e vjetra, ky tempull hyjnor dhe i gjithnderuar i së mbishenjtës Hyjëlindëses Mari, prej themeli në vitin 1015 me kontributin e priftërinjve të shumëdevotshëm dhe të shquar Papa Kostandinit, Papa Llukës, Papa Theodorit. Në vitin 1806 është rrafshuar prapë [u përtëri] që nga themeli dhe u zgjerua sikurse shihet dhe në vazhdim u pikturua më 1806 me kontributin e priftit të shumëdevotshëm Papa Dhimitër Stoit dhe Gjergj Gjudit, me shpenzimet e katundarëve, të katundit Lubonjë, Papa Andoni. I përjetshëm kujtimi. Me dorën e piktor Terpos, birit të Kostandinit, nga Korça, më 7 tetor.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi faqen perëndimore të kishës Fjetja e shën Mërisë, në Lubonjë të Kolonjës, me germa të mëdha, të zeza e mbi sfond të bardhë. Nga zbehtësija e madhe e mbishkrimit nuk i lexohen disa fjalë. Kisha është bazilikë trinefshe me tavan e me madhësi 14.75x11 m.

399.

1807

Shënim: Kjo datë ruhet në një ikonë të shën Gjergjit, punë e Terpo Zografit, në kishën e shën Kollit, në Shamoll të Korçës.

400.

+ ΑΝΙΣΤΟΡΙΘΗΟΝΑΟΣΘΩΣ ΤΑΙΔΣΠΦΑΚΚΕΥΗΣ
 ΔΗΕΞΟΔΩΝΩΝΧΡΙΣΤΙΦΩΝΦΧΙΕΡΑΕΥΟΝ
 ΤΟΣΨΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤΧΑΙΧΚΟΡΙΤΖΑΣΚΥΡ΄
 ΔΙΩΑΣΑΦΕΦΗΜΕΡΕΥΟΝΤΕΣΟΚΚΕ
 ΛΑΨ·Π.Π.ΚΥΡΠΑΝΟΣ·ΚΞΟΦΤΟΦΥΛΑΞ.
 Π.Π.ΚΥΡΖΟΤΟΣΕΠΙΤΡΟΠΙΑΔΕΤΟΥΚΥΡ
 ΔΗΜΗΤΡΙΣΕΦΑΙΧΕΠΙΕΤΟΣ·Ι808ΣΕΠΤ
 ΕΜΡΙΟΣΔΙΑΧΕΙΡΟΣΤΕΡΠΟΝΖΩΓΡΑΦΟΥΕΙΟΥΚΩΝΣΤ
 ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣΖΩΓΡΑΦΟΥΕΚΚΟΡΙΤΖΑΣ

Klisheja e transliterimit

+ Anistoríθη ο ναος τουτος της άγιας Παρασκευης δη εξόδων των / χριστιανων αρχιερατευοντος του πανιερωτατου αγιου Κοριτζας Κυριου / Ιωασάφ εφημ ερευοντος ο σακελαριος π(α)π(α) Κύρ Πανος και ο αρτο / φυλαξ π(α)π(α) Κύρ Ζοτος επιτροπία δε του Κυρ Δημητρι Στεφανου / επι ετος 1808 σεπτεμβριος Δια χειρος Τερπον Ζωγραφου είου Κωνστα / ντινου Ζωγραφου εκ Κοριτζας.

Përkthimi: U pikturua ky tempull i shën e

Premtes me shpenzimet e të krishterëve, në kohën e peshkopatit të gjithëshmit, shenjtit të Korçës, zotit Joasaf, në kohën kur ishte famulltar Saqelari Kir Papa Pano dhe kartofilaks Kir Papa Zoto, kur ishte kujdestar zoti Dhimitër Stefani, në vitin 1808 shtator. Me dorën e Terpo Zografit, birit të Kostandin Zografit, nga Korça.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi faqen e murit perëndimor, brenda naosit të kishës së shën e Premtes, në Përmet. Mbishkrimi sot është zhdukur nga përmbytja e lumit, që pësoi kisha në nëntor të vitit 1962. Shkruar me gërma të mëdha.

401.

Ἱστορήθη αὕτη ἡ σεβασμία εἰκῶν δια συνδρομῆς μὲν καὶ δαπάνης ρούφο γκίκα στ ρούλι. Διά χειρός Γεωργίου, ποτέ Γεωργίου Ζωγράφου ἐκ κ(ώμης) Λαρρείτου: 1808.

Përkthimi: U pikturua kjo ikonë e nderuar me kontributin e shpenzimet e Rufo Zdrulit, me dorën e Gjergjit, dikur Gjergj Zografit nga katundi i Larit 1808.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një ikonë të shën Gjergjit, në ikonostas të kishës së shën Gjergjit, në Dardhë të Korçës.

402.

διά χειρος Πέτρου Ποστενάλι 1809 αὐγούστου 14.

Përkthimi: Me dorën e Petro Postenalit 1809 gusht 14.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një ikonë të madhe të shën Mërisë, të ikonostasit të kishës së Shën Mërisë, në Kostrec të Përmetit. Po të këtij piktori janë dhe ikonat e tjera të këtij ikonostasi.

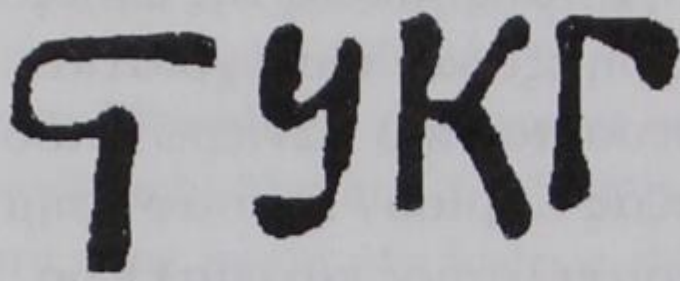
403.

Τὴν δέ εἰκόνα τοῦ ἀγίου Μυνά τοῦ θαυμαστ(οῦ) ἀφιέροσαν εἰς (τήν) ἐκκλεισίαν πανυπερεβλογημένης Θεοτόκου ο /τε τοῦ πουλγίου ὁ Χρίστος καὶ ἀδελφοί ο τε μηχανηλ και Γιωτο α ω ι (= 1810).

Përkthimi: Këtë ikonë të shën Minajt çudibërës e dhuruan në kishën e së mbishenjtës Hyjëlindëses të Pulgjit, Kristoja dhe vëllezërit e tij Mihali dhe Joto më 1810.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e madhe të shën Minajt, në ikonostas të kishës së shën Kostandinit dhe Elenës, në Ogren të Përmetit.

404.

Klisheja e transliterimit

1810

ΣΤΥΚΓ (6923 = 1415)

Shënim: Këto dy data gjenden të gdhendura mbi një pllakë guri, pranë portës veriore të kishës së shën Mëhillit, në Shalës të Kolonjës. Data më e vjetër 6923 (=1415) ka të ngjarë të tregojë kohën e ndërtimit të vjetër të kishës, kurse ajo e vitit 1810 kohën e ndonjë ndreqje. Kisha ka madhësi 9x6 m.

405.

Χεῖρ Πέτρου Ποστενάλης 1811 ἰανουαρίου 10
δέησις τοῦ δούλου τοῦ θεοῦ σήρμιο Στεφάνη.

Përkthimi: Dora e Petër Postenalit 1811 janar 10. Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Simo Stefanit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi një ikonë të shën Stefanit dhe mbi disa ikona të tjera, në kishën e shën Mërisë, në Çërshovë të Përmetit.

406.

1812

ΛΕΙΣΙΣ ΔΟΥ
ΔΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΥ
Π(Α)ΠΑ ΚΟΣΤΑ
ΝΤΙΝΟΣ

Përkthimi: 1812. Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Papa Kostandinit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një gur të murosur në faqen e jashtme të murit lindor të kishës së shën Thanasi, në Dëshicë të Përmetit. Kisha është bazilikë njënefshe me një kube të lartë cilindrike në mes, mbështetur mbi harqe dhe mbi qemerin e ngushtë, ndërmjet dy mureve verior e jugor.

407.

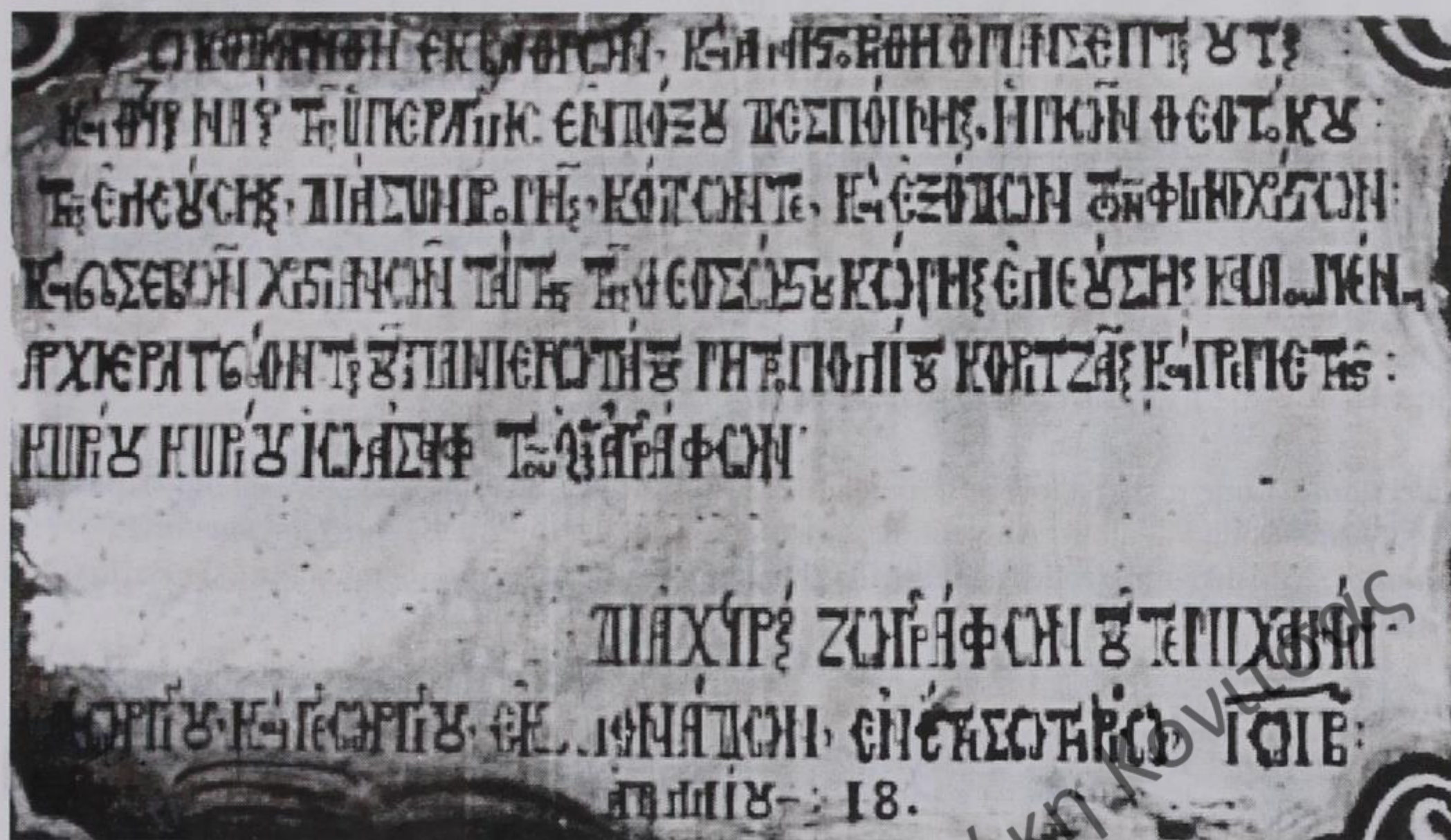
1812

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur mbi një gur të murosur në portën veriore të kishës së shën Kollit, në Argovë të Përmetit. Kisha është bazilikë njënefshe, me kube hemisferike me madhësi 12x6.50 m.

Simbas gojëdhënës kisha është ndërtuar me ndërmjetësinë e Vasiliqisë, të shoqes së Ali Pashë Tepelenës.

408.

+ Ὁκοδομήθη ἐκ βάρων καὶ ἀνιστορήθη ὁ πάνσεπτος οὗτος / καὶ θεῖος ναὸς τῆς Ἵπεραγίας Ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου / τῆς Ἐλεούσης διὰ συνδρομῆς κόπων τε καὶ ἐξόδων τῶν φιλοχρίστων / καὶ εὐσεβῶν χριστιανῶν ταύτης τῆς Θεοσώστου κόμης Ἐλεούσης καλουμένης, / ἀρχιερατεύοντος τοῦ πανιερωτάτου μητροπολίτου Κοριτζᾶς καὶ Πρεμετῆς / Κυρίου Κυρίου Ἰωάσαφ τοῦ ἐξ Ἀγράφων / Διὰ χειρός ζωγράφων τοῦ τε Μιχαήλ / Γεωργίου καὶ Γεωργίου ἐκ Χιονάδων, ἐν ἔτει σωτηρίῳ, Α Ω Ι Β: (= 1812) / ἀπριλλίου-. 18.

Përkthimi: U ndërtua që nga themeli dhe u pikturua ky tempull i gjithnderuar dhe hyjnor i së mbishenjtës së lavdëruar zonjës sonë Hyjëlindëses së Bleusës me kontributin, përpjekjet dhe shpenzimet e të krishterëve krishtdashës dhe të devotshëm të këtij katundi të quajtur Leusë, që shpëtohet prej perëndisë, në kohën kur ishte peshkop i gjithhirshmi, mitropolit i Korçës dhe i Përmetit zoti, zoti Joasaf nga Agrafa (janë prishur dy rreshtat). Me dorën e piktorëve Mihalit, Gjergjit dhe Gjergjit nga Fjonjati, në vitin shpëtimtar 1812, prill 18.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar me gërma të mëdha greke, mbi portën veriore brenda kishës së shën Mërisë së Leusës në Përmet. Eshtë botuar, nga P. I. Pulica [48, f.90].

Fjala greke "κόμης", që është përkthyer nga ne "katund" ka kuptimin e një katundi të madh, që i afrohet qytetit, me shtëpi të shpërndara.

409.

Εγώ ειμι η θύρα, δι εμου εαν της εισελθη σωθησεται.

Përkthimi: Unë jam dera, në se ndokush hyn me anën time, do të shpëtojë.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi portën veriore jashtë kishës së shën Mërisë së Leusës, në Përmet. Eshtë shkruar me gërma të mëdha greke dhe është i kohës së pikturimit të kishës (1812).

410.

1815 σεπτεμβρίου

Διὰ χειρὸς Πέτρου Ποστενάλης.

Përkthimi: 1813 shtator. Me dorën e Petër Postenalit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Mërisë, në kishën e shën Thanasit, në Leshicë të Përmetit.

411.

1813

Shënim: Ky mbishkrim gjendet mbi një këmbanë të vogël të kishës së shën Mëhillit, në Shalas të Kolonjës. Kuptimi i shifrave nën vizën nuk është i qartë.

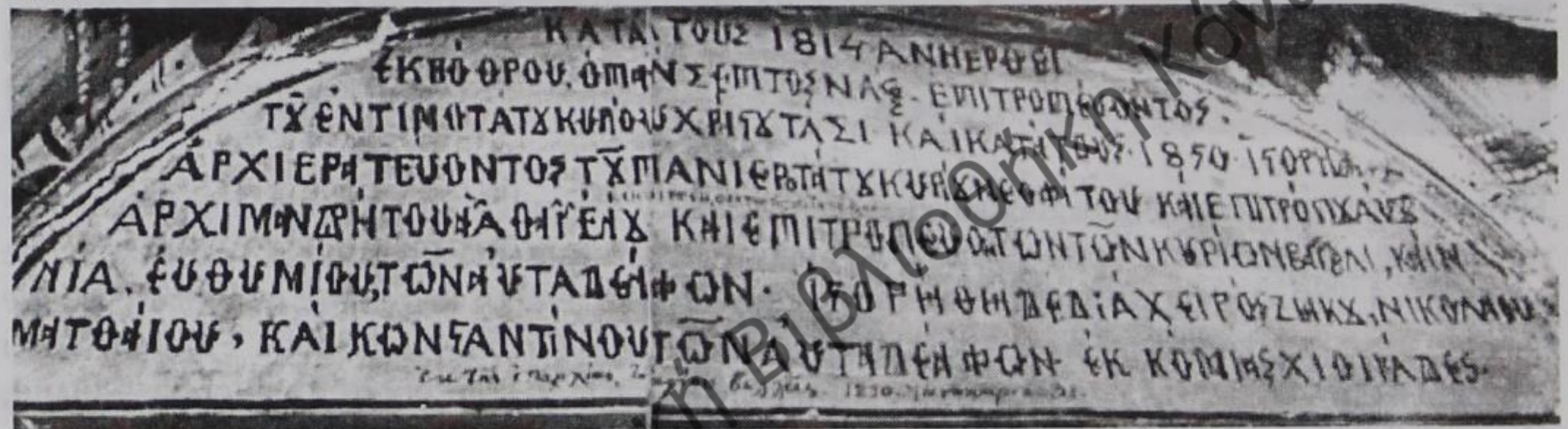
412.

δέϊσις τοῦς δούλους τοῦ Θεοῦ φυλήπη: ρούστα στεφανή. Χρῦστο: στεφανήλ ἀποστόλη, ἀνδρέα, βασίλη, παναγιότη, ἀγγελή ὁ ρηστάνη: δημητρίου. ἦς μνημόσινον αὐτόν: – 1814: σεπτεβρίου: 1.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorëve të perëndisë, Filipit, Rustë Stefanit, Kristos Stefanit, Apostolit, Andreas, Vasilit, Panajotit, Angjelit, Ristanit, Dhimitrit, për kujtim të tyre 1814, shtator 1.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Gjergjit, në kishën e shën Gjergjit, në Barmash të Kolonjës.

413.

Κατά τούς 1814 ἀνιέρθει / ἐκ βοθρου, ὁ πάνσεπτος ναὸς ἐπιτροπεύ- οντος, / τοῦ ἐντ μοτάτου Κυρίου Χρήστου Τάσι καὶ κατὰ τούς 1850 ἱστορήθη / ἀρχιερατεύοντος το ὦ πανιεροτάτου Κυρίου Νεοφίτου καὶ ἐπιτρόπου αὐτοῦ / ἀρχιμανδρήτου Ἀγαθαγγέ λου καὶ εὐμερεύ- οντος Γεώργι τοῦ ἱερέος καὶ ἐπιτροπευόντων τῶν κυρίων Βαγγέλι, καὶ Ἡ / λία, Εὐθυμίου, τῶν αὐταδέλφων Ἰστορήθη δὲ διὰ χειρὸς Ζήκου, Νικολάο υ / Ματθαίου, καὶ Κωνσταντίνου, τῶν αὐταδέλφων ἐκ κόμης Χιονάδες / ἐκ τῆς ἐπαρ χίας τοῦ ἁγίου βελλᾶς. 1850 ἰανουαρίου – 31.

Përkthimi: Në vitin 1814 u ndërtua nga themeli ky tempull i gjithnderuar në kohën e kujdestarisë së shumënderuarit, zotit Kristo Tasi, në 1850 u pikturua në kohën kur ishte peshkop i gjithhirshmi, zoti Neofiti dhe kujdestar arkimandrit Agathangjeli dhe në kohën kur ishte famulltar prift Gjergji dhe në kohën e kujdestarisë së vëllezërve Vangjelit e të Ilisë Efthimit. U pikturua me dorën e Zikut, Nikollas dhe Kostandinit, vëllezërve nga eparkia e shenjtit të Vellasë, 1850 janë 31.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi portën jugore brenda kishës së shën Iliut, në Buhal të Përmetit. Shprehja e mbishkrimit "ndërtua" duhet konsideruar si e gabuar, mbasi kisha është rindërtuar mbi muret e një kishe të fundit të shek. XII e fillimit të shek. XIII. Kisha ka madhësi 21.15 x 9.95 m.

414.

1814

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur mbi një gur në qoshen verilindore të kishës së shën Kollit, në Strëmbec të Përmetit. Kisha është bazilikë trinefshe me kube hemisferike e me madhësi 15x8.50 m. Simbas një gojëdhëne lokale, kisha është konsideruar si manastir i lashtë.

415.

1816

Përktimi: 1815.

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur mbi një gur, në portën jugore të kishës së shën Thanasit, në Sovjan të Korçës. Duhet të tregojë kohën e ndërtimit ose të rindërtimit të kishës.

416.

1816 μαρτίου 8 / Κτήτωρας Κόστα(ς)

Përktimi: 1816 mars 8. Ktitor (themelues) Kosta.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një ikonë të Pagëzorit, në kishën e shën Thanasit, në Leshicë të Përmetit. Kjo ikonë, si dhe ajo e shën Thanasit, po në këtë kishë, me datën 1816 (=1812) janë punë të dorës së piktor Petro Postenalit.

417.

Ιστοριθη και οικοδομηθη ο ιερος ουτος ναος εκ θειας αποκαλυψεως / δι εξοδων του μακαριτου Μωιση Νικολαεβιτς απο Ν(ρ)εζδρενη και υιο / θετισας και βαπτισας τον ιερομοναχον Μελετιον τον αφησεν διαδο / χον οστις εκτισε και τον γυναικωνιτην και τα οικοιματα ευρυχωρα / ομου με την μοναχην μ. θειαν μεν του Μελετιου θετιν δε / αδελφην του ρηθεντος Μωυσεως ητις γραιο και ηγουμενι / εχρηματισεν εκ νεανικης ηλικιας εκτισθη κατα το ετος 1817.

Δια χειρος Μαργαριτου του εκ Βωλον του Πηλιου ορος.

Përktimi: U pikturua dhe u ndërtua ky tempull i hirshëm nga zbulesa hyjnore me shpenzimet e të shumëlumturit Mojsi Nikollajeviqit nga Prizëreni, i cili adoptoi dhe pagëzoi jeromonak Meletin, dhe e vuri trashëgimtar. Ky ndërtoi dhe gjinekinitin dhe banesat e bollshme së bashku me murgeshën ... m. hallën e Meletit, që ishte motër e adoptuar e Mojsiut të përmendur, të cilët plaka dhe igumenia që kishin bërë të holla që prej moshës së re. U ndërtua në vitin 1817, me dorën e Margaritit prej Volos të Malit Perian.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi portën jugore, brenda kishës së Manastirit të shën Illiut, në Hoçisht të Devollit.

418.

Χεῖρ Μαργαρίτου Μακριντζιώτου 1817.

Përktimi: Dora e Margarit Makriniotit 1817.

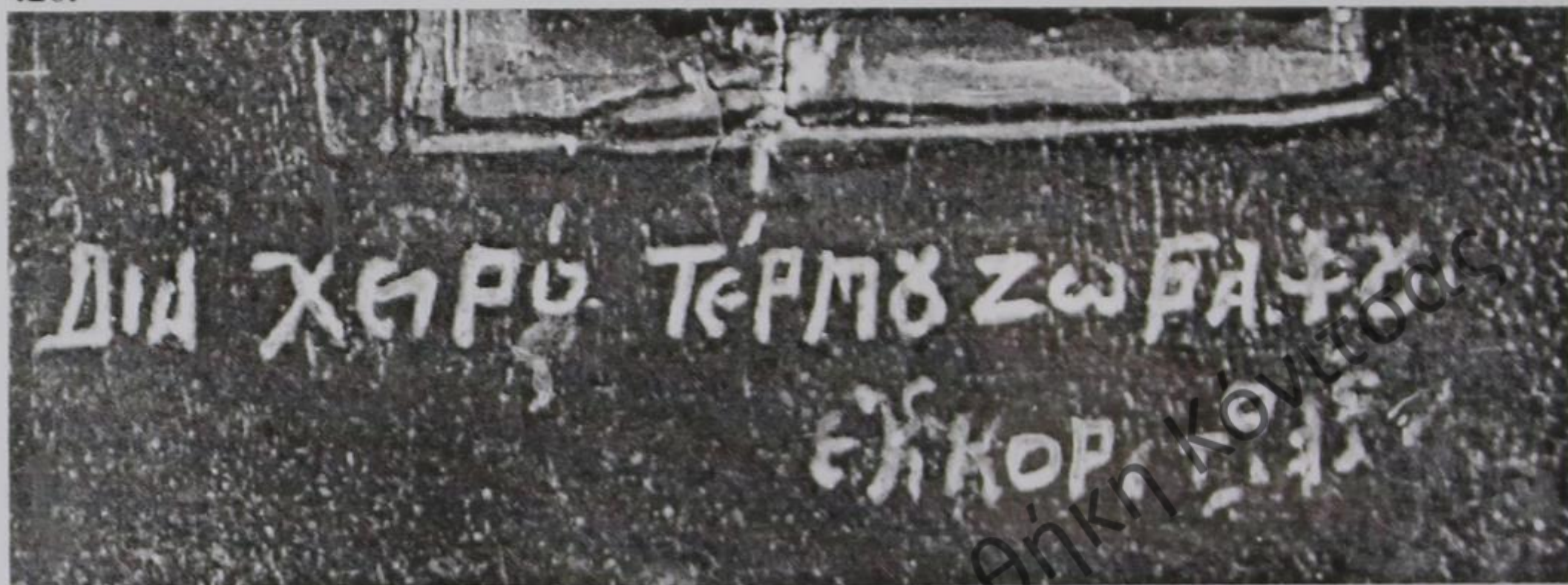
Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonat e ikonostasit të Kishës së Manastirit të shën Illiut, në Hoçisht të Devollit.

419.

1818 ἰανουαρίου 24.

Përkthimi: 1818 janar 24.*Shënim:* Kjo datë gjendet në një ikonë të shën Mërisë, në ikonostas të kishës Fjetja e shën Mërisë, në Vodicë të Kolonjës. Ikona është punë e piktor Terpo Zografit, nga Korça.

420.

διά χειρός Τέρπου Ζωγράφου / ἐκ Κοριτζᾶς, ἔτους 1818, φεβρουαρίου 24.

Përkthimi: Me dorën e Terpo Zografit, nga Korça, viti 1818, shkurt 24.*Shënim:* Mbishkrimi gjendet në ikonën e Krishtit, në kishën e shën Konstandinit e Elenës, në Drenovë të Korçës.

421.

διά χειρός βασιλέως Φραστανίτη 1819. Μνήστητη Θ. Κ. τῆς δούλι σου δεσπῆνα Φοῦηα ὁ καὶ Μαρία.

Përkthimi: Me dorën e Vasil Frastanitit 1819. Kujto o zot, perëndi, shërbëtoreshen tënde Dhespinë Fugën si dhe Marinë.*Shënim:* Mbishkrimi gjendet mbi një ikonë të shën Mërisë, në kishën e Manastirit të shën Pjetrit, në Vithkuq.

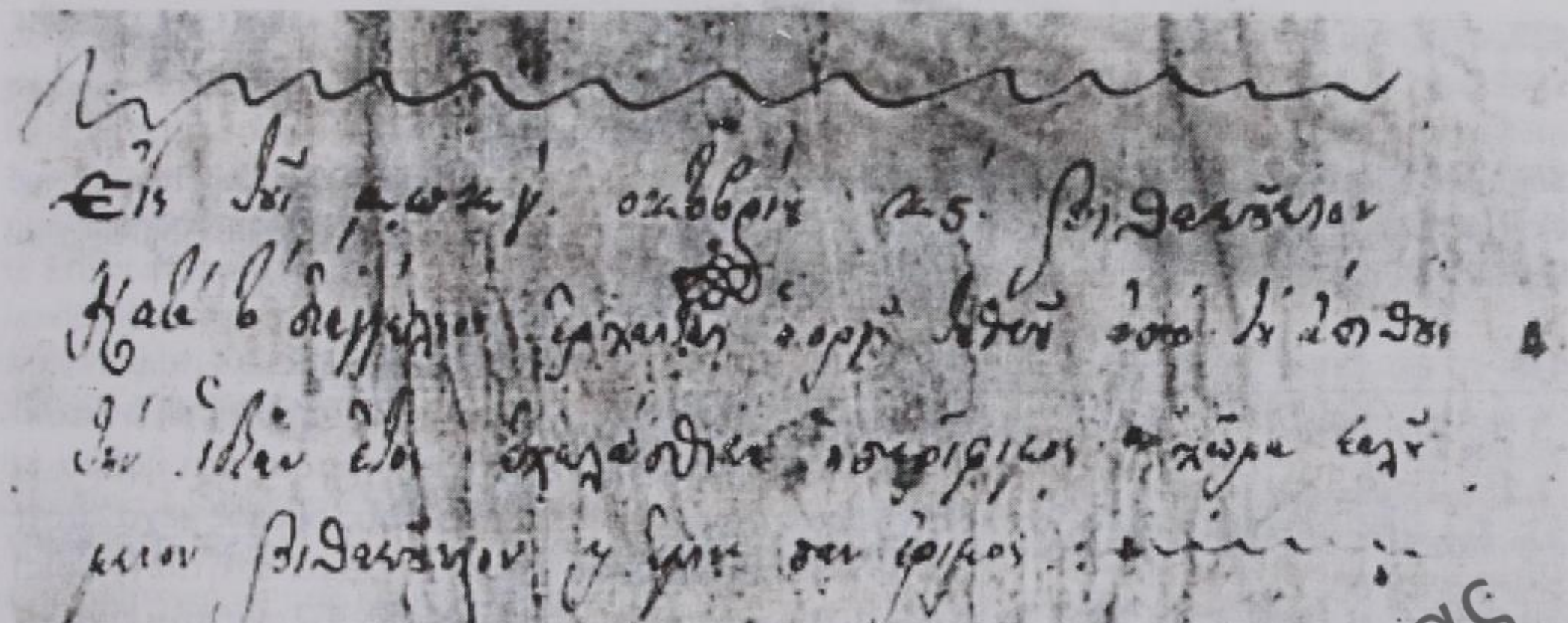
422.

Διά χειρὸς Νικολάου ἱερέος Ποστενάλης 1821.

Përkthimi: Me dorën e prift Nikollë Postenalit 1821.*Shënim:* Mbishkrimi gjendet në ikonën e Krishtit, në ikonostasin e kishës së shën Kollit, në Argovë të Përmetit.

423.

Εἰς τοὺς α. ω. κ. γ. (= 1823) οκτοβρίου 25. Βιθεκούκιον / Κατὰ το εὐαγγέλιον ἔρχαιτ αι ἡ ὀργή τοῦ θεοῦ ἀπό τοῦ(ς) ἄπιστους / τήν ἰδέαν ἔτος. ἐχαλάσθη η / περίφιμος Χῶ ρα καλοῦ / μενον Βιθεκούκιον και ἔμινε παν ἔριμος.

Përktimi: Në vitin 1823 tetor 25 Vithkuq. Simbas Ungjillit (providencës) vjen zemërimi i perëndisë nga të pabesët. Në këtë vit u prish ky vend i famshëm, që quhet Vithkuq dhe u bë çdo gjë shkretëtirë.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në faqen e parë të ungjillit, të kishës së shën Mëhillit, në Vithkuq, që ruhet në kishën e shën Mërisë, po të atij katundi.

424.

1823 διὰ χειρὸς δημητρίου Χαρισειόγλου.

Përktimi: 1823. Me dorën e Dhimitër Harisloglu.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Mërisë, në ikonostas të kishës së shën Kostandinit dhe Elenës, në Ogren të Përmetit.

425.

Ἱστορίῃ αὐτῆ ἡ σεβασμία εἰκὼν δια χειρὸς Κωνσταντίνου ζωγράφου ἐκ Ντάρδαν.
1825 μαΐου : 20.

Përktimi: U pikturua kjo ikonë e nderuar me dorën e Kostandinit Zografit, nga Dardha, 1825 maj 20.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Krishtit, në ikonostas të kishës së shën Gjergjit, në Dardhë të Korçës.

426.

Δέησις τῶν δουλῶν τοῦ Θεοῦ Γεωργίου, Ἀναστασίου ἱερέως, Ναούμ, Βαγ / γέλη καὶ Στεφάνου ἐκ χώρας Κατούντη 1826.

Përktimi: Lutje e shërbëtorëve të perëndisë Gjergjit, prift Anastasit, Naumit, Vangjelit dhe Stefanit, nga fshati Katund 1826.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Krishtit, në ikonostas të kishës së Manastirit të shën Mërisë, në Boboshticë të Korçës.

427.
1827

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur në dru, mbi proshqinitarin e kishës së shën Thanasit, në Arzë të Kolonjës. Gojëdhëna e katundit thotë se proshqinitari dhe ikonostasi janë punuar nga Ristan Foti me shokë nga Arza.

428.

α ω κ η η γ κ ε ι γ
 1 8 2 8

ἦρθα ἐγὼ ὁ δάσκαλος κωστακὺ στέπις ἀπὸ βελεγραδὸν καὶ ἠφβρα τὴν χώραν / χαλασμένη ἐρίμα τοῦς οἴκουσ κεχαλασμένη καὶ ἐγὼ ἀνάξιος βλέπο ὄλω τα σπήτια (χωρὶς) / ἀνθρώπους μα ἐγὼ ἡμεῖ το τάλενα τὴν ἀπάθα μὲν ἢ ἄθλι(οι) ταλέπορη οἱοῖως / ἐστάθη ηρ εχαλασ ἐν τὴν χόραν να ἔχουν / τό ἀνάθεμα ὅπου ἀπόμε(ι)ν (αν) εκ(κ)λισίαις / καὶ μαναστήρια ἐρίμα ἀλλὰ ἐσοὶ κύριε / κύριε ποιησε ἔλεος ἢς ἡμεῖς τοῦς αμαρ / τολο ὦς καὶ ευλ(όγησον) καὶ εἰς τὰς ἀνο / μίας ημων ἰλεω ς γένου ἡμην δέσποτε / τε καὶ με τὸν ξυρὸν τ(ο)υ μπει ηζι καμε / ἔλεος εἰς ὄλους τοῦς χριστιανοῦς ζωντανο ὦς / κ(αὶ) ἀπεθαμένους κ(αὶ) ἢς ετουτι τὴν χώρα / μα ς ναλθουν ὅπου ετο φοτου ηταν ης ξένη / τότε ν αρθουν ὄλον εδη φιξυ / σται τίντε οὐη να(ο)ῦμ – οῦν ης / να δοξάζουν εστην τὸν μόνον ἀλιθηνόν θε ον / ἡμῶν ελέημ – ον ἦσε ο θεός ημῶν κατα / τὸ μεγα ἔλεος σου καὶ ἦρθαμεν εδω μετὰ μεζῦ / νεόστιον ἢς ἦταν πουλουκιωεσης χοτο κοτραση / κελός εὔθεως κ αὶ κοστι ζψσαμε μεζῦ με τὴν / ἀδελφό του νεπευζένο υ του καὶ / εσε γκενισμαν καὶ εθεορισεμεν τα σ πητια χα / λασμένα καὶ ἀνασταναξαμεν ο θεός ημ / ὦν – Ιουνηο κά εἰς γνῶσιν..... / δνεκησεν ποίησε ἔλε ως ἢς ὄλους τοῦς χριστοι / ανούς τοῦς αμαρτολούς υ ἐρθουν οἱ χριστηανοῖ / νὰ ... εδῶ – η(ς) πατρίδα τους κ(αὶ) / δοξαζουν εσενα κυριε μου καὶ νὰ λεμ..... / ηέ λισσες καρηνιστικι ελεη του με / κυριό μου κὰ ποισε ἔλεως / Ταποινῶς δασκαλος κωστα(ν)τή(νος) / τζεπις ἔχατζα ὁ Βοιος / να δεταουι να με συχορέση / ος αμ αρτωλός ὁ ὦν ἡμε αδε Σέμου συξορισον.

να... ἦρθα ἐγὼ ὁ δάσκαλος κωστακὺ στέπις ἀπὸ βελεγραδὸν καὶ ἠφβρα τὴν χώραν / χαλασμένη ἐρίμα τοῦς οἴκουσ κεχαλασμένη καὶ ἐγὼ ἀνάξιος βλέπο ὄλω τα σπήτια (χωρὶς) / ἀνθρώπους μα ἐγὼ ἡμεῖ το τάλενα τὴν ἀπάθα μὲν ἢ ἄθλι(οι) ταλέπορη οἱοῖως / ἐστάθη ηρ εχαλασ ἐν τὴν χόραν να ἔχουν / τό ἀνάθεμα ὅπου ἀπόμε(ι)ν (αν) εκ(κ)λισίαις / καὶ μαναστήρια ἐρίμα ἀλλὰ ἐσοὶ κύριε / κύριε ποιησε ἔλεος ἢς ἡμεῖς τοῦς αμαρ / τολο ὦς καὶ ευλ(όγησον) καὶ εἰς τὰς ἀνο / μίας ημων ἰλεω ς γένου ἡμην δέσποτε / τε καὶ με τὸν ξυρὸν τ(ο)υ μπει ηζι καμε / ἔλεος εἰς ὄλους τοῦς χριστιανοῦς ζωντανο ὦς / κ(αὶ) ἀπεθαμένους κ(αὶ) ἢς ετουτι τὴν χώρα / μα ς ναλθουν ὅπου ετο φοτου ηταν ης ξένη / τότε ν αρθουν ὄλον εδη φιξυ / σται τίντε οὐη να(ο)ῦμ – οῦν ης / να δοξάζουν εστην τὸν μόνον ἀλιθηνόν θε ον / ἡμῶν ελέημ – ον ἦσε ο θεός ημῶν κατα / τὸ μεγα ἔλεος σου καὶ ἦρθαμεν εδω μετὰ μεζῦ / νεόστιον ἢς ἦταν πουλουκιωεσης χοτο κοτραση / κελός εὔθεως κ αὶ κοστι ζψσαμε μεζῦ με τὴν / ἀδελφό του νεπευζένο υ του καὶ / εσε γκενισμαν καὶ εθεορισεμεν τα σ πητια χα / λασμένα καὶ ἀνασταναξαμεν ο θεός ημ / ὦν – Ιουνηο κά εἰς γνῶσιν..... / δνεκησεν ποίησε ἔλε ως ἢς ὄλους τοῦς χριστοι / ανούς τοῦς αμαρτολούς υ ἐρθουν οἱ χριστηανοῖ / νὰ ... εδῶ – η(ς) πατρίδα τους κ(αὶ) / δοξαζουν εσενα κυριε μου καὶ νὰ λεμ..... / ηέ λισσες καρηνιστικι ελεη του με / κυριό μου κὰ ποισε ἔλεως / Ταποινῶς δασκαλος κωστα(ν)τή(νος) / τζεπις ἔχατζα ὁ Βοιος / να δεταουι να με συχορέση / ος αμ αρτωλός ὁ ὦν ἡμε αδε Σέμου συξορισον.

Τά εἶσαν ὡς
 δασκαλος κωστακὺ
 ἦρθα ἐγὼ ὁ Βοιος
 τα ζε δεταουι νε με συχορέση
 ος αμαρτολόγῳ ἡμε αδε Σέμου συχορισον

Klisheja e transliterimit

α ω κ η (= 1828) ηουλίου ιγ / 1828 / ἦρθα ἐγὼ ὁ δάσκ αλος κωστακὺ στέπις / ἀπὸ βελεγραδον καὶ ἠφβρα τ ἦν χώραν / χαλασμενη εριμα τοῦς οἴκους κεχαλασμ ἔνη / καὶ ἐγὼ ἀνάξιος / βλέπο ὄλω τα σπήτια (χωρὶς) / ἀνθρώπους μα ἐγὼ ἡμεῖ το τάλενα τὴν ἀπάθα μὲν ἢ ἄθλι(οι) ταλέπορη οἱοῖως / ἐστάθη ηρ εχαλασ ἐν τὴν χόραν να ἔχουν / τό ἀνάθεμα ὅπου ἀπόμε(ι)ν (αν) εκ(κ)λισίαις / καὶ μαναστήρια ἐρίμα ἀλλὰ ἐσοὶ κύριε / κύριε ποιησε ἔλεος ἢς ἡμεῖς τοῦς αμαρ / τολο ὦς καὶ ευλ(όγησον) καὶ εἰς τὰς ἀνο / μίας ημων ἰλεω ς γένου ἡμην δέσποτε / τε καὶ με τὸν ξυρὸν τ(ο)υ μπει ηζι καμε / ἔλεος εἰς ὄλους τοῦς χριστιανοῦς ζωντανο ὦς / κ(αὶ) ἀπεθαμένους κ(αὶ) ἢς ετουτι τὴν χώρα / μα ς ναλθουν ὅπου ετο φοτου ηταν ης ξένη / τότε ν αρθουν ὄλον εδη φιξυ / σται τίντε οὐη να(ο)ῦμ – οῦν ης / να δοξάζουν εστην τὸν μόνον ἀλιθηνόν θε ον / ἡμῶν ελέημ – ον ἦσε ο θεός ημῶν κατα / τὸ μεγα ἔλεος σου καὶ ἦρθαμεν εδω μετὰ μεζῦ / νεόστιον ἢς ἦταν πουλουκιωεσης χοτο κοτραση / κελός εὔθεως κ αὶ κοστι ζψσαμε μεζῦ με τὴν / ἀδελφό του νεπευζένο υ του καὶ / εσε γκενισμαν καὶ εθεορισεμεν τα σ πητια χα / λασμένα καὶ ἀνασταναξαμεν ο θεός ημ / ὦν – Ιουνηο κά εἰς γνῶσιν..... / δνεκησεν ποίησε ἔλε ως ἢς ὄλους τοῦς χριστοι / ανούς τοῦς αμαρτολούς υ ἐρθουν οἱ χριστηανοῖ / νὰ ... εδῶ – η(ς) πατρίδα τους κ(αὶ) / δοξαζουν εσενα κυριε μου καὶ νὰ λεμ..... / ηέ λισσες καρηνιστικι ελεη του με / κυριό μου κὰ ποισε ἔλεως / Ταποινῶς δασκαλος κωστα(ν)τή(νος) / τζεπις ἔχατζα ὁ Βοιος / να δεταουι να με συχορέση / ος αμ αρτωλός ὁ ὦν ἡμε αδε Σέμου συξορισον.

Përkthimi: 1828 korrik 13.
Unë Dhaskal Kostaq Cepi erdha nga Berati dhe e gjeta fshatin të rrënuar, të shkretë, shtëpitë të prishura dhe unë i pamerituari i pashë të gjitha shtëpitë pa njerëz, por unë dhe

ju të mjerë e të shkretë pësua mjerimin, dhe cilido që u ndal dhe e prishi fshatin, të kenë mallkimin që i bënë kishat dhe manastiret e shkretë, por ti o zot, kij mëshirë për ne mëkatarët dhe ... paligjësitë tona ki mëshirë për ne o zot, ashtu si më krijove me duartë e tu, dhe unë

do të mëshiroj të gjithë të krishterët, të gjallë e të vdekur, dhe në këtë fshatin tonë të vijnë ata që janë në vende të huaja; kur të vijnë të gjithë këtu..... dhe të lavdërojnë ty, të vetmin perëndinë tonë të vërtetë. I mëshirshëm je ti, o perëndia jonë, simbas mëshirës tënde të madhe ardhëm këtu menjëherë dhe kushton së bashku me të vëllanë e tij dhe pamë shtëpitë e prishura dhe psherëtimë. O perëndi, perëndia jonë, i qiellit dhe i dheut, bëj mëshirë për të gjithë të krishterët mëkatarë, që të vijnë të gjithë të krishterët të mblidhen këtu në atdheun e tyre dhe të lavdërojnë ty o zot im, dhe të thonë mëshirona o zot, dhe kij mëshirë.

I përvuajturi Dhaskal Kostandin Cepi i shkrova ai që do, të gjallë të më ndjejë si mëkatar që jam, vëllai im më fal.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i shkruar mbi faqen e hajatit jugor të kishës së shën Mëhillit, në Vithkuq të Korçës, me pendë e me gërma të vogla. Kur e transliteruan, më 1955, mbishkrimi ishte dëmtuar shumë. Disa fjalë mezi dalloheshin, disa nuk lexoheshin fare. Sot mbishkrimi nuk ruhet më, mbasi ka rënë megjithë suva.

429.

ἡ δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ εὐθυμίου Γεωργίου Πησοτερλή.

Ἡ δέησις τὸ ὑσνάφη τῶν χαντζήδων Ἰω(άννου), κωνστα-
ντίνου μετὰ Ἰάννη Τέλη δημητρίου 1829.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Efthimit të Gjergj Pisoderasit. Lutje e esnafit të hanxhive, Janit, Kostandinit dhe Jan Telit të Dhimitrit 1829.

Shënim: Mbishkrimi gjendet, nën kryqin e ikonostasit të kishës së Manastirit të shën Mërisë, në Boboshticë të Korçës.

430.

Ἡ ΔΕΗΣΙΣ ΤΟΝ ΔΟΥΛΟΝ ΤΟΥ ΘΕΟΥ
ΒΑΓΓΕΛΗΣ + ΧΕΙΡ ΜΗΧΑΗΛ ΕΚ ΚΩΜ
ΗΣ ΜΑΓΑΡΟΒΙΟΝ: ΕΠΙ ΕΤΟΥΣ 1829:
οκτοβρί 10 <<<
Klisheja e transliterimit

Η δεησις τόν δούλον του Θεοῦ / Βαγγελ
ης. + Χείρ Μηχαηλ εκ κωμ / ης Μαγαρο
βιον: επί ετους 1829: / οκτομβρίου - 10.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Vangjelit.

Dora e Mihalit nga katundi Magarovë, në vitin 1829, tetor 10.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në apsidë të kishës së Manastirit të shën Mërisë, në Boboshticë. Tregon piktorin e pikturave murale të apsidës. Vendlindja e piktorit është një katund në rrëzën e faqes lindore të malit Perister, pranë Manastirit (Bitolje).

431.

Διὰ χειρὸς νικολάου ἱερέος Ποστενάλης 1829 Μαΐου 16.

Përkthimi: Me dorën e prift Nikollë Postenalit, 1829 maj 16.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar në ikonën e Krishtit, në ikonostas të kishës së shën Mërisë, në Kosinë të Përmetit.

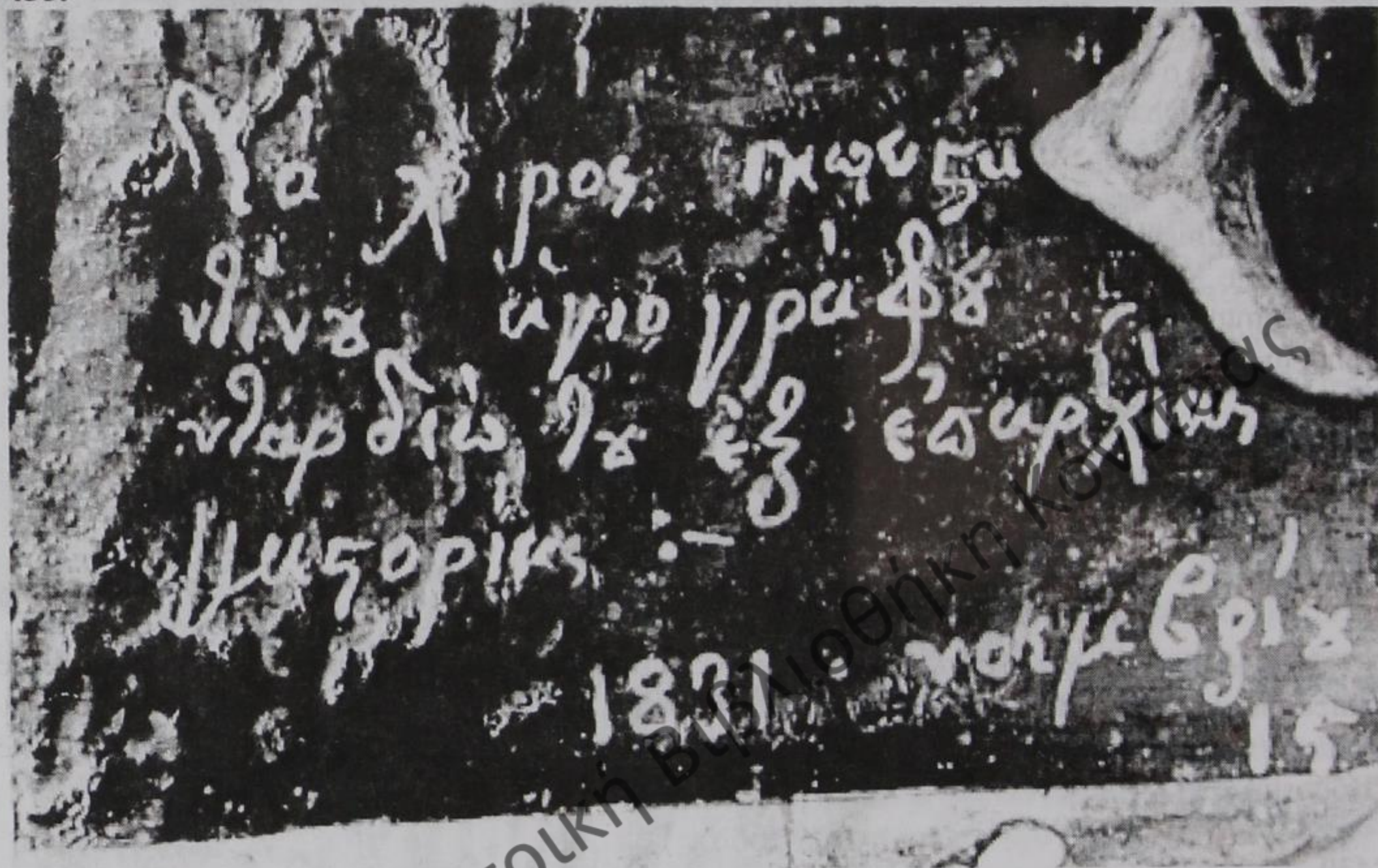
432.

ΕΤΟΣ : 1830.

Përkthimi: Viti 1830

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një gur, mbi portën jugore, jashtë kishës së shën Kollit, në Qytezë të Korçës.

433.

διὰ χειρός κωνστα / ντίνου αγιογράφου / νταρδιώτου ἐξ ἐπαρχίας / Καστορίας: / 1831 / νοεμβρίου / 15.

Përkthimi: Me dorën e agjiograf Kostandin Dardharit, nga eparkia e Kosturit, 1831 nëntor 15.

Shënim: Ky mbishkrim gjendet, në ikonën e Krishtit të ikonostasit të kishës së shën Gjergjit, në Dardhë të Korçës.

434.

1832

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur në një gur, mbi portën e kishës së shën Sotirit, në Shticë të Kolonjës. Duhet të tregojë kohën e ndërtimit ose të rindërtimit të kishës që është bazilikë trinefshe me tavan.

435.

δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ βαγγέλι Τερπήνη ...

διὰ χειρός κωνσταντίνου ἀγιογράφου νταρδιώτου ἐξ ἐπαρχίας Καστο-ρίας : 1834.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Vangjel Terpinit..... me dorën e agjiograf Kostandin Dardharit, nga eparkia e Kosturit 1834.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Krishtit, në ikonostas të kishës së Manastirit të shën Illiut, në Hoçisht të Devollit.

436.

1834 (ΙΟΥΛΙΟΥ)

Përkthimi: Korrik 1834

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur në një gur, mbi portën jugore të kishës së shën Thanasit, në Malëshovë të Përmetit. Duhet të tregojë kohën e ndërtimit ose të rindërtimit të kishës, që është bazilikë trinefshe, me mbulesë kubeshë hemisferike e me madhësi 13x8 m.

437.

1837 Δείσις τοῦ Δούλου τοῦ Θεοῦ Βασιλίου Ἀναστασίου Μελασόβα.

Përkthimi: 1837. Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Vasil Anastas Malëshovës.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e madhe të shën Mërisë në ikonostas të kishës së shën Thanasit, në Malëshovë të Përmetit. Të gjitha ikonat e tjera të kishës janë punë të së njëjtës dorë anonime dhe afërsisht të së njëjtës kohë.

438.

α

β

α) Ο περηφημος / ναος επηχιρ /ρησθη δια να οι /κοδωμειθη εις /τας 16 ιουλιου 1838.

β) 1838 Ανηγερθη α ορων ο πανσεπτος ουτος ναος του Α / γιου Γεωρ / γίου Νταρδας 16 ιουλιου

Përkthimi: a. Ky tempull i famshëm u fillua për t'u ndërtuar, më 16 korrik 1838.

b. 1838. U ndërtua siç e sheh ky tempull i gjithnderuar i shën Gjergjit, në Dardhë 16 korrik.

Shënim: Mbishkrimi **a** gjendet i gdhendur në një gur, mbi portën jugore të kishës së shën Gjergjit, në Dardhë të Korçës, ndërsa mbishkrimi **b** gjendet në një gur, mbi portën veriore të së njëjtës kishë, që është bazilikë trinefshe.

439.

ΝΑΟΣ ΕΙΜΙ ΑΡΧΑΙΟΣ ΟΣ ΑΝΕΚΤΥΣΘΗΝ ΠΡΟ ΕΠΤΑ ΑΙΩΝΩΝ ΠΥΡΠΟΛΗΘΕΙΣ ΔΕ ΑΝΕΓΕΙΡΟΝ ΕΚ ΤΡΙΤΟΥ ΑΔΡΑ ΔΑΠΑΝΗ ΤΩΝ ΚΟΡΙΤΣΑΣ ΚΑΤΟΙΚΩΝ 1844 ΜΑΙΟΥ – 19

Përkthimi: Jam tempull i vjetër [i Hyjëlidësës] që u rindërtova para shtatë shekujsh, mbasi u dogja u ngrita (ndërtova) për së treti me shpenzime të mëdha të banorëve të Korçës, 1844 maj 19.

Shënim: Ky mbishkrim gjendej i gdhendur në një pllakë guri që ka qenë murosur mbi murin e kishës së shën Mërisë së Korçës, në varrezat, e cila u prish në shtator të vitit 1964.

440.

Ὁ θεῖος οὗτος καὶ ἱερός ναὸς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου πυρποληθεὶς τὸ δεύτερον, ἀνηγέρθη τὸ τρίτον κατὰ τὸ 1844 ἔτος, ἐπιστατεύοντος καὶ ἐπιτροπεύοντος τοῦ κ. Χρ. Γώδη καὶ ἀρχιερατεύοντος τοῦ πανιερωτάτου κ. Κυρίλλου ἐκ Βεροῖας. Ἐν ἔτει δέ 1846, ἀρχιερατεύοντος τοῦ πανιερωτάτου μητροπολίτου Κορυτζᾶς κ. Νεοφύτου ἐξ Ἀργυροκάστρου καὶ ἐπιτροπεύοντος τοῦ ῥηθέντος κ. Χρ. Γώδη, ἐζωγραφήθησαν τὰ ἐξῆς ἐν τῷ ναῷ τούτῳ: Ὁλαὶ αἱ δεσποτικαὶ εἰκόνες, οἱ 4 θόλοι, ἡ πλατυρέρα, ἡ πρόθεσις καὶ ἡ κοίμησις διὰ χειρὸς Παπα Ζήκου καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Δημητρίου 1847 Ἰουλίου 20 ἐκ Σέλτσης.

Përkthimi: Ky tempull hyjnor e i hirshëm i së mbishenjtës Hyjëlidësës, mbasi u dogj së dyti, u ndërtua së treti në vitin 1844, në kohën e mbikqyrësit dhe kujdestarit, z. Kr. Godi, në kohën e peshkopatit të gjithëhirshmit, z. Kirill nga Veria. Në vitin 1846, në kohën e peshkopatit të gjithëhirshmit, mitropolitit të Korçës, z. Neofit nga Gjirokastra dhe në kohën kur ishte kujdestar i sipërmendur, zoti Kr. Godi. U pikturuan në këtë tempull këto që pasojnë: të gjitha ikonat e [festave] të zotit, katër thollot (kubet) platitera, prothesi dhe Fjetja e shën Mërisë (skena), me dorën e Papa Zikos dhe birit të tij Dhimitrit nga Selca, 1847 korrik 20.

Shënim: Mbishkrimi gjendej i shkruar në faqen e murit jugor, në kishën e shën Mërisë, në Korçë, që u prish.

Mbishkrimi është botuar nga H. Karmici [19, f.18 e 19] dhe N.D.N(açi) [26, f.15] i përkthyer shqip me fjalën e shtuar "nga Selca e Naselishtit". Kisha kishte madhësi 26.30x9 m. megjithë paraklisin e shën e Premtes, 26.30x14.5 m.

441.

Διὰ συνδρομῆς καὶ δαπάνης καὶ κόπου Γεωργίου μακαρίτου Δήμου.
Ζωγραφὸς ὁ παπᾶ Ζήκος ἐκ Σέλτσης.

Përkthimi: Me kontributin, me shpenzimet dhe me përpjekjet e Gjergjit të të ndjerit Dhimo piktor Papa Ziko, nga Selca.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e madhe të shën Mërisë të ikonostasit të kishës së shën Mërisë, në Korçë. Të gjitha ikonat e këtij ikonostasi janë punë të të njëjtit autor. Duhet të jenë pikturuar më 1844, kur është stolitur kisha.

442.

1850

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një gur, mbi portën jugore të kishës së shën Kollit, në Sinicë të Korçës. Tregon kohën e ndërtimit të kishës.

443.

διὰ χειρὸς Κωνσταντίνου Ἰγγλέσι ἐν Κωνσταντινούπολει 1851 ἰουνίου 8.

Përkthimi: Me dorën e Kostandin Inglesit, në Kostandinopojë, 1851 qershor 8.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën Fjetja e shën Mërisë, në ikonostas të kishës së shën Mërisë, në Leusë të Përmetit.

444.

1858

Shënim: Kjo datë është e gdhendur në një gur, mbi portën e kishës Fjetja e shën Mërisë, në Ziçisht të Devollit. Duhet të tregojë kohën e ndërtimit ose të rindërtimit të kishës, që është një bazilikë trinefshe.

445.

Χεὶρ κυρίου Μιχαήλ καὶ Κωνσταντίνου Ζωγράφου ἐν Χιοναδίται 1859.
Σεπτεμβρίου 14.

Përkthimi: Dora e zotit Mihail dhe Kostandin Zografit, në Fjonjat, më 1859 shtator 14.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Krishtit, në ikonostas të kishës së shën Kostandinit dhe Elenës, në Ogren të Përmetit.

446.

1859 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ : Α:

Përkthimi: 1859 gusht 1

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur në një gur, mbi portën e kishës së shën Kollit, në Shalës të Kolonjës. Duhet të tregojë kohën e ndërtimit ose të rindërtimit të kishës, me madhësi 22x12 m.

447.

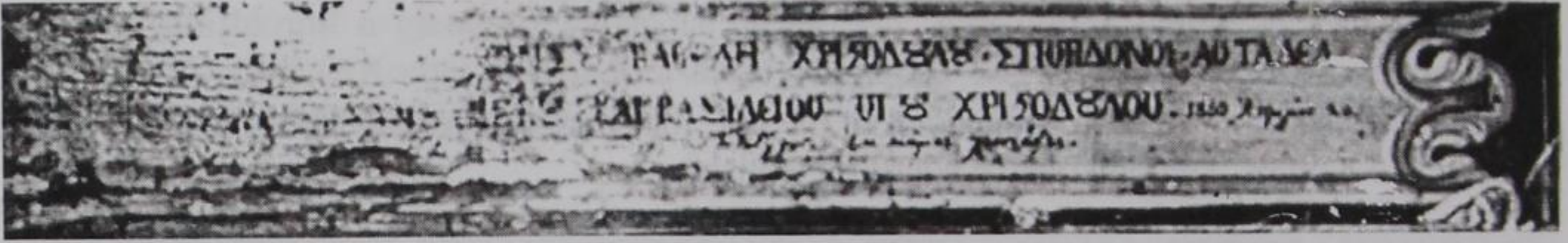
Οὗτος ὁ Ναὸς Ἐκτίσθη Ἐν ἔτη 1859 σεπτεμβρίου 20.

Përkthimi: Ky tempull u ndërtua, më 1859 shtator 20.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një gur, mbi portën perëndimore të kishës së shën Kostandinit dhe Elenës, në Ogren të Përmetit. Kisha ka madhësi 15x9 m.

448.

Δησις των δουλων σου Βαγγελη Χριστοδούλου, Σπυρίδονος, αυταδελ / φων Κωνσταντίνου Ζεκου και Βασιλειου υιου Χριστοδουλου. 1860. Ἀπριλίου 20. / Διὰ χειρὸς Ζηκου, Ματθαίου καὶ Κωνσταντίνου τῶν ἀυταδέλφων ἐκ κώμης Χιοναδες.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorëve të tu Vangjelit të Kristodhulit, Spiros, vëllezërve Kostandin Zhecut dhe Vasilit, të bijve të Kristodhulit, 1860 prill 20. Me dorën e Zikos, Mattheut dhe Kostandinit, vëllezërve nga katundi Fjonjat i Greqisë.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi ikonën e madhe të Krishtit, në ikonostasin e kishës së shën Kollit, në Shalës të Kolonjës. Dhe ikonat e tjera të ikonostasisit na duken punë të këtyre piktorëve.

449.

ΤΩ ΠΡΟΤΩ ΧΤΗΣΕΟΣ ΕΤΟΣ 1142, ΤΩ ΝΕΩ ΧΤΗΣΕΟΣ ΕΤΟΣ 1861.

Përkthimi: Ndërtimi i parë në vitin 1142, ndërtimi i ri në vitin 1861.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një pllakë guri, mbi portën veriore të kishës së shën Kollit, në mal, ndërmjet Peshtanit dhe Kalasë së Maleshovës. Godina si kapelë e thjeshtë, është ndërtimi i vonë. Viti 1142 duhet të jetë regjistrim i ndonjë gojëdhënë ose i ndonjë shënimi nga ndonjë kodik i vjetër, që nuk ruhet më, për të treguar ndërtimin e ndonjë kishe më të parë, nga ajo që ruhet sot. Kisha ka madhësi 8x4.50 m.

450.

Δί' ἐξόδων τοῦ Κ. Δημητρίου Ν. Τέτζα εν Κοριτζᾶ 1864 Ἰω(άννης) Α. Ζωγράφος ἐκ Ντάρδας.

Përkthimi: Me shpenzimet e K.Dhimitrit e N.Tezhës, në Korçë 1864. Piktori Jan A., nga Dardha.

Shënim: Ky mbishkrim ruhet në ikonën e shën Mitrit, në ikonostas të kishës së Manastirit të shën Kollit, në Kamenicë të Korçës.

451.

Χεῖρ Κωνσ(ταντίνου) Ἰγγλέση 1865 ετος Δεκεμβριου 23.

Përkthimi: Dora e Kostandin Inglesit, viti 1865 dhjetor 23.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Gjon Vladimirit, në kishën e shën Kostandinit dhe Elenës, në Ogren të Përmetit.

452.

δέησις τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ Γεώργιος Κ. δούκα καί ἀδέλφια πεσοτέλης 1867 μαρτίο υ 23. Κοριτζᾶ, διὰ χειρὸς Α.Ν. Μπαλαματζη.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorëve të perëndisë Gjergj K.Dukës dhe (të) vëllezërve pesoderiotë 1867 mars 23, Korçë. Me dorën e A.N.Balamaçit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Ungjillëzimit, në kishën e Hyrjes së shën Mërisë, në Progër të Korçës.

453.

1868

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur mbi një gur të këmbanarisë së kishës së shën Mërisë, në Kosinë të Përmetit. Duhet të tregojë kohën e ndërtimit të këmbanarisë.

454.

1869

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur në një gur, mbi portën e Kishës së shën Kollit, në Shamoll të Korçës. Duhet të tregojë kohën e ndërtimit ose të rindërtimit të kishës.

455.

Χεῖρ κυρίου Μιχαήλ καί Κωνσταντίνου Ζωγράφου Ἐν Χ(ι)ωναδίται
1869 σεπτεμβρίου 14.

Përkthimi: Dora e zotit Mihail dhe Kostandin Zografit, në Fjonjat 1869, shtator 14.

Shënim: Ky mbishkrim gjendet në ikonën e madhe të ikonostasit të kishës së shën Kostandinit dhe Elenës, në Ogren të Përmetit. Po të të njëjtit piktor janë edhe ikonat e mëdha të shën Mërisë dhe të shën Gjon Pagëzorit të këtij ikonostasi.

456.

1870

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur në një gur, mbi portën veriore të kishës së djegur të shën Thanasit, në Drenovë. Duhet të tregojë kohën e ndërtimit ose të rindërtimit të kishës.

457.

Διαδράνης καί
σινδρομής τῶ
ενδισιμοτάτου κ
ρίου παπ(ᾶ) Στέργιου
καί δημητρί σοτί
ρι καί τὸν δουλ
ον / δημήτρι κίρ
στευ(ανου) / Θεμέ
λ(ι)ο νικολάου / στέ
φαν(ου), ναούμ βα
σίλι σπήρο ηλία / θ
ανάσι ράπο / Ιω
άν(ν)ου Τάσιο / να
ούμ - 1870 / αυγού
στου: 7:

Klisheja e transliterimit

Διαδράνης καί / σινδρομής του / ενδισιμοτάτου κ / ρί
ου παπ(ᾶ) Στέργιου / καί δημητρί σοτί / ρι καί τὸν δουλ
ον / δημήτρι κίρ στευ(ανου) / Θεμέλ(ι)ο νικολάου / στέ
φαν(ου), ναούμ βα / σίλι σπήρο ηλία / θανάσι ράπο / Ιω
άν(ν)ου Τάσιο / ναούμ - 1870 / αυγούστου: 7:

Përkthimi: Me shpenzimet dhe kontributin e të shumënderuarit, zotit at Stergjit dhe Dhimitër Sotirit dhe të shërbëtorëve Dhimitrit, zotit Stefan Themelit, të Nikollës. Stefanit, Naum Vasilit, Spiros, Iliut, Thanas Kapos, Jan Tasit, Naumit - 1870 Gusht 7.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në paraklisin e shën Kollit, në Nakole, në verilindje të katundit Pustec të Prespës.

458.

Διὰ χειρὸς Ἰωάννου Κ. Ζωγράφου ἐκ Λιτοχώρου, 1870
Δεκεμβρίου 10.

Përkthimi: Me dorën e Jan K.Zografit, nga Litohori, 1870, dhjetor 10.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Gjergjit të kishës së shën Kollit, në Sinicë të Korçës.

459.

Διὰ χειρὸς Ἄν. Μιχ. Ζωγραφος ἀπὸ χωρίου Χιονάδες ἐπαρχεῖα Κωνίτζας 1872 ἰουνίου 8.

Përkthimi: Me dorën e An(ton) M.Zografit, nga katundi Fjonjati, eparkia e Konicës 1872, qershor 8.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Krishtit të kishës së shën Mitrit, në Skorovodë të Kolonjës.

460.

1873 ἰουλίου 17 Κορυτζᾶ διὰ χειρὸς Ἄ. Ν. Μπαλαμάτζης ἄλβανιτοβλάχος

Përkthimi: 1873 korrik 17, Korçë

Me dorën e A.M.Ballamaçit shqiptaro - vllahut.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Gjoni Pagëzorit të kishës së shën Gjergjit, në Pojan të Korçës.

461.

Ἰστορήθη ὁ παρών θεῖος καὶ ἱερώτατος ναὸς τῆς θεῖας Ευαγγελιστρίας τῆς Θεοτόκου (ἐπί) τοῦ πανηεροτάτου Μελετίου Ὁρχήδον του κορησημοτάτου παπ(ά) Ἄνδρέου διὰ σηνδρομῆς καὶ δαπάνι τοῦ δούλου σου Ναὺμ Χρίστο, ἰουλίου : 20 ἔτο(ς) : 1873, δηὰ χειρὸς Ἀποστόλη Στρ:

Përkthimi: U pikturua ky tempull hyjnor dhe i fort hirshëm i Ungjillëzimit hyjnor të Hyjëlidëses, në kohën e të gjithëshpirtit Meletit të Ohrit, të shumënderuarit Papa Andresë, me kontributin dhe shpenzimet e shërbëtorit tënd Naum Kristos, korrik 20, viti 1873, me dorën e Apostol Str.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar me gërma të vogla greke, mbi portën perëndimore të kishës së shën Mërisë, në Glomboç të Prespës. Sot nuk ekziston më.

462.

Χρίστος Γεωργίου Πασχάλις Γεωργίου 1874

Përkthimi: Kristo i Gjergjit dhe Paskali i Gjergjit 1874.

Shënim: Mbishkrimi gjendet, mbi kolonën e djathtë, pranë vendit të psaltit të djathtë, në kishën e shën Kollit, në Luaras të Kolonjës. Duhet të tregojë emrat e personave që kanë paguar pikturimin e kubesë së mesit dhe kohën e pikturimit të saj.

463.

Διὰ χειρὸς Μιχαήλ καὶ υἱοῦ αὐτοῦ Ἀναστασίου καὶ Στεφάνου ἀπὸ χω / ρίου Χιονάδες Ἐπαρχίας τοῦ Ἁγίου Βελλάς τῆ 4 Σεπτεμβρίου 1874.

Përkthimi: Me dorën e Mihailit dhe birit të tij Anastasit dhe Stefanit nga katundi Fjonjati, eparkia e shenjtit të Vëllasë, më 4 shtator 1874.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Trijerarkëve, në kishën e shën Thanasit, në Arzë të Kolonjës. Edhe ikonat e tjera të ikonostasit të kësaj kishe janë punë të të njëjtit pikturor.

464.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΛΕΩΣ ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ / ΑΠΟ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΩΝ ΕΝ ΕΤΕΙ Α Ω Ξ Η (= 1868) ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ ΜΑΡΤΙΟΝ. / Καθιερώθη τῆ ἰγ τοῦ α ω ο δ (= 1874) ἔτος ἐν τῆς Ἐγκα(ι)νίαις τῆς κατὰ τό / Κύριον Ρομπέλι Ναοῦ τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Δημητρίου τοῦ Μυ / ροβλύτου ὁ Κορυτσ ἄς Δωρόθεος.

Përktimi: Grigori në mëshirë të perëndisë, kryepeshkop i Kostandinopojës, Romës së re, nga patriarkia, në vitin 1868, në muajin mars. U shenjtërua më 13 të [të vitit] 1874 me rastin e inaugurimit të tempullit të hirshëm të dëshmorit të madh, shën Mitër Mirobletit, Dorotheu i Korçës.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i stampuar rreth një antiminsi, në kishën e shën Mërisë, në Badillonjë të Përmetit.

465.

Χεῖρ Ἀθανασίου Παναγιώτου Καστορίας τῆ ὀκτωμβρίου 1879 ἐν Ἀθῶ / ὄρει Ἀθῶ.

Përktimi: Dora e Athanas Panajot Kosturjotit, në tetor 1879, në Madin e shenjtë Athos.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Thanasit, në kishën e shën Thanasit, në Floq të Korçës. Punë të këtij piktori janë edhe pesë ikona të tjera të mëdha të ikonostasit të kësaj kishe.

466.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ 1880.

Përktimi: Fabrika e vëllezërve Anastasi 1880.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi këmbanën e kishës së shën Thanasit, në Arzë të Kolonjës.

467.

1881

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur në një gur, mbi portën e kishës së shën e Premtes, në Lavdar të Oparit. Duhet të tregojë kohën e ndërtimit të kishës.

468.

Χεῖρ Ἀναστασίου Μπαλαμάτζη 1882 Δεκεμ. 6.

Përktimi: Dora e Anastas Ballmaçit 1882 dhjetor 6.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e vogël të shën Mërisë, në proshqinitar të kishës së shën Gjergjit, në Dardhë të Korçës.

469.

1882 ἰουνίου 10 Ἀφιερώνω ἐν Παναγία χορίον Μπαδαλιόνη Θωμὰ Ἰοά ννου Ἐλένης ἁθανασίου δέσπινα Σαίτζα Ἀλεξάνδρινα βασιλική σπιρίδου λισολία ἀσίμανη.

Përktimi: 1882 qershor 10. Ja dhuroj shën Mërisë, në katundin Badëlonjë: Thoma Janit, Eleni Thanasi, Dhespina Saiça e Aleksandrina, Vasiliqi Spiridhu, Lisolia Asimari.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur rreth bazamentit të një potiri të bukur prej argjendi të kishës së shën Mërisë, në Badëlonjë të Përmetit. Dy fjalët e fundit të mbishkrimit janë prishur.

470.

1884 Αφιερομα Σ. Δ. Λιτου Καϊρον.

+ Εις τον εν Βρεζανι ιερον ναον τα ισοδια της υπεραγιας θεοτοκου.

Përkthimi: 1884 Dhuratë e S.Dh.Lito, Kairo. Tempullit të hirshëm të Hyrjes së Mbishenjtës Hyjëlindëses, në Brezhan të Përmetit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur rreth bazamentit të një potiri prej argjendi të kishës Hyrja e Hyjëlindëses, në Brezhan të Përmetit.

471.

1884 'ιουλίου 27 δια χειρός Α. Ν. Μπαλαμάτζης.

Përkthimi: 1884 korrik 27. Me dorën e A.N.Ballamaçit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Irapandisë, në kishën Hyrja e Hyjëlindëses, në katundin Progër të Devollit të Korçës.

472.

1884 – 'ιουλίου – 31 Λέκος Δευρηκός

Përkthimi: 1884 korrik 31 - Aleko Dibrani.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një gur, mbi murin verior të kishës së shën Gjergjit, në Barmash të Kolonjës.

473.

'Αφιέρομα Πέτρου Ζηαη και τών τέκνων αὐτοῦ 1885.

Përkthimi: Dhuratë e Pjetër Ziait dhe e fëmijëve të tij, viti 1883.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Krishtit të ikonostasit të kishës së shën Mërisë, në Kanikol të Përmetit.

474.

Δια χειρός Α. Ν. Μπαλαμάτζης 1885 σεπτεμβρίου 13.

Përkthimi: Me dorën e A.N.Ballamaçit 1885 shtator 13.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e kryeengjellit Gabriel, mbi portën jugore të ikonostasit të kishës së shën Kostandinit dhe Elenës, në Ogren të Përmetit. Punë e të njëjtit autor është dhe ikona e kryeengjellit Mihaelit, mbi portën veriore të ikonostasit po të kësaj kisha.

475.

1886

Shënim: Kjo datë gjendet në ikonat e vogla të kishës së shën Mitrit, në Zhepe të Përmetit. Afërsisht në këtë kohë duhet të jetë ndërtuar dhe kisha, që ka madhësi 10x8 m.

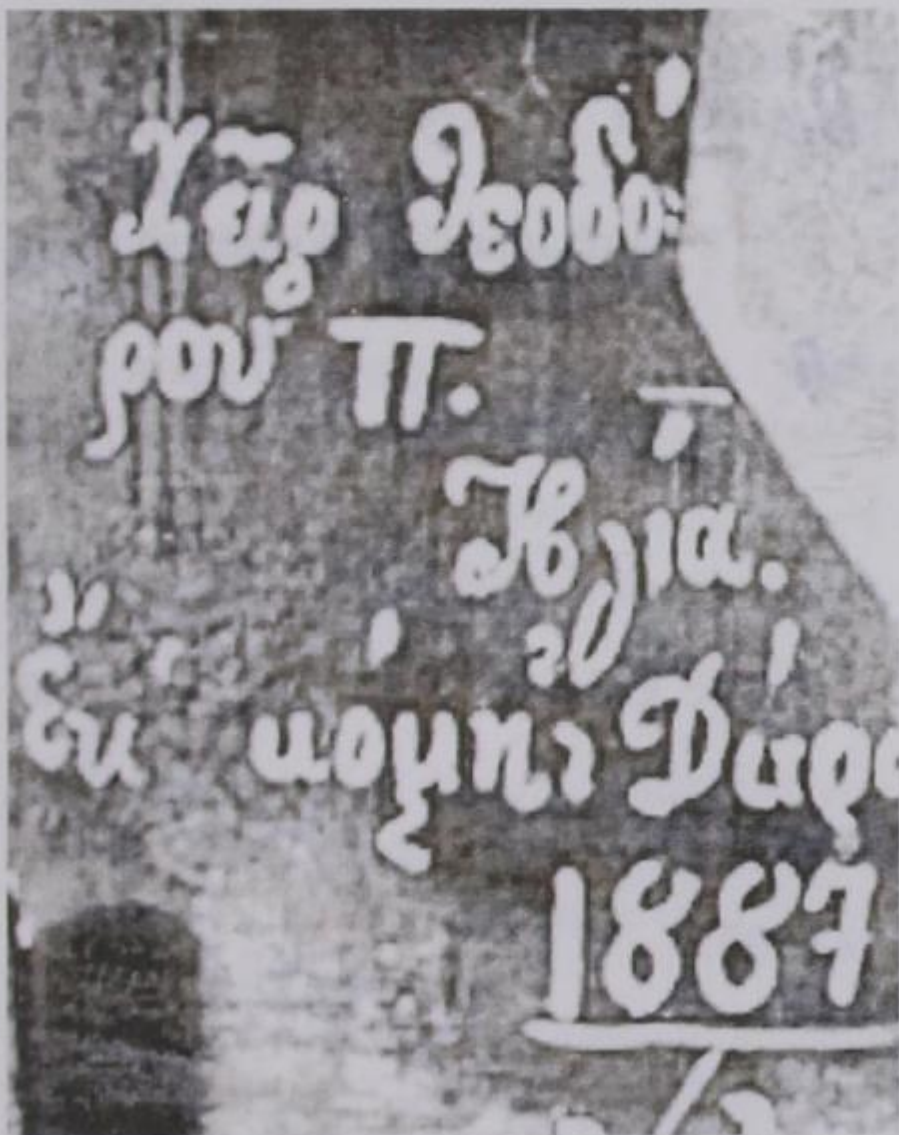
476.

1886 δεκεμβρίου 20 'Ηπαπαντη επίτροπος χειρός ...

Përkthimi: 1886 dhjetor 20 Irapandi, epitropi dora e

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një pllakë guri, mbi portën veriore të kishës Irapandi, në Ogren të Përmetit. Duhet të tregojë kohën e rindërtimit të kishës.

477.

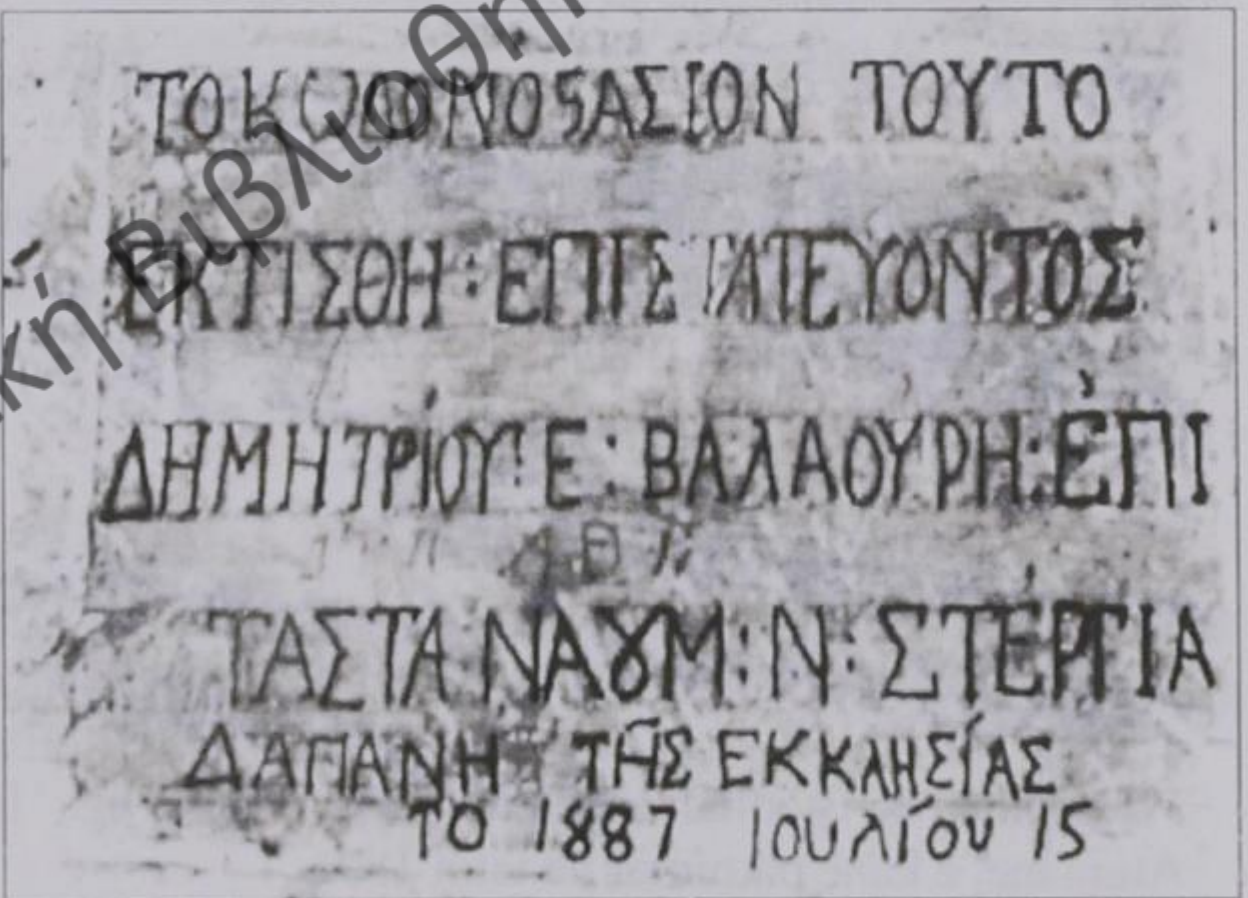
Χείρ Θεοδό / ρου Π. / Ηλία / εκ κόμης Δάρδα / 1887.

Përkthimi: Dora e Theaor P.Ilia, nga katundi Dardhë 1887.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Mitrit, në kishën e shën Gjergjit, në Dardhë të Korçës.

478.

Τό κωδονοστάσιον τοῦτο / ἐκτίσθη ἀπιστατεύο-
ντος / Δημητρίου Ε. Βαλαούρη ἐπί / (σ)τασια Ν
αοῦμ : Ν. Στέργια, / δαπάνη τῆς Εκκλησίας. / τό
1887, Ἰουλίου 15.

Përkthimi: Kjo këmbanari u ndërtua në kohën e kujdestarisë së Dhimitër E.Balaurit, në kohën e Naumit N. Stergjias, me shpenzimet e kishës, më 1887, korrik 15.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një pllakë guri, mbi portën e këmbanarisë së kishës së shën Mërisë në Voskopojë. Gërmat e para të rreshtit të katërt janë prishura.

479.

Μ(ν)ισ(θη)τί κίρειε τους δο(υ)λους παπα στεφανίου ἰωαννου ἀπο τόν χοριον επισκοπί με τον πρεσβιτερας αυτου κίυ (= και) τον τεκνον αβτου κοστανδιν(ου) ευσεβ(ε)ίας κίϋ (= και) του νς τέκνου ἄβτου σοτιρι Ραφαήλ αὐτου ι Ραφαήλ σεβίας και του τεκνου αυτου 1888 νοεμβρίας 5: из руки Серафима Христо.

Përkthimi: Kujto o zot, shërbëtorët at Stefanin, Janin nga katundi Peshkopi me priftëreshën e tij dhe të bijtë e tij Kostandinin Evsevian dhe të birin e tij Sotirin Rafail Evsevin dhe të bijat e tij 1888 nëntor 5, me dorën e Serafim Kristos.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Krishtit, të ikonostasit të kishës së shën Triadhës, në Zvirinë të Korçës. Dhe ikonat e tjera të ikonostasit të kësaj kishe janë punë të të njëjtit autor.

480.

Το κωδονοστασιον τουτο ανηγερθη δαπανη τη σινενοησει μοσχιτων και οπαρλιδων φιλοπτ(οχου) αδελφωτητος προεδρου Χριστου, επι-τρ(ο)πι Χριστο κατα μηνα σεπτεμβρίου το 1890.

Përkthimi: Kjo kambanari u ndërtua me shpenzimet dhe marrëveshjen e voskopojarëve dhe oparakëve [anëtarëve] të shoqërisë, për të ndihmuar të vobektit me kryetar Kriston, me mbikqyrjen e Kristos, në muajin shtator 1890.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një gur, mbi portën e kambanarisë së kishës së shën Illiut, në Voskopojë.

481.

Διὰ χειρὸς Παπα Ἡλίας Νταρδίσιου 1892.

Përkthimi: Me dorën e At Ilia Dardharit 1892.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në të gjitha ikonat e ikonostasit të kishës së shën e Premtes, në Bradvicë të Korçës.

482.

Ἀφιέρωμα τοῦ δούλου Δημητρίου Γεωρ(γίου) γίοχα 1892.

Përkthimi: Dhuratë e shërbëtorit, Dhimitër Gjergj Gjokës 1892.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Gjergjit, në kishën e Ipapandisë, në Grabovë të Përmetit. Po këtë datë ruajnë edhe ikonat e tjera të ikonostasit të kësaj kishe, që janë të gjitha punë të të njëjtit piktor.

483.

Χριστόδουλος καί θωμάς, Ἄναξ. ἐκ Χιονάδων Μαθηταί τῆς Ἀθωνιάδος / Ἀγιογρα-
φικῆς Σχολῆς Ἐγραψαν ἐν ἔτει 1894.

Përkthimi: Kristodhuli dhe Thomaj, Anaka nga Fjonjati, nxënës të shkollës agjiografike Atoniane, e kanë pikturuar në vitin 1894.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonat e kishës së shën Mërisë, në katundin Benjë të Përmetit.

484.

1896 Ἰανουαρίου

Përkthimi:

1896 (1896 Janar)

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur mbi portën veriore të kishës së Ipapandisë, në Limar të Malishovës së Tepelenës. Kisha është bazilikë njënefshe me tavane e me madhësi 9x6 m. Data duhet të tregojë kohën e ndërtimit ose të rindërtimit të kishës.

485.

1896 διὰ χειρὸς Ν. Κ. καὶ Ναοῦμ Γ. τη 14 αὐγούστου.

Përkthimi: 1896 - Me dorën e N.K. dhe Naum G. më 14 gusht.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur mbi bazamentin e potirit të kishës së shën Gjergjit, në Dardhë të Korçës.

486.

1899

Shënim: Kjo datë gjendet në kubënë e mesit të nefit të mesëm të kishës Hyrja e shën Mërisë, në Çarshovë të Sipërme. Duhet të tregojë kohën e pikturimit të Pandokratorit dhe të disa shenjtorëve.

487.

Ἡ παροῦσα εἰκὼν τῶν Ἀγ. Ἀναργύρων ἐζωγραφήσθη διὰ χειρὸς τῶν / αὐταδέλφων καὶ Ἀγιογράφων Γεωργίου Μοναχοῦ καὶ Ἰωάννου Δημητρί / ου Ραχωβιτῶν καὶ ἀφιερῶθη παρ' αὐτῶν ἐν τῷ πανσέπτῳ Ναῶ τοῦ Αγ. / Νικολάου εἰς τὸ χωρί / ου αὐτῶν Ραχωῖβα εἰς μνημόσυνον αὐτῶν / Ἐν Ἀγίῳ Ὄρει Ἀθῶ 1899 Ἰουνίου 26.

Përkthimi: Kjo ikonë e Anargjirëve të shenjtë u pikturua nga duart e vëllezërve dhe agjiografëve Gjergj murgut dhe Jan Dhimitrit Rehovitëve dhe u dhurua prej tyre në tempullin e gjithnderuar të shën Kollit, në katundin e tyre Rehovë, për kujtim të tyre. Në Malin e Shenjtë të Athos 1899 - qershor 20.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Anargjirëve Kozmajt e Damjanojt, në kishën e shën Kollit, në Rehovë të Kolonjës, Ersekë.

488.

ZUR EHRE GOTTES GEWIDMET GEGOSSEN VON FRANZ WALSER IN PEST

Përkthimi: Kushtuar nderimit të perëndisë. Eshtë derdhur në Pesht nga Franc Valseri.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi një kabanë të kishës së shën e Premtes, në Blush të Kolonjës, të cilën blusharët muratorë e kanë gjetur nën dhe, në Kavallë të Greqisë, prej nga e kanë sjellë pastaj në Blush, afro 100 vjet më parë.

489.

ΜΑΣΤΟΡΟΥΣ
ΠΑΡΑΟΣ: ΝΚΟ
ΚΟΛΙΚΑΝΑ
ΣΤΑΣ-ΒΕΡΙΑ

Klishe e transliterimit

ΜΑΣΤΟΡΟΥΣ / ΠΑΡΑΟΣ : Ν(Ι)ΚΟ / ΚΟΛΙ Κ(ΑΙ) ΑΝΑ / ΣΤΑΣ – ΒΕΡ(Ο)ΙΑ

Përkthimi: Mjeshtrit [janë]: Niko Koli e Anastas Verin

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një pllakë guri, mbi portën jugore të kambanarisë së Katedrales Fjetja e shën Mërisë, në Voskopojë. Fjalën e parë të radhës së dytë nuk e kuptojmë.

490.

Χεῖρ Βασιλείου. Α΄ Φίλη Χιοναδίτου

Përkthimi: Dora e Vasil A.Filit Fjonjatit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi ikonat e vona të ikonostasit të kishës së shën Kollit, në Shamoll të Korçës, të cilat nuk kanë datë. Mendojmë të jenë punë të fundit të shek. XIX.

491.

διὰ χειρὸς Αποστόλη

Përkthimi: Me dorën e Apostolit*Shënim:* Mbishkrimi gjendet në ikonat më të vjetra të ikonostasit të kishës së shën Kollit, në Shamoll të Korçës, pa datë. Mendojmë të jenë punë të fillimit të shek. XIX.

492.

Ἔργον Ἀναστασίου Μίχ(αήλ) Ζωγρ(άφου) ἀπὸ χορίου Χιονάδες.

Përkthimi: Punë e Anastas Mihailit, piktor nga katundi Fjonjati.*Shënim:* Mbishkrimi gjendet në faqen e murit perëndimor, brenda kishës së shën Gjon Gojartit, në Drenovë të Korçës.

493.

ΓΙΑΝΗΣ ΚΕ ΝΗΚΟΛΑΣ ΚΩΜΙΤΖΙΔΕΣ
ΝΕΒΕΣΚΑΛΗΣ

*Klisheja e transliterimit*Γιανης κε Νηκολας κουηντζιδες /
Νεβεςκαλης.*Përkthimi:* Jani dhe Nikolla, argjendarë
nga Neveskali.*Shënim:* Mbishkrimi gjendet mbi kapakët prej argjendi të ungjillit të kishës së shën Gjergjit, në Dardhë të Korçës. Neveska është një katund i Follomës.

494.

Δεήσις τὸν δούλον τοῦ Θεοῦ Σίμο Θεοδόρου Κιουράνα.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Simo Theodor Quranës.*Shënim:* Mbishkrimi gjendet në ikonën e proskomidhisë të kishës së shën Triadhës, në Lavdar të Oparit, mendojmë të jetë i shek. XVIII.

495.

Χεῖρ Μαργαρίτου Μακριντζιώτου

Përkthimi: Dora e Margarit Makrinxiotit,*Shënim:* Mbishkrimi gjendet në dy ikona të ikonostasit të kishës së Manastirit të shën Illiut, në Hoçisht të Devollit.

496.

Χεῖρ Βασιλείου Α΄ Φίλη Χιοναδίτου.

Përkthimi: Dora e Vasil A.Filit fjonjatit.*Shënim:* Mbishkrimi gjendet në ikonat e reja të kishës së shën Thanasit, në Floq të Korçës.

497.

Χύρ Ἰω(άννου) ἄξιον

Përkthimi: Dora e Jan i denjë.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Kollit, në kishën e shën Kollit, në Shalës të Kolonjës.

498.

Ανεστορηθηκε

του αγιο(υ) Νηκολαου θ(α)μ(α)τουργο(υ)

θοδο ηπεστη π.....

Përkthimi: U pikturua i shën Kollit çudibërës pësoi.....

Shënim: Mbishkrimi gjendet i fragmentuar mbi portën perëndimore të kishës së shën Kollit, në vendin e quajtur Teper, ish katund ndërmjet Ogrenit dhe Gostivishtit të Përmetit. Piktura ka të ngjarë të jetë punë e shek. XVI.

499.

Χηρ δε έμοϋ Γεωργίου Τζετήλη Γραποβάρις.

Përkthimi: Dora ime e Gjergj Çetil Grabovarit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e madhe të shën Mërisë, të ikonostasit të kishës Hyrja e shën Mërisë, në Brezhan të Përmetit. Mbishkrimi është me gërma të mëdha e pa datë.

500.

ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ Η ΑΛΑΛΕ ΠΕΣΤΑΝΙ +

Përkthimi: Shën Kolli i Peshtanit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i shkruar me tulla të murosura, në faqen e murit verior të kishës së shën Kollit, në mal, ndërmjet katundit Peshtan të Përmetit dhe Kalasë së Malëshovës. Fjalën "Ηαλαλε" nuk e kuptojmë.

501.

Përkthimi: Në Voronezh, fabrika e D. G. Samofaçovit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet rreth kambanës së kishës së shën Mërisë, në Stratobërdë të Ballabanovës.

502.

Δέησις τὸν δούλο(ν) τοῦ Θεοῦ Γεάρι Μαλέσου

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Jan Malesu.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e madhe të Krishtit të ikonostasit të kishës së shën Mëhillit, në Vithkuq të Korçës shek. XVII.

503.

Διὰ χειρ(ός) Πέτρου Ποστενάλης

Përkthimi: Me dorën e Petro Postenalit.

Shënim: Ky mbishkrim pa datë gjendet mbi portën veriore, jashtë kishës së Ipapandisë, në Lipivan të Përmetit. Tregon piktorin e pikturës murale të kishës.

504.

ΔΕΙΣΙΣ Θ ΔΟΥΛΟΥ ΘΟΥ
ΓΕΡΓΙ ΗΛΙΑ

Klisheja e transliterimit

Δείσις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ / Γέργγι ' Ηλία

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Gjergj Ilisë.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi faqen e murit perëndimor, pranë portretit të ktitorit, në narteks të kishës së shën Mërisë, në Karahanjuz të Oparit. Emri i ktitorit është shkruar shqip me gërma greke.

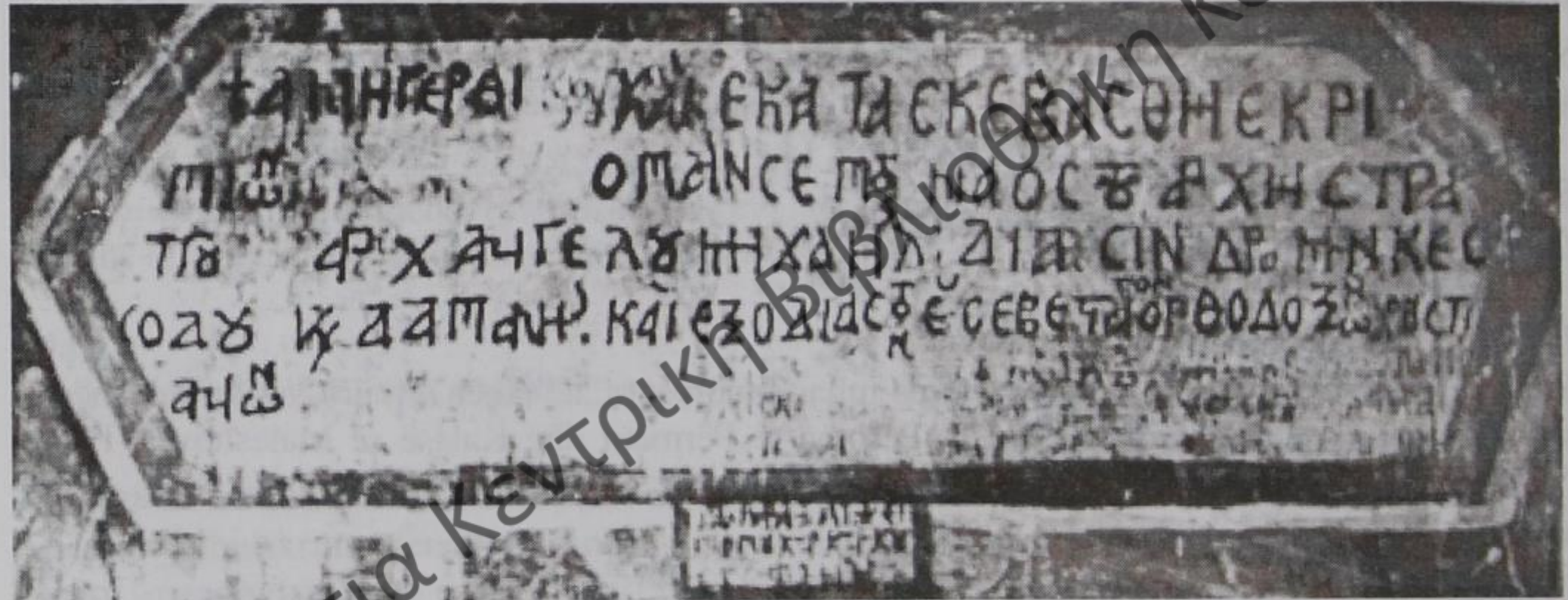
505.

Δέησι(ς) δούλο Θεοῦ ' Αρσένο πόθο Δίμο.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Arsenit (me) dëshirë (?) Dhimo.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një ikonë të shën Mërisë, në kungë të kishës së shën Gjon Pagëzorit, në Leshicë të Përmetit. Mbishkrimi ka të ngjarë të jetë i shek. XVII.

506.

+ Ανήγερθι και εκατασκεβάσθη εκ (ε)ρ(ε)ι / πων ο πάνσεπτος ναός του άχρηστρου / τηγου αρχανγελου Μηχαηλ Δια σινδρομην κε εσ / σοδου κ(αι) δαπανης και εξοδιας τον ευσεβεστατον ορθοδοξων χριστι / ανων επισκοπ(ου) ΚΟΡΙΤΣΑΣ Κυριο / Κυριο Νεωφιτου Νικολαου.....

Përkthimi: U ngrit dhe u ndreq nga gërmadhat ky tempull i gjithnderuar i arkistrategut kryeengjell Mihael, me kontributin dhe shpenzimet dhe të prishurat e të krishterëve ortodoksë të devotshëm të peshkopit të Korçës, zotit, zotit Neofit Nikollës

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi portën perëndimore të kishës së shën Mëhillit, në Shalcë të Kolonjës, me disa fjalë të prishura, kurse tri rreshtat e fundit janë zhdukur.

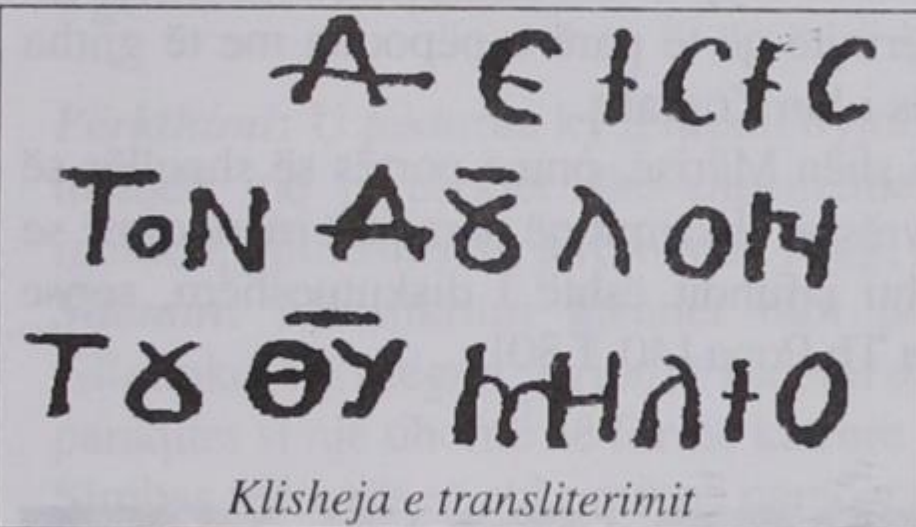
507.

Δεσης του δουλου του Θεοῦ Ιω(αννου) Γγιονι και δ(ια) σηνδρωμης
της Αυγεληνα Μηχι.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Jan Gjonit dhe me kontributin e Angjelina Mihit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një ikonë të madhe të Krishtit, marrë në Muzeun e Tiranës, nga kisha e shën Kollit të varrezave, në Boboshticë të Korçës.

508.

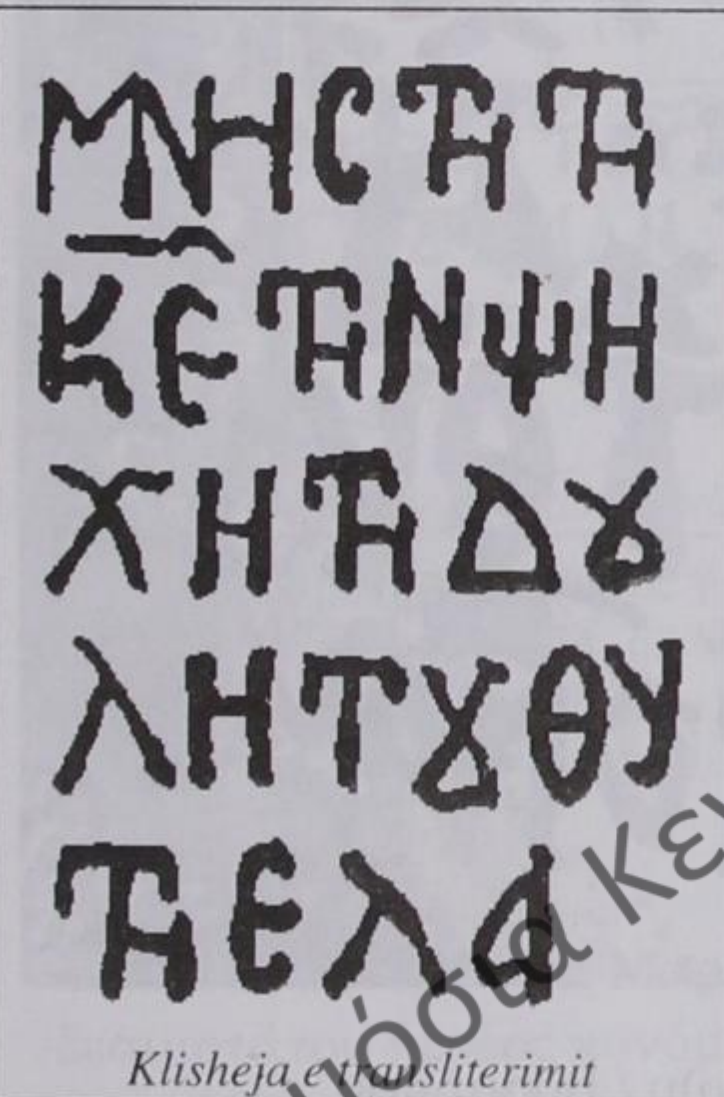

Δεισις / τον δούλον / του Θεοῦ Μηλιο.

Përktimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Milio.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e vjetër të shën Illiut, në kishën e shën Illiut, në Boboshticë. Nga mënyra e shkrimit ikona ka të ngjarë të jetë pikturuar aty nga fundi i shek. XVII ose fillimi i shek. XVIII.

509.

Μνηστητη / Κ(υρι)ε την ψη / χη τη δουλη του Θεου / Τηελα

Përktimi: Kujto o zot, shpirtin e shërbëtores së perëndisë, Tiela.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Mërisë, kundrejt thronit peshkopal, në kishën e shën Gjergjit, në Vithkuq të Korçës.

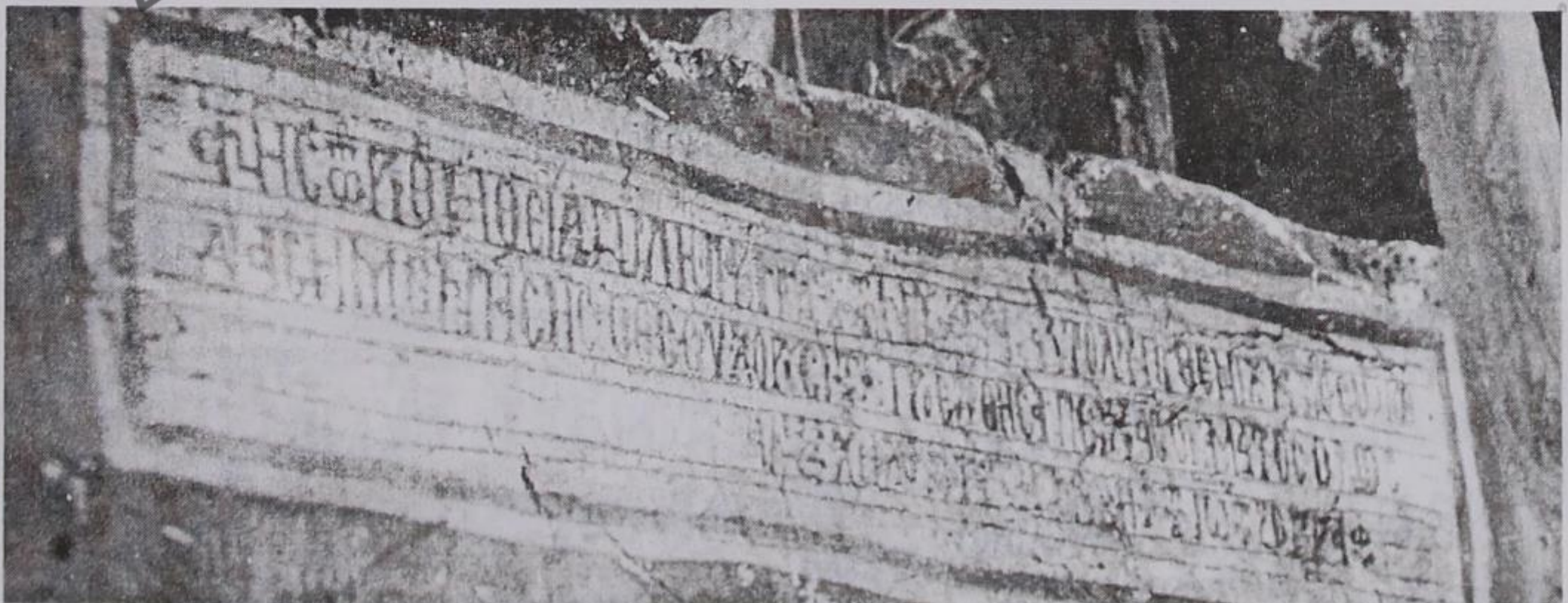
510.

(Δέη)σις του δούλου του Θεοῦ Θεοδώρου Γιώργι Κοισορου.

Përktimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Theodor Gjergj Koisorës.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi portën e kishës së shën e Premtes, në Voskopojë.

511.

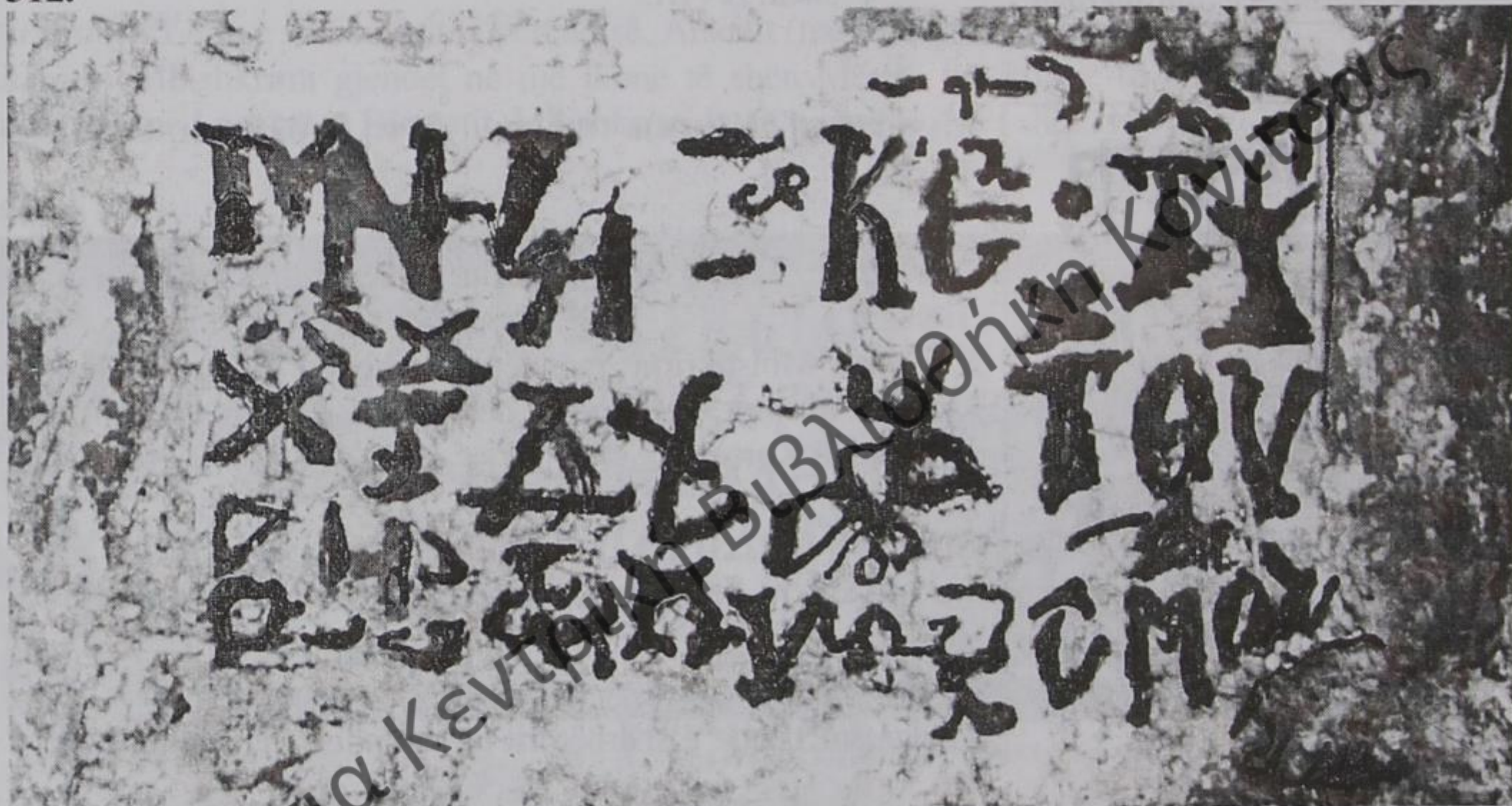
Ἀνηστωριθη (η) θεια πυλη υπερενδο(ξου Θεοτοκου παρα του αμαρ)το-λου Παρθενιου και της συνο / διας ημων πασης. Ο Θεος συνχορισι τους. Προεδοθησαν ιερεας

(α)καματος ολωσ. Αλεξα(νδρος) / δια χειρος ταχα και μαθητου του Ιω(αννου) ζωγραφου.(;)

Përktimi: U pikturua kjo portë hyjnore e së mbilavdërarës Hyjelindëses nga mëkatar Partheni dhe nga e gjithë shoqëria jonë. Perëndia i ndjeftë priftërinjtë që të parë u pëpoqën me të gjitha forcat pa u lodhur. Me dorën e Aleksit, gjithashtu nxënës i Jan Zografit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar nën pikturën e shën Mërisë, pranë portës së shpellës së shën Mërisë, në Glloloko, pranë Bezmishtit. Sipas mënyrës së shkrimit që paraqitet mendojmë se edhe ky mbishkrim duhet t'i përkasë shek. XIV rreshti i fundit është i diskutueshëm, sepse paraqitet pjesërisht i dëmtuar. Është botuar më 1964 nga Th.Popa [40, f.80].

512.

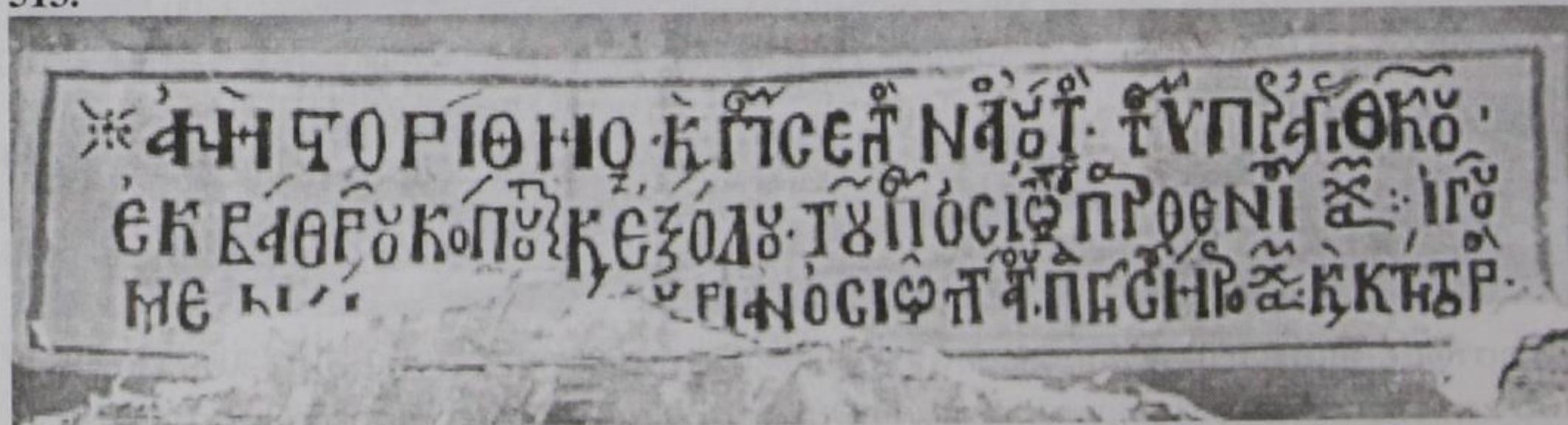

Μνηστητη χ(ορι)ε τ(ή)ν ψ(υ) / χ(ή)ν του δουλου του Θε(ου)υ / Βυσαρηου ιερομοναχου.

Përktimi: Kujto o zot, shpirtin e shërbëtorit të perëndisë, jeromonak Visarit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i shkruar në faqen e shkëmbit, ndërmjet tryezës së shenjtë dhe prothesit, në shpellën e Arangjellit, në Trstenik, pranë katundit Pustec të Prespës. Mbishkrimi është botuar nga Th.Popa [40, f.71]. Paraklisi ka madhësi 2.50x2.30 m.

513.

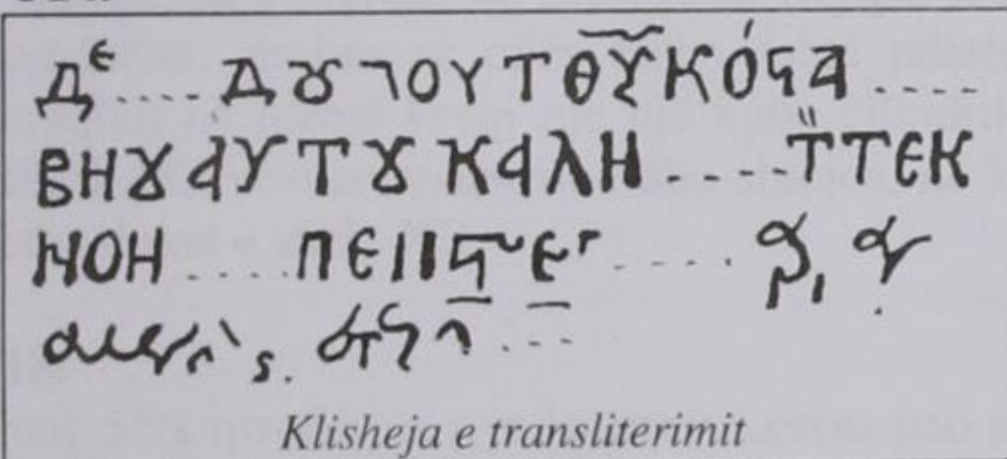

Ἀνησιρίθη ὁ (θεῖος) καὶ πάνσεπτος ναὸς οὗτος τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου / ἐκ βάθρου κόπου τὸ καὶ ἐξόδου τοῦ π(αν)όσιωτ(ά)του Παρθενίου (μον)αχ(οῦ) ἱγού / μενεύοντος τοῦ πάνόσιωτ(ά)του Παγησήου ἱερο(μον)άχ(ου) καὶ κτήτορος.

Përkthimi: U pikturua ky tempull hyjnor dhe i gjithndëruar i së mbishenjtës Hyjëlindëses që nga themeli me përpjekjet dhe shpenzimet e gjithoshënarit murg Parthenit, në kohën kur ishte igumen, gjithoshënar, jeromonak Paisi, ktitori.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi portën jugore të shpellës Bogoroica (Shën Mëria) në Glloboko, në bregun verior të Liqenit të Prespës, në lindje të katundit Bezmisht. Shpella brenda paraqitet si një dhomë në formë katrore me madhësi 3.50x2.10 m. Simbas mënyrës së shkrimit që paraqet dhe pikturës mendojmë se duhet t'i përkasi shek. XIV. Mbishkrimi është lëtur nga Th.Popa [40, f.81].

514.

Δε(ησις τοῦ) δουλου τ(οῦ) Θεοῦ Κόστα (καὶ τῆς συμ) / βήου αὐτοῦ
Καλη (καὶ) τ(ων) τεκ / νον η..... ετος /

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë Kosta së bashku me të shoqen e tij Kalinë dhe fëmijtë viti

Shënim: Mbishkrimi shumë i dëmtuar, gjendet në ikonën e Pandokratorit në thronin peshkopal të kishës së shën Gjergjit, në Vithkuq. Nga mënyra e shkrimit, mbishkrimi duhet të konsiderohet i shek. XIV-XV.

515.

..... τοῦ κοῦκα
.....(Πα)ρθένου Μαρίας διὰ σηνδρομῆς ἐξόδων τοῦ αἰ-
δεσιμοτάτου ἱερέος κονόμου παπά κύρ Νικολάου καὶ τοῦ αἰδεσιμοτά-
του παπά κύρ Ἀθανάσι παπά Ἡλία.

Përkthimi: i Kukës
.....Virgjëreshës Mari me kontributin, shpenzimet e të shumënderuarit priftit ikonom Papa Nikolla dhe të shumënderuarit, Papa zotit Athanasit, Papa Ili.

Shënim: Mbishkrimi gjendet shumë i dëmtuar, mbi portën veriore, brenda kishës së shën Mërisë, në Postenan të Leskovikut.

516.

Прими Госюди Моленье раба своего к ир Драганино дружи(ни) и слае..

Përkthimi: Prano o zot lutjen e shërbëtorit tënd, zotit Dragan me shoqërinë.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në nikën e prothesit të kishës së shën Mitrit, në Bezmisht të Prespës.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

IV. MBISHKRIMET E ZONËS SË GJIROKASTRËS

517.
525

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur mbi një gur të portës perëndimore të narteksit të kishës Lindja e shën Mërisë, në Labovë të Kryqit, si quhet sot, pranë Gjirokastrës. Data regjistron një gojëdhënë, simbas së cilës kisha është ndërtuar nga perandori bizantin, Justiniani I. Kisha paraqitet në formë kryqi me një kube cilindrike. Nga jashtë është stolitur me ornamente prej tullash. Ka pësuar restaurime dhe shtojca, në kohëra të mëvonshme. Nga struktura e ndërtimit kisha duket e shek. XII.

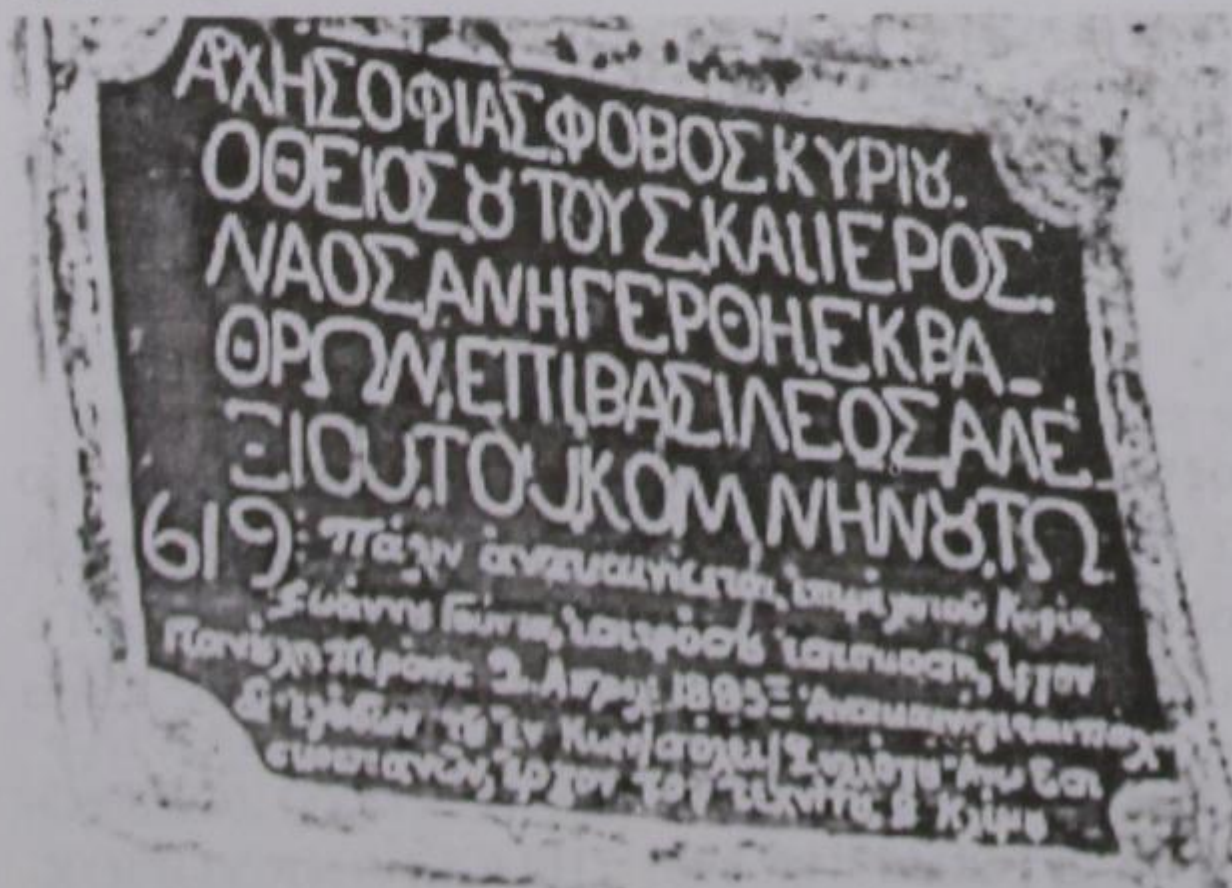
518.

Ετος 55α ησοδημα ηγε Ιουστινιανου του μεγαλου βασιλεο ηπερ σιν-δρομης επητροπου Κονσταντινου Λαδοβου της χορας τούτης εκτισθη ο πανσεπτος θηος ναος (τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ) ἀπαρξένου Μαρίας. 1806 Μαρτηο....

Përkthimi: Ky tempull i gjithndërtuar dhe hyjnor i së mbishenjtës Hyjëlindëses dhe gjithmonë virgjëreshës Mari u ndërtua [në] vitin 551 me shpenzimet e Justinianit, mbretit të madh, dhe [u meremetua] me kontributin e epitrop Kostandinit të këtij katundi, Labovë (në vitin) 1806, mars

Shënim: Mbishkrimi gjendet i shkruar rreth pjesës së poshtme të timbanit të kubesë së kishës Lindja e shën Mërisë, në Labovë të Kryqit, si quhet sot pranë Gjirokastrës. Eshtë botuar më 1928, nga P. I. Pulica. [48, f.64].

519.

Αρχη σοφιας φοβος Κυριου./ Ο θ
εός ουτους και ιερος / ναος ανηγε
ρθη εκ βα / θρων επι βασιλεως Α
λε / ξιου του Κομνηνου τω / 619:
Πάλιν / ἀνακαινίζεται ἐπιμέλη το
ὑ Κυρίου / Ἰωάννου Γούντα, ἐπι
ρόπου ἐπισκοπή(ς), ἔργον / Γιανο
ύλη Περόνη 2 Ἀπριλ: 1883. Ἄνα
καινίζεται πάλιν / δι ἐξόδων τοῦ ἐ
ν Κων / πόλει Συλλόγου Ἄνω Επι
/ σκοπιανῶν, ἔργον τοῦ τεχνίτου,
Β. Κλέμου.

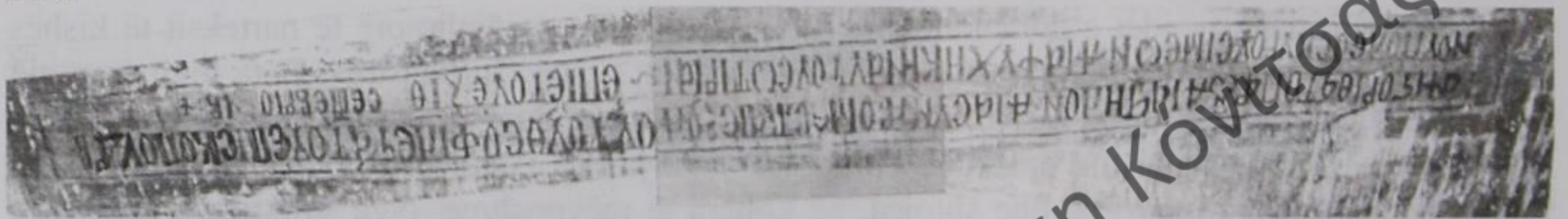
Përktimi: Fillimi i diturisë është frika e perëndisë.

Ky tempull hyjnor dhe i hirshëm u ndërtua prej themeli në kohën e mbretit Aleks Komnenit më 619. Prapë u rindërtua me kujdesin e zotit Jan Gudes, epitropit të Peshkopisë, punë e Janul Peronit. 2 prill 1883. Prapë u rindërtua (riparua) me shpenzimet e shoqatës së peshkopijasve, të Peshkopisë së Sipërme, në Kostandinopojë. Vepër e mjeshtrit V.Klemit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi faqen lindore, brenda timbanit të kubesë së kishës Fjetja e shën Mërisë, në Peshkopi të Sipërme të Rizës së Gjirokastrës.

Ka të ngjarë që mbishkrimi të jetë regjistrimi i vonë i ndonjë gojëdhënë të hershme, rreth ndërtimit të kishës prej perandor Aleks Komnenit, mbasi edhe të dhëna të tërthorta, historike dhe arkitektonike pajtohen me të. Data është dhënë gabim, sepse perandori Aleks Komneni ka sunduar më 1081-1118. Kisha ka formë kryqi, me kube e me madhësi 17.05x12.5 m. Ka pësuar restaurime në kohëra të mëvonshme.

520.

+ Ανηστοριθει το παρων διάστηλον διά συνδρομεί και έξόδου του θεοφιλεστάτου επισκόπου Δρι / νουπόλεος κυρου Σιμεων δια ψυχικήν αυτού σωτηρίαν: έπι έτους Ζ Ι Θ (7019 = 1510) σεπτέ(μ)βρίο(υ) ΙΒ :

Përktimi: U pikturua ky ikonostas me kontributin dhe shpenzimet e peshkopit shumë perëndidashës të Dhrinopojës, zotit Simeon, për shpëtimin e shpirtit të tij, në vitin 7019 (=1510), shtator 12.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi derën e bukur të ikonostasit prej muri të kishës së shën Mërisë, në Peshkopi të Sipërme, në Rizë të zezë të Gjirokastrës. Eshtë botuar më 1928 prej P.I.Pulicës [48, f.54] me datën gabim 1501 në shifrat arabe. Në atë kishë, përballë ikonostasit prej muri të pikturuar, në afërsi prej 20 cm, ruhet edhe një ikonostas prej druri me ikona të shek. XVIII.

521.

..... θη ό ναός του μεγάλου ' Αθανασίου έν έτι Ζ Κ Α (7021 = 1513).

Përktimi: ky tempull i Athanasit të Madh në vitin 1513 m.....

Shënim: Mbishkrimi gjendej mbi portën e kishës së shën Thanasit, në Poliçan të Pogonit të Gjirokastrës, me gërma të mëdha. E kemi marrë nga P. I. Pulica [48, f.65]. Sot nuk ekziston më. Kisha ka madhësi 5.10x4.25 m.

522.

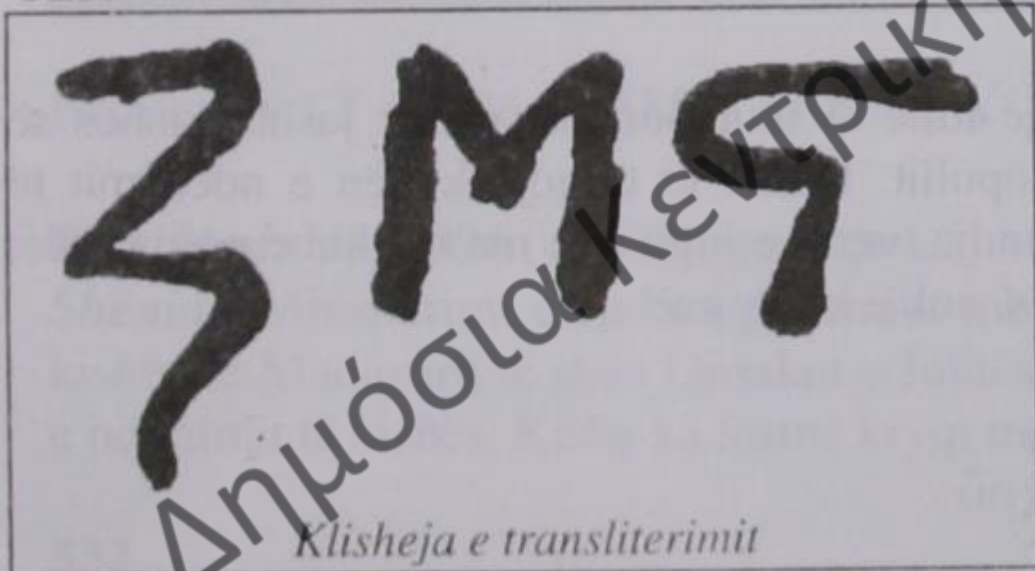
+ ' Ανεκενίστι και άνιστορίθη ό θείος και πάνσεπτος / ναός του άγίου μεγαλομάρτυρος Δημητρίου του μυροβλήτου, / δια συνδρομής κόπου τε κ(αι) έξόδου παπα Κυριάκ η κ(αι) του άδελφου αυτού /πουλου, κ(αι) Γεωργίου του παπα Βασιλείου και Γεωργίου του / ... ίερατεύοντος του θεοφυλεστάτου επισκό / (που Δρυϊνουπόλεος Κυροϋ, Σιμεων έν έτοι Ζ Α Δ (7034 = 1526) (κύκλος η) λίου ΙΔ άπριλίω κ̄.

Përkthimi: U përtëri dhe u pikturua ky tempull hyjnor dhe i gjithnderuar i dëshmorit të madh të shën Mitrit miroblet, me kontributin, përpjekjet dhe shpenzimet e at Qiriakut dhe të vëllait të tij Gjeorgopullit dhe të Gjergjit të Papa Vasilit dhe Gjergjit të Logothetit, dhe në kohën e peshkopatit të peshkopit të Dhrinopojës, shumë perëndidashës, zotit Simeon, në vitin 7034 (=1526), (cikli) i diellit 14, prill 20.

Shënim: Mbishkrimi me gërma të mëdha gjendet i pikturuar mbi portën perëndimore, brenda kishës së shën Mitrit, në Poliçan të Pogonit. Është botuar më 1928 nga P. I. Pulica [48, f.65], me datën me shifra arabe të dhënë gabim dhe me një mbi shifër në parë greke. Në të vërtetë këtu nuk është gërmë, por një shenjë konvencionale () që ai e cilëson shifër gërmën Z. Kisha paraqitet paraklis me madhësi

523.

Klisheja e transliterimit

(Τὸ στερέωμα) τῶν σοί πεποιθώτων στερεώσον Κύριε) τήν ἐκκλησίαν ἣν ἐκτύσατο (τῷ τιμίῳ σου αἵματι) ἔτους, Ζ Μ ΣΤ (7046 =1538)

Përkthimi: Mbështetja e atyreve që shpresojnë tek ty, forco o zot kishën që e ndërtove me gjakun tënd të çmuar viti 7046 (=1538).

Shënim: Mbishkrimi, me gërma të mëdha greke, gjendej në anën e jashtme, mbi derën e kishës së shën Mitrit, në Poliçan të Pogonit. Sot nuk ekziston më. E kemi marrë, nga P. I. Pulica [48, f.65].

524.

Διονυσίου τοῦ Κατηλιανοῦ. α φ ν δ (= 1554).

Përkthimi: I Dhionis Katilianit 1554.

Shënim: Mbishkrimi gjendej në një ungjill të kishës së Manastirit të shën Liut, në Stegopull të Lunxhërisë. E kemi marrë, nga P. I. Pulica [48, f.75] me interpretimin e datës në shifra arabe 1534. Ungjilli sot nuk ekziston më.

525.

+ ΑΡΧΑΙΟΝ ΕΤΟΣ : 1565

Ο ΘΕΙΟΣ ΟΥΤΟΣ ΝΑΟΣ ΑΝΗΓΕΡΘΗ ΤΗ ΔΑΠΑΝΗ ΤΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΤΟΥ ΧΟΡΙΟΥ ΛΙΟΥΓΚΑΡΗΣ 1895 ΑΠΡΙΛ(ΙΟΥ) : 29.

Përktimi: Viti i vjetër 1565.

Ky tempull hyjnor u ndërtua me shpenzimet e ortodoksëve të katundit Lugari, 1895, prill 29.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i shkruar mbi portën jugore të kishës së shën Gjergjit, në Lugar të Dropullit. Data e vjetër duhet të tregojë kohën e ndërtimit të ndonjë kisha më të lashtë nga ajo që ruhet sot më datën 1895.

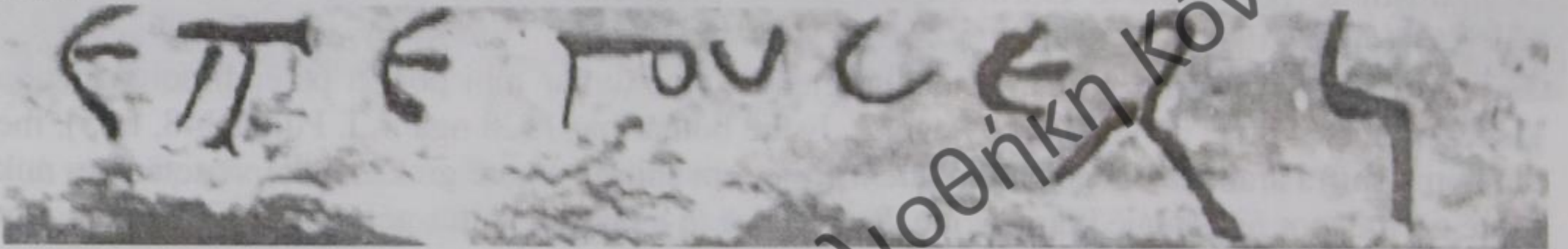
526.

[Μτφρ. επιμ.: 'Επί ἔτους Ζ Ο Ζ (7077 = 1569) ἐκτίσθη ὁ παρών στῦλος διὰ χειρός Καλλίστου μοναχοῦ].

Përktimi: Viti 7077 (=1569) u ndërtuan kolonat me dorën e murgut Kalistit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në krye të kolonës së mesit të djathtë në hyrje të kishës së Manastirit Driano. Fjetja e shën Mërisë, mbi Zervat të Dropullit, e kemi marrë nga P. I. Pulica [48, f. 56]. Kisha ka formë kryqi me një kube cilindrike me madhësi 11.70x7.48 m.

527.

ἐπ' ἔτους Ζ γ (7090 = 1582)

Përktimi: Në vitin 7090 (=1582).

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur mbi një tullë të murosur, në apsidë jashtë kishës së Ungjillëzimit të Manastirit mbi Vanishtë, të Dropullit. Duhet të tregojë kohën e ndërtimit të kishës. Kisha ka formë kryqi me tri apside, nga lindja, veriu e jugu dhe me një kube poligonale; ka madhësi 12x5.50 m. Gërmën "E", përpara datës, nuk e kuptojmë.

528.

Ἔτους Ζ γ δ [7091 = 1583] Καλήστου μοναχοῦ

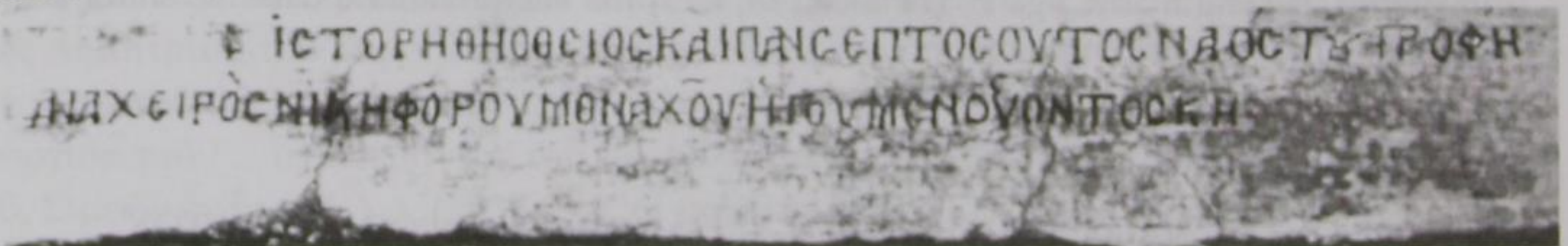
Përktimi: Viti 7091 (=1583) murgu Kalisti.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një gur të murosur, në faqen e murit perëndimor, nën një kryq të kishës Fjetja e shën Mërisë, në Zervat të Dropullit.

Data duhet të tregojë kohën e ndërtimit të kishës që ruhet sot, ndërsa një gojëdhënë thotë se kisha është ndërtuar nga Aleks Komneni, perandori i Bizantit. Megjithëkëtë asnjë shenjë nuk ka që të dëshmojë për ndonjë kishë të vjetër, që të ketë qenë aty.

Mbishkrimi është botuar më 1928, nga P. I. Pulica [48, f.54].

529.

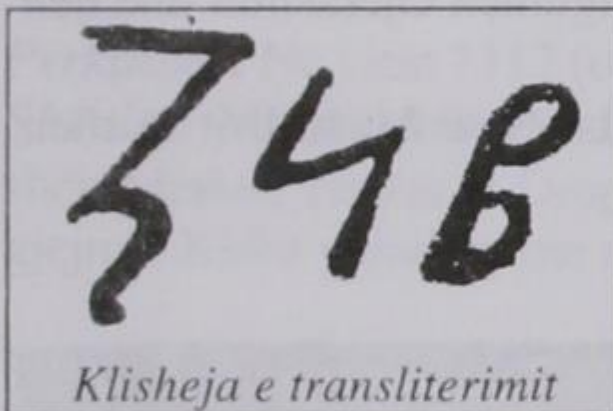

ΕΠ(Ι) Ζ γ Β (7092 = 1584).

Përkthimi: Më 7092 (=1584).

Shënim: Simbas P.I.Pulicës [48, f.66], mbishkrimi gjendej i gdhendur mbi një pllakë guri, në anën e jashtme të nartikut të kishës së Manastirit të shën Sotirit të Çatistës, në Pogon. Gjatë kërkimeve tona ne nuk kemi mundur ta gjejmë këtë mbishkrim.

530.

”Ετους 7092 (= 1588) ἱστορηθη ὁ θεῖος καὶ πάνσεπτος οὗτος ναός τοῦ Προφήτου Ἑλίου / καὶ διὰ χειρὸς Νικηφόρου μοναχοῦ ἡγουμενεύοντος κύριου

Përkthimi: Viti 7092 (=1588) u pikturua ky tempull hyjnor dhe i gjithnderuar i profet Ilisë me dorën e murgut Niqiforit, në kohën kur ishte igumen zoti

Shënim: Mbishkrimi gjendet pjesërisht i dëmtuar mbi portën e brendshme të kishës së Manastirit të shën Illiut, mbi Jorgucat të Dropullit. Duhet të tregojë kohën e ndërtimit të kishës. Mbishkrimi është botuar më 1928, nga P. I. Pulica [48, f.61]. Kisha ka formë kryqi me tri apside, nga lindja, veriu e jugu.

531.

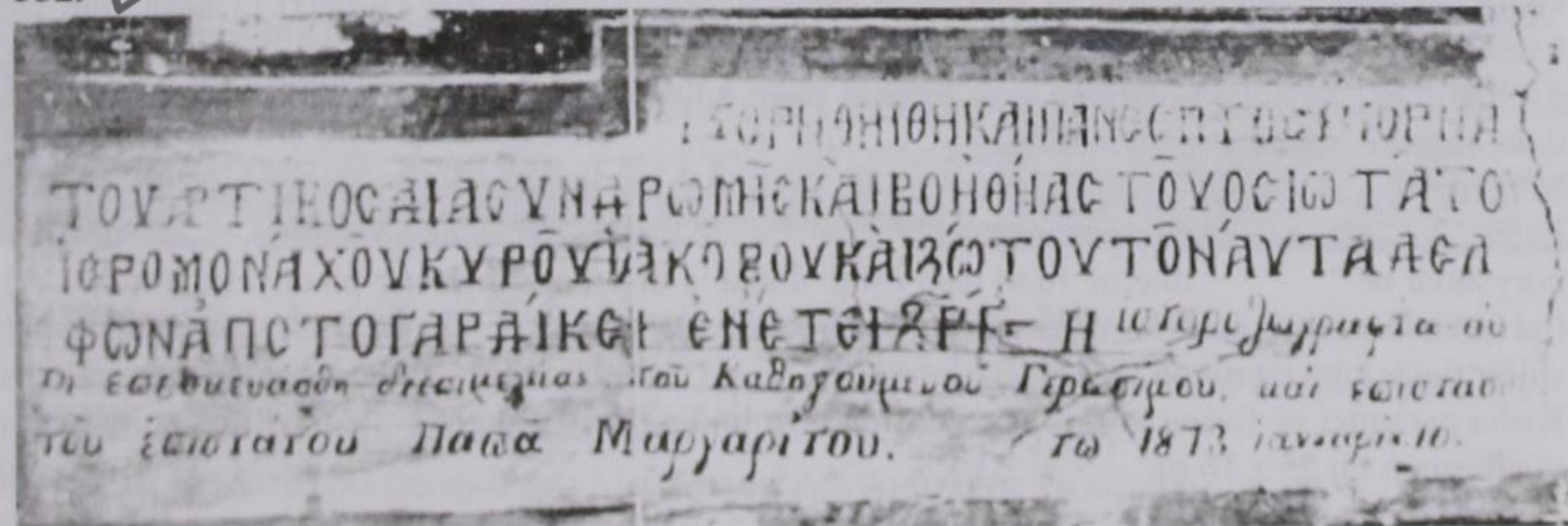

Ετους Ζ y ΣΤ (7096 = 1588) Ἰουλιος Α΄

Përkthimi: Viti 7096 (=1588), qershor 1.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur mbi gurin arkitra të portës perëndimore të narteksit të kishës së Manastirit të shën Qiriakut e Julitës, mbi Dhuvjan të Dropullit. Duhet të tregojë kohën e ndërtimit të kishës. Kisha ka formë kryqi me kube e me madhësi 10.60 x 6.50 m.

532.

Ιστορηθη η θη(α) και πανσεπτος ιστορηα / του (ν)αρτικός δια συνδρομής και βοήθ' / ης του ὀσιωτάτου / ἱερομοναχοῦ Κυροῦ Ἰακώβου καὶ Ζώτου τον αὐταδέλ / φων ἀπ ο το Γαρδίκει ἐν ἔτει Ζ Ρ Γ (7103 = 1595). Η ἱστοροζωγραφία αὐ / τη επεσκευάσθη δι

επιμελείας / τοῦ Καθηγούμενου Γερασίμου καὶ ἐπιστάσια / τοῦ ἐπιστάτου Παπᾶ Μαργαρίτου τῷ 1873 ἰανναρίου – 10.

Përkthimi: U pikturua piktura e hyjshme dhe e gjithnderuar e narteksit me kontributin dhe ndihmën e gjithoshënarit, jeromonakut, zotit Jakov dhe Zotos, vëllait [të tij] nga Kardhiqi, në vitin 7103 (=1595). Skenat e pikturuara janë përtërirë nën kujdesin e igumen Gjerasimit dhe nën mbikqyrjen e kujdestarit, Papa Margaritit më 1873 - janar 10.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën e narteksit të kishës së Manastirit të shën Qiriakut e Julitës, mbi Dhuvjan të Dropullit, me gërma të mëdha.

533.

+ Η παντων βασηλεια των προφητων ηρηθης σπειρας βλαστημα Ιωακειμ και Αννης / η αξιωθει(σα) φωνη του αγγελου χαιρη λεγουσα υπο του π(α)ντοκρατωρ(ος) κεχαριτωμε / νη δε παρθενομητορ κορη δυο δεσαι δεησιν εξ εμου του σου δουλου του δο / μησαντος τον σον ναον εκ ποθου Χριστοφορου ιερομοναχου, ετι τις ενσαρκου γεν (ν)ησεως του Χ(ριστο)υ – α ρ (= 1600).

Përkthimi: Mbretëreshë e të gjithë profetëve, e quajtur fidanë e Joakimit dhe Anës shterpë, që u bëre e denjë të dëgjoi zërin e ëngjellit që thoshte: gëzohu ti o e gëzuar prej gjithpushtetësit, vajzë, virgjëreshë dhe nënë, prano lutjen prej meje shërbëtorit tënd jeromonak Kristoforit, që ndërtoi tempullin tënd me dëshirë, viti i lindjes karnate të Krishtit 1600.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një gur, mbi portën perëndimore, brenda narteksit të kishës së Manastirit Ravenia të Fjetjes së shën Mërisë, Ravenia mbi Goranxi të Dropullit, në katër rreshta e me gërma të mëdha. Guri ka pësuar një plasje që nis në anën e poshtme, nga gjysma e tij dhe shkon përpjetë, pak pjerrtas duke e ndarë atë në dy pjesë gati të barabarta, por duke mos i dëmtuar shumë gërmat.

Mbishkrimi është botuar nga P. I. Pulica [48, f.63] me disa të meta: në rreshtin e parë mungojnë fjalët " " , " " në të dytin fjalët " " në të fundin fjala e origjinalit " " është ndryshuar në " " dhe në fund data është dhënë e diskutueshme, me pikëpyetje, (A X I A) (=1611), kurse origjinali ka vetëm dy shifra (=1600). Që mbas " " -së nuk ka patur asnjë shifër tjetër këtë e provon viza sipër shifrave " " " që shkon tek " x dhe ngrihet sipër.

Kisha paraqitet në formë kryqi me tri apside, nga lindja, veriu e jugu, e me një kube poligonale, madhësia e saj 25 x 16 m.

534.

Δείσεις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Δαμασκινού ἱερομονάχου ετους Z P Θ (7109 = 1601).

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë, jeromonak Damaskinoit, vitit 7109 (=1601).

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi pikturën murale të shën Mërisë, në kishën e Manastirit të shën Thanasit, në Poliçan të Pogonit. Mbishkrimi është botuar nga P. I. Pulica [48, f.65].

535.

Ἐπὶ ἔτους ΖΡΙΒ (ή Θ) (7112 ή 7119 = 1604 ή 1611)

Përktimi: Në vitin 7112 (ose 7119) (=1604 ose 1611).

Shënim: Mbishkrimi gjendet në portën e jashtme të kishës së Manastirit Driano të Fjetjes së shën Mërisë, Zervat të Dropullit. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.56]; ne nuk kemi mund të gjejmë. Kisha paraqitet me një kube e me madhësi 11.70x7.48 m.

536.

Ἡγερθη ἐκ βάθρων καὶ ἱστορήθη ὁ πάνσεπτος καὶ θεῖος ναὸς τῆς ὑπεραγίας ἐνδόξου δεσπηνῆς ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας καὶ ἡ σηνδρομή δὲ ὅλον γέγονεν: εἶτος(ς) ΖΡΙΔ (7114 = 1606).

Ἱστορήθη δὲ καὶ διὰ χερὸς κ' αμοῦ τοῦ ἀμαρτολοῦ Μιχαήλ καὶ Νικολάου.

Përktimi: U ndërtua që nga themeli dhe u pikturua ky tempull hyjnor dhe i gjithnderuari i së mbishenjtës, së lavdëruar zonjës sonë, Hyjshëndesës dhe gjithmonë virgjëreshës Mari me kontribut të të gjithëve, në vitin 7114 (=1606). U pikturua me dorën time, të mëkatar Mihailit dhe Nikollës.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën perëndimore, brenda kishës së Fjetjes së shën Mërisë, në Zervat të Dropullit, me gërma të mëdha. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.55].

537.

+ Ἄλλον οὐρανὸν ὀρῶ καὶ κοσμιμένον τὴν σεπτὴν οἰκὸνα σου Θεοκνήγτορ ἦνπερ καθῆ / στόρισεν ἀπλῆτο πόθω Γαβριήλ ἱερομόναχος καὶ θείτης. Χεῖρ δὲ ηπάρχει Ὀνούφριου Κυπρίου, ἀρχι(ε)ράτε / βοντος

δὲ του παναγιότάτου ἐπίσκῶπου Ματθαιου Δρίνοπόλεος ἴγουμένε-

βοντος δὲ Κάληστου / ἱερομονάχου ἐπὶ ἔτους α χ ι δ (= 1714) Χ(ριστο)ῦ. Θ(ε)ῶ δοξάζω τῶ δίδοντι τό τέλος εἶπερ π(αν) σφάλομεν ἐκ τινος τύχης μέρα ποιμὴν / κρίνατε, βρωτός καγῶ γε Θ(ε)ῶ δοξάζω τῶ

(δίδ)οντι τό τέρμα. Ἀμαρτωλὸς Ὀνούφριος ὁ / ἱστορίσας τούτας.

Përktimi: Një qiell tjetër shoh të stolisur, ikonën tënde të nderuar o Hyjëmbajtëse, të cilën e pikturoi me dëshirën shumë të pastër meshtar jeromonak Gabrieli. Dora është e Onufër Qipriotit, në kohën e peshkopatit të gjithshenjtit, peshkop Mattheut të Drinopojës, dhe në kohën kur ishte igumen jeromonak Kalisti, në vitin prej Krishtit 1614. Lavdëroj perëndinë, i cili jep fund për çdo gjë që gabojmë ratësisht ndonjë ditë; gjykoni o bari, sepse edhe unë [duke qenë] i vdekur lavdëroj perëndinë që jep fundin. Këto i pikturoi mëkatar Onufri.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar me gërma të mëdha në ikonën e madhe të shën Mërisë së ikonostasit të kishës së Manastirit të shën Sotirit, në Çatistë të Pogonit. Është botuar nga P. I. Pulica [48, f.66].

538.

Ο βασιλευς τον βασιλεβοντον και κυριος τον κυριεβιντον και μεγας / αρχυερευς δυκαιος κριτής. Δέησις Ηακωβου Μητροπολητου Ζυχνων. / Χειρ Ονουφριου Κυπριου Α Χ Ι Ε (= 1615). χ υ.

Përktimi: Mbret i atyreve që mbretërojnë dhe zot i atyreve që zotërojnë dhe kryejerark i madh, gjykatës i drejtë. Lutje e Jakovit, mitropolitit të Zihnës. Dora e Onufër Qipriotit 1615, Krishti.

Shënim: Mbishkrimi, shumë i dëmtuar, gjendet në ikonën e madhe të Krishtit të ikonostasit të kishës së Manastirit të shën Sotirit, në Çatistë të Pogonit. Sot mbishkrimi i lexohet vetëm emri i piktorit dhe data, prandaj pjesën tjetër e kemi plotësuar nga botimi i P.Pulicës [48, f.67].

539.

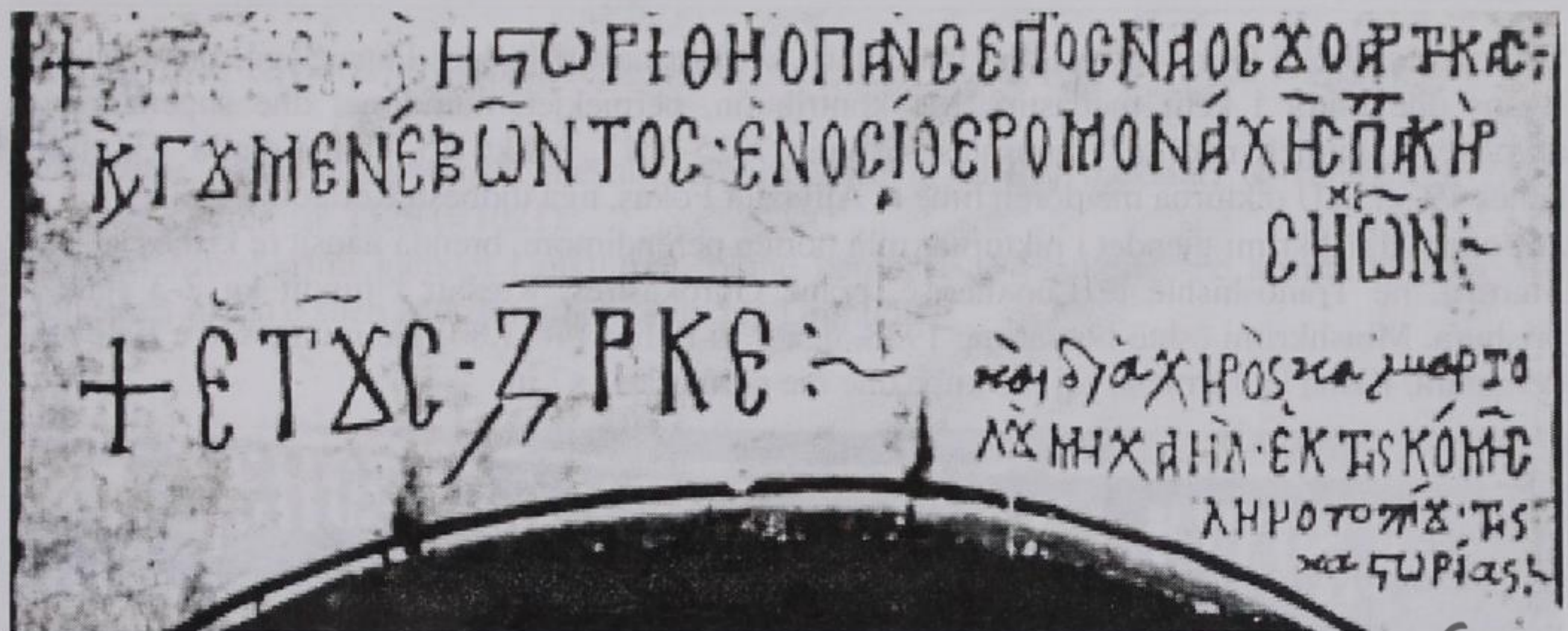
Δέησις Δανιήλ Μητροπολήτου Νεβροκώπου – έτους Α. Χ. Ι. Ε (= 1615)
Χ(ριστο)υ, Χει(ρ) Ονουφρίου Κυπρίου.

Përktimi: Lutje e Danielit, mitropolitit të Nevrokopit, viti 1615 [prej] Krishtit. Dora e Onufër Qipriotit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Shpërfytyrimit të Krishtit të ikonostasit të kishës së Manastirit të shën Sotirit të Çatistës në Pogon. Mbishkrimi është botuar, më 1928, nga P. I. Pulica [48, f.67].

540.

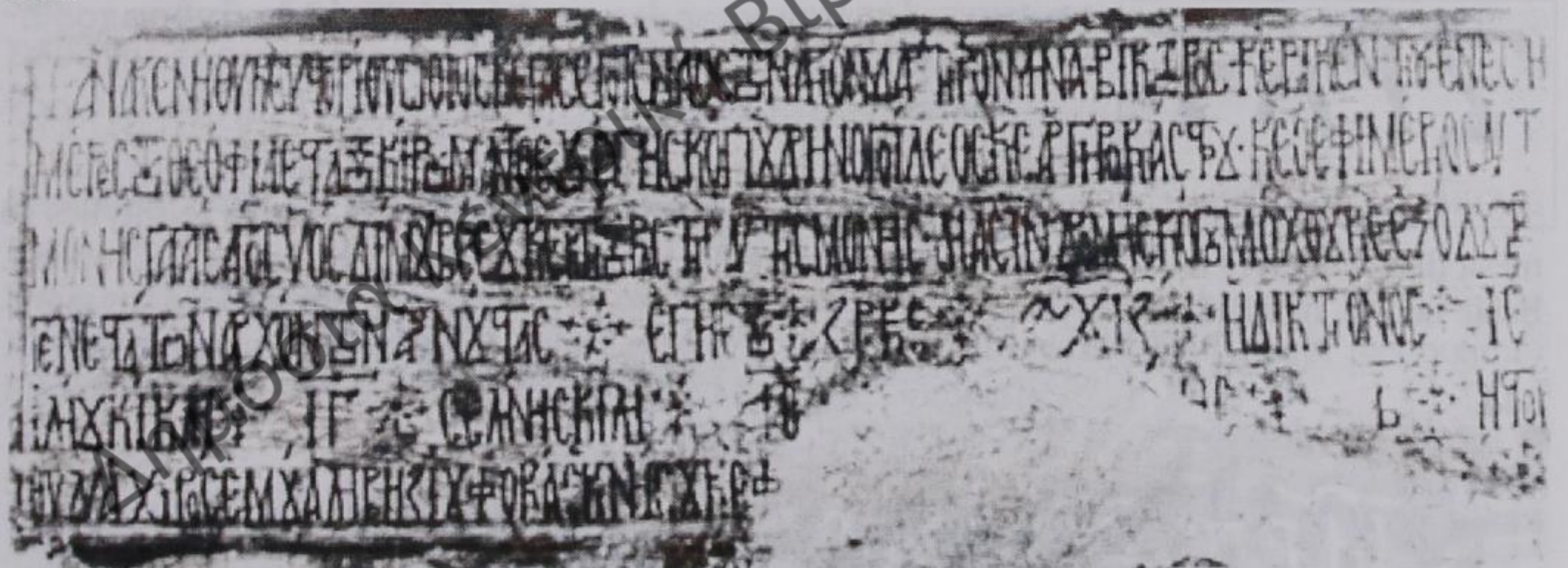
+ 'Ανηγέρθη κα(ι) ηστωρίθη ο πάνσεπτος ναος οὔ ο ἄρτηκας / κα(ι) (ή)γουμενέβωντ
ος έν οσίο(ι)ερομοναχῆς π(α)πὰ Κήρ σημεῶν : - / + έτους Ζ Ρ Κ Ε (7125 = 1617): - κ
αι διά χηρὸς καμαρτο / λου Μηχαήλ έκ της κόμης / Ληνοτοπίου της / Καστωρίας :-

Përkthimi: U ndërtua dhe u pikturua ky tempull i gjithnderuar dhe narteks në kohën kur ishte igumen ndër oshënarë, jeromonak zoti Simeoni, viti 7125 (=1617), dhe me dorën e mëkatarit Mihail nga katundi Linotopi i Kosturit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar në portën perëndimore të kishës së Manastirit të shën Illiut, mbi Jorgucat të Dropullit. Eshtë botuar më 1928, nga P.I. Pulica [48, f.61]. Fjalët e para "Ανηγέρθη" janë prishur, masa duket qëllimisht për arsye se piktori nuk e ka ditur kohën e ndërtimit të nartekstit.

541.

+ 'Ανακενήθῃ κὲ υστορίθῃ ω θίος κε πά(ν)σέπτος ναος τῶν ἁγίων μαρτήρον Μηνα Βίκτωρος κὲ Βικέντηου ἐν τες ἡ / μέρες του θεόφι-λεστάτου κίρου Ματθέου ἐπησκόπου Δρηνοπόλεος κὲ 'Αργιροκά-στρου, κὲ ὁ εφιμέρηος αὐτ(ῆς) / μονής παπάσ' Αγ(ι)ος ὕός Δίμου βέσου κὲ κτήτορας τῆς αὐτῆς μονῆς. Διὰ σινδρομῆς κόπου μόχθου κὲ ἐξόδου τῶν (εὐ) / γενεστάτων ἀρχόντων Τρανούστας. 'Επη ἔτου(ς) Ζ Ρ Κ Ε (7125 = 1617) - α χ ι ζ (= 1617), ἡ(ν)δικτηῶνος ΙΕ, / 'Ιλήου κίκλη - ΙΓ, σελήνης κί(κ)λη ΙΘ
.....' Ηστορη / θῃ δυὰ χιρός ἐμού 'Αληβηζίου Φοκά ἐκ νήσου Κεφα(λληνίας).....

Përkthimi: U përtëri dhe u pikturua ky tempull hyjnor dhe i gjithnderuar i martirëve të shenjtë Minajt, Viktorit dhe Vikentit në ditët e shumë perëndidashësit, zotit Matthe, peshkopit të

Drinopojës dhe të Gjirokastrës, dhe famulltar i këtij manastiri [është] Papa Sago, biri i Dhimo Bosos dhe ktitor i këtij manastiri. Me kontributin, përpjekjet, mundimet dhe shpenzimet e arkondëve shumëfisnikë të Tranushtës, në vitin 7125-1617, indikti 15, cikli i diellit 13, cikli i hënës 19 U pikturua me dorën time të Aliviziut Fokas, nga ujdhesa Kefalonia

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën perëndimore, brenda naosit të kishës së shën Martirit, në Tranoshishtë të Lunxhërisë, pranë Gjirokastrës. Rreshti i fundit ka 2-3 fjalë të prishura. Mbishkrimi është botuar më 1928, nga P. I. Pulica [48, f.80] me mungesën e fjalëve të dëmtuara. Kisha ka formë kryqi me kube dhe me përmasa 11x7 m.

542.

E

ἀρχιερατεύοντος τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου κύρ Ματθεοῦ Ἰωανή-
νον ἱστορήθη δε διὰ χειρὸς κ' αμοῦ τοῦ ἀμαρτολοῦ Μιχαήλ ἐκ τῆς
κώμης Λυνοτοπίου τῆς Καστρορίας - ἔτη Ζ Ρ Κ Ε (7125 = 1617). Ἰωαννίκιος
Δακον.

Përkthimi: në kohën e peshkopatit shumë perëndidashësit Mattheut të Janinës, pikturuar me dorën time të mëkatarit Mihail nga Linotopi i Kosturit, viti 7125 (=1617), Janiqi Dhakon.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën e nartekut, në kishën e Manastirit të Ungjillëzimit, mbi Vanistë të Dropullit. Rradhët e sipërme i ka të dëmtuara.

543.

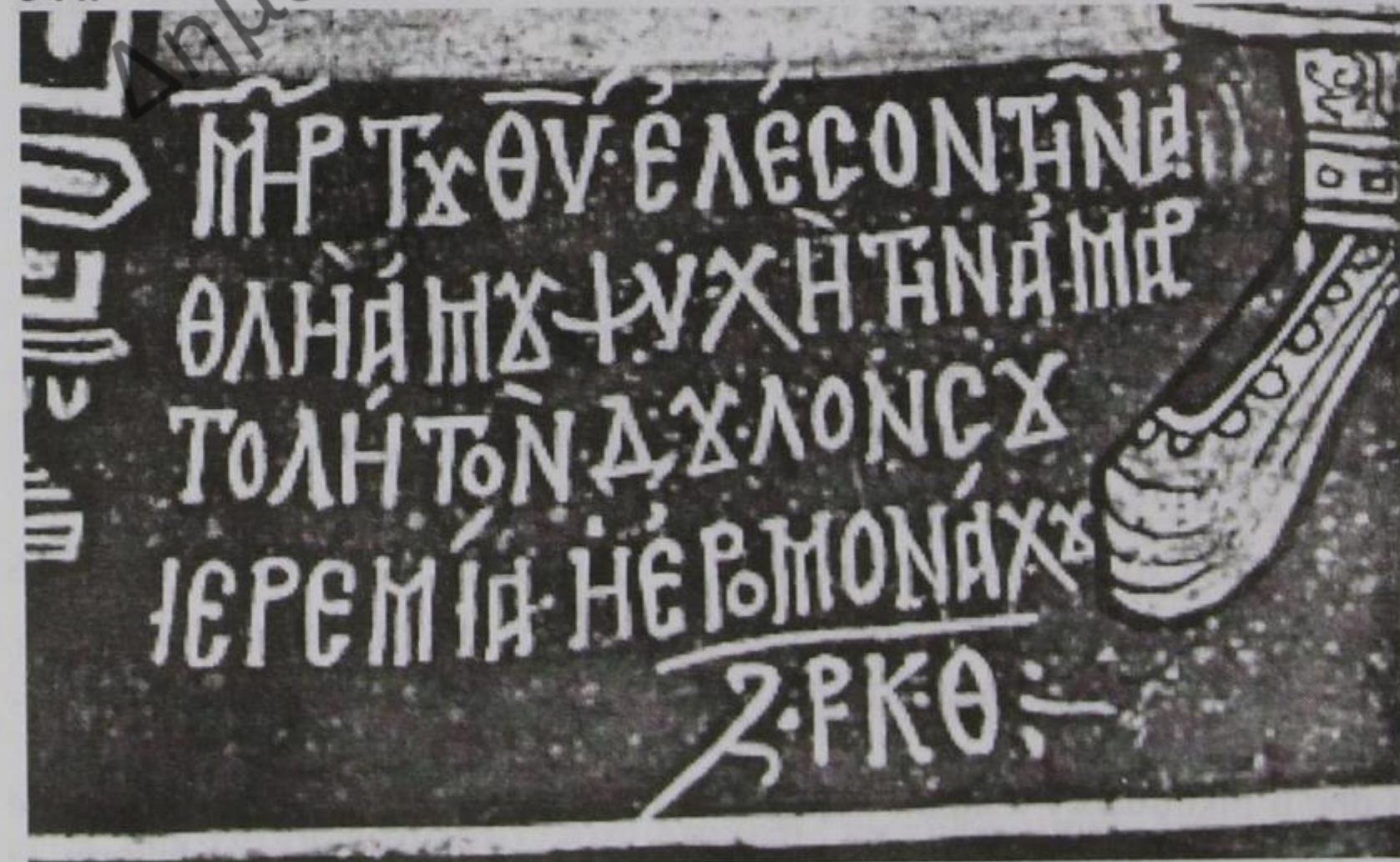
Klisheja e transliterimit

Νεώφитος ἱερομοναχος ἀμαρτολός (ὡς) οὐδεὶς ἄνθρωπος Ζ
Ρ Λ Σ Τ (7136 = 1628).

Përkthimi: Jeromonak Neofiti mëkatar si asnjë njeri 7136 (=1628).

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në të djathtë të shtyllës së mesit dhe në të hyrë të kishës së Manastirit Driano Fjetja e shën Mërisë, mbi Zervat të Dropullit. Është botuar, nga P. I. Pulica [48, f.56].

544.

Μή(τη)ρ τοῦ Θεοῦ ἐλέ(η)σον τὴν ἄ / θλή(α)ν μου ψυχή(ν) την

ἀμα / ρτολή τόν δουλον σου / Ιερεμία ήερομονάχου – Ζ Ρ Κ Θ (7129 = 1621).

Përkthimi: Nënë e perëndisë, mëshiro shpirtin tim të mjerë, mëkatar, të shërbëtorit tënd, jeromonak Jeremisë 7129 (=1621).

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar, pranë këmbëve të Platiteras, në apsidë të kishës së Manastirit Fjetja e shën Mërisë, mbi Goranxi të Dropullit.

545.

+ Δεησ(ις) του δουλου του Θ(εο)υ Γυόκα Κυριάκυ / από χόριον μασκουλαρέους:-

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Gjokë Qiriakut, nga katundi Mashkullorë.

Shënim: Mbishkrimi gjendet, mbi apsidën e murit jugor brenda kishës së manastirit të shën Mërisë së Ravenias mbi Goranxi të Dropullit. Eshtë botuar më 1928, nga P. I. Pulica [48, f.63].

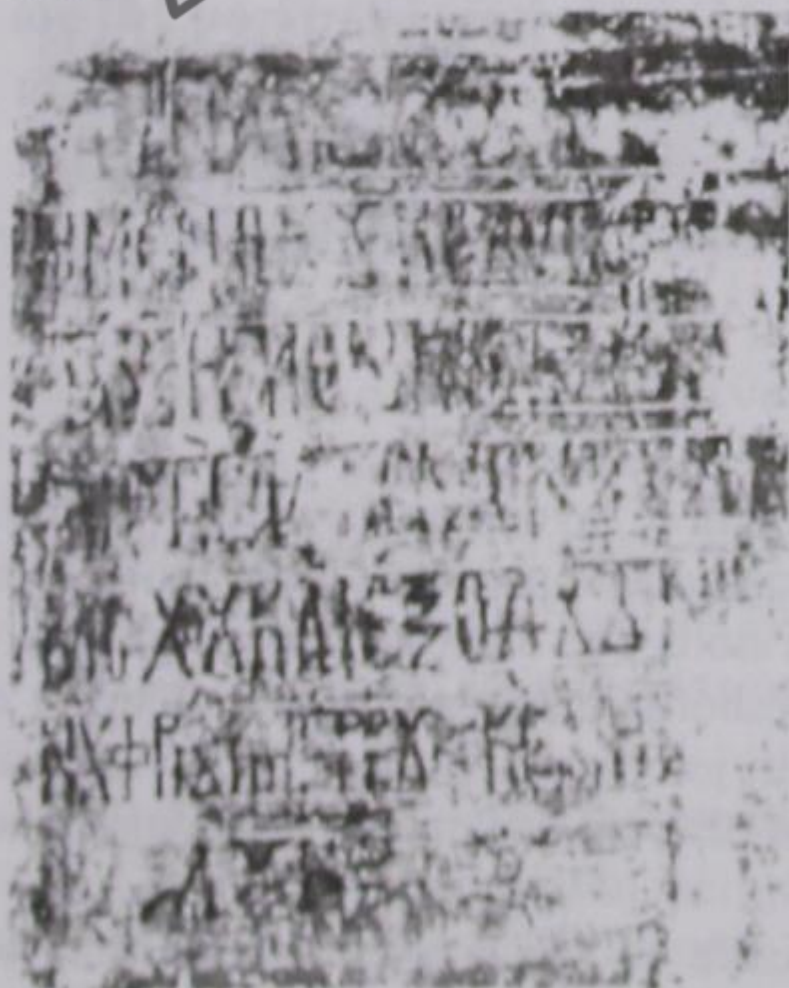
546.

Σφραγής τής ύπεραγίας Θεοτόκου έπώνομαζομένης Ραβέννα άνοθεν χόριν Γορανζή 1622:

Përkthimi: Vula e së mbishenjtës Hyjëlindëses, e mbiquajtur e Ravenias, mbi katundin Goranxi 1622.

Shënim: Mbishkrimi me gërma të mëdha, gjendet në një vulë prej druri të Manastirit të Ravenias. Fjetja e shën Mërisë, mbi Goranxi të Dropullit. Mbishkrimi është marrë nga botimi i P.I.Pulicës [48, f.64]. Sot vula është pronë e Muzeut të Gjirokastrës.

547.

Ανακενησθη / ημον Θεοτοκου κε αυπ(αρθενου Μαριας) /τατου ημον κικου / οστης αυτης μονης / μοχθου και εξοδου τον / (Ο)νουφριου Κηπρεου κε Αληβιζηου / α χ κ β (= 1622).

Përkthimi:

U pikturua

..... i Hyjëlindëses dhe gjithmonë virgjëreshës

..... zotit

..... të këtij manastiri

me mundimet dhe shpenzimet e

Onufër Qiprioti dhe Aliviziu 1622

Shënim: Mbishkrimi i dëmtuar përgjysmë nga rënia e suvasë, gjendet i pikturuar mbi faqen e murit jugor, brenda

kishës së Fjetjes së shën Mërisë, në Vllahogoranxi të Gjirokastrës.

548.

Ἔτους Ζ Ρ Λ Α (7131 = 1623) ἀπρηλίου 30.

Përkthimi: Viti 7131 (=1623) prill 30.

Shënim: Mbishkrimi, me gërma të mëdha, gjendet në ikonën e Pagëzorit në kishën e Manastirit të shën Sotirit, në Çatistë të Pogonit.

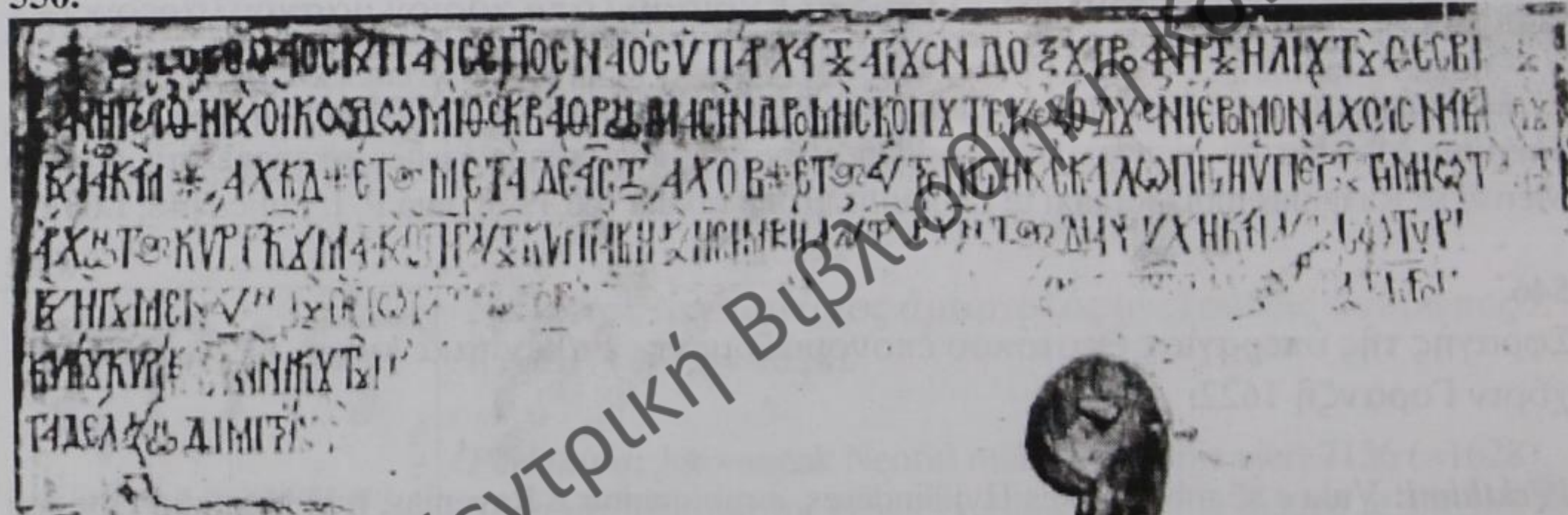
549.

Ἔτους Ζ Ρ Λ Α (7131 = 1623) Ἀπριλίου Α.

Përkthimi: Viti 7131 (=1623) prill 1.

Shënim: Mbishkrimi gjendet, në ikonën e Pagëzorit, të kishës së Manastirit të Spilesë. Lindja e shën Mërisë, mbi Tranoshisht të Lunxhërisë. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.77].

550.

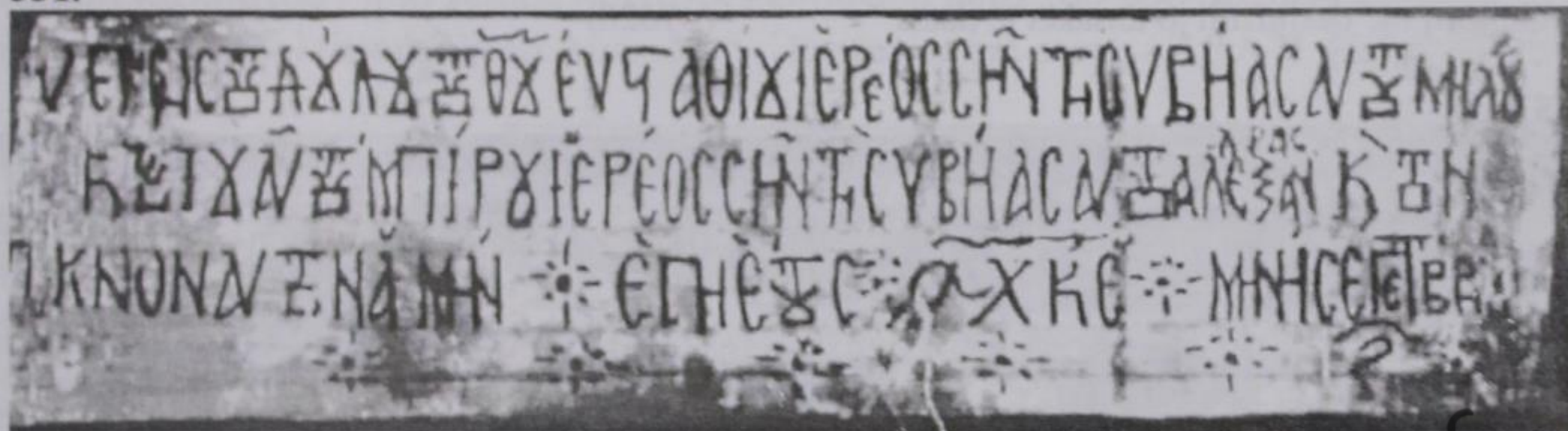
+ Οὗτος ὁ θεῖος καὶ πάνσεπτος ναός ὑπάρχει τοῦ ἀγίου ἐνδόξου προφήτου Ἡλίου τοῦ Θεσβίτου / ἀνηγέρθη καὶ οἰκοδομήθη ἐκ βάρων δια σήνδρομῆς κόπου τε καὶ ἐξόδου ἐν ἱερομονάχοις Μακαρίου / καὶ Ἰωακείμ + Α Χ Κ Δ + (= 1624) ἔτος μετὰ δὲ εἰς τό Α Χ Ο Β (= 1672) ἔτος εὐτρεπίστη καὶ ἐκαλλ(λ)ωπίστη ὑπὲρ τοῦ τημηῶτάτου / ἄρχωντος κύρ Γκοῦμα καὶ ὁ π(ατ)ήρ αὐτοῦ Κυργιάκη καὶ ἡ συμβήα αὐτοῦ αρχῶντος διὰ ψυχηκην αὐτοῦ σωτυρί(αν) / καὶ ἡγουμενεύων τοῦ ὀσιωτάτου (Γρηγορίου ἱερομονάχου. Ἀρχιερατεύωντος) τοῦ πανιερωτάτου Μητροπολίτου / κυρίου κύρι Καλλινῆ ἱκου τοῦ πρ(ώ)ην Ἰωαννί(ν)ων καὶ τῶν αὐ) / ταδέλφων Διμιτρίου καὶ (Γεωργίου. Ἐν μηνὶ Μαΐου 14 – 1671).

Përkthimi: Ky tempull hyjnor dhe i gjithnderuar është i profetit të lavdëruar shën Lli Thesbitit, ngritur dhe ndërtuar që prej themeli me kontributin, përpjekjen dhe shpenzimet e jeromonakëve Makarit dhe Joakimit - 1624 viti. Më vonë, në vitin 1672 u stolis dhe u zbukurua nga arkondi i shumënderuar, zoti, Guma dhe ati i tij Qiriaku dhe bashkëshortja e arkondit, për shpëtimin e shpirtit të tij, dhe në kohën kur ishte igumen i shumëshënuari jeromonak Grigori. Në kohën e të shumëhirshmit ish-mitropolitit të Janinës, zotit Kalinikut dhe të vëllezërve Dhimitrit dhe Gjergjit. Në muajin maj 14-1671.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi portën e nartekstit të kishës së Manastirit të shën Illiut, në Stegopull të Lunxhërisë së Gjirokastrës. Mbishkrimi ruhet pjesërisht i dëmtuar. Fjalët në kllapa

janë plotësuar nga botimi i P.I.Pulicës [48, f.74-75], në të cilin botim mungojnë fjalët "κυρ Γκουμα και ο Πηραυρον". Kisha ka formë kryqi me tri apside.

551.

Δεησις του δούλου του Θ(ε)οῦ Εὐσταθίου ἱερέος σῆν τη(ς) συνβήας
αυτου Μήλου / κ(αί) του ιου αὐτου μπίρου ἱερέος σῆν τή συ(μ)βήας
αυτου Αλεξανδρος κ(αί) τον / τεκνον αυτον ἀμήν ἐπι ἔτους α χ κ ε (= 1621) μηνή σ
επ(τ)ε(μ)βρήου. / Ζ.

Përktimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë, prift Efstathij bashkë me bashkëshorten e tij Mile dhe të birin e tij, priftin Bir me bashkëshorten e tij Aleksandrën dhe të bijtë e tij. Amin. Në vitin 1625, muaj shtator 7.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi portën e nartekstit, brenda kishës së shën Kollit, në Saraqinisht të Lunxhërisë së Gjirokastrës. Eshtë botuar më 1928, nga P. I. Pulica [48, f.76] në mungesë të të dy gërmave të para në rreshtin e tretë të fjalës "αυρν".

552.

+ Ανηγερθη ο θίος κ(αί) πάνσεπτος ναος τουῦ Θ(εο)ῦ κ(αί) Σοτίρωσ ἡμῶν ΨΙ(η)σ(οῦ)
Χ(ριστο)ῦ / δηὰ σι(ν)δρομῆσ κόπου τε κ(αί) ἐξόδου τῶν
πανηέρῶτάτῶν μητροπο / λητάδῶν ΨἩκοβῶσ Ζῆχνῶν, Δανῖηλ Νεβρωκόπου, ἡπῶ χε
ιρός Μηχαήλ Ζωγράφου ἐκ τόπου Ληνοτῶπη τῆσ Καστωρίας ελαχίστου κ(αί) / αμαρ
τωλου ετέλιωθη κατὰ μήνα οκτωβρίου ΚΗ Ψεγραφα ἐπι ετους Ζ Ρ Λ Ε (7135 = 1626).

Përktimi: U ndërtua ky tempull hyjnor dhe i gjithnderuar i perëndisë, dhe shpëtimtarit tonë, Jezu Krisht, me kontributin, përpjekjet dhe shpenzimet e të gjithhirshmëve, mitropolitëve Jakovit të Zihnonit, Daniel Nevrokopit. [Punuar] nga dora e piktor Mihalit nga katundi Linotopi i

Kosturit, shumë të voglit dhe mëkatar, përfundoi në muajin tetor 28. E shkrova në vitin 7135 (=1626).

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar me gërma të mëdha e të zeza, mbi portën e nartekstit të kishës së Manastirit të shën Sotirit të Çatistës, së Pogonit. Eshtë botuar më 1928, nga P. I. Pulica [48, f.66] me deshifrim jo të sakët të datës " (=1626) ".

553.

Ζηχνων Μητροπ(ο)λιτης Ιακωβος

Përkthimi: I Zihnonit mitropoli Jakovi.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i shkruar me copa tullash, në faqen e jashtme të murit jugor të kishës së Manastirit të shën Sotirit, në Çatistë të Pogonit. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.66].

554.

Πολεμησον κυριε τους θελοντας την ερημωσιν / της ιερας μονης ταυτης εν ετει σωτειρειω Α Χ Κ Η (= 1628), / Μαΐου ΚΒ.

Përkthimi: Kufito o zot, ata që duan shkretimin e këtij manastiri të hirshëm, në vitin shpëtimtar 1628 maj 22.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonostasin e kishës së shën Thanasit në Poliçan të Pogonit shkruar me gërma të mëdha të një shkrimi të vonë. Gërma T në datë, në vendin e qindëshes është gabim.

555.

Ετους Ζ Ρ Λ ΣΤ (7136 = 1628) εχειροτονηθι διακονος ιοαννης μαιου λα ετους ΖΡΛΖ (7137 = 1629).

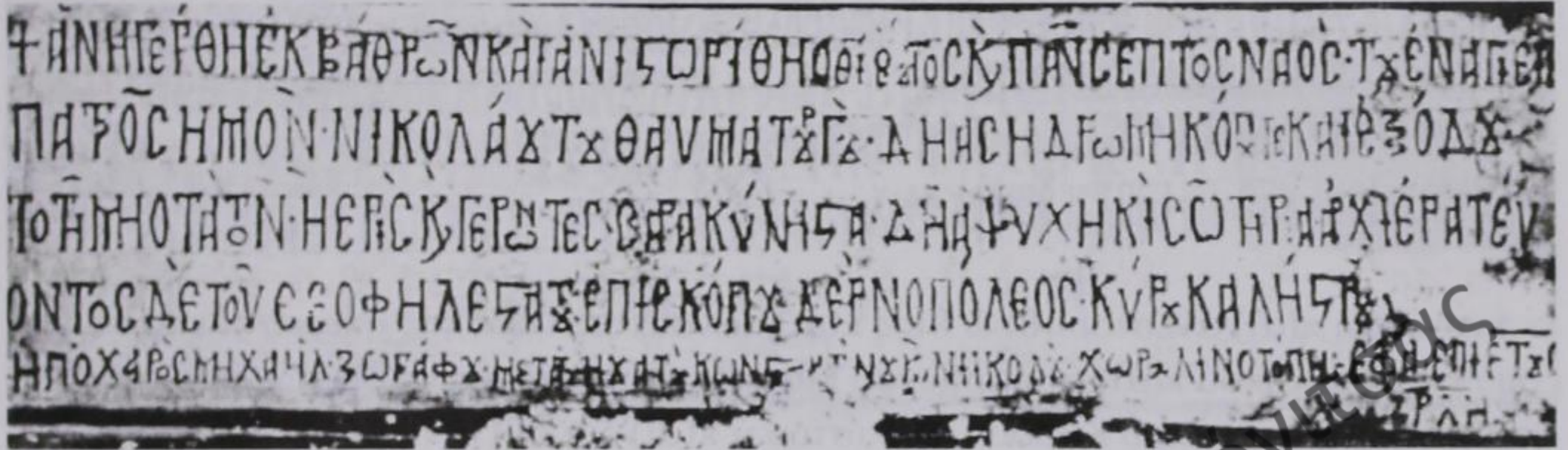
Përkthimi: Viti 7136 (=1628) u dorëzua diakon Jani, maj 31, viti 7137 (=1629).

Shënim: Mbishkrimi gjendej i gdhendur në të djathtë të shtyllës së mesit, në të hyrë të kishës së Manastirit Driano, Fjetja e shën Mërisë, mbi Zervat të Dropullit. Ne e kemi marrë, nga P. I. Pulica [48, f.56].

556.

+ Ἀνηγέρθη ἐκ βάθρων καὶ ἀνιστωρίθη ὁ θίος οὗτος καὶ πάνσεπτος

ναός του ἐν αγίεις / πατρὸς ἡμὸν Νικολάου του θαυματουργοῦ δηα ση(ν)δρωμή(ς) κ
 όπου τε και ἐξοδού. / το(ν) τήμηοτάτον ἡερίς και(ι) γερωντες Σαρακύνηστα(ς) δηὰ ψ
 υχηκίς σῶτηρία ἀρχιερατέυ / οντος δὲ τοῦ θεοφηλεστατου επισκόπου Δερνοπόλεος
 Κύρου Καλήστου / ἠπὸ χειρὸς Μηχαήλ Ζωγράφου μετὰ του ηου α(υ)τοῦ Κωνσταντ
 ἠνου και(ι) Νικολ(ά)ού. Χωρα Λινοτόπη. - Ἐγρ(α)φια ἐπι ετους / Z P Λ H (7138=1630).

Përkthimi: U ndërtua që nga themeli dhe u pikturua ky tempull hyjnor dhe i gjithënderuar i atit tonë ndër shenjtorë, Nikollës çudibërësit me kontributin, përpjekjet dhe shpenzimet e priftërinjve të shumënderuar dhe pleqëve të Saraqinishtës, për shpëtimin e shpirtit, në kohën e peshkopimit të shumë perëndidashësit, peshkopit të Drinopojës, zotit Kalist, me dorën e Mihal Zografit, me të birin e tij Kostandinin dhe Nikollën - katundi Linotopi në vitin 7138 (=1630).

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi siva, në portën jugore të kishës së shën Kollit, në Saraqinisht të Lunxhërisë së Gjirokastrës. Është botuar, nga P. I. Pulica [48, f.75]. Kisha ka madhësi 9.30 x 8.30 m.

557.

Ἐχηροτονίθη ὁ Παπασιμων ἐν μηνὶ ὑανουαρίος ἔτους Z P Λ H (7138 = 1630).

Përkthimi: U dorëzua Papa Simoni në muajin janar, viti 7138 (=1630).

Shënim: Mbishkrimi gjendet në anën e djathtë të kolonës së mesit, në eksonarteks të kishës së Manastirit. Kisha e shën Mërisë (Driano), mbi Zervat të Dropullit. E kemi marrë, nga P. I. Pulica [48, f.56].

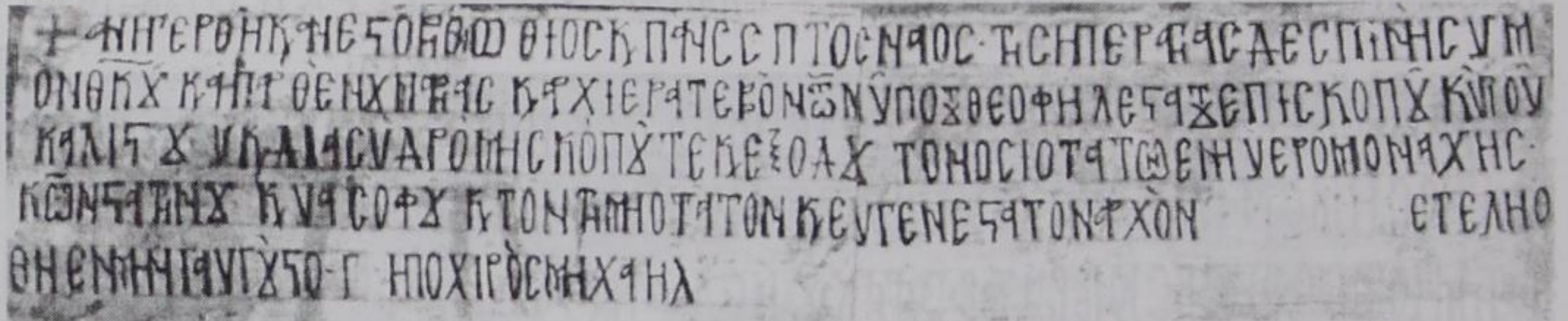
558.

Ἐτελειόθη ὁ τίμιος σταυρός. ἐν μηνὶ
 αὐγούστο ΙΣΤ' ἀπὸ ἐξόδου τοῦ
 πανιεροτάτου μητροπολίτου Βαι
 λαγράδων κυρίω Ελευθερίω
 και διὰ χειρὸς ἐμοῦ νικόλα
 ου ἀπό χώρα πτέρω
 Z P Λ H (7138 = 1630).

Përkthimi: U përfundua kryqi i nderuar në muajin gusht 16 me shpenzimet e të gjithëshmit Mitropolitit të Beratit, zotit Elefther dhe me dorën time të Nikollës, nga katundi Fterë 7138 (=1629).

Shënim: Mbishkrimi gjendej në anën e djathtë të kolonës së mesit, në eksonarteks të kishës së Manastirit, Fjetja e shën Mërisë së Drianos, mbi Zervat të Dropullit. E kemi marrë nga P. I. Pulica [48, f.56].

559.

+ Ανηγέρθη κ(αί) ανεστορήθη ὦ θιος κ(αί) πάνσεπτος νάος της ηπεραγης Δεσπινής υμ / ὄν Θεοτόκου κ(αί) ἀπαρθένου Μαρίας κ(αί) ἀρχιερατεβόντων ὄπο τοῦ θεοφλεστάτου ἐπισκόπου Κύρου / Καλιστου ὁ κ(αί) δια σὺ(ν)δρομῆς κόπου τε κ(αί) ἐξόδου τὸν οσιοτάτων εν ηῦερομονάχης / Κωνσταντίνου κ(αί) Υασόφου κ(αί) τὸν τιμητοτάτον κ(αί) εὐγενεστάτον ἀρχόντον ετεληὸ / θη εν μηνι αυγουστο - Γ - ηποχιρὸς Μηχαήλ επι ετους Z P M B (7142 = 1634).

Përkthimi: U ndërtua dhe u pikturua ky tempull hyjnor dhe i gjithnderuar i së mbishenjtës, zonjës sonë Hyjëlindëses dhe gjithmonë virgjërshës, Mari dhe në kohën e peshkopatit të shumë perëndidashës peshkopit Zotit Kalist dhe me kontributin, përpjekjet dhe shpenzimet e fortshënuarëve ndër jeromonakët Kostandinit dhe Jasafit dhe të shumënderuarëve e shumëfisnikëve arkondëve..... u përfundua në muajin gusht 3, me dorën e Mihalit, në vitin 7142 (=1634).

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën e narteksit të kishës Lindja e shën Mërisë, në Manastirin e Spilesë në Lunxhëri. Mbishkrimi është botuar më 1928, nga P. I. Pulica [48, f.76].

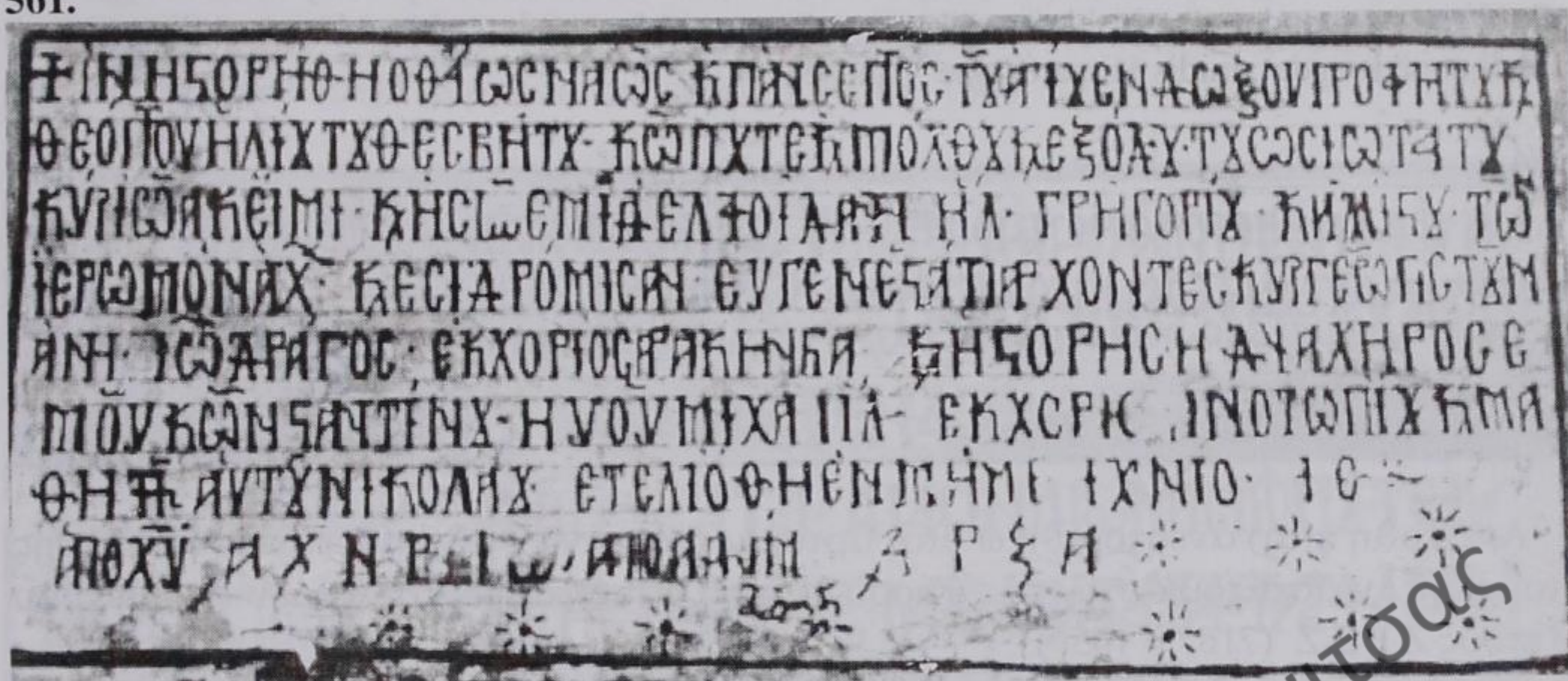
560.

Εἰς τοὺς ἀρχ(αί) (= 1650) ηλθαμεν / ἀπὸ τὴν μολδοβλαχίαν (ἐγὼ ὁ Παπά Δοσίθεος ὁ ἡγούμενος τοῦ ἀγίου / Γεωργίου καὶ ὁ Παπα - Διονύσιος / καὶ εὐγάλα(μ)ε τὸ χρεος / χιλιάδες Δ(ι) ἄσπρα / καὶ ὁποῖος βάλῃ χρέος ἀπὸ ἐδῶ καὶ ἐκῆθεν να / εἶναι αφορισμένος ἀπὸ Π(ατ)ρος και υοῦ καὶ ἀγίου Π(νεύμα)τος να εχη και την / Παναγίαν ἀντιδικον / και πολεμηον ἀμήν.

Përkthimi: Në vitin 1650 erdhëm nga Moldavia, unë Papa Dositheu, igumeni i shën Gjergjit dhe Papa Dionisi dhe e lamë borxhin 4 mijë aspra. Dhe kush të marrë borxh tani e tutje të jetë i ekskomunikuar prej atit dhe birit dhe shpirtit të shenjtë, të ketë dhe shën Mërinë kundërshtare dhe luftuese. Amin.

Shënim: Mbishkrimi gjendej në anën e djathtë të kolonës së mesit të kishës së Manastirit Driano, Fjetja e shën Mërisë, mbi Zervat të Dropullit. E kemi marrë, nga P. I. Pulica [48, f.57]. Sot nuk ekziston më.

561.

+ 'Ανήστορήθη ο θείως νάως κ(αί) πάνσεπτος τοῦ ἀγίου ενδώξου προφητου κ(αί) θεοππου Ἡλίου του Θεσβήτου κῶπου τε κ(αί) μόχθου κ(αί) ἐξόδου του ωσιωτάτου / Κύρ' Ἰῶακεῖμι, κ(αί) ἡ σὴν εμι αδελφοι Δανηήλ, Γρηγόριου, Καλλιστου, τῶν / ἱερωμοναχ(ων) κ(αί) εσι(ν)δρόμισαν εὐγενεστάτ(ο)ι αρχοντες Κυρ Γεῶ(ρ)γισ του Μ / άνη, Ἰω(άννης) Δράγος ἐκ χορίο Σαρακήνιστα, κ(αί) ἡ (ἐ)στορηση δυα χηρος ε / μου Κωνσταντίνου ησου Μιχαηλ ἐκ χώρας Λινοτοπίου κ(αί) μα / θητῆς αὐτοῦ Νικολαου. Ετε λ(ε)ιοθη ἐν μηνι ιουνίο - ΙΘ - / ἀπο Χ(ριστο)ῦ Α Ξ Ν Γ (= 1653) - απο Αδαμ Ζ Ρ Ξ Α (7161 = 1653).

Përktimi: U pikturua ky tempull hyjnor dhe i gjithnderuar i profetit të shenjtë, të lavdëruar dhe perëndipamës Ilia Thesbitit me përpjekjet, mundimet dhe shpenzimet e shumëshënuarit, zotit Joakim dhe bashkë me mua vëllezërit jeromonakët Danieli, Grigori, Kalisti. Kontribuan arkondët shumë fisnikë, zoti Gjergji i Nanit, Jan Dragoja nga katundi Sarakinishta, dhe u pikturua me dorën time të Kostandinit, birit të Mihalit nga katundi Linotopi dhe nxënësit të tij Nikollës. Përfundoi në muajin qershor 19, prej Krishtit 1653, prej Adamit 7161.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi portën perëndimore, brenda naosit të kishës së Manastirit të shën Illiut, në Stegopull të Lunxhërisë së Gjirokastrës. Është botuar nga P. I. Pulica [48, f.75]. Kisha ka formë kryqi me tri apside, me një kube, me madhësi 12.50x5 m.

562.

1656

Shënim: Data gjendej e gdhendur në faqen e jashtme të apsidës të kishës së Manastirit Driano, Fjetja e shën Mërisë, mbi Zervat të Dropullit. E kemi marrë, nga P. I. Pulica [48, f.57].

563.

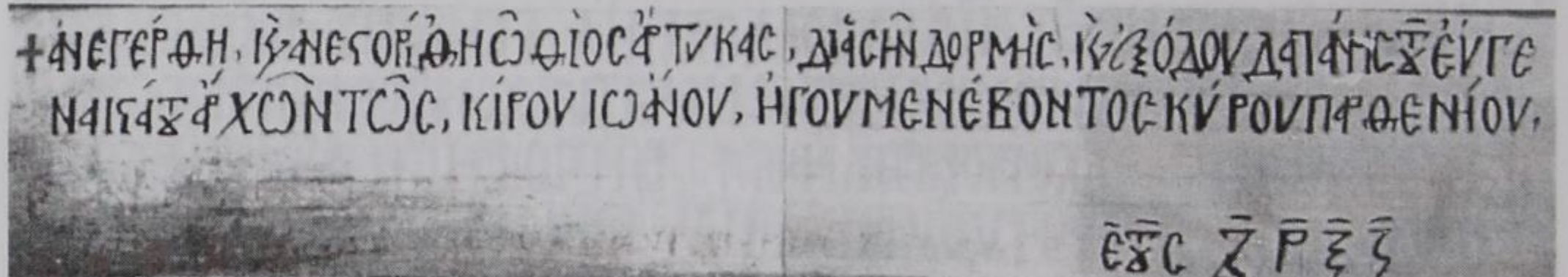
Χεῖρ Ἰω(άννου) Σκούταρι.

Përktimi: 1657 Dora e Jan Skutarit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një ikonë të vjetër të Krishtit, në kishën e shën Thanasit, në Dhuvjan të Dropullit.

Mbasi shumë murgj si mbiemër të tyre përdorin emrin e manastirit ku qëndrojnë, ka të ngjarë që piktori që përmendet në mbishkrim të ketë qenë murg i Manastirit të shën Mërisë së Skutarës, që ndodhet në bregdet, midis Himarës dhe Vunosë.

564.

+ 'Ανεγέρθη κ(αί) άνεστορίθη ω θιος ἄρτυκας δια σήνδορμής κ(αί) ἐξόδου δαπάνης τοῦ εὐγε / ναιστατοῦ ἄρχωντῶς, Κίρου Ιωἄνου, ἤγουμενέβοντος Κύρου Παρθενήου / ἔτους Ζ Ρ Ξ Ζ (7167 = 1659).

Përktimi: U ndërtua dhe u pikturua ky narteks hyjnor me kontributin dhe shpenzimet e arkondit shumëfisnik, zotit Jan, në kohën kur ishte igumen zoti Partheni, viti 7167 (=1659).

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën e narteksit të kishës Lindja e shën Mërisë të Manastirit të Spilesë, mbi Saraqinisht të Lunxhërisë. Është botuar nga P. I. Pulica [48, f.76].

565.

Ἱερουργήθεν καὶ καθαγι(α)σθεν παρὰ τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου τῆς / ἁγίωτ ἄτης Μητροπόλεως ... τζαβε κυρίου κυρίου Γεδαιῶν: / ἤγουμενεύοντος τοῦ πανοσιω τάτου κυρίου: - Δοσιθέου: - Διὰ χειρὸς ἐμοῦ / Αποστόλου τοῦ ἐξ Ἰ Αθηνῶν. Ἔτους ἀπο Χριστοῦ Α Χ Ν Θ (1659) Ἐν / μηνί Μαρτίῳ ΚΕ.

Përktimi: U meshua dhe u shenjtërua prej të gjithhirshmit, mitropolitit të Fortshenjtës Mitropolisë ...tzave (Σ) zotit, zotit Gedeon, në kohën kur ishte i gjithhirshmi, zoti Dositeu. Me dorën time të Apostolit nga Athina. Viti prej Krishtit 1659, në muajin mars 25.

Shënim: Mbishkrimi gjendej mbi një antimins, në kishën e Manastirit të shën Mërisë së Drianos, mbi Zervat të Dropullit. Është botuar nga P. I. Pulica [48, f.59], nga i cili e kemi marrë edhe ne.

566.

Τὸ παρὸν ποτήριον τὸ ἀφιέροσεν ὁ Γγούσκος ΚΙ. ΓΝ. (καὶ ἡ γυνή) Κυρᾶτζα ἤς μοναστήριον Παν(α)γία Δό(υ)βιανη. 1660.

Përktimi: Këtë potir e ka dhuruar Gjushku dhe gruaja Kiraca, në Manastirin e shën Mërisë të Dhuvjanit 1660.

Shënim: Mbishkrimi gjendet rreth potirit të kishës së shën Qiriakut e Julitës në Dhuvjan të Dropullit. Në Dhuvjan nuk ka pasur manastir të shën Mërisë, por kishë të shën Mërisë, e shkatërruar qysh në kohën e sundimit otoman.

567.

+ Οὗτος ὁ πάνσεπτος κ(α)ῖ θεῖος ναὸς ὁ ἦς ὄνομα τι / μῶμενος τοῦ Κυρίου κ(αί) Θεοῦ κ(αί) Σωτήρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ / ἀνηγέρθη ἐκ βάθρου κ(αί) ἀνιστῶρισεν αὐτὸν κ(αί) ἐκαλλώπισεν / αὐτόν εὐδοκία Θε(ο)ῦ ὡς καθῶς ὁράται, δια σήνδρωμής κόπ

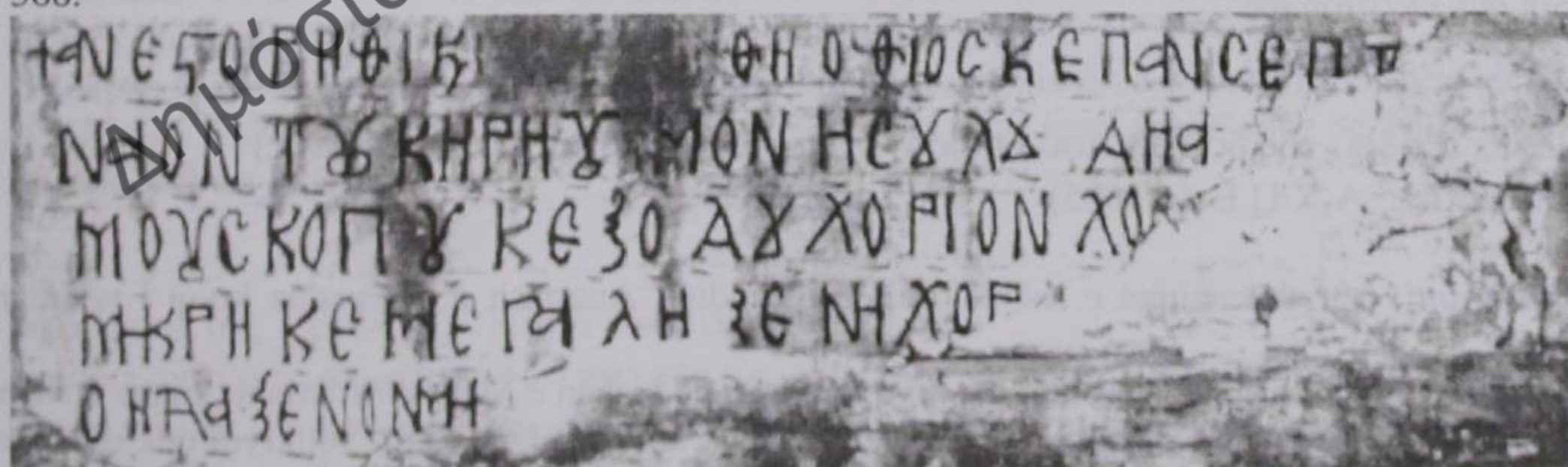
ου τε καὶ) / ἐξόδου τοῦ τιμιώτατου Κῦρ Πέτρου καὶ) Τέτος καὶ) Σάβα καὶ) Τόσκα
α καὶ) Τέφα Τόσκα / Τέφα Βενάμην ἱερομονάχου, Νεόφίτου ἱερομο(νά)χου. Διά χει
ρός Δημητρίου καὶ) Γεωργίου / ἐπι έτους α χ ξ στ 1666.

Përkthimi: Ky tempull i gjithnderuar dhe hyjnor i nderuar me emrin e zotit dhe perëndisë dhe shpëtimtarit tonë Jezu Krishtit u ndërtua prej themeli e pikturoi dhe e stolisi simbas mirëdashjes së perëndisë sikurse e shihni, me kontributin, përpjekjet dhe shpenzimet e të shumëndershmit, zotit Petro dhe Tetos, dhe Sava dhe Toska, dhe Tefa Toska, Tefa, jeromonak Beniaminit, jeromonak Neofitit. Me dorën e Dhimitrit dhe Gjergjit, në vitin 1666.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën perëndimore, brenda kishës së Manastirit të shën Sotirit, në Drenovë të Mingulit, në Lunxhëri të Gjirokastrës. Është botuar nga P. I. Pulica [48, f.83]. Kisha paraqitet në formë kryqi me tri apside, nga lindja, veriu e jugu e me një kube poligonale, me madhësi, 13.60x6.50 m.

568.

+ Ἄνεστορηθι (καὶ ἐκαλλωπι)σθη ὁ θιος κε πανσεπτος / ναον του Κηρηου ημον (I)
Ησου Χ(ριστ)ου δηα σηνδρο / μους κοπου καὶ) εξοδου χοριον Χοστεβα. / Μηκρη κέ
μεγαλη ξενη χορα ξενο κοσμ / ο ηδα ξενον μη ξενης ξενομενον ετου(ς) Z P O Z
(7177 = 1669).

Përkthimi: U pikturua dhe u stolisi ky tempull hyjnor dhe i gjithnderuar i zotit tonë Jezu Krisht me kontributin, mundimet dhe shpenzimet e katundit Hoshtevë, të vegjël e të mëdhenj, vend i huaj, botë e huaj, pashë të huaj që nuk pranojnë të huaj, viti 7177 (=1669).

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën, brenda kishës së shën Sotirit, në Hoshtevë të Zagorisë së Gjirokastrës, me gabime ortografike e gramatikore. Mbishkrimin e kemi transliteruar para se të dëmtohet. Kisha ka madhësi 7.50 x 2.5 m.

569.

1669

Shënim: Kjo datë gjendet në ikonën Fjetja e shën Mërisë dhe në pikturën murale të kubesë së kishës së Manastirit të Fjetjes së shën Mërisë, në Koshovicë të Dropullit. Kisha është i stilit në formë kryqi me kube.

570.

Ο μὲν θίως κ(αὶ) πανσεβάσμιως σταυρὸς ἐγένετο δια δαπάνις ται του / προηγουμένο υ Θεοκλίτου καὶ ἀφιέροσες αὐτοῦ / της Κοιμίσεως / Παναγί(ας) Δριανοῡ περι μνημό σηνον (αὐ)τοῦ καὶ τόν γονέον αυτου Κυριακοῡ ἱερέ / ως καὶ Χρίστος 1672

Përkthimi: Ky kryq hyjnor dhe-i gjithnderuar u bë me shpenzimet e Theoklitit të mëparshëm dhe ia dhuruan kësaj (kisha) të Fjetjes së shën Mërisë së Drianos, për kujtim të tij dhe të prindërve, prift Qiriakut dhe Kristos 1672.

Shënim: Mbishkrimi gjendet rreth buzëve të një kryqi argjendi, në kishën e Manastirit Driano, Fjetja e shën Mërisë, mbi Zervat të Dropullit. E kemi marrë nga P. I. Pulica [48, f.58].

571.

Τῆς (Υπ) απαντῆς ἐγένηκα ἐγὼ ὁ διάκος
α χ ο ε (= 1675)

Përkthimi: [Ditën e festës] së Ipapandisë unë u bëra diakon 1675.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në anën e djathtë të kolonës së mesit, në kishën e Manastirit Driano, Fjetja e shën Mërisë, mbi Zervat të Dropullit. E kemi marrë nga P. I. Pulica [48, f.57]. Sot nuk ekziston më.

572.

+ Δια ἐξόδου τῆς δούλης τοῦ Θ(ε)οῦ Ἄναστασή(ας) ἐτελιόθι ὁ τίμι(ος)
Σταυρ(ός) Α Χ Π Ε (= 1685).

Përkthimi: Me shpenzimet e shërbëtores së perëndisë, Anastasit u përfundua kryqi i nderuar 1685.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi një kryq të vogël, në kishën e Manastirit Driano, Fjetja e shën Mërisë, mbi Zervat të Dropullit. E kemi marrë nga P. I. Pulica [48, f.58]. Sot kryqi nuk dihet se ku gjendet.

573.

Δανιήλ ἱερομονάχος καὶ ἁμαρτολὸς
α ψ β (= 1702)

Përkthimi: Danieli, jeromonak dhe mëkatari 1702.

Shënim: Mbishkrimi gjendej në anën e djathtë të kolonës, në kishën e Manastirit Driano, Fjetja e shën Mërisë, mbi Zervat të Dropullit. E kemi marrë, nga P. I. Pulica [48, f.57]. Sot nuk ekziston më.

574.

Ἀφιερόθη Ἔτος Α Ψ Β (= 1702)

Përkthimi: U dhurua (në) vitin 1702.

Shënim: Mbishkrimi gjendet, mbi portën e kishës së shën Kollit, në Nivan të Zagorisë. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.72].

575.

Ἰωάννου ἱερέως καὶ Νικολάου καὶ ζαφείρος α ψ ι ε' (= 1715) αφιερωσεν ο παπα / κὺρ Ἰωαννης καὶ Πρωτοπαπας χοραφια εἰς τὸν καμπον στρεματα λῆ καὶ / ἔγραφε τὰ νόματα του(ς) εἰς την πλακα καὶ ὁποιος τα πουληση καὶ δέν / μνημονεύσην ἄρχη τὴν κατὰραν τῆς Παναγίας καὶ τὸν αφορισμὸν τοῦ / ἀρχιερέως ἀμήν.

Përkthimi: Për prift Janin, Nikollën dhe Zafiren 1715, e ka dhuruar (afiorosë) protopapë, zoti Papa Jani, ara 35 dynim dhe i shkroi emrat e tyre në pllakë, dhe kishdo që t'i shesi dhe të mos i përmendi, të ketë mallkimin e shën Mërisë dhe ekskomunikimin nga ana e peshkopit, Amin.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi prothesin, në kungë të kishës Fjetja e shën Mërisë, në Zervat të Dropullit. Eshtë botuar P. I. Pulica [48, f.55].

576.

Τοῦ ἁγίου Μηνᾶ τοῦ Καλκελάδου ἐπὶ ἔτους 1728 ἰπάρχι τοῖς ὑπεραγίας / Θεοτόκου τοῦ Δρυάνου διὰ σι(ν) δρομῆς Μελετίου ἱερομονάχου ὑπὸ χιρὸς / Ἰωάννου Ντεσί (ν) ου.

Përkthimi: I shën Mihajt të Kalkeladhit, në vitin 1728, është i së mbishenjtës Hyjëlindëses me kontributin e jero-monak Meletit, me dorën e Jan Deshos.

Shënim: Mbishkrimi gjendej mbi një mbulesë lipsanash, në kishën e Manastirit të shën Mërisë, së Drianos. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.58], nga i cili e kemi marrë edhe ne. Nuk dihet se ku ndodhet sot mbulesa.

577.

Ἐπὶ ἔτους α ξ λ β (= 1732) μηνὶ ὀκτωβρίου ἡμέρα πέ(μ)πτη ἀνιστωρίθι ὁ πάνσεπτος ναὸς τοῦ ἐν ἀγίας πατρὸς ἡμὸν Ἁθανασίου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξαντρίας. Διὰ κόπου καὶ ἐξόδου παπᾶ Ἰω(άννου) μετὰ τὴν σο(μ)βιας καὶ τέκνη αὐτοῦ.

Përkthimi: Në vitin 1732 muaji tetor 15, ditë e enjte, u pikturua ky tempull i gjithnderuar i atit tonë ndërshenjtorë Athanasit, kryepeshkopit të Aleksandrisë, me përpjekjet dhe shpenzimet e at Janit me bashkëshorten dhe bijtë e tij.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar në faqen e murit perëndimor, brenda kishës së shën Thanasit, në Goranxi të Dropullit.

578.

Ληψανον Μηνά του Καληκελάδου έν έτη 1734.

Ίοάνη Κιρητζόραιδος Σαρακηνήσ(τ)α 1734

Διά σηδρομής 'Ανανήου ίερομονάχου Δρινουπόλεος 'Αργιροκάστρου 1734.

Përkthimi: Lipsani i Minajt të Kaliqeladhit në vitin 1734 Jan Kiriçoredhos Saraqinishta 1734. Me kontributin e Ananiut, jeromonakut të Dhrinopojës.

Shënim: Mbishkrimi gjendej mbi një mbulesë lipsanash prej argjendi, në Manastirin e shën Mërisë së Drianos. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.58], nga i cili e kemi marrë edhe ne. Nuk dihet se ku gjendet sot mbulesa.

579.

Δανιήλ ίερομονάχος άμαρτολός ός ουδέίς άνθρωπος, ζ σ μ δ (7244 = 1736)

Përkthimi: Jeromonak Danieli mëkatar si asnjëri 7244 (=1736).

Shënim: Mbishkrimi gjendet në kolonën e mesme djathtas, të kishës së Manastirit të shën Mërisë, në Driano të Dropullit. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.57], nga i cili e kemi marrë edhe ne. Sot mbishkrimi nuk ruhet më.

580.

Δέησις του δούλου του Θεού Νικήτα ίερομονάχου 1736.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë, jeromonak Nikitës 1736.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Gjon Pagëzorit, në kishën e Manastirit të shën Qiriakut e Julitës, në Duvjan të Dropullit.

581.

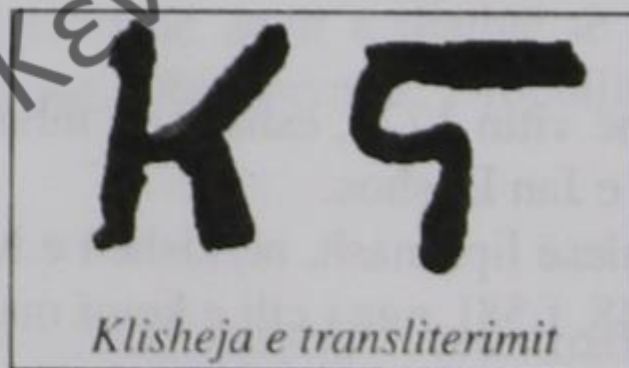
+ ο τιμηος στα
υρος υπαρ
χι του Π(α)πα(ου)
λε του Σακουλ
ριου εν ε(τει)
1737 μην

Ιανουαριου

Κ ΣΤ

Παναγηα

Ζερβάτε.

Klisheja e transliterimit

Përkthimi: [Ky] kryq i nderuar është i Saqelarit Papakules, në vitin 1737, muaj janar 26. Shën Mëria e Zervatit.

Shënim: Mbishkrimi gjendej në kryqin e ikonostasit, në kishën Fjetja e shën Mërisë, në Zervat të Dropullit. E kemi marrë nga P. I. Pulica [48, f.55]. Sot nuk dihet se ku gjendet kryqi.

582.

Δαμιανος ίερομοναχος εις την Παναγιαν του Ανδριανου και Αναστασις του Παπα 1739.

Përkthimi: Jeromonak Damjanoj në Hyjë lindësen e Drianos dhe Anastasi i Papajt 1739.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një kandile të madhe argjendi, në kishën e Manastirit të shën Mërisë, së Drianos. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.58], nga i cili e kemi marrë edhe ne. Sot nuk dihet se ku ndodhet kandilja.

583.

17(50) ΘΕΟΦΗΛΟΣ

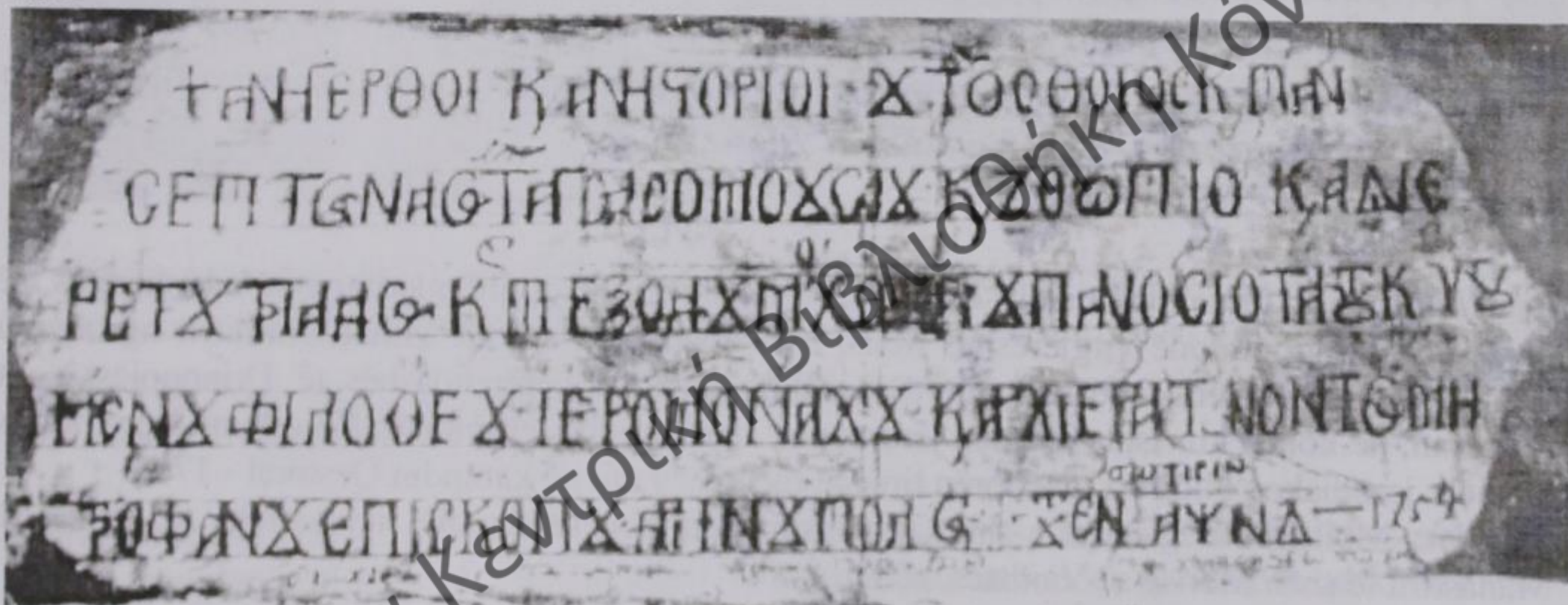
Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ

Përkthimi: 1750

17(50) Theofili - shën Triadha

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një pllakë guri, mbi murin lindor, jashtë kishës së Manastirit të shën Triadhës, në Pepel të Gjirokastrës. Dy shifrat e fundit të datës, që nuk dallohen mirë ne i lexojmë 50. Theofili ka të ngjarë të jetë kryemjeshtëri që ka ndërtuar tempullin.

584.

+ Ανηγέρθῃ καὶ ἀνηστορίθῃ οὗτος ὁ θείος καὶ πάν / σεπτος ναὸς τῆς αγίας ὁμοου
σίου καὶ ἁγιοπ(ο)ιο(ῦ) καὶ ἀδιε / ρέτου Τριαδος καὶ ἐπ ἐξοδου μόχθου του πανο
σιοτάτου καὶ υγου / μένου Φιλοθέου ἱερομονάχου καὶ ἀρχιερατεύοντος Μη / τρο
φάνου(ς) ἐπισκόπου Δρ(υ)ινουπόλεος του ἐν σωτηριῶ (ἔτει) Α Ψ Ν Δ – 1754 – / Διὰ χι
ρῶς ἐμοῦ τοῦ ταπινού καὶ ἀμαρτολοῦ Ἄδάμι, ἀπὸ χορίου θεωτώκη κ. Πακουτζη(;))

Përkthimi: U ndërtua dhe u pikturua ky tempull hyjnor dhe i gjithnderuar i Trinisë së shenjtë të njëqenshme dhe jetëbërëse dhe së pandarë, dhe me shpenzimet, mundimet e gjithoshënarit dhe igumenit jeromonak Filotheut, në kohën e episkopatit të peshkopit të Drinopojës Mitrofanit, në vitin shpëtimtar 1754. Me dorën time të Adamit të përvuajtur e mëkatar, nga katundi Theotoqi...

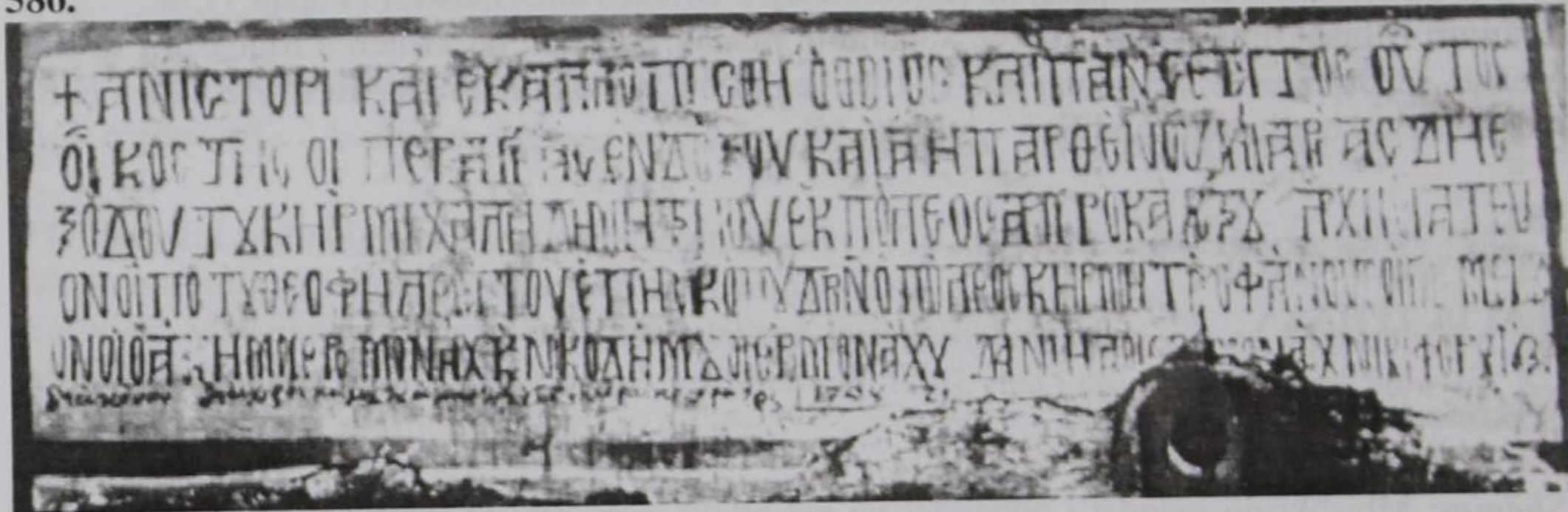
Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar përmbi portën perëndimore të naosit të kishës së Manastirit të shën Triadhës së Pepelit, në Dropull të Gjirokastrës. Fjalën e fundit në mbishkrimin nuk e kuptojmë.

585.

1755

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur në një gur, mbi portën jugore të kishës së shën e Premtes, në Selcë të Pogonit.

586.

+ Ανιστορι(θη) και έκαλλοπίσθη ό θοίος και πάνσεπτος ούτος / οίκος τής οίπεραγία
ς ένδόξου και αηπαρθένου Μαρίας δη έ / ξόδου του κηρ Μιχάλη Δημητρίου έκ πολ
εος ' Αργιροκάστρου, άρχηπερατευ / ον οίπο του θεοφηλεσ(τ)άτου έπισκόπου Δρ(υ)ι
νο(υ)πόλεος Κηρ Μητροφάνους οίγουμενευ / ον Οϊοάκημ οϊερομονάχ(ου) και) Νικ
οδήμου οϊερομονάχου, Δανιήλ οϊερομονάχ(ου), Νικιφόρου ιερο / δηάκονου, δηά χιρ
ος καμου του άμαρτολου ' Ιω(άννου) έν χόρας
Κεστοράτες - 1758 29 μηνί.....

Πέρκthimi: U pikturua dhe u stolis kjo shtëpi e nji shmie dhe e gjithnderuar e së mbishenjtës, së lavdëruar dhe gjithmonë virgjëreshës Mari me shpenzimet e zotit Mihal Dhimitrit nga qyteti Gjirokastër, në kohën e peshkopatit të peshkopit shumë perëndidashës të Drinopojës, zotit Mitrofan, në kohën kur ishte igumen jeromonak Joakimi dhe jeromonak Nikodhimi, jeromonak Danieli, jerodiakon Niqifori, me dorën time të mëkatar Janit në katundin Qestorat - 1758.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i shkruar përmbi portën perëndimore, në narteks të kishës së Manastirit të shën Mërisë së Vanistës, në Dropull.

587.

Ετη 1760 μην νοεμβριου ...

Πέρκthimi: Viti 1760 muaji nëntor....

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një pllakë guri, mbi portën e kishës së shën Kollit (e quajtur e Demiratëve) në Sopik të Pogonit. Paraqitet mjaft i dëmtuar, i lexohet vetëm data.

588.

1761 Αύγούστου 29

Πέρκthimi: 1761 gusht 29

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Mërisë "Eleusa" në kishën e shën e Premtes, në Dhoksat të Lunxhërisë. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.81].

589.

Ετη 1764 Μην Σεμ(τεμ)βρηου το εγραψα ο Παπαγιωργις του Θεμου.

Πέρκthimi: Viti 1764 muaji shtator. E shkrova [unë] Papa Gjergji i Themos.

Shënim: Mbishkrimi gjendet, mbi një pllakë guri të murosur, në murin e kishës së shën Kollit, në Sopik të Pogonit. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.70].

590.

Δηα συνδρομης κε εξοδου Γαβριηλ Ηερομοναχου 1764. Απο Μαναστη(ρ)ι Ζερβατες.

Përkthimi: Me kontributin dhe shpenzimet e jeromonak Gabrielit 1764. Nga Manastiri i Zervatit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet rreth bazamentit të një triqeri, në kishën e Manastirit të shën Mërisë së Drianos. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.58], nga i cili e kemi marrë edhe ne. Nuk dihet se ku ndodhet sot ky triqer.

591.

+ Η παρουσα άγια ηκονα Σπηλεοτισ(σ)α εβρησχομενη σηνδρομη τε πατερες ηγουμε νεβουντας / Ναθαναηλ κε Γληγοριος κε Κοσταντης η τημη(οι) αρχοντες εσηνδρομησαν την γοχε / ριαν (= χορηγίαν) Κηρ Κοτζο κε Κηρ Κηριτζυ Σηκριατινη επη χηρο ς Θεοδορου Ληνοτοπητι 1765 ηουλη 10.

Përkthimi: Kjo ikonë e shenjtë Spileotisa që gjendet [në Spile] është bërë me kontributin e etërve, igumenë Nathanalit dhe Grigorit dhe Kostandinit arkondët të nderuar që kontribuan.... zoti Koço dhe zoti Qiriç Sikriatas me dorën e Theodor Linotopasit 1765 korrik 10.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në mbulesën prej argjendi të ikonës së shën Mërisë, në Manastirin e Spilesë në Lanxhëri. Eshtë e shkruar me mjaft gabime sintaktike dhe ortografike gjë që vështirëson një përkthim të rrjedhshëm e plotësisht të sigurt.

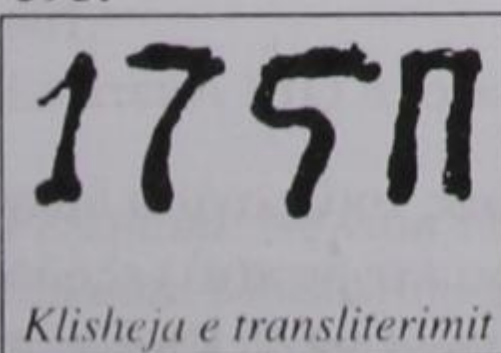
592.

Ανθυμου Ιερομοναχου απο Βιλίτζα. ετος 1766 γιοργο Καληβοιοτη.

Përkthimi: E jeromonak Anthimit, nga Vilica viti 1766. Jorgo Kalivioti.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gravuar në një kuti lipsanash, në kishën e Manastirit Fjetja e shën Mërisë, në Tërbuq të Rrëzës së Tepelenës. Jorgo Kalivioti duhet të jetë mjeshër që ka punuar kutinë.

593.

1 7 ΣΤ Π (= Η) (=1768) κηπρηανω Ιουνιου 8

Përkthimi: 1768 Qipriani qershor 8.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një gur, murosur mbi portën jugore të kishës së shën Mitrit, në Glinë të Rrëzës së zezë të Gjirokastrës. Qipriani ka të ngjarë të jetë kryemjeshtri që ka ndërtuar kishën.

594.

Ἔτος 1769 δεκεμβρίου 28 ἡμέρα κυριακή ἀναπαύτηκε ὁ μακαρίτης ὁ ηγούμενος ὁ κύρ Ναθαναήλ ἱερομόναχος ὁ Θεός νά τόν ἀναπαύσι.

Përkthimi: Viti 1769 dhjetor 28, ditë e diel, u prehë igumeni i ndjerë, zoti Nathanaili, jeromonak. Zoti ta prehë.

Shënim: Mbishkrimi gjendej i shkruar me pendë, në kolonën e djathtë, në kungë të kishës së Manastirit të Spilesë, në Lunxhëri. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.77], nga i cili e kemi marrë edhe ne.

595.

Ἰωνι μπρικος ἐπιησεν τὸν θημιατὸν καὶ ἀφιεροσ(εν) αὐτὸν εἰς τὸν ἅγιον Ἀθανασίον τὸν Μαναστήρι ἐτος ΙΧΝΡ Νεδιο Χρισικὸς 1771.

Përkthimi: Jon Brikoja e bëri thimiatonin dhe ia dhuroi (afierosi) atë shën Thomasit viti 1651. Nedhio argjendari 1771.

Shënim: Mbishkrimi gjendej rreth bazamentit të një thimiatoni, në kishën e Manastirit të shën Mërisë, në Driano të Dropullit. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.58], nga i cili e kemi marrë edhe ne.

596.

1771..... Θετοκο της Κονκα.

Përkthimi: 1771 të Hyjëlindëses në Konckë.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një kuti lipsanash, në kishën e shën Mërisë në Konckë të Zagorisë. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.74].

597.

Ἀρχησεν νὰ σοφαισθῆ ἡ θαυμαστὴ αὐτὴ ἐκκλησία Ἰανουαρίου ΙΑ΄, ἐτε / λειωθῆ Μαιου Δ΄ δια συνόρομης τῶν τι(μιωτά)των αοιμν(ή)σθων ἱερεων / Παπα Κωνσ(ταντίνου) Παπ. Παν(αγιώτου) καὶ Παπα Ἰωαννου τοὺς οποιους / εφονευσεν ὁ Ἄλλη Τοτσκας εἰς Κακόλακον Μαΐου ΙΔ 1778.

Përkthimi: Filloi të suvatohet kjo kishë e mrekullueshme më 11 janar. U përfundua më 4 maj me kontributin e priftërinjve të shumënderuar Papa Kostandinit, Papa Panajotit dhe Papa Janit, të cilët i vrau Ali Toska, në Kakollako, maj 14-1772.

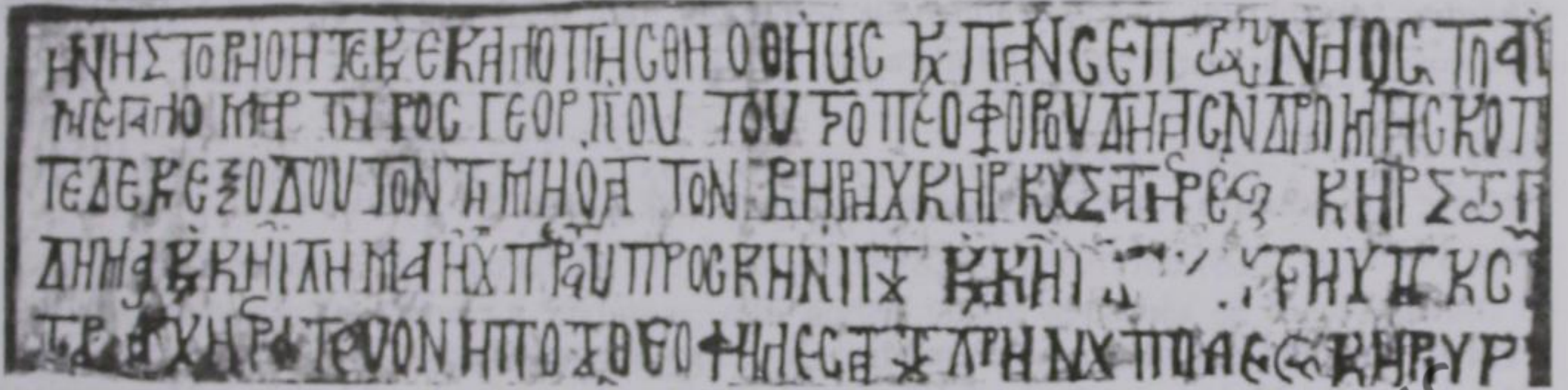
Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar, mbi suva, përmbi portën jugore të kishës Fjetja e shën Mërisë, në Sopik të Pogonit.

Simbas gojëdhënës së Sopikut, tre priftërinjtë që përmenden në mbishkrim janë vrarë nga Ali Toska, për shkak se ata kishin strehuar në kishë, Ali Pashë Tepelenën dhe e kanë shpëtuar duke e nxjerrë jashtë rrethimit, brenda një voze. Mbishkrimi është botuar nga P. I. Pulica [48, f.69] me datën 1779, në vend të 1772.

598.

Ἀνηστορηθῆ τε κ(αὶ) ἐκαλ(λ)οπήσθῆ ὁ θῆος κ(αὶ) πάνσεπτως ναὸς το(ῦ) ἁγίου / μεγ(α)λομάρτηρος Γεοργίου τοῦ τροπεοφόρου δηα σ(υ)νδρομῆς κοπου / τε δε κ(αὶ) ἐξόδο υ τὸν τημηότατον Κηρηοῦ Κῆρ Κούστα Ηερέος, Κῆρ Στωγίου / Δημα κ(αὶ) Κῆρ Δημ

α ἡοῦ Πέτρου Προσκηνήτου καὶ) Κῆρ Δημητρηου του Κέν / τρου. Αρχηερατεύον η
πο του θεοφλεστατου Δρη(ι)νουπολεος Κηριου Κηρ / (Δοσιθέου) ἐκ χώρας Μεσόβο
υ διὰ χηρός 1772.

Përkthimi: U pikturua dhe u stolis ky tempull hyjnor dhe i gjithnderuar i dëshmorit të madh shën Gjergjit bukurmundës, me kontributin, përpjekjen dhe shpenzimet e të shumtënderuarëve, zotit, Kir prift Kusta, Kir Stogji Dhimes dhe Kir Dhima, birit të Petro Haxhiut dhe zotit Dhimitër Qendros. Në kohën e peshkopatit të fortperëndi dashësit të Drinopojës zotit, zotit Dositheut nga katundi Mecovë, me dorën e 1772.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar në faqen e murit perëndimor të kishës së shën Gjergjit, në Nokovë të Lunxhërisë. Pjesa në kllapa katrore është plotësuar nga botimi i P.I.Pulicës [48, f.84], i cili në rreshtin e tretë fjalën " " ka deshifruar për " "

Kisha është bazilikë trinefshe me përmasa 17,17x9,30 m.

599.

1772 – Η παρουσα αγια κατα την μερος της αγιας Βαρβαρας ηκοδομησ του Παπα Γρηγορίου Λαυριου του Σμυρνεου.

Përkthimi: 1772. Kjo kuti e shenjtë është pjesë e shën Varvarës. U ndërtua nga Papa Jorgi Llavrioti Zmirneasi.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një kuti lipsanash, në kishën e Manastirit të Kryeengjëjve, në Nivan të Zagorisë. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.73].

600.

Ετη 1773 εκτητορες Χαρηση Στεφανη Χαρηση Δημητρι ηπο χηρος Ευθηαστη του Σοτο Στογιανη

Përkthimi: Viti 1773. Ktitorët Haris Stefani i Haris Dhimitrit me dorën e Eftiastit të Soto Stiljanit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gravuar në një triqer prej argjendi të kishës së shën Mërisë, në Sopik të Pogonit.

601.

Εν ετει Α Ψ Ο Δ, οιοδομηθη 1774.

Përkthimi: Në vitin 1774 u ndërtua më 1774.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një pllakë guri, mbi murin e kishës së shën Thanasit, në Lekli të Tepelenës. Eshtë botuar nga P. I. Pulica. [48, f.86].

602.

1775 α ψ ο ε

Përkthimi: 1775**Shënim:** Mbishkrimi gjendej i gdhendur në një gur, mbi portën e kuzhinës së Manastirit të Drianosit. E kemi marrë nga P. I. Pulica [48, f. 57].

603.

Δεησις του δουλου του Θεου Κυρου εκ Σεπερις κε Στεφανου Δημητρι
ἔτος 1775.**Përkthimi:** Lutjë e shërbëtorit të Perendisë Qiros nga Sheperi dhe Stefan Dhimitrit, viti 1775.**Shënim:** Mbishkrimi gjendet rreth bazamentit të një potiri argjendi, në kishën e Manastirit të Kryeengjyje, në Nivan të Zagorisë. Eshtë botuar nga P.I. Pulica [48, f. 73].

604.

Ι(ησου)ς Χ(ριστός)
Νικα. Ἐτος 1776
Παπα Ζωτω**Përkthimi:** Jezu Krishti fiton, viti 1776
papa Zoto.**Shënim:** Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një pllakë guri të murosur në mes të apsidës, jashtë kishës së Shën Merisë, në Labovë të Kryqit të Gjirokastrës. Mbishkrimi trëgon një restaurim që i është bërë kishës në shek. XVIII nga at Zoto.

605.

+ Ω θεατα, αί δύο ἐκκλησίαι τοῦ Π
αντοκρά / τορος κ(αί) τῶν Ταξιαρχῶ
ν Θεοῦ εὐδοκοῦν / τος ἀνηγέρθησαν
ἐκ βάθρων καί μεγα / λοπρεπῶς ὡς ὁ
ρᾶς διὰ κοινῶν ἐξόδων / τῶν Χριστι
ανῶν τῆς πολητείας ταύ / της Ἴργυ
ροκάστρου, ἀρχιερατεύοντος / τοῦ θ
εοφιλεστάτου κ(αί) λογιωτάτου ἐπισ
κό / που Κ(υρί)ου Δοσιθέου – ἔτει σ(ω
τη)ρίῳ

Α Ψ Θ ΣΤ / – 1776 – ἐν μηνὶ ἰουνίῳ Α.

Përkthimi: O vështrues, këto dy kisha, të Pandokratorit dhe e Taksiarkëve u ndërtuan me mirëdashjen e perëndisë që nga themeli dhe në mënyrë madhështore,

sikurse i shikon, me shpenzimet e përbashkëta të krishterëve të këtij qyteti, Gjirokastër, në kohën e shumë perëndidashësit dhe të shumëditurit peshkopit, zotit Dositheut, viti shpëtimtar - 1776, në muajin qershor - 1.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i punuar në relief, mbi një pllakë bronxi, vendosur mbi faqen e murit perëndimor, brenda kishës së Shpërfytyrimit, në qytetin e Gjirokastrës. Kisha ka madhësi 13x18 m.

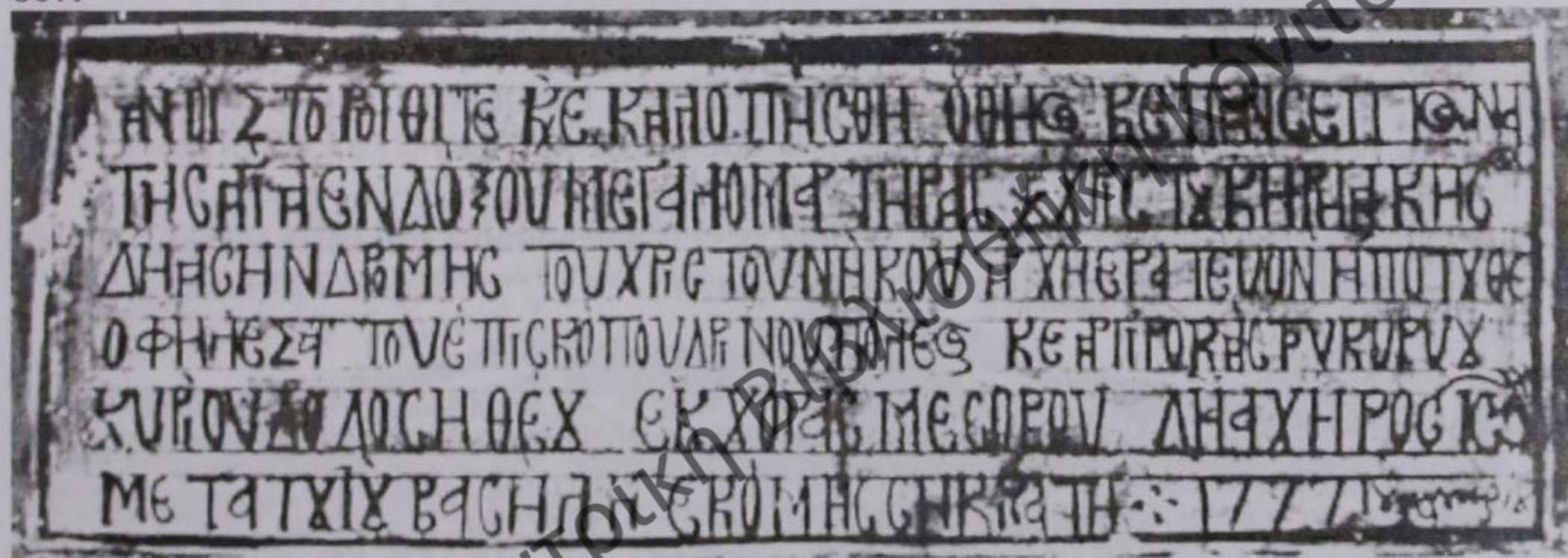
606.

Ἐκτίσθη ἐκ θεμελίων τῷ 1777, καὶ εἰς / τῷ 1828, ἀνεκαινίσθη τῷ 1833.

Përktimi: U ndërtua prej themeli më 1777, u dogj më 1828, u përtëri më 1833.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar, mbi portën jugore të kishës së shën Mëhillit, në Gjirokastër. Kisha ka madhësi 26 x 17 m.

607.

+ Ανοιστοροίθι τε κ(α)λ(λ)οπήσθη ὁ θῆος κε πανσεπτος ναος / της αγίας ενδόξου μεγαλομαρτηρα του Χριστου Κηρηακῆς / δηα σηνδρομης του Χριστου Νῆκου, ἀρχηερατευον ἡπο του θε / οφηλεστατου ἐπισκόπου Δρ(υ)ινουπόλεος κε Αργιροκάστρ(ο)υ Κυρίου / Κυρίου Δοσηθεου ἐκ χόρας Μεσοβου, δηα χηρος Ιω(άννου) / μετα τ ου του Βασήλη ἐ(κ) κόμης Σηκριατη - 1777 Ιανουαρίου 29.

Përktimi: U pikturua dhe u stolis ky tempull hyjnor dhe i gjithnderuar i dëshmores së madhe e të lavdëruar të Krishtit, shën e Dielës, me kontributin e Kristo Nikos, në kohën e peshkopatit të peshkopit shumë perëndidashës të Drinopojës dhe Gjirokastrës, zotit, zotit Dositheut, nga katundi Mecovë. Me dorën e Janit me të birin e tij Vasil, nga katundi Sikriati 1777, janar 29.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar përmbi portën perëndimore, brenda kishës paraklis të shën e Dielës, në Llongo të Dropullit. Kisha ka madhësi 8.50x4 m.

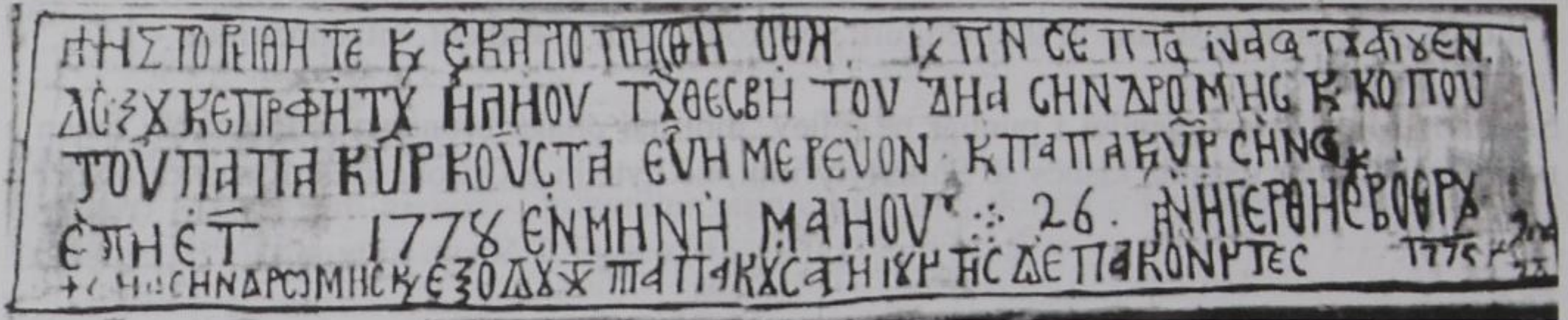
608.

Παρθενου ιερομοναχου 1777.

Përktimi: Jeromonak Partheni 1777.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një mbulesë argjendi të ikonës së shën Mërisë, në kishën e Manastirit të Drianos, në Dropull. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.59].

609.

Ανηστορήθη τε καί) εκαλ(λ)οπησθη ό θηος καί) πανσεπτος ναος του αγιου εν / δόξου κε προ(ο)φήτου "Ηλήου του Θεσβήτου δηα σηνδρομης καί) κόπου / του παπα κύρ Κούστα εύημερευον καί) παπα Κύρ Σήνος, / έπη έτ(ος) 1778 έν μηνή μαήου 26. Ανήγερθη εκ βόθρου / 1775 μαρτίου 20, + Δηα σήνδρωμης καί) εξοδου του παπα Κούστα ίου της Δεπακόντες.

Përkthimi: U pikturua dhe u stolis ky tempull hyjnor dhe i gjithnderuar i shenjtit të lavdëruar dhe Profet Ili Thesbitit, me kontributin dhe përpjekjet e zotit Papa Kustës, kur ishte famulltar zoti Papa Sino, në vitin 1778, në muajin tetor 26. U ndërtua që nga themeli më 1775 mars 28 me kontributin e të lavdëruarit Papa Kustës, birit të Dhepakondës.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar përmbi portën perëndimore të kishës paraklis të shën Illiut, në Novokë të Lunxhërisë. Kisha ka madhësi 7x3 m.

610.

Ανιγέρθη εκ βόθρου και ανιστορίθη τε και εκαλλοπίσθη ό θείος και / πάνσεπτος ούτος οίκος του άγίου ενδόξου μεγαλομάρτιρος Γεωργίου του / τροπεοφόρου δια σηνδρομής κόπου τε δε κε εξόδου τής Σωφρονείας μονα / χείς άρχιερατεύον οίπο του θεοφηλεστάτου Δρινουπόλεος κέ Αργηροκά / στρου κυρήου κυρού Δοση θεου εκ χώρας Μετζόβο δια χειρός Ιωάννου / μετά τών υίών αυτού εκ χώρας Σικρι άτη "Ετους 1778 έν μηνι νοεμβρίου / 27.

Përkthimi: U ndërtua prej themeli, u pikturua dhe u stolis ky tempull hyjnor dhe i gjithnderuar i shenjtit të lavdëruar, dëshmorit të madh shën Gjergjit, bukurmundës me kontributin, përpjekjet dhe shpenzimet e murgeshës Sofronia, në kohën e peshkopatit të fortperëndidashësit të Drinopojës dhe Gjirokastrës zotit, zotit Dosithej, nga katundi Mecovë, me dorën e Janit me të birin e tij, nga katundi Sikriati. Viti 1778 në muajin nëntor 27.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi portën e kishës së shën Gjergjit, në Sheper të Zagorisë. Mbishkrimin e kemi marrë nga P. I. Pulica [48, f.87].

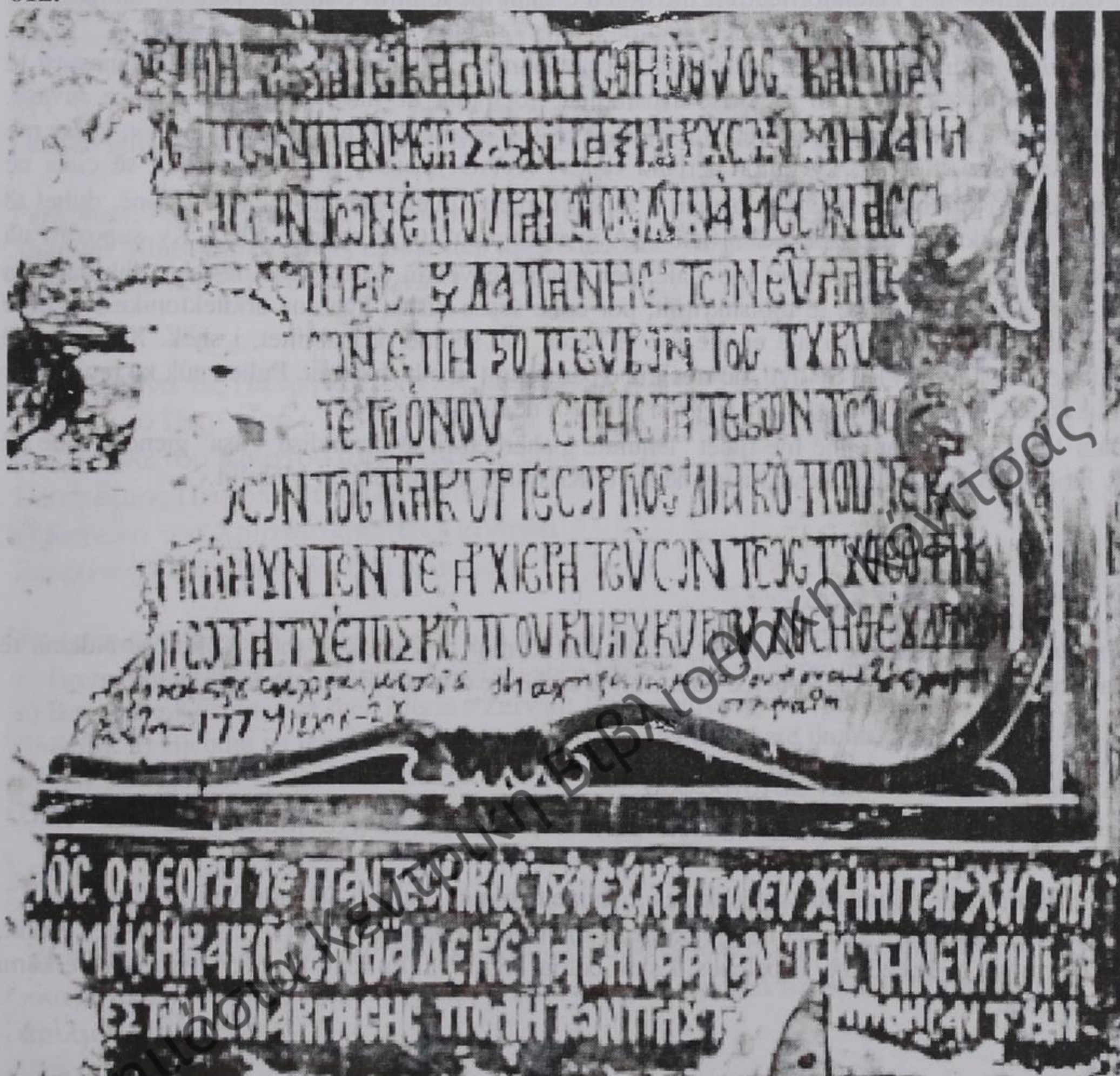
611.

1778 μαρτουου 25.

Përkthimi: 1778 mars 25

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një pllakë guri të murosur, në murin e kishës së shën Kollit, në Humelicë të Gjirokastrës. Ne e kemi marrë nga P. I. Pulica [48, f.87].

612.

(Ανιστ)όριθη τε και έκαλοπήσθη ό θυός και παν / (σεπτος να)ός των πανμεγίστων τ αξηαρχων Μηχαήλ / (και Γαβριήλ και) πασών των έπουρανοϊον δυνάμεων ασω / (μ άτων δια συν)δρομεις και) δαπανης των εύλαβε / (στάτ)ων (άρχόντ)ων επητροπευβ οντος του κυρ... / τε Γιγιόννου επιστατεβωντως /ωντος παπα Κυρ Γεωργιος δια κόπου τε και) / (έξόδου του) Πιληου Ντεντε αρχιερατευδωντως του θεόφιλε / (στ άτου και ά)γιωτατου επισκώπου Κυριου Κυριου Δοσηθέου Δρ(υ)ινοπολεως / και ' Αργιροκάστρου εκ χωρας Μεσόβου δηα χηρος Ιω(άννου) μετά τον ήον αυτοϋ ε(κ) χωρας / Σινκριατη, έτος 1779 ίουληον - 28.

Përkthimi: U pikturua dhe u stolis ky tempull hyjnor dhe i gjithnderuar i Taksiarkëve të gjithmëdhenj Mihaek dhe Gabriel dhe gjithëfuqive qiellore pa trup me kontributin dhe shpenzimet e arkondëve të shumënderuar në kohën e epitropisë së zotit.... Gjonit në kohën e mbikqyrjes të... zotit Papa Gjergjit me përpjekjet dhe shpenzimet e Pili Dedes, në kohën e peshkopatit të shumë perëndidashësit dhe të fortshenjtit, zotit, zotit Dositheut të Drinopojës dhe

të Gjirokastrës nga katundi Mecovë; me dorën e Janit me të birin e tij, nga katundi Sikriati, viti 1779 korrik 28.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar përmbi portën perëndimore të kishës së Manastirit të shën Mëhillit, në Nivan të Zagorisë e paraqitet i dëmtuar në disa vende nga rënia e suvasë. Mbishkrimi është botuar nga P. I. Pulica [48, f.72-73], po me dëmtimet që ka edhe sot, veçse me dy pasaktësira. Së pari ky autor përpara fjalës "(Ανιστ)ὀρῖθη" (= u pikturua), së cilës në mbishkrim i figurojnë vetëm shkronjat e fundit e me të cilën, simbas mendimit tonë, duhet të fillojë mbishkrimi, supozon edhe fjalën "Ανηγέρθη και" (= u ndërtua dhe). Ky supozim na duket pa bazë, sepse jo vetëm kjo fjalë, për mungesë vendi, do të duhej të ishte shkruar nga piktorët jashtë kontureve të mbishkrimit, por edhe sepse kisha, nga ana arkitektonike (bazilikë me kube) është ndërtim i një epoke më të herët, me shumë probabilitet, i shek. XVII ose të shumtën të shek. XVIII. Së dyti, në rreshtin e parafundit të mbishkrimit, Pulica nuk ka regjistruar edhe fjalën "ήόν" (= birin), e cila figuron edhe sot në mbishkrim.

Data 1779, shoqëruar edhe me fjalët "Dhuratë e shërbëtorit të perëndisë Vasa" gjendet edhe në dy ikona të ikonostasit të kësaj kisha, në atë të Krishtit e në atë të shën Mëhillit.

613.

1780

Shënim: Kjo datë është e gdhendur në një gur në mur të kishës së shën Kollit, në Nderan të Zagorisë. Duhet të tregojë kohën e ndërtimit të kishës, e cila sot pjesërisht është shembur.

614.

(Δέη)σης Ἰωάννου καὶ αὐτογράφου

..... τὸν τέκνον αὐτοῦ ἐκ χο-(ρας)ιότη ἐν ἔτη 1782 (Αὐγ)ούστου 15

Përkthimi: Lutje e Janit dhe vetëshkrues ... bijve të tij nga katundi Sikriati. Viti 1782 gusht 15.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një ikonë të shën Mërisë të ikonostasit të kishës së shën Kollit, në Hormovë të Rrezës së Tepelenës. Është botuar nga P. I. Pulica [48, f.85], nga i cili e kemi marrë edhe ne.

615.

Δέησις Κωνσταντίνου ἱερομονάχου τοῦ καθυγουμένου – α ψ π δ.

Përkthimi: Lutje e igumen jeromonak Kostandinit 1784.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Krishtit, në ikonostas të kishës Lindja e shën Mërisë, në Manastirin e Spilesë, në Lunxhëri.

616.

Ετους 1785 τὸ ἔγραψα ὁ παπαδιμος οπου ηλθεν καὶ ελιτουργισαν με τον / παπαθανασι καὶ ιταν καὶ ο γιτη εἰς τὸ ματάνι και ο ἀνεψιος / του ο Χριστος εκινο το κερων ιταν καὶ ο αλη πασας με τὸν βελὶ /βγαλμενοι γι(α) τα ιοαν(ν)ενα με τρις χιλιαδες και ρου το μεγα / σαβ(β)ατο απρι – 19 –.

Përkthimi: Viti 1785 e shkruajti Papa Dhimo kur erdhi dhe meshoi bashkë me Papa Thanasin dhe ishte edhe ... në dërstile dhe i nipi Kristoja, në atë kohë ishte dhe Ali Pasha me Veliun të nisur për në Janinë me tre mijë dhe të shtunën e madhe, prill 19.

Shënim: Mbishkrimi gjendej në murin e kishës së shën Kollit, në Seljani të Sopikut të Pogonit. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.70], nga i cili e kemi marrë edhe ne.

617.

Παπα Λέκα + Παπαδημητρη – 1789 – + 1785

Përkthimi: Papa Leka - Papa Dhimitri 1789-1785.

Shënim: Mbishkrimi gjendej mbi portën jugore të kishës së shën Mërisë në Konckë të Zagorisë. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.74].

618.

α) + Κορονα τις Παναγίας απο Ζερβάτες

Πανο διμο Πίτροπος + 1786

β) Κορονα του Χριστου απο Ζερβάτε 1786

Πανο διμος Πίτροπος της Παναγίας

γ) Κορονα του Χριστου απο τιν Παναγία

Ζερβάτες 1786. Πανο διμος Πίτροπος

Përkthimi: a) Brerorja e shën Mërisë, nga Zervati, Epitrop Pano Dhimo 1786.

b) Brerorja e Krishtit, nga Zervati. Epitrop i shën Mërisë, Pano Dhimo 1786.

c) Brerorja e Krishtit, nga shën Mëria e Zervatit 1786, epitrop Pano Dhimo.

Shënim: a) Gjendet në ikonën e shën Mërisë; b) gjendet po në atë ikonë, rreth kokës së Krishtit foshnjë, c) gjendet në ikonën e Krishtit. Të tria në Kishën Fjetja e shën Mërisë, në Zervat të Dropullit. Janë botuar nga P. I. Pulica [48, f.55].

619.

Τὸν κερὸν ὄντης ἤλθεν ὁ πα(π)α ἰωάνης μὲ τὸν ἱεροδιάκονο Εὐθύμιον τὸν / υἱὸν τοῦ παπαδήμου καὶ ἐλητούργησε ἐδῶ τότε ἀπόθανε καὶ ὁ Δηκο / λάζος καὶ ὅταν καὶ ἐκκαβογιθκε (= ἐγκαβώθηκε) στὸ μαντανι τοῦ γιούση καὶ (ἀπ)οθανε / σε ἔτους 1786 ἀπριλίου 20.

Përkthimi: Në kohën kur erdhi prifti Jani me jerodiakon Efthimin, të birin e Papa Dhimës dhe meshoi këtu, atëhere vdiq dhe Dhiko Llazo, u verbua në dërstile të Gjushit dhe vdiq në vitin 1786, prill 20.

Shënim: Mbishkrimi gjendej në murin e kishës së shën Kollit, në Seljani të Sopikut të Pogonit. E kemi marrë nga botimi i P.I.Pulicës. [48, f.70].

620.

1786

1786 ἀπριλίου 20

αὐτὸς ὁ ἱερὼ Τὸν κερὸν ὄντης ηρθεν

διάκονος ὁ υἱὸς τοῦ παπαδήμου

τοῦ παπαδήμου καὶ ἐλητούργησε μὲ τὸν παπα ἰωάν(ν)ην

μου ἔγραφε τοῦ κότζα καὶ ὁ υἱὸς τοῦ παπα

διὰ νὰ δήμου ὁ Εὐθήμιος ἦταν καὶ ἱ

μὲ σι ερωδηάκονος ἐτότε καὶ

χωργ. ἦταν διδάσκαλος στὴ σω

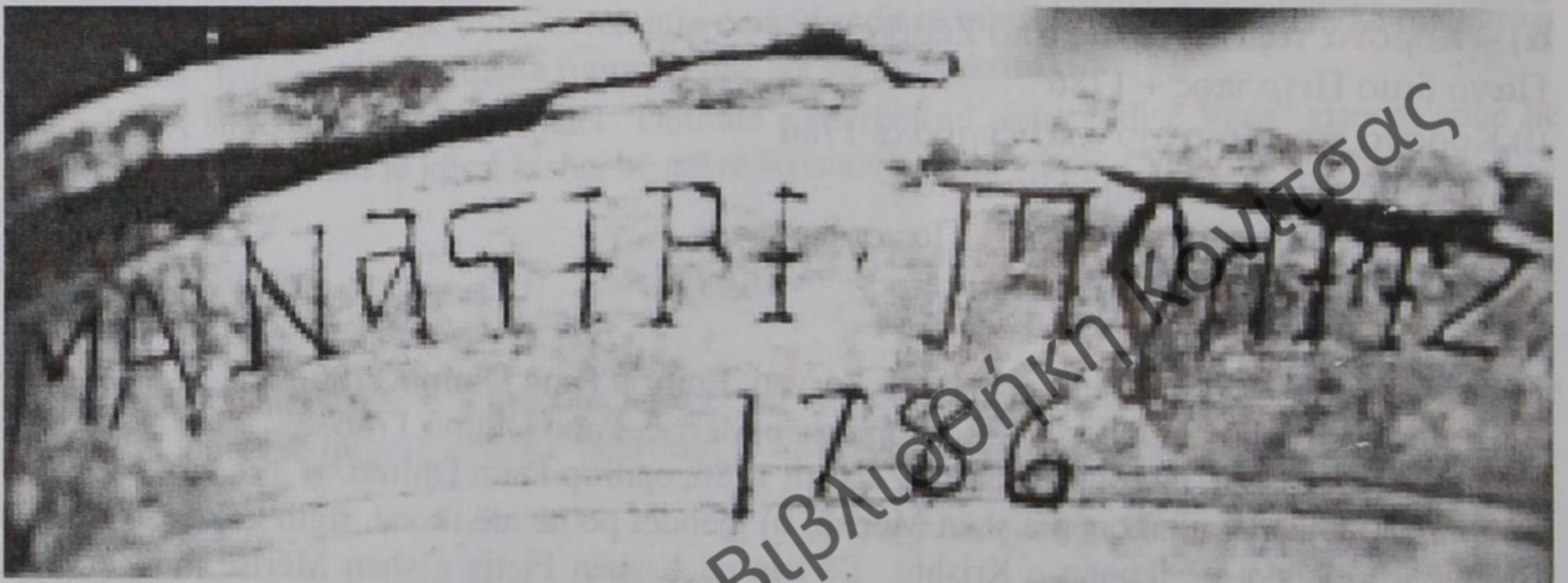
(= σψγχω- πικὴ ὅπου ἀπέθανε
ρήση) το πεδι.

Përktimi: 1786 - Vetë jerodiakoni i Papa Dhimës e shkruajti që-të më ndjejë.

1786 prill 20. Në kohën kur erdhi i biri i Papa Dhimës dhe meshoi bashkë me Papa Janin e Koços dhe i biri i Papa Dhimës Efthimi, ishte atëherë edhe jerodiakoni, i cili atëherë ishte dhe mësues në Sopik, kur vdiq djali.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në murin e kishës së shën Kollit, në Seljani të sopikut të Pogonit. E kemi marrë nga botimi i P.I.Pulicës [48, f.70-71].

621.

/A Μοναστήρι Πολιτζανη / 1786

Përktimi: Manastiri i Policanit 1786.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gravuar rreth një kusije bakri, që dikur i përkiste Manastirit të shën Thanasit, në Polican të Pogonit.

622.

Διὰ γε(η)ρῶς Δημητρίου ἀπό Κοζάνη – 1787.

Përktimi: Me dorën e Dhimitrit nga Kozhani 1787.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën Fjetja e shën Mërisë, në kishën e shën Thanasit, në Bularat të Dropullit.

623.

1787 μαρτίου 21

Θήμισιν ὄντας ἦρθε ὁ παπ(α) Ιωαννης του παπ(α) κύρκου ὅπου ἦταν με τὸν ἀλήμπαιγη φαστανη: καὶ τὸν ἔβαλε ὁ ἀλήμπαίγης προεστὸν σε ὄλο τὸ βη-λαέτη.

Përktimi: 1787 mars 21. Më kujtohet kur erdhi Papa Jani i Papa Qirkut, kur ishte me Ali bej Fastanin dhe e vu Ali be Koxhabash (kryetar) në të gjithë vilajetin.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në murin e kishës së shën Kollit, në Seljani të Sopikut të Pogonit. Mbishkrimin e kemi marrë nga botimi i P.I.Pulicës [48, f.71].

624.

Ἐν ἔτει 1788.

Përkthimi: Në vitin 1788**Shënim:** Kjo datë gjendet në ikonën e Apostujve të ikonostasit të kishës së shën Mëhillit, në Mingul të Lunxhërisë. Ikonat e tjera të ikonostasit janë punë të të njëjtit piktor anonim dhe afërsisht të së njëjtës kohë.

625.

Δεήσις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ καὶ Τήλυ τοῦ Παπ(α)ντοῦκα ἀπό χορίου Χορμόβο ἐν ἔτη 1788.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë Tilit të Papa-dukës, nga katundi Hormovë, i Rrëzës së Tepelenës në vitin 1788.**Shënim:** Mbishkrimi gjendet në një ikonë shumë të dëmtuar të shën Kollit, në shpellën e Manastirit të Spilesë, mbi Tranoshin të Lunxhërisë.

626.

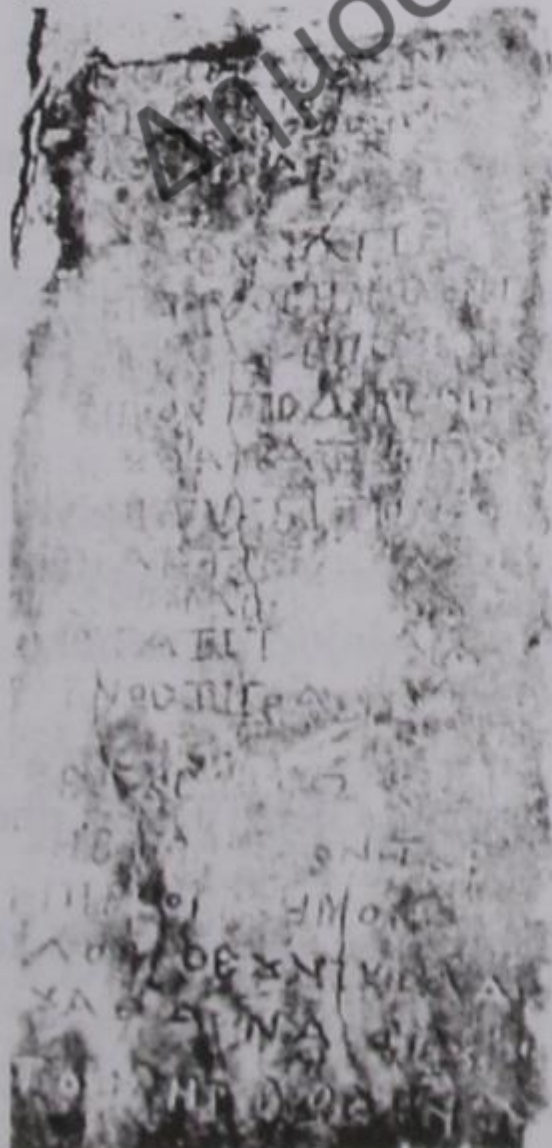
Του ταξιαρχου Μηχαηλ, δια χηρος του ελαχιστου Στεφανου εκ κομης Αρζα - 1788 - απρηλίου - 14.

Αφιεροθι παρα του ευλαβεστατου Σκεβι ιερεος οικονομης Νηαβανις την ναον.

Τηλο ιερεος, Κιρκο ιερεος, Τετ Κουστα, Ιωακημ - Κεντρο.

Përkthimi: [Eshtë] i Taksiarkut Mihail, me dorën e shumë të voglit Stefanit nga katundi Arza 1788, prill 14. Ju dhurua tempullit nga prifti i shumëdevotshëm dhe ekonomi i Nivanit Skevi. Prift Tilo, prift Qirko, Dede Kusta, Juri Qendro.**Shënim:** Mbishkrimi gjendet i gravuar rreth një kutije lipsanash prej argjendi, në kishën e Manastirit të shën Mëhillit në Nivan të Zagorisë. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.73].

627.

ΕΚΤΙΣΤΙ ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΗ ΗΣ ΤΟ

.....

ΕΤΟΥΣ 1788 ΗΣ ΤΟΝ ΗΜΕΡΟΝ ΤΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΗΜΟΝ
ΔΟΣΙΘΕΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΤΟΝ ΙΕΡΕΟΝ.**Përkthimi:** U ndërtua manastiri më Viti 1788 në ditët e peshkopit tonë Dositheut [dhe] priftërinjve Nikollës e Anastasit.**Shënim:** Mbishkrimi, i dëmtuar, ruhet i gdhendur në një gur të murosur, në apsidën e kishës së shën Kollit, në Topovë të Zagorisë.

628.

Ἐν ετη χηληοστο επτακοσιοστο ογδοηκοστο ογδω (= 1788).

Përkthimi: Në vitin 1788.**Shënim:** Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Thanasit, në kishën e Burimit jetëdhënës, në Këllëz të Lunxhërisë. E kemi marrë nga botimi i P.I.Pulicës [48, f.83].

629.

Ἀνηστορήθη ὁ πάνσεπτος τέμπλος τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου ἐν τέσ ἡμέρες τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Κυρίου Δοσιθέου, ἐξόδου τῆς αὐτῆς χώρας, ἐν ἔτη – 1789.

Përkthimi: U pikturua ikonostasi i gjithnderuar i dëshmorit të madh shën Gjergjit, në ditët e peshkopit shumë perëndidashës zotit Dosithej, me shpenzimet e këtij katundi, në vitin 1789.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i shkruar në ikonostas të kishës së shën Gjergjit në varrezat e Goranxisë, në Dropull. Ikonat si dhe pikturat murale të kësaj kishe janë punë të piktorit shqiptar nga Qesarati i Lunxhërisë, gjë që rezulton nga krahasimi i kësaj pikturë me ato të kishave që e ruajnë nënshkrimin e piktorit.

630.

Δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Δημητρίου Γάικα Τζήτζο σὴν τῆς σινβήας κέ τὸν τέκνον. Ἐν ἔτη 1790.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë Dhimitrit të Gjik Çiços me bashkëshorten dhe fëmijtë. Në vitin 1790.

Shënim: Mbishkrimi gjendet pranë pikturës murale të shën Sulltanit, në kishën e Burimit Jetëdhënës, në Këllëz të Lunxhërisë. Është botuar nga P. I. Pulica [48, f.83].

631.

1791 – Ηανουαριου – 5

Përkthimi: 1791 janar 5

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Pagëzorit, në kishën e Manastirit të shën Kollit, në Hormovë të Lunxhërisë. Është botuar nga P. I. Pulica [48, f.85], nga i cili e kemi marrë edhe ne.

632.

Ἡγουμενεύον Κωνσταντίνου ἡερομονάχου. Δὴ ἐξόδου Σεραφῆμ ἱερομο / νάχου Κη ρκηρέων. Ἐν ἔτη 1791 Ἡουνήου 18.

Përkthimi: Në kohën e igumenit, jeromonak Kostandinit. Me shpenzimet e jeromonak Serafin Korfjatit. Në vitin 1791 qershor 18.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Krishtit që mban edhe këtë sinjaturë "Ο Γλυκύς Ιησοῦς" (Jezuj i ëmbël), në kishën e Manastirit të Spilesë së Lunxhërisë, është botuar nga Pulica [48, f.77].

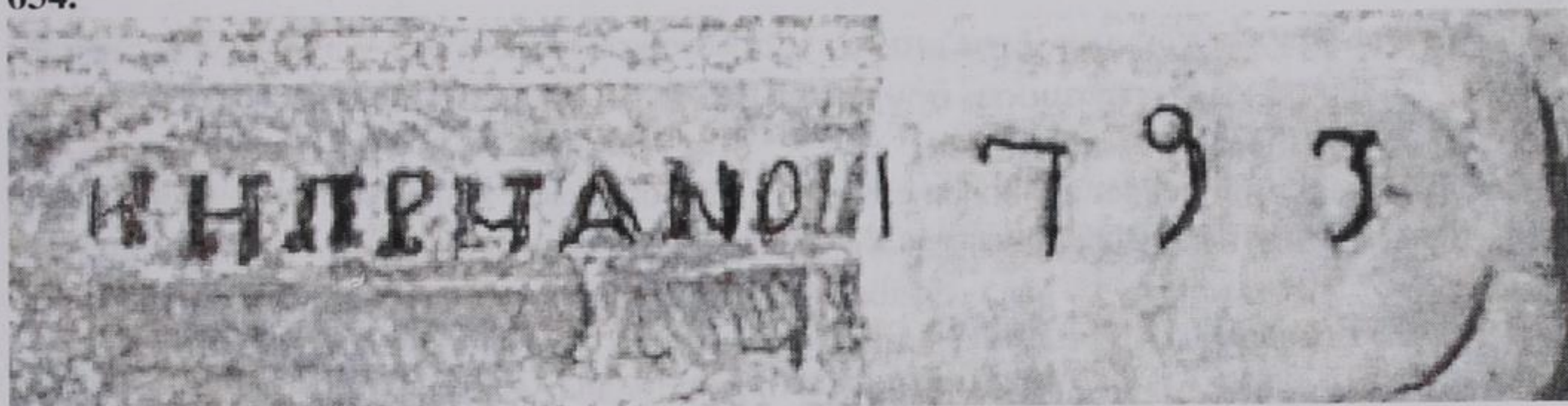
633.

Ἰστορίθησαν αὐται α(ι) πανσέπταις καὶ ἁγίαις ηκόναις διὰ χηρὸς Γεωργίου Ἰωάννιτου καὶ Γεωργίου καλλαρρίτου 1792 ἱανουαριου 21.

Përkthimi: U pikturuan këto ikona të gjithnderuara dhe të shenjta me dorën e Gjergj Janitit dhe Gjergj Kalaritit 1792, janar 21.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Krishtit, në kishën e shën Mërisë, në Topovë të Zagorisë.

634.

/υ ΚΗΠΡΗΑΝΟΥΣ - 1793.

Përkthimi: Qipriano - 1793**Shënim:** Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një gur të murosur, përmbi portën veriore të kishës së Lindjes së shën Mërisë, në Skore të Pogonit. Mbishkrimi është botuar më 1928 nga P. I. Pulica [48, f.71].

635.

Ανιγερθι εκ βοθρου ο πανσεπτος ναος τις ηπεραγιας Δασπηνης ημον Θεοτοκου κε αηπαρθενου Μαριας ηπο τον ημερον του θεοφιλεστατου Κιριου Δοσιθεου εφιμερεβον κε επιμεληθεν του εδουσιμοτατου Παπα Βι του επιτροπεβον Κοστα Τετε. η θιρα εκτιστι δια εξοδα του Κοτζο Μιτρο. Μαστορο Κοτζις το κτισε, η παρουσα πλακα ο εγραφθι δια χιρος του Παπα Βιτου +1793 απριλιου 17.

Përkthimi: U ndërtua nga themeli ky tempull i gjithnderuar i së mbishenjtës, zonjës sonë Hyjëlidësës dhe gjithmonë Virgjërëshës Mari, në ditët e shumë perëndidashësit, zotit Dositheut, në kohën kur ishte famulltar dhe me kujdesin e të shumënderuarit Papa Vita dhe kujdestar Kostë Dede, Dera u ndërtua me shpenzimet e Koço Mitros, mjeshtër Koçi e ndërtoi. Kjo pllakë u shkrua me dorën e Papa Vitës - 1793 prill 17.**Shënim:** Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një pllakë të madhe guri ranor, mbi portën veriore jashtë kishës së shën Mërisë, në Këllez të Lunxhërisë. Mbishkrimi është botuar nga P. I. Pulica [48, f.82].

636.

Βασηλ Αδαμι Διαμαντης 1793.

Përkthimi: Vasil Adhami Dhiamanti 1793.**Shënim:** Mbishkrimi gjendet i gravuar rreth një kandile të madhe argjendi, në kishën e shën Mërisë, në Sopik të Pogonit. Duhet të tregojë emrin e dhuruesit.

637.

Σταυρος υπαρχει κτημα της Υπεραγιας Θεοτοκου της σοπικης - 1794.

Përkthimi: Kryqi është pronë e së mbishenjtës Hyjëlidësës së Sopikut 1794.**Shënim:** Mbishkrimi gjendet i gravuar rreth bazamentit të një kryqi prej argjendi, punuar në mënyrë artistike, që ndodhet në kishën e shën Mërisë, në Sopik të Pogonit.

638.

Εν ετη 1794.

Përkthimi: Në vitin 1794*Shënim:* Mbishkrimi gjendet në ikonën e Krishtit, në ikonostas të kishës së Burimit Jetëdhënës, në Këllëz të Lunxhërisë. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.82].

639.

Μητο Βιτου Κοστα Ανδρεα ης χοριον Νοχοβο ης το μοναστιρι του σοτηρος 1794.

Përkthimi: Mito Vitu, Kostë Andrea nga katundi Nokovë [e dhuruan] në Manastirin e Shpërfytyrimit 1794.*Shënim:* Mbishkrimi gjendej mbi një kandile të kishës së Manastirit të shën Sotirit të Drenovës në Mingul të Lunxhërisë. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.84], nga i cili e kemi marrë edhe ne.

640.

Δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Πέτρο τοῦ Κόστα σὴν τῆς συμβῆας με τόν τέκνον.
"Ετη 1794.*Përkthimi:* Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Petros të Kostës me bashkëshorten dhe bijtë. Viti 1794.*Shënim:* Mbishkrimi gjendet në ikonën e apostujve Petrit e Pavlit në kishën Burimi jetëdhënës në Këllëz të Lunxhërisë. Eshtë botuar nga Pulica [48, f.82].

641.

Δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Κωνσταντίνου Δυαμαντη καὶ τὸ γονέο αὐτοῦ 1795 Ἀπρι
λιου 30.*Përkthimi:* Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Kostandin Dhiamandit dhe e prindërve të tij 1795 prill 30.*Shënim:* Mbishkrimi gjendej në mur nën një ikonë murale, në kishën e Kryeengjëjve, në Poliçan të Pogonit. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.65], nga i cili e kemi marrë edhe ne.

642.

1796 Μαυου 20 του ηγου(μενου) Δ(α)Μ(ιανοῦ).

Përkthimi: 1796 maj 20

Igumen Damjanoj

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi një pllakë guri, në murin e kambanarisë së Manastirit të Spilesë së Lunxhërisë. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.78].

643.

1796

Shënim: Kjo datë gjendet në ikonën e Krishtit, në atë të shën Mërisë dhe në atë të Pagëzorit, në kishën e shën Gjergjit, në Nokovë të Lunxhërisë. Data është botuar nga P. I. Pulica [48, f.85].

644.

Δέησις τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ Ἀνδρόκοτσο τῆς συζύγου καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ α ψ 9 6 (= 1796) νοεμβρίου 15. Δαμασκηνοῦ ἱερομονάχου ἐκ πολέως Βεντίστης.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorëve të perëndisë Andro Koço, bashkëshortes dhe fëmijëve të tij, 1796 nëntor 15. Jeromonak Damaskini nga qyteti Vedistë.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Irapandisë të kishës së Irapandisë, në Labovë të Poshtme të Rrëzës së Tepelenës botuar nga P. I. Pulica [48, f.85].

645.

Μεθόδιος Ἱερομόναχος ο Κερκ(υράιος). 1796 δητο – 15

Përkthimi: Jeromonak Metodi Korfjati 1796.

Shënim: Mbishkrimi gjendej i gdhendur në shtyllën e majtë të kungës së kishës së Manastirit Driano të Fjetjes së shën Mërisë, mbi Zervat të Dropullit. E kemi marrë nga P. I. Pulica [48, f.57].

646.

Ἐν ἔτη 1797 + Πρόσδεξε κύρηε τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ Κόστα Ντέταις σὴν τῆς σημβύας καὶ τὸν τέκνον. Χῦρ καμοῦ τοῦ αμαρτολοῦ Βασιλίου τοῦ ἐκ κόμης Σηκρηάτη.

Përkthimi: Në vitin 1797 - Prano o zot shërbëtorët e tu Kostë Deden me bashkëshorten dhe fëmijët e tij. Dora ime mëkatar Vasilit, nga katundi Sikriati.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Kostandinit dhe Elenës në kishën e Burimit Jetëdhënës, në Këllez të Lunxhërisë. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.82].

647.

Αφιερομα τοῦ Τζιτζο Κοστα σὶν Κημησιν τις Θεοτοκου 1797.

Përkthimi: Dhuratë e Çiço Kostës, në [kishën] e Fjetjes së Hyjëlidësës 1797.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në polieleun e kishës së Burimit Jetëdhënës në Këllez të Lunxhërisë. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.82].

648.

Δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Τέλη τοῦ Γγήοκα Κώντη ἐν ἔτη 1797.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Telit të Gjokë Kondit në vitin 1797.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Mëhillit të ikonostasit të kishës së shën Gjergjit, në Nikovë të Lunxhërisë. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.84].

649.

δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Κόστα Παναγιώτη 1798, νοεμβρί(ου) 26.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë Kostë Panajotit 1798.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një ikonë të shën Gjergjit, në kishën e shën Gjergjit, në Nakovë të Lunxhërisë. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.85].

650.

1798 μαρτίου 20

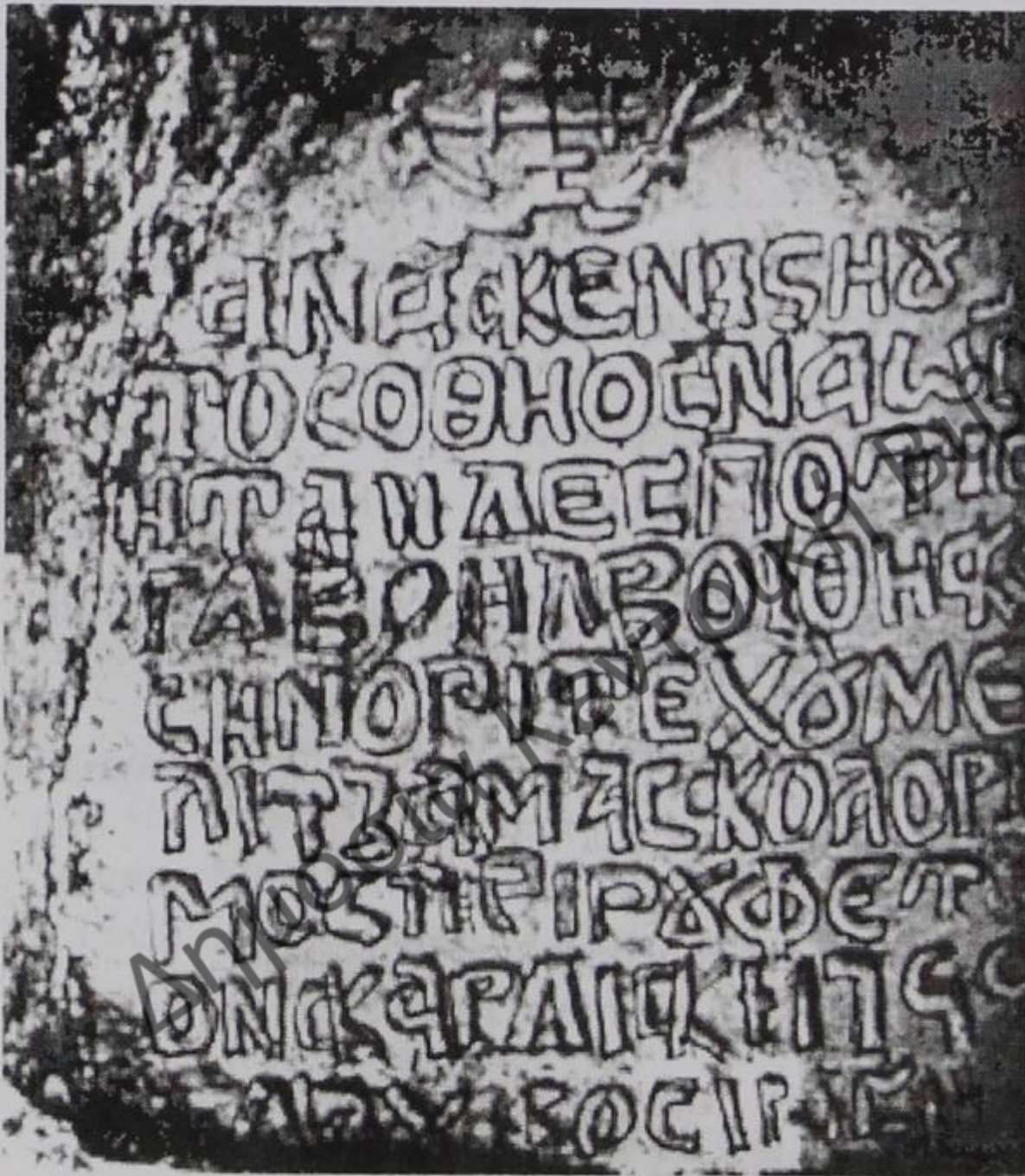
Διὰ χηρὸς λαζάρου ἐξ Ζαγορίας – ἐξ ἄνω σουδένα Ζαγορήου

Përkthimi: 1798 mars 20.

Me dorën e Llazarit, nga Zagori, nga Ano Sudhena e Zagorit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën Fjetja e shën Mërisë të ikonostasit prej druri të kishës së shën Mërisë, në Peshkopi të Sipërme, të Rrezës së zezë (Gjirokastër). Mbishkrimi është botuar nga P. I. Pulica [48, f.54]. Po ky mbishkrim gjendet edhe në ikonën e Pagëzorit në të njëjtin ikonostas dhe mban të njëjtën datë 1798.

651.

+ / Ανακενιση ου / τος ο θηος ναως / ηταν δεσποτις / Γαβρ(ι)ηλ βοιθηα κ
ε / σηνοριτε χουμε / λιτσα Μασακολ
ορα / (Μαίνα)στηρι, ρουφετη / ον ακ
αρδηη 1799 / δια χιρος Ιγιση

Përkthimi: U rindërtua ky tempull hyjnor kur ishte peshkop Gabrieli, ndihma [ka genë] dhe e kufitarëve të Humelicës, Mashkullorës, Manastirit, esnafit të Kardhiqit 1799, me dorën e Igisit (ose Paisit).

Shënim: Ky mbishkrim gjendet i gdhendur në një pllakë guri ranor të murosur në të majtë të portës jugore të kishës së Manastirit të shën Kollit të Cepos, pranë Gjirokastrës. Mbishkrimi është botuar nga P. I. Pulica [48, f.88], pa fjalët që vijnë mbas datës dhe duke e dhënë të ndarë fjalën " " gabimisht në " ()" Kisha ka madhësi 25x17 m.

652.

1799 Παπαθανασι απο Σκορηαδες ευφημεριος

Παπα Ανδονηος (ε)φημερευοντας εις κερων ετους 1800.

Σεπτεβριου 14 απο χοριον Πολιτζανι.

1819 Παπαθανασις απο πολιτζανι εφημεριος της αγιας μονις του Σπηλεου

1821 Μαηος 19

Θημισιν εγω ο Μοσχος ηος του Κυριτζη, Μουτζια απο Πολιτζανη

Përkthimi: 1799 Papa Thanasi, famulltar nga Skoreja.

Papa Andoni, famulltar në kohën e vitit 1800.

1819 Papa Thanasi, nga Poliçani, famulltar i Manastirit të hirshëm të Spilesë.

1821 maj 19. Për kujtim unë Mosku, i biri i Qirixhiut, Muçja nga Poliçani.

Shënim: Këto shënime gjenden në muret e kishës së Manastirit të Spilesë në Lunxhëri. Janë botuar nga P. I. Pulica [48, f.77].

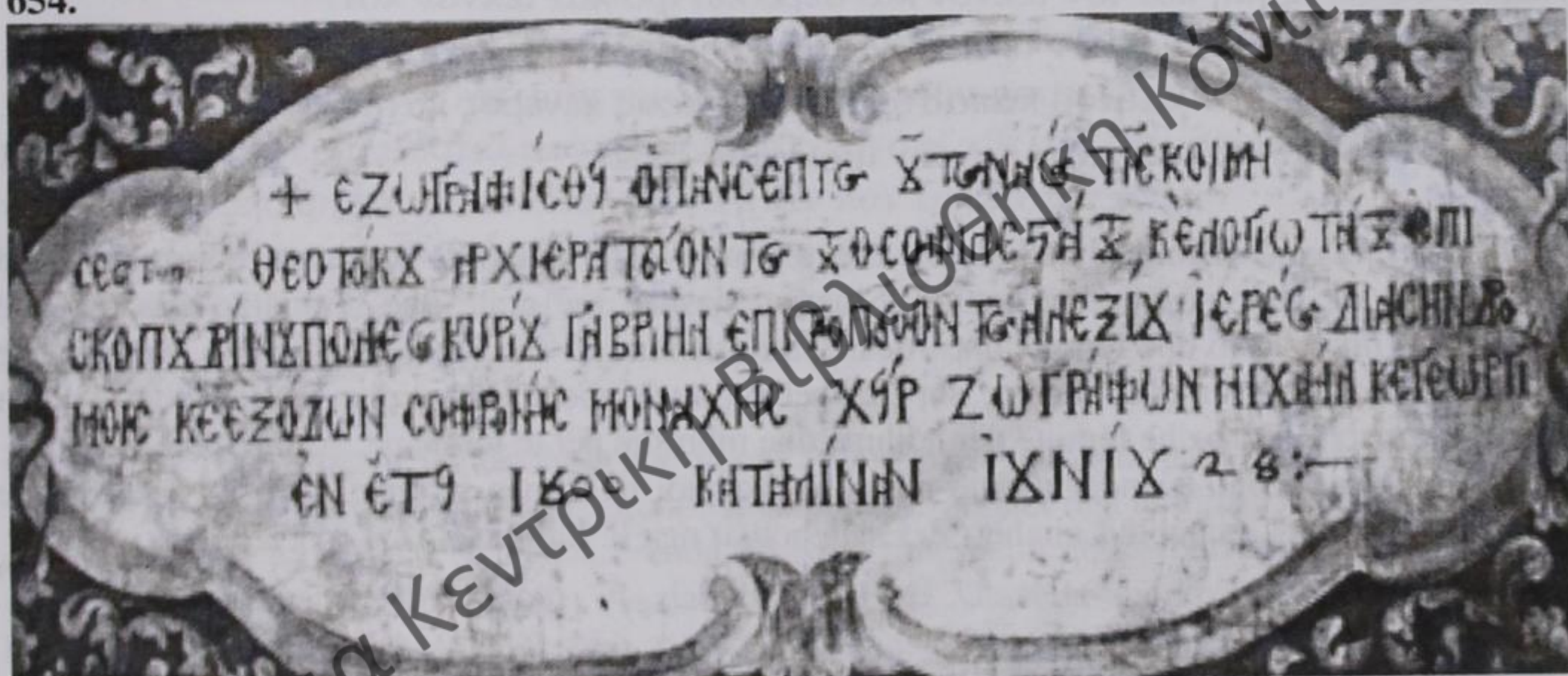
653.

στα μαηου – 12: Τὸν κηρου οπου ἀπεθανε ο πανηοττης ζουπας στη βόνιτζα ὁποιος νὰ ἐλθῃ νὰ λητουργησι ἐδο σι(ο)ν / α(γιο) νηκόλα στη σάληανη να τὸν μνημονεβη ἐγω ὁ Θανάσις γράφο του ζουπα ἐτος 1800.

Përktimi: Më 12 maj, në kohën kur vdiq Panajot Zhupa, në Vonicë, kushdo që të vijë të meshojë këtu në shën Kollë, në Saljani ta kujtojë. E shkruaj unë, Thanas Zhupa, viti 1800.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në murin e kishës së shën Kollit, në Seljani të sopikut të Pogonit. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.70], nga i cili e kemi marrë edhe ne.

654.

+ Εξωγραφίσθαι ὁ πάνσεπτος οὗτος ναός τῆς Κοιμῆ / σεος τῆς Υπεραγίας Θεοτόκου ἀρχιερατεύοντος τοῦ θεοφηλεστάτου κὲ λογιωτάτου ἐπι / σκοπου Δρ(υ)ίνο(υ)πολεος κυρίου Γαβρ(ι)ήλ ἐπιτροπεύοντος Ἀλεξίου ἱερέος, δια σηνδρο / μοῖς κὲ ἐξόδων Σοφρονῆς Μοναχῆς χεῖρ ζωγράφων Μιχαήλ κε Γεωργίου, / ἐν ἔτει 1800 κατα μίναν Ἰου νίου 28.

Përktimi: U pikturua ky tempull i gjithnderuar i Fjetjes së Hyjëlindëses, në kohën e peshkopatit të shumë perëndidashësit dhe të shumëditurit peshkopit të Drinopojës, zotit Daniel, në kohën e kujdestarisë së prift Aleksit, me kontributin dhe shpenzimet e murgeshës Sofronia. Dora e piktorëve, Mihal e Gjergj, në vitin 1800, në muajin qershor 28.

Shënim: Mbishkrimi gjendet, mbi portën e kishës Fjetja e shën Mërisë, në Konckë të Zagorisë. Eshtë botuar, nga P. I. Pulica [48, f.74].

655.

1800 Γρηγόριος / ἱερομόναχος.

Përktimi: 1800 Jeromonak Grigori.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur, mbi shtyllën e majtë, në Kungë të kishës së Manastirit Driano, Fjetja e shën Mërisë, mbi Zervat të Dropullit. Mbishkrimin e kemi marrë nga P. I. Pulica [48, f.57].

656.

1801

Shënim: Kjo datë gjendet në ikonën e Krishtit, në kishën e Fjetjes së shën Mërisë, në Saraqinisht të Lunxhërisë. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.76].

657.

+ δισπηνις μου Θεοτοκου Ελεουσας δεησις παντων τον ευσεβον και / ορθοδοξων Χριστιανον τον κατ(ο)ικουντον εν τη χορα ταυτη σηκρηατηνον / στην γη νεξη και τεκνις τον επιμεληθεντον κρηος καλο και τον τεκνον / και αλεξιου τζηπη και τον τεκνον και σεβο κεντρο και τεκνον και / νικολαου τζουτζου και τον τεκνον και τον εξοδον αυτις μαλιος του τετε και τον τεκνον και του παπασταθη. Γιαννακις κεντρος και τον / τεκνον υς βοηθηα και σκεπι παντον ιμον αμιν 1802.

Përkthimi: Zonjës Sime Hyjëlindëses Eleusë, lutje e të gjithë të krishterëve ortodoksë të devotshëm që banojnë në këtë katund, Sinkriati bashkë me gratë dhe fëmijët e tyre që janë kujdesur Qirkut Kalo dhe fëmijët dhe Aleks Çipi dhe fëmijët dhe Sevo Qëndro dhe fëmijët, dhe Nikollë Çuçu dhe fëmijët, dhe me shpenzimet e tyre Malio i Dedes dhe fëmijët dhe të Papa Stathit. Janaq Qendro dhe fëmijët për ndihmë dhe mbrojtje për të gjithë ne. Amin 1802.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një mbulesë argjendi të ikonës së shën Mërisë, në kishën e Kryeengjëjve në Qesarat të Lunxhërisë. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.81].

658.

+ / EN ETH / 1802.

Përkthimi: Në vitin 1802

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur në një gur të murosur, përmbi portën jugore, jashtë kishës së Trijarkëve, në katundin Kakavi në Dropull. Duhet të tregojë kohën e ndërtimit ose të rindërtimit të kishës. Viti 1802 gjendet e gdhendur në dru edhe në thronin peshkopal të kishës së shën Mërisë, në Skore. Klisheja është e datës, në Skore.

659.

1802 Αύγουςτου 1

Përkthimi: 1802 gusht 1

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Mitrit të kishës Fjetja e shën Mërisë, në Peshkopi të Sipërme të Rrëzës së Zezë (Gjirokastër), në ikonën e shën Gjergjit të këtij ikonostasi gjendet e njëjta datë 1802, por pa muajin. Mbishkrimi është botuar nga P. I. Pulica [48, f.54].

660.

Δυὰ σηνδρομῆς καὶ ἐξόδου Ἰερσενῆου ἱερομονάχου καὶ ἡγουμένου ἐκ πώλεος Βοτρ(ί)τζα.

En etη 1803 Xήρ κάμου τοῦ ἀμαρτωλοῦ Βασηλύου καὶ αὐτοῦ γράφω.

Përkthimi: Me kontributin dhe shpenzimet e jeromonak Arsenit dhe igumenit, nga qyteti Bodrishtë. Në vitin 1803. Dora ime e mëkatar Vasilit dhe vetëshkruesit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Krishtit, në ikonostas të kishës së Manastirit të shën Sotirit, në Drenovë të Mingulit, në Lunxhëri. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.83].

661.

1803: δεκεμβρίου: 3: Θύμησι ὄντας ἐπῆρε τὸ σούλη ὁ βεζήρ ἀλή πασας τότες εἶχε στηλμένον καὶ τὸν ζήσον τὸν υἱὸν τοῦ κύρ Πάπ(α) ιωάννου οἰκονόμου στὸ σούλη μὲ τοὺς ἐργάτας ἀπὸ ὅλα τὰ βηλαέτια μὲ: 600: ἐργάτες ἦταν καὶ τὸν ἔστηλε ὁ βελή πασας μέσα στὸ κούκη μὲ τὸν μπαιγην διὰ νὰ εὐγάλουν τὸν καλόγερον ὅπου ἦσαν κλησμένοι μέσα καὶ τότες ἔβαλε φωτιά στὸ μπαροῦτη ὁ φότο τζαβέλας ἐκεῖ ὅπου ἔκουβέντιαζε ὁ ζήσος μὲ τὸν καλόγερο ἦταν καὶ ὁ Χρῖστος τοῦ κυρίτζη Θανάση μὲ τὸν ζήσον καὶ ἐκάηκε καὶ αὐτός μέσα μαζή μὲ τὸν ἀφέντη του καὶ ὅποιος λητουργήση ἐδώ γὰ τοὺς μνημονεύη καὶ ἔχη τὸν μισθὸν παρὰ Θεοῦ.

Përkthimi: 1803 dhjetor 3. Kujtohem kur morën Sulin, vezir Ali Pasha, atëherë kishte dërguar në Sul dhe Zison, të birin e Papa Janit, ekonomit bashkë me argatët nga të gjitha vilajetet. Ishte me 600 argatë dhe e dërgoi Vali Pasha brenda në Kungj me beun që të nxirreshin kallogjerin ku ishin mbyllur brenda dhe atëherë i vu zjarr barotit Foto Xhavella atje ku bisedonte Zisoja me kallogjerin dhe e dogji brenda bashkë me Kir Ziso. bashkë me kallogjerin, ishte dhe Kristoja i Qirixhi Thanasit me Zison dhe u dogj ai brenda së bashku me efendinë e tij, dhe kushdo që të meshojë këtu (i përmendi dhe ka pagën prej perëndisë.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i shkruar në murin e kishës së shën Kollit, në Seljani të Sopikut të Pogonit. Eshtë botuar nga Pulica [48, f.71], nga i cili e kemi marrë edhe ne.

662.

”Ετη 1803

Përkthimi: Viti 1803

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Kollit, në kishën e shën Mërisë, në Këllëz të Lunxhërisë. Eshtë botuar nga Pulica [48, f.82].

663.

Δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Νικολάου τοῦ Κότζο Στόγια ἀπὸ Σινκρηάτη 1803.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Nikollë Koço Stejës, nga Sinkriati 1803.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Triadhës, në kishën e Manastirit të shën Sotirit, në Drenovë të Mingulit, në Lunxhëri. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.84].

664.

Αφιερομα / απο ενα χριστιανον / απο την Ηπειρον / εις το μοναστηριον / του αγιου Νικολαου εις την Υψηλην Πετραν / του Καρδακιου / Χαραλαμπης / Μικελετης / π(ο) ιητης 1804.

Përktimi: Dhuratë e një të krishteri, nga Epiri në Manastirin e shën Kollit, në Gurin e epërm të Kardhiqit (Mjeshtri) që e bëri Harallamb Mikeleti 1804.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një kambanë, në Manastirin e shën Kollit të Cepos në Kardhiq.

665.

Εγίνα εγώ ο Ιωάννης ηεροδιακονος ετους 1804 μαρτιου 11

Διωνισιος ιερομόναχος

Ιωακείμ ιερομόναχος

Ζαχαρίας ιερομοναχος

Ανανίας ιερομοναχος

Χρίσανθος ιερομοναχος

Βενιαμίν ιερομοναχος

Përktimi: Unë Jam u bëra jerodiakon viti 1804 mars 11.

Jeromonak Dionisi, jeromonak Joakimi, jeromonak Zaharia, jeromonak Anania, jeromonak Krisanthi, jeromonak Beniamin.

Shënim: Mbishkrimi gjendej në anën e djathtë të kolonës së mesit, në kishën e Manastirit Fjetja e shën Mërisë së Drianos, mbi Zervat të Dropullit. Ne e kemi marrë, nga P. I. Pulica [48, f.57]. Sot nuk ekziston.

666.

+ Ετος 1805 αυγουστος 26 (ε)πυτροπευοντας Παπακυρυτζις χριστου δυα / χυρωσ Κω στα Τουνου Μετζωβυτης.

Përktimi: Viti 1805 gusht 26 në kohën e epitropit Kristo Papaqirisit me dorën e Kostë Tunit Meçovitit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në dru, mbi portën jugore të ikonostasit të kishës Lindja e shën Mërisë, në Labovë të Kryqit. [Mecova, që është katund vllah në Greqi, përfshihet nën juridiksionin e Janinës]. Emrin e Tune e përdorin vllahët edhe tek ne si shkurtim të emrit Naun. Është botuar nga P. I. Pulica [48, f.64].

667.

Δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Δημητρίου τοῦ Κόστα ἐν ἔτη 1805.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Dhimitrit të Kostës, në vitin 1805.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Thanasit, në kishën e shën Kollit, në Tranoshishtë të Lunxhërisë. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.76].

668.

Ἰστορίθη ο θεῖος οὗτος καὶ ἱερός ναὸς τῆς Γεν(ν)ήσεως ἡμῶν Θεοτόκου καὶ Αἰπαρθενου Μαρίας διὰ συνδρομῆς τοῦ καθ' ἐγούμενου Ζακχαίου ἱερομονάχου Κ(υρίου) Κ(υρίου) Γαβριήλ Δρυϊνουπόλεως διὰ χειρός βασιλείου Ἰωαννου ἐκ χώρας Συνακριάτη ἔτος 1806.

Përkthimi: U pikturua ky tempull hyjnor e i hirshëm i Lindjes së Hyjëlindëses sonë dhe gjithmonë Virgjëreshës Mari, me kontributin e igumen jeromonak Zakheut zotit, zotit Gabriel të Drinopojës, me dorën e Vasil Janit nga Sikriati, viti 1806.

Shënim: Mbishkrimi gjendet, mbi portën perëndimore të kishës së Manastirit të shën Mërisë, pranë katundit Llongo, në vendin e quajtur Zonare, në Dropull të Sipërme.

669.

1807 δεκεμβρίου 20. Θήμησιν ὄντας πάγη ὁ γέροντος τοῦ πα(πα) Ιωάνη στὴν πρέβεζαν μὲ τοὺς σωπιλιώτες κε με: 120: εργατες ἀπὸ τὸ βηλλαέτη εὐγαλαν τους πάλους διὰ τὸ κάστρον καὶ ἔκαμε μήνας εὐτὰ καὶ τὸ θερ(ισ)τή ἦρθεν τότες ἦταν καὶ ὁ ἀναγνώστης ὁ ἀδελφός του τρογήρο τὸ βηλλαέτι μὲ τὸν κονόμον καὶ ἐμαζευσαν τὸ ποκλόνη καὶ ἀρόστησε ὁ ἀναγνώστης ὅσο που ἦρθε εἰς κήνδηνον θανάτου καὶ θέλοντας ὁ ἅγιος Θεός γλήτωσε.

Përkthimi: 1807 dhjetor 20. Kujtohem kur shkoi Gjergji i Papa Janit në Prevezë me sopikasit dhe me 120 argatë nga vilajeti. Nxorrën hunjtë për kalanë dhe bënë shtatë muaj dhe në qershor erdhën. Atëherë ishte dhe Anagnosti, vëllai i Trogjirit, në vilajet me ekonomin dhe e mblodhën pokllonin. U sëmur Anagnosti derisa erdhi në rrezik vdekje dhe me dashjen e perëndisë së shenjtë shpëtoi.

Shënim: Mbishkrimi gjendej në mur të kishës së shën Kollit, në Seljani të Sopikut të Pogonit. Ne e kemi marrë, nga P. I. Pulica [48, f.71].

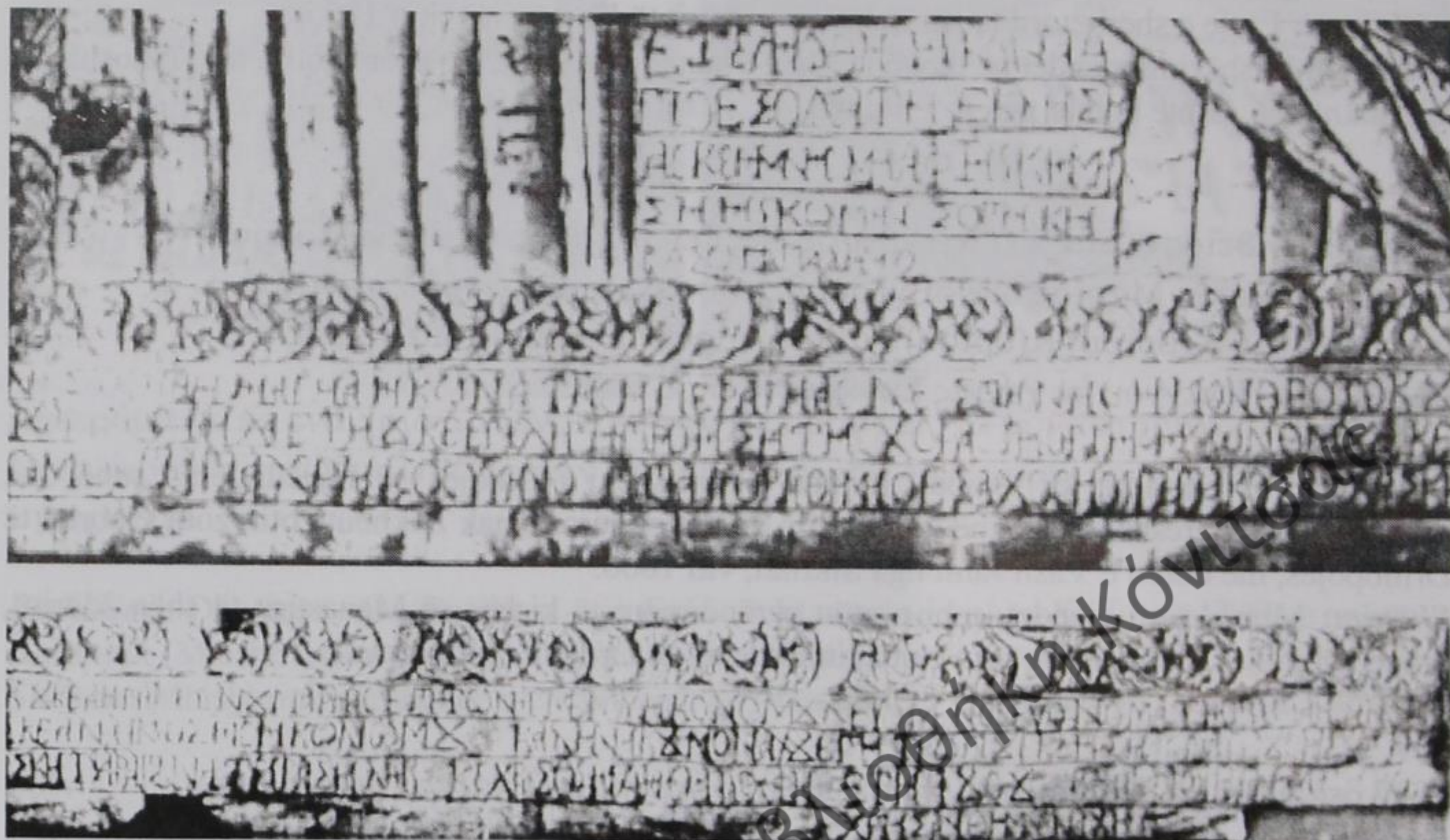
1) Poklloni - lloj takse.

670.

Ετεληθη ηκονα α / πο εξοδα της εκ(κ)ληση / ας κε η μνημη αφτης Κημη / ση ης κω μην Σοπηκη / Βασω Παπαδήμο. /

– Ανεσ(τ)ωρηθη η αγια ηκωνα της ηπεραγης Δεσπηνης ημον Θεοτοκου κε αηπαρθενου Μαρίας επη των ημερον ηκονομου λεγομενος εν ονοματη παπα Ηοαν(νη)ς ο / πρωηστος βηλαετηου κε επιληπη προηστη της χορας Γηοργης ηκονομου κε Αναγνοσ(τ)ης ηκωνωμου Καλ(λ)ηνηκου μοναχου επητρωπου εκ(κ)λησηας παπα Χρησ(τ)ως ηκον / ομος παπα Χρησ(τ)ος Γγηνο παπα Γιοργι Θημηο Εξαρχος ηος παπα Κοσ(τ)α

Χρισκη Τζαραπλανητες Βασηλης κε Χρησ(τ)ος η δηο αδελφη ετη 1808 παπα Πανος κε πνε(υ)ματηκος / Χρησανθη μοναχη.

Përkthimi: U përfundua ikona me shpenzimet e kishës që ka kujtimin e Fjetjes (së Hyjëlindëses), në katundin Sopik, Vaso Papadhimo. U pikturua ikona e shenjtë e së mbishenjtës zonjës sonë Hyjëlindëses dhe gjithmonë Virgjëreshës Mari, në ditët e ekonomit të quajtur me emrin Papa Jan, përgjegjës i vilajetit, dhe të tjerëve krerë të vendit, Jorgji konomit, Anagnost ikonomit, Kalinik murgut, kujdestarit të kishës Papa Kristos, ekonom Papa Kristos, Gjinos, Gjorgj Thimi Ekzarkut, bir i Papa Kostë Kriskit, Cara danitëve vëllezërve Kristo e Vasil, viti 1808, Papa Pano rrefenjési, murgesha Krisanthi.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i punuar me savat, në relief, mbi mbulesë argjendi të ikonës së madhe të shën Mërisë, në kishën e shën Mërisë, në Sopik të Pogonit.

671.

Ετους 1808 Μαίου 9

Përkthimi: Viti 1808 maj 9

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi një pllakë guri, murosur jashtë murit të oborrit të kishës së shën Kollit, në Humelicë të Gjirokastrës. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.87], nga i cili e kemi marrë edhe ne.

672.

Εγινι το παρον καμπαν(αρ)εο (επί) του πανοσιοτατου ιγουμενου ελαχιστου Σεραφιμ εξοδα Κοσταντινου Γκιοκα Διμα κοπου Ιοανου Διμα 1808.

Përkthimi: U ndërtua kambanaria në kohën e gjithoshënarit igumenit, shumë të voglit Serafin me shpenzimet e Kostandin Gjokë Dhimos, me përpjekjet e Jan Dhimës, 1808.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një, pllakë guri, murosur mbi murin e kambanarisë së kishës së Manastirit të shën Mëhillit, në Nivan të Zagorisë. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.74].

673.

..... ου Ντεντε 180(;).

Përkthimi: 180 Dede**Shënim:** Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Harallambit, në kishën e Taksiarkëve, në Qesarat të Lunxhërisë. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [61, f.80], nga i cili e kemi marrë edhe ne.

674.

Δηὰ χειρός Δημητρίου Ἱερέος τοῦ Δήμα Βύτου 1810.

Përkthimi: Me dorën e prift Dhimitrit, të Dhimor Vitas 1810.**Shënim:** Mbishkrimi gjendet në pikturën murale të shën Gjergjit, mbi portën veriore, jashtë kishës së shën Gje gjit, në Nokovë të Lunxhërisë.

675.

Ἡ ἐκκλησία αὕτη ἐκτίσθη ἐν ἔτει 1810.

Përkthimi: Kjo kishë është ndërtuar më 1810.**Shënim:** Mbishkrimi gjendet, mbi portën jugore, jashtë kishës së shën Minajt, në Grapsh të Dropullit.

676.

Διὰ συνδρομῆς Ἀνθίμου ἱερομονάχου. Δι' ἐξόδου Κόστα Κκότζο μάζη μετὰ πεδηὰ του ἐν ἔτη 1810.

Përkthimi: Me kontributin e jeromonak Anthimit. Me shpenzimet e Kostë Koços së bashku me fëmijtë e tij, në vitin 1810.**Shënim:** Mbishkrimi gjendet në ikonën e Pagëzorit në kishën e Ipapandisë, në Labovë të Rrëzës së Tepelenës. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.85].

677.

+ Ἐτοῦς 1811 ἀνηγέρθει ἐκ θεμελίων ὁ / θεῖος οὗτος καὶ ἱερός ναὸς
παρὰ τῶν κτιτόρων / τῆς καὶ ἱερέος Κυρίλ(λ)ου καὶ Διονισίου τῶν μοναχῶν.

Përkthimi: Në vitin 1811 u ndërtua prej themeli ky tempull hyjnor dhe i hirshëm prej ktitorëve të tij dhe prift Kirilit dhe Dionisit dhe murgjëve.**Shënim:** Mbishkrimi gjendet, mbi portën perëndimore të kishës së Apostujve Pjetrit e Pavlit, në Noshtevë të Zagorisë.

678.

κυριακων εχαλάσθηκε η Χουμελήτζα εις Πέμπτη του κατα Λουκάν 1811 νοεμβρ(ίου) 5.

Përkthimi: U prish Humelica, të dielën e pestë [të ungjillit] simbas Llukajt, 1811 nëntor 5.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në f.98 të ungjillit të kishës së shën Kollit, në Humelicë të Gjirokastrës. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.87], nga i cili e kemi marrë edhe ne.

679.

1811 σεπτεμβρίου 4.

Përkthimi: 1811 shtator 4

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një ikonë të shën Gjergjit e të shën Mitrit, në kishën e shën Thanasit, në Lekli të Tepelenës. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.86].

680.

Το παρον εβαγγελιον υπαρχι του Μαναστριον Ταξιαρχον Νεβανιου / μενεβον Σεραφ(ε)ιμ υερομοναχος 1812 Κυρ Διμιτριου κε Χριστοδουλου / αδελφου Χρισσοου.

Përkthimi: Ky ungjill është i Manastirit të Kryeengjëjve, në Nivan, në kohën kur ishte igumen jeromonak Serafimi 1812. Zoti Dhimitri dhe Kristodhuli, vëllai i argjendarit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një mbështjellëse lëpsanash prej argjendi në kishën e Manastirit të shën Mëhillit, në Nivan të Zagorisë. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.73].

681.

διὰ χηρὸς ἡμῶν πέτρου ἱερέος ἐκ κόμης βλαχωγοραντζῆς μαθητῆς λαζάρου 1813 μὴν δεκεμβρίου 27.

Përkthimi: Me dorën tonë të prift Petro nga katundi Vlahogoranxi, nxënës i Llazarit 1813, muaj dhjetor 27.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Mitrit, në kishën e shën Mitrit, në Grapsh të Dropullit të Poshtëm.

682.

Αφιερωθέν της εκκλησια(ς) των Ταξιαρχων Αργυροκαστρου παρα των αυτα / δελφω ν Γεωργίου και Ηανου Αναστασιου – 1813 – μαΐου.

Përkthimi: I është dhuruar kishës së Kryeengjëjve të Gjirokastrës, nga vëllezërit Gjergji dhe Pano të Anastasit 1813 maj.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gravuar mbi kapakët e ungjillit prej argjendi të kishës së Kryeengjëjve në Gjirokastrë.

683.

1814

Shënim: Kjo datë gjendet mbi portën jashtë kishës së Manastirit Zoodhohos Pigji (Burimi Jetëdhënës) në Frashtan të Dropullit dhe duhet të tregojë kohën e ndërtimit ose të rindërtimit të kishës.

684.

ΕΤΟΣ 1814 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 4.

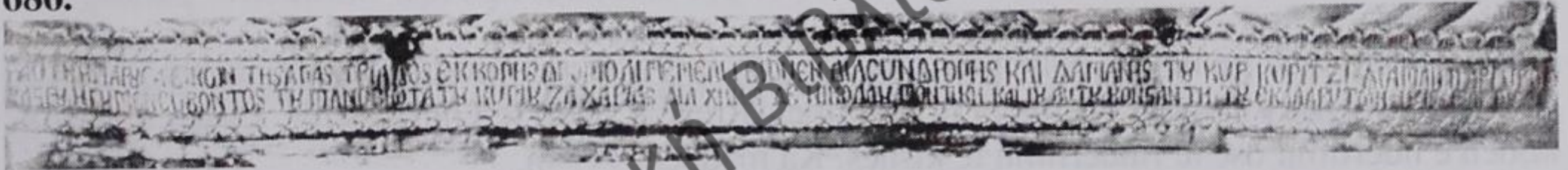
Përktimi: Viti 1814 shkurt 4**Shënim:** Mbishkrimi gjendet mbi portën veriore të kishës Fjetja e shën Mërisë, në Mavrojir të Pogonit. Duhet të tregojë kohën e ndërtimit ose të rindërtimit të kishës. Mbishkrimi është botuar nga P. I. Pulica [48, f.66].

685.

οὗτος ὁ θηος καὶ (πάνσεπτος ναὸς τοῦ ἁγίου) Χριστοφόρου ηγέρθη ἐκ
βάθρων ἐν ἔτει 1815 ηστορίθη δε τους 1873 ἠγέρθη δε διὰ συνδρομῆς
τοῦς ἐπιτρόπους Χριστος δημητρίου καὶ κονσταντίνος μετα καὶ
ἄλη χοργιανί, βοηθίαν τους.

Përktimi: Ky (tempull) hyjnor dhe i gjithnderuar i shën Kristoforit u ndërtua nga themeli në vitin 1815 dhe u pikturua më 1873, dhe u ndërtua me kontributin e kujdestarëve Kristo Dhimitrit dhe Kostandinit, pastaj dhe të tjerë..... katundarë, i goftë ndihmë.**Shënim:** Mbishkrimi gjendet, mbi portën jugore brenda kishës së shën Kristoforit, në Radat të Krzës së Zezë të Gjirokastrës.

686.

+ Αυτη η παρουσα εικων της αγιας Τριαδος εκ κομης Δροπολι Πεπελι γεγονεν δια συ
νδρομης και δαπανης του Κυρ Κυριτζι Διαμαντι Αργυρο / καστρου ηγουμενευβοντο
ς του πανοσιοτατου Κυριου Ζαχαρίας Δια χηρος δε Νικολαου Ποντικη και ιου αυτ
ου Κονσταντη(ου) του ε(κ) Καλαρύτων 1815 μαρτιου 5.

Përktimi: Kjo ikonë e shën Triadhës, nga katundi Pepel i Dropullit është bërë me kontributin dhe ndihmën e zotit Qirici Dhiamandit [nga] Gjirokastra, në kohën kur ishte igumen, zoti Zaharia, me dorën e Nikollë Pondiqit dhe birit të tij Kostandinit nga Kalariti 1815, mars 5.**Shënim:** Mbishkrimi gjendet i gravuar mbi mbulesën prej argjendi të ikonës së shën Triadhës, në kishën e Manastirit të shën Triadhës së Pepelit, në Dropull të Sipërm.

687.

Κτημα τις ιερας εκκλησιας επ ονοματι
της υπεραγιας Δεσπινις ιμον Θεοτοκου
εκ χωριου Ζερβατες δαπανη τις αυτις
εκλυσιας. Συνδρομη Πετρου Βαγιας επιτροπον
Παπανικολα κε Σταβρο ε(κ) κωμη(ς) Ζερβατες
1815 Ιουνιου 10 Χηρ Δημητριου Ραμου
ε(κ) κομης Καλ(αρρ)ιτες.

Përktimi: [Është] pronë e kishës së hirshme me emrin e së mbishenjtës zonjës sonë Hyjëlindëses, nga katundi Zervat, me shpenzimet e asaj kishe. [Me] kontributin e Petro Vajos,

epitrop Papanikollës dhe të Stavros, nga katundi Zervat 1815, qershor 10. Dora e Dhimitër Ramos nga katundi Kalarites.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gravuar mbi kapakët e ungjillit prej argjendi të kishës Fjetja e shën Mërisë, në Zervat të Dropullit.

E kemi marrë nga P. I. Pulica [48, f.56], por sot ungjilli nuk dihet se ku gjendet.

688.

1816

Shënim: Kjo datë gjendet mbi portën veriore të kishës së shën Gjergjit, në Terihat të Dropullit. Duhet të tregojë kohën e ndërtimit ose të rindërtimit të kishës.

689.

1817

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur në një gur, në apsidë të kishës së shën Mëhillit, në Qestorat të Lunxhërisë. Duhet të tregojë kohën e ndërtimit ose të rindërtimit të kishës, e cila është një bazilikë me madhësi 15x9 m.

690.

1817

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur mbi një gur, murosur mbi portën jugore, jashtë kishës së Kryeengjëjve, në katundin Peshkopi të Sipërme (Krëzë e zezë) të Gjirokastrës. Duhet të tregojë kohën e ndërtimit ose të rindërtimit të kishës. Ka madhësi 9x7 m.

691.

Δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Πρέμπτω τοῦ Λέχο ἐν ἔτη 1817.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë Premtit të Lekës, në vitin 1817.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën e Premtes, në kishën e Kryeengjëjve, në Qestorat të Lunxhërisë. Është botuar nga P. I. Pulica [48, f.80].

692.

1817 ηγουμενος ανθιμος

Përkthimi: 1817 Igumen Anthimi

Shënim: Mbishkrimi gjendej në një pllakë guri, murosur në mur të kishës së Manastirit të Spilesë, në Lunxhëri. E kemi marrë nga Pulica [48, f.78], ne nuk e kemi gjetë.

693.

1818 Δικεμβριος 10 το κουτι απο αγια λιψανα απο Μαναστηρι Σζα-
σζηστα απο βιλαετι Παλλιοπογ(ων)ιανι + Γουμενος Γλιγοριου ιερομοναχου
+ Χτιτορι δεισις Γεοργιου Αναγνωστις Παπαγιανι Κονομου απο Σοπικι
Κιρχο Ζισος + Γιοργις Λαλας + Χριστικι Γιοργιου Ιοαννου Αλεξιου +

Përkthimi: 1818 dhjetor 10. Kutija me lipsanat e shenjta është e Manastirit të Çatistës së Vilajetit Paleopogoniani. Igumen jeromonak Grigori, dhuratë e ktitorëve Gjergj Anagnosti, Papa Jan Konomit nga Sopiku, Qirko Ziso, Jorgji Lala. Punimi i argjendit i Gjergj, Jan, Aleksit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një kuti lipsanash në Manastirin e Shpërfytyrimit të Çatistës së Pogonit. Ne e kemi marrë nga botimi i P.I.Pulicës [48, f.67].

694.

Η παρουσα ηκονα του αγιου Γεοργιου απ(ο) χοριων Νοκοβο υπ(α)ρχια Δρ(υ)ι(ν)ουπολλεος δια εξοδου τις τιμιας ζαχαροσπειητις Γγικας Πιρο Θαλασι θηγατερ παπα Σινο Δοκιναης μνημοσηνον αυτων σην γινεξη κε τεκνης: 1819 – 20 Φλεβαρηου. Δια χειρος εμου ΔΜ. ΡΜ.

Përkthimi: Kjo ikonë e shën Gjergjit të Katundit Nokovë, eparkia e Drinopojës, [u punua] me shpenzimet e sheqerpunuesit të nderuar Gjikë Pirro Thallases e bijës së Papa Sino Dokimastit për kujtim të tyre me gratë dhe fëmijë 1819-20 shkurt, me dorën time të Dh.M.-R.M.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i punuar me savat në mbulesën prej argjendi të ikonës së shën Gjergjit, në proshqimitar të kishës së shën Gjergjit, në Nokovë të Lunxhërisë. Mbishkrimi është botuar nga P. I. Pulica [48, f.85].

695.

διὰ χειρὸς Νικολάου ἱερέος Ποστενάλης 1819 αὐγούστου 15.

Përkthimi: Me dorën e prift Nikollë Postenali, 1819 gusht 15.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Kollit, në kishën e shën Kollit, në Zhej të Zagorisë.

696.

Δέησις τοῦ δούλου σου Τέρπου Ζωγράφου ἀπὸ Κοριτζᾶ 1819 μαΐου 16.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit tënd Terpo Zografit, nga Korça 1819, maj 16.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar në ikonën e Krishtit, në kishën e shën Kollit, në Zhej të Zagorisë.

697.

Το παρον αγιον Δυσκοποτιριον του τιμιου κε πανσεπτου μοναστηριου Μίχαιλ απο χοριον Νιβανι δια σινδρομης επιτροπου και καθιγουμε-ν(ου) Σεραφημ του ελαχιστου, 1819 δηκ(ε)μβρηου.

Përkthimi: Ky disko-potir i shenjt i Manastirit të nderuar e të gjithnderuar të Mëhillit të katundit Nivani [është ndërtuar] me kontributin e epitropit dhe igumenit Serafim shumë të voglit dhjetor 1819.

Shënim: Ky mbishkrim gjendet rreth potirit të kishës së Manastirit të shën Mëhillit, në Nivan të Zagorisë.

698.

Ετος 1819 μην οκτοβρηου 10 και ηστορηθισαν η πεντε ηκοναις δια χειρος Ηοανου και ανυψηου αυτου δημα(ν)τι εκ χορας Βωστηνα.

Përkthimi: Viti 1819 muaj tetor 10, u pikturuan pesë ikonat me dorën e Janit dhe nipit të tij Dhiamandit, nga katundi Voshtinë.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Mërisë në ikonostas të kishës së shën Kristoforit, të Rrëzës së Zezë, në Radat të Gjirokastrës.

699.

Το παρον πολικανδιλο αφιεροθη (α)πο προιγουμενου Ανθιμου εξοδον Κονομου απο χοριον Κατο Λαμποβο 1819.

Përkthimi: Ky shumëkandiljer u dhurua nga igumëni i mëparshëm Anthimi, me shpenzimet e ekonomit, nga katundi Labovë i Tepelenës 1819.

Shënim: Mbishkrimi gjendej në një shumëkandiljer prej argjendi, në kishën e Kryeengjëjve, në Qestorat të Lunxhërisë. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.80], nga i cili e kemi marrë edhe ne.

700.

1821

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur në një gur të murit të kambanarisë së kishës së shën Triadhës, në Manastirin e shën Triadhës së Pepelit, në Dropull të Sipërm.

701.

1822 ΜΑΡΤΙΟΥ 25

Përkthimi: 1822, mars 25

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur në një gur të murosur në qoshen jugperëndimore të kishës së shën Mitrit, në Glinë të Rrëzës së Zezë të Gjirokastrës. Duhet të tregojë kohën e rindërtimit të narteksit të kishës, siç pohon edhe një gojëdhënë e vendit.

702.

ΜΑΡΤΙΟΥ 1823

Përkthimi: mars 1823

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një pllakë guri, murosur në faqen e murit jugor jashtë kishës së shën Gjergjit, në Frashtan të Dropullit. Duhet të tregojë kohën e ndërtimit ose të rindërtimit të kishës.

703.

1825 ιουνιος 23 Δηὰ σηνδρομη̄ς τοῡ ᾱιδεσιμοτάτου παπᾱ κυρτζη̄ μετᾱ τοῡ ήοῡ καῑ πρεσβητέρας̄ αὐτοῡ εὐχεστε̄ καῑ σηχορήτε̄ ή̄ θεοροῡντες̄ δη̄ᾱ τοῡ κυρήοῡ: καῑ διᾱ (χει)ρός̄ ή̄μόν̄ πέτροῡ ιερέος̄ εκ̄ βλαχογοραντζίς.

Përkthimi: 1825 qershor 23. Me kontributin e të shumënderuarit Papa Qirxhiut me të birin dhe priftëreshën e tij, ju që vështroni lutuni për zotërinë dhe faleni [atë], me dorën tonë të priftit Petros nga Vlahogoranxia.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën në skenën burimi jetëdhënës në kishën Burimi Jetëdhënës, në mal të Derviçanit. Të të njëjtit piktor janë edhe tri ikona të tjera në kungë të kësaj kishe.

704.

τόν δούλον τοῦ Θεοῦ Δημητρίου Ντέντου Δωξατηνός Βασιλείου Τζάνε
Ναγόπουλη της 1828

Përktimi: Të shërbëtorëve të perëndisë Dhimitër Dedës, nga Dhoksati, Vasil Canes [nga]
Nagopuli (Stegopull), më 1828.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një ikonë me shumë shenjtorë, në kishën e Manastirit të Spilesë,
në Lunxhëri. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.77], nga i cili e kemi marrë edhe ne.

705.

Ἰστορήθησαν (οἱ) πανσέπτες καὶ ἁγiais (αὐται) ἱκόνες. Διὰ χειρὸς Ἁναστα-
σίου ἀναγνώστου εἰοῦ οἰκονόμου Τζεπελλοβήτου κατὰ τό 1828.
ἰουλίου 23.

Përktimi: U pikturuan ikonat e gjithënderuara e të shenjta me dorën e Anastas Anagnostit, birit
të ekonom Cepelovitit më 1828, korrik 23.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Krishtit, në ikonostasin e kishës së Taksiarkëve në
Peshkopi të Sipërme të Rrëzës së zezë (Gjirokastrë).

706.

Χειρ Ζαχαριου φουρνα 1829 ζωγραφου.

Përktimi: Dora e piktor Zaharisë, nga Furna 1829.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një kuti lpsanash, në kishën e Lindjes së shën Mërisë, në Skore
të Pogonit, e cila ka të gravuar shën Triadhën.

707.

Ἡ παρουσα ηκονα τις αγιας μεγαλομαρτυρος Παρασκεβης απο χωριον
Σελτζης ηπαρχια Δρινουπολεος Αργιροκαστρου. Δια σηνδρομῆς
επιτροπος Κηρ Βασιλι Γγηκα 1832, ηουληου 10.

Përktimi: Kjo ikonë e dëshmores së madhe shën e Premtes, është e katundit Selcë, eparkia e
Drinopojës, Gjirokastrës [Eshtë bërë] me kontributin e epitropit, zotit Vasil Gjikes, 1823 korrik
10.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi mbulesën prej argjendi të ikonës së shën e Premtes, në kishën
e shën e Premtes, në katundin Selcë të Pogonit.

708.

1832

Shënim: Kjo datë është e gdhendur mbi thronin peshkopal të kishës së shën Mërisë, në Sopik të
Pogonit. Tregon kohën e gdhendjes së thronit të ikonostasit të kishës etj.

709.

α.) Επ νεο τεμπλος δια (ανα)λοματον τον του Κηρ Γεοργακι Αναστασιου απο Αργιρο
καστρο.

β.) 1833 κε εονια ι μνιμι κηρια Ζοιζα κε Βασιλικι του Παρασ(κ)εβα απο

Αργυροχαστρο.

Përkthimi: a) U përtëri tempulli (ikonostasi) me shpenzimet e zotit Jorgaq Anastasit, nga Gjirokastra.

b) 1833 dhe i përjetshëm kujtimi, zonja Zoica dhe Vasiliqi e Paraskevës, nga Gjirokastra.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në dru, me germën a) nën ikonën e Krishtit, me germën b) nën ikonën e shën Mërisë në ikonostas të kishës së Kryeengjëjve, në Gjirokastër.

710.

Ἀφιερώθη αὕτη ἡ σεβασμία εἰκόνων παρὰ τοῦ Χριστοῦ Γεωργίου 1834.

Përkthimi: U dhurua kjo ikonë e nderuar nga Krishti Gjeorgji 1834.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar nën ikonën e Krishtit, në kishën e shën e Premtes, në vendin Dholvishta të Hllomosë së Pogonit.

711.

Ἰστορίθησαν τὰ πέντε οἰκονομαίαι δι' ἐξόδων τῶν εὐσεβῶν χριστιανῶν καὶ διὰ χειρὸς Λαζάρου ἐξ Ἰανοῦ σουδενῶν 1834.

Përkthimi: U pikturuan pesë ikonat me shpenzimet e të krishterëve të devotshëm dhe me dorën e Llazarit nga Jano Sudhenoja 1834.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonat e ikonostasit të kishës së shën Kollit, në Llongo të Dropullit.

712.

δια σινδρομοῖς τῶ(ν) κυριῶν ἀδελφῶν ἀναγνωστοῦ παπα δημητρίου ποτε γεωργίου ἀποστολοῦ δημητρίου παναγιότου λλιάκηου, δημητρίου παππακῶστα ἐξαρχοῦ σπυριδον καὶ σακελαριοῦ ἀποστολοῦ πρημικηριοῦ παναγιότου σακελαρ θεωδωροῦ τοῦ Ἰωαννοῦ 1836, μαρτιοῦ ἰά πρεβεζα. Χυρ σπ(υ)ρ(ί)δ(ωνος). Ἱερεος Γαβζ δ(η)μ(η)τ(ρίου), Βελ.: –

Përkthimi: Me kontributin e zotërinjve, vëllezërve Anagnosti Papa Dhimitrit, Gjergjit të dikurshëm, Apostolit, Dhimitrit, Panajotit, Ljaliut, Dhimitrit, Papa Kostës, ekzarkut Spiridhonit dhe Saqelarit Apostol, Primiqirit Panajotit, Saqelar Theodorit të Janit, 1836 mars 11 Prevezë. Dora e Spiridhonit, prift Gavz, dhmt Vel.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar në ikonën e kryeengjëjve, në ikonostasin e kishës së shën Mërisë, në Sopik të Pogonit. Tri fjalët e fundit të shkurtuara nuk i kuptojmë.

713.

ὁ ζωγράφος Πέτρος τοῦ προτοψάλτης τῆς Μητροπόλεως Ἰωαννίνων 1841 Ἰουνίου 5.

Përkthimi: Piktor Petro (Gu?) kryepsallt i Mitropolisë së Janinës 1841 qershor 5.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën e Premtes, në kishën e shën Mëhillit, në Gjirokastër. Punë e të njëjtit piktor në këtë kishë është edhe ikona e shën Gjergjit, që nuk e ka nënshkrimin e autorit.

714.

Πέτρος Πρωτοψάλτης Ἰωαννίνων 1842.

Përkthimi: Pjetro kryepsallt i Janinës 1842.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën e Premtes, në Karjan të Lunxhërisë.

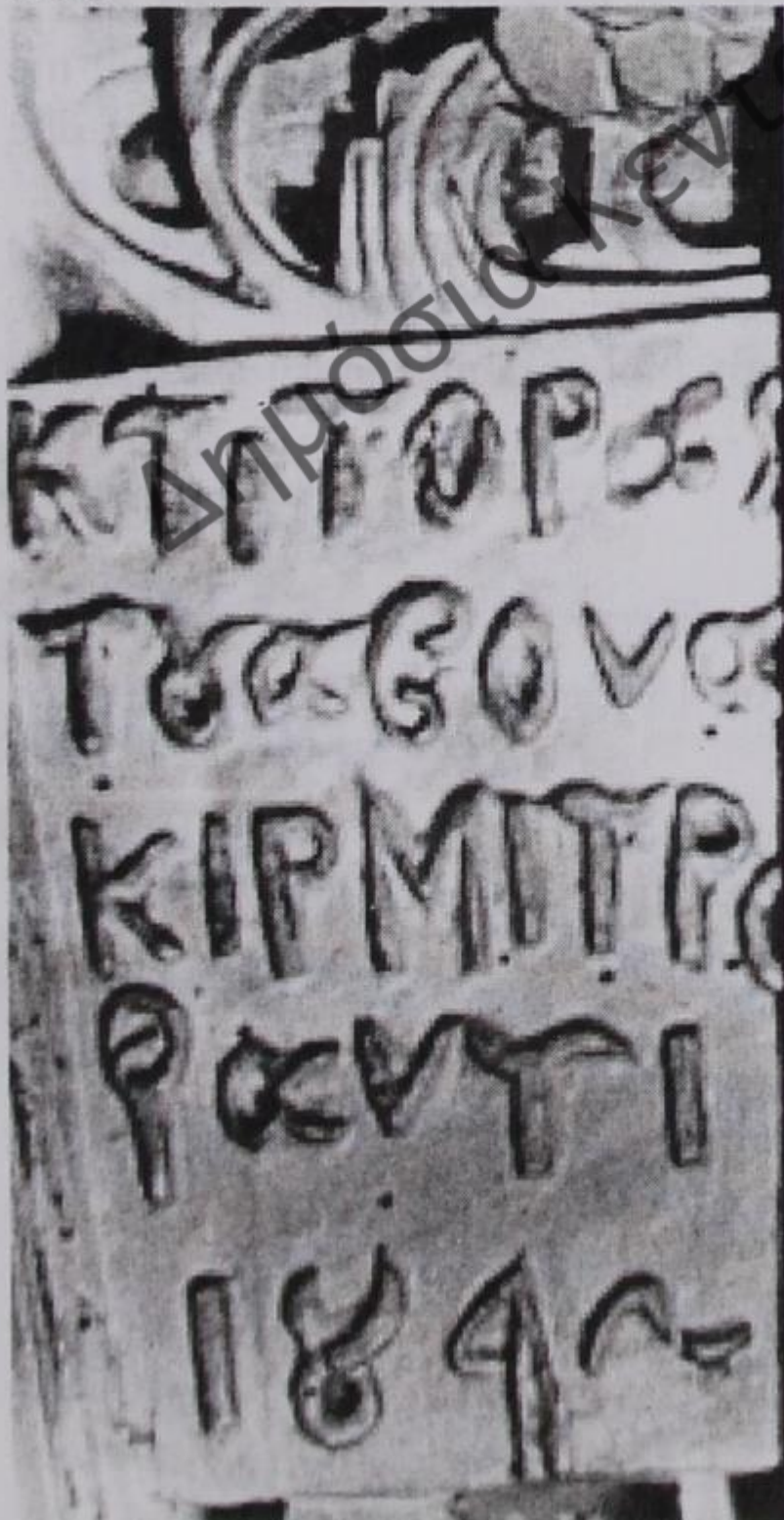
715.

δια χειρὸς Νικολάου καὶ ματθαίου ἀδελφοῦ αὐτοῦ. δεησης τοῦ δουλοῦ τοῦ θεοῦ δημητρίου κώτζο νάνο 1842.

Përkthimi: Me dorën e Nikollës dhe Mattheut, vëllait të tij. Lutje e shërbëtorit të perëndisë Dhimitër Koiza Nano, 1842.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Gjergjit, në kishën e shën Mëhillit, në Gjirokastër.

716.

κτιτορας / του α(μ)βονα / κιρ Μιτρο / Φαντι / 1842.

Përkthimi: Ktitori i amvonit, zoti Mitro Fandi, 1842.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në relief, mbi një pllakë druri në amvonin e kishës së shën Mëhillit, në Gjirokastër. Fjala ktitor këtu ka kuptimin e mjeshtrit.

717.

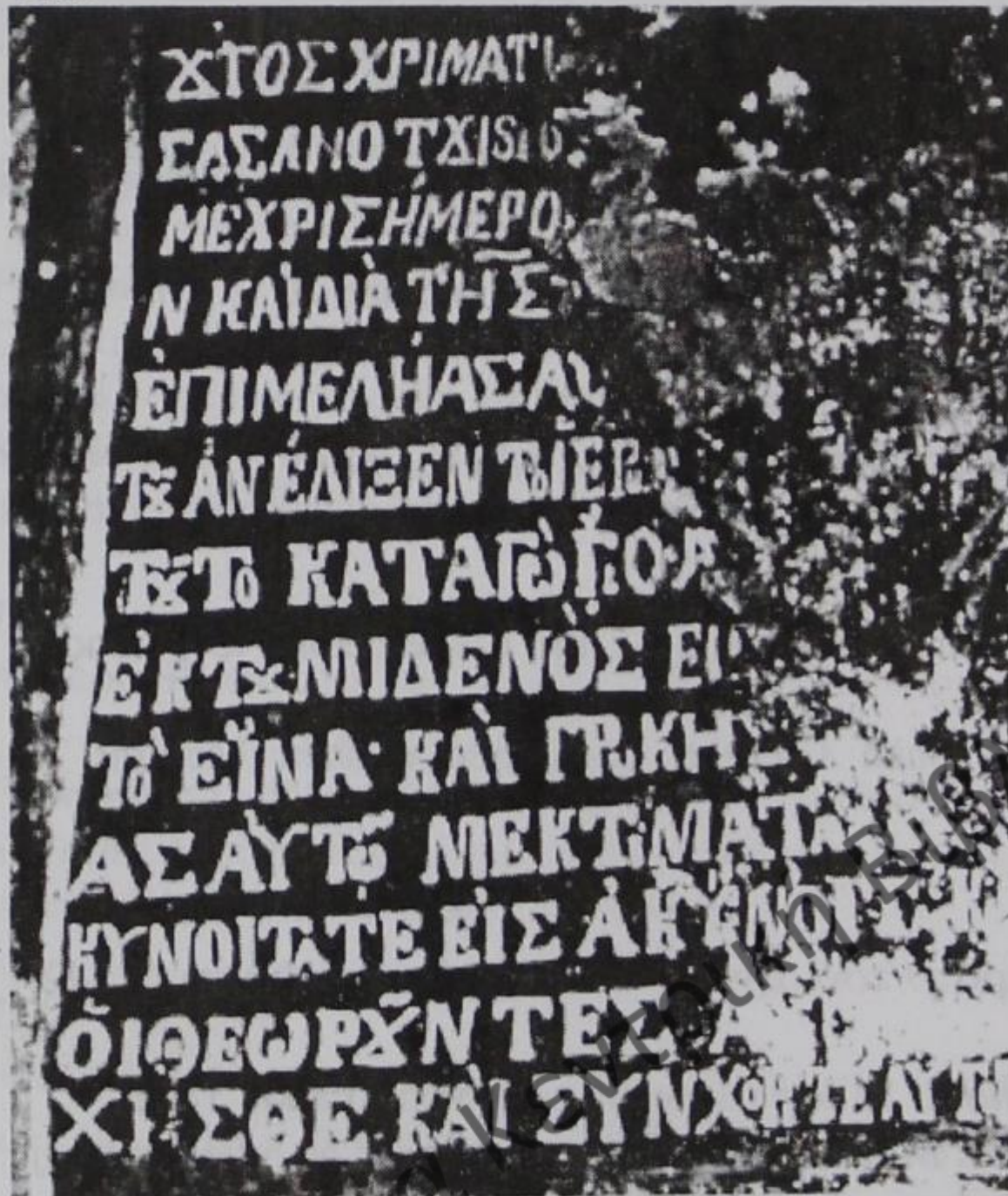
ιστορηθη ο θοιος ουτος και ιερος ναος των άγιων έ νδοξων και πανευήμων Αποστολων Πιτρου και Π αυλου αρχιερατευοντος του πανιε-ροτάτου Κυρίο υ Κυρίου Νικοδίμου επιτροπος του δεσποτου Σακε λαρ Κυρκος ιερεος. Επιτροπευοντος Κώνστα ιερέο ς και ευημερεϋοντων Κώνστα και Βασιλοιου των ι ερεων δί επιμελίας τοῦ Κυρίου. Ιστορηθη δε δια χε ιρος Ζηκου, Ιωαννου, Νικολάου, Ματθαιου και Κ ωνσταντινου τῶν αὐταδελφων 1843 δικεμβρίου 20.

Përkthimi: U pikturua ky tempull hyjnor dhe i hirshëm i Apostujve të shenjtë e të lavdëruar Pjetrit e Pavlit, në kohën e peshkopatit të gjithhirshmit zotit, zotit Nikodhim, epitropi i peshkopit prift Saqelar Qirku, në kohën e epitropisë të Prift Kostës dhe në kohën kur ishin

famulltarë priftërinjtë Konsta e Vasili nën kujdesin e zotit. U pikturua me dorën e vëllezërve Zikut, Janit, Nikollës, Mattheut dhe Kostandinit 1843, dhjetor 20.

Shënim: Mbishkrimi gjendet, mbi portën veriore të kishës së Apostujve Pjetrit e Pavlit, në Hoshtevë të Zagorisë. Gojëdhëna e Hoshtevës thotë se piktorët kanë qenë korçarë nga familja e Joasafëve. Ka të ngjarë që këta piktorë të kenë qenë korçarë, por murgj të Athosit, sepse edhe një punishte ikonografike që ekziston ende sot në Athos, quhet "Punishtja e vëllezërve Joasafë".

718.

Οὗτος χριματή / σας ἀπό τοῦ 1846 / μέχρι σήμερο / ν καὶ διὰ τῆς / ἐπιμελίας αὐτοῦ / ἀνέδ(ε)ιξεν τὸ ἱερόν / τοῦτο καταγώνιον / ἐκ τοῦ μιδενὸς εἰς / τὸ εἶνα καὶ πρυκη / σας αὐτῶ με κτίματα / κυνοῖτα τε εἰς ἀκνοῖτα καὶ / οἱ θεωροῦντες αὐτῶ εὐ / χησθε καὶ / συνχορ(ε)ῖτε αὐτοῦ.

1869 Ἰουλίου 21 Χεῖρ Ζ. Μ. Γ. χορ. Σ. ΗΓΟΥΜΕΜΟΣ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ ΜΑΚΑΡΙΟΣ.

Përkthimi: Ky duke qenë kujdestar në 1846 e deri sot dhe me anë të kujdesit të tij e lartësoi këtë kishë të shenjtë nga e mosqena në të qenme dhe e pajisi atë me pasuri të tundshme e të patundshme, dhe ata që e vështrojnë lutuni dhe e ndjeni atë. 1869 qershor 21. Dora e Z.M.G. katund S. Igumen Arkimandrit Makari.

Shënim: Mbishkrimi gjendet pranë portetit të igumen Makarit, mbi portën e Naosit të kishës së Manastirit të Kryeengjëjve, mbi Derviçan të Dropullit.

719.

Δί' ἐξόδων τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ Μάρθας Μοναχῆς καὶ Συγκλητινῆς μοναχῆς διὰ μνημόσηνον αὐτῶν καὶ τῶν γονέων τοῦς 1847 Δεκεμβρίου 18. Ζωγράφος Πέτρος Γεωργιάδης, Πρωτοσύγγελος τῆς Μητροπόλεως Ἰωαννίνων.

Përkthimi: Me shpenzimet e shërbëtorëve të perëndisë, Marthës murgeshë, Sinklitinës murgeshë për kujtim të tyre dhe të prindërve 1847 dhjetor 18. Piktur Petro Gjeorgjiadhi, Protosingjel i Mitropolisë së Janinës.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Krishtit, në narteks të kishës së Lindjes së shën Mërisë, në Skore të Pogonit. Po nga ky piktor ruhet në këtë kishë edhe një ikonë e shën Mërisë e tipit Glikofilusa, më datë 1847.

720.

δυσὶ χειρὸς πέτρου 1849.

Përkthimi: Me dorën e Petros 1849.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën Burimi Jetëdhënës, në kishën e shën e Premtes, në Hllomo të Pogonit.

721.

Αἱ Ἀγίαις εἰκόναίς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Θεοτόκου ἐζωγρα-
φίσθησαν ἐν ἔτει 1849 Μαΐου 12. Ὁ Ζωγραφος Πέτρος Γεωργιάδης
πρωτοψάλτης τῆς Μητροπόλεως Ἰωαννῆνων.

Përkthimi: Ikonat e shenjta Jezu Krishtit dhe e Hyjëlindëses u pikturuan në vitin 1849, maj 12. Piktur Petro Gjeorgjiadhi kryepsallt i Mitropolisë së Janinës.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një ikonë të shën Mërisë, në kishën e shën Gjergjit, në katundin Pepel të Dropullit.

722.

ΤΗ ΑΡΓΥΡΩ ΜΝΗΜΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Δ. ΣΤΕΡΓΙΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΛΑΒΩΣ ΤΟΔΕ
ΑΝΕΘΕΝΤΟ ΤΑ ΤΕΚΝΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΙ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ καὶ ΜΑΡΤΙΟΥ ἀπεβ.

Përkthimi: Për kujtim të Argjirës së Panajot Dh.Sterjopullit e dhuruan me devotshmëri bijtë Kostandini dhe Aleksandri mars 1852.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur mbi shamdanin prej bronzit të kishës së shën e Premtes, në Hllomo të Pogonit. Gërma "ΠΕ" në datë janë gabim, duhet të jetë "ΩΝ".

723.

+ Δι' ἐξόδων τοῦ κυρίου Παναγιώτου Κοτζα / ὁ Ζωγράφος Πέτρος Γεωργιάδης πρωτοψάλ-
της τῆς Μητροπόλεως Ἰωαννῆνων 1853, δεκεμ(βρίου). 20.

Përkthimi: Me shpenzimet e zotit Panajot Xha.

Piktur Petro Gjeorgjiadhi, kryepsallt i Mitropolisë së Janinës, 1853, dhjetor 20.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonat e ikonostasit të kishës së shën Mëhillit, në Libohovë të Gjirokastrës.

724.

1853 Μιτρο Κοτζα Ποτριστα

Përkthimi: 1853 Mitro Koca Portrista (Bodrishta).

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një gur të murit të hajatit të kishës së shën e Premtes, në Vodhinë të Dropullit. Emri në mbishkrim mendojmë të jetë i mjeshtrit që e ka ndërtuar kishën.

725.

Μνήσθητι κύριε τοῦς δούλους σου Χριστοδοῦλο τοῦ ποτέ Χριστοδοῦλου / σοτηρίου
ἐκ Δρυ(ι)νουπόλεως Χορίου Σέλτζη. 1854 Μαΐου 10. / Χεῖρ Ἰωάννου ἐκ Κονσταντι-
νουπόλεως.

Përkthimi: Kujto o zot shërbëtorët e tu Kristodhulin të dikur Kristodhul të Sotirit, nga Drinopoja, katundi Selcë 1854 maj 10. Dora e Janit nga Kostandinopoja.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një ikonë me skena, në miniaturë nga jeta e Krishtit dhe me shenjtorë, në kishën e shën Kollit, në Selckë të Pogonit. Me fjalën Drinopojë piktori nënkupton Gjirokastrën, sikurse dhe me fjalën Kostandinopojë Stambollin.

726.

Ἀφιέρωμα τοῦ Κυρίου Ἰωάννου Ἐλευθερίου 1856, σεπτεμβρίου 22.

Ὁ ζωγράφος Πέτρος Γεωργιάδης πρωτοψάλτης τῆς Μητροπόλεως Ἰωαννίνων.

Përkthimi: Dhuratë e zotit Jan Elefterit 1856, shtator 22. Piktor Petro Gjeorgjiadhi, kryepsallt i Mitropolisë së Janinës.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Krishtit, në kishën e shën Kollit në Hllomo të Pogonit. Po të këtij piktori janë dhe pesë ikona të tjera të mëdha të ikonostasit të kësaj kishe.

727.

18N6 σεπτεμβρίου 16

Përkthimi: 1856 shtator 16

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi portën veriore të Manastirit të Kryeengjëjve (Taksiarkëve) mbi Derviçan, tregon kohën e ndërtimit të mureve rrethuese të Manastirit.

728.

Ἡγουμενος Χατζη Ανθιμος (1856). Δια χειρος Αθανασίου Γαδου.

Përkthimi: Igumen Haxhi Anthimi (1856). Me dorën e Athanas Gadu.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gravuar në një kryq argjendi në kishën e Manastirit të shën Thanasit, në Poliçan të Pogonit të Gjirokastrës.

729.

1856-1857

Shënim: Këto dy data janë të skalitura, e para mbi portalin e portës jugore dhe e dyta punuar me tulla, mbi faqen e jashtme të murit jugor të kishës së shën e Premtes, në Hllomo të Pogonit.

Simbas një gojëdhëne të Hllomosë kishën e ka ndërtuar kryemjeshtër Jorgji nga Konica me 90 mjeshtër. Kisha është bazilikë trinefshe me kubënë hemisferike, me madhësi 24x15 m.

730.

П. А. Трызгалобъ 1858 Г.

Përkthimi: P.A.Brozgallov viti 1858.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Krishtit të ikonostasit të kishës së shën e Premtes, në Hllomo të Pogonit.

731.

1859

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur mbi derën e bukur të ikonostasit të kishës së shën e Premtes, në Hllomo të Pogonit dhe duhet të tregojë kohën e punimit të ikonostasit. Një

gojëdhënë e Hillomosë thotë, që këtë ikonostas prej druri e ka gdhendur një farë mjeshtër Dhimitri për 5.000 lira.

732.

1859 ΙΑΝΩΑΡΙΟΥ 4

Përktimi: (=1859 janar 4)

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur në një gur, mbi portën jugore të kishës së shën Kollit, në Erind të Lunxhërisë. Kisha është bazilikë trinefshe me madhësi 18x10 m.

733.

1859

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur mbi një gur, përmbi portën perëndimore, jashtë kishës së shën Kollit, në Çatistë të Pogonit. Duhet të tregojë kohën e ndërtimit ose të rindërtimit të kishës.

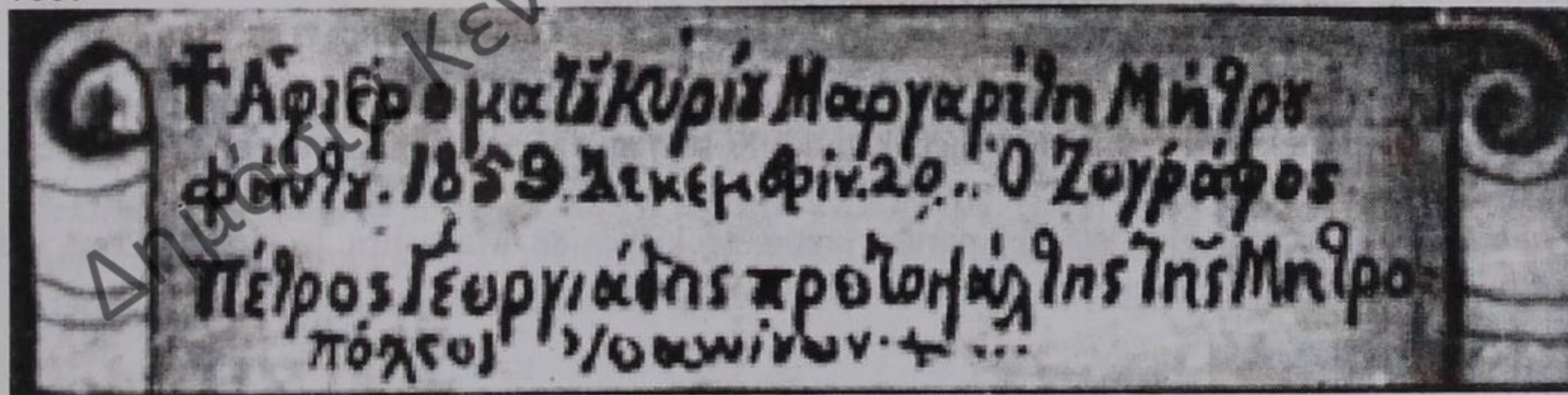
734.

Δέησις τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ τῶν εὐλογιμένων ρουφείου παχιτσεβανίδων καὶ τῶν συνδραμούντων ἐν τῇ χῶρα αὐτῶν. Χεὶρ Φιλοθέου τῆ 20 σεπτεμβρίου 1859.

Përktimi: Lutje e shërbëtorëve të perëndisë të esnafëve të bekuar të bakçevanëve dhe të kontribuesve në vendin e tyre. Dora e Filotheut, më 20 shtator 1859.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi një ikonë të shën Trifonit, në kishën e Lindjes së shën Mërisë, në Skore të Pogonit.

735.

+ Ἀφιέρομα τοῦ Κυρίου Μαργαρίτη Μητροπολίτου / Φάντου 1859 Δεκεμβρίου 20. Ὁ Ζωγράφος / Πέτρος Γεωργιάδης πρωτοψάλτης τῆς Μητροπόλεως Ἰωαννίνων. + ...

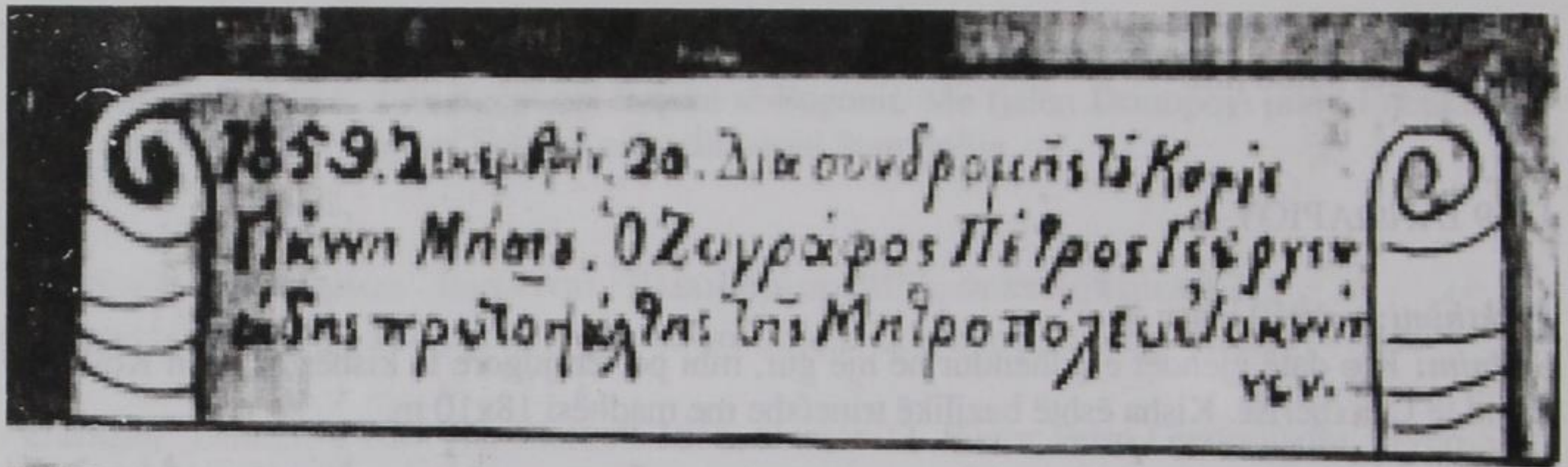
Përktimi: Dhuratë e zotit Margarit Mitro Fandi 1859 dhjetor 20. Piktur Petro Gjeorgjiadhin kryepsallt i Mitropolisë së Janinës.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e kryeengjëljeve në kishën e shën Mërisë, në Peshkopi të Sipërme të Gjirokastrës.

736.

1859 Δεκεμβρίου 20. Δια συνδρομῆς του Κυρίου / Γιάννη Μησιου.

Ὁ Ζωγράφος Πέτρος Γεωργι / άδης πρωτοψάλτης τῆς Μητροπόλεως Ἰοαννί / νων.

Përktimi: 1859 dhjetor 20. Me kontributin e zotit Jani Misiut, piktor Petro Gjeorgjiadhi, kryepsallt i Mitropolisë së Janinës.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një ikonë të kishës së shën Mërisë, në Peshkopi të Sipërme, të Gjirokastrës.

737.

1862 ΜΑΡΤΙ – 23

Përktimi: 1862 mars 23

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur në një gur përmbi portën perëndimore të kishës Fjetja e shën Mërisë, në Qesarat të Lunxhërisë. Duhet të tregojë kohën e ndërtimit ose të rindërtimit të kishës.

738.

ΑΡΧΗΤΕΚΤΟΝΟΣ ΦΙΛΙΠΩΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΚΟΝΙΤΖΑ ΧΩΡΑ ΚΟΣΤΑΝΙΑΝ(Η) ΔΑΠΙΑΝΗ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ ΖΑΠΠΑ – 1864.

Përktimi: Arkitekt Filip Jorgjiu Konicë, katundi Kostaniani. Me shpenzimet e Vangjel Zhapës - 1864.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi portën jugore të kishës së Manastirit të shën Mërisë, në Tërbuq të Rrëzës së Tepelenës. Kisha ka madhësi 12x7 m.

739.

Διὰ χειρὸς Ματθαίου Δ. ἐκ Σαμαρίνης 1864 μαρτίου 12.

Përktimi: Me dorën e Mattheut Dh. nga Samarina 1864, mars 12.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një ikonë të shën Gjergjit të Ri të Janinës, në kishën e Shpërftyryrimit në Gjirokastër.

740.

1864 νοεμβρίου 7. Διὰ χειρὸς Α. Δαμ. Χρ(ίστου) Σαμαριναίου.

Përktimi: 1864 nëntor 7. Me dorën e A.Dham [janë] Kristo Samarinaut.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Gjergjit të ri të Janinës, në kishën e Manastirit të shën Mëhillit, mbi Derviçan të Dropullit. Ikona ka të pikturuar dhe Kalanë e Janinës me këto fjalë turqisht " ", që do të thotë: "shikoni këtë rajatë".

741.

1866 ΜΑΡΤΙΟΥ 30

Përkthimi: 1866 mars 30*Shënim:* Kjo datë gjendet e gdhendur, në një gur mbi portën veriore të kishës së shën Triadhës, në Labovë të Tepelenës. Duhet të tregojë kohën e ndërtimit ose të rindërtimit të kishës, që ka madhësi afërsisht 15x10 m.

742.

"Εργον Φιλίππους Νικολαΐδους 1863.

Përkthimi: Punë e Filip Nikollaidhit 1868.*Shënim:* Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Artemit, Elefterit dhe Stilianoit në kishën e shën e Premtes, në Hllomo të Pogonit.

743.

Διὰ ἡγουμένου Ἀρχιμανδρίτου Μακαρίου τῆς ἱεράς Μονῆς τῶν ταξιαρχῶν καὶ διὰ ἐξόδων τοῦ μακαρίτου Γεωργίου Ντρίτσου δερβιτσότου.
1869 Ἰουνίου 3.

Χεῖρ Ζήση Μηχαήλ καὶ Γεωργίου ἐκ κῶμης Σαμαριναῖοι.

Përkthimi: Nga igumen arkimandrit Makari i Manastirit të hirshëm të Taksiarkëve dhe me shpenzimet e të ndjerit, Gjergj Ndriços Dervicanasit, 1869 qershor 3. Dora e Zisi Mihalit dhe e Gjergjit, nga katundi Samarinë.*Shënim:* Mbishkrimi gjendet i pikturuar në apsidë, në kungë të kishës së Manastirit të Taksiarkëve, mbi Dervicën të Dropullit.

744.

"Η Κοίμησις τῆς Θεοτόκου ὠκοδομήθη, τὸ 1870.

Përkthimi: (Kisha) Fjetja e shën Mërisë u ndërtua më 1870.*Shënim:* Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën jugore të kishës së shën Mërisë, në Dervicën të Dropullit. Kisha ka madhësi afërsisht 18x10 m.

745.

"Εργ(ον) Ἀθανασίου Ἀλέξη 1870.

Përkthimi: Punë e Athanas Aleksit 1870.*Shënim:* Mbishkrimi gjendet në ikonën e Pagëzimit të Krishtit, në ikonostas të kishës së shën Gjergjit, në katundin Pepel të Dropullit. Të gjitha ikonat e vogla të kësaj kishe janë punë të të njëjtit piktor.

746.

ΦΙΛΟΤΙΜΩ ΔΑΠΑΝῆ ΤΟΥ ΕΥΓΕΝΕΣΤΑΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

ΚΟΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΖΑΠΠΑ. Διὰ χειρὸς Δ. Πονδικῆ 1870 (ὀκτ)οβρίου 8

Ἰωάννηνα.

Përkthimi: Me shpenzimet bujare të shumëfisnikut, zotit Kostandin Zhapa. Me dorën e Dh.Pondikit, 1870 tetor 8, Janinë.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gravuar mbi mbulesën prej argjendi të ikonës së madhe të Irapandisë, në kishën e Irapandisë, në Labovë të Rrëzës së Tepelenës.

747.

Δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ. Χεῖρ Δημητρίου Νικολάου Χιοναδίτου ἐκ τῆς Ἐπαρχίας τοῦ Ἁγίου Βελλὰς 1870 Νοεμβρίας.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë. Dora e Dhimitër Nikollës fjonjatasit nga eparkia e shenjtit të Vellasë, 1870 nëntor.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Efemisë, në kishën e shën Mërisë, në Skore të Pogonit.

748.

Διὰ χειρὸς δημητρίου, νικολάου ἐκ κόμης Χιονάδες καζὰ κολόνια ἐκ τῆς ἐπαρχία ς τοῦ ἁγίου Βελλὰς 1870 Ἰουλίου 15.

Përkthimi: Me dorën e Dhimitër Nikollës, nga katundi Fjonjati Kaza e Kolonjës, nga eparkia e shenjtit të Vellasë 1870 korrik 15.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e kryeengjëlve, në kishën e shën Thanasit, në Skore të Pogonit.

749.

1871 Ἰουλίου 8. Διὰ χειρὸς Δημητρίου Νικολάου Ζωγράφου ἐκ κόμης Χιονάδες.

Përkthimi: 1871 korrik 8. Me dorën e Dhimitër Nikollë Zografit, nga katundi Fjonjati.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar në ikonën e Shpërfytyrimit, në ikonostas të kishës së Manastirit të Shpërfytyrimit, në Drenovë të Mingulit, Lunxhëri. E dorës së të njëjtit piktor në këtë kishë është edhe ikona e shën Gjon Pagëzorit.

750.

1871

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur në një gur, mbi portën veriore të kishës së shën Spiridhonit, në Stegopull të Lunxhërisë. Duhet të tregojë datën e ndërtimit të kishës, që është një paraklis i thjeshtë 9x6 m.

751.

1871 Ἔργον τοῦ Προδρόμου Μ.

Përkthimi: 1871. Punë e Prodhromit M.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e gjithshenjtorëve, në proshqinitar të kishës së Trijerarkëve, në Kakavi të Dropullit të Sipërm.

752.

Διὰ χειρὸς Στεφάνου Μ. Ζωγράφου. Τῶ 1871 Μαΐου 8 ἀπὸ χορίου Χιονάδες.

Përktimi: Me dorën e Stefan M.Zografit. Më 1871 maj 8, nga Fjonjati.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një ikonë të shën Mërisë, në narteks të kishës së Lindjes së shën Mërisë, në Skore të Pogonit.

753.

Δι' ἐξόδων Κωνσταντίνου Κωτσάκη 1871 μαΐου 15. Ζωγράφος Χιωνα-δίτης.

Përktimi: Me shpenzimet e Kostandin Kocaqit 1871 maj 15. Piktori fjonjatas.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Kostandinit dhe Elenës, në kishën e shën Kozmajt, në Sopik të Pogonit.

754.

Ἔργον Στέφανος Β. βουλευρατίου 1873.

Përktimi: Punë e Stefan V.Buleratit 1873.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Krishtit, në ikonostasin e kishës së shën Gjergjit, në katundin Pepel të Dropullit.

755.

1873 απρυλιου 10

Përktimi: 1873 prill 10

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur në një gur përmbi portën jugore të kishës së shën Kollit, në Këllëz të Lunxhërisë. Duhet të tregojë kohën e ndërtimit ose të rindërtimit të kishës.

756.

Ο θ(ε)ιος κε ιερος ναος του αγιου Μινα ανηγερθη εκ βαθρων κε εκαλω / πισθη δια σ ονδρομης κε δαπανη(σ) οικονομου Κω(ν)σταντινου ιερεως του /προσκυνητου ...1873.

Përktimi: Ky tempull hyjnor dhe i hirshëm i shën Minajt u ndërtua prej themeli me kontributin dhe shpenzimet e prift ikonom Kostandinit [dhe] Naxhiu ... 1873.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një rrasë guri, mbi portën perëndimore, jashtë kishës së shën Minajt, në Sopik të Pogonit. Kisha ka madhësi 11 m x 4 m me mbulesë prej tholloje cilindrike.

757.

1875 ιουναριος

Ο δηα χηρος Παναγηοτης Θιμος Βηλθικη κε δηα τον σηνδρομητον της χορας κε Πηλητιον κτητορον βοηθηα τους.

Përktimi: 1875 janar. Me dorën e Panajot Thinjo Vilthiqit, me kontributin e katundit dhe të ktitorëve Pilotë. U qoftë ndihmë.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një gur, përmbi portën veriore, jashtë kishës së shën Kollit, në Haskovë të Dropullit. Kisha është bazilikë trinefshe me tavan.

758.

Ηστορηθη δε η ζωγραφια εις τους 1875 ιουλιου 26 δια σηνδρομης των ευγενεστατων επι(ρ)οπων Γεωργι Μιλο και μητρο μηλιο Φωτο Παπαθανασι Μήτσης Φωτο Κοστα κ(αι) των σηνδρομητων της αὐτῆς χωρας ἀρχιερατευοντος του θεοφηλεστατου (Ἀργυροκάστρου) Μανθεο ηστορηθη δε η ζωγραφία δια χειρος βασιλειου κωνστα(ντηνου) εκ κομης βαμβούριον εκ φιλιατων.

Përkthimi: U pikturua më 1875 korrik 26, me kontributin e epitropëve shumëfisnikë Gjergj Milos dhe Mitro Milos, foto Papathanasit, Mit Foto Kostës dhe të kontribuesve të këtij vendi, në kohën kur ishte peshkop shumë perëndidashësi i Gjirokastrës, matheo. Piktura u bë me dorën e Vasilit e Kostës, nga katundi Baburi i Filatit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi portën veriore, brenda kishës së shën e Premtes, në Vodhimë të Dropullit, i shkruar pjesërisht me gërma të mëdha dhe pjesërisht më të vogla. Kisha ka madhësi 15x6 m.

759.

Ἔργον Δημοσθένους Ι. Ζωγράφου 1875.

Përkthimi: Punë e Dhimosten Zografit 1875.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Ipapandisë, në kishën e shën e Premtes, në Hllomo të Pogonit.

760.

1876

Shënim: Kjo datë gjendet në ikonat e ikonostasis të kishës së shën Mërisë, në Varrezat e Qesaratit, në Lunxhëri. Edhe pikturat murale të kësaj kishe rezultojnë punë të të njëjtit mjeshër anonim dhe afërsisht të së njëjtës kohë.

761.

Ο ΤΙΜΙΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΥΠΙΑΡΧΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΤΣΑΤΙΣΤΗΣ
1876.

Përkthimi: Ky kryq i nderuar është i shën Kollit të katundit Çatistë 1876.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gravuar rreth bazamentit të një kryqi argjendi të tryezës së shenjtë të kishës së shën Kollit, në Çatistë të Pogonit.

762.

1877 Ἰ Απριλίου 15 Χεῖρ Ιωάννου.

Përkthimi: 1877 prill 15. Dora e Janit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një ikonë të Pandokratorit, mbi thronin peshkopal të kishës së shën Kollit, në Selckë të Pogonit.

763.

Διὰ συνδρομῆς τοῦ ἐνδόξου Χασάν Λίλ βοήθ(ε)ϊαν
1878 μαχαλὰ ντουναβάζταις.

Përkthimi: Me kontributin e të lavdishmit... Hasan Lil... [në] ndihmë 1878 mahalla Dunavaces.
Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Mëhillit, në ikonostasin e kishës së Manastirit të shën Triadhës së Pepelit, në Dropull. Mahalla Dunavat gjendet në Gjirokastrë.

764.

Πάλην ἀνακαινίσεται ἐπιμέλ(ε)ι(α) τοῦ Κυρίου Ἰωάννου Γούντα 1883.

Përkthimi: Prapë u përtëri me kujdesin e zotit Jan Guda 1883.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i shkruar rreth kubesë qendrore të kishës së shën Mërisë, në Peshkopit të Sipërme të Gjirokastrës.

765.

1884

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur në një gur, mbi portën perëndimore, jashtë kishës së shën Mitrit, në Sopik të Pogonit. Kisha është me madhësi 5.50x2.50 m.

766.

Ανηγερθη δαπανη Γεωργίου, Κωνσταντίνου Χρηστού, Δεσποίνας Κ. Λαπη
 1887 Σεπτεμβρίου 2.

Përkthimi: U ndërtua me shpenzimet e Gjergjit, Kostandin Kristos, Dhespinës dhe K.Labit, 1887 shtator 2.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një pllakë guri, mbi portën veriore, jashtë kishës së shën Mitrit të Labit, në Poliçan të Pogonit.

767.

Δαπάναις Λούκας Α. Κοçίτης καὶ ἀδελφοὶ
 1891 ὁ Ζώγραφος Ι. Ἰωαννῆδης Βουκουρεστ(ιου).

Përkthimi: Me shpenzimet e Llukë A.Koçit dhe vëllezërve 1891. Piktur J.Joanidhi-Bukuresht.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Krishtit, në kishën e shën Triadhës, në Labovë të Rrëzës së Tepelenës.

768.

1892 μαρτίου 22.

Përkthimi:

1892 mars 22

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur në një gur, mbi murin jugor të narteksit të kishës së shën Mitrit, në Glinë të Gjirokastrës. Duhet të tregojë kohën e shtimit të narteksit të kishës.

769.

1896 μαρτίου 12.

Përkthimi: 1896 mars 12

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur në një gur, mbi portën e kambanarisë së kishës së Fjetjes së shën Mërisë, në Mavrojtit të Pogonit.

770.

Δεσης του δουλου του Θεου / Δημιτριου Ροτα αμα σε(μ)βη(ας).

Përktimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Dhimitër Rota dhe e shoqja.

Shënim: Mbishkrimin ne e zbuluam nën suvanë e mufatur në apsidë të kishës së Manastirit të shën Thanasit, në Poliçan të Pogonit.

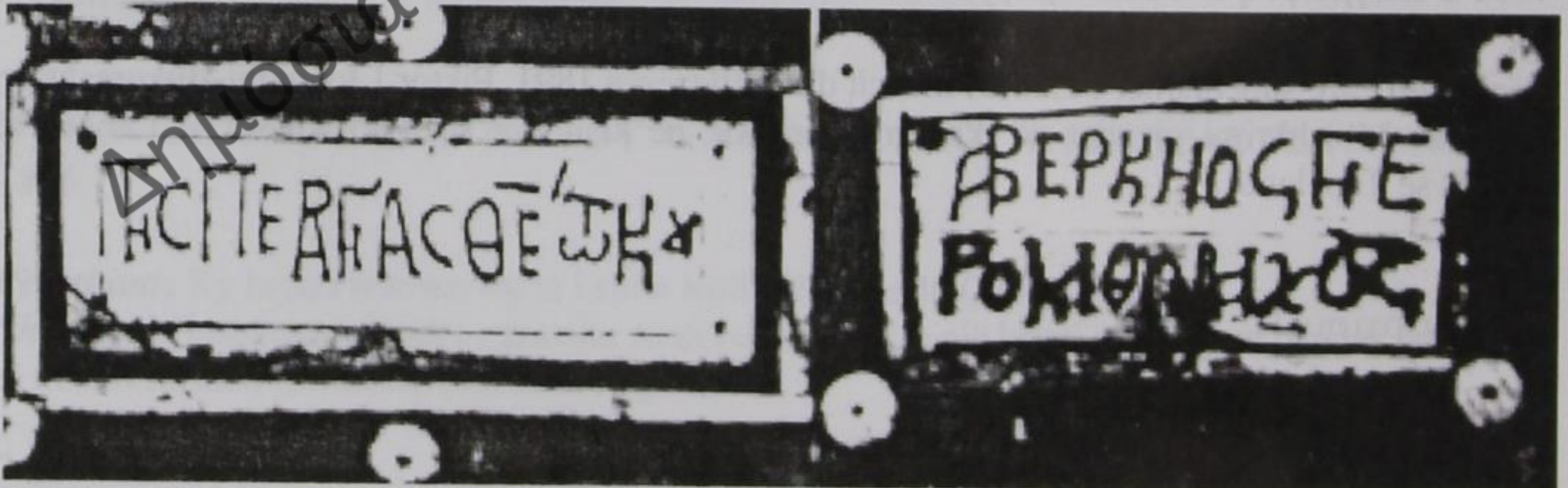
771.

Κατεσκευασθη δη εξοδον τουτις ηκονος της υπ(εραγίας) Θεοτοκ(ο)υ Χλομου κατα επιτροπου Νικολα Χατζη. Δηα χηρος Γεωργιου, Ιωανου Μετζοβιτις.

Përktimi: U punua me shpenzimet e kësaj ikone të së mbishenjtës Hyjëlidëses të Hllomosë, në kohën e kujdestarisë së Nikollë Haxhiut, me dorën... e Gjergj Jan Mecovitit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gravuar rreth bazamentit të potirit të kishës së shën e Premtes, në Hllomo të Pogonit.

772.

Της (Υ)Περαγής Θεωτόκου / Αβερκης Ηε / ρομοναχος

Përktimi: I së mbishenjtës Hyjëlidëses / Jeromonak Averki

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi një faqe të kamalecit prej druri të psalltit të djathtë, punuar në petëza sadeфи, në kishën e Manastirit të shën Mërisë së Drianos, mbi Zervat të Dropullit.

773.

Ζησο κε / Δημο(υ) κε / Κηρητζη κε / Κηρατζα.

Përkthimi: Ziso Dhimo dhe Qirici Qiraca.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një faqe të Kamalecit të psalltit, në kishën e Manastirit të Drianos Dropull të Sipërm.

774.

Χεῖρ Ἰω(άννου) ἀθανασίου καπεσοβήτου.

Përkthimi: Dora e Jan Athanas Kapesovitit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në tri ikona të mëdha, në atë të Krishtit të shën Mërisë dhe të kryeengjëlve, në ikonostas të kishës së Shpërfytyrimit në qytetin e Gjirokastrës.

775.

Χεῖρ Πέτρο(υ) Ποστενάλης

Përkthimi: Dora e Petro Postenalit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi një faqe të kamalecit prej druri të psalltëve, punuar në petëza sadefti, në kishën e Manastirit të shën Mërisë së Drianos, mbi Zervat të Dropullit.

776.

Χεῖρ Λαζάρου

Përkthimi: Dora e Llazarit

Shënim: Ky nënshkrim gjendet në një ikonë të vogël të Apostol Pavlit, në kishën e shën Thanasit, në Bularat të Dropullit.

777.

Φιλόθεος ιερομοναχος ο αγιος / ηγουμενος της μονης ταυτης

Përkthimi: Jeromonak Filotheu, igumeni i këtij Manastiri.

Shënim: Mbishkrimi gjendet pranë portretit të igumenit, mbi pjesën jugore të murit perëndimor, brenda kishës së Manastirit të shën Triadhës së Pepelit, në Dropull.

778.

Δηὰ χιρὸς καμοῦ τοῦ ἀμαρτολοῦ Μηχάλι.

Përkthimi: Me dorën time të mëkatar Mihailit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një ikonë të shën Mërisë, në kishën e shën Spiridhonit, në Stegopul të Lunxhërisë.

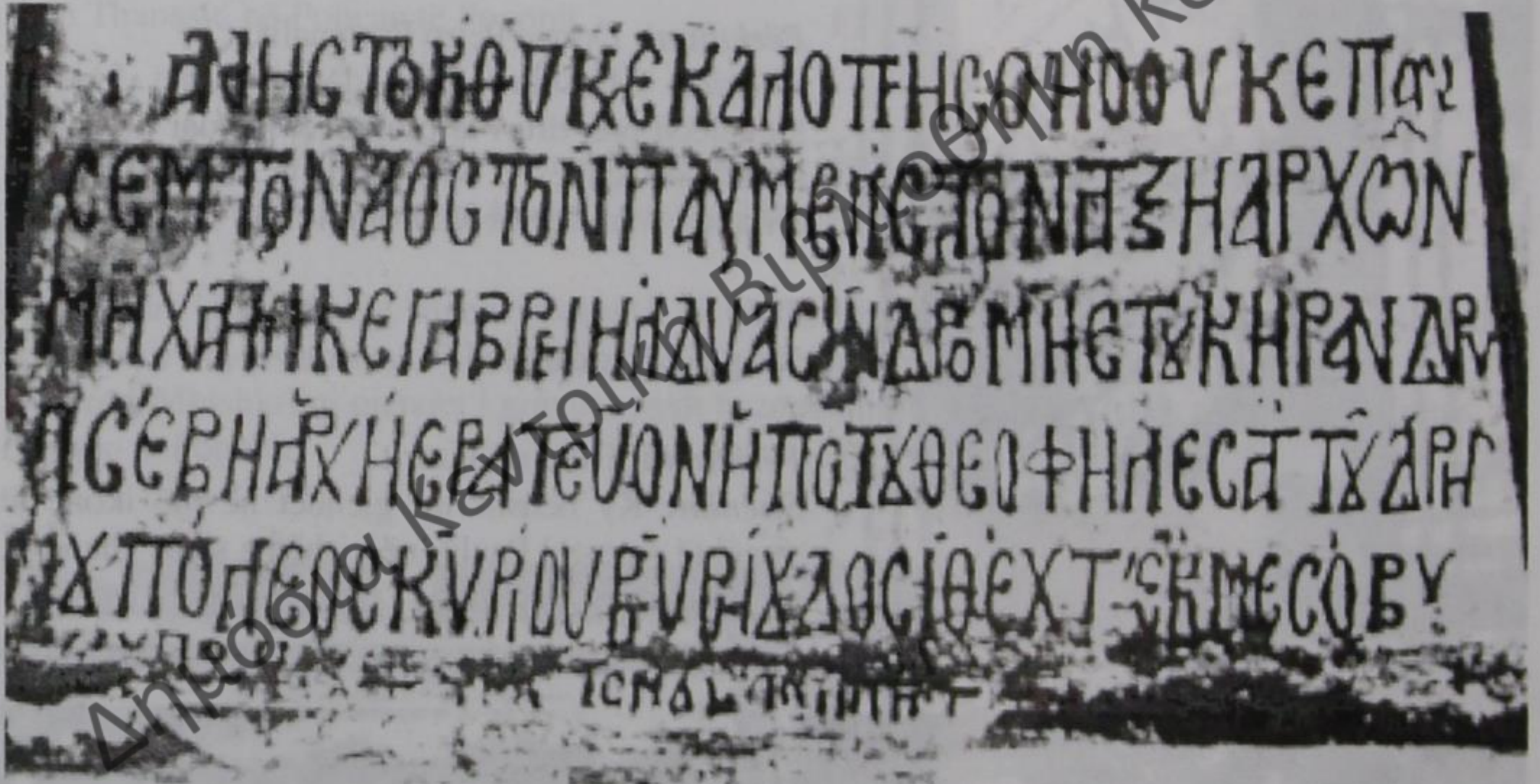
779.

Ἡ παροῦσα σεβασμία εἰκῶν τῆς Θεωμήτωρος Βατοπέδιν ἢ (ἐ)σφαγμένη τὴν ὀπήαν ἀνεπλήρωσεν στό μαγούλων ἕνας διάκονος

Përkthimi: Kjo ikonë e nderuar e Hyjëlindëses e therur e Vatopodit, të cilën e plotësoi në faqe një diakon.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar në një ikonë të madhe të ikonostasit të kishës së shën Mërisë, në Këllez të Lunxhërisë. Është botuar nga P. I. Pulica [50, f.82].

780.

+ Ἀνηστορίθου καὶ ἐκαλλ(λ)οπήσθη ὁ θύ(ος) κέ πάν / σεπτος ναὸς τὸν πανμεγίστον ταξηαρχῶν / Μηχαήλ κέ Γαβρηήλ δυὰ σηνδρομῆς τοῦ Κήρ' Ανδρῦ / α Σέβη ἀρχηερ ατεύον ἠπό τοῦ θεοφηλεστάτου Δρ(υ)η / νουπολεος Κυρίου Κυρίου Δοσιθ(έ)ου τ(οῦ) ἐκ Μεσόβ(ο)υ / χήρ Κ.....

Përkthimi: U pikturua dhe u stolis ky tempull hyjnor dhe i gjithnderuar i Taksiarkëve të gjithmëdhenj Mikaelit dhe Gabrielit me kontributin e zotit Andrio Sevi, në kohën e peshkopatit të shumë perëndidashësit të Drinopojës, zotit Lositheut nga Mecova, dora e K.....

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar, mbi faqen e murit verior të kishës së shën Mëhillit, në Mingul të Lunxhërisë. Mbishkrimi është botuar më 1928 nga P. I. Pulica [48, f.82-83] me të njëjtat dëmtime që ka edhe sot.

781.

Δόμνα Σμαράγδα

Përkthimi: Domna Smaragda

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një flamur të qendisur me fije argjendi ku është qëndisur dhe skena Deisis, si dhe nën të Smaragda, e shoqja e Mavrokordatit. Ky flamur ruhet në kishën e shën Kollit, në Poliçan të Pogonit.

782.

Αλεξάνδρου Βοεβόδα Μαβροκορ / δατ. Κάκοανα Σμαράγδα.

Përkthimi: Aleksandër Vojvoda Mavrokordati. Kakoana Smaragda.

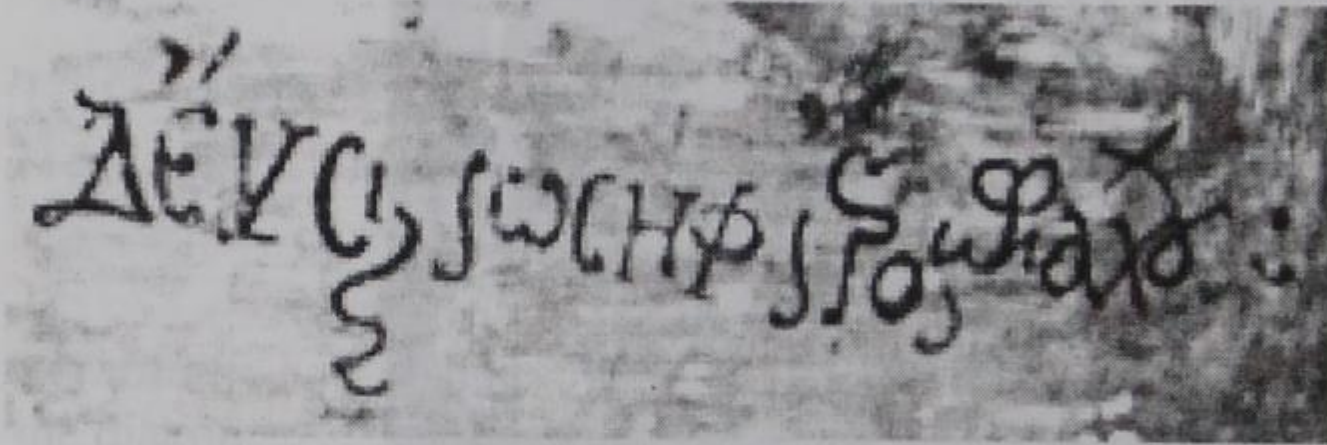
Shënim: Mbishkrimi gjendet i qendisur me fije argjendi në një flamur tjetër, ku është qëndisur shën Mëria me kryeengjëjt Mihaelin e Gabrielin dhe nën to Aleksandër Vojvod Mavrokordati me të shoqen Smaragden. Flamuri ruhet po në kishën e shën Kollit, në Poliçan të Pogonit.

783.

Σταματη δουλос Χριστου
τον μπατερα ΣΤΑΣ ΚΡΑΘΣ
Μπροσιλοσε το θημηατο
στη Μπαναγια

Përkthimi: Stamati, shërbëtor i Krishtit për babën Stas Krathes i dhuroi thimatonin shën Mërisë.
Shënim: Ky mbishkrim, pa datë, gjendet i gravuar rreth bazamentit të një thimatonit prej argjendi në kishën e Fjetjes së shën Mërisë, në Zervat të Dropullit. Eshtë botuar më 1928, nga P. I. Pulica [48, f.56], nga i cili e kemi marrë edhe ne.

784.

Δεῦσις Ἰωσήφ Ἱερομονάχου

Përkthimi: Lutje e jeromonak Josifit

Shënim: Mbishkrimi, pa datë, gjendet në ikonën e Krishtit të ikonostasit të kishës së Manastirit,

Fjetja e shën Mërisë së Drianos, mbi Zervat të Dropullit. Eshtë botuar nga Pulica [48, f.56].

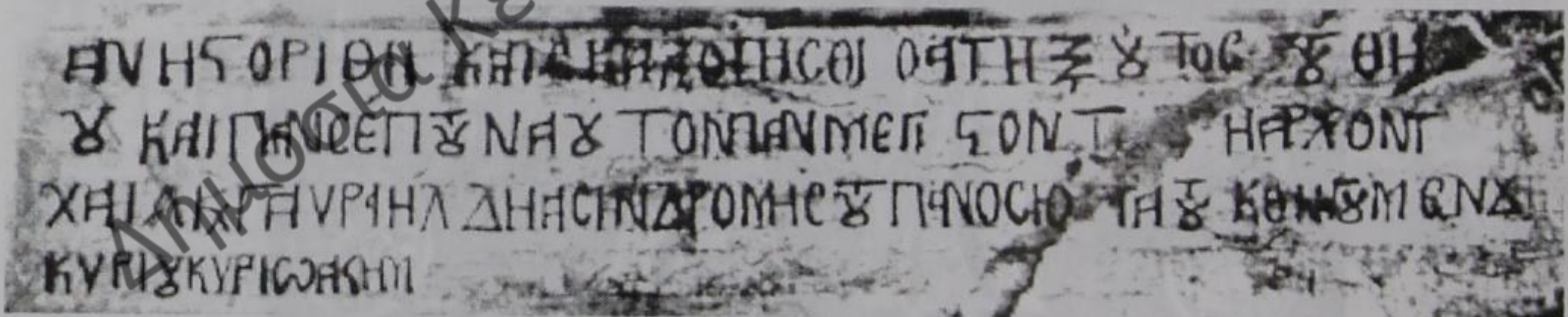
785.

Ο ευσεβιστατος βασιλευς πασης Μοσχοβιας Μιχυλ Θεοδοροτςκι αριτερο / σα το δισκ(ο)ποτιριον του σεβασμια Μονη της Κοιμησεως της Παναγιας λεις τοπον εκαλουμενου Δρυανου δια ψιχηκη(ν) μου σ(ωτη)ρια(ν).

Përkthimi: Cari i shumëdevotshëm i gjithë Moskovisë Mihail Theodoroçki i dhurova diskopotirin Manastirit të nderuar Fjetjes së Hyjëlindëses në vendin e quajtur Driano, për shpëtimin e shpirtit tim.

Shënim: Mbishkrimi, pa datë, gjendet rreth bazamentit të një potiri të larë me ar të kishës së Manastirit, Fjetja e shën Mërisë, së Drianos, mbi Zervat të Dropullit. Mbishkrimi është botuar më 1928 nga P. I. Pulica [48, f.57-58], nga i cili e kemi marrë edhe ne.

786.

Ανηστοριθη και εκαλοπησθι ο (ν)α(ρ)τηξ ουτος του θη / ου και πανσέπτου ναού του ν πανμεγίστον ταξηαρχον Μη / χαιλ και Γαυριήλ δηα συνδρομης του πανοσιοτατου καθηγουμενου / κύριου κύρ Ιωακήμ.

Përkthimi: U pikturua dhe u stolis ky narteks i shenjtë i tempullit të hirshëm dhe të gjithnderuar të kryeengjëlve të gjithmëdhenj Mihaelit dhe Gabrielit, me kontributin e gjithoshënarit igumenit, zotit Kir Joaqim.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën e narteksit të kishës së Manastirit të Taksiarkëve, mbi Derviçan të Dropullit të Poshtëm.

787.

Μνήσθητη Κε τῶν γονέων τὸν εἰστοριογράφων τὴν ἐκ(κ)λησίαν ταύτην / Μανουήλ καὶ Ζόγας Κήρ Δημητρίου Γεωργίου : Ιω(άννου)

Përktimi: Kujto o zot prindët e piktorëve të kësaj kishe, Muuilin dhe Zogën, Dora e Dhimitër Jorgjit, Janit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në faqen e murit të prothesit të kishës së Manastirit të Shpërfytyrimit, në Drenovë të Mingulit të Lunxhërisë. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.83].

788.

Δηὰ σηνδρομῆς καὶ ἐξόδου ἱερομονάχου Ἀρσενίου καὶ ἡγουμένου τῆς ἀγίας μονὸς ταύτης. Δέησης τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Σέβο Κυρούση ἀπο ερη- νέους μετὰ τοῦς ηοὺς αὐτοῦ.

Përktimi: Me kontributin dhe shpenzimet e jeromonak Arsenit dhe igumenit të këtij Manastiri të shenjtë. Lutje e shërbëtorit të perëndisë Sevo Kirushi, nga Erindi me të bijtë e tij.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Mërisë, në kishën e Manastirit të shpërfytyrimit, në Drenovë të Mingulit të Lunxhërisë. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.84].

789.

Δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Νήκα Πάνο

Përktimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Niko Pano.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e kryeengjëlve, në kishën e Kryeengjëlve, në Qesarat të Lunxhërisë. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.80].

790.

Δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Στεφάνη λαοντήου Λόκου.

Përktimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Leond Lokut.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Krishtit, në kishën e Kryeengjëlve, në Qesarat të Lunxhërisë. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.80].

791.

Μνησθητι Κ(ύριε τ(ῆς) ψυχ(ῆς) του δουλου σου Γγιονη και τ(ῶν) γονεων αυτου Σαουλη και Ανθης.

Përktimi: Kujto o zot shpirtin e shërbëtorit tënd Gjonit dhe të prindërve të tij Saulit dhe Anthisë.

Shënim: Mbishkrimi gjendet rreth potirit të kishës së Manastirit të Spilesë, në Lunxhëri. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.77], nga i cili e kemi marrë edhe ne.

792.

δεησις Μηνα μετα τους ηους αυτου Λεκα και Πετρο

δεησις Μηνα μετα τον ηον αυτου

δεησις Κεντρο Λασκο

δεησις Κονσταντηνο Κηρκο

δεησις Σιμο Κηρκο

δεησις Ζαχαρο

δεησις Τζατζα.

Përktimi: Lutje e Minajt me bijtë e tij Lekën dhe Petron.

Lutje e Minajt me bijtë e tij.

Lutje e Qendro Laskos.
Lutje e Kostandin Qirkos.
Lutje e Simo Qirkos.
Lutje e Zaharosë.
Lutje e Çaçit.

Shënim: Këto mbishkrime gjendeshin pranë pikturave të kishës së shën Gjergjit, në Sheper të Zagorisë. Sot nuk ruhet më. Ne e kemi marrë nga Pulica [48, f.72].

793.

+ Δεησις τ(ῆς) δουλις του / Θεοῦ Ἀγγελῆνα.

Përkthimi: Lutje e shërbëtores së perëndisë, Angelinës.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Mërisë, në kishën e Manastirit të Kryeengjëjve, në Nivan të Zagorisë. Eshtë botuar nga Pulica [48, f.73].

794.

Δέησις Ζήσο τοῦ Νάκουου

Përkthimi: Lutje e Zisit të Naqes.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Mërisë të kishës së shën Kollit, në Saraqinisht të Lunxhërisë. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.75].

795.

Δέησις Ζήσο τοῦ Νάκουου.

Përkthimi: Lutje e Zisit të Naqes.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Pagëzorit të kishës së shën Kollit, në Saraqinisht të Lunxhërisë. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.76].

796.

Δέησις τοῦ Στεφάνη τοῦ Νάκουου.

Përkthimi: Lutje e Stefanit të Naqës.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Kollit të kishës së shën Kollit, në Saraqinisht të Lunxhërisë. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.76].

797.

Ἡ π(α)ρουσα Καταθρηκη υπαρχει της αγιας και ιερας Μονης της Υπεραγιας Θεοτοκου λεγομενης Δριανου επαρχίας Αργηροκαστρου Ηγουμεν(ος) Ηακοβος.

Përkthimi: Kjo kuti është e Manastirit të shenjtë e të hirshëm të së mbishenjtës Hyjëlindëses të quajtur Driano, eparhia e Gjirokastrës, igumen Jakovi.

Shënim: Mbishkrimi gjendej mbi një kuti lipsanash të kishës së Manastirit të shën Mërisë së Drianos. Kutia nuk ekziston. Mbishkrimi është marrë nga P. I. Pulica [48, f.58].

798.

δια δαπάνης τοῦ Κυριακου καί συνδρομῆς τοῦ αρχιμανδριτου

Përkthimi: Me shpenzimet e Qiriakut dhe me kontributin e arkimandritit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Mërisë, në kishën e shën e Premtes, në Hllomo të Pogonit.

799.

Τημηως κε ζωπιως σταβρος υπαρχει εν τει μονη καλουμενου / Μαναστηριον Σωτηρος υμον Παντοκρατορας πλησηον Σατηθα δια σην / δρομης του οσιοτατου Σημεον Ιερομοναχου. Εγηνη δεια χειρας εμου / Σταβρο Μελλανου εις Δελβηνου.

Përkthimi: Ky kryq i nderuar dhe jetëbërës është i Manastirit të quajtur i Shpëtimtarit tonë Pandokrator, afër Satithas (Çatistës), me kontributin e fortëshënuarit jeromonak Simeonit. U bë në dorën time të Stavro Mellanit, në Delvinë.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një kryq argjendi të Manastirit të shën Sotirit, në Çatistë të Pogonit. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.67]. Sot nuk dihet se ku ndodhet kryqi.

800.

Ασημοθη υ αγια Ηκον δια εξοδον και δα(πάνης) Παρθενιου ιερομον(α)χου).

Përkthimi: U vesh me argjend kjo ikonë e shenjtë me shpenzimet dhe harxhet e jeromonak Parthenit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një mbulesë argjendi të vendosur mbi ikonën e shën Mërisë, në Manastirin e shën Mërisë së Drianos, mbi Zervat të Dropullit. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, f.59], nga i cili e kemi marrë edhe ne.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

V. MBISHKRIMET E ZONES HIMARE-DELVINE

801.

IC	XP
NI 7	KA 86

Klisheja e transliterimit

IC		XC
NI 7		KA 86

Përkthimi: Jezu Krishti fiton 786.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur mbi një pllakë guri të murosur në qoshen e murit verilindor të kishës së shën Sergiut e

Bakut, në Himarë. Simbas një gojëdhëne të Himarës kjo datë duhet të jetë që prej kohës së ndërtimit të kishës dhe duhet të tregojë kohën e ndërtimit të saj. Ka të ngjarë që data të jetë regjistrim i ndonjë gojëdhëne të vjetër rreth origjinës së lashtë të kishës, ndërsa kisha, që ruhet sot, na duket si punë e shek. XII.

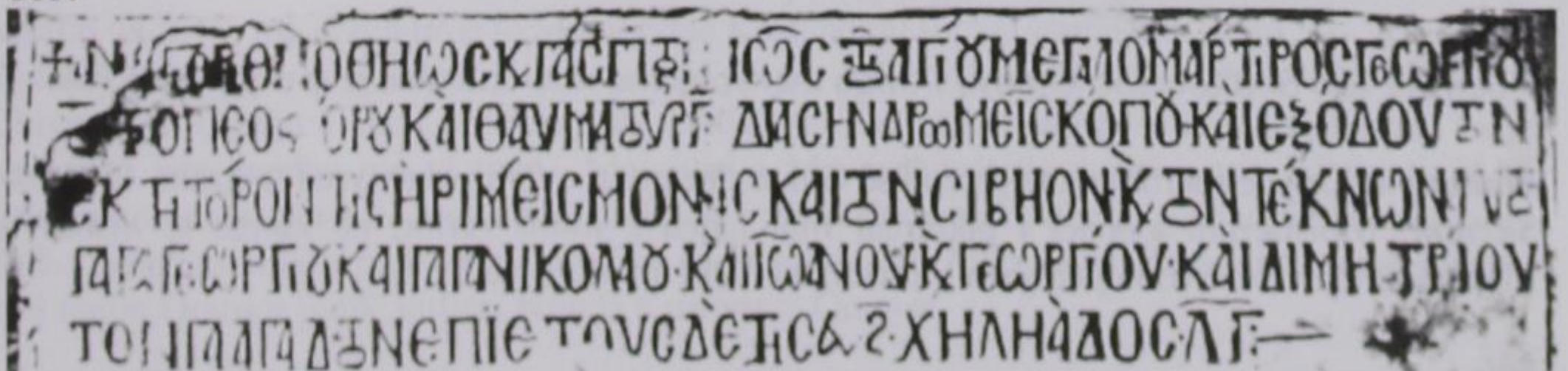
802.

1032 / Κημηση της Ηπεραγιας Θεοτόκου της / Καμηνο πλησηον Δελβινου.

Përkthimi: 1032 Fjetja e së mbishenjtës Hyjëlindëses së Kamanos (Kamenos), pranë Delvinës.

Shënim: Mbishkrimi gjendej rreth një vule metalike me gjithë skenën e Fjetjes së shën Mërisë, në kishën e Manastirit të shën Mërisë, në Kamenë pranë Delvinës. Eshtë botuar nga P. I. Pulica [48, 192]. Nuk dihet se ku gjendet sot vula. Data e kësaj vule nuk duket e saktë, sepse Manastiri në fjalë është ndërtuar më 1580 (mb. 806) dhe mbishkrimi si nga ana ortografike, ashtu dhe nga përmbajtja, na duket i vonë.

803.

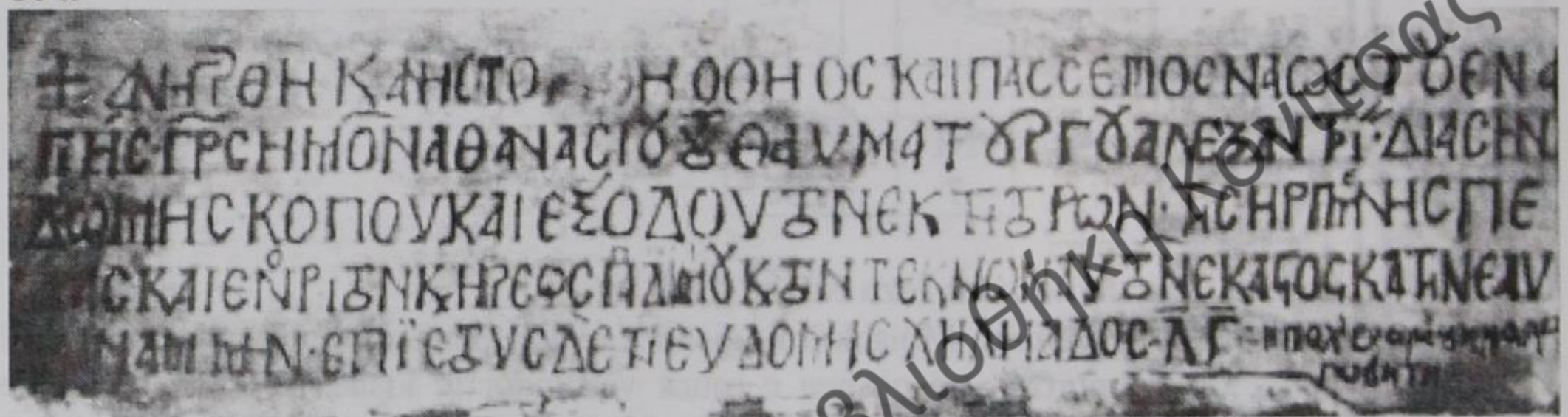
+ Ανηστορήθη ο θήως κ(αι) πάνσεπτος ναῶς τοῦ αγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου / του τροπεοφόρου και θαυματουργοῦ δια συνδρομῆς κόπου και εξόδου τον / εκτητό

ρον της ήριμέ(ν)ις μονης και τον σι(μ)βηον κ(αί) τον τέκνων αυτου / παπα Γεωργιου και παπα Νικολαου και 'Ιωάννου κ(αί) Γεωργίου και Διμητρίου / τον Παπαδάτον επί ετους δὲ της α ζ χηληάδος Λ. Γ: (7033 = 1525).

Përkthimi: U pikturua ky tempull hyjnor dhe i gjithnderuar i dëshmorit të madh shën Gjergjit bukur mundës dhe çudibërës, me kontributin, përpjekjen dhe shpenzimet e ktitorëve të manastirit të përmendur dhe të bashkëshortëve dhe të bijve të tyre at Gjergjit dhe at Nikollës, Janit, Gjergjit dhe Dhimitrit të Papadhateve, në vitin 7 mijë e 33. (=1525).

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën perëndimore të kishës së shën Gjergjit, në Leshnicë të Sipërme të Sarandës. Kisha është paraklis i thjeshtë me madhësi 9.75x5.85 m. Mbishkrimi është i dorës së piktorit Ilia Longovitit nga Longoja e Dropullit të Sipërm.

804.

+ Ανηγερθη κ(αί) ανηστοριθη ὁ θῆος και πανσεπ(τ)ος νάως του εν α / γιής π(ατ)ρ(ο)ς ημῶν Αθανασιου του θαυματουργου Αλεξαντρί(ας). Δια σην / δρωμῆς κόπου και εξόδου τον εκτητορων της ηρημανης Πε / τσας και ενοριτον κ(αί) ή(ε)ρεως παπα Διμ(ητρί)ου κ(αί) τον τεκνων αυτον εκαστος κα(τα) τήν εαυ / (του) δυναμην. Επί ετους δὲ της ευδομης χηληαδος Α. Γ. (7033 = 1525) ηπο χιρος εμου Ηληα λον / γκοβητη.

Përkthimi: U ndërta dhe u pikturua ky tempull hyjnor dhe i gjithnderuar i atit tonë ndër shenjtorë Athanasit të Aleksandrisë çudibërësit, me kontributin, mundimin dhe shpenzimet e ktitorëve të Pecës së përmendur dhe të besnikëve (të famullisë) dhe të priftit Papa Dhimitrit dhe të bijve të tyre secili simbas fuqisë së tij. Në vitin shtatë mijë e 33 (=1525). Me dorën time të Ilia Llongovitit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi murin perëndimor të kishës së shën Thanasit, në Pecë të Sarandës. Kisha është bazilikë njënefshe me tavan, me madhësi 7x5 m.

805.

+ δέησις του δουλου του Θε(εο)ῦ Γουζο και γυνεκος και τεκ(ων) α φ ο στ (= 1576):

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë Guzoz dhe gruas e fëmijve të tyre (?) Amin. 1576.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi faqen e murit verior, në kungë të kishës së Manastirit të Panaisë (Lindja e shën Mërisë), mbi Dhërmi të Himarës.

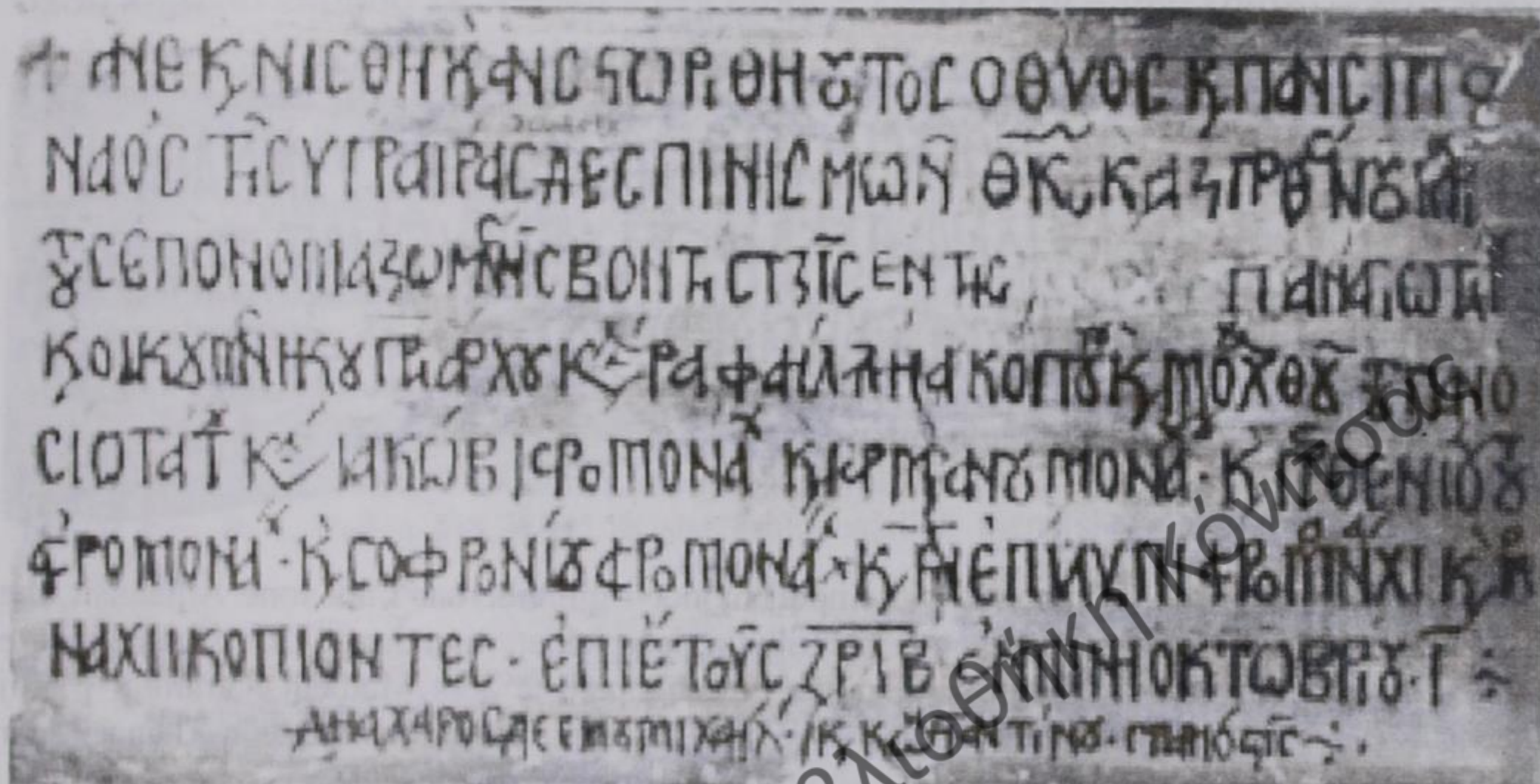
806.

Ετους Ζ (Π Η) (7088 = 1580).

Përkthimi: Viti 7088 (=1580)

Shënim: Simbas P.I.Pulicës [48, f. 91], mbishkrimi gjendej mbi një pllakë guri, në portën e kishës së Manastirit të shën Mërisë së Kamenës, pranë Delvinës. Ne nuk kemi mundur ta diktojmë. Kisha është bazilikë njënefshe me thollo, me madhësi 16.3x7.60 m.

807.

+ 'Ανεκαινίσθη καὶ ἀνεστωρίθη οὗτος ὁ θύος καὶ πάνσ(ε)πετ(ο)ς / ναός τῆς ὑπερ-
 ἀγίας ἐνδοξοῦ Δεσπίνης ημῶν Θεοτόκου καὶ αειπ(α)ρθένου Μαρίας / τοῦ ἐπόνομα-
 ζωμένης Βοντήστζις ἐν τῆς χρονίης τοῦ πάναγιωτάτου / καὶ οἰκουμενηκοῦ π(α)τρῆ
 ἀρχοῦ Κ(υρίου) Ραφαήλ. ἤ ἀκόπον τε καὶ μόχθου τοῦ πανό / σίωτάτου Κ(υρίου)
 Ιακώβ' Ἱερομονάχοῦ καὶ Γερμανοῦ Μονάχοῦ καὶ Παρθενίου τοῦ / Ἱερομονάχοῦ
 καὶ Σοφρονίου Ἱερομοναχοῦ καὶ ἡ ἐπίλυπ(ο)ι Ἱερομονάχ(ο)ι καὶ μο / ναχ(ο)ι ἡ κο-
 πιόντες, ἐπὶ ἔτους Ζ Ρ Ι Β (7112 = 1603) ἐν μῖνῃ ὀκτώβριου Ι. / δηὰ χειροσ δε ἐμου Μι-
 χαήλ καὶ Κωνσταντίνου Γραμόστῆς.

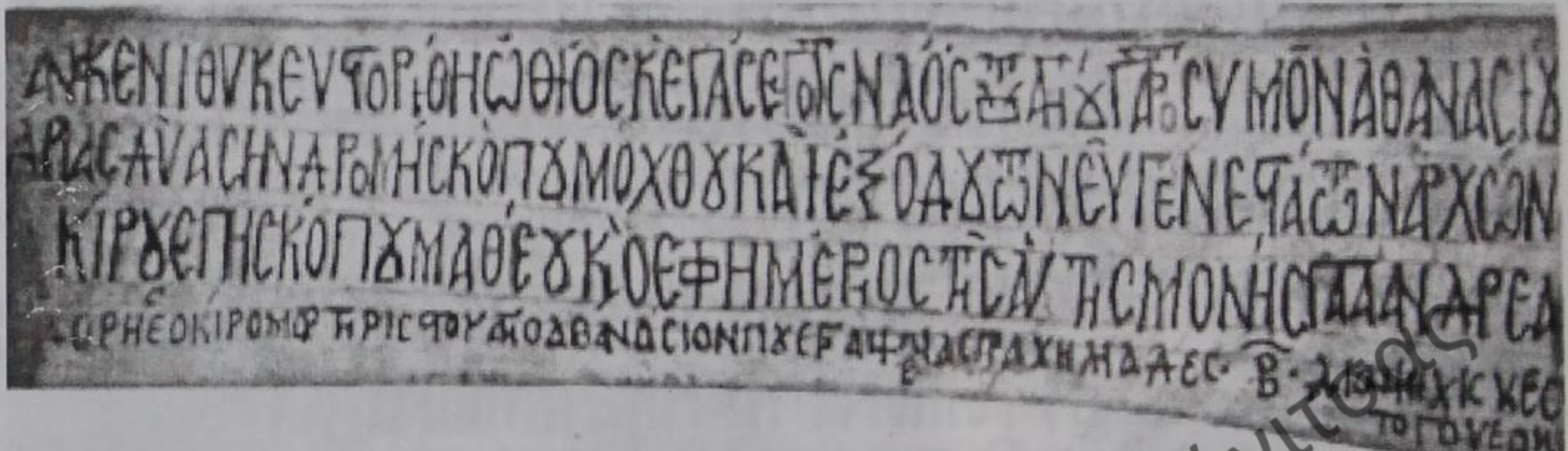
Përklithimi: U rindërtua dhe u ripikturua ky tempull hyjnor e gjithnderuar i së mbishenjtës, së lavdëruarës zonjës sonë Hyjëlindëses dhe gjithmonë virgjëreshës Mari e mbiquajtur e Vodicsës, në kohërat e të gjithshentjtit dhe patrikut ekumenik zotit Rafael, me përpjekjet dhe mundimet e gjithoshënarit jeromonak, zotit Jakov dhe murgut Germanojt dhe jeromonak Parthenit dhe jeromonak Sofronit, jeromonakët e monakë të tjerë që mundohen, në vitin 7712 (=1603) në muajin tetor 10, me dorën time të Mihalit dhe Kostandinit [nga] Gramozit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën perëndimore, brenda kishës së Manastirit të Dhivrovunit (Fjetja e shën Mërisë), mbi Dhivër të Sarandës. Fjala që nuk lexohet qartë ka të ngjarë të jetë (= dhe me të tjerë). Manastiri i Mavrodhivrit ka qenë metoh i Patriarkisë së Kostandinopojës, për këtë arsye përmendet në mbishkrim patriku dhe jo peshkopi i peshkopatës. Kisha është bazilikë trinefshe me thollo e me madhësi 15.75x6.50 m. Katundi Gramos gjendet mbi malin Gramos pranë kufirit, brenda territorit të Greqisë.

808.

Ανακενί(σ)θη κε υστορίθη ὁ θίος κὲ πά(ν)σεπτος ναός του αγίου πατροσ υμῶν 'Αθα-
 νασίου κὲ Κηρίλου πατρηαρχὸν Αλεξαν / δριασ δὺα σηνδρομῆς κόπου μόχθου καὶ ἐ

ξόδου τῶν εὐγενεστάτων ἀρχόντων Μουζήνας ἀρχιέρατεβοντος / Κίρου επησκόπου
 Μια(τ)θέου κ(αί) ο εφημέρηος τῆς αὐτῆς μονῆς παπα Ἀνδρεας του Ντέτου-Α Χ Κ Γ
 - Ζ Ρ Λ Α (1623 = 7131). / Εδόρησε ο Κίρο Μαρτηρις στου αγιο(ν) Αθανάσιον που ε
 γραψεν ασπρα χηληαδες Β δια ψηχισ κε σοτηρίας (εἰς) μνημοσυνον / το(ν) γονεον το
 υ και αυτου. ἀμήν.

Përkthimi: U përtëri dhe u pikturua ky tempull hyjnor i gjithnderuar, atit tonë Athanasit dhe Kirillit, patrikëve të Aleksandrisë, me kontributin, përpjekjet, mundimet dhe shpenzimet e arkondëve shumëfisnikë të Muzinës, në kohën e peshkopatit të zotit Matheut Famulltar i këtij manastiri (ishte) papa Andrea i Dedës (1623-1731). Zoti Martiri i ka dhuruar shën Thanasit, për t’u pikturuar aspra dy mijë për shpëtimin e shpirtit. Për kujtim të prindëve dhe të vehtes. Amin.
Shënim: Mbishkrimi gjendet i shkruar në nikën e prothesit, në kungë të kishës së Manastirit të shën Thanasit, mbi Muzinë të Sarandës. Kisha është bazilikë njënefshe me përmasa 9.16x5 m.

809.

Τοῦ ταπεινοῦ Μητροπολίτου (Ἐφ)έσου κύρ Παισίου ἐν ἔτει ΑΧΜΑ(=1641) Ιουλ(ίου)

Përkthimi: [Dhuratë] e Mitropolitit të përvuajtur të Efesit, zotit Paisit, në vitin 1641.
Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Krishtit, në kishën e Fjetjes së shën Mërisë, në Delvinë. Është botuar nga Pulica [48, f.90]. Plotësimi i fjalës Efes është i Pulicas.

810.

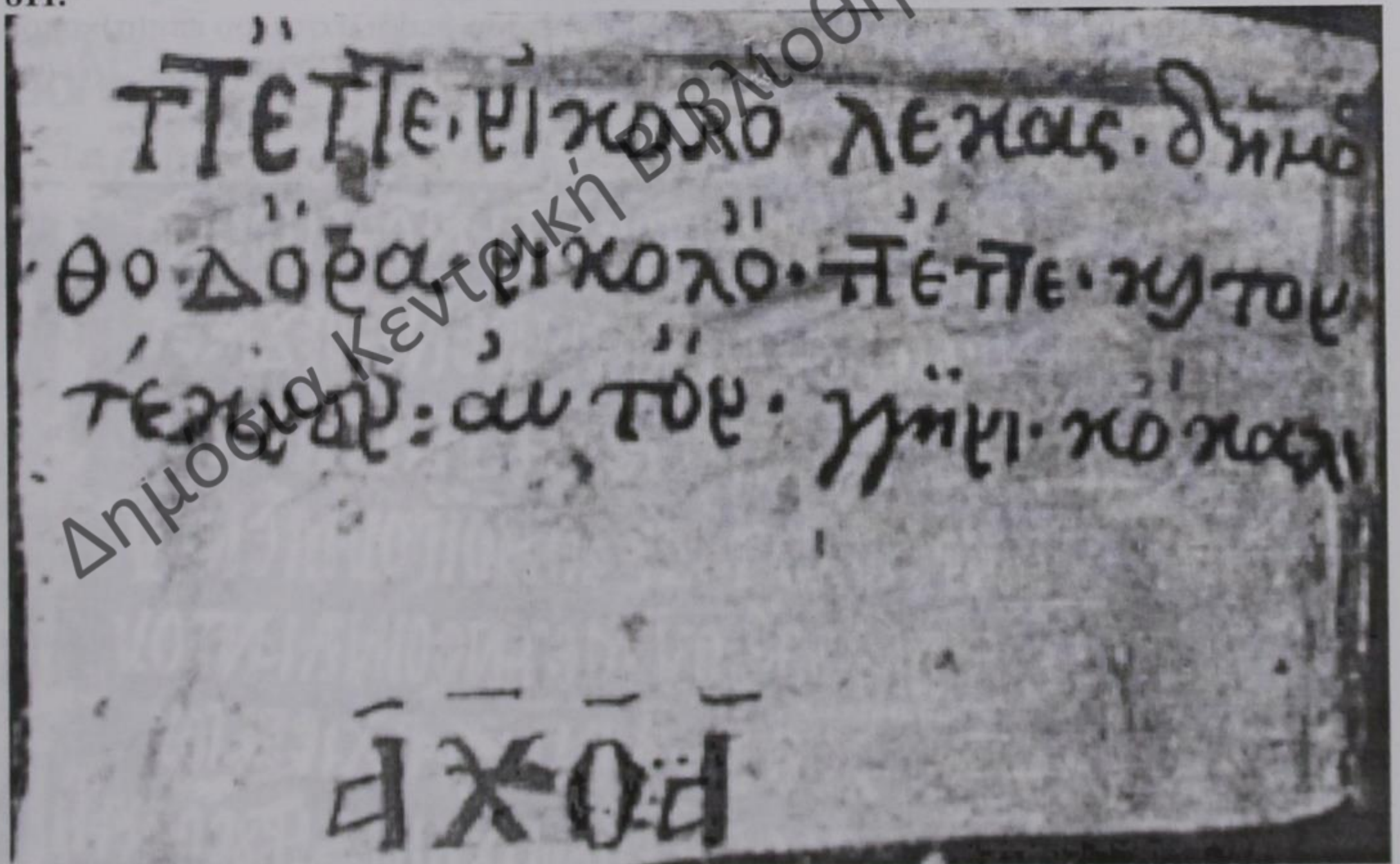

+ Ανειστορειθη ο θηος και πανσεπτος ναος της πανειπερευ / λογιμενης Ενδοξου Δεσπηνης ημον Θεοτοκου κ(αί) αειπαρθε / νου Μαρίας δια σηνδρομης του παννασιοτα του κ(αί) καθη / ηγουμενου κηριου κυριου Θεοφανου(ς) κ(αί) ο παπα κυρ Δηο / νήσιος με όλην την σίνοδηαν τους κ(αί) αρχιερατευ / οντως του θεοφηλεστατου επησκοπου κηρηου κηρηου Σε / ραφιμ – επη ετους – Ζ Ρ Ο (7170 = 1661) – Α Χ Ξ Β (=1662) / ινδικτιώνος ἱε εν μηνη σεπτέ(μ)βρηου – Κ – / δηα χυρος καμου του αμαρτολου Μιχαλις ζογρα / φός εκ κομισ Ζερμας.

Përkthimi: U pikturua ky tempull hyjnor dhe i gjithënderuar i së gjithëbëkuarës, së lavdëruarës zonjës sonë Hyjë Lindëses dhe gjithmonë virgjëreshës Mari, me kontributin e gjithëshënarit dhe igumenit zotit, zotit Theofan dhe atit zotit Dhionis me gjithë suitën e tyre, dhe në kohën e peshkopatit të peshkopit shumë perëndidashës zotit, zotit Serafim, në vitin 7170-1662, indikti 15, në muajin shtator 20, me dorën time të mëkatar Mihalit, piktor nga katundi Zerma e Greqisë.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën perëndimore të kishës së Manastirit, Fjetja e shën Mërisë, në Kameno të Delvinës, me gërma të mëdha greke e me gabime ortografike. Është botuar nga P. I. Pulica [48, f.91]. Kisha është bazilikë njënëfshe me thollo e me përmasa 16.3x7.60 m.

811.

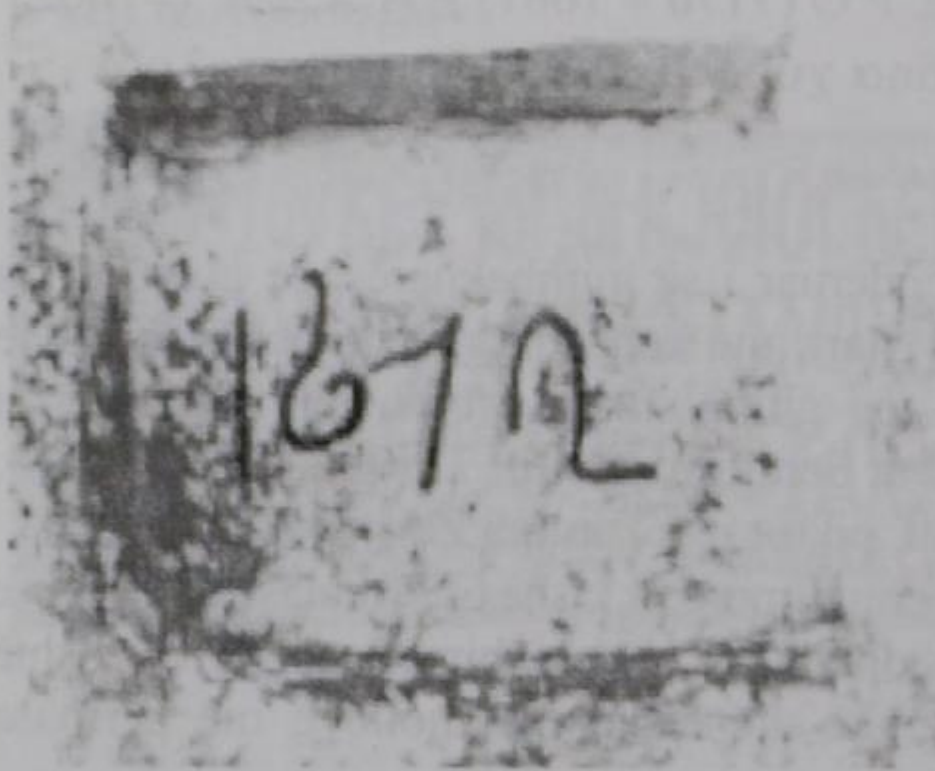
ΤΤεττε Νικόλο λεκας, δημό / θοδώρα, Νικόλο, ττεττε κ(αί) τον / τέκνον: αυτόν, γγήνι, κόκαλι / αχ ο α (= 1671).

Përkthimi: Dede, Nikollo Leka, Dhimo Thodora, Nikollo Dede dhe të bijve të tyre Gjini, Kokali - 1671.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar brenda nikes së prothesit, në kungë të kishës së shën Thanasit, në Dhërmi të Himarës. Data ka të ngjarë të jetë e kohës së ndërtimit të kishës. Në

Dhërmi ekziston një gojëdhënë, simbas së cilës, populli i katundeve të bregdetit e ka ndërtuar këtë kishë mbas një procesioni që ka bërë me ikonën e shën Thanasit, për ndalimin e një epidemie kolere.

812.

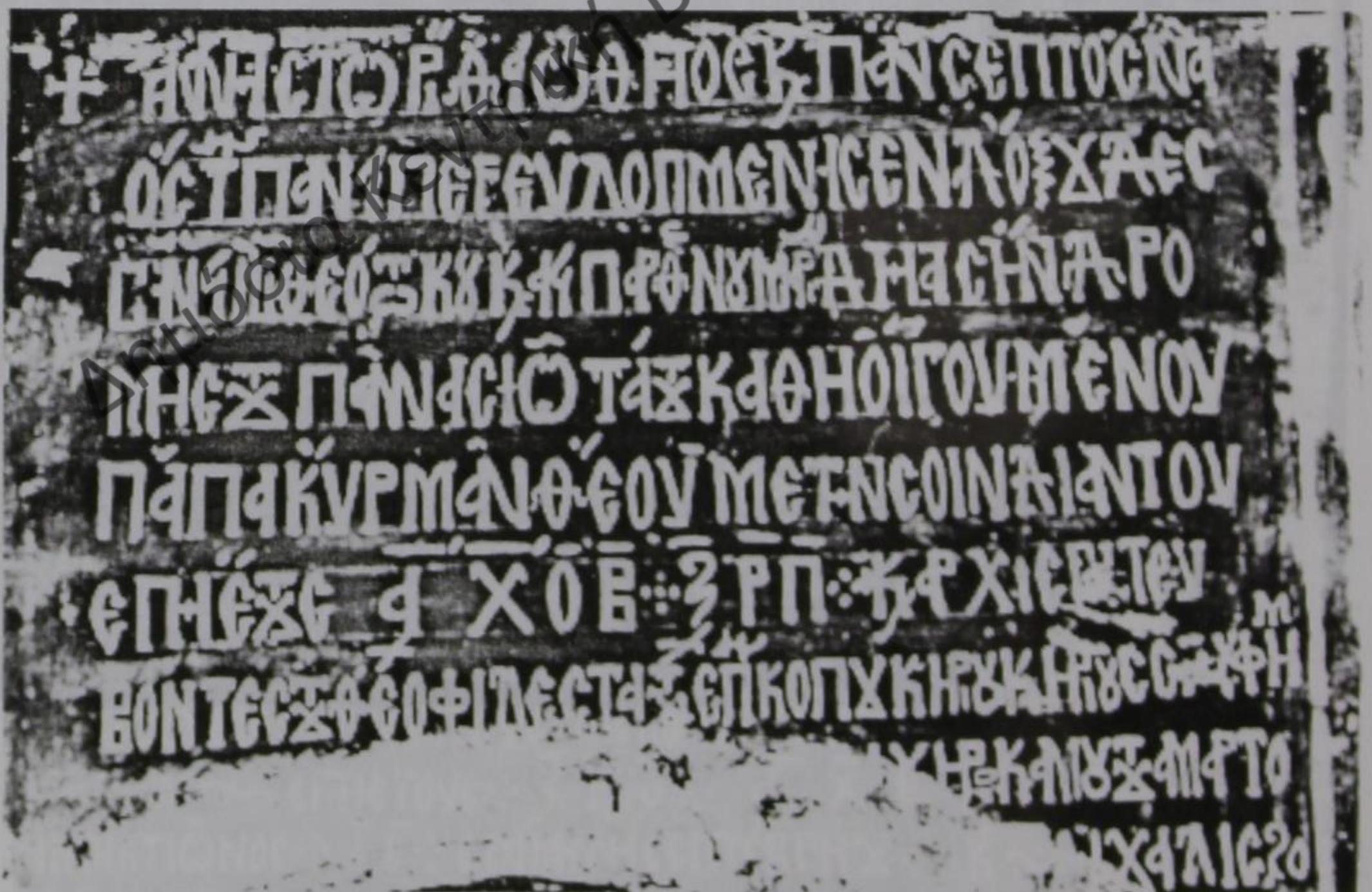
1672

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur në një gur të murosur mbi portën jugore të kishës së Manastirit të shën Mërisë, në Piqeras të Sarandës të mbiquajtur i Kremarovës. Data tregon kohën e ndërtimit të kishës. Kisha është bazilikë me kube e me përmasa 10x6.5 m.

813.

+ Ανηστώθει ὦ θεος καὶ πάνσεπτος να / ὅς τῆς Πανειπερεῦλογιμῆς ἐνδόξου Δεσ / π

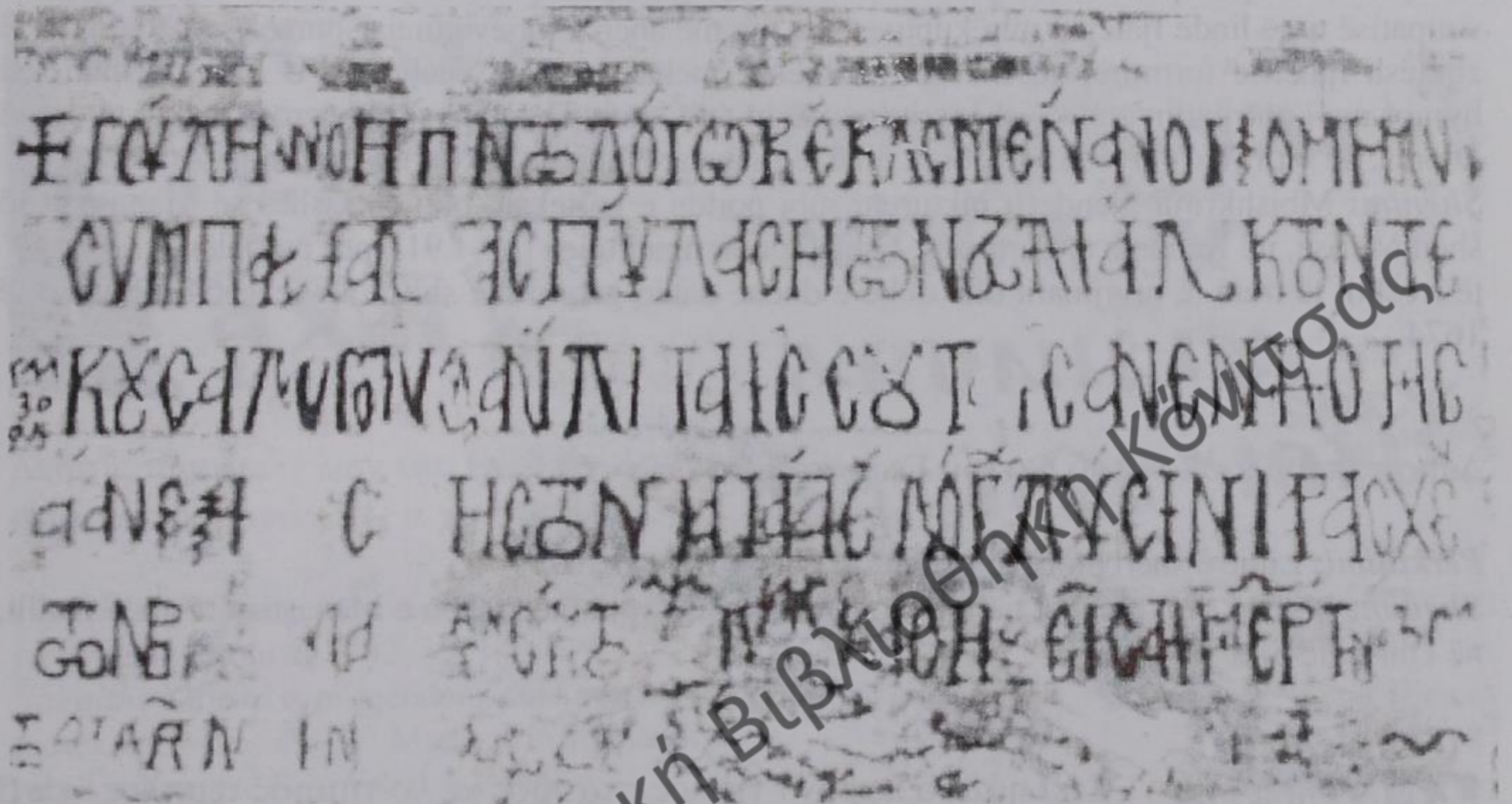
ήνεις ἡμῶν Θεότοκου καὶ Λειπαρθενου Μαρίας, δηα σήνδρο μης τοῦ παννασιῶτ
 άτου καθοίγουμένου / πάπα Κύρ Μανθέου με τήν συνουσίαν του, / ἐπη ἔτους Α Χ
 Ο Β, Ζ Ρ Π (1672 = 7180) καὶ αρχιερατευ / βοντες τοῦ Θεοφιλεστατου ἐπη(σ)κοπου
 Κηριου Κηριου Σεραφημ. / (Διά) χηρος καμου τοῦ αμαρτο / (λοῦ) (Μ)ιχαλις ζο / (γρ
 άφου ἔκ) κομης Ζερμ(α)

Përkthimi: U pikturua ky tempull hyjnor dhe i gjithnderuar i së mbibekuarës, së lavdëruarës zonjës sonë Hyjëlindëses dhe gjithmonë virgjëreshës Mari, me kontributin e gjithoshënarit,

igumenit, zotit Papa Mantheut me suitën e tij, në vitin 1672-7180, dhe në kohën e peshkopatit të shumë perëndidashësit zotit zotit Serafim, dora ime e mëkatar Mihalit, piktor nga katundi Zerma. **Shënim:** Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën perëndimore, brenda naosit të kishës së Manastirit të Kakomesë (Fjetja e shën Mërisë), afër Nivicës së Sarandës. Kisha është e stilit në formën kryqi me tri apside në të tri faqet, dhe me përmasa 10 x 5.5 m.

814.

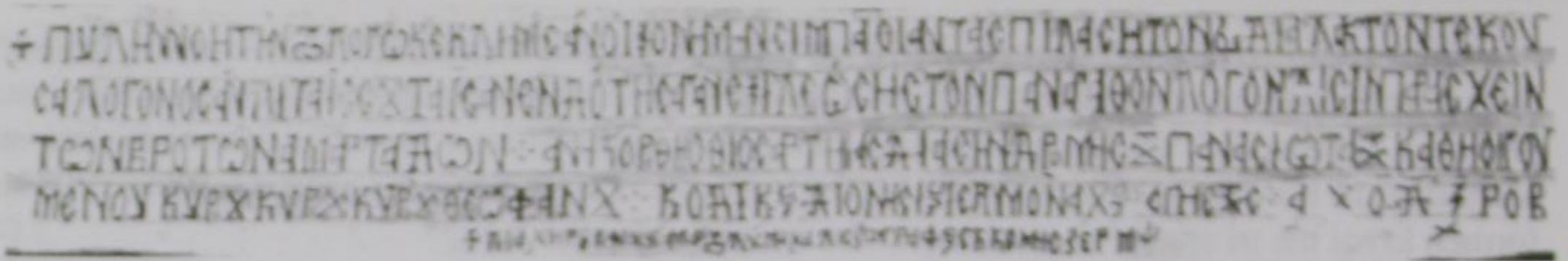
+ Πύλην νοητην τω λόγω κέκλι(σ)μεν(ην) ανοιξον ημυν / συμπάθ(ε)ιαν τας πύλας η των ευδιάλ(λ)ακτων τεκούσα λογον ος αν λιταις σου ταις ανενδότης / ἄγαν ἐξίλεωσης τον πανάγαθον λόγον λύσιν παρασχέιν / τῶν βροτων μαγ...δων εκ τον της πυλης καθηστῆσαι Μη(η)τερ την φω / τοειδῆν – σωτηρίαν διδ(ου) — α χ ο β (= 1672).

Përkthimi: Hapna portën e kuptueshme me anën e arsyës, që është e mbyllur, hapna portat e simpatisë ti që linde fjalën e mirëkuptueshme, që me anën e lutjeve tuaja shumëkëmbëngulëse të zbutësh fjalën e fortmirë që të fali zgjidhjen e mëkateve të të vdekurve jashtë portës, të vë ty o nënë, jepna shpëtimin e ndritshëm... 1672.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën e narteksit, jashtë kishës së Manastirit të shën Mërisë, në Kakome të Sarandës. Fjalët e fundit të mbishkrimit janë dëmtuar sa nuk mund të lexohen.

815.

+ Πυλην νοητην τω λογω κέκλι(σ)μέ(νην) ανοίξον ημῆν συμπάθιαν τας πύλας η τον ευδιάλ(λ)ακτων τεκού / σα λογον ος ἄν λιταίς σου ταίς ανενδότης ἄγαν ἐξίλεώσης τον πανάγαθον λόγον λισιν παρασχέιν / των βροτων αμαρταλων. Ανηστοριθη ο θιος (ν)αρτηκας δια σηνδρομης του πανασιωτατου καθηοιγου / μένου Κυριου, Κυριου, Κυριου Θεοφανου(ς) καὶ ο δικαιος Διονησιος ιερομοναχος επη ετους. α χ ο δ, Z P O B (1674 = 7172). / + Δια χηρος καμου του αμαρτωλου Μηχαλις ζωγραφος εκ κομης Ζερμας.

Përkthimi: Hapna portën e kuptueshme me anën e arsyes që është e mbyllur, hapna portat e simpatisë ti që linde fjalën e mirëkuptueshme, që me anën e lutjeve tuaja shumëkëmbëngulëse të zbutësh fjalën e fortmirë, që të fali zgjidhjen e mëkateve të të vdekurve. U pikturua narteksi hyjnor me kontributin e gjithoshënarit igumenit zotit, zotit Theofan, si dhe jeromonakut të drejtë Dionis, në vitin 1674-7172. Me dorën time të mëkatar Mihailit, piktor nga katundi Zerma.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën e narteksit, brenda kishës së Manastirit të shën Mërisë, në Kamena të Sarandës. Eshtë botuar nga Pulica [48, f.91], por pa fjalën " " të rreshtit të tretë të origjinalit dhe duke e dhënë datën gabim me shifra arabe 1664 në vend të 1674.

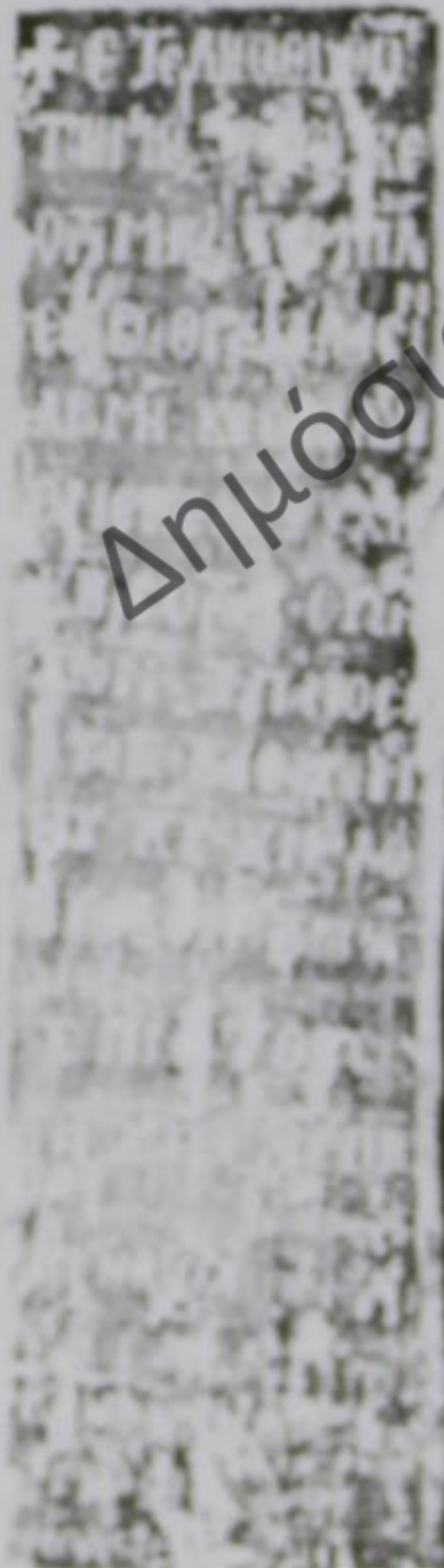
816.

Δέησης τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ Γεώργιο Βότον α χ ο θ.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë Gjeorgjo Voto 1677.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një ikonë të shën Gjergjit në kishën e Manastirit të shën Kollit, në Dhivri të Sarandës.

817.

+ Ετεληόθι ο παρών / τημιος σταυρος κε / ο τημιος τεμπλος / εκ β
οθρουδηα... / ορομής κε έξοδου / ἔνεκεν ψυχη / κης σοτηριας ε
ν η(ς) / ... / οισ του πανοσι / οτάτου καθιγουμε / νου κυ(ριου) Κ
(ου)σιαντινου) Δο / σιθεον του πιστου / λιστου / επι ετους / α χ π
Ζ Ρ Π Η (1680 = 7188) / εν μηνι οκτωβριω θ. / κε η επιλ(ο)ιπ(ο) ι / .

Përkthimi: U përfundua ky kryq i nderuar dhe ikonostasi i nderuar që prej fillimit me kontributin dhe shpenzimet dhe për shpëtimin në kohën e gjithoshënarit dhe igumenit, zotit Kostandin Dositheut, kusarit besatar në vitin 1680-7188 dhe të tjerët. Në muajin tetor 9 ...

Shënim: Mbishkrimi gjendet i shkruar mbi ikonostasin prej druri të kishës së Manastirit të shën Mërisë, në Dhivrovuni të Sarandës. Katër rreshtat e fundit janë dëmtuar shumë e nuk deshifrohen.

818.

Δέησις τῶν δούλων του Θεοῦ / Γερασίου/ιερομονάχου / α χ π β
(= 1682).

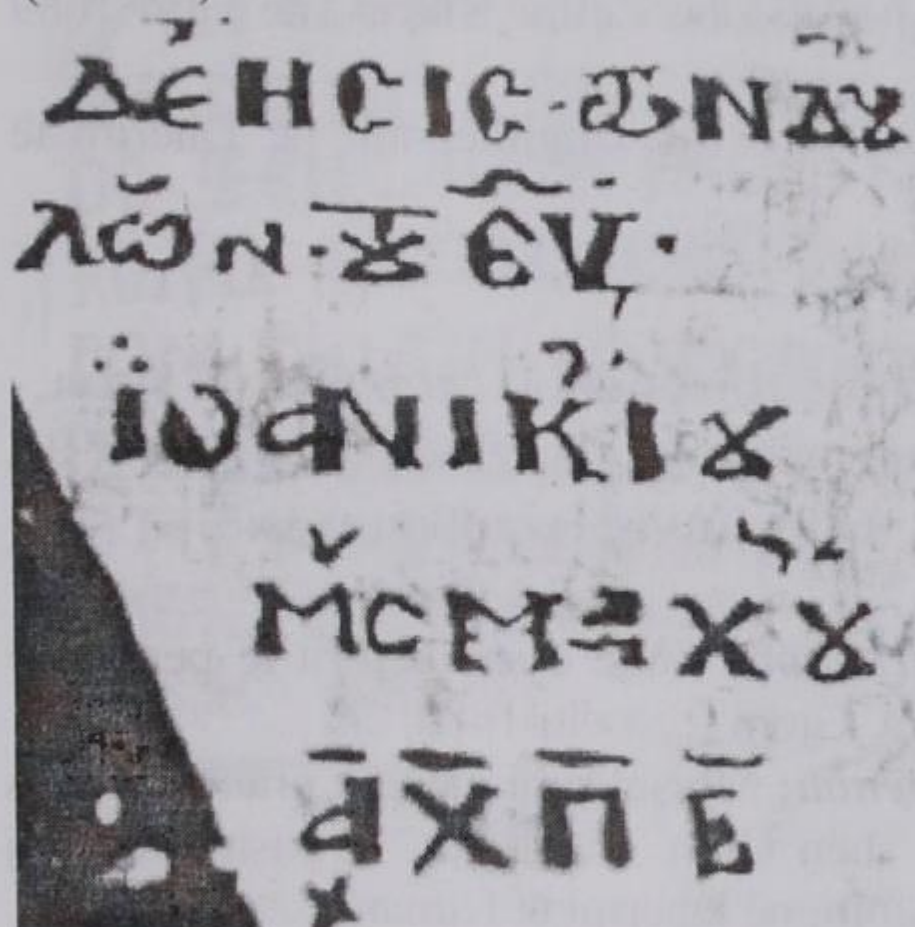
Përkthimi: Lutje e shërbëtorëve të perëndisë jeromonak Gjerasimit 1682.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi portën e narteksit të kishës së Manastirit të Irapandisë, në Leshnicë të Sipërme të Sarandës.

819.

Δέησις των δού / λων του θεού / Ιωαν(ν)ικίου / μοναχοῦ / α χ π β

(= 1682).

Δεησις των δου / λων του Θεου / Δηον
ισίου / ιερομονάχου / α χ π β (= 1682).

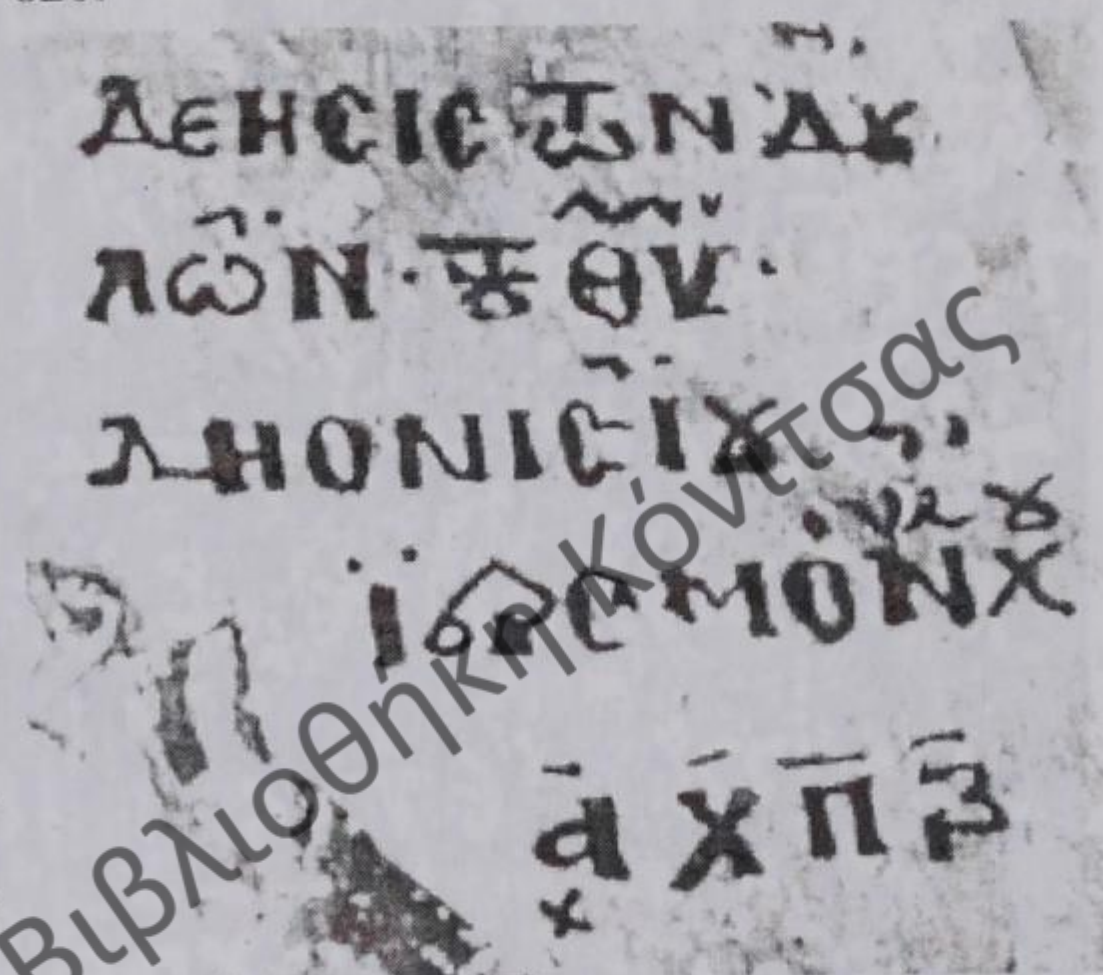
Përkthimi: Lutje e shërbëtorëve të perëndisë,
jeromonak Dionisit 1682.

Shënim: Mbishkrimi gjendet pranë portës së
narteksit të kishës së Manastirit Ipapandi,
mbi Leshnicë të Sipërme të Sarandës.

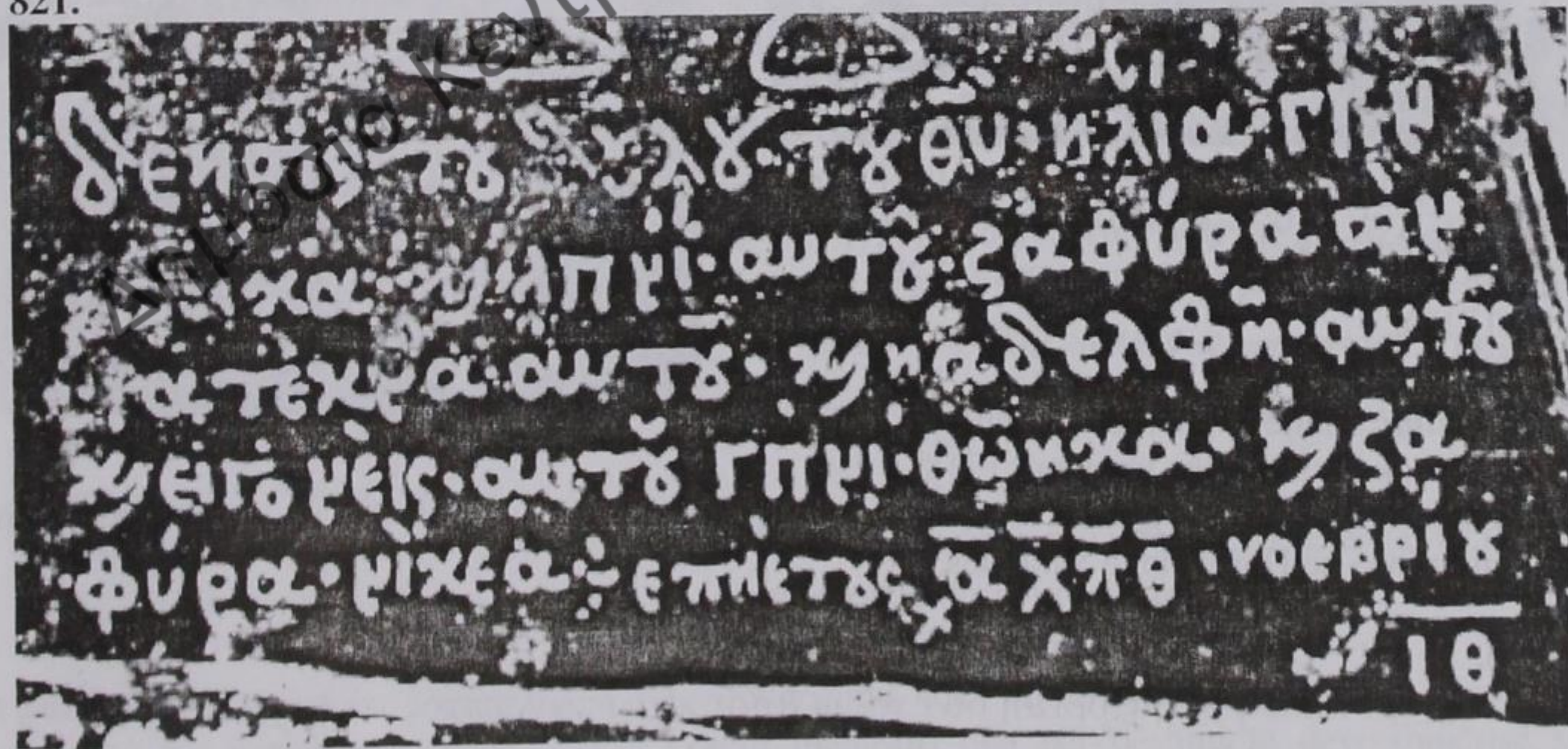
Përkthimi: Lutja e shërbëtorëve të perëndisë,
murgut Janiqit 1682.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi
portën e narteksit të kishës së Manastirit të
Ipapandisë, në Leshnicë të Sipërme të Sarandës.

820.

821.

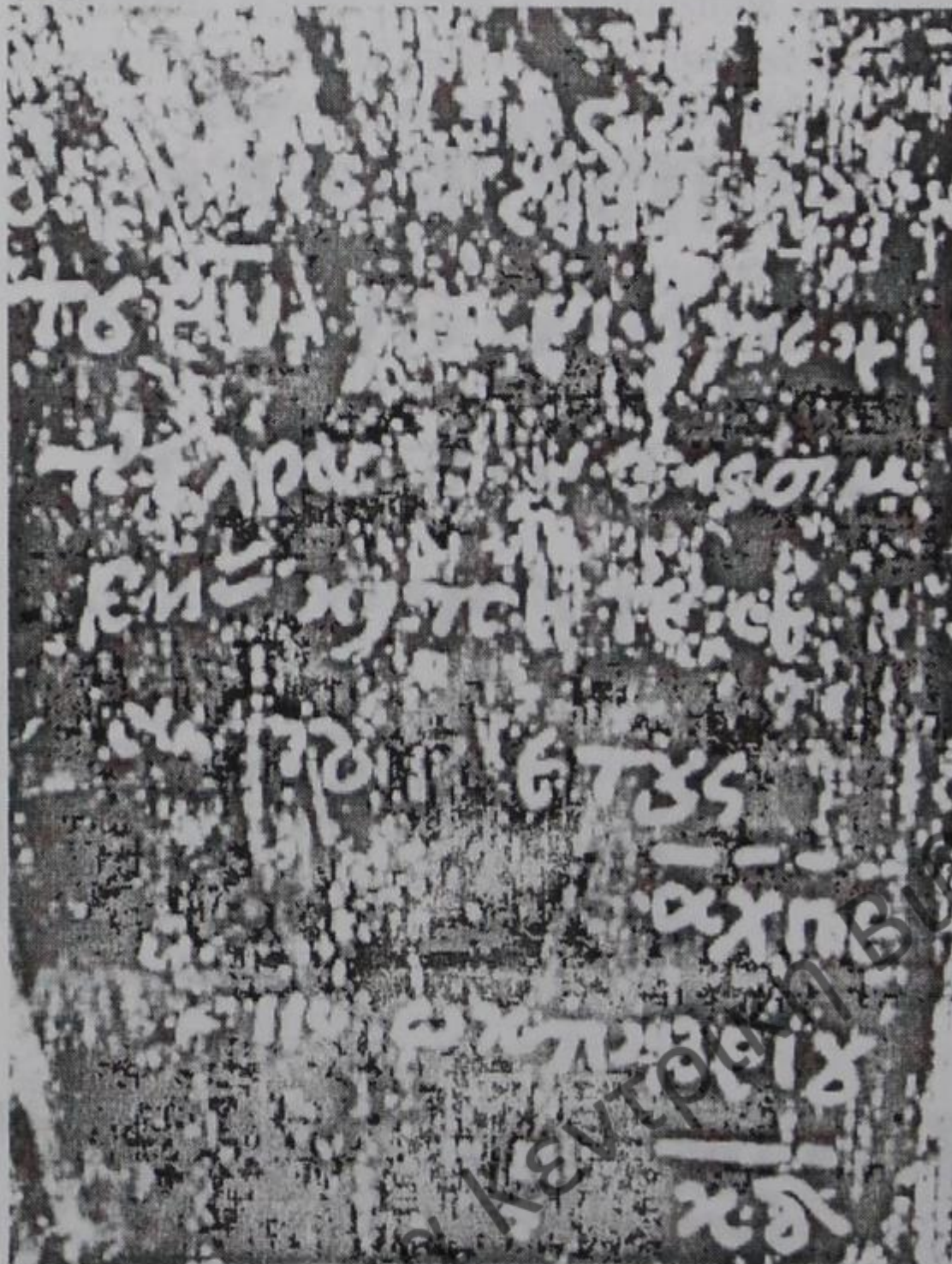

δέησις του δουλου του Θεου Ηλία Γυν(η) / Θώηκα και η γινί αυτοῦ ζαφύρα σύν / τ
α τέκνα αυτοῦ και η αδελφή αυτοῦ / και ει γονεῖς αυτοῦ Γυνι Θώηκα και ζα / φύ
ρα Νίκεα επη ἔτους α χ π θ (= 1689) νοε(μ)βριου / ΙΘ.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Ilia Gjini Thoikës dhe gruas së tij Zafira bashkë me bijtë e tij, motrës së tij dhe e prindërve të tij Gjini Thoikës dhe Zafire Nikeas, në vitin 1689 nëntor 19.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar në apsidë të kishës së Ungjillëzimit në Dhërmi të Himarës.

822.

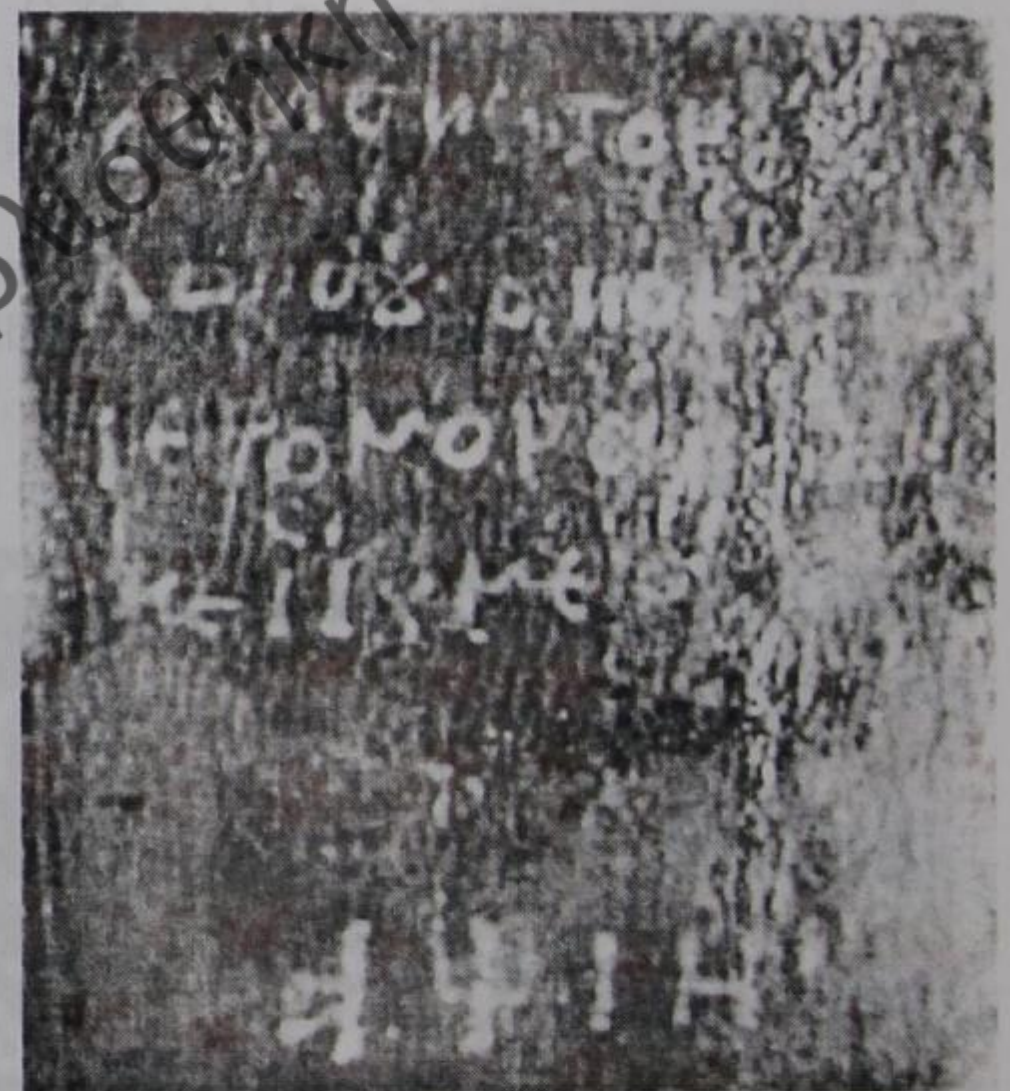

Δεησις του δουλου / του Θεου γιάνι,
γγιωνι / του / ετους α χ π θ
(= 1689), μηνός ωκτοβριου / κδ.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë Jani, Gjoni i viti 1689, 24.

Shënim: Mbishkrimi gjendet pranë pikturës së shën Gjoni Theologut, në kishën e këtij shenjtji, në Dhërmi të Himarës.

823.

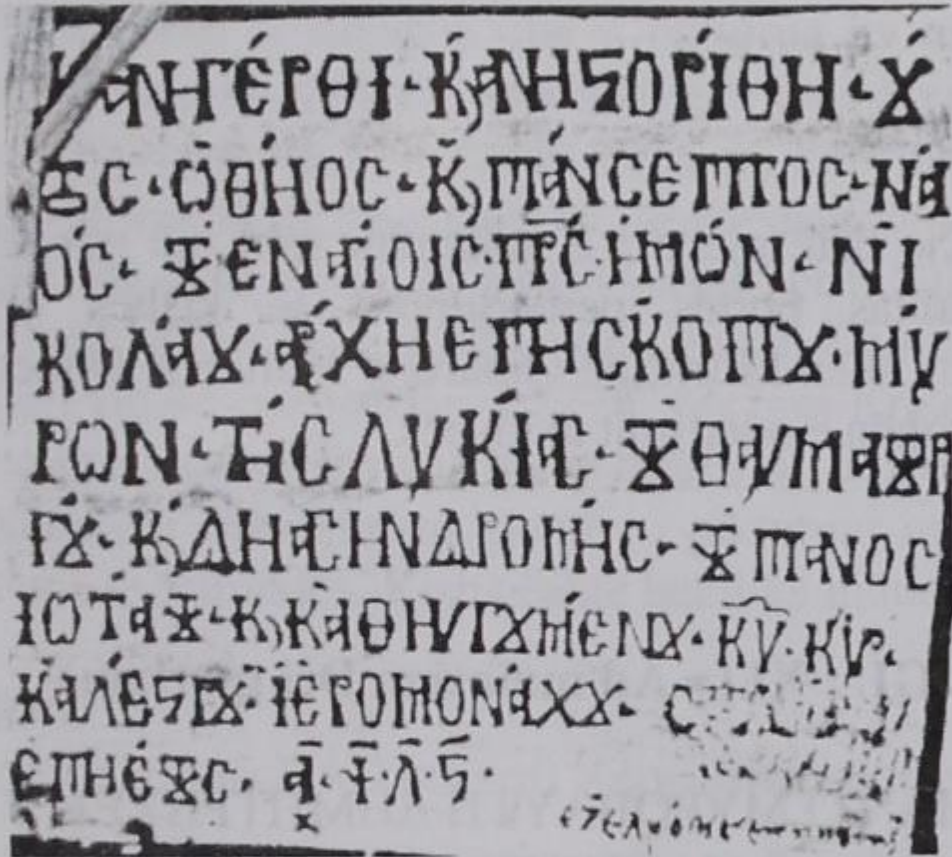
Δεησις του δουλου / λον (του) Θεου δηονησιου
/ ιερομοναχου / κε ηγουμενου. / Α Ψ Ι Η
(= 1718).

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit tënd të perëndisë, jeromonak Dionisit dhe igumenit 1718.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e apostujve Pjetrit e Pavlit në kishën e këtyre shenjtorëve, në Dhrovjan të Sarandës.

824.

+ Ανηγέρθη και ανηστορίθη ού / τος ώ θήος και πάνσεπτος να / ός του εν αγίοις π
(ατ)ρός ήμών Νι / κολάου άρχιεπισκόπου Μύ / ρων τής Λυκίας του θαυματουρ / γ
ου και δηα σηνδρομής του πανοσ / ιωτάτου και κάθηγουμένου Κυρ(ιου) Κυρ / Κ
αλ(λ)έστου ιερομοναχου Σηλβεστρου / επη έτους α. ψ. λ. στ. (= 1736) / έτεληόθη εν μ
ηνη ηουναριου κγ.

Përkthimi: U ndërtua dhe u pikturua ky tempull hyjnor dhe i gjithnderuar i atit tonë ndër shenjtorë Nikollës kryepeshkopit të Mirës së Likisë çudibërës dhe me kontributin e gjithoshënarit dhe igumenit zotit, zotit Kalestit, jeromonak Silvestrit në vitin 1736. U përfundua në muajin janar 23.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në faqen e murit verior në kungë të kishës së Manastirit të shën Kollit, në Dhivër të Sarandës. Fjalët "jeromonak Sivestrit" janë gërvishtur në original, ndoshta qëllimisht.

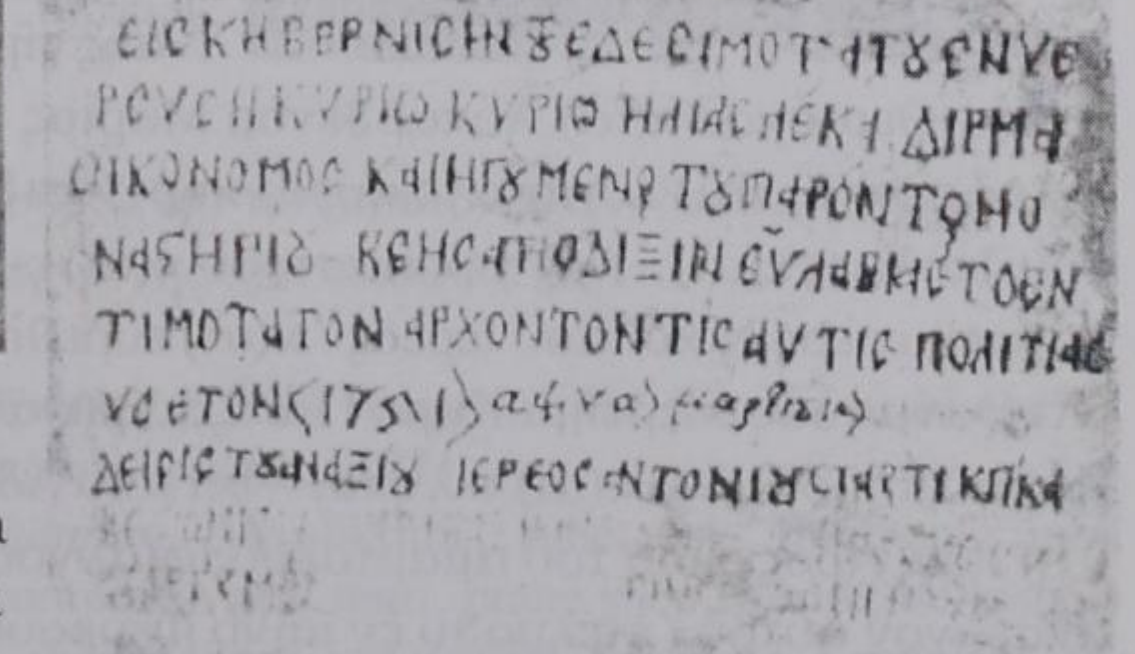
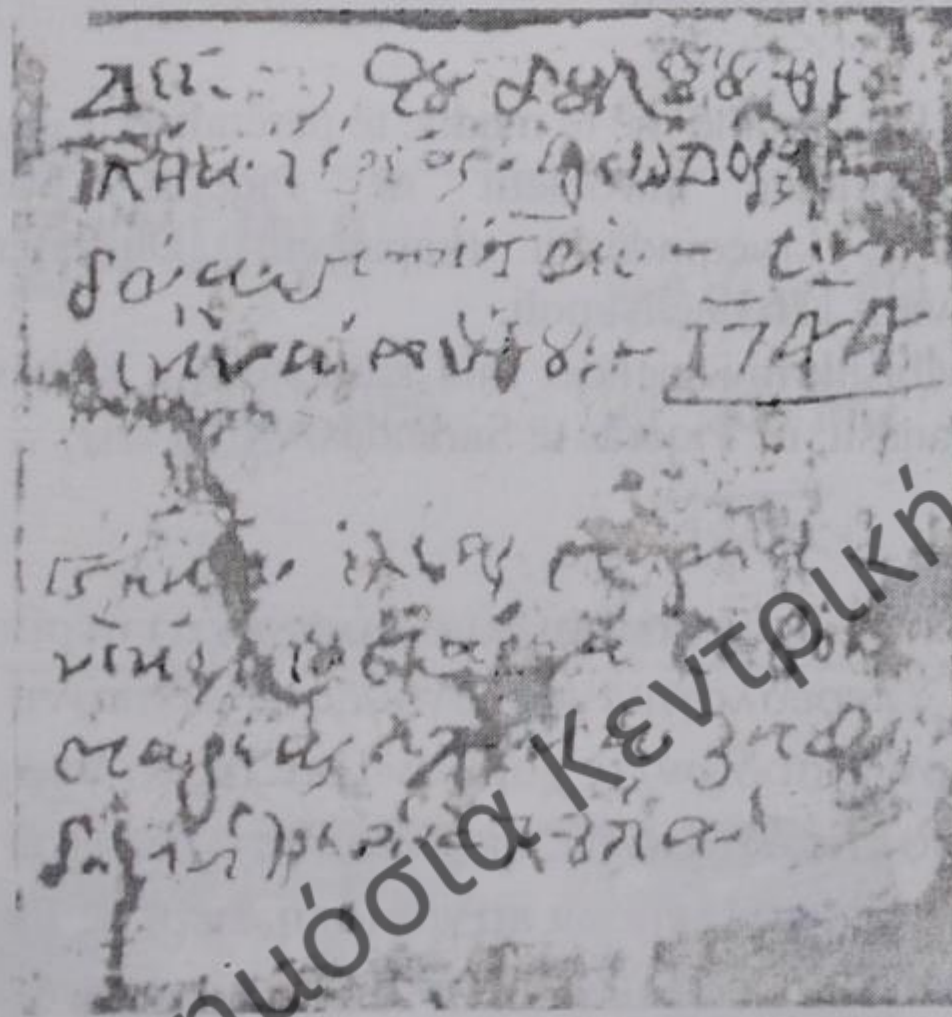
825.

Δησις του δουλου του Θεου / Ιληα ιερεος Θεωδορα / σινβια / αΰτου 1744. / Γγηκα Ιλιας μαρηα νικολα μαρηα / νικόλ αυου μάρηα Σαβο / Μαρινις Λεκα Ζαφι(ρα) / Δημητριου – Λούλα.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë, priftit Ilia Theodoria ... bashkëshortja ... 1744. Gjika, Ilia, Mania, Nikolla, Mazia, Sava, Maria, Leka, Zafira, Dhimitër-Lula.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e profetit të kishës së shën e Premtes, në Dhërmi të Himarës. Në disa vende është dëmtuar.

826.

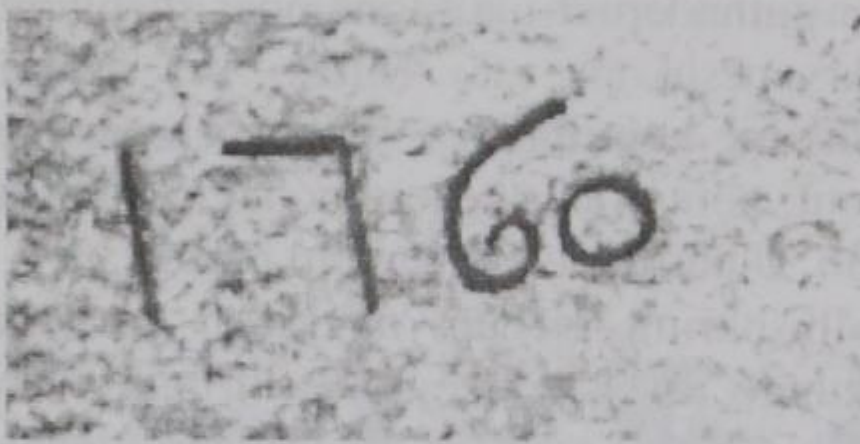

Εἰς κηβερνισην τοῦ εδεσιμοτάτου εν ὄ ε/ ρευση κυριω κυριω Ηλίας Λέκα Διρμ άδες / οικονομος και ηγουμενος τοῦ πα ρόντος μο / ναστηρίου, κε ης αποδ(ε)ιξ ιν εὐλαβ(ε)ίας το(ν) ἔν / τιμοτάτον, αρχοντον τις αυτις πολι(ε)ίας υς ετον < 1751 > α ψ ν α μαρτίου 12 > / Δεισις του αναξίου ιερέος Αντονίου Σταρτι Κγίκα / κε των

Përkthimi: Në kohën e drejtimit të shumëndershmit ndër priftërinj zotit, zotit Papa Ilia Leka (nga) Dhërmiu ekonom dhe igumen i këtij manastiri dhe për dëshmi të devotshmërisë së arkondëve të shumëndershëm të këtij qyteti ... viti (1751) mars 12. Lutje e priftit të pameritueshëm Andon Starat Gjika dhe të ...

Shënim: Mbishkrimi, i dëmtuar në dy rreshtat e fundit, gjendet në faqen e murit verior të kishës së Irapandisë, në Dhivër të Himarës. Kisha ka madhësi 14.85 x 6.05 m.

827.

1760

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur mbi një gur të murit, djathtas portës perëndimore të kishës së Manastirit të shën Mitrit, në Qiparo të Himarës. Duhet të tregojë kohën e ndërtimit të kishës.

828.

AD M DE GL : XI (= Ad maiorem Dei gloriam)

ΑΝΑΘΗΜΑ ΤΩ ΜΥΡΟΒΛΥΤΗ ΔΗΜΗΤΡΙΩ ΕΝ ΠΙΚΕΡΝΗ ΔΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ ΤΟΥ ΕΚΑΤΟΝΤΑΡ / ΧΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΓΚΙΚΚΑ ΕΝ ΕΤΗ ΑΨΞΓ – 1763 ΕΝ ΝΕΑΠΟΛΕΙ.

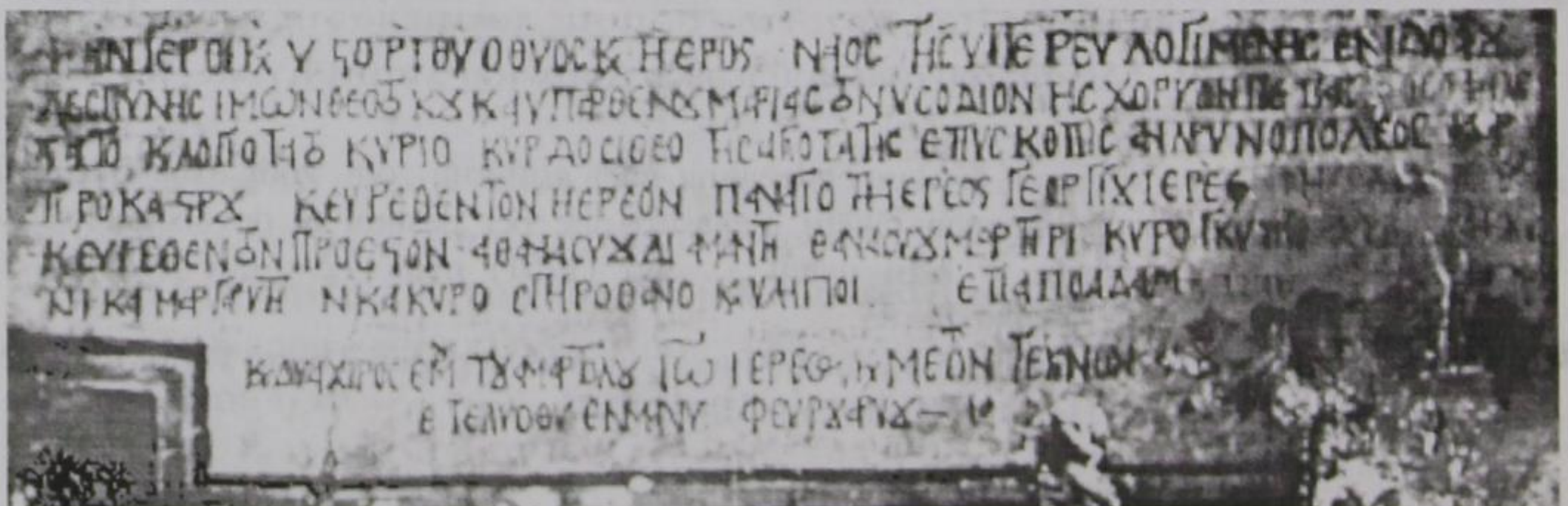
Përkthimi: Për lavdinë më të madhe të perëndisë.

Dhuratë Dhimitër mirëbletit në Piqeras. Me shpenzimet e kryeqindëshit (kapadanit) Dhimitër Gjikes, në vitin 1763 në Napoli.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi kambanën e kishës së shën Thanasit, në Piqeras të Sarandës.

829.

+ 'Αν(η)γέρθι κ(αί) υστορίθυ ο θύος κ(αί) ήερὸς ναὸς τῆς Υπερευλογιμένης "Ενδόξου / Δεσπύνης ἱμῶν Θεοτόκου κ(αί) Ἀπαρθένου Μαρίας τὸν Ὑσοδιὸν ἡς χορὸν Πετζας το θεοφιλε / στὰτο κ(αί) λαοιτὰτο κυριο κύρ Δοσιθεο τῆς αγιοτὰτης επυσκοπῆς Ανδρου(α) νο(υ)πόλεος κ(αί) Ἀρ / γιροκαστρου κ(αί) ευρεθεντον ήερεον παναγιότη, ηερέος Γεοργίου ιερέος Νικολάου ιερέος / κ(αί) ευρεθεντον προέστὸν Αθανασίου Διαμάντη (Α) Θανασιου Μερτήρι Κυρο Γκύτζο Χρ(ι)στο Διμητριου / Νήκα Μαργαρύτη Ν(ί)κα Κύρο Σπήρο Θάνο κ(αί) υ ληποὶ – ἔτι απο Αδάμ – 7278 – ἔτη Χριστ(οῦ) – 1770 – / κ(αί) δυα χιρὸς ἔμου τού αμαρτολου Ιω(άννου) ιερεος ἔξο τον Ἰοαν(ν)ῖνον, κ(αί) με τὸν τέκνον αὐτοῦ / ἔτελυόθυ ἐν μηνὸ Φεβρουαρίου – 10.

Përkthimi: U ndërtua dhe u pikturua ky tempull hyjnor e i hirshëm i Hyrjes në Kishë të së mbibekuarës, së lavdëruarës zonjës sonë Hyjëlidësës dhe gjithmonë virgjëreshës Mari të Hyrjes së Hyjëlidësës të katundit Peca, në kohën e shumëkrisht dashësit dhe të shumëditurit zotit, Kir Dositheut të peshkopatës së shumëshenjtë, të Drinopojës dhe të Gjirokastrës dhe të priftërinjve prezent prift Panajotit, prift Gjergjit, prift Nikollës dhe të proestëve prezent Athanas Dhiamandit, Thanasit, Mërtirit, zotit Gixho, Kristo Dhimitër Nikës, Margarit Nikës, zotit Spiro Thanos dhe të tjerëve, viti prej Adamit 7278, viti prej Krishtit 1770, dhe me dorën time të mëkatarit prift Janit, nga jashtë Janinës dhe me të bijtë e tij, u përfundua në muajin shkurt 10.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën perëndimore të kishës së shën Mërisë, në Peca të Sarandës. Kisha është bazilikë njënefshe me përmasa 10.80x6.50 m.

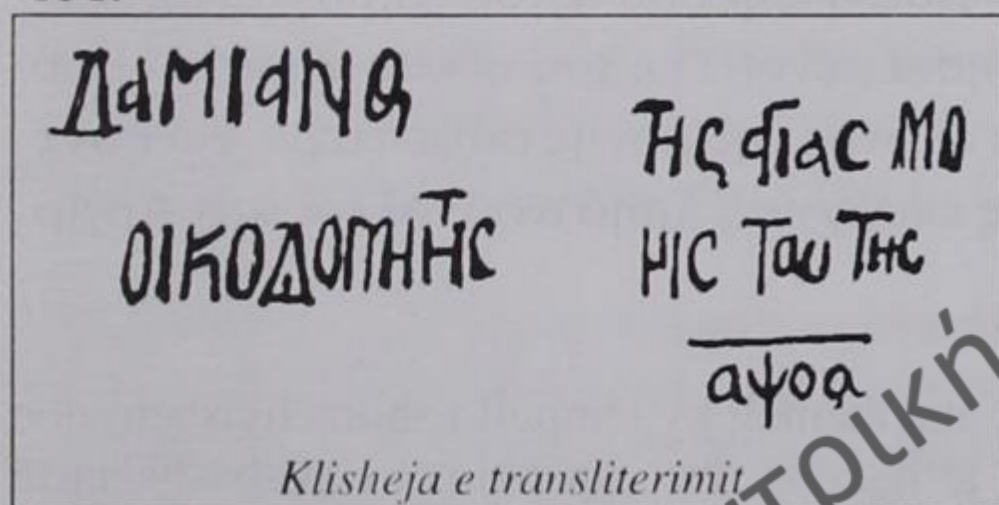
830.

Δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Μαργαρίτη – 1771.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Margaritit 1771.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një ikonë të shën Gjergjit, në kishën e shën Gjergjit, në Dhrovjan të Sarandës.

831.

Δαμιανος ἱερομόναχος / οἰκοδομητής / τῆς ἁγίας μο / τῆς ταυτῆς ἔτη/α ψ ο α (= 1771).

Përkthimi: Jeromonak Damjanoi, ndërtues i këtij manastiri të shenjtë në vitin 1771.

Shënim: Mbishkrimi gjendet pranë kokës së portretit të ktitorit të kishës së shën Mërisë, në Licati, të Leshnicës së Poshtme të Sarandës.

832.

Τουτο (τό) τεν(μ)πλο / κ(αι) δεσποτική / ἐπλέρ οσεν / τῆς / του λακο ττ... / 1771.

Përkthimi: Këtë ikonostas dhe thronin peshkopal e pagoi..... e lakotit 1771.

Shënim: Mbishkrimi ruhet si fragment mbi ikonostasin prej muri, pranë shën Mërisë, në kishën e shën Mërisë, në lagjen Licati të Leshnicës së Poshtme të Sarandës.

833.

δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Γιάννη Τρηαντ αφίλ(λ)ου 1772.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Jan Trandafilin 1772.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Krishtit, në ikonostas të kishës së shën Kollit, në Velahovë të Sarandës.

834.

+ 1778 Εν μηνι φευρουαριου ανεκενηστη εκ βοθρον ο θυοτατος ουτος ναος κε εν μι νη φευρουαριου 1784 / ευτρεπηστη ολα δυ εξοδον κε δαπανη ολου τον κυνου χοριο υ κε αρχηερατευοντος του θεοφηλεστατου / ' Ηοαν(ν)ηκυου αγίου Χημαρας κε Δελ βηνου επητροπη δε τον εν αυτο το χρονο εβρησκομενο(ν) εκ του ηδουο χοριου / Βου νο(υ) οσ εν τη βηβλο του κυνου / σχολουο κε ταυτης της μονης σαφεστερα φενουντ ε, ηστορηογραφη δε / εσταθι Ιω(άννης) εκ της επαρχιας Δρη(ι)νουπολεος και Αργιρ οκαστρου.

Përkthimi: 1778 - Në muajin shkurt u ndërtua që nga themeli ky tempull i shumëhyjshëm dhe në muajin shkurt 1784 u stolis [me] të gjitha, me të harxhet dhe shpenzimet e përbashkëta të katundit dhe në kohën e peshkopatit të shumë perëndidashësit Joaniqit, shenjtit të Himarës dhe Delvinës. Kujdestaria në atë kohë [ka qenë] nga i njëjti katund, Vuno sikurse shihet më qartë në librin e përbashkët të shkollës dhe të këtij manastiri. U pikturua prej Janit nga eparkia e Drinopojës dhe e Gjirokastrës.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i shkruar mbi suva, përmbi portën jugore, brenda kishës së shën Spiridhonit, në Vuno të Himarës.

Simbas një gojëdhëne të Vunosë kjo kishë e shën Spiridhonit, është ndërtuar me iniciativën e shën Kozmajt, me mbeturinat e një vapori të mbytur nga një furtunë.

835.

Ασιμοθι δια εξοδου του μοναστιριου επη ετους 1779 / ηγουμενου

Θεοφανου(ς) ιερομοναχου γρ(ό)σ(ια) 400.

Përkthimi: U punua prej argjendi me shpenzimet e manastirit në vitin 1779 në kohën e igumenit, jeromonak Theofanit, grosh 400.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në relief në një kuti lipsanash prej argjendi në Manastirin e shën Gjon Theologut, në Cerkovicë të Sarandës.

836.

Ο άσκητής Κοσμάς όπου έμαρτύρισεν εις χώραν λεγομένην Μοϊαλή, αύγούστου 24 έτος 1779.

Përkthimi: Asket Kozmaj që martirizoi në një vend të huaj të quajtur Mojali më 24 gusht, viti 1779.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në portretin e shën Kozmajt, mbi faqen e murit verior, brenda kishës së Manastirit Panaisë (shën Mërisë), mbi Dhërmi të Himarës.

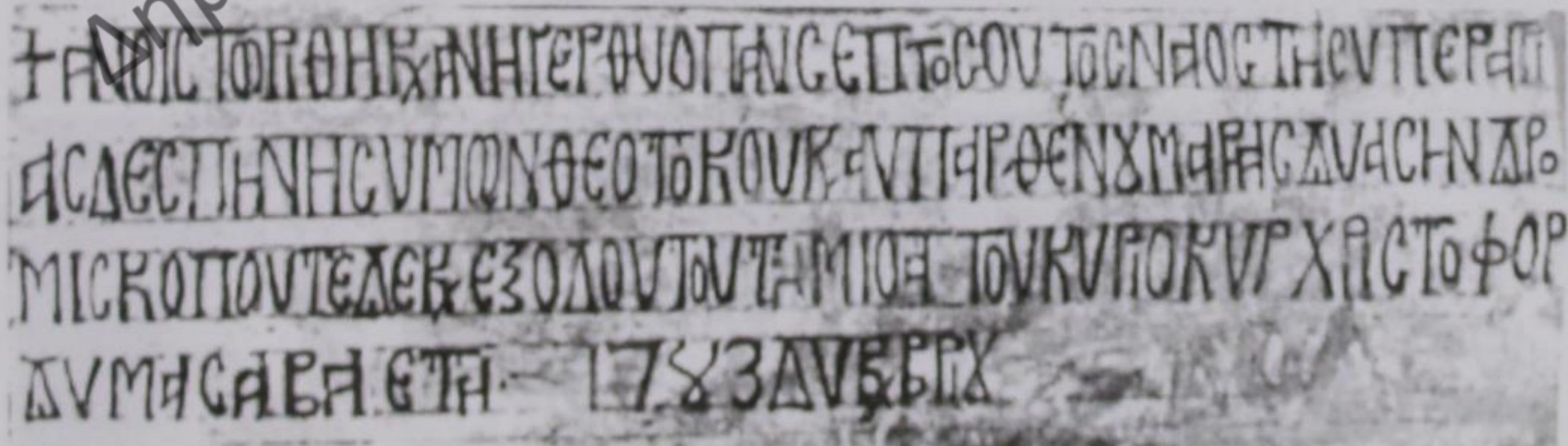
837.

Ανηστορυθυ ο πανσεπτος ναος της Ηπεραγιας Δεσπηνης ημων Θεοτοκου και Αίπαρθενου Μαρίας, δυα σηνδρομης τον του αρχιερα τευοντος του πανηεροτατου επισκοπου Κ(υρίο)υ Κ(υρίο)υ Ιωανηκουου Χημαρας κε Δελβунου εν ετοι 178α (= 1781) απρηλουου.

Përkthimi: U pikturua ky tempull i gjithnderuar i së mbishenjtës, zonjës sonë Hyjëlindëses dhe gjithmonë virgjëreshës Mari, me kontributin e.... në kohën e peshkopatit të peshkopit të gjithhirshëm, zotit Joaniqit të Himarës dhe Delvinës, në prill të vitit 1781.

Shënim: Mbishkrimi shumë i zbehtë dhe që lexohet me shumë vështirësi gjendet i pikturuar mbi faqen perëndimore të kishës jugore në kishën e Manastirit të Panaisë (shën Mërisë), mbi Dhërmi të Himarës. Kisha me madhësi 18.48x8 m. paraqet një bazilikë njënefshe me tavan duke patur për kungë një kishë të vjetër të vogël me një kube të stilit bizantin, afërsisht të shek. XIV.

838.

+ Ανοιστωριθη καί ανηγερθυ ο πανσεπτος ουτος ναος της Υπεραγι / ας Δεσπηνης υμων Θεοτοκου καί Αυπαρθενου Μαρίας δυα σηνδρο / μης κοπου τε δε καί) εξοδ ου του τημοτατου Κυριο Κυρ Χριστοφορ(ου) / Δυμα Σαβα ετη 1783 Δυκαιβριου.

Përkthimi: U pikturua dhe u ndërtua ky tempull i gjithnderuar i së mbishenjtës, zonjës sonë Hyjëlindëses dhe gjithmonë virgjëreshës Mari, me kontributin, përpjekjet dhe shpenzimet e të shumënderuarit zotit, Kir Kristofor Dhima, Sava, dhjetor i vitit 1783.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi derën e bukur të kishës Hyrja e shën Mërisë në tempull në Vuno të Himarës, quhet nga vendasit "shën Mëria Mesodhi". Kisha ka madhësi 12.97x5.3 m.

839.

+ Ανηστοριθη ο πανσεπτος ναος / τον πανμεγιστον ταξηαρχον Μιχαηλ και Γαβρηηλ δηα σιν / δρομις του Κυρηο(υ) Κηρ Αθαναση Ρουκανη εν ετη 1783.

Përkthimi: U pikturua ky tempull i gjithnderuar i Taksiarkëve të gjithmëdhenj Mihael e Gabriel me kontributin e zotit, Kir Athanas Rukanit, në vitin 1783.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi derën e bukur të ikonostasit prej muri të kishës së shën Mëhillit, në Vuno të Himarës.

840.

+ δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Πολυμέρου τοῦ Πήρο.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Polimerit të Piros.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi faqen e murit jugor, pranë portës, brenda kishës së shën Spiridhonit, në Vuno të Himarës. Mënyra e shkrimit është identike me të mbishkrimit tjetër të kësaj kishe, që mban vitin 1783.

841.

Δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Ἰω(άννου) τοῦ Σάκου.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Janit të Sakut.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar në ikonën e kryeengjellit Mihael, në ikonostasin prej muri të kishës së shën Spiridhonit, në Vuno të Himarës. Mënyra e shkrimit është identik me të mbishkrimit e kësaj kishe, që mban vitin 1783.

842.

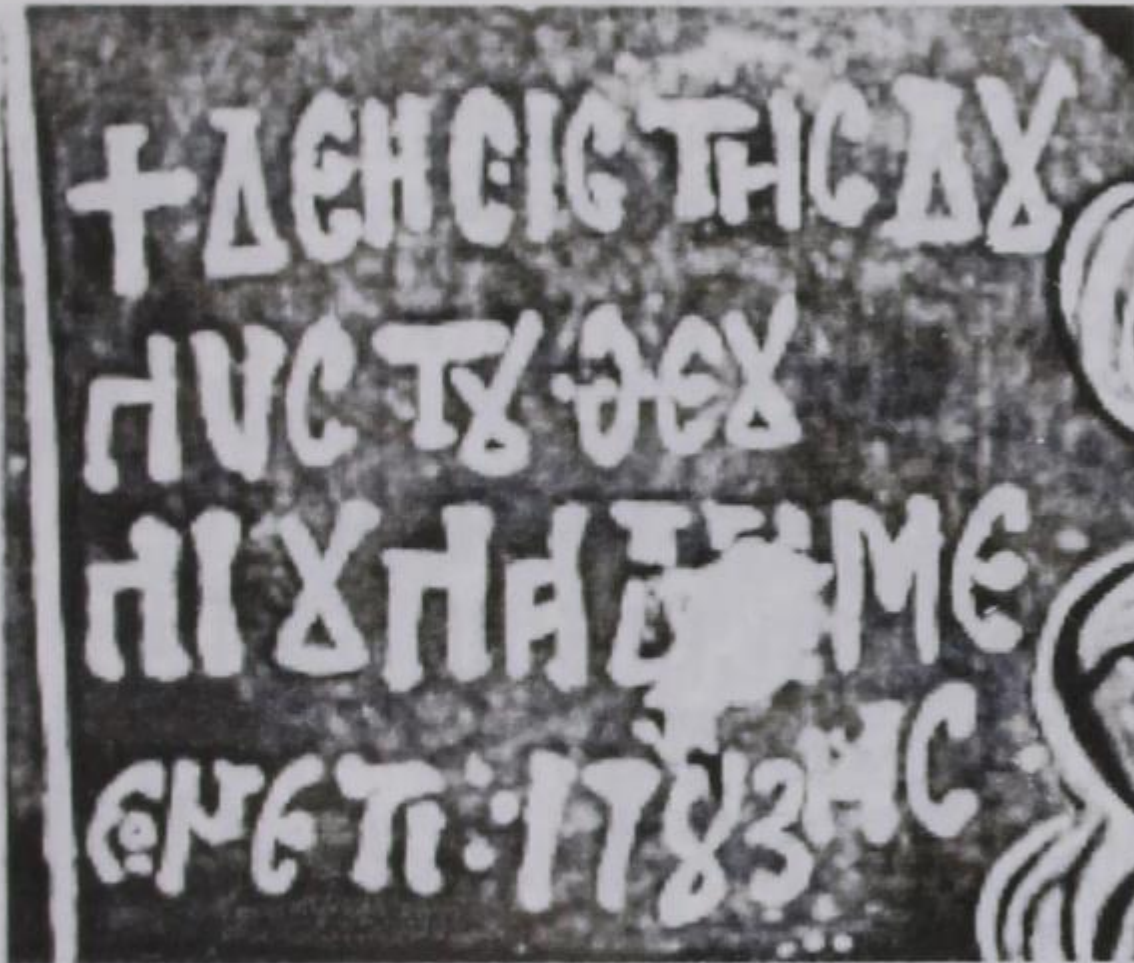
Δέησις τις δούλις τοῦ Θεοῦ Νέζα Δημέα.

Përkthimi: Lutje e shërbëtores së perëndisë, Neza Dhimea.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar në ikonën e Krishtit, në ikonostasin prej muri të kishës së shën Spiridhonit, në Vuno të Himarës. Mënyra e shkrimit është i njëjtë me të mbishkrimit, që mban vitin 1783.

843.

+ Δεησις της δου / λυς του Θεου / Λιουλα(ς) διμε / εν ετ(ε)ι 1783 ης.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorës së perëndisë, Lule Dhima, në vitin 1783.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar në ikonën e shën Mërisë të ikonostasit, prej muri të kishës së shën Spiridhonit, në Vuno të Himarës.

844.

Διὰ χειρὸς Δημητρίου Κωνσταντήνο
υ ἀπὸ πόλη Κοζιάνιν 1783.

Përkthimi: Me dorën e Dhimitër Kostandinit, nga qyteti Kozhan 1783.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar në ikonat e ikonostasit të kishës së shën Mërisë, në Dhrovjan të Sarandës.

845.

Δείσις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Δημητρίου Χιρ Ἀναγνόστου καπεσοβίτου 1787.

Ἐτελιόθισαν ἡ παρούσες ἡρόνες εἰς μοναστήριον τοῦ ἁγίου Γεοργίου Καμιτζάνι.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë Dhimitrit. Dora e Anagnost Kapesovitit 1787. U përfunduan këto ikona në Manastirin e shën Gjergjit, në Kamican.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi ikonën e Krishtit, në kishën e shën Kollit, në Leshnicë të Poshtme të Sarandës.

846.

179α (= 1791).

Përkthimi: 179α (= 1791)

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e madhe të Irapandisë, në kishën e Manastirit të Irapandisë në Leshnicë të Sipërme të Sarandës.

847.

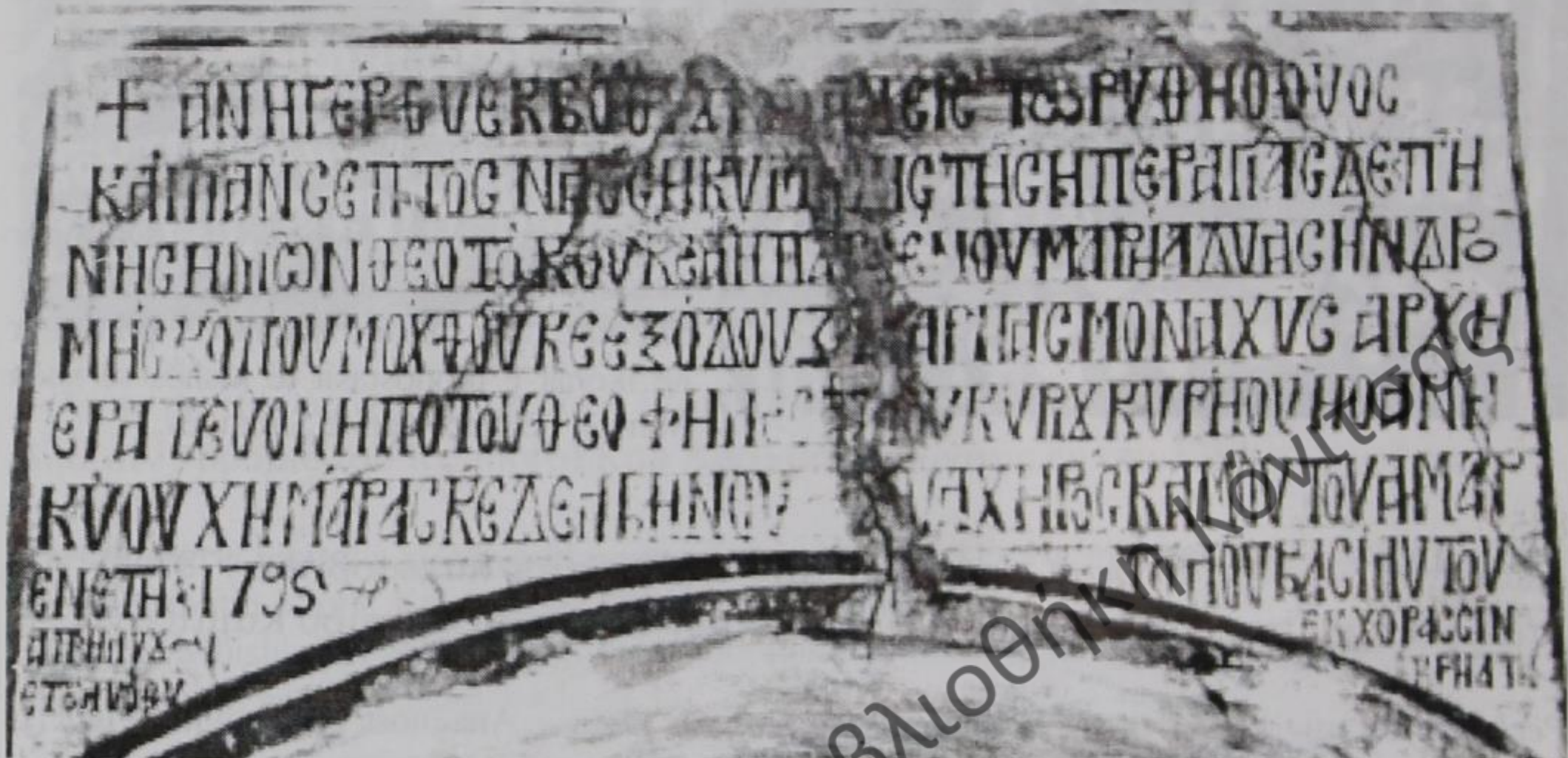

1793 ιανουαριου κ (:) / παπα Θαναση του / Παπα Πανου χορηθ(ε)ς.

Përktimi: 1793 janar 20. Papa Thanasi i Papa Panos, katundi Rakadhes.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në relief, mbi një pllakë guri të murosur në kolonën e madhe verilindore të kishës së Manastirit të shën Kollit, në Mesopotam të Delvinës. Tregon kohën dhe autorët e një restaurimi që është kryer në kishë. Kisha është katërkëndësh këndrejtë me katër kube me madhësi 18,30x11,30m.

848.

+ Ἀνηγέρθῃ ἐκ βόθρου καὶ ἀνειστῶρθη ὁ θῦος / καὶ πᾶνσεπτος ναὸς ἡ Κῦμησης τῆς Ἡπεραγίας Δεσπῆ / νης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ Ἀηπαρθένου Μαρίας δυα σῆνδρο / μής κῶπου μοχθου καὶ ἐξόδου Ζ(αχ)αρηας μοναχῶς ἀρχῆ / ερατευον ἠπό του θεοφηλεσ τατου Κυρίου Κυρήου Ἡοανη / κύου Χημάρας καὶ Δελβηνου – δυα χηρός καμου του αμαρ / τολου Βασιλυ του / ἐκ χορας Σιν / κρηατη / ἐν ἐτη 1795 / ἀπρηλύου – I / ἐτελυόθῃ.

Përktimi: U ndërtua prej themeli dhe u pikturua ky tempull hyjnor dhe i gjithnderuar i Fjetjes së mbishenjtes, zonjës sonë Hyjëlindëses dhe gjithmonë virgjëreshës Mari, me kontributin, përpjekjen, mundimin dhe shpenzimet e murgeshës zaharisë në kohën e peshkopit shumë perëndidashës zotit zotit Joaniqit të Himarës e Delvinës, me dorën time të mëkatar Vasilit, nga katundi Sinkriati. U përfundua në vitin 1795, Prill 10.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën perëndimore, brenda kishës së Manastirit të shën Mërisë, në Athali të Himarës. Kisha është bazilikë trinefshe, me thollo e me përmasa 11,80x6,60 m.

849.

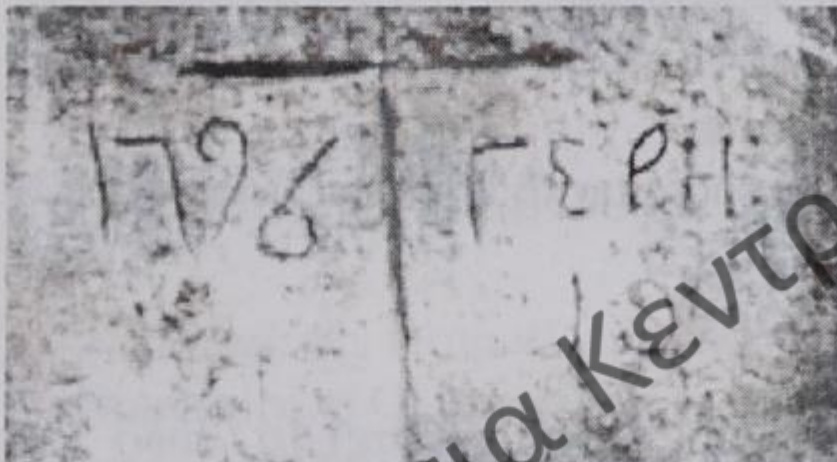
Ὁρόν σε ταφε / δύλεο σου την θεαν κα(ι) καρδυοστα / λακτων ὄμβρον ἐκχεό χρεος τ ο κυνώ / βλυτων ης νουν λαμβάνο ποσ γαρ δυελθο / πέρας βαβέ τηούτων ο θανα / τε της δύνατε φυγην σε / ὁ Αβᾶ Σησῶ / εις / Αλεξανδρος ὁ βασιλεῦς.

Përktimi: Duke të parë ty o varr trëmbem nga pamja jote dhe derdh lot si shi, që pikojnë nga zemra, sjell ndër mend borxhin që është për të gjithë si do të kalojë deri në fund, o bobo nga kjo o i pavdekshëm kush mund të shpëtojë ty. Ava Sisoï - Mbreti Aleksandër.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në skenën Ava Sisoj para varrit të Aleksandrit të Madh, në kishën e Manastirit të shën Mërisë, mbi Athali të Himarës. Duhet të jetë i kohës së pikturimit të kishës (1795).

850.

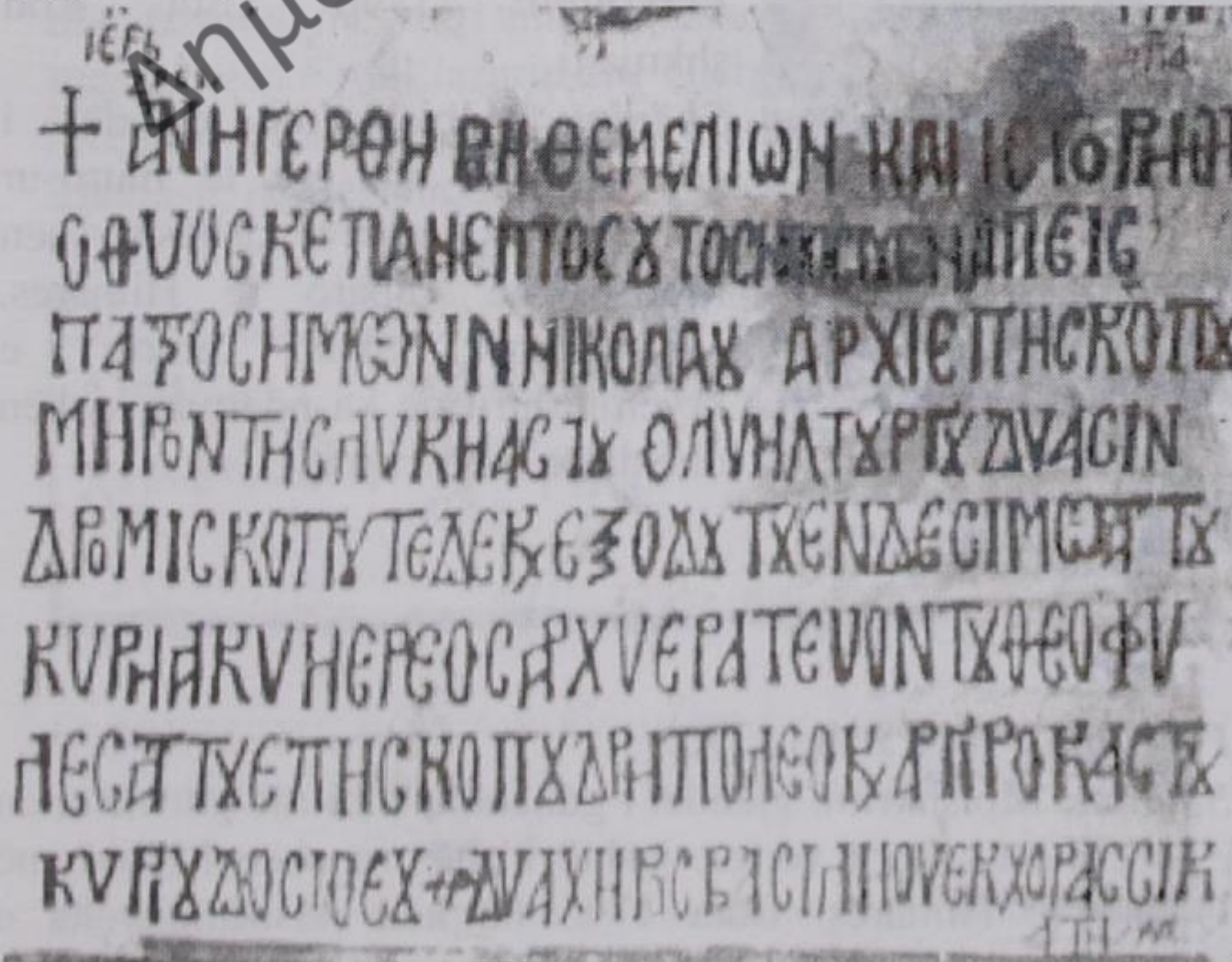

1796 ΓΕ(ΝΑ)ΡΗ / 10.

Përkthimi: 1796 janar 10

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një gur, pranë portës së paraklisit të Shën Kozmajt, në Himarë. Data duhet të tregojë kohën e ndërtimit të paraklisit.

851.

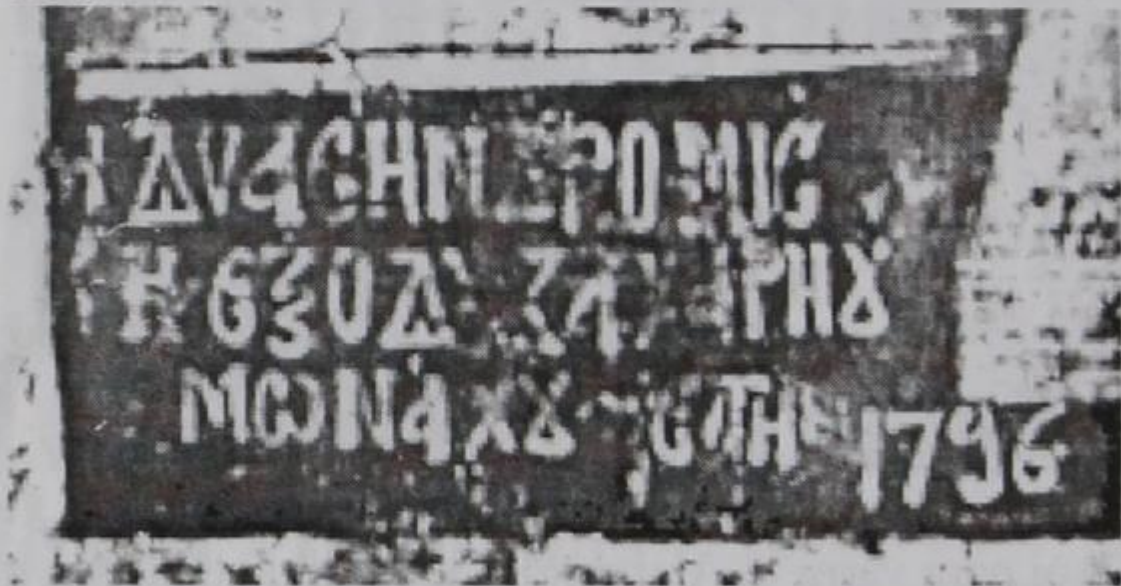

1796 / + Ανηγερθη εκ θεμελιων και ιστορηθη / ο θυος κε πανσεπτος ουτος ναος τουεν αγιεις / πατρος ημων Νικολαου αρχιεπισκοπου / Μηρον της Λυκνης του θαυματου ργου δυα σιν / δρομις κοπου τε δε κ(αι) εξοδου του ενδεσι μοτατου / Κυρηακυ ηρεος αρχυερατευον(τος) του θεοφυ / λεστατου επησκοπου Δρη(ι)ν(ου)πολεος κ(αι) Αργιροκαστρου / Κυριου Δοσιθεου δυα χηρος Βασιληου εκ χωρας Σικρη / ατη.

Përkthimi: 1796 - U ndërtua prej themeli dhe u pikturua ky tempull hyjnor dhe i gjithënderuar i atit tonë, ndër shenjtorë shën Kollit, kryepeshkopit të Mirës së Likisë çudibërësit, me kontributin, përpjekjet dhe shpenzimet e të shumënderuarit prift Qiriakut, në kohën e peshkopatit të peshkopit shumë perëndi dashës të Drinopojës dhe Gjirokastrës, zotit Dosithej. Me dorën e Vasilit, nga katundi Sikriati.

Shënim: Mbishkrimi gjendet, i pikturuar mbi faqen e murit verior të kishës së shën Kollit, në Dhrovjan të Sarandës. Kisha është bazilike njënefshe me përmasa 21,30x12,65 m.

852.

+ Δυὰ σινδρομῖς / κ(αὶ) ἐξόδου Ζαχαρήου / μωναχοῦ - ἔτη 1796 - δυα χηρος καμου του αμαρτολου βασηλυ εκ κομισ σικριατι.

Përkthimi: Me kontributin dhe shpenzimet e murgut Zaharisë, viti 1796.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Krishtit në ikonostas të kishës së Manastirit

të shën Kollit, në Dhiver të Sarandës.

853.

Δυα χηρος καμου / του αμαρτολου Βασηλυ εκ κομισ Σικριατι.

Përkthimi: Me dorën time të mëkatar Vasilit, nga katundi Sikriati.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Kollit, në proshqinitar të kishës së Manastirit të shën Kollit, në Dhivër të Sarandës.

854.

1796 / Ουστα Κοτει γρ / αφο

Përkthimi: 1796 Usta Koti shkruajti.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një gur të murosur jashtë portës jugore të kishës së shën Mërisë, në Qiparo të Himarës. Mbishkrimi mban emrin e kryemjeshtrit që ka ndërtuar kishën dhe datën e ndërtimit.

855.

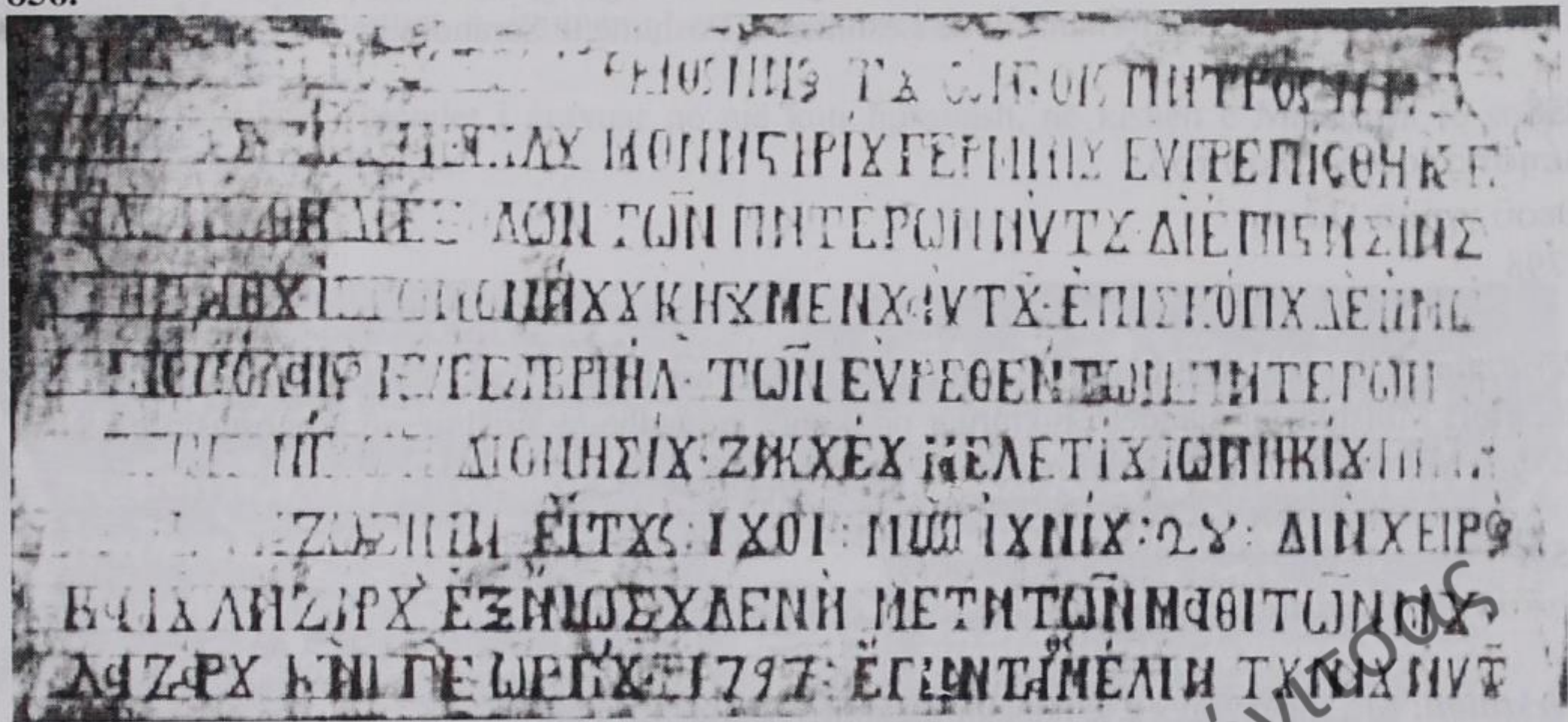

ΠΑΠΑ ΖΑΧΟ / 1796

Përkthimi: Papa Zaho 1796.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur mbi një gur në anën e sipërme të murit verior, jashtë kishës së shën Mërisë, në Qiparo të Himarës. Data 1796 në këtë kishë gjendet e gdhendur edhe mbi një gur jashtë apsidës, e cila duhet të tregojë kohën e ndërtimit ose të rindërtimit të asaj kishe.

856.

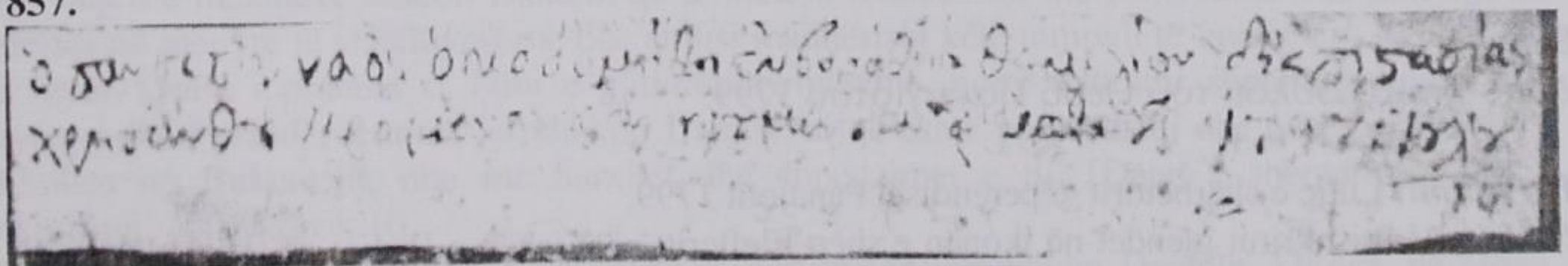

Ο πανσεπτος ουτος και θειος ναός του έν άγίοις πατρός ήμων Α / θα-
 νασίου του μεγαλου μοναστηρίου Γερμανού εύπρεπίσθη καί) έκα / λ(λ)οπίσθη δι' έ-
 ξόδων τών πατέρων αύτου δι' έπιστασίας / Χρυσανθου ιερομονάχου καί) ήγουμένο
 υ αύτου. Έπισκόπου δέ ήμών / Δρ(υ)ινο(υ)πόλατος Κύρ Γαβριήλ, τών εύρεθέντων π
 ατέρων δε / καί) ιερομονάχων Διονησίου, Ζακχεου, Μελετίου, Ιωαννηκίου, Παπα /
 Κυριακι καί) Ζωσιμα (εί)ς τους: 1801 μη / Ιουνίου: 28. Διά χειρός / καμου Λαζάρου
 υ έξ "Ανω Σουδενά μετα τών μαθητών μου / Λαζάρου και Γεωργίου 1797 έγιναν τα θ
 εμέλια του ναού αύτου.

Përkthimi: Ky tempull i gjithnderuar dhe hyjnor i atit tonë ndër shenjtorë shën Thanasit të madh
 i Manastirit të Gjermanotit u stolis dhe u zbukuria me shpenzimet e etërve të tij, me mbikqyrjen e
 Krisanthit jeromonakut dhe igumenit të tij. [Në kohën] e peshkopit tonë të Drinopojës Kir
 Gabriel, të elcive prezent dhe jeromonakë të Dhionisit, Zakheut, Meletit, Joaniqit, Papa Qirjaqi
 dhe Zosima me 1801 muaji qershor 28. Me dorën time të Llazarit nga Ano Sudhena së bashku
 me nxënësit e mi Llazarin dhe Gjergjin. [Më] 1797 u bënë themelet e këtij tempulli.

Shënimi: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën jugore, brenda kishës së Manastirit të shën
 Thanasit, në Leshnicë të Poshtme të Sarandës.

857.

Ο πανσεπτος ναός όκοδομήθη εκ βαράθρον θεμελίον δη' έπιστασίας /
 χρησάνθου ιερομονάχου καί) ήγουμένου κατά τό 1797: Ιουλίου / 14.

Përkthimi: Ky tempull i gjithnderuar u ndërtua prej themeli me mbikqyrjen e jeromonak dhe
 igumen Krisanthit më 1797, korrik 24.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar me gërma të vogla greke, mbi portën e narteksit të kishës së Manastirit të shën Thanasit, në Leshnicë të Poshtme të Sarandës.

858.

Δέησης τοῦ δούλου τοῦ

Θεοῦ γγήκα Πάση

1798

Përkthimi: Dhuratë e shërbëtorit të perëndisë, Gjike Pasi 1798.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar në ikonën e madhe të Krishtit, në ikonostasin e kishës së shën Mërisë, në Qiparo të Himarës.

859.

δαπάνης τῶ τημίω κηρίου Θεοδώρου Κουμπούλη 1798.

Përkthimi: Me shpenzimet e të ndershmit, zotit Theodor Kumbulit 1798.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Gjon Theologut, në kishën e Fjetjes së shën Mërisë, në Delvinë. Eshtë botuar, nga P. I. Pulica [48, f.90].

860.

(Ἄνιστορίθη ὁ πάν)σεπτος ναος Ηπαπαντη του κυρηου ημων Ηυσου Χρι / στοῦ δυ α σινδρομικ κοπου τε δε κε εξοδου του πανοσιστατου καθυγου / μενου Αβακουμ ηερ ομοχανου αρχηερατευον ηπο θεοφηλεστατου Γαβρηηλ / Δρη(ι)νουπολεος κε Αργιρ οκαστρου επιτροπευον(τος) του τημοστατου Κηριο / Κηριο (Γι)αν(ν)η Θανασι εκ χο ρας Δροβηανης Δυα χυρος κ' αμου του / αμαρτολου Βασηλυ του Ηοανου εκ χορας Σηνκρηατη εν ετη 1799 / σεπτεβρηου 30.

Përkthimi: [U pikturua ky] tempull i gjithnderuar i zotit tonë Jezu Krisht me kontributin, përpjekjet dhe shpenzimet e gjithoshënarit, igumen jeromonak Avakumit, në kohën e peshkopatit shumë perëndidashësit Gabrielit të Drinopojës dhe të Gjirokastrës, në kohën e kujdestarisë të shumënderuarit zoti, zotit Jan Thanasit nga katundi Dhrovjani. Me dorën time të mëkatar Vasilit të Janit, nga katundi Sikriati, në vitin 1799, shtator 30.

Shënim: Mbishkrimi gjendej i pikturuar mbi portën perëndimore, brenda kishës së Manastirit të Irapandisë, në Leshnicë të Sipërme të Sarandës. Sot nuk ekziston më, sepse ka rënë me gjithë suva.

861.

Δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Παναγιότου 1799.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Panajotit 1799.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Elefterit, në Kishën e Fjetjes së shën Mërisë, në Delvinë. Eshtë botuar nga Pulica [48, f.90].

862.

Η παρουσα θηκι τον αγιον ληψανον ηπαρχι του αγιου Νικολαου της / ιερας μονις Παλερμου. Δια εξοδου καθηγουμενου κηρ Χρισανθου (ι)ερομο / ναχου – 1800. Ναυι Χριεκοκας Θεοδορι.

Përkthimi: Kjo kuti e lipsanave të shenjta është e shën Kollit të Manastirit të hirshëm të Palermës. Me shpenzimet e igumenit, zotit, jeromonak Krisanthit 1800. Nano Kriekoka Theodori.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gravuar në një kuti lipsanash, në kishën e Manastirit të shën Mitrit, në Qiparo të Himarës.

863.

Ω πάτερ μέγιστε υἱέ κ(αὶ) πνεύμα όπου τό πᾶν διατηρεῖς με μόνον σου τὸν εν / το
 υς λατρευτὰς σ(ου) όπου τιμᾶς εἰς δόξαν μεγαλήνης κ(αὶ) δι' αὐτῶν ἁμαρτωλῶν τὰς
 αμαρτίας πλήνης / πρεσβίαις κ(αὶ) τοῦ δούλου σου πατρὸς ἄθανασίου μεγάλου Ἱερ
 ἄρχου τε δικαίου καὶ ὀσίου / ἁμαρτημάτων ἄφεσιν δανιήλ διακόνου δίδου αἰτούντι
 ση θερμῶς ἐν στεναγμῷ κ(αὶ) πονῶ / ὅτι ὄκωδόμησε λαμπρῶς εστολισεν μεγάλως κ(αὶ)
 αὶ) τοῦτον τὸν ἐνδοξον γάον μαζή κ(αὶ) μέ τούς ἄλλ(λ)ους / εἶη δεκτὸς ἀείμνηστε ὦ τ
 ριάς μακαρία αὐτῶν κ(αὶ) τῶν γονέων μας ψυχική σωτηρία / ὁ δανιήλ ἱεροδιάκονος
 ὁ σχολαρχοῦντι εἰς βουκου / ρέστι ὄντας ἀπο δῶ κ(αὶ) διὰ ἐξόδου κ(αὶ) δαπάνης αὐ
 τοῦ / θεμελίον κ(αὶ) ἡστορίας 1801 Ιουλίου 10:

Përkthimi: O at i shumëmadh, bir dhe shpirt që ruan gjithshka vetëm me.... adhuresit e tu që i nderon madhënoi me lavdi dhe nëpërmjet atyreve shlyej mëkatet e mëkatarëve dhe me ndërmjetësimet e shërbëtorit tënd, atit Athanasit të madh, jerarkut dhe të drejtit, dhe oshënarit jepi faljen e mëkateve diakon Danielit që të kërkon nxehtësisht me psherëtimë dhe dhimbje se ndërtoi në mënyrë të shkëlqyeshme dhe stolisi madhërisht këtë tempull të lavdishëm bashkë me të tjerët. Qoftë i pranuar o Trini e gjithmonhymnueme, qoftë i lumtur shpëtimi shpirtëror i atyreve dhe i prindërve tonë, jerodiakon Danieli, ai që është prej këndeje dhe që është drejtor i shkollës në Bukuresht, dhe me harxhet dhe shpenzimet e tij. [Data] e themelimit dhe e pikturimit, 1801 korrik 10.

Shënim: Mbishkrimi gjendet pranë kokës së portretit të jerodiakon Danielit, ktitorit, në faqen perëndimore në naos të kishës së Manastirit të shën Thanasit, në Leshnicë të Poshtme, rrethi i Sarandës.

864.

1811

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur mbi një gur në një nga harqet e konakëve të Manastirit të shën Mitrit, në Qiparo të Himarës. Duhet të tregoj kohën e ndërtimit të tyre.

865.

ΙΣ ΜΝΙΜΟΣΙΝΩΝ ΕΘΝΙΩΝ ΤΩΝ ΕΘΕΛ(Ο)ΥΣΙΩΝ ΣΤΡΑΤΙΟΤΩΝ ΑΛΒΑΝΙΤΩΝ Τ(Ο)Υ
ΒΑΣΙΛΕΥΣΑΤΩΝ ΔΙΟ ΣΙΚΕΛΙΩΝ ΑΠΟ ΧΟΡΙΩΝ Λ(Ο)ΥΚΟΒΟ, ΜΙΣΙΝΑ (= ΜΟΥΖΙΝΑ)
1813 ΑΙ ΕΤΩ (;) ΡΑΠΙΟΝΖΙΟ.

Përkthimi: Për kujtim të ushtarëve vullnetarë shqiptarë të mbretit të të dy Sicilive që ramë, nga katundi Lukovë, Muzinë 1813 prej meje Raponci.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i punuar në relief, rreth këmbanës së Manastirit të shën Mërisë së Krorzit, afër Sarandës. Është shkruar me gërma të përziera greke e latine. Dy fjalët e fundit (prej meje Rancit) i japim me rezerva. Nuk dihet nëse fjala Misinë e mbishkrimit i referohet një katundi të vogël, po me atë emër, që, simbas një gojëdhëne lokale të Shënvasisë, ka pasë ekzistuar dikur në bregdetin tonë, pranë Lukovës, apo qytetit italian Mesina. Mbishkrimi dokumenton faktin historik të njohur, simbas të cilit repartet shqiptare himariote, kanë shërbyer në ushtrinë e Ferdinandit të Napolit, mbretit të të dy Sicilive [7, f.151-157].

866.

Χειρος Πέτρου εκ χώρας Ποστενῶν Παλαιάς Πωγωνηανῆς, 1814 ὀκτομβρίου 27.

Përkthimi: Dora e Petros, nga katundi Postenan i Pogonianisë së vjetër, 1814, tetor 27.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Krishtit të ikonostasit të kishës së shën Thanasit, në Selenicë të Vlorës. Edhe ikonat e tjera të ikonostasit të kësaj kisha rezultojnë punë të të njëjtit piktor. Postenani është katund i Kolonjës, por thënia e Pogomanisë tregon vartësinë kishtare të atëhershme.

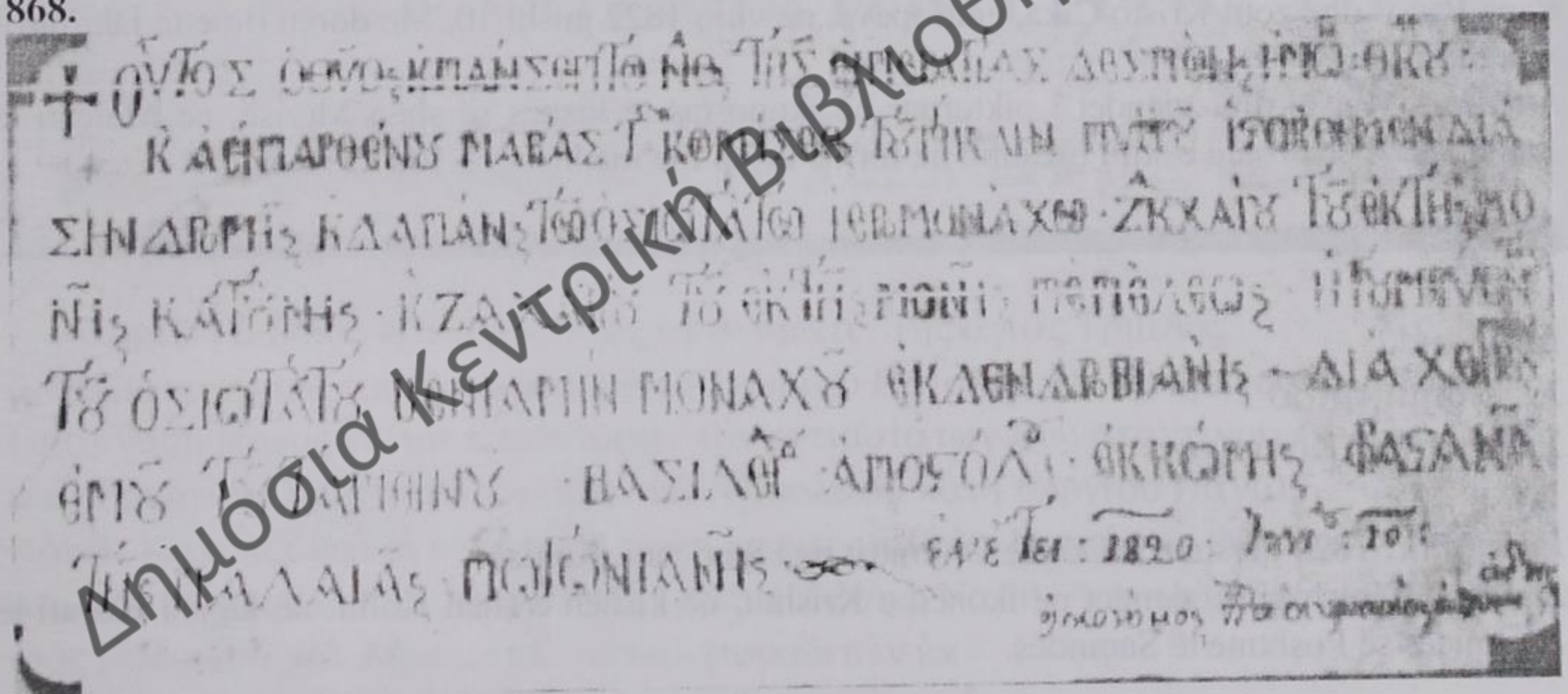
867.

Τον κερρον που γινι το μαναστιρι ετος 1815 γεναρης / = 20 = ηταν προιγουμενος Παπα πανος απο Σοπικι κε ε(φη)μεριος Παπαβα / σιλις απο πινικι μαργαριτι Παπα απο κακοδικι κε ο / ηγουμενος τον αξιοσε η παναγια κετελιοσε με τι δυναμι τις π αναγης κε ηταν μαστορις Πρησιοινος νατις γκανη εξαρχος.

Përkthimi: Në kohën kur u ndërtua manastiri, viti 1815 janar 20, ishte igumen Papa Pano nga Sopiku dhe famulltar Papa Vasili nga Finiqi Margariti Papa nga Kakodhriqi dhe igumenin e meritoi e gjithë shenjta dhe e mbaroi... me fuqinë e shën Mërisë dhe mjeshtrit ishin nga Pirsojani

Shënim: Mbishkrimi gjendej në një pllakë guri të murosur në murin e konakëve të Manastirit të Kamenës, të cilat sot janë rënuar. Pllaka me mbishkrimin nuk dhet se ku gjendet. Mbishkrimin e kemi marrë nga Pulica [48, f.92].

868.

+ Οὗτος ὁ θῦος κ(αί) πάνσεπτος ναος τῆς Εἰπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου / κ(αί) Ἀείπαρθένου Μαρίας τῆς Κοιμήσεος τοῦ Πικλήν πυρρόου ἱστορίθ η μὲν διά / σηνδρομῆς κ(αί) δαπάνης τῶν ὀσιοτάτων ἱερομονάχων Ζακχαίου τοῦ ἐκ τῆς μο / νῆς Κατούνης κ(αί) Ζαχαρίου τοῦ ἐκ τῆς μονῆς Πεπέλεως, ἡγουμενεύοντος / τοῦ ὀσιωτάτου Βενιαμίν μοναχοῦ ἐκ Δενδροβιανῆς. Διὰ χειρός μὲν / ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ Βασιλείου Ἀποστόλου ἐκ κόμης Φρασανᾶ / τῆς Παλαιᾶς Πωγωνιανῆς ἐν ἔτει 1820 ἰουνίου 10. / οἰκονόμος π(α)πα Κυριακὸς Εὐθυμιάδης.

Përkthimi: Ky tempull hyjnor dhe i gjithnderuar i Fjetjes së mbishenjtës zonjës sonë Hyjëlindëses dhe gjithmonë virgjëreshës Mari i mbiquajtur Piruit u pikturua me kontributin, me shpenzimet e jeromonakëve të shumëdevotshëm Zakheut nga Manastiri i Katunës dhe Zaharisë nga Manastiti i Pepelit, në kohën kur ishte igumen i fortshënuari murg Veniamini nga

Dhendrovjani. Me dorën time të përvuajturit Vasil Apostolit nga katundi Frastana të Pogonianisë së vjetër. Në vitin 1820, qershor 10. Ikonom Papa Kiriako Efthimiadhi.

Shënim: Mbishkrimi ruhet brenda portës perëndimore të kishës së Manastirit, Fjetja e shën Mërisë, në Sirakot të Sarandës. Kisha ka madhësi 16.5x5.70 m.

869.

Παρθενιε 1820 Παισιος

Μαστορεις απο Πρισογιανη 1819

Përkthimi: Partheni 1820, Paisi. Mjeshtrit nga Pirsojani 1819.

Shënim: Mbishkrimi gjendet, mbi portën e Manastirit të Kamenës, pranë Delvinës. Është botuar nga Pulica [48, f.92].

870.

Ἀνεκενίσθησαν καὶ ἐστωρίθυσαν ἡ πάνσεμνες ἡκόνες καὶ ὁ τέμ(π)λος καὶ διὰ συνδρομῆς τοῦ κύρ Παπὰ Πάνου καὶ Κύρ Χρίστου Τζίκα ἐπιτρόπον / ἂν ἔτε: 1822 αὐγούστου 10 καὶ διὰ χ(ε)ιρὸς ἐμοῦ Δημητρίου ἐκ Στάρι / τσάνη.

Përkthimi: U përtërinë dhe u pikturuan ikonat e nderuara dhe ikonostasi me kontributin e zotit Papa Panos dhe zotit Kristo Çika, epitropëve, në vitin 1822 gusht 10. Me dorën time të Dhimitrit nga Stariçani.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar në ikonostas të kishës së shën Mërisë, në Malçan të Sarandës. Kisha është e stilit bizantin në formë kryqje me madhësi 12.10x7.23.

871.

1824

Ἰουνίου: 2

Χεῖρ δημητρίου

Στάριτσάνι Κόνιτσα

Përkthimi: 1824 qershor 2. Dora e Dhimitrit nga Stariçani. Konicë.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e Krishtit, në kishën e shën Kollit, në lagjen Kocati të Leshnicës së Poshtme të Sarandës.

872.

δέησις τοῦ δούλου τοῦ θεοῦ Τζάβο Ζίση διὰ πρεσβ(ε)ίης τοῦ 1825 (μαρ)τίου 6.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë Çavo Zisi, me lutjet e tij, 1825 mars 6.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar në ikonën e Krishtit, në kishën e katundit Janicati të Sarandës.

873.

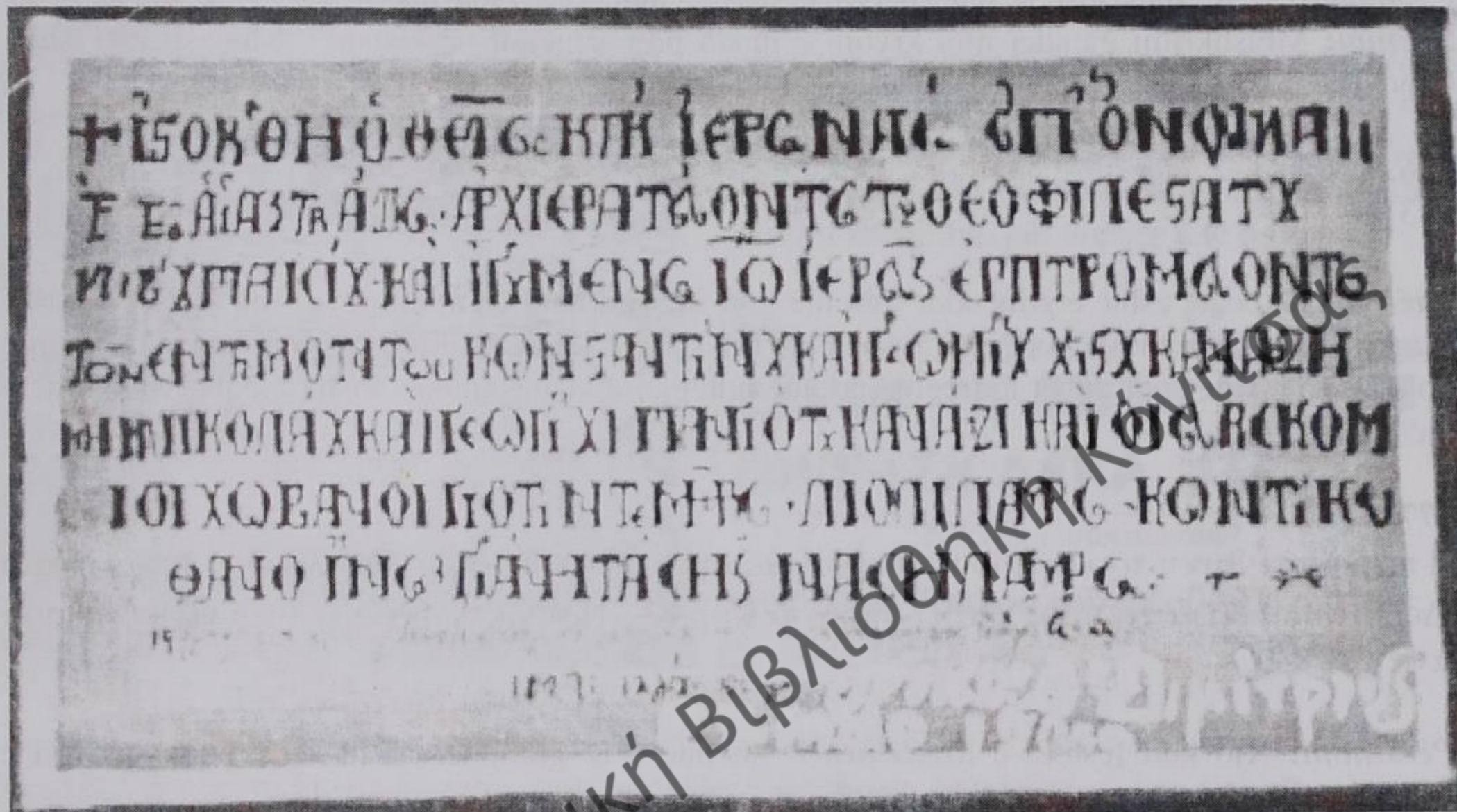
Ετου(το) (τό) πωτηρηον εφηαστη ης των γιερων τουτου Παπα Ζαχου /

χωρηον Κουδηση δεσποτε Βονγας πανη(ε)ροτατου – 1826 – Εκ χηρος εμου / του ταπηνου μαστορο Γηγοχα.

Përkthimi: Ky potir u bë për këtë kishë, Papa Zaho katundi Kudhëz, peshkopi i gjithhirshëm Vonga 1826. Nga dora ime e të përvuajturit, mjeshhtë Gjokës.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gravuar në potirin e kishës së shën Gjergjit të Kudhësit të bregdetit të Himarës. Me sa na ka komunikuar gojarisht nipi i tij, Papa Zaho ka qenë prifti i Kuçit. U burgos për dy vjet në Janinë nga Ali Pashë Tepelena në kohën e fushatës së këtij të fundit për islamizimin e popullsisë së krishterë. Kur u lirua nga burgu, prifti e gjeti Kuçin të islamizuar dhe u vendos pastaj në Kudhës, ku edhe vdiq më 1848.

874.

+ Ἰστορήθη ὁ θεῖος καὶ ἱερός ναὸς ἐπ' ὀνόματι / τῆς ἁγίας Τριάδος
 ἀρχιερατεύοντος τοῦ θεοφιλεστάτου / κυρίου Παΐσιου καὶ ἱγούμενος
 Ἰω(άννης), ἱερεὺς ἐπιτροπευοντο(v) / τῶν ἐντιμοτάτων Κωνσταντίνου
 καὶ Γεωργίου Χριστοῦ Κανάτζη / καὶ Νικολάου καὶ Γεωργίου Παν(α)
 γιότου Κανάτζι καὶ οἱ εὕρισκομ / ενοὶ χωριανοὶ Γιότι Ντεμῆρας, Λιολι
 Λαμπρα, Κωντι Κυ / Θανο Ἴνος Γιανη Τάσης, Ναση, Λαμπρος. / ἱστορήθη διὰ χε
 ἰρός Γεωργίου καὶ Ζήκου υἱοῦ αὐτοῦ χιοναδιτῶν ἐκ
 τῆς ἐπαρχίας τοῦ ἁγίου Βελ(λ)ᾶς - / 1827 Ἰουλίου 5.

Përktimi: U pikturua ky tempull hyjnor dhe i hirshëm me emrin e shën Triadhës, në kohën e peshkopit shumë perëndidashës, zotit Paisit dhe igumen Janit, priftërinjtë kujdestarë ishin të shumënderuarit Kostandin dhe Gjergj Kristo Kanaçi dhe Nikolla dhe Gjergj Panajoti dhe katundarët që ndodheshin: Joti, Demira, Loli, Llambro, Kondiko... Thano, Inos (?), Jani, Tasi, Nasi, Llambro. U pikturua me dorën e Gjergjit dhe Zikos, birit të tij fjonatas nga eparkia e shenjtit të Vellasë - 1827 korrik 5.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën perëndimore brenda kishës së Manastirit të shën Triadhës, mbi Kardhikaq të Sarandës.

875.

Διὰ συνδρομῆς καὶ (ἔ)ξοδον Χρισανθοῦ μοναχοῦ τοῦ προσκυνίτου, Ευγε / νίου, καλ
λινίχου, τον ιερομοναχον, μοναστηριου Ιωαννου του Θεολογου / Μαλτζανη α ω κ θ
(= 1829) μαρτιου ιε.

Përkthimi: Me kontributin dhe shpenzimet e murgut Krisanth Pelagrinit, Evgjenit dhe Kalinikut jeromonakëve të Manastirit të Jan Theologut të Malçanit, 1829, mars 15.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi kryqin e madh prej argjendi në k shën e Manastirit të shën Gjjon Theologut, Cerkovicë të Sarandës.

876.

1831

Shënim: Kjo datë është e gdhendur mbi një gur, mbi portën perëndimore, jashtë kishës së shën Illiut, që gjendet mbi një kodër, në fushën e Vrinës, rreth 2 km, në lindje të Butrintit. Simbas një gojëdhëne lokale data duhet të tregojë ndonjë ndreqje të kishës, mbasi kisha mbahet si shumë e vjetër.

877.

Η παρουσα θηκη του αγηου κε πανσεβαζμηου μοναστηριου Θεολογου / ηπαρχια(ς)
Δελβι(ν)ου δ(ι)α χ(ε)ιρος καβιγουμενου Κυρ Καλ(α)θη(ν)ικου, Κιρ / Ευγεν(ι)ου ηερομ
αναχη 1832.

Përkthimi: Kjo kuti [është] e Manastirit të shënjtë e të gjithnderuar të Theologut, eparkia e Delvinës. Me doren e jeromonakëve igurjent, zotit Kalinik, zotit Evgjenit, 1832.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gravuar mbi një kuti të vogël lipsanash, në Manastirin e shën Gjjon Theologut në Cerkovë të Sarandës.

878.

Η παρουσα θηκη περι του τιμιου και παιπανσεπτου μοναστηριου /
Ιωαννου του Θεολογου η τις επαρχιας Δαιλβη(ν)ου η τις εκατασκεβαστη / παρα του
Κιρ Καλ(α)θη(ν)ικου ηερομον(ά)χου, εν ετη 1837: 10 απριληου.

Përkthimi: Kjo kuti është e manastirit të nderuar dhe të gjithnderuar të Jan Theologut, të eparkisë së Delvinës. Është punuar prej jeromonakut, zotit Kalinik, në vitin 1837 prill 10.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur mbi një kuti argjendi lipsanash të manastirit të shën Gjjon Theologut, në Cerkovicë të Sarandës.

879.

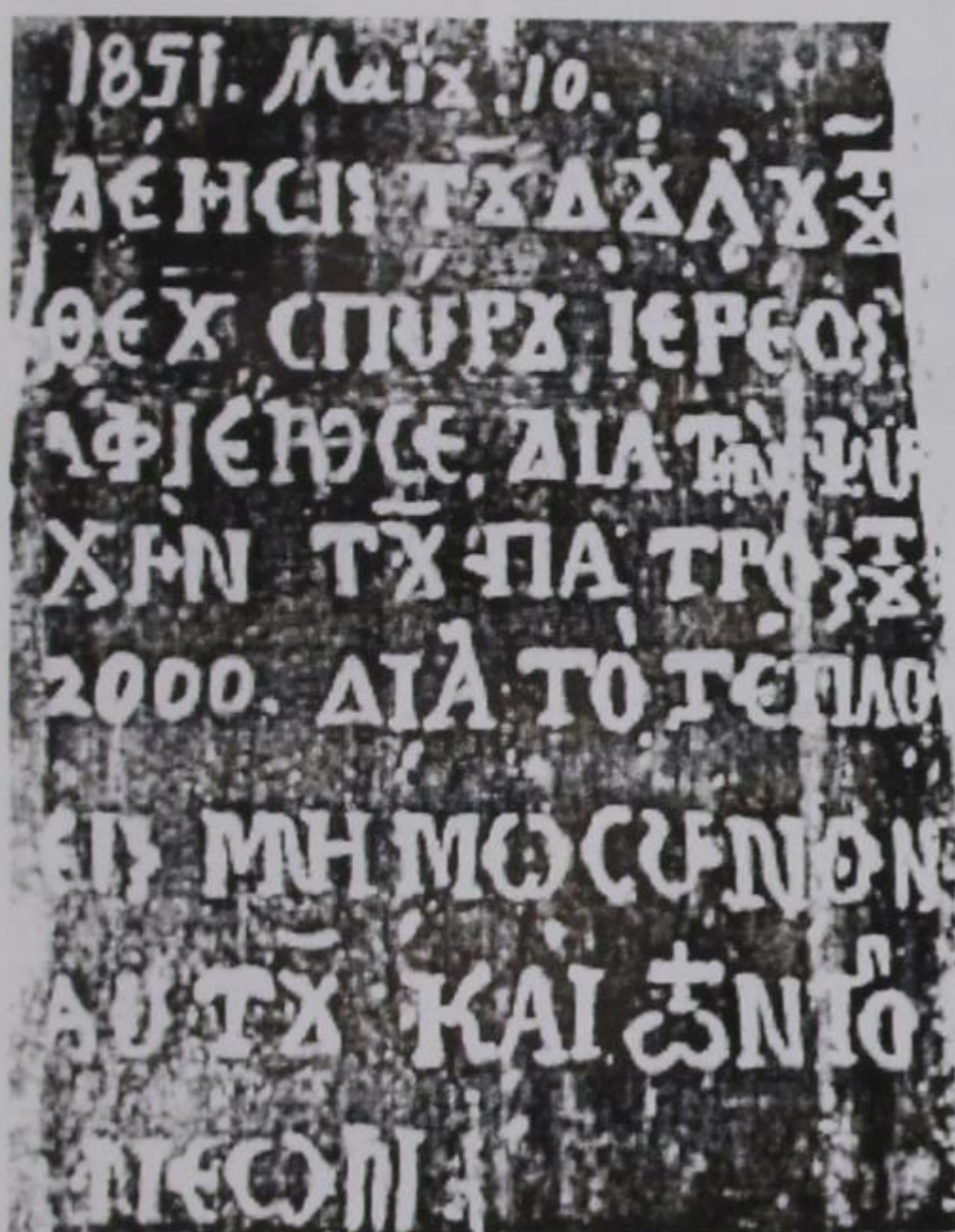
1847

Shënim: Data gjendet në ikonostas të kishës së shën Kollit, në Dhrovjan të Sarandës.

880.

1851 Μαΐου 10 / Λέησις τοῦ δούλου τοῦ / Θεο
ῦ Σπύρου ἱερέος. / Ἀφιέροσε διὰ τὴν ψυ / χὴν
τοῦ πατρός του / 2000 (γρόσια) διὰ τὸ τέ(μ)πλ

ο / εἰς μνημόσυνον / αὐτοῦ καὶ τῶν γο / νέων.

Përkthimi: 1851, maj 10.

Lutje e shërbëtorit të perëndisë, prift Spiros i cili dhuroi për shpirtin e tet 2000 grosh për tempullin (ikonostas), për kujtim të tij dhe të prindërve.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i shkruar në ikonostas, nën ikonën e shën Mërisë, në kishën e shën Mërisë, në Qiparo të Himarës. Simbas një gojëdhëne lokale 2000 groshët që prift Spirja i dha për ndërtimin e ikonostasit të kishës, i kishte marrë si zhdëmtim për vrasjen e të birit.

881.

ΔΕΗΣΙΣ ΤΩ ΔΑΔΑ ΤΩ ΘΕΩ
ΣΟΚΡΑΤΩ ΛΕΚΑ 1859

Klisheja e transliterimit

Δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ / Σοκράτου
(ς) Λεκά 1859.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë, Sokrat Lekës 1859.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi ikonën e shën Spiridhonit, në kishën e shën Spiridhonit, mbi Qiparo të Himarës. Shifrën e dhjetësheve që ne e kemi dhënë 5, nuk lexohet shumë qartë.

882.

Ωκοδομηθη 1867

Përkthimi: U ndërtua më 1867

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një gur, mbi portën e kambanarisë së kishës së shën Mërisë (27 m. e lartë), në Qiparo të Himarës.

883.

Δια σινδρομης και εξοδον Χρισανθου μοναχου του προσκυνιτου,
Ευγενιου, Καλλινικου, τον ιερομοναχον. Μοναστηριου Ιωαννου, του
Θεολογου, Μαλτσανη α ω χ θ (= 1869) μαρτιου ΙΕ.

Përkthimi: Me kontributin dhe shpenzimet e murgut Krisanth pelegrinit, Evgjenit, Kalinikut, jeromonakëve të Manastirit të shën Gjon Theologut, Malçan 1869, mars 15.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur mbi bazamentin e një kryqi të madh argjendi të Manastirit të shën Jan Thologut, në Malçan të Sarandës.

884.

Χειρ Γεωργίου Καλημερη κατά τὸ 1870, ἐν Δελβίνῳ.

Përkthimi: Dora e Gjergj Kalimerit, më 1870, në Delvinë.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Mërisë, në kishën e shën Thanasit, në Lukovë të Sarandës.

885.

1871

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur në gur, mbi portën perëndimore të kishës së katundit Çoraj të Kurveleshit dhe tregon kohën e ndërtimit të saj.

886.

1876

Shënim: Kjo datë gjendet në ikonën e Irapandisë, në kishën e Irapandisë, në Dhivër të Sarandës.

887.

Ἔργον Δημητρίου

Κεφαλλῆνος

Ἐν Πάτρα(ι)ς

– 1878 –

Përkthimi: Punë e Dhimitrit Qefaliniasit, në Patras 1878.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Spiridhonit, në kishën e shën e Premtes, në lagjen Koçati të Leshnicës së Poshtme të Sarandës. Të dorës së piktor Dhimitrit janë edhe shtatë ikonat e mëdha si edhe të gjitha ikonat e vogla të kësaj kishe.

888.

1878

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur mbi një gur të portës perëndimore, të kishës së shën Triadhës, në Dhivër të Sarandës. Duhet të tregojë kohën e ndërtimit të kishës.

889.

Δια χειρός Διμη(τρίου) τοῦ Νικ(ολάου) καὶ Ἀναστασίου Μιχαήλ

Ζωγράφου ἀπὸ χωρίον Χιονάδες ἐκ τῆς ἐπαρχίας Κονίτσης 1882.

Përkthimi: Me dorën e Dhimitrit të Nikollës dhe Anastasit të Mihail Zografit, nga katundi Fjonjati, eparkia e Konicës, 1882.

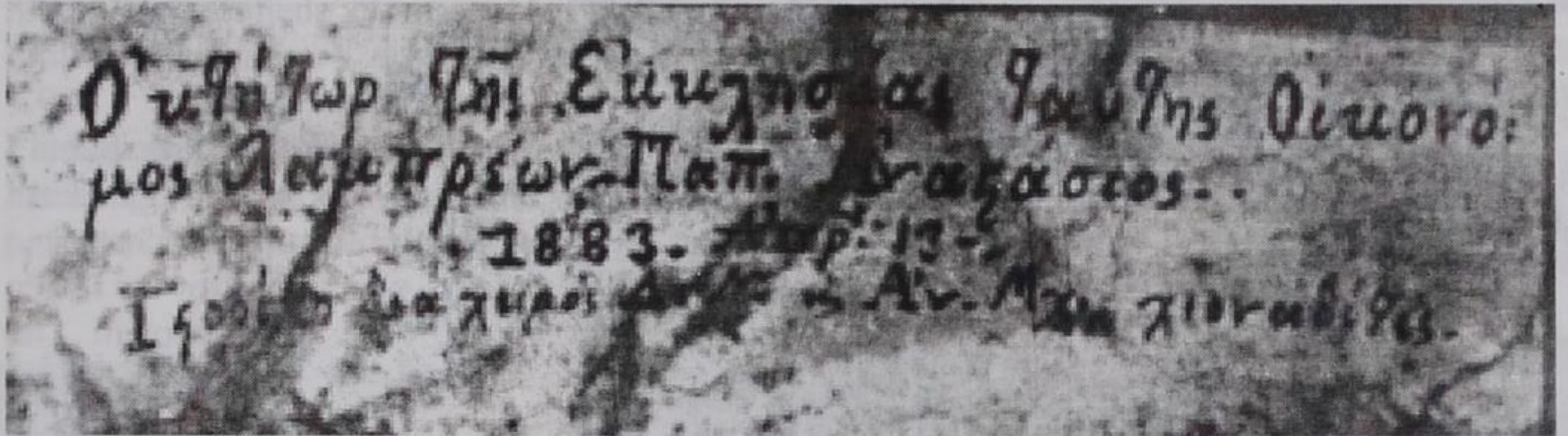
Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi faqen e murit verior në kishën e Manastirit të shën Todhrit, në Dhërmi të Himarës. Mbishkrimi i referohet pikturës së vonë, kurse nën këtë dallohen edhe dy shtresa të tjera me piktura të vjetra.

890.

1882

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur në një gur, mbi portën e kishës së Vrionit të Vurgut. Duhet të tregojë kohën e ndërtimit ose rindërtimit të kishës.

891.

Ὁ κτήτωρ τῆς Ἐκκλησίας ταύτης Οἰκονόμος λαμπρέων Παπ(ὰ) Ἀναστασιος. / 1883 ἄπρ(ιλίου) 13. / Ἱστορίθη διὰ χειρὸς Δη(μητρίου), Νι(κολάου) καὶ Ἀν(τωνίου) Μι(χαήλ) Χιοναδίτες.

Përkthimi: Ktitori i kësaj kishe është ekonomi i Llambrejve, Papa Anastasi, 1883 prill 13. U pikturua me dorën e Dhimitrit të Nikollës dhe Andon Mihalit, fjonjatsve.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi nikën veriore, në kungë të kishës së shën Gjon Pagëzorit, në Vuno të Himarës.

892.

1883

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur në një gur, mbi portën perëndimore, jashtë kishës së Manastirit të shën Gjon Theologut, në Cerkovicë të Sarandës. Tregon kohën e rindërtimit të kishës.

893.

1883 μαστορας Κολα Κον(σταντῖνος) – ζααπο πο.... στονανι

Përkthimi: 1883 Mjeshtri Kola Kon(standin) Zhapo (?).....

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një gur, mbi murin perëndimor të kishës së Manastirit të shën Gjon Theologut në Cerkovicë të Sarandës. Për mungesë të disa gërmave fjalët e fundit nuk i lexojmë dot.

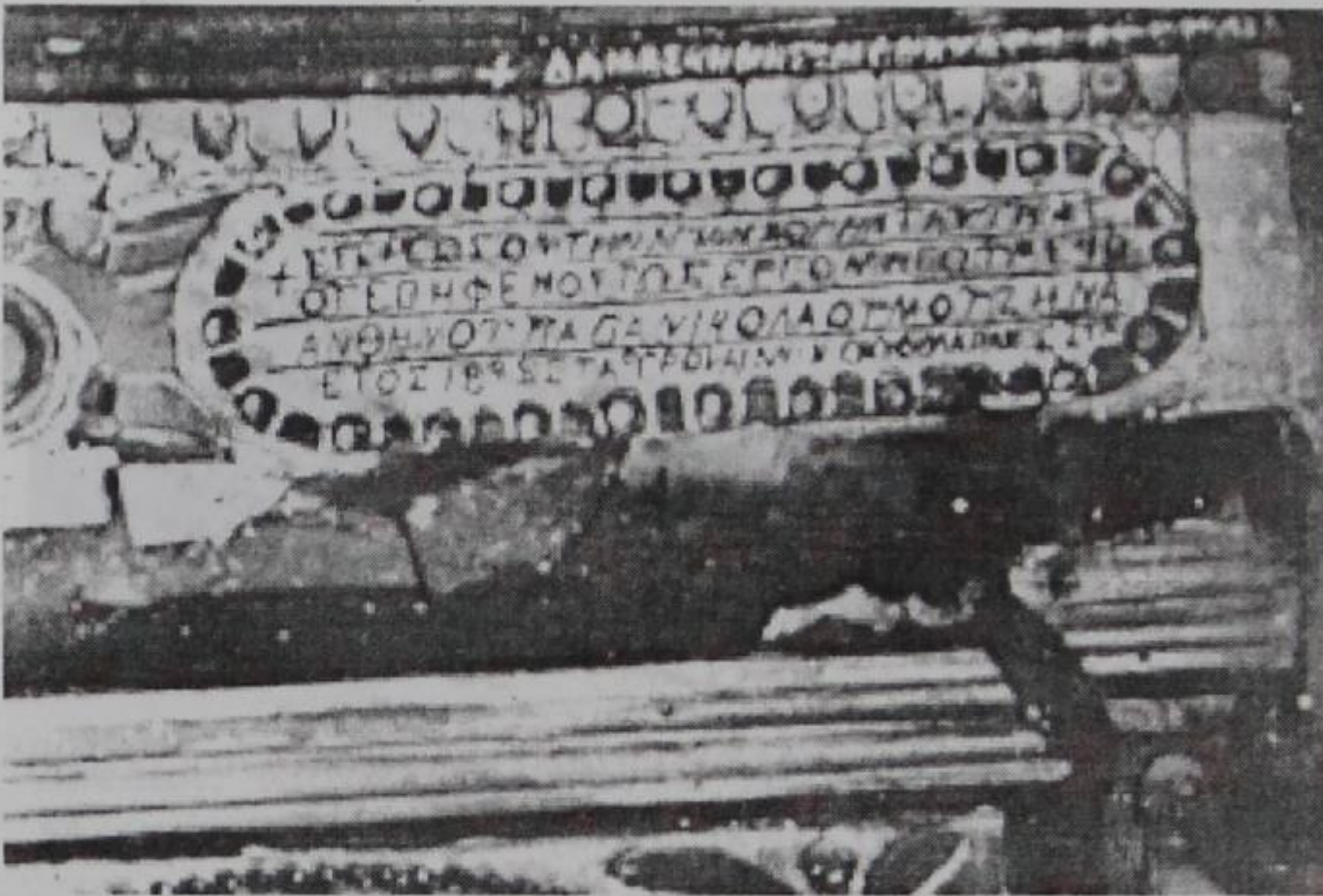
894.

1885

Shënim: Kjo datë ruhet mbi portën e kishës së Finiqit të Vurgut. Duhet të tregojë kohën e ndërtimit ose të rindërtimit të kishës.

895.

+ Στερεωσον (Κύριε) την αγιαν μονην ταυτην τ / ου επηφενοντως εργον ηγουμενο(υ) / Ανθημου Παπανικολαου Μουζηνα / ετος 1892 Σταυρο(υ) και Νικολα Μαρα, Κοῦζ τα.

Përkthimi: Forcoje këtë Manastir të shenjtë, vepër e të shquarit igumen Efthim Papanikollës. Muzinë 1892. Stavro dhe Nikollë Mara, Kosta.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në dru në ikonostasin e kishës së Manastirit të shën Kollit, në Mesopotam të Sarandës.

896.

Χεῖρ Καλλινίκου Ἱερομονάχου Βασιλάκη – 1892

Përkthimi: Dora e jeromonak Kalinikut, Vasillaqit 1892.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi ikonat e reja të paraklisit të shën Spiridhonit, në Dhivër të Sarandës.

897.

Χεῖρ Χρυσάνθου ἱερέως Πλατσέου – 1896.

Përkthimi: Dora e Krisanthit, priftit të Placeut 1896.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e shën Spiridhonit, në kishën Fjetja e shën Mërisë, në Senicë të Sarandës.

898.

Χεῖρ Ἀθ(ανασίου) Κ. Βυζαντίου εἰς 1899.

Përkthimi: Dora e Athanas K.Bizantit 1899.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonë të Krishtit e të shën Mërisë, në kishën Fjetja e shën Mërisë, në Senicë të Sarandës. E këtij autori është edhe ikona e shën Mërisë që ndodhet në këtë kishë.

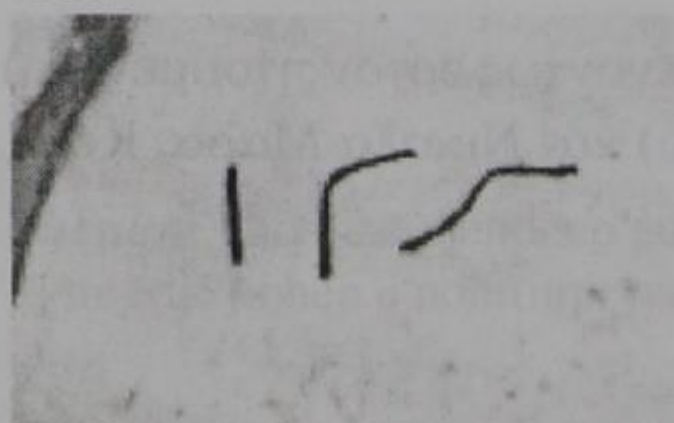
899.

Δέησις καὶ ἐξώδου τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Θανάσι κύκα 18 / μαΐου 30.

Përkthimi: Lutje dhe me shpenzimet e shërbëtorit të perëndisë, Thanas Kikës 1811, maj 30.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një ikonë të Krishtit, marrë nga kisha e çiflikut të Konispolit e që sot ruhet, pranë Muzeut të Artit Mesjetar, Korçë. Ikona paraqitet e dëmtuar rëndë nga tenja.

900.

Ι Γ Σ

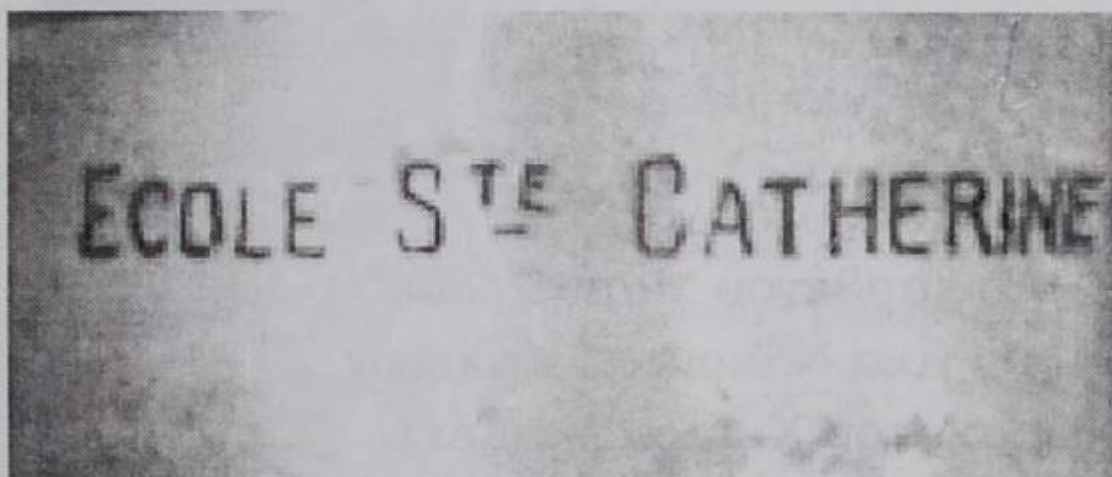
Shënim: Këto tri shifra (10, 3, 200), për ne të padeshifruara, gjenden të gdhendura mbi gurin arkitra të portës jugore të kishës së vjetër të shën e Premtes, në Lukovë të Sarandës. Kisha është njënefshe me mbulesë prej qemeri dhe me një kube cilindrike, me madhësi 9x3.50 m.

901.

+ βοήθη τῷ δούλῳ σου Κυριάκ(ο)ς τ.....

Përktimi: ... ndihmo shërbëtorin tënd Qiriako...**Shënim:** Mbishkrimi gjendet i shkruar me tulla gjatë faqes së murit perëndimor në gërmadhat e kishës së Manastirit të dyzetë shenjtorëve, mbi qytetin e Sarandës. Gërmat kanë lartësi 20 cm.

902.

ECOLE S-te CATHERINE**Përktimi:** Shkolla e shën Katerinës**Shënim:** Mbishkrimi gjendet mbi një potir prej argjendi, në kishën e Manastirit të shën Mërisë së Krimarovës, mbi Piqeras të Sarandës.

903.

διὰ χειρὸς καμοῦ
 τοῦ ἀναξίου Λαζάρου
 ἐξ ἄνο σουδενὰ Ζαγόρη
 διὰ σινδρομῆς παρθενίου ἡγουμένου.

Përktimi: Me dorën time të pamerituarit Blazar nga Ano Sudhena e Zagorisë, me kontributin e igumen Parthenit.**Shënim:** Mbishkrimi gjendet në ikonën e madhe të Krishtit, në ikonostas të kishës së Manastirit të shën Thanasit, në Leshnicë të Poshtme të Sarandës, Delvinës.

904.

Ὁ ἡγούμενος τῆς μονῆς κάλ(λ)εστρος ἱερομονάχος
 Ὁ ἡγούμενος τοῦ Θεολόγου Στέφανος ἱερομονάχος

Përktimi: Igumeni i manastirit, jeromonak Kalestri
 Igumeni i Theologut, jeromonak Stefani**Shënim:** Këto mbishkrime gjenden pranë portreteve të igumenëve të pikturuar, mbi faqen e murit jugor të kishës së Manastirit të shën Kollit, në Dhivër të Sarandës. Portretet mbajnë ndër duar maketin e kishës së Manastirit.

905.

Ἰστορίθη ὁ θεῖος οὗτος καὶ ἱερός ναὸς εἰς ὀνόματα τοῦ ἀγίου Στε /
 φάνου Προτομάρτυρος καὶ ἐπιστάτη συνδρομητῆς κύριος Πάνο χιομάρα. / Ἰστορίθη
 ἡ διὰ χειρῶς μηχαήλ καὶ Κωνστα(ντίνου) τοῦ ἀγίου βελ(λ)ᾶς...

Përktimi: U pikturua ky tempull hyjnor dhe i hirshëm në emër të shën Stefanit, dëshmorit të parë, dhe me kujdesin e kontribuesit, zotit Pano Gjomara. U pikturua me dorën e Mihalit dhe të Kostandinit nga eparkia e shenjtit të Vellasë.**Shënim:** Mbishkrimi gjendet pa datë në ikonostasin prej muri të kishës së shën Stefanit, në Dhërmi të Himarës.

906.

Δέησης τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Κυρίου Χρηστοφόρου Μπτζήλη καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Δημητρήου σὴν τὰ τέκνα αὐτοῦ.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë, zotit Kristofor Bëxhili dhe të vëllait të tij Dhimitrit, bashkë me fëmijët e tij.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i shkruar mbi faqen e brendshme të timbanit të kubesë, ndërmjet pikturave të profetëve Mojsiut dhe Ilisë, në kishën e Manastirit të shën Mërisë, në Dhërmi të Himarës.

907.

Ἀνιγέρθη τὸ καλλοπίσθη ὁ θεῖος καὶ πάνσεπτος οὗτος ναὸς τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ Ἀοιπαρθένου Μαρίας, διὰ σηνδρ(ο)μῆς κόπου τὸ τοῦ Κυρίου Δημητρίου Γγίκα Νάκου, ἀρχιερατείας οντος τοῦ θεοφιλεστάτου καὶ λογιωτάτου ἐπισκόπου Χιμάρας καὶ ἀελοβήνου Ἰωαν(ν)ίκι(ου).....

Përkthimi: U ndërtua e u stolis ky tempull hyjnor dhe i gjithënderuem i së mbishenjtes, zonjës sonë Hyjëlidëses dhe gjithmonë virgjëreshës Mari, me kontributin, përpjekjet e zotit Dhimitër Gjikä Nakut, në kohën e peshkopatit të shumë perëndidikshësit dhe të shumëditurit peshkopit të Himarës dhe Delvinës Joaniqit nga qyteti Janinës. Me dorën e

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi portën brenda kishës në shpellë të shën Mërisë, në Kostar të Sarandës. Fjalët e fundit në mbishkrim janë dëmtuar dhe nuk lexohen.

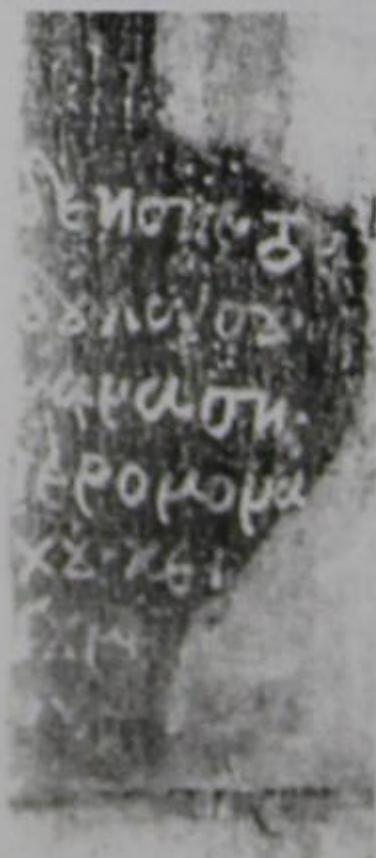
908.

Τὰ περισ(σ)εύματα Χρυστέ κλασμάτων νὰ βλογήσης ξένοι, πτοχοὶ νὰ τρώ / γωσι, πεινῶντα(ς) μὴν ἀφήσης.

Përkthimi: Mbeturinat e copave të [bukëve] ti bekosh që të hanë të huajt, të vobegtit, të uritur mos lerë.

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi një faqe muri, pranë skenës darka mistike, në godinën veriore pa çati të Manastirit të Kamenos, mbi Delvinë.

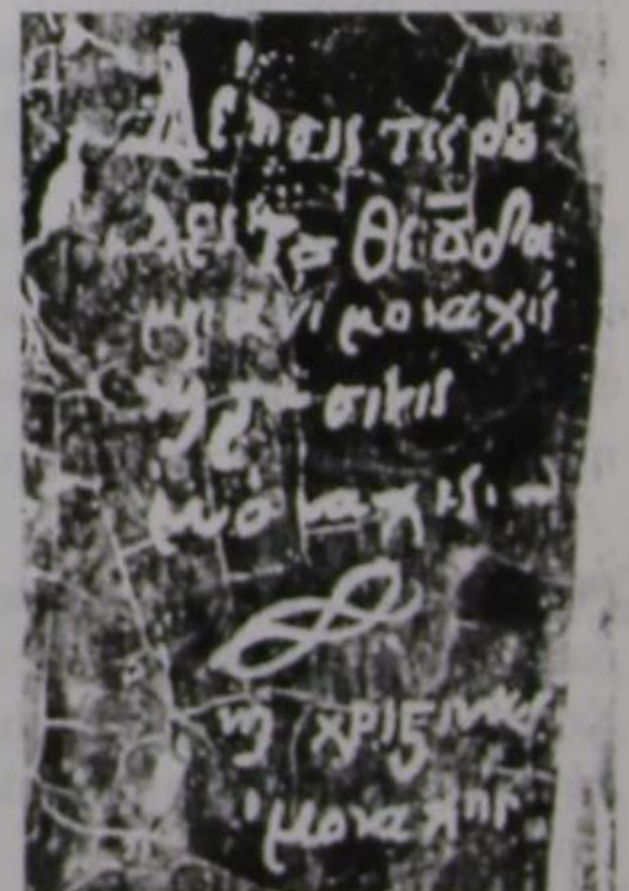
909.

δέησης του / δουλου σου / μανασης / ιερομο να / χου κε / ιγουμε / νου.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit tënd Manasit jeromonak dhe igumen

Shënim: Mbishkrimi gjendet në ikonën e kryeengjëljeve, në kishën e Apostujve Pjetrit e Pavlit, në Dhrovjan të Sarandës.

910. →

δέησις τες δού / λες του Θεοῦ δα / μηανι μοναχίς / κ(αί) στασινίς / μόναχίς / κ(αί) Χριστινας μοναχίς.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorëve të perëndisë murgeshës Damjanisë dhe Stasinisë dhe murgeshës Kristinës.

Shënim: Mbishkrimi gjendet në një ikonë të ikonostasit të kishës së Manastirit të Dhivrovunit të Sarandës.

911.

Δεισις του δουλ /
ου του Θεου λεκα, /
ζαφिरα, / ζαφिरα /
Χιλα, Γικα, / χιλα Γικ
(α) / Γιοκα / Λεκα /
Δουκα / Γουγκα /
Θοδο / ρα, Μαρα.

Përkthimi: Lutje e shërbëtorit të perëndisë Leka, Zafira, Zafira....
Hila, Gjika, Hila, Gjike Gjoka, Leka, Duka, Guga, Theodora, Mara.

Shënim: Mbishkrimi gjendet pa datë, në faqen e murit lindor, ndërmjet prothesit dhe apsidës, pranë pikturës së shën Stefanit, në kishën e shën e Premtes, në Dhërmi të Himarës.

Κατά την εξέταση των αποτελεσμάτων της έρευνας, οι ερευνητές διαπίστωσαν ότι η χρήση των μέσων μαζικής ενημέρωσης...

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε σε διάφορα σημεία της χώρας...

Τα αποτελέσματα της έρευνας δείχνουν ότι...

Οι ερευνητές προτείνουν να ληφθούν μέτρα...

Η έρευνα χρηματοδοτήθηκε από το Υπουργείο...

Το κείμενο αποτελεί μέρος της έκθεσης...

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε από τον...

Τα αποτελέσματα της έρευνας...

Οι ερευνητές προτείνουν να...

Η έρευνα χρηματοδοτήθηκε...

Το κείμενο αποτελεί μέρος...

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε...

Τα αποτελέσματα της έρευνας...

Οι ερευνητές προτείνουν να...

Η έρευνα χρηματοδοτήθηκε...

Το κείμενο αποτελεί μέρος...

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε...

Τα αποτελέσματα της έρευνας...

Οι ερευνητές προτείνουν να...

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

VI. MBISHKRIMET E ZONËS SË SHKODRËS

912.

HOCTEMPLVMFRATRVMMINORVM
AEDIFICATVMESTANNODOMINI MCC40

Klisheja e transliterimit

HOC TEMPLUM FRATRUM MINORUM
AEDIFICATUM EST ANNO DOMINI MCC40

Përkthimi: Ky tempull i fetënve të vegjël u ndërtua në vitin e zotit 1240.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në gurin arkivua të portës perëndimore të kishës së shna Ndout, në Lezh, me shkrim të vonë. Me shumë probabilitet duhet të regjistrojë ndonjë gojëdhënë të vjetër, mbi origjinën e kishës, që është bazilikë njëefshe me mbulesë gjysmë cilindrike, pa penxhere. Ka të ngjarë të jetë rindëruar simbas stilit të saj të vjetër. Është botuar nga Th.Ippen [52].

913.

† ΠΕΜΤΟΧΟΝΕ ΦΑΝΥΛΕΤΕ
Η ΕΛΕΝΕ ΡΕΓΙΝΕ ΣΕΡΒΙΕ ΔΥΟ
ΚΛΙΕ ΑΛΒΑΝΙΕ ΧΙΛΣΙΕ ΤΟ ΑΛΜ
ΑΚΙ ΕΤ ΜΑΡΙΤΙΜΕ ΡΕΓΙΟΝΙ
Ο ΒΕΥΗΑ CΥ ΦΙΛΙΙΣ ΣΒΙΣ ΡΕΓ
Ι ΒΥΡΟΣΙΟ ΕΤ ΣΕΡΗΑΟ ΕΔΙΦΙCΑ
ΒΙΤΟ ΗΟΒΟ ΙΝΑ ΕCΚΛΙΑ ΡΟΗΟΝΟ
ΡΕ ΒΕΑΤΟ Ζ ΜΡΤΙΡ Β ΣΕΡΓΙΙ ΕΤ
ΒΥΑΝΙ ΕΤ ΡΟ ΦΙ Η Ε Β Σ Φ CΟ ΡΙ Ε Β
ΙΤΑ ΗΝ Θ Η Ι Μ C C Ι Χ Χ Χ Χ

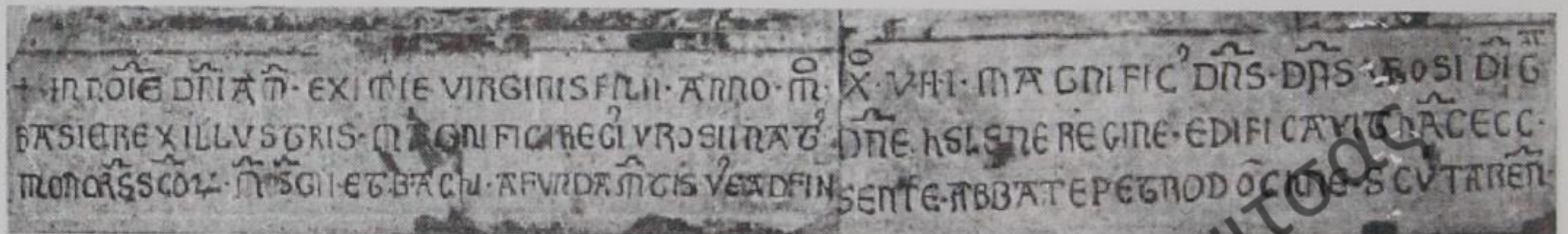
† ΠΕΜΤΟΧΟΝΕ ΦΑΝΥΛΕΤΕ
Η ΕΛΕΝΕ ΡΕΓΙΝΕ ΣΕΡΒΙΕ ΔΥΟ
ΚΛΙΕ ΑΛΒΑΝΙΕ ΧΙΛΣΙΕ ΤΟ ΑΛΜ
ΑΚΙ ΕΤ ΜΑΡΙΤΙΜΕ ΡΕΓΙΟΝΙ
Ο ΒΕΥΗΑ CΥ ΦΙΛΙΙΣ ΣΒΙΣ ΡΕΓ
Ι ΒΥΡΟΣΙΟ ΕΤ ΣΕΡΗΑΟ ΕΔΙΦΙCΑ
ΒΙΤΟ ΗΟΒΟ ΙΝΑ ΕCΚΛΙΑ ΡΟΗΟΝΟ
ΡΕ ΒΕΑΤΟ Ζ ΜΡΤΙΡ Β ΣΕΡΓΙΙ ΕΤ
ΒΥΑΝΙ ΕΤ ΡΟ ΦΙ Η Ε Β Σ Φ CΟ ΡΙ Ε Β
ΙΤΑ ΗΝ Θ Η Ι Μ C C Ι Χ Χ Χ Χ

Klisheja e transliterimit

Mem(en)to D(omi)ne famule tue / Helene Regine Servie, Dyo / clie, Albanie, Chilmie, Dalm / acie et Maritime Regionis, que una cu(m) filiis suis reg / ib(us) Urosio et Step(ha)n(o) edifica / vit de novo istam eccl(es)ia(m) ad hono / re(m) beatoru(m) m(a)rtiru(m) Sergii et / Bachi et ad fine(m) usq(ue) co(m)plev / it ann(o) D(omi)ni MCCLXXX (= 1290).

Përkthimi: Kujto o zot, shërbëtoren tënde Helenën, mbretëreshën e Serbisë Dioklesë, Shqipërisë, Hilmës dhe krahinës detare, e cila bashkë me të bijtë e vet mbretërit Uroshin dhe Stefanin ndërtoi përsëri këtë kishë për nder të martirëve të lumtur Sergiut dhe Bakut, dhe e kreu plotësisht në vitin e zotit 1290.

914.

In No(m)i(n)e D(omi)ni Am(en). Eximie Virginis Filii anno M.X.V.I.I.I. magnific(us) D(omi)n(u)s D(omi)n(u)s Urosi(us) D(e)i g(r)at(ia) / Basie rex illustris magnifici regis Urosii natus(atque) D(omi)ne Helene regine edificavit ha(n)c eccl(es)iam / in (h)onore(m) s(anc)t(oru)m m(artiru)m (Ser)gii et Bacchi a fundam(en)tis u(s)que adfin(em), (asis) tente Abbate Petro Dochne Scutare(n)si.

Përkthimi: Në emrin e zotit amin. Në vitin e të birit të virgjines së lartë 1318 zoti i madhërueshëm Uroshi, për hir të perëndisë, mbret i Rashës, djalë i të madhërueshmit dhe të shkëlqyeshmit mbret Uroshit dhe i zonjës mbretëreshë Helenë, ndërtoi këtë kishë për nder të shenjtorëve martirë Sergiut e Bakut që prej themelesh deri në fund, me ndihmën e Abatit Pjetër Dohn Shkodranit.

Shënim: Këto dy mbishkrime janë gdhendur mbi gurë të mëdhenj me gërma latine të mëdha, të vjetra. I pari me madhësi 1.45x0.64 x0.28 m. dhe i dyti 2.40x0.32x0.38 m. Guri i parë ka qenë murosuar në anën veriore të portës perëndimore të kishës së shën Sergiut e Bakut, në Shirq të Shkodrës, kurse i dyti në mënyrë horizontale si arkitra i portës. Guri me mbishkrimin e dytë është i thyer në mes në dy pjesë dhe është dëmtuar në vendin e datës aq sa kjo sot nuk lexohet. Në vitin 1953 gurët me mbishkrime i gjetëm të rënë në lumin Bunë, i nxorrëm nga ujët dhe i vendosëm në Muzeun e Shkodrës. Tani gjenden në Muzeun Historik Kombëtar, Tiranë.

Këto mbishkrime janë botuar:

Më 1875 nga Augustino Theiner [59, f.13-17] me rastin e botimit të një materiali arkival mbi gjendjen e kishave në Shqipëri këtë material (relacion) ai e konsideron si të Pjetër Bogdanit. Mbishkrimet në relacion janë dhënë vetëm të transkriptuara. Mbishkrimi i gurit të thyer në botimin e Theinerit rezulton me datën 1318, e cila mendojmë të jetë e saktë, mbasi në relacionin e supozuar të P.Bogdanit, nuk bëhet fjalë për thyerje guri aso kohe.

Më 1899 nga Th.Ippen [17, f.93-94], i cili datën e gurit të thyer e jep me hamëndje 1293.

Më 1901 nga A.Degrad [8, f.82-83] ashtu siç ruhen sot, pa komente.

Më 1930 nga M.Sirdani [54, f.14] me komente.

Më 1939 nga Serxhio Betini [6, f.93-146].

Kisha e Shirgjit (Serguit), së cilës i referohen mbishkrimet, në popull quhet edhe shna Prendes. Ka mundësi që rindërtimi i dytë i kishës (1318) vetëm nga Uroshi, për arsye të dëmtimit nga lumi (Buna), të mos jetë bërë në vendin, ku ndodhej kisha e parë, por pak më brenda, eventualisht në vendin e ndonjë kapele të vogël paraekzistuese të shën e Premtes. Kështu

ndoshta do të mund të shpjegohej më drejt shprehja "e ndërtoi" e mbishkrimit të Uroshit dhe fakti i ekzistencës së dy mbishkrimeve të ndryshme në të njëjtën ndërtesë.

915.

Ano D(omini) M(C)CCCLXII
- Mem(en)to D(omi)ne famul(or)um
tu(or)u(m) Perlatarum cum
o(mn)ib(us) suis am(icis).

Përkthimi: Në vitin e zotit 1462

Kujto o zot shërbëtorët e tu

Perlatët së bashku

me të gjithë miqtë e tyre

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur mbi një rrasë gurë të murosur në apsidë jashtë kishës së Baldresë, në bregun e djathtë të Drinit, një orë larg nga Lezha. Mbishkrimi është botuar më 1903 nga Th.Ippen [17, f.183], i transliteruar, i transkriptuar e me komente.

Sipas Ippenit rrasa me mbishkrimin duhet të ketë qenë gur varri mbi varr të familjes së Perlatajve, të dëgjuar në historinë e Skënderbeut dhe se shprehja Perlataj ose duhet të jetë gdhendur gabimisht nga gurgdhëndësi ose duhet të ketë pasë lexim të ndryshëm në gjuhën e asaj kohe.

916.

1447. a. di 7 Augustus questa croci fecie fare il Senor Polo Ducagin in tempo di Pr(oto) Sigeli Pilo Duca e mi Niesa Adamovic feci.

Përkthimi: 1447 më 7 gusht. Këtë kryq e porositi, zoti Polo Dukagjini, në kohën e Pr(oto)singjel Pilo Dukës dhe e bëra, unë Nikola Adamoviçi.

Shënim: Mbishkrimi ishte i gravuar në një kryq argjendi të kishës së Abacisë së shën Aleksandrit të Oroshit. Kryqi u dogj me altarin e kishës më 1896. Mbishkrimi është botuar i fotografuar me kryqin më 1901, nga A.Degradand [8, f.144] dhe pa fotografi më 1902 nga Th.Ippeni [17, f.188]. Ne e kemi marrë nga Th.Ippeni.

917.

1465

Shënim: Data, me shifra arabe, gjendet e gdhendur në një gur, mbi portën e kishës së shën Markut, në Kala të Vaut të Dejës. Mendojmë të jetë e një kohe të vonë e të regjistrojë ndonjë gojëdhënë më të lashtë, mbi kohën e ndërtimit të kishës.

918.

Protege Domine
indignum
famulum A
bat: Inocen-
t: cum oib: fra
treb: ecclesie

Mbroje o zot,
shërbëtorin e
padenjë A-
bat Inocentin
me të gjithë vëllezë
rit e kishës

Shënim: Mbishkrimi gjendet ndërmjet figurës së shën Mërisë dhe figurës së një peshkopi, në kishën e shën Salvadorit, në Rubik. Mbishkrimi është diktuar e lexuar për herë të parë, nga P.Fabian Varcatta, transliterimin e të cilit e botoi për herë të parë Th.Ippen [17, f.23].

Më 1964 mbishkrimi është botuar nga Dh.S.Shuteriqi [58, f.24] dhe Dh.Dhamo [9, f....] me interpretime të ndryshme.

919.

a) Accipite et manducate ex hoc omnes

Hoc est enim corpus neum

b) Accipite et bibite ex hoc omnes

Hic est enim calix sanguinis mei.

Përkthimi:

a) Merrni, hani prej këtij të gjithë

Ky është trupi im

b) Merrni e pini prej këtij të gjithë

Ky është gjaku im

Shënim: Mbishkrimi a) gjendet mbi krerët e tre apostujve, Simon Kananaut Llukajt dhe Pjetrit, ai b) gjendet mbi krerët e tre apostujve të tjerë, Matisë, Janit dhe Andresë, në faqen e murit lindor të kishës së Salvadorit (Shpëtimtarit), në Rubik. Mbishkrimi është tekst ungjillor. Është botuar më 1899 nga Th.Ippen [17, f.23].

920.

Hoc templum consecravit R(everendus) D(ominus) Joannes Brunnus Archiepiscopus Antivarensis Anno incarnationis D(omi)ni M D LV I I D(ie) Secundo DIM (= Decembris).

Përkthimi: Këtë tempull e shpëtoi i ndershmi Jan Bruno, Kryepeshkop i Tivarit, në vitin e mëshërimit të zotit 1557 ditën e dytë të dhjetorit.

Shënim: Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi faqen e brendshme të murit perëndimor të kishës së Kuvendit të shna Ndout në Laç. Simbas një gojëdhëne kjo kishë në kohëra të vjetra quhesh e Evangjelizmosë (Ungjillëzimit).

Mbishkrimi është botuar më 1900, nga Th.Ippen [17, f.521] me komente.

921.

MDLXII

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur në gur, mbi një altar në perëndim të kishës së dom Lleshit (shna Ndujt), në Lezhë. Duhet të tregojë kohën e ndërtimit të tij.

922.

Anno D(omi)ni MDCV hoc templum ruinam minuebat idcirco A.

R(everendo) D(omino) PF Joanne Coellession tunc temporein hoc sacro

mpnas President(e) (ab)eo repar... tum fuit.

Përkthimi: Në vitin e zotit 1605 ky tempull ishte në rrezik rrënimi, prandaj duke qenë i nderuari Jan Kalesio, në atë kohë, kryetar në këtë manastir të shenjtë.... prej tij u rindërtua...

Shënim: Mbishkrimi gjendet mbi faqen e murit jugor të kishës së shna Ndout, në Laç të Milotit. Është botuar më 1900, nga Th.Ippen [17, f.521].

923.

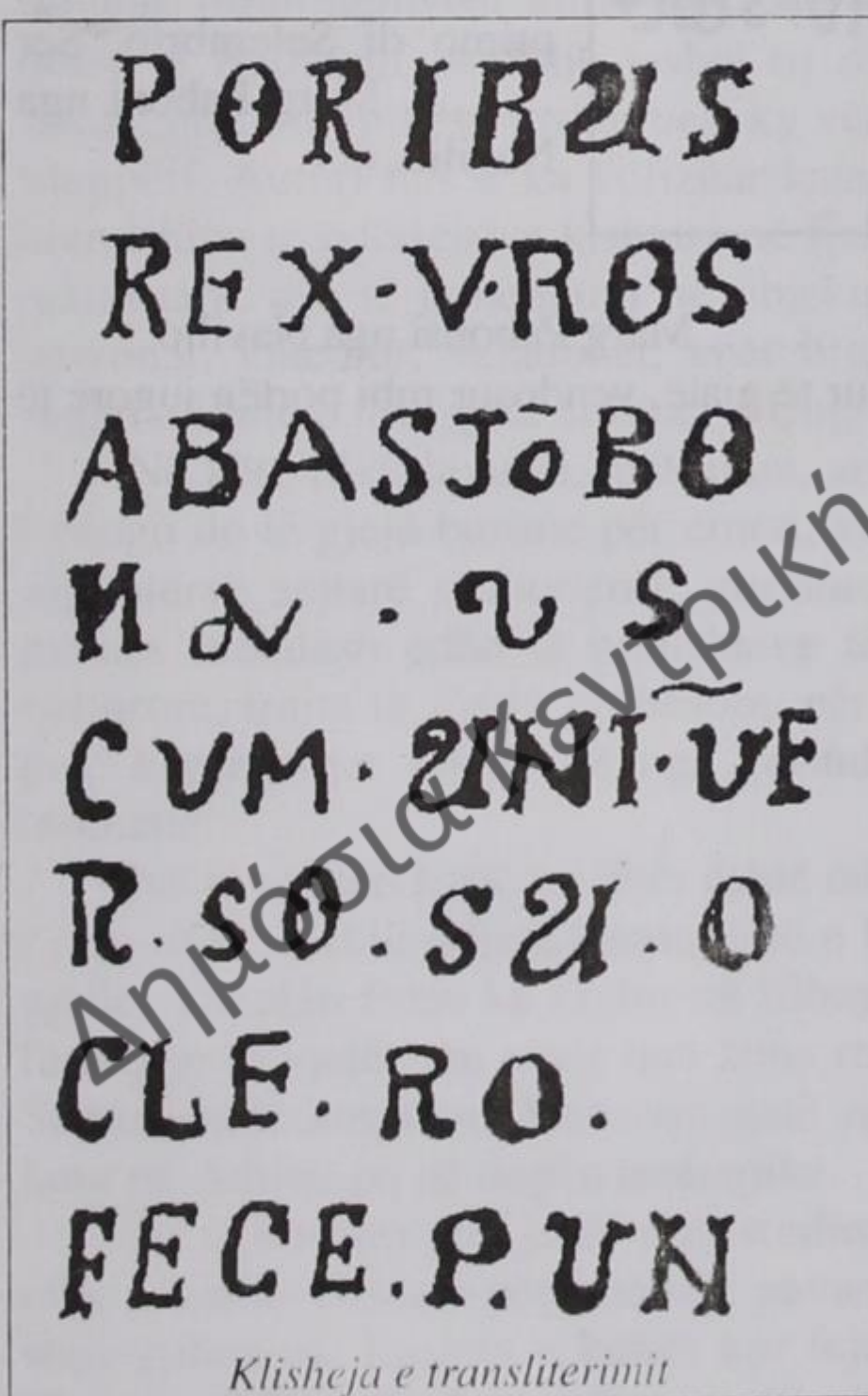
Lano 1672 fubrigiato Pedana la cella.

Përkthimi: Në vitin 1672 u dogj qelija Pedana.**Shënim:** Mbishkrimi gjendet pranë freskës së shën Gjergjit, në faqen e murit perëndimor jashtë kishës së shën e Premtes, në Pllanë të Milotit.

924.

Originali mungon.**Përkthimi:** Themeluar më 7.IV.1859.**Shënim:** Mbishkrimi gjendet i pikturuar mbi një gur në anën veriore të altarit të kishës së zonjës së këshillit të mirë, në Shkodër. Mbishkrimi është shkruar vonë me shumë probabilitet, në bazë të ndonjë dokumenti të hershëm.

925.

Përkthimi:

(Tem) poribus

Rex Uros

Abas Jobo

.....

Cum universo

suo clero

fecerunt(t)

Në kohën e

Mbretit Urosh

abat Jovo

.....

me të gjithë

klerin e vet

e ndërtuan,

Shënim: Mbishkrimi gjendet i gdhendur në një gur të altarit të kishës së rrëzuar të shën Kollit të Nënshatit, një orë afër kishës së Mazarekut, në lindje të Shkodrës. Mbishkrimi është botuar më 1900 nga Th.Ippen [17, f.83-97], nga i cili e kemi marrë edhe ne.

925 / 1

Originali dhe përkthimi mungojnë.

Shënim: Kjo datë gjendet e gdhendur në një gur që ishte i murosur mbi murin e kishës së shën Aleksandër Nevskit, në Shkodër. Simbas një gojëdhëne lokale kisha kishte për t'u ndërtuar në emër të shën Gjergjit, por mbasi pushteti turk e pengonte ndërtimin, u kërkua ndërhyrja e konsullit

rus në Shkodër, pranë pashës, gjë që siguroi mbrojtjen e ndërtimit deri në përfundim të objektit. Më vonë kisha u konsakrua në emër të shën Aleksandër Nevskit.

926.

Meca Ep(i)s(copi) Stepha(nensis) et Be(ndensis).

Përkthimi: Meka e peshkop Stefaniakës dhe Bendës.**Shënim:** Mbishkrimi gjendet rreth një vule të gjetur nga fshatarët në fshatin Skuraj të Kurbinut, afër Krujës. Është botuar më 1902 nga Th.Ippen [17, f.367], nga i cili po e marrim edhe ne. Në

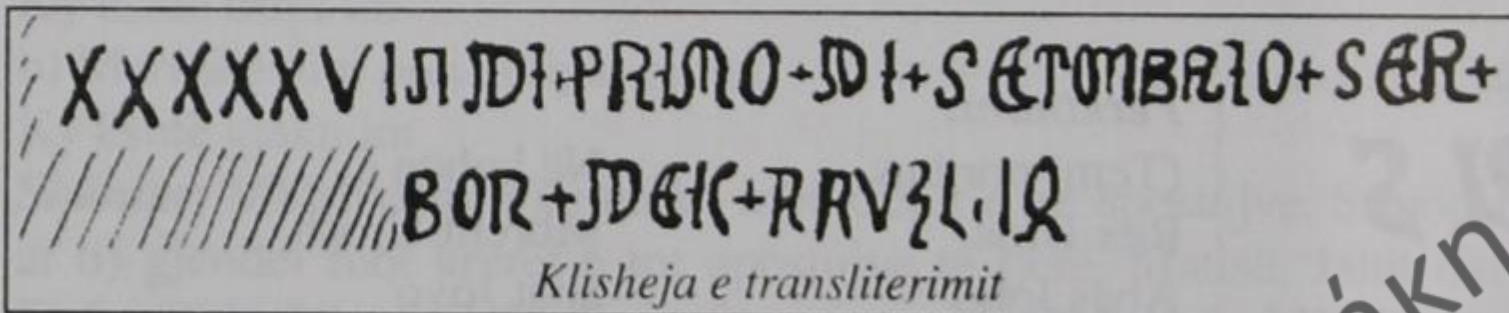
"Illyricum Sacrum" të Farlatit përmenden Stephanum ose Stephaniacum dhe Benda si peshkopata sufragante të kryepeshkopatës së Durrësit. Gjithashtu simbas Ippenit në arkivin e Vatikanit Nunciatura Graeca, vol.75, gjenden gjurmë mbi peshkopin Meca, në Stephanum.

927.

Përkthimi: O perëndi
perëndia e
jonë (ti) që
(bukën)
qiellore

Shënim: Mbishkrimi gjendej mbi apsidën, në kungë të kishës së zonjës, në Vau të Dejës, sot nuk ekziston më. Eshtë botuar nga Th.Ippen më 1899 [17, f.609], nga i cili e kemi marrë edhe ne.

928.

..... XXXXX adi
primo di Setembrio, Ser
..... Marg Paboni nga
Navilio.

Përkthimi: XXXXX më datën 1 shtator zoti Marg Pabonsi nga Navilio.

Shënim: Ky mbishkrim i fragmentuar gjendet në një gur të gjatë, vendosur mbi portën jugore të kishës së shna Ndojt, në Lezhë.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κοινότητας

PASTHËNIE E REDAKTORËVE

Më sa fundi korpusi i mbishkrimeve të kishave në Shqipëri ka arritur fazën e botimit. Botuesit e këtij libri kanë nderin t'i paraqesin botës shkencore dhe lexuesit të thjeshtë këtë libër të vetëm referimi, të vetëm sepse një vepër e tillë e përpiluar me kaq hollësi, me sa dimë ne, nuk është realizuar kurrë më parë në Shqipëri ose nga studiues të tjerë në ndonjë vend tjetër të Ballkanit ose dhe jashtë tij dhe se ai përfaqëson një kontribut madhor në dijen shkencore. Megjithëse joshterues, ky vëllim përfshin shumicën e mbishkrimeve të kishave në Shqipëri. Autori nuk e ka kufizuar katalogun e tij të mbishkrimit në faqet e jashtme dhe të brendshme të ndërtesave kishtare në fjalë. Ai ka zgjeruar detyrën e tij edhe të mbishkrimit e pikturuara, ose të gdhendura në objekte ose në enë të shenjta siç janë ikonostaset, ikonat, amvonat, katedrat, veladonet, enët liturgjike dhe të shënimet e shkruara përkujtimore në skajet e librave liturgjike si lutjet e Ungjillit, librat e predikimit etj.

Në këtë libër lexuesi, historiani, arkeologu, arkitekti, historiani i artit, filologu ose edhe teologu do të gjejë burime për emrat, veprimtaritë dhe jetët e klerikëve dhe laikëve si dhe të mjeshtërive zejtarë si muratorë, guratues, piktorë, gdhendës të drurit, arpunues, argjendarë, punues metalesh edhe të punishteve të tyre, të sponsorizuesve e dhuruesve, për ndikime kulturore, trajta të vjetra gjuhësore, për qarkullimin e pasurive përpos ngjarjeve politike siç janë kryengritjet lokale që nga periudha e hershme bizantine deri në periudhën e vonë otomane.

Në të njëjtën kohë ky libër është edhe një homazh për kujtimin e të ndjerit Theofan Popa i cili nuk arriti të ndjejë kënaqësinë e botimit dhe vlerësimit të veprës së tij madhore sa që gjallë Theofan Popa ka lindur në Elbasan në 1913 dhe ka vdekur në 1985. Ai i përkiste një familjeje të vjetër me emër nga zona më e vjetër e Elbasanit, lagjja Kala. Ai ka studiuar në Seminarin teologjik në Manastir gjatë viteve 1926-1936 dhe ka ndjekur për dy vjet studimet e larta në Athinë po në degën teologjike.

Ai ia kushtoi tërë jetën e tij studimit të kishave, kishëzave e manastireve në Shqipëri të cilat i kishte vizituar personalisht pavarësisht nga vështirësitë e rreziqet e paparashikuara që shpjegohen me kushtet e kohës kur feja dhe institucionet fetare ishin nën goditjen e shtetit. Shumë artikuj të tij janë botuar në shtypin periodik kombëtar e ndërkombëtar (kryesisht "Buletini i Universitetit të Tiranës", seria e shkencave shoqërore, "Studime historike", "Nëndori" etj.) ndërsa përmbledhje të referateve të tij janë botuar në Aktet e kongreseve a simpoziumeve ku ka marrë pjesë. Monografite e studimet e tij më të njohura janë "Mbishkrimet e kishave të Shqipërisë si burime historike, Bul. i shk. shoq., 1, 1958; "Piktorët mesjetarë shqiptarë", Tiranë, 1961, Shtëpia Botuese "8 Nëntori", "Disa konsiderata të përgjithshme rreth pikturës pas-bizantine, "Studime historike", 2, 1967; "Onufri - ikonograf i madh shqiptar", Bul. shk. shoq., 1962; "Ikona e miniatura të mesjetës në Shqipëri", Tiranë, 1974 etj. etj. Në 1957 në konferencën ndërkombëtare që u mbajt në Bullgari mori pjesë me referatin "Divergjencat dhe konvergjenat e artit mesjetar në

Ballkan". Është treguar shumë aktiv në ruajtjen, dokumentimin dhe arkivimin e një numri shumë të madh ikonash në të gjitha kishat e vendit. Është meritë e tij personale që sot e kësaj dite kanë mbetur pa u dëmtuar një pjesë e veprave më të arrira të artit tonë mesjetar. Ai ka qenë gjithashtu ndër ideatorët e nismëtarët e themelimit të Muzeumit të Ikonave në Korçë.

Mbasi Instituti i Historisë dhe Akademia e Shkencave vendosën të botonin këtë libër botuesit patën detyrën e vështirë që të interpretonin dhe të përgatishnin për botim një dorëshkrim të shtypur me makinë shkrimi, të dëmtuar e që vetëm pjesërisht mund të lexohej qartë. Kjo vepër (origjinali mungonte) gjendej së bashku me materialin mbështetës në gjendje të çorganizuar, me fotografitë e mbishkrimeve (jo të plota) si dhe me një numër riprodhimesh të tjera në letër kalk (letër-pëlhurë). Në këtë gjendje Theofan Popa transkriptoi mbishkrimet, i përktheu ato në shqip dhe bëri komentin e tyre.

Por disa mostra, sidoqoftë, treguan se edhe kopja që ne patëm në dispozicion nuk ishte as ajo përfundimtarja e as gati për botim derisa me sa duket, autori dëshironte të vazhdonte punën mbi këtë vepër dhe ta sistemonte atë. Në shumë faqe ai kishte bërë ndërhyrje të shumta të shkruara me dorë që nuk janë gjithmonë të kuptueshme. Megjithë ndërhyrjet e tij ai kishte bërë disa gabime në transkriptimin e mbishkrimeve, dhe pikërisht në shenjat e pikësimit duke ngatërruar theksat ose edhe në drejtshkrim (për shembull "ἀρχιερατεύουτος" në vend të "ἀρχιερατεύουτος" të mbishkrimit origjinal, në plotësimin e disa fjalëve për shembull "συμ(βίου)" në vend të trajtës së drejtë "συμβίου", në kthimin e datave nga Anno Mundi në erën e krishtere si dhe në interpretimin e disa shkurtimeve (për shembull ai nuk ka qenë në gjendje të interpretonte "Κ:Α:Μ" si "ΚΑ(ή)μ(ε)υ(ί)ος", kështu që e kishte lënë të pashpjeguar. Disa nga këto gabime ishin çuditërisht të papritura nga një dijetar i kalibrit të tij dhe ato mund të kenë vetëm një shpjegim: duhet supozuar se ai nuk qe në gjendje të bënte ndreqjet e tij përfundimtare duke krahasuar kopjen që na u dha me fotografitë e stampat e tij. Disa përkthime në shqip ishin të gabuara ose jo shumë besnike ndaj origjinalit e, në ndonjë rast kishte përdorur trajta të vjetra gjuhësore që sot nuk kanë kuptim (për shembull ai ka përkthyer në shqip fjalën "κτίτορ" me termin e pakuptueshëm për kohën tonë "ktitor" dhe jo me fjalën e kuptueshme "themelues"). Treguesi i fundit, por më i forti që na detyron të mendojmë se ne nuk kemi patur në dorë tekstin si dhe rishikimet e tij të fundit është pjesa që kishte lidhje me komentet e tij rreth mbishkrimeve ku ai jepte referime duke dhënë vetëm emrin e autorit, një numër që përfaqësonite një artikull a libër specifik të atij autori dhe një numër tjetër që i referohej faqeve të artikullit a librit ku ai bënte komentin (për shembull Pulica P., 48, 53) pa përfshirë një bibliografi me titujt e vendvendosjet e tyre. Duke dashur të bënte krahasime transkriptimeve të tija me variante të propozuara nga autorë të tjerë ai kishte lënë për këtë qëllim zbrazëti të pambushura. Duhet supozuar se ai mendonte t'i mbushte ato në një datë të mëvonshme. Përveç këtyre, Theofan Popa nuk ka përpiluar tregues të sistematizuar mirë për fazat e fundit të përgatitjes për botim. Këto ishin disa nga problemet kryesore që kanë ndeshur botuesit.

Ne u përpoqëm t'i zgjidhim këto probleme duke respektuar mendimin fillestar të autorit. Ne krahasuam transkriptimet e përshkruara të prototipit që kishim në dispozicion me fotografitë e tij dhe, atje ku mungonin fotografitë, me stampat e tij të mbishkrimeve duke bërë të gjitha ndreqjet e domosdoshme dhe atje ku mungonin edhe stampat, duke qendruar sa më afër që të ishte e mundshme ndaj prototipit të Theofan Popës. Kemi ndërhyrë edhe në disa përkthime jo të sakta. U përpoqëm gjithashtu t'i konformoheshim logjikës së qëllimit të tij duke mbushur disa nga zbrazëtitë e lëna prej tij atje ku ishim absolutisht të sigurt e duke lënë të pambushura zbrazëti të tjera ku nuk ishte i qartë qëllimi. Mjerisht, për mungesë kohe dhe të mundësive të kufizuara të punës në biblioteka nuk qamë në gjendje të gjejmë referimet e Theofan Popës me qëllim që t'i krahasonim ato me transkriptimet e tij për të plotësuar pikat që mungonin dhe të krijonim një bibliografi. Për këto arsye komentet në ndonjë rast janë problematike dhe të vështira për t'u përdorur.

Kjo është e meta më serioze e veprës. Mungesa të tjera të këtij botimi janë mungesa e hartave tëpër të veprës se ku janë të vendosur monumentet e referuar) dhe ajo e integritetit sistematik.

Si përfundim, mund të themi se megjithë të metat e lartpërmendura ne jemi të bindur se ofrojmë një veprë me vlerë referimi të sigurt për ndihmesën e saj në studimin e një aspekti të rëndësishëm të historisë dhe kulturës shqiptare.

Së fundi, ne duam të falenderojmë Fondacionin SCORIS për shpenzimet për letër dhe botimin e kësaj vepre, si dhe të gjithë ata që në mënyra të ndryshme kanë ndihmuar për këtë botim.

Redaktorët

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

TREGUESI I EMRAVE TE VENDEVE

A

Albania (Arbëria) Shqipëria, nr.3, 913
 Alvani, Arbëria, nr.2, 90.
 Apollonia, qytet i lashtë pranë Fierit në Shqipëri, nr.89.
 Arbëria, shih Alvan, Raban Albania.
 Arzë, Argo katund në Kolonjë nr.463, 466, në Zagori, nr.626.
 Agrafta krahinë në Akarriani të Greqisë - 326, 408, 400.
 Aidhonohori, katund pranë Serës në Greqi - nr.350, 351, 354.
 Athosi, mal i shenjtë në Greqi - nr.465, 487.

B

Baburi, katund i Filatit të Çamërisë - nr.751
 Badilonjë - 469.
 Berati, qytet - nr.90, 123, 130, 138, 148, 155, 179, 171, 174, 176, 177, 180, 182, 185, 193, 194, 197, 201, 206, 212, 217, 218, 225, 241, 246, 251, 256, 261, 265, 274, 558.
 Bodrista, katund në Dropull - nr.660, 724
 Brezhan, katund i Përmetit - 470
 Brodashë, katund pranë Elbasanit - nr.29
 Buzulima, katund në Myzeqe - nr.115, 123 ose 144, 181, 193.
 Bukureshti, kryeqytet i Rumanisë - nr.767, 863.
 Bullgaria - nr.82
 Buzmadh, katund në Mallakastër - nr.271

Ç

Çatistë, katund në Pogon të Gjirokastrës - nr.761
 Çerembul, katund në periferinë e Sarës, në Maqedoni të Greqisë - nr.101
 Çifliku i madh, katund në Myzeqe - nr.184

D

Dardhë, katund i Korçës - nr. 425, 438, 450, 477, 481.
 Delvinë, qytet i Shqipërisë së Jugut - nr.799, 802, 834, 837, 848, 877, 878, 884, 907.
 Dibra, qytet në Maqedoninë Perëndimore - nr.274
 Dioklea, Mali i Zi - 913
 Drenova, katund i Korçës - nr.364
 Driano, emri i Manastirit mbi Zervat të Dropullit - nr.785, 795, 800

Drinopoja, qytet i lashtë i paidentifikuar, pranë Gjirokastrës - nr. 520, 522, 537, 541, 550, 578, 584, 586, 598, 610, 612, 654, 829, 834, 851, 856, 860.
 Dunavat, lagje e qytetit të Gjirokastrës - nr.763
 Durrës - nr.359

Dh

Dhendhrovjani (Dhrovjan) - 868
 Dhërmi, katund në bregdet të Himarës - nr.826
 Dhoksat, katund në Lunxhëri - nr.704
 Dhrovjan, katund në rrethin e Sarandës - nr.860, 868
 Dhrovjan, katund në Dropull - nr.566

E

Efes, qytet në Azinë e Vogël - nr.809
 Elbasan, qytet - nr.17 e 18, 80
 Erindi, fshat i Lunxhërisë - 788

F

Fima, katund në rrethin e Sarandës - nr.867
 Fjonjat, katund i prefekturës së Folorinës në Greqi - 248, 254, 271, 408, 445, 448, 455, 459, 463, 483, 492, 748, 749, 752, 874, 889, 891
 Franca - nr.2
 Frastana, katund në Pogon të Greqisë - 868
 Fterë, katund i Kurveleshit - nr.558
 Furna, katund në Thesali të Greqisë - nr.706
 Furkë, katund pranë Konicës në Greqi - nr.201

G

Glavenica, qytet mesjetar identifikohet në Ballshin e Mallakastrës - nr.90, 127
 Goricë, lagje e Beratit - nr.261
 Grabovë, katund në rrethin e Gramshit - 62, 144, 167, 169, 170, 172, 174, 176, 197, 225

Gj

Gjirokatër, qytet - 440, 541, 586, 605, 610, 612, 707, 709, 758, 829, 834, 851, 860

H

Hilmia, krahinë afër Daoklesë - 913
 Humelica, katund i Gjirokastrës - 651, 678
 Himarë, qytet në jug të bregdetit të Shqipërisë - 834, 837, 848
 Hormovë, katund në Rrëzë të Tepelenës - 625
 Hoshtevë, katund në Zagori të Gjirokastrës - 568

I

Ipapandi (manastir) mbi Leshnicë të Sipërme të Sarandës - 818

J

Janina, qytet në Epir të Greqisë - 237, 238, 273, 616, 713, 714, 719, 721, 723, 726, 735, 746, 829
Jerusalem - 279

K

Kaçisti - 108
Kakodhiqi, katund në lindje të Delvinës - 867
Kakolako, katund në Pogon të Greqisë - 597
Kala, lagje e Elbasanit - 63
Kala e Beratit, lagje e Beratit - 265, 251
Kalariti, katund pranë Janinës në Greqi - 686
Kamicani manastir - 2
Kalite - 687
Kardhiq, katund i Gjirokastrës - 532, 651, 664
Kastanjani, katund në Epir - 738
Katuna, katund në Dropull të Sipërm - 868
Katundi, fshat i Korçës - 426
Katundi, fshat i Beratit - 233
Kefalonia, ujdhesë e Greqisë - 541
Kestorat ose Qesarat, katund i Lunxhërisë - nr.586
Kisha e Ungjillëzimit në manastirin mbi Vaniste të Dropullit - 527
Kisha Fjetja e shën Mërisë, ish manastir në Glavenicë (Ballsh) të Mallakastrës - 90, 127
Kisha Fjetja e shën Mërisë, në manastirin e mbiquajtur Panaja, mbi Dhërmi të Himarës - 836
Kisha Fjetja e shën Mërisë, në manastirin në Boboshticë të Korçës - 429
Kisha Fjetja e shën Mërisë, në manastirin e mbiquajtur Driano, mbi Zervat të Dropullit - 526, 582, 797
Kisha Fjetja e shën Mërisë, në manastirin e Ardenicës, rrethi i Lushnjës - 48, 114, 121, 122, 138, 198
Kisha Fjetja e shën Mërisë në manastirin në Vodice të Beratit - 140
Kisha Fjetja e shën Mërisë, në manastirin e Postenanit të Leskovikut - 515
Kisha Fjetja e shën Mërisë, në manastirin Ravenja të Goranxisë së Dropullit - 533
Kisha Fjetja e shën Mërisë, në manastirin në Vllahogoranxi të Rrëzës së Zezë të Gjirokastrës - 547
Kisha Fjetja e shën Mërisë, në manastirin e mbiquajtur e Kamenës pranë Delvinës - 802, 867
Kisha Fjetja e shën Mërisë, në manastirin e mbiquajtur të Kremarovës, në Piqeras të Sarandës - 812
Kisha Fjetja e shën Mërisë, në manastirin e mbiquajtur Kakomes, pranë Nivicës së Bubarit të Sarandës - 814
Kisha Fjetja e shën Mërisë në manastirin mbi Dhivrovuni të Sarandës - 807, 817
Kisha Fjetja e shën Mërisë, në manastirin në lagjen Licati të Leshnicës së Poshtme të Sarandës - 831
Kisha Fjetja e shën Mërisë manastiri i Krorës, pranë fshatit të shën Vasisë së Sarandës - 865
Kisha Fjetja e shën Mërisë, manastir në Sirakat të Sarandës - 868

Kisha lindja e shën Mërisë, në manastirin e Spilesë mbi Saraqinishtë të Lunxhërisë - 549, 652
Kisha e shën Sergit dhe e Bahut, kuvend në Shirgj të Shkodrës, nr.913, 914
Kisha e shën Qiriakut e Julitës, në manastirin e Dhuvjanit të Dropullit - 531
Kompoti, katund pranë Artes në Greqi, nr.261
Koncka, katund i Zagorisë së Gjirokastrës - 596
Konica, qytet në Greqi - 254, 271, 459, 738, 871
Kondas, Berat - 166, 209,
Korça, qytet - nr.118, 140, 151, 157, 180, 326, 329, 345, 352, 367, 372, 377, 394, 395, 397, 398, 400, 408, 420, 439, 440, 450, 452, 460, 464, 696
Kostur, qytet në Maqedoni të Greqisë - 303, 313, 354, 433, 435, 465, 540, 542, 552
Kostandinopoja - 264, 443, 725
Kozan, qytet në Maqedoni të Greqisë - 622, 844
Krimi, katund i prefekturës së Halkidhës, në Greqi - 340
Kudhësi, katund i Himarës - 873
Kungji, kulla e famshme e Sulit - 661
Kungji, vendi i Manastirit në Sul të Greqisë - 661

L

Labovë, katund pranë Gjirokastrës - 518
Labovë e Poshtme, në Rrëzë të Tepelenës - 699
Larit, katund në Greqi - 401
Leusë, katund i Përmetit - 398, 408
Libofsh, katund në Myzeqe - 189, 256
Linotopi, katund i Kosturit të Greqisë, sot është i rrënuar - 20, 305, 540, 542, 552, 556, 561, 591
Litohor, katund në qarkun e Selanikut, në Greqi - 458
Lubonja, katund i Kolonjës - 398
Lukova, katund në bregdet të Sarandës - 865
Lugari, katund në Dropull - 525

LI

Llënga, katund në krahinën e Mokrës - 27, 34
Llunga, katund në krahinë të Mokrës - 27, 34, 78

M

Madhiti, katund i Thrakës në Greqi - 261
Magarova, katund i Manastirit (Bitolji), në Jugosllavi - 430
Malçani, katund në rrethin e Sarandës - 875, 883
Malëshova, katund në rrethin e Beratit - 180
Manastiri i Gepos në Kardhiq - 651
Mashkullora, katund i Gjirokastrës - 545, 651
Mbreshtani, katund në Shpirag të Beratit - 137, 150, 212, 213
Mecova, katund në Epir të Greqisë - 610, 612
Metani, katund në Myzeqe - 185
Mujali, katund në Myzeqe ku ka martirizuar shën Kozmaj - 836
Moska - 785
Muzina, katund në rrethin e Sarandës - 808, 895

N

Nagopull (Stegopull) - 704
Napoli - 828
Navilio - 928
Negada, katund në Zagorin e Janinës - 52

Neokastra, qyteti i Elbasanit - 14, 26, 40
 Neveska, katund i madh në Maqedoni të Greqisë - 493
 Nevrokopi, qytet në Maqedoni të Greqisë - 539, 552
 Nikolica, katund në Kolonjë të Korçës - 310
 Nivani, katund në Zagori të Gjirokastrës - 680
 Nokova, katund në Lunxhëri - 694

O

Ohri, qytet i Maqedonisë - 67, 268, 279, 331, 461
 Orfano, manastir pranë gjirit të Strimonit në Greqi - 203
 Ostanica, fshat - 369

P

Patra, qytet i Greqisë - 887
 Palermo, i njohur si kështjellë veçanërisht në kohën e A.Pashës - 862
 Peca, katund në rrethin e Sarandës - 804, 829
 Pedana, qeli - 923
 Pepeli, katund në Dropull - 686, 868
 Peshkopi, katund i Pogradecit - 479
 Peshkopi e Sipërme katund në rrethin e Gjirokastrës - 519, 705, 735, 736, 764
 Peshta (Pest), pjesë e kryeqytetit të Hungarisë - 488
 Peshtani, katund i Përmetit - 500
 Pevelani, katund në krahinën e Mokrës - 66
 Piqerasi, katund në bregdet të Sarandës - 828
 Pirsojani, katund në krahinën e Kosulës - 867, 869
 Placeu - 897
 Pogoniani i vjetër, qytet në Epir të Greqisë - 200, 866
 Pogradeci, qytet në bregun e liqenit të Ohrit - 66
 Poliçani, katund në Pogon - 652
 Postenani i Kolonjës
 Postenali (shih) Postenani.
 Preveza, qytet bregdetar në Greqi - 712
 Profit Ilia, lagje në Voskopojë - 333
 Profit Ilia, manastir në Hoçisht të Devollit - 417
 Profit Ilia, manastir mbi Jorgucat të Dropullit - 530
 Profit Ilia, manastir në Stegopull të Lunxhërisë - 550
 Purgji, në Ogren të Përmetit - 403

R

Raban (Pabav), Arbëria, nr.4 shih Arbëria
 Rakadhe, katund në krahinën e Janinës - 847
 Ravenja, mali mbi katundin Goranxi të Dropullit - 546
 Rehovë katund i Kolonjës - 487
 Romania, pjesa perëndimore e Perandorisë Bizantine - 90

Rr

Rrethi, katund në Myzeqe - 188

S

Sadovica, katund në Shpirag të Beratit - 116
 Samarina, katund në Maqedoni të Greqisë - 79, 246, 251, 739, 740, 743
 Seljani, vend pranë Sopikut të Pogonit - 653
 Saraqinishtë, katund në Lunxhëri të Gjirokastrës - 556, 561, 578
 Satitha, vend në katundin Çatishtë - 799
 Seqishtë, katund në Myzeqe - 178, 237, 271, 273
 Selosfor, ish-qytet mesjetar, në Zvezdë të Korçës - 329, 331

Selca, katund i Gjirokastrës - 440, 441, 707, 725
 Semani, katund në Myzeqe - 230
 Serozo, qytet në Maqedoni të Greqisë - 350, 351
 Sërbia - nr.90
 Sialisi, katundi i Akardisë në Greqi - 374
 Sikriati, Kastorat ose Qesorat, katund i Lunxhërisë së Gjirokastrës - 607, 610, 612, 646, 657, 668, 848, 851, 853, 860
 Skameliti, lagje në Voskopojë - 336, 345
 Skoreja katund i Pogonit - 652
 Skutara, manastiri i shën Mërisë, në Vuno të Himarës - 563
 Sopik, katund në Pogon - 670
 Stariçani, katund i Konicës, në Greqi - 870, 871
 Stegopul, katund në Lunxhëri - 704
 Sudhena e Sipërme, në Zagori të Janinës - 711, 856, 903
 Sul - 661

Sh

Shalës, katundi i Kolonjës - 573, 506
 Shamoll, katund i Korçës - 399
 Sheper, katund në Zagori të Gjirokastrës - 603
 Shën Aleksandri, abaci i Oroshit - 916
 Shën Gergj, ish-manastir, në Mbreshtan të Beratit - 134
 Shën Gjon Vladimiri, manastir pranë Elbasanit - 2,38
 Shën Gjon Theologu, manastir në Cerkovicë të Theologos të Sarandës - 835, 875, 877, 878, 883
 Shën Kolli, manastir në Sadovicë të Beratit - 116
 Shën Kolli, manastir në Lipë të Përmetit - 384
 Shën Kolli, manastir në Vodice të Kolonjës - 393
 Shën Kolli, manastir në Dhivri të Sarandës - 816
 Shën Kolli, manastir në Mesopotam të Sarandës - 847, 895
 Shën Kolli, manastiri i Cepos të Gjirokastrës - 651
 Shën Kolli, manastiri i Palermos, pranë Qiparosë së Himarës - 862
 Shën Marena, manastir në Llëngë të Mokrës - 34
 Shën Mëhilli, manastir në Nivan të Zagorisë, - 612, 697
 Shën Mëhilli, manastir në Vithkuq të Korçës - 366
 Shën Mëhilli, manastir mbi Derviçan të Dropullit - 718, 743, 786
 Shën Mëria, manastir pranë Dragotit të Tepelenës - 298
 Shën Mitri, manastir në Qiparo të Himarës - 827
 Shën Mitri, manastir në Kala të Beratit - 100
 Shën Pjetri, manastir në Vithkuq të Korçës - 366, 367
 Shën Salvadori kuvend në Rubik - 918
 Shën Sotiri, manastir në Drenovë të Mingulit të Lunxhërisë - 567, 639
 Shën Sotiri, manastir në Çatistë të Pogonit - 529, 693, 799
 Shën Spiridhoni, manastir në Vuno të Himarës - 834
 Shën Triadha, manastir në Kardhikaq të Sarandës - 874
 Shën Triadha, manastir në Pepel të Dropullit - 583, 700, 777

Shën Trifoni, manastir në Sekishtë të Myzeqesë - 237, 273

Shën Thanasi, manastir në Llëngë të Mokrës - 78

Shën Thanasi, manastir në Leshnicë të Poshtme të Sarandës - 856

Shën Thanasi, manastir mbi Muzinë të Sarandës - 808

Shën Thanasi, manastir në Poliçan të Pogonit - 621

Shna Ndou, kuvend në Laç të Milotit - 920

Shpati - krahinë e Elbasanit - 37, 114, 120, 135, 349

Shticë, katund i Kolonjës - 434

T

Tepelena, qytet - 275, 616

Tranoshishtë, katund në Lunxhëri - 541

Tranushta, shih fjalën Tranoshishta - 541

Tresançe, katund në Maqedoni - 59

Trieshtë (Trieste), qytet i Italisë - 253, 258

Trika Trikalla, qytet i Thesalisë - 279

Th

Theotogi, katund në - 584

V

Vanaj, katund në Myzeqe - 238

Valësh - katund i Shpatit - , në jug të Elbasanit - 13

Vatoped, manastir i madh në Athos të Greqisë - 163, 779

Vedisti - 644

Vella, ish qytet mesjetar, peshkopal në veri të Janinës, sot manastir e shkollë fetare - 248, 271, 413, 463, 905

Venedik (Venezia) qytet në Italinë Veriore - 235

Veria, qytet në Maqedoni të Greqisë - 440

Viliça - 592

Vithkuq, katund i Korçës - 354, 366, 385, 423

Vokopolë, katund në rrethin e Beratit - 264

Voshtinë, Pogoniani i sotshëm në krahinën e Pogonit grek - 698

Vlahogoranxi, katund në rrethin e Gjirokastrës - 681, 703

Vorjani, katund në prefekturën e Trikallës në Greqi - 203

Vronjezh, qytet i Republikës Federative Ruse, mbi lumin Voronezh - 501

Voskopojë, ish-qytet në perëndim të Korçës - 38, 112, 119, 120, 279, 322, 358

Voskopolis, shih fjalën Voskopojë

Voshtinë, katund i madh në Pogon të Greqisë - 698

Vuno, katund në bregdetin e Himarës - 834

Z

Zagori, krahina në anën verilindore të Janinës në Greqi - 650

Zernë, katund në krahinën e Janinës - 810, 813, 815

Zervat, katund në Dropull të Sipërme - 687

Zihna, qytet në Maqedoni të Greqisë - 538, 552, 553

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κορυθούδας

TREGUESI I EMRAVE TE NJEREZVE

A

Adam - 251
Adamoviç, Niksha - 916
Agathangjel, arkimandrit - 413
Agavati, Niqifor, peshkop i Glavinicës - 127
Aglaiia - 277
Agni - 261
Ajaço, Naum - 261
Aleks, piktor - 911
Aleks, prift - 654
Aleksi, Athanas, piktor - 745
Aleksi, Gjergj Jan, argjendar - 693
Aleksandër - 722
Aleksandra - 551
Aleksudhi, Anthim, mitropolit i Beratit - 248, 269
Amasatri, Dhimitër Rota - 770
Ambari, Gjergj - 326
Amirali, bir i Kesar Novaku - 689, 290
Anagnost - 326, 669, 712
Anagnosti, Anastas, piktor - 705
Anagnosti, Gjergj - 599
Anagnosti, Kristo - 376
Anagnosti, Mihal nga Samarina - 79
Anagnosti, Petro, piktor nga Posteniani - 326, 396, 402, 405, 410
Anagnost, piktor nga Agrafa - 326
Anania, jeromonak - 665
Anastas - 386, 572, 682
Anastasi, piktor nga Fjonjati - 463, 889
Anastasi, prift - 183, 426, 582, 627
Anastasi, diakon - 148
Anastasi, Filip, argjendar - 109
Anastasi, Haxhi - 322
Anastasi, Jan - 109
Anastasi, Jorgaq - 709
Anastasi, Kostandin - 109
Anastasi, Mihal, piktor nga Ohri - 67
Anastasia - 76
Andrea - 91, 138, 208, 244, 412, 461
Andrea, igumen i Ardenicës - 115
Andrea, Kostë - 639
Andrea, Vangjel - 57
Andon, jeromonak - 306
Andon, Kostandin - 63

Andoni, prift - 398, 612
Andronik, kryemjeshtër - 336, 340
Angjel - 412
Angjelina - 703, 793
Anthi - 791
Anthimi, jeromonak - 592, 676
Anthimi, igumen - 699
Anthimi, Mule - 657
Apostol - 412, 712
Apostoli, piktor - 491
Apostoli, qëndistar - 565
Apostoli, saqellar - 712
Apostoli, Vasil, piktor nga Frastana - 868
Argovasi, Anastas Dhimitër - 238
Argjiri, Gost, argjendar - 358
Argjiri, Theodor - 339
Arianiti, Gjergj, qëndistar - 90
Arsen - 505
Arsen, igumen - 660
Arsen, jeromonak - 788
Asimaqi, Lisolia - 469
Athanas - 45, 424
Athanas, Gjergj - 138
Athanas, Kolë - 225
Athanas, kryemjeshtër - 61
Athanas, piktor nga Fjonjati - 248
Athanas, prift - 515
Avakumi, jeromonak - 860
Averk - 772, 775
Avi - 55
Avlonë - 364

B

Bacoti, Gjergj - 397
Balsha, Gjergj, princ i Shkodrës - 90
Ballamaçi, A.N. piktor nga Plasa e Korçës - 452, 460, 468, 471, 474
Ballauri, Dhimitër, E - 478
Banari, Ali - 276
Bardhi, Kostë - 62
Barhiu, Naum - 193
Batani, Gjergj - 53
Bazi, Petro - 235
Beniamini, jeromonak - 662
Beqari, Parashqevi Ana - 251

Bëxhili, Kristofor - 906
 Bibiani, Jan - 341
 Birolufi, Janko, subash - 174
 Biro, prift - 551
 Bita, Kostandin - 183
 Bita, ile - 174
 Bizanti. Athanas K. piktor - 898
 Bohiko, Dimo - 188
 Bojko - 286
 Boris, Mihail, car Bullgar - 82
 Boso, Dhimo - 541
 Bozdo, Jakov - 274
 Brazgallov, P.A., piktor - 730
 Briko, Jan - 595
 Broli - 235
 Bruno, Jan kryepeshkop i Tivarit - 920
 Buali - 72
 Buda, Gabriel Dh- 261
 Bulerati, Stefan V. piktor - 754
 Burnuzi, Nastë - 62
 Bushi, Dane - 138
 Bushi, Nako - 138

Αειμαρ
 ενι χειρῶν

- 598 Νόκοβο . Αγ. Γεωργίου
- 605 Αρμενιστες, Ζαχάρης
- 607 Λόγγος Αγ. Κυρ.
- 610 Σέρβων, Αγ. Γεωργίου
- 612 Νίκανυ « ενι χειρῶν
 δοξαριῶν εν χειρῶν Μ. Νικητῶν »
- 627 Τόνολα, Αγ. Αθανασίου
- 628 Κελλεῖ2
- 635 " Θλωῖτες
- 780 Μινγκυλ, « δοξαριῶν
 εν ενι χειρῶν ... »
- 820 ;
- 851 Δεῖλμαν Αγ. Νικητῶν

Çika, Nas - 167
 Çili, Zakë - 193
 Çipi, Aleks - 657
 Çorri, Sirofe - 225
 Çuçu, Nikollë - 657

Çoku, Gjergj - 210
 Çoku, Martir - 210

D

Dako - 186
 Dako, Dino - 225
 Dako, Haxhi, subash - 193
 Damaskino, murg - 279
 Damaskino, jeromonak - 534
 Damjane, murgeshë - 910
 Damjano, jeromonak - 582, 831
 Dana, Sem - 138
 Daniel, jerodiakon drejtor shkolle në Bukuresht - 863
 Daniel, jeromonak - 148, 561, 586
 Daniel, mitropolit i Nevrokopit - 539, 552
 Daniel, peshkop i Drinopojës - 654
 Daniel, peshkop i Korçës - 326
 Darça, Kostandin - 194
 Dardhari, At Ilia, piktor nga Dardha e Korçës - 481
 David - 324
 David, Mihal - 225
 David, peshkop i Kosturit - 303
 Dada, Andrea - 808
 Deda, Dhimitër - 704
 Dede - 811
 Dede, Kostë - 635, 636, 646
 Dede, Nikollë - 811
 Dede, Ril - 612
 Da Forti, Monte Robert, komandant norman - 83
 Demir - 364
 Demira - 874
 Desini Jan, argjendar - 385
 Desini, Panajot - 354
 Deshe, Jan - 576
 Diamanti, Beneto, argjendar - 369
 Dibrani, Aleko, mjeshtër - 472
 Diçe, Zografi - 59
 Dika, Kristo - 381
 Dimo, Koço - 217
 Dionis - 148, 558
 Dionisi, igumen - 823
 Dionisi, jeromonak - 665, 815, 820, 856
 Dionisi, murg - 677
 Dionisi, prift - 810
 Dohne, Petro - 913
 Doke, Lluk - 138
 Dokmani, Sino - 694
 Doko - 136
 Doni, Thoma - 221
 Dorotheju, peshkop i Beratit - 271
 Dorotheu, peshkop i Korçës - 464
 Dositheu, peshkop i Drinopojës - 598, 605, 607, 610,
 612, 627, 628, 635, 780, 820, 851
 Dositheu, prift igumen - 538
 Dositheu, Kostandin - 817
 Doxhosi, Gjergj - 107
 Dragan - 516
 Dragoja, Jan - 561
 Draçka, Ristan - 225

Duka - 911
 Duka, Gjergj K. - 452
 Duka, Kostë - 206
 Duka, Mitro - 170
 Duka, Pilo, protosingjel - 916
 Dukagjini, Polo - 916
 Duro - 385, 389

Dh

Dhimitri, Mihal - 586
 Dhimitri, Nikollë, piktor nga Fjonjati - 747, 748, 749
 Dhimitri, Thanas - 339
 Dhimitri, piktor - 20, 50, 135, 440, 567, 590, 622, 672, 870, 871, 889, 891
 Dhimitriani, Kristo piktor - 213
 Dhimitër, prift - 712, 804
 Dhimo - 440, 505, 770, 811
 Dhimo, Gjokë - 672
 Dhimo, Jan - 672
 Dhimo, Janko - 618
 Dhimo, Kostandin Gjokë - 672
 Dhimo, Pano - 618
 Dhimio, Stargji - 598
 Dhimo, prift - 616, 619, 620
 Dhimo, Kristofor - 838
 Dhespini Sutta, Çimçu - 44
 Dheoçosi, Gjergj - 107
 Dhoçosi, Theodor - 107

E

Efstathi, piktor - 343
 Efstathi, prift - 551
 Efthim, Athanas - 253
 Efthim, Naum - 253
 Efthim, Nikollë - 253
 Efthim, jeromonak - 319
 Efthim, piktor - 334
 Efthimiadhi, Gjako, prift - 868
 Egnat, kryepeshkop i Justianionës së parë (Ohrit) - 306
 Egnat, metropolit i Beratit - 558
 Elfter, Jan - 726
 Envco, Jan - 208
 Episkioti Gjergj, argjendar - 130
 Evdhoksia, fisnike - 286
 Evgjen, Jeromonak - 877, 883
 Evsevia - 479

F

Fandi, Margarit Mitro - 735
 Fandi Mitro, drugdhëndës ikonostasi - 716
 Feka, Kostandin - 271
 Fili, Vasil A. Piktor - 491
 Filip - 261, 412
 Filip, Gosti, argjendar - 358
 Filothe, jeromonak igumen - 584, 777
 Filothe, piktor - 734
 Foka, Aliviziu, piktor - 541, 347
 Frastaniti, Ali bej - 623
 Frastaniti, Vasil, piktor - 421
 Fuga, Dhespinë - 421

G

Gabrieli, jeromonak - 537, 590
 Gabrieli, peshkop i Gjirokastrës - 652, 668, 856, 860
 Gadu, Athanas, argjendar - 728
 Gedeori, peshkop pa seli - 565
 Gega, kryemjeshtër - 153
 Germanoj, murg - 807
 Gixho - 820, 829
 Godi, Kristo - 440
 Goga, Stergj Dhimitër, argjendar - 239, 257
 Gole - 298
 Gosti, Argjir Athanas - 358, 359
 Gosti, Ananas, argjendar - 358, 359
 Grabovari, Gjergj Çetili, piktor 489, shih Çetiri, Gjergj
 Gramozasi, Mihal, piktor - 807
 Grigori, jeromonak - 550, 567, 591, 655, 693
 Grigor, kryepeshkop i Kostandinonës - 464
 Grozdan - 81
 Gu(?) Petro, piktor nga Janina - 713, 714
 Guço, Gjergj - 306
 Guda, Jan - 519
 Guga, Nikollë, piktor - 29, 126, 355
 Guga, Pano - 225
 Guma - 350
 Gulari, Stas - 124

Gj

Gjata, Stavri - 138
 Gjeçi, Filip - 138
 Gjeçi, Stefan - 217
 Gjerasim, jeromonak - 818
 Gjerasim, kryepeshkop - 55
 Gjergj - 13, 44, 122, 137, 208, 241, 246, 285, 426, 441, 522, 550, 561, 567, 669, 682, 712
 Gjergj, mjeshtër - 285
 Gjergj, Nikollë - 274
 Gjergj, Pashtro, mjeshtër - 272
 Gjergji, piktor nga Grabova - 144, 167, 169, 170
 Gjergji, piktor nga Fjonjati - 874
 Gjergji, piktor - 567, 654, 856
 Gjergji, princ i Shkodrës - 30
 Gjergji, prift - 150, 610, 803, 829
 Gjeorgjiadhi, Petro, piktor nga Janina - 714, 719, 721, 723, 726, 735, 736
 Gjeorgjia, Filip, arkitekt - 738
 Gjeorgopulli - 522
 Gjika - 17, 18, 825
 Gjika, Andon, Starat - 826
 Gjika, Dhimitër, kryeq ndesh - 828
 Gjika, Kostë - 112, 345
 Gjika, Vasil - 707
 Gjike - 309, 369
 Gjikama - 550
 Gjila, Naum - 193
 Gjinaraku, Kostë - 193
 Gjini - 811
 Gjini, Dede - 225
 Gjini, Josif - 231, 244
 Gjini, Milasa, subash - 174

Gjini, Spiro - 274
 Gjini, Trifon - 241
 Gjoka, Dhimitër Gjergji - 482
 Gjoka, Gjikë - 911
 Gjoka, argjendar - 873
 Gjoka, mjeshtër - 873
 Gjomara, Pano - 905
 Gjoni - 612, 791, 822
 Gjoni, Jan - 507
 Gjoni, Kostandin, subash - 174
 Gjungji, Dhimitër Prend - 46
 Gjungji, Gjergj - 46
 Gjungji, Prend - 46
 Gjushi - 619
 Gjushku - 566

H

Hadara Simon, subash - 174
 Halili, Gidhon - 225
 Halpepa - 183
 Halqa, Thanas - 183
 Harallambi, piktor nga Samarina - 246
 Harisiogli, Dhimitër, piktor - 424
 Haxhi - 756
 Haxhi, Anthim - 728
 Haxhi, Jan -
 Haxhi, Nikollë - 771
 Haxhi papagjergj, igumen i Ardenicës - 48
 Haxhi, Petro, prift - 598
 Helena, mbretëreshë - 913, 914
 Hila - 911
 Hotova, Çiç - 220
 Hrisi, Ilia - 378

Igisi, Krymjeshtër - 652
 Ilia - 452, 825
 Ilia, Gjergj, piktor - 504
 Ilia, Theodor, piktor nga Dardha e Korçës - 477
 Ilistët - 379
 Imetari, Elazar - 178
 Inglesi, Kostandin, piktor - 443, 451
 Inoçenti - 918
 Istinator, Petko - 104
 Itibriani, Kristo, piktor - 212

J

Jako - 186
 Jakov - 148
 Jakovi, igumen - 797
 Jakovi, jeromonak - 531, 807
 Jakovi, mitropoliti i Zihnës - 538, 552, 553
 Jakovi, Apostol, i vogël, argjendar - 40, 48, 198
 Jan - 26, 48, 55, 95, 208, 295, 383, 429, 479, 564, 586, 614, 712, 787, 803, 822, 829
 Jan A. - 450
 Jan, argjendar - 493
 Jani, diakon - 555
 Jani, igumen - 874
 Jani, K. - 148
 Jani, Tef - 62

Jani, Thoma - 469
 Jan, peshkop i Beratit - 241
 Jani, piktor - 94, 144, 167, 169, 170, 479, 586, 610, 614, 633, 668, 687, 698, 717, 723, 762, 767, 829, 834.
 Jan, Sevastokrator - 290
 Janko - 186
 Janko, Grigor Kalia - 108
 Janko, Haxhi Rama - 201
 Jano - 20
 Jeremi, jeromonak - 544
 Jerathe, jerodiakon - 117, 148, 592
 Jese - 324
 Joakim, jeromonak - 586, 665
 Joakim, murg - 117
 Joanidhi, piktor - 767
 Joaniqi, mitropolit i Durrësit - 63
 Joaniqi, peshkop i Delvinës Himarës - 834, 837, 848, 907
 Joania, murg - 819
 Joasafi, jeromonak - 152, 558
 Joasafi, igumen - 146
 Joasafi, mitropolit i Beratit nga Bubullima - 138, 144, 155, 170, 171, 174, 176, 180, 182, 183, 193
 Joasafi, mitropoli i Beratit - 194, 197, 201, 206, 217, 218, 225, 229
 Jonaji, igumen - 287
 Jorgji Dhimitër - 787
 Jorgjiu, Filip, arkitekt nga Korniça - 738
 Jorgji, Haxhi - 331
 Josif - 241
 Josifi, jerodiakon - 117
 Josafi, jeromonak - 784
 Joti - 874
 Joto - 403
 Jovan - 55
 Jovani, Ndin - 62
 Juka, Naum - 144
 Jusi, Kristo - 710
 Justiniani, perandor i Bizantit - 518

K

Kadezi, Gjergj - 334
 Kalariti, Gjergj, piktor - 633
 Kalariti, Kostë, argjendar - 214
 Kalavara, Pari - 229
 Kalesio, Jan - 922
 Kalestari - 904
 Kalia - 83, 514
 Kalia, Kesarisa, e shoqja e Kezar Novakut - 209
 Kalimeri, Gjergj - 884
 Kalinik, jeromonak, argjendar - 877, 878, 879, 883, 896
 Kalinik, peshkop i Janinës - 550
 Kalioja, Postol - 225
 Kolisti, jeromonak - 561
 Kalesti, igumen - 824
 Kalisti, murg - 528
 Kalisti, peshkop i Glavnicës e i Beratit - 90
 Kalisti, peshkop i Drianopojës - 556, 559, 592

- Kalivioti, Jorgo - 592
 Kanaçi, Gjergj Kristo, prift - 874
 Kanaçi, Kostandin Gjergj, prift - 874
 Kapesoviti, Anagnost, piktor - 845
 Kapesoviti, Jan Athanas, piktor - 774
 Kanaçi, Gjergj Kristo - 874
 Karabunara, Stefan - 196
 Karajani - 397
 Karanxha, Kondo - 278
 Katiliani, Dionis - 524
 Kefaliniasi, Dhimitër, piktor - 887
 Kika, Thanas - 899
 Kin - 302
 Kini Than - 315
 Kiona - 20
 Kiriçoradho Jan - 57
 Kirilli, murg - 148
 Kirilli, peshkop i Kurçës nga Veria - 440
 Kirilli, prift - 677
 Kirio, Mihallaq - 369
 Kiuru - 263
 Kiuru, Nikollë - 263
 Klemi V., mjeshtër - 519
 Klimenti, jeromonak - 117
 Kocaqi, Kostandin - 753
 Koça, Zoja - 112
 Koçi, Llukë - 767
 Koço - 620
 Koço, Kostë - 676
 Koisora, Theodor Gjergj - 510
 Kokali - 811
 Kola, Kapedan - 201
 Kola Sotir - 174
 Kole - 42
 Koli, Niko - 489
 Kolia, Kostandin, mjeshtër - 178
 Kamaraku, Simon - 42
 Kamneri, Aleks, perandor i Bizantit (1081-1118) - 51
 Kornim - 96
 Kona, Anastas Janko - 241
 Konola, Kostandin - 225
 Kondakçiu, Mihal - 225
 Kondo, Gjokë - 448
 Kondi, Tel Gjokë - 648
 Kondiko - 874
 Konomi, Jan, prift - 693
 Konsulas - 21
 Korazi, Majidh - 182
 Korfjati, Andon, drugdhëndës ikonostasi - 359
 Korfjati, Serafim - 632
 Konkimi, Kostandin - 368
 Koroveshi, Jan - 204, 270
 Kosta, Cico - 647
 Kosta, Dede - 626
 Kosta, Haxhi - 329
 Kosta, Nikollë - 238
 Kosta Theodor - 142
 Kostandin - 723, 756
 Kostandina - 234
 Kostandini, Jan - 281
 Kostandini, Dhimitër, piktor - 841
 Kostandini, Kolë, mjeshtër - 893
 Kostandin, jerodiakon, piktor nga Shpati - 32, 34, 37, 114, 120, 135, 349
 Kostandini, jeromonak - 615, 632
 Kostandini, jeromonak e piktor - 22, 300, 323, 324, 325, 558, 591
 Kostandini, piktor - 157, 165, 413, 717, 807, 905
 Kostandini, piktor, bashkëpunëtor i David Selenicasit - 331
 Kostandini, piktor nga Fjonjati - 448
 Kostë - 20, 302, 383, 416, 514, 540, 667, 895
 Kosta, Foto - 758
 Kostë, mjeshtër - 340
 Kostë, argjendar - 27
 Kostë, piktor - 416
 Kostë, piktor nga Filati - 58
 Kostë, prift - 598, 712
 Kostinë - 363
 Kosturiti, Athanas Panajot, piktor - 465
 Kote, Jig, noter - 358
 Kote, Laze, arkitekt - 393
 Kovaçi, Nas - 72
 Koza - 62
 Kozmai, murg - 117
 Kozmai, prift - 366
 Krathesi, Stas - 783
 Krisanthi, jeromonak - 665, 856, 861
 Krisanthi, piktor nga Placeu - 897
 Krisanthi, peshkop i Kosturit - 313, 354
 Krisanthi, peshkop i Durrësit - 52
 Krisanthi, prift - 897
 Kristina, murgeshë - 910
 Kristo - 362, 403, 480, 570, 616
 Kristo, Adam A. - 251
 Kristo, Dhamjan, piktor nga Samarina - 740
 Kristo, Naum - 461
 Kristo, Serafim - 479
 Kristo, murg - 817
 Kristo, piktor bashkëpunëtor i D.Selenicasit - 331
 Kristo, prift - 271
 Krostodhul - 448, 680
 Kristodhul, piktor nga Fjonjati - 483
 Kristofor, jeromonak - 533
 Krijsora, Janko - 547
 Kukani, Athanas - 839
 Kumbuli, Theodor - 859
 Kuqi, Gjergj - 211
 Kuqi, Mit, subash - 174
 Kuqi, Nas - 193
 Kuqi, Nas Avram - 211
 Kuqi, Stas - 225
 Kuqi, Trifon - 211
 Kurti, Rist - 193
 Kustë, Deda - 626

Kostë, prift - 598, 609

L

Ladhima, Lin - 843

Lula - 825

Lula, Jorgji - 693

Lalë, Dino - 179

Lajli - 712

Lamevi, mjeshtër - 154

Lasko, Qendro - 792

Lavrent, peshkop i Gorë-Mokrës - 16

Leka - 792, 811, 825

Leka, Nikollë - 811

Leka, Premt - 691

Leka, Sokrat - 881

Leka, prift - 617

Leka, Ilia, prift e igumen - 826

Lekabe, Kolë Tata - 16

Lena - 244

Leond - 378, 379

Leska - 162, 302

Lesko, Qendro - 792

Leshi, Kristo - 274

Lila - 362

Lili, Hasan - 763

Lito, S.Dh. - 470

Ljaliu - 712

Logothes - 522

Loku, Leond - 790

Loli - 874

Lorra - 244

Lula - 825

LI

Llambro - 874

Llambrejti - 891

Llambrej, Anastas, prift - 891

Llavrioti, Gjergj, prift - 599

Llazari, kryemjeshtër - 173

Llazari, piktor - 650, 681, 711, 776, 856, 903

Llazari, prift - 176, 327

Llazo, Siko - 619

Longoviti, Ilia, piktor - 804

Lluka, ungjillor - 678

Lluka, prift - 398

M

Magarova, Stergj Gogë - 252

Magdalenë, murgeshë - 61

Makari, arkimandrit, igumen - 718, 742

Makari, jeromonak - 307, 550

Makrinioti, Margarit, piktor - 418, 495

Maku - 329

Malesu, Jan - 736

Malëshova, Vasil Anastas - 437

Mama, Gjergj Kostë - 358

Mamofaçovi, D.G. - 501

Mars - 193

Manasi - 148

Manasi, igumen dhe muzikant i shumëditur - 138

Manasi, jeromonak - 117, 909

Mandili - 787

Manduka, Gjergj - 347

Mandro, Nasto, gurëgdhëndës - 152

Mane, Gjergj Kostë - 358

Manenti - 353

Mani, Dhimitër - 129

Mani, Gjergj - 33

Mani, Gjergj Nikollë - 33, 34

Manthe, mjeshtër - 340

Mara, Nikollë - 895

Margarit - 830

Margariti, prift - 867

Maria - 825

Maria, e bija e Kesar Novakut - 289

Marinë - 421

Mark - 26, 45, 246, 363

Marku, Athanas, prift - 193

Marku, Kostë, subash - 174

Marku, Ndrek - 73

Marku, Manrish - 75

Marku, Nikollë - 895

Marku, Tole - 818

Martini, Ndon - 193

Martiri - 808, 829

Martiri, subash - 182

Martha, murgeshë - 719

Matheu, Dh., piktor nga Samarina - 739

Matthe, piktor - 715

Matheu, piktor nga Fjonjati - 448

Mattheu, peshkop i Drinopojës - 537, 541, 758

Mattheu, peshkop i Janinës - 542, 808

Mavrokordhati, Aleksandër, Vojvodë - 782

Maxha, Anastas Dhimitër - 236

Maxhad, Kostandin Dhimitër - 236

Maxha, Nikollë Dhimitër - 236

Maxha, Stergj Dhimitër - 236

Mecoviti, Gjergj Jan, argjendar - 771

Mecoviti, Kostë Tuni drugdhëndës - 666

Meço - 193

Meka, Lekë - 302

Meka, peshkop i Stefaniakës dhe i Bendës - 926

Meleti, peshkop i Ohrit (1873) - 461

Meleti, jeromonak - 416, 576, 856

Meleti, meshtar e igumen i Manastirit të Apollonisë - 89

Mellani, Stavro - 799

Mertika, Trifon Mina - 253

Mërtiri - 182, 829

Metodi, igumen - 354

Metodi, jeromonak - 645

Metodi, mitropolit i Beratit nga Bubullima - 115, 123

Mezeliçi, Kostandin - 202

Mezeliçi, Stavro - 290

Miha, Nikollë - 105

Mihail - 71, 246, 306, 403, 777

Mihaili, kartofillaks - 138

Mihaili, mjeshtër - 340

Mihaili, piktor - 50, 536, 654, 778, 807, 905

Treguesi i emrave te njerezve

- Mihaili, piktor nga Fjonjati - 408, 463
Mihaili, piktor nga Linotopi - 540, 542, 552, 556, 559
Mihaili, piktor nga Zerma - 810, 813, 815
Mihaili, Anastas, piktor nga Fjonjati - 254, 492
Mihaili, Andon, piktor nga Fjonjati - 891
Mihaili, Dhimitër - 334
Mihaili, Thanas - 70
Mihaili, Ziso nga Samarina - 743
Mihi, Angjelina - 507
Miho - 362
Mikaleti, Harallamb - 664
Mile - 551
Mile, Avram - 225
Milio - 508
Milio, Jan - 21
Milo, Gjergj - 758
Milo, Mitro - 758
Mina - 792
Miropullo - 350, 354
Misiu, Jan - 736
Mita Simon - 183
Mitro - 354
Mitro, kryemjeshtër - 53
Mitro, Koço, gurgdhëndës - 635
Mitrofan, jeromonak - 117
Mitrofan, peshkop i Drinopojës - 584, 586
Moha - 341
Mokrundi, Petro, argjendar - 129
Moni, Mihail, subash - 174
Monte de Forti, Robert - 83
Morsi - 148
Mosku - 652
Mozare, Kostë - 149
Mucoja - 652
Muller, C.L. - 258
- N**
- Naku, Dhimitër Gjikië - 907
Nana, David - 229
Nani - 371
Nano, Dhimitër Koizo - 715
Nano Gjergj - 561
Nano, mjeshtër - 141
Naqe - 794, 795, 796
Nasi - 142
Nasti, Haxhi - 212
Nathanaili, igumen - 91
Nathanaili, jeromonak - 594
Naum - 55, 232, 246, 426
Naum, G., argjendar - 485
Naum, Kita - 55
Naumi, gdhëndës ikonostasi - 226
Naumi, mjeshtër - 250
Navsi, Josif - 227
Ndreka, Stas - 225
Ndrico, Gjergj - 743
Nedhio, argjendar - 595
Neofit - 279
Neofit, Haxhikosta, mitropolit i Durrësit - 358, 359
- Neofiti, jeromonak - 543
Neofiti, peshkop i Korçës nga Gjirokastra - 413, 440, 506
Niça, Stefan - 310
Niçari, Dimo, subash - 174
Niçari, Niko, subash - 174
Nika, Kristo Dhimitër - 829
Nika, margarit - 829
Nikea, Zafira - 821
Niko - 20
Niko, Kristo - 607
Nikodhimi, jeromonak - 586
Nikodhimi, peshkop i Korçës - 717
Nikolaidhi, Filip, piktor - 742
Nikolajeviç, Mopi - 417
Nikolla, Dhimitër, piktor - 747, 748, 749
Nikolla, Dhimitër, mjeshtër - 141
Nikolla, Gjergj, piktor nga Grabova - 183
Nikolla, Mazia Sava - 825
Nikollë - 29, 43, 96, 208, 280, 294, 386, 536, 575, 687, 803
Nikolla, piktor biri i Mihail Zografit - 58
Nikolla, piktor nga Postenali - 422, 431
Nikolla, piktor nga Linotopi - 305, 556, 567
Nikolla, piktor - 413, 717
Nikolla, argjendar nga Neskali - 493
Nikolla, gurëgdhëndës - 558
Nikolla, piktor nga Ftera - 558
Nikolla, prift - 28, 528, 627, 687, 829, 874
Nimfoni, peshkop - 290, 291, 292
Nina - 825
Niqifor - 530
Niqifori, peshkop i Korçës - 352
Nirra, Kostë Marku - 35
Nishku, Prend - 45, 47
N.K., argjendar - 483
Noni - 91
Noni, Jakov - 76
Nosi, Kostë - 52
Nasi, Stuljan - 40
Novaku, Kesar - 287, 290
Nove, Josif - 149
Nushi, Kostë, subash - 174, 177
- O**
- Onufri, piktor dhe protopapë i Neokastrës - 7, 14, 15
Onufri, Nikollë, i biri i Onufrit, piktor - 92, 93, 94
Osmanlli, Kostandin - 269
- P**
- Pavoni, murg - 928
Pafnuti, igumen - 163
Paftali, Tase - 234
Pais - 869
Paisi, igumen dhe jeromonak - 513
Paisi, mitropolit i Efesit - 809
Pakarta - 277
Pakatian - 277
Paleolog, Andronik II, Perandor i Bizantit - 89
Paleolog, Mihail, perandor i Bizantit - 89

- Panajot - 412, 712, 861
 Panajoti, Athanas - 465
 Panajoti, Gjergj - 874
 Panajoti, Kostë - 139
 Panajoti, argjendar - 366
 Panajoti, prift - 597, 829
 Panajoti, primumir - 712
 Pandiqi, Nikollë - 686
 Panko, Simo - 183
 Pankrati, jeromonak - 117
 Pano, Niko - 789
 Pano, prift - 400, 847, 867, 870
 Pantia, Soro Aurelia - 102
 Papaçelo - 378
 Papadede, Mihal - 357
 Papaduka, Til - 625
 Papa, Dhimitër - 56, 134
 Papa, Uçi, prift - 666
 Papa, Zaho - 855
 Papadhatë - 803
 Papadhimetri, Anastas - 116
 Papadhimetri, Lekë - 617
 Papadhimetri, Prend - 325
 Papagjergji, Thanas - 589
 Papagjeti, Janko, argjendar - 116
 Papajani - 244
 Papajani, Kostandin - 63
 Papakule, saqellar - 581
 Papanikolla, Efthim - 895
 Papaprofiri - 253
 Papastefani, Gjergj - 310
 Papathanasi, Foto - 758
 Papika, Kostandin - 339
 Parashkevi - 709
 Parthen - 869
 Partheni, igumen - 564, 608, 903
 Partheni, jeromonak - 800, 807
 Partheni, murg - 513
 Partheni, patrik i Jerusalemit - 279
 Partheni, protosingjel - 201
 Pasi, Gjike - 858
 Pashko - 138
 Pashku, Mihail, mjeshtër nga Pogradeci - 66
 Pavël, mjeshtër - 340
 Peço - 383
 Peko, argjendar - 27
 Pelagrini, Krisanth, murg - 875, 883
 Pema - 309
 Pema, Kin - 302
 Pema, Dukë - 302
 Perlatël - 915
 Peroni, Janul, mjeshtër - 519
 Petro - 21, 71, 106, 138, 139, 144, 567, 640, 792
 Petro, piktor - 720
 Petro, piktor nga postenani - 866
 Petro, piktor nga Vllahogoranxia - 681, 703
 Petro, prift - 174
 Piça, Naum - 229
 Pina, Nas - 225
 Pili, Vasil A. - 490, 496
 Piliotë - 757
 Piro - 840
 Pisoderasi, Efthim - 429
 Pisoderasi, Gjergj - 429
 Polimeri - 389, 840
 Pondiqi, Dh.Piktor nga Janina - 746
 Pondiqi, Nikollë, piktor - 684
 Pondiqi, Kostandin, piktor - 686
 Postenali, Nikollë, piktor - 422
 Postenali, Petro, piktor - 503
 Postoli - 20, 198
 Portrista, Mitro Koça - 724
 Prend - 29, 642
 Prendi, Adham - 326
 Primumir - 712
 Prodan - 299
 Prodhromi, M., piktor - 751
 Pune, Thanas - 228
 Qefaliniasi, Dhimitër - 887
 Qendro, Dhimitër - 598
 Qendro, Jan - 626, 657
 Qendro, Sevo - 657
 Qipriani, kryemjeshtër - 593, 634
 Qiprioti, Onufër, piktor - 96, 97, 98, 99, 533, 538, 539, 547
 Qiriaqi, prift - 856
 Qiriako - 255, 391, 522, 550, 798
 Qirko - 230, 693, 901
 Qirko, K. - 305, 792
 Qirko, Simo - 792
 Qirko, Prift - 626
 Qirushi, Sevo - 788
 Qurana, Simo Theodor - 494
 Qiraca - 566
 Qiraca, Qiric - 773
 Qiriaku, Gjokë - 545
 Qiriaku, Prift - 570
 Qirici - 541, 591
 Qiricoredho, Jan - 578
 Qirxhi, prift - 703
- R**
- Rafael - 479
 Rafaeli, patrik ekumenik - 807
 Ramo, Dhimitër - 687
 Ramo, subash - 182
 Rapo Thanas - 865
 Raponcio - 865
 Riku, prift - 471
 Ristani, Dhimitër - 144
 Roili, Petro Haxhi - 366
 Rambo, Mark - 225
 Ropra (2) Sotir - 51
 Rota, Jan - 358
 Rukani, Athanas - 835
 Ruso - 21

- Rr**
Rrapi - 138
- S**
Saguri, Apostol M., subash - 174
Saiça, Dhespinë - 465
Saiça, Aleksandrina - 461
Sago, prift - 541
Saku, Jan - 841
Sali, mjeshtër nga Dibra - 274
Samofaçovi, D.G. - 501
Saqellari, Petro - 272
Sava - 838
Shuli, Kostandin - 193
Sava - 567
Seleku, Skut - 174
Selenicasi, David, piktor - 331
Serafim, jeromonak - 632, 680
Serafim, peshkop i Delvinë-Himarës - 810, 813
Sevi, Andrio - 780
Siami - 329
Silvestër, jeromonak - 824
Simeoni, jeromonak - 799
Simeoni, igumen i Ardenicës - 107
Simeoni, peshkop i Drinopojës - 520, 522
Simiu, Petro - 473
Simo - 396
Simon, prift - 174, 557
Simoni, Kostandin - 63
Sino, prift - 609
Siropulo - 350, 354
Sisos Ava - 849
Skevi, prift - 626
Skutari, Jan, piktor - 568
Smarogda, Kakoanë - 781
Sofroni, jeromonak - 807
Sofronia, murgeshë - 610
Sofroni, Gushu - 129
Sofroni, Yrusi - 345, 346
Sotir - 249
Sotiri, Dhimitër - 457
Sotiri, Kristodhul - 725
Spiridhoni, ekzark - 712
Spiridhoni, piktor - 712
Spiridhu, Vasiliqi - 469
Spiro - 448, 457
Spiro, prift - 880
Stalloni, mjeshtër - 141
Stamati - 783
Stano, piktor - 77
Stasia - 817
Stasiana, murgeshë - 817
Stasirra, murgeshë - 910
Stathi, prift - 657
Stavro - 55, 687, 895
Stavro Mihil - 191
Stefan - 246, 262, 264, 276, 294, 296, 383, 384, 426, 457, 796
Stefani, protoprezbiter - 285
Stefani, Dhimitër - 400
Stefani, Haris - 600
Stefani, Ruste - 412
Stefani, Simo - 405
Stefani, mbret i serbëve - 913
Stefani, piktor nga Fjonjati - 463
Stefani, prift - 479
Stefo, kryemjeshtër - 53
Steja, Nikollë Koço - 663
Stergjia, Naum N. - 478
Stergj, prift - 457
Sterjopulli, Panajot Dh. - 722
Steriani, piktor nga Agrafa - 326
Stiliani, Soto - 600
Stilingjiri, Duda Vasil - 271
Stoi, Dhimitër - 398
Stoja - 309
Stoja Nikollë Koço - 663
Stojan, kryemjeshtër - 61
Str.Apostol - 461
Subashi, Mari - 189
Subashi, Ristan - 284
Subashi, Simon - 174
Subashi, Sotir - 138
Surabo, Kote, mjeshtër - 854
- Sh**
Shën Angelari, nxënës i Kirilit e i Metohit - 251
Shën Gorazdi, - " " " - 251
Shtëmbari, Josif - 216
Shtëmbari, Petush - 216
Shuli, Kostandin - 193
- T**
Tana - 72
Tarasi, jeromonak - 365
Tasi, Jan - 457
Tasi, Kristo - 413
Tefi, jeromonak - 567
Tele, Mark - 318
Teli, Jan Dhimitër - 429
Teopia, Karl shih: Theopia Karl - 4
Terpo, piktor - 157, 166
Tete, Kostë - 635
Teto - 567
Terpini, Vangjel - 437
Tezha N. - 450
Tiela - 509
Tilo, prift - 626
Tima - 20
Tima, Sotir, argjendar - 78
Timo, Anastas Jan - 206
Timo, Jan - 206
Tiranasi, Gabriel D., argjendar - 265
Todhri, Gjergj - 189
Toli, Trifon - 225
Topia, Gjergj - 3
Toska - 567
Toska, Ali - 597
Toska, Dhimo - 343

Toska, Tefa - 567
 Toto - 27
 Trandafili, Jan - 833
 Trebisht, Mara - 70
 Trikupa, Anastas Kozmisk - 38
 Trogjiri - 663
 Tuni, Kostë, piktor - 666
 Tushi - 246

Th

Thallasi, Pirro Gjikä - 694
 Thanas - 353
 Thanasi, prift - 139, 616, 652, 847
 Thanasi, Eleni - 569
 Thanasi, Jan - 860
 Thanasi, Simon - 124
 Thano, Spiro - 829
 Themeli - 457
 Themeli, kryemjeshër - 173
 Themo - 589
 Theodor - 144, 246, 825
 Theodori, piktor nga Agrafa - 326
 Theodori, despot i Epirit - 290
 Theodori, piktor - 591
 Theodori, prift - 338
 Theodori, saqellar - 712
 Theodorçki Mihail, car i Moskës - 785
 Theodori Nano Kryekoka - 862
 Theodul - 84
 Theofani, igumen - 810, 817, 835
 Theofili, kryemjeshër - 5, 583
 Theoklit - 117, 570
 Theokliti, igumen jeromonak - 38
 Theokliti, jeromonak në Ardenicë - 148
 Theopia, Karl, princ i Arbërisë - 2, 3, 4, 5,
 Thodora - 811
 Thoika, Ilia Gjini - 821
 Thoma, Gjin - 821
 Thoma, piktor nga Fjonjati - 483
 Thopia, Karulo shih: Theopia Karl

U

Uroshi, mbret i serbëve - 913, 914, 925

V

Vajo, Petro - 687
 Vako, Arsen, peshkop i Gorë-Mokrës - 20
 Vangjel - 426, 430, 448
 Vareli, Gjergj, prift - 261
 Variu, Nas Sotir - 187
 Vasil - 383, 412, 448
 Vasili, Naum - 456
 Vasili, Toto - 174
 Vasili, murg - 117
 Vasili, piktor - 660
 Vasili, piktor nga Filati - 758
 Vasili, piktor nga Qesarati - 607, 646, 848, 853, 860
 Vasili, prift - 138, 225, 522, 867
 Vasilaq - 896
 Vasiliqi - 709
 Veli - 616

Veli, Pasha - 661
 Velikashin, sundimtar serb - 287
 Velioja Postol - 225
 Velo Gjergj subash - 174
 Veniamini, murg - 868
 Veria, Anastas - 489
 Veveçka K. - 266
 Vezir, Ali Pasha - 275, 616
 Vikenti, jeromonak - 117
 Vilthiqi, Panajot Thimjo - 757
 Visari, jeromonak - 512
 Visarion, mitropolit i Durrësit - 63
 Vita, prift - 635
 Vita, Dhimitër Dhimo - 674
 Vito, Mitro - 639
 Vladimir, Gjon sundimtar i Krujës - 2
 Vlashi, kryemjeshër - 53
 Vonga, peshkop - 873
 Voskopojari, Anastas, mjeshër - 270
 Voskopojari, Janko, argjendar - 123, 124
 Voto, Jorgo - 816
 Vreto, Dhimitër - 326
 Vreto, Kostë - 382
 Vraso, Gjergj, argjendar - 27
 Vusako, mjeshër - 141

W

Walmer, Franc - 488

Xh

Xha Panajot - 723
 Xhahasa, Anastas - 229
 Xhali, Xhokë Kostë - 397
 Xhahani - 122
 Xhavella, Foto - 661
 Xhida - 122
 Xhimxhi, Sutta - 44
 Xhixho, Jan - 183
 Xhufka - 63

Z

Zafiri, kryemjeshër - 173
 Zaharia, igumen - 686
 Zaharia, jeromonak - 665, 868
 Zaharo - 792
 Zaho, prift - 855, 873
 Zakheu, igumen e jeromonak - 668, 856, 868
 Zdruli, Rufo Gjikä - 401
 Ziba, Kostandin - 326
 Ziko, Naum - 225
 Ziko, Stas Ndre - 225
 Ziko, piktor nga Fjonjati - 448
 Ziko, piktor - 413, 874
 Ziko, prift dhe piktor - 440, 441
 Ziku, piktor - 717
 Zinxhi, Zikë - 62
 Zisi - 794, 795
 Zisi, Çavo - 872
 Zisi, Mihail, piktor - 743
 Zisi, Petro - 473
 Ziso - 661, 773

- Zau, Grigor - 274
 Zoga - 787
 Zografi, Anastas Mihail - 268
 Zografi, Andon M., piktor nga Fjonjati - 459
 Zografi, Athanas, piktor nga Korça - 118, 329, 345, 346, 352, 353, 354, 356, 367
 Zografi, Diçe, piktor nga Katundi Tresançe - 59
 Zografi, Dhimitër Nikollë, piktor nga Fjonjati - 231
 Zografi, Dhimitër I - 759
 Zografi, Gjergj, piktor nga katundi Zariti - 401
 Zografi, Gjon, piktor - 511
 Zografi, Jan, piktor nga katundi Litothori - 458
 Zografi, Kostandin, piktor nga Dardha - 425, 433, 435
 Zografi, Kostandin, piktor nga Fjonjati - 445, 455
 Zografi, Kostandin, piktor nga Korça - 118, 151, 325, 345, 346, 352, 353, 354, 367
 Zografi, Mihail nga Kreshova - 58
 Zografi, Mihail nga Fjonjati - 445, 455
 Zografi, Stefan M., piktor nga Fjonjati - 752
 Zografi, Terpo, piktor - 140, 157, 166, 180, 395, 398, 400, 420, 696
 Zinovia - 20
 Zoica - 709
 Zonina, jeromonak - 856
 Zoto - 532
 Zoto, kartofillaks - 400
 Zoto, prift - 604

Zh

- Zhapa - 53
 Zhapa, Kostandin - 746
 Zhapa, Mit - 240
 Zhapa, Vangjel - 738
 Zhapa, Kola Kostandin - 893
 Zheku, Kostandin - 448
 Zhupa, Panajot - 653
 Zhupa, Thanas - 633

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

PASQYRA E LËNDËS

	<i>Faqe</i>
1. Parathënie	3
2. Hyrje	5
3. Treguesi kronologjik i mbishkrimeve	19
4. I. Mbishkrimet e zonës së Durrësit	49
5. II. Mbishkrimet e zonës së Beratit	79
6. III. Mbishkrimet e zonës së Korçës	149
7. IV. Mbishkrimet e zonës së Gjirokastrës	219
8. V. Mbishkrimet e zonës Himarë-Delvinë	293
9. VI. Mbishkrimet e zonës së Shkodrës	329
10. Pashënie e redaktorëve	335
11. Treguesi i emrave të vendeve	339
12. Treguesi i emrave të njerëzve	343

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας